ဆဋ္ဌသံဂီတိပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဟောကြားတော်မူသော

ဟေမဝတသုတ္တန်

တရားတော်

သာသနာ-၂၅၂၁ ကောဇာ-၁၃၃၉

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၁၀၁၀၂)

ဒုတိယအကြိမ်

အုပ်ရေ—၃၀၀၀

၁၉၇၇-ခု၊ ဩဂုတ်လ

မျက်နှာဖုံး—ချင်းတွင်း

ဦးအဂ္ဂဥာဏ (ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ်–၀၄၀၅၇) သာသနာ့ရိပ်သာ၊ ဟာမစ်တစ်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့က ထုတ်ဝေ၍၊ ဦးတင်မောင်(၀၂၅၆-မြ) စာပေပေါင်းကူးစာပုံနှိပ်တိုက် အမှတ် ၉၀၊ အေ–ဘီ၊ ဝေဇယန္တာလမ်း၊ (၈) ရပ်ကွက်၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့၊ ရန်ကုန်က ပုံနှိပ်သည်။

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

၁၃၃၈-ခု၊ ဝါခေါင်လတွင် ရိုက်ကူးသည်။

အချီးနိဒါန်း

ဘုရားအစစ်ဆိုတာ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်လဲ....

အထက်ပါ မေးခွန်း၏ အဖြေကို အတိအကျ အပြည့်အစုံ သိလိုလျှင် ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်ကို ဖတ်ပါ။ ဤဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်၌, ဘုရားအစစ်၏ ဂုဏ်တို့ကို အပြည့်အစုံ သိနားလည်သော ဟေမဝတ နတ်မင်းက ဘုရားအစစ် ဟုတ် မဟုတ် ထင်ရှားအောင် စစ်တမ်းထုတ်ထားသည်၊ ဘုရားအစစ်ကို ကိုယ်တိုင် တွေ့လာသော သာတာဂိရိနတ်မင်းက ဘုရားအစစ်၏ဂုဏ်များကို အတိအကျ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ဖြေဆိုထားပေသည်။

ဤသုတ်ကို (၁)နံပါတ် လက်ဦး တရားတော်ဖြစ်သော ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တန-ခေါ် ဓမ္မစကြာသုတ် ဟောတော်မူပြီးနောက် ထိုဝါဆိုလပြည့်နေ့ ညဉ့်မှာပင် ဟောတော်မူသောကြောင့် ဤသုတ်တရားတော်သည် (၂) နံပါတ် လက်ဦးတရားတော်လည်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤအရာ၌ သဒ္ဒါအားနည်းသူအချို့က ဤသုတ်ကို နောက်ဆရာတို့ ထည့်သွင်းထားသော ထိုးဇာတ်ကလေးဟု မရိုမသေ ပြောဆိုကြ၏။ အမှန်မှာ ထိုးဇာတ်မဟုတ်၊ သံဂါယနာတင်ဆရာ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ထိုဝါဆိုလပြည့်နေ့ ညဉ့်ကပင် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောထားသော ဗုဒ္ဓပါဠိစနဖြစ်ကြောင်း လုံလောက်သော အထောက်အထားရှိပါပေသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်တော်များကို တဆင့် ကြားကာမျှဖြင့် ကြည်ညို သဒ္ဓါဖြစ်ပွားသော ဥပါသိကာ အမျိုးသမီးတို့တွင် တေဒဂ်ရသော ကုရရဃရမြို့သူ ကာဠီသည် ဤသုတ်၏ အချီးနိဒါန်းဖြစ်သော နတ်မင်း ၂-ဦးတို့၏ အမေးအဖြေကို ကြားရ၍ ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ဖြစ်ပွားပြီးလျှင် သောတာပန် ဖြစ်ရပေသည်၊ ယင်း ကာဠီသည် လူ့လောက၌ အမျိုးသမီးတို့တွင် အစအဦး သောတာပန် အရိယာ သာဝိကာမလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤအကြောင်းကို အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ဧကနိပါတ် ဧတဒဂ္ဂဝဂ်၌အထင်အရှား ပြဆိုသွားပေသည်။ အကယ်၍ ဟေမဝတသုတ်သည် နောက်ဆရာတို့ ထည့်သွင်းထားသော သုတ်ဖြစ်ခဲ့ပါမူ "ကာဠီ အမျိုးသမီးသည် ဘယ်တရားကို နာရ၍ တဆင့် ကြားကာမျှဖြင့် ကြည်ညိုသူ ဧတဒဂ်ရ ဖြစ်သနည်း"ဟူသော ဤမေးခွန်းကိုဖြေရှင်းရန် ခဲယဉ်းပေလိမ့်မည်၊ အများက လက်ခံနိုင်အောင် ဖြေရှင်းနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဤဟေမဝတသုတ်သည် ဓမ္မစကြာသုတ်ကို ဟောတော်မူသည့် ညဉ့်မှာပင် မြတ်စွာဘုရား

ဟောတော်မူခဲ့သော သုတ်ဖြစ်ကြောင်း ရိုသေလေးစား မှတ်-သားအပ်ပေသည်။

တချိန်က ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ရန်ကုန်မြို့ သာသနာ့ရိပ်သာ ဖလ်ယဉ်ဓမ္မာရုံကြီးတွင် ဓမ္မစကြာ သုတ်မှစ၍ အစဉ်ထင်ရှားသော သုတ်တို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟော တော်မူသည့် အစဉ်အတိုင်း တသုတ်ချင်း အကျယ်တဝင့် ဟော ကြားတော်မူခဲ့လေသည်၊ ရှေးဦးစွာ ဓမ္မစကြာသုတ်တရားတော် ကို ၁၃၂၄-ခုနှစ် တော်သလင်းလကွယ်နေ့မှစ၍သီတင်းနေ့တိုင်း အခွင့်သင့်သလို အကျယ်ဖွင့်ပြ၍ ဟောတော်မူခဲ့လေသည်၊ ဘုရား အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပုံ၊ သတ္တဌာနစံနေတော်မူပုံ၊ တရားဦး ဟောရန် ဗာရာဏသီ မိဂဒါဝုန်သို့ ကြွတော်မူပုံ၊ စသော အကြောင်းပြ နိဒါန်းနှင့်တကွ အကျယ်ခဲ့၍ ဟောတော်မူခဲ့ရာ ထိုခုနှစ် နှောင်းတန်ခူးလပြည့်နေ့မှာမှ ပြီးဆုံးသွားလေသည်။

ထိုစဉ်အခါက အကျယ်ဖွင့်၍ ဟောကြားသော ထိုဓမ္မ စကြာတရားတော်ကို နာကြားကြရသော ဤစာရေးသူနှင့်တကွ ရဟန်း၊ လူ၊ ရှင်-သူတော်စင်တို့မှာ သဗ္ဗရသံ ဓမ္မရသော ဇိနာတိ-ဟူသည်နှင့်အညီ အရသာတို့ထဲတွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော တရား အရသာကို ခံစားကြရသဖြင့် နာကြား၍ အားမရနိုင်၊ မရောင့်ရဲ နိုင်အောင်ရှိခဲ့ကြပေသည်၊ ထိုတရားတော်ကြီး ပြီးဆုံးသွားသော အခါ၌လည်း ထိုတရားတော်ကြီးကို တအောက်မေ့မေ့နှင့် စိတ်

ထဲမှာ စွဲလျက် ရှိကြပေသည်။ သို့သော် နောက်ထပ် တဖန် ဝမ်းသာရန် အကြောင်းပေါ်လာပြန်သည်မှာ—

၁၃၂၄-ခု၊ နှောင်းတန်ခူးလဆုတ် ၆-ရက်နေ့သည် သင်္ကြန် အကျနေ့ဖြစ်သဖြင့် ထိုနေ့မှစ၍ အစဉ် ကျရောက်နေသော ဤ ဟေမဝတသုတ္တန် တရားတော်ကို ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက ဆက်လက်၍ ၆-ကြိမ်တိုင်တိုင် အကျယ်တဝင့်ပင် ဟော တော်မူပြန်လေသည်။ ထိုအခါ၌ ဤစာရေးသူနှင့်တကွ တရား နာပရိသတ်တို့မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်များကို တိကျ ပြည့်စုံစွာ ကြားနာကြရသဖြင့် ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ဖောက် မေ့ဆင်ခြင်ကာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်ပီတိပါမောဇ္ဇ များ တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်ကာ ဝမ်းသာ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဟူ သော ဘာဝနာအရသာတို့ကို များစွာပင် ခံစားကြရပေသည်။ ထိုစဉ်အခါက ရန်ကုန်မြို့ လန်ကစ္စတာလမ်းနေ တရားမ တရား သူကြီး ဦးသိန်းဟန်က ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟော ကြားတော်မူသော တရားတော်များကို အဖန်ဖန်ထပ်၍ ကြား နာနိုင်ရန် တိတ်ရီကော်ဒါ အသံဖမ်းစက်ဖြင့် ဖမ်းယူထားခဲ့ ပေသည်။

ဤစာရေးသူသည်လည်း ထိုအခါက ရန်ကုန်သာသနာ့ရိပ် သာ၌ လက်ထောက် ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေဆဲ ဖြစ်၍ ထိုအသံဖမ်းကြိုးခွေများမှ ဖွင့်၍ ကြားနာတိုင်း ကြား နာတိုင်းပင် ဓမ္မပီတိအရသာထူးများကို ခံစားရသောကြောင့်

ဝေါမူဖြင့် ကြည့်ရှုနိုင်ရန်အတွက် ကြိုးစွဲတရားမှ စာမူဖြစ်အောင် ကူးယူစေခဲ့ပေသည်။ ထိုစာမူကိုကြည့်ရှု၍ ဤဟေမဝတ တရားတော်ကို ဖျာပုံမြို့၊ အိမ်မဲမြို့၊ ကံဘက်မြို့၊ ဇီးကုန်းမြို့၊ မင်းလှမြို့၊ တောင်ကြီးမြို့-စသော ဌာနပေါင်း များစွာတို့၌ ဤစာရေးသူကိုယ်တိုင်လည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏မူအတိုင်း အကြိမ်များစွာပင် ဟောကြားခဲ့ဘူးပေသည်။ဟောကြားတိုင်းမှာပင် ကြားနာရသူ ရဟန်း၊ လူရှင်-သူတော်စင် အပေါင်းတို့မှာ နှစ်ထောင်းအားရ သဘောကျ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ပီတိပါမောဇ္ဇ ဟူသောတရားအရသာကို ထူးထူးခြားခြား ခံစားကြရပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤ ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်သည် ဆရာတော် ဘုရားကြီး ကိုယ်တိုင် မူသန့်ဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်၍ ပုံနှိပ်စာအုပ် အဖြစ်သို့ ရောက်လျှင် အလွန်ပင် ကျေးဇူးများပေလိမ့်မည်ဟု ဆင်ခြင်ကြံဆ တောင့်တမိခဲ့ပေသည်။

ထိုသို့ တောင့်တနေစဉ်ပင် ရန်ကုန် သာသနာ့ရိပ်သာသို့ ရောက်ခိုက်တွင် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မူသန့် ပြင်ဆင်ထားသော ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်စာမူကို ဤစာရေးသူထံပေးအပ်၍ အချီးနိဒါန်းရေးရန် အမိန့် ချမှတ်တော်မူလေသည်။ ထိုအခါမိမိမှာ စာရေးသားခြင်း၌ အလေ့အထနည်းပါးသူဖြစ်သောကြောင့် နေရာတကျဖြစ်အောင် ရေးမှ .ရေးနိုင်ပါမည်လားဟုတွေးတောဆင်ခြင်မိပါသည်။ သို့သော်လည်းမိမိနှင့် ထိုက်တန်လို့ တာဝန်ပေးတာဘဲဟု နှလုံးသွင်းပြီး စွမ်းနိုင်သမျှ ရေးဘို့ရာ ကြိုးစားရပါတော့သည်။

အချီးနိဒါန်း

ငှရုးရန်အတွက် အထောက်အပံ့ရအောင် စာမူကို ရှေးဦးစွာ ကြည့်ရှုပါသည်၊ ထိုသို့ကြည့်ရှုသောအခါမှာ ယခင်က ကြားနာပြီး အကြိမ်ကြိမ် ဖတ်ရှုပြီးဖြစ်သော်လည်း ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဖွင့်ပြဟောကြားထားသည်မှာ အသစ်အဆန်းကဲ့သို့ပင် ထင်မြင်ရပါပေသည်၊ ထိုဘုရားဂုဏ်တော်များကို အာရုံပြု၍ တစိမ့်စိမ့်တငြိမ့်ငြိမ့်နှင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာမှု-ပီတိ သောမနဿနှင့် ကြည်ညိုမှု-သဒ္ဓါတရားတွေ တဖွားဖွားဖြစ်ပွားလာသည်ကိုလည်း အကြိမ်များစွာ တွေ့ရပါသည်။ ထိုသို့တွေ့ရသဖြင့် ''နတ်မင်းနှစ်ဦး၏ အမေးအဖြေကို ကြားနာရရုံမျှဖြင့် ကာဠီဆိုတဲ့ သူငယ်မကလေး ပီတိ သောမနဿ သဒ္ဓါဖြစ်ပွားပြီး သောတာပန်ဖြစ်သွားသည်ဆိုတာ ဟုတ်လောက်ပါပေသည်၊ ဖြစ်လောက်ပါပေသည်'' ဟု ဆုံးဖြတ် ထောက်ခံနိုင်သည့်အခြေအနေသို့ ရောက်သွားခဲ့ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ယခုအခါ၌လည်း ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဤဟေမဝတ သုတ္တန်တရားတော်ကို သဒ္ဓါတရား အားကောင်းသော သမျိုးသမီး,အမျိုးသားတို့ ဖတ်ရှုလေ့လာလျှင် တရားစာကို ဖတ်နေရင်း ကာဠီကဲ့သို့ပင် ပီတိ သောမနဿ သဒ္ဓါတွေ ဖြစ်ပွားလျက် သောတာပန်ဖြစ်သွားနိုင်ဘွယ် ရှိပါပေသည်ဟူ၍ရင်း၊ သောတာပန်အဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်စေကာမူ ပီတိ သောမနဿတွေ အကြိမ်များစွာဖြစ်ပွားလျက်သဒ္ဓါအစရှိသော ဣန္ဒြေငါးပါးရင့်ကျက်သွားမည်မှာ သေချာလှပေသည်ဟူ၍ရင်း ဆင်ခြင်မိပါသည်။ မှန်ပေ၏၊ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းအမကြီး ဝိသာခါ

က''မိမိ၏ အလှူဝတ္ထုကို သောတာပန်, သကဒါဂါမိ်, အနာဂါမိ် ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ သုံးဆောင်ခြင်းနှင့်စပ်၍ ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် ပီတိ ပါမောဇ္ဇဖြစ်ပွား၍ ဣန္ဒြေတို့ကို ပွားစေခြင်း ဣန္ဒြိယ ဘာဝနာဖြစ်ပါလိမ့်မည်''ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားခဲ့ပေသည်။ မြတ်စွာဘုရားက ထိုလျှောက်ထားချက်ကို သာဓု ခေါ်တော်မူ၍ ချီးမြှောက်အားပေးတော်မူခဲ့ပေသည်။

ယခု ဟောမဝတသုတ္တန် တရားတော်ကိုဖတ်လျက် ဘုရားဂုဏ်တော်များကို အာရုံပြုရသည်မှာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို လေးလေးနက်နက် ပွားများနေရခြင်းဖြစ်ပေသည်၊ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ပီတိပါမောဇ္ဇ ပဿဒ္ဓိ သုခ သမာဓိဖြစ်ပွားလျက် ဣန္ဒြိယ ဘာဝနာဖြစ်နိုင်သည်မှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ပြင် ဤဟောမဝတ သုတ္တန်တရားတော်ကို ဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် ဘုရားစစ် ဘုရားမှန်၏ ဂုဏ်တော်များကို နက်နက်နဲနဲ သိရ၍ မူလကသက်သာပြီး ခိုင်မြဲသော သြကပ္ပနသဒ္ဓါ ဖြစ်ပွားမည်မှာလည်း ယုံမှားဘွယ်မရှိ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ပြင် ဤဟောမဝတသုတ္တန်၌ ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်နှင့်စပ်သော အမေး အဖြေများလည်း ပါဝင်လျက်ရှိရာ ထိုအချက်များကို ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အများ နားလည်အောင် ဖွင့်ပြထားသဖြင့် ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ် တရားထူးများ ဖြစ်ပုံကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိနားလည်ရမည်မှာလည်း ယုံမှားဘွယ် မရှိဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤစာရေးသူက အောက်ပါ ပတ္ထနာ မင်္ဂလာ ဆုတောင်းများဖြင့်အချီးနိဒါန်းကိုနိဂုံးချုပ်လိုက်ပါတော့သည်။

(၁) ဤဟေမဝတ သုတ္တန်တရားတော်ကို ဖတ်ရှုရင်း ကာဠီအမျိုးသမီးကဲ့သို့ အရိယ မဂ်ဖိုလ် တရားထူးကို ရကြပါစေ။

(၂) ထိုသို့ မရနိုင်လျှင်လည်း ပီတိ ပါမောဇ္ဇ စသည် ဖြစ်ပွားလျက် သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ–ဟူသော ဣန္ဒြေငါးပါးကို ပွားစေသောအားဖြင့် တရားထူးရကြောင်းဖြစ်သော ဣန္ဒြေပါရမီ ရင့်ကျက်မှုကို ရကြပါစေ။

(၃) ဝိပဿနာ ရှုပုံ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ် ဖြစ်ပုံများကို ဖတ်ရှုရသောအားဖြင့် ထက်သန်သော သဒ္ဓါ ဆန္ဒ ဖြစ်ပွား၍ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာအလုပ်ကို အပြည့်အစုံ အားထုတ်ကြလျက်မိမိတို့ အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျှင်မြန်စွာ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

၁၃၃၅-ခုနှစ်၊
ဝါခေါင်လဆုတ် (၇)။

အရှင်ဝဏ္ဏိတ

ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ နာယကဆရာတော်
မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာ
(၈)လမ်း၊ ဖျာပုံမြို့။

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ပဌမပိုင်း	၁-မှ ...	၆၈
တရားပလ္လင်ခံ	....	၁
လူဘိုင်းနဲ့သင့်လျော်ပါတယ်	....	၂
အဲဒီသုတ်ကို ဟောတဲ့နှစ်	....	၃
ဓမ္မစကြာတရားဟောတဲ့အချိန်	....	၄
တရားဦးနာရ၍ တရားထူးရသူတွေ	....	၅
စိတ်တည်ငြိမ်မှုက အရေးကြီးတယ်	....	၆
အချိုးကျကျ တရားနာပုံ	....	၇
ကာမဂုဏ်တွေက လှည့်စားတတ်တယ်	....	၉
မိတ်ဆွေကို မိတ်ခေါ်သွားတယ်	....	၁၀
နတ်စကား ကြားရတဲ့အမျိုးသမီး	....	၁၂
သာတာဂိရိနတ်က မိတ်ခေါ်ပုံ	....	၁၃
အရဟံဂုဏ်တော်	....	၁၇
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်	....	၂၂

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်	....	၂၃
ဖိတ်ခေါ်ပုံဆောင်ပုဒ်	....	၂၄
ဟေမဝတ၏ စိစစ်ပုံ(၁)	....	၂၅
စိတ်ကို အညီအမျှ ထားနိုင်ပါရဲ့လား	....	၂၆
စိတ်ကို နိုင်နင်းပါရဲ့လား	....	၂၇
အမေးခံရတာ ကြောက်စရာကောင်းတယ်	....	၂၉
သာတာဂိရိ၏ အဖြေ(၁)	....	၃၁
စိတ်ကို အညီအမျှထားနိုင်ပါတယ်	....	၃၂
အလွန်ကြည်ညိုစရာ ကောင်းပါတယ်	....	၃၄
မဟာကရုဏာဖြစ်တော်မူပုံ	....	၃၆
အို, နာ, သေသို့ ဆောင်ပို့နေသည်	....	၃၆
အားကိုးဘွယ်မရှိ	....	၄၁
လမ်းမှားရောက်နေသူက သာပြီး သနားစရာ ကောင်းတယ်	....	၄၄
ကောရဗျမင်းနှင့် အရှင်ရဋ္ဌပါလ အမေးအဖြေ	....	၄၅
ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မရှိပါတကား	....	၄၇
အလိုမပြည့်ပါတကား	....	၅၀
ဘုကျကျ မေးခွန်း	....	၅၆

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ပညာရှိမေးခွန်း	....	၅၇
စိတ်အကြံ နိုင်နင်းတော်မူပုံ	....	၅၈
နှစ်သက်ဖွယ်ကို စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ရှုနိုင်တယ်	....	၆၀
စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်အောင်ရှုနိုင်တယ်	....	၆၂
အရှင်မဟာကဿပနှင့် လူနူ၏လက်ပြတ်	....	၆၂
လျစ်လျူလဲ ရှုနိုင်တယ်	....	၆၃
သာတာဂိရိအဖြေဆောင်ပုဒ်(၁)	....	၆၇

ဒုတိယပိုင်း ၆၉-မှ.... ၁၁၃

တရားအနုသန္ဓေ	....	၆၉
သင့်ဘုရားက ကာယဒုစရိုက်ကင်းပါရဲ့လား	....	၇၂
ဟေမဝတ၏ စိစစ်ပုံ(၂)	....	၇၂
ခိုးယူမှု ကင်းပါရဲ့လား	....	၇၃
ညဉ့်ခါမှ မေ့လျော့မှုကင်းပါရဲ့လား	....	၇၄
ကဿပ တက္ကတွန်းကြီး၏ ရိုင်းသောစကား	....	၇၅
ဈာန်ဝင်စားမှုရှိပါရဲ့လား	....	၇၈
သာတာဂိရိ၏ အဖြေ(၂)	....	၇၉

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ခိုးယူခြင်းလဲ ကင်းပါတယ်	....	၇၉
ဘုရားတုဂိုဏ်းဆရာကြီးများ	....	၈၁
အသတ်ခံရ-အခိုးခံရမှာ လူတိုင်းပင် အလိုမရှိကြ	....	၈၂
သမုစ္ဆေဒဝိရတီဖြင့် လုံးဝကင်းသည်	....	၈၃
ကိုယ်ချင်းစာတရားရှိလျှင် မခိုးနိုင်	....	၈၄
ဝိပဿနာဖြင့် ခိုးမှုကင်းပုံ	....	၈၆
အရိယမဂ်ဖြင့် ခိုးမှုကင်းပုံ	....	၈၇
ညှဉ်းဆဲမှုလဲ ကင်းတယ်	....	၉၀
သတ်နိုင်သေးယင် သောတာပန်မဟုတ်	....	၉၂
မေ့လျော့ရေးမှ ဝေးကွာပါတယ်	....	၉၅
သာတာဂိရိ အဖြေဆောင်ပုဒ်(၂)	....	၉၈
ဈာန် ၂-မျိုး	....	၉၈
သမထဈာန်	....	၉၉
ဝိပဿနာဈာန်	....	၁၀၀
သာဓုခေါ်တုန်း ဈာန်ဝင်စားတော်မူသည်	....	၁၀၃
မြန်မာသာဓုနှင့် သီဟိုဠ်သာဓု	....	၁၀၃
သမာပတ်ပေါင်း ကုဋေ နှစ်သန်း လေးသိန်း	....	၁၀၆
မခေ့မှုဖြင့် ဝိပဿနာ ဈာန်ပွားနေပုံ	....	၁၀၈

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
တတိယပိုင်း		၁၁၄ မှ ၁၇၀
တရားအနုသန္ဓေ	....	၁၁၄
သင့်ဘုရားက စစီဒုစရိုက် ကင်းပါရဲ့လား (စိစစ်ပုံ-၃)		၁၁၅
ဝဿကာရ၏ ဂုံးတိုက်ပုံ	....	၁၁၇
သာတာဂိရိ အမြေ(၃)	....	၁၂၀
သာတာဂိရိနတ်၏ အမြေဆောင်ပုဒ် (၃)	....	၁၂၇
စကား ၆-ခွန်းတွင် ၂-ခွန်းသာပြောသည်	....	၁၂၈
မြတ်စွာဘုရားပြောဆိုတဲ့ စကား ၂-ခွန်း	....	၁၃၃
သုဂတ ဂုဏ်တော်	....	၁၃၆
သင့်ဘုရားက မနောဒုစရိုက် ကင်းပါရဲ့လား	....	၁၃၈
ဟေမဝတ၏ စိစစ်ပုံ(၄)	....	၁၃၈
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီး သုံးပါး	....	၁၄၀
သာတာဂိရိနတ်၏ အမြေ(၄)	....	၁၄၃
ကာမရာဂလဲ ကင်းတယ်	....	၁၄၃
ဒေါသလဲ ကင်းတယ်	....	၁၄၅
မောဟလဲ ကင်းတယ်	....	၁၄၆
နိယတဗျာဒိတ်ရကာဘည်းက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကင်းခဲ့တယ်	....	၁၄၆

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
လူသေလူဖြစ်ဆိုတာနဲ့ ကိုက်ညီနေတယ်	....	၁၄၈
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဘယ်ဘော့ကစ၍ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သလဲ	....	၁၅၀
မောဟအားလုံး ကင်းခဲ့တယ်	....	၁၅၁
ဉာဏ်မျက်စိနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်	....	၁၅၂
စက္ခု ငါးပါး	....	၁၅၂
ဗုဒ္ဓ စက္ခု	....	၁၅၄
ဗာဟိယဒါရုစီရိယဝတ္ထု	....	၁၅၅
အာသယာနုသယဉာဏ်	....	၁၅၆
သာတာဂိရိ အဖြေဆောင်ပုဒ်(၄)	....	၁၆၇
စတုတ္ထပိုင်း ၁၇၁-မှ	....	၂၄၅
တရားအနုသန္ဓေ	....	၁၇၁
ဟေမဝတ၏ စိစစ်ပုံ(၅)	....	၁၇၂
သာတာဂိရိအဖြေ(၅)	....	၁၇၂
သာတာဂိရိ အဖြေဆောင်ပုဒ် (၅)	....	၁၇၆
ဝိဇ္ဇာသုံးပါး	....	၁၇၆
ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်	....	၁၇၇
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်	....	၁၇၇

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် ပြိတ္တာတွေကိုမြင်သည်	....	၁၈၀
အာသဝက္ခယဉာဏ်	....	၁၈၃
ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး	....	၁၈၅
ဝိပဿနာဉာဏ်	....	၁၈၅
မနောမယိဒ္ဓိနှင့် ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်	....	၁၉၃
စေတောပရိယဉာဏ်	....	၁၉၄
အဘိညာဉ်ရတဲ့ မာတိကမာတာ ဒကာမကြီး	....	၁၉၅
စိတ်ကူးအကြံမျှားတဲ့ ရဟန်း	....	၂၀၀
စိတ်အကြံသိသူနားမှာနေယင် မတော်တာမကြံဝံ့ဘူး		၂၁၃
ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်	....	၂၁၆
စရဏတဆဲ့ငါးပါး	....	၂၁၇
ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံသူအမြတ်ဆုံးဘဲ	....	၂၂၇
ယခုယောဂီတွေလဲ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံတယ်	....	၂၃၅
သုပ္ပဗုဒ္ဓဝတ္ထု	....	၂၃၆
နောက်ဆုံးအဖြေ ၂-ချက်	....	၂၄၂
တဆင့်ကြားဖြင့် ကြည်ညိုသူထက အမြတ်ဆုံး	....	၂၄၃

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ

ပဥ္စမပိုင်း ၂၄၆ .... ၃၂၂

တရားအနုသန္ဓေ ၂၄၆
အပြန်အလှန်ချီးမွမ်းဖိတ်ခေါ်ခြင်း ၂၄၆
နောက်ဆုံးဖိတ်ခေါ်ပုံဆောင်ပုဒ် ၂၄၉
မြတ်စွာဘုရားထံ ခွင့်တောင်းပုံ ၂၅၃
ဟေမဝတ၏ အမေး (၁) ၂၅၅
မြတ်စွာဘုရား၏ အဖြေ (၁) ၂၅၆
(က)ခြောက်ပါးရှိက လောကဖြစ်သည် ၂၅၇
(ခ) ခြောက်ပါးမှာချည်း ပေါင်းသင်းနေသည် ၂၆၅
မျက်စိနှင့် မြင်သိစိတ်က အဆင်းနှင့်ပေါင်းသည် ၂၆၆
နားနှင့်ကြား သိစိတ်က အသံနှင့်ပေါင်းသည် ၂၆၈
နှာခေါင်းနှင့် နံသိစိတ်က အနံ့နှင့်ပေါင်းသည် ၂၆၉
လျှာနှင့်စားသိစိတ်က အရသာနှင့်ပေါင်းသည် ၂၇၁
ကိုယ်ရုပ်နှင့်ထိသိစိတ်က ထိစရာနှင့်ပေါင်းသည် ၂၇၂
ဖောင်းတာပိန်တာဟာ ကိုယ်အမူအရာဘဲ
မဟုတ်ပါလား ၂၇၄
စိတ်ကူးက သဘောအာရုံနှင့် ပေါင်းသည် ၂၇၆

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ **စာမျက်နှာ**

ဆရာတု ဆရာယောင်တွေအဆို	....	၂၇၈
ကိုယ်ပင်ပန်းတိုင်း အတ္တ ကိလမထ အကျင့်မဟုတ်	....	၂၇၉
မြတ်စွာဘုရားက တိုက်တွန်းပုံ	....	၂၈၁
ကာမ သုခလ္လိကာနှင့် အတ္တ ကိလမထ ခွဲပုံ	....	၂၈၃
သမထနှင့် ဝိပဿနာ ခွဲပုံ	....	၂၈၅
နယ်မကျွံစေရ	....	၂၈၈
အရိဋ္ဌ ရဟန်း၏ မိစ္ဆာအယူ	....	၂၈၉
သမာဓိနယ်ကိုလဲ မကျော်စေရ	....	၂၉၁
(က) ခြောက်ပါးကိုစွဲ လူဘဲခေါ်သည်	....	၂၉၄
(ခ) ခြောက်ပါး၌ အားစိုက်ပင်ပန်းသည်	....	၂၉၅
မြတ်စွာဘုရားအဖြေ ဆောင်ပုဒ် (၁)	....	၂၉၈
ဟေမဝတ၏ အမေး (၂)	....	၂၉၈
မြတ်စွာဘုရား၏ အဖြေ(၂)	....	၃၀၀
မာလုကျပုတ္တ ရဟန်းအား တရားပေးပုံ	....	၃၀၈
မြင်ရာ၌ ဖြစ်ထိုက်သည့် တဏှာကိုပယ်ပုံ	....	၃၁၁
ကြားရာ-စသည်၌ ဖြစ်ထိုက်သည့်တဏှာကိုပယ်ပုံ	....	၃၁၂
မြတ်စွာဘုရား အဖြေဆောင်ပုဒ်(၂)	....	၃၁၇
ဒုတိယအဖြေ၏ နိဂုံး	....	၃၁၈

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ

ဆဋ္ဌမပိုင်း ၃၂၃ မှ ၃၇၆

တရားအနုသန္ဓေ	....	၃၂၃
ဟေမဝတ၏ အမေး (၁)	....	၃၂၄
မြတ်စွာဘုရား အဖြေ (၁-က)	....	၃၂၆
ကာမ ရေစီးကြောင်း	....	၃၂၇
ဘဝရေစီးကြောင်း	....	၃၂၈
ဒိဋ္ဌိ ရေစီးကြောင်း	....	၃၂၈
အဝိဇ္ဇာ ရေစီးကြောင်း.	....	၃၃၁
ကူးမြောက်နိုင်ရန် ပဌမ အရည်အချင်း	....	၃၃၃
ကူးမြောက်နိုင်ရန် ဒုတိယအရည်အချင်း	....	၃၃၆
ကူးမြောက်နိုင်ရန် တတိယအရည်အချင်း	....	၃၃၇
ကောဓမ္မော အရှမ်းပြောနေကြသည်	....	၃၃၈
အဖြေ ဆောင်ပုဒ် (၁-က)	....	၃၄၀
မြတ်စွာဘုရား အဖြေ (၁-ခ)	....	၃၄၄
အဖြေဆောင်ပုဒ် (၁-ခ)	....	၃၄၇
ဟေမဝတ၏ ချီးကျူးပုံ	....	၃၄၈
ဟေမဝတတို့၏ အတိတ်အကြောင်း	....	၃၅၁

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ငယ်ရွယ်စဉ် တရားအားထုတ်နိုင်လျှင် သာ၍ ကောင်းသည်	....	၃၅၅
ရဟန်းဖြစ်ပြီးခါစ အားထုတ်နိုင်လျှင် ပိုပြီး ကောင်းသည်	....	၃၅၉
ဟေမဝတတို့၏ အကြောင်းအဆက်	....	၃၅၉
ဟေမဝတ၏ ကျေညာချက်	....	၃၇၂
ဟေမဝတ၏ ကျေညာချက်ဆောင်ပုဒ်	....	၃၇၃
နိဂုံးချုပ် တရားသိမ်းဆုတောင်း	....	၃၇၅

ဟေမဝတ သုတ္တန်တရားတော် မာတိကာပြီး၏။

သံဃဥပုသ်ပြုရာ၌ တပါတည်း ဥတ်ထား၍ စိစစ်ပုံ	....	၃၇၇
ပါတိမောက် ပြပုံအကျဉ်း	....	၃၈၂
သံဃ ပဝါရဏာ ပြုပုံအကျဉ်း	....	၃၈၃
သံဃ ပဝါရဏာပြုပုံ အကျယ်	....	၃၈၆

ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်စာအုပ်၌ ပြင်ဖတ်ရန်

မျက်နှာ	ကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၃	၈	တရားတွေကို	တရားထူးကို
၄၃	၁၆	ကျင့်ကြံးပြီး	ကျင့်ကြံပြီး
၆၃	၁၆	လျစ်လျူ	လျစ်လျူလဲ
၆၄	၈	အကောမ်း	အကောင်း
၉၅	၁၃	လအမည်	လူ့အမည်
၁၀၁	၂၀	တရားမျှလို့	တရားမျှဘဲလို့
၁၂၅	၉	ကြမ်းမ်တးတဲ့	ကြမ်းတမ်းတဲ့
၁၇၄	၈	သမ္မာဝစာ	သမ္မာဝါစာ
၁၉၉	၅	အဘိညာဏ်ဖြင့်	အဘိညာဉ်ဖြင့်
။	၁၂	၆-ကျိတ်ဟာ	၆-ကျိပ်ဟာ
၂၁၃	၂၂	နေထိုင်	ထိုင်နေ
၂၅၁	၆	ပါတယ်။ (ဝိရိ	ပါတယ်။) ဝိရိ
၂၆၂	၁၀-၁၁	မဆိုတော့ဘူး	မဆိုရတော့ဘူး
၂၆၆	၁၇	မြင်စိတ်က	မြင်သိစိတ်က
၂၇၂	၂	မိန်းလို့	မိန်းမလို့
၂၀၄	၆	ယောဂ	နုယောဂ
၂၀၆	၁၀	တွေမှာ	တွေမှာလဲ

ဟေမဝတသုတ္တန်တရားဟော်စာအုပ်၌ ပြင်ဖတ်ရန်

မျက်နှာ	ကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၃၁၂	၁၉	မဖြစ်နိုင်မတာ့ဘူး	မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး
၃၂၁	၅	ဘဝတွင်ဘဲ	ဘဝတွင်လဲ
၃၂၃	၁၀	ဝါထာ ၃၀	ဂါထာ ၃၀
၃၂၅	၁၅	အနုလမ္မေ	အနုလမ္မေ
၃၂၆	၃	ပညာ ဝါ	ပညာဝါ
၃၃၂	၅	မြင်ရတာဘဲ	မြင်ရတာလဲ
၃၃၃	၁၁	လျော်လွှန်	ကျော်လွှန်
၃၃၈	၂	စိန္တေသိ	စိန္တေတိ
။	။	၃-ပုဒ်ဟာ	၂-ပုဒ်ဟာ
၃၄၇	၃	ကင်းတယ်လို့လဲ	ကင်းတယ်လို့ဘဲ
။	၄	ဆိုပါတယ်	ဆိုလိုပါတယ်
။	၁၂	တစေားပြီး	တင်စားပြီး
၃၅၁	၂	အနုတ္တရော	အနုတ္တရော
၃၆၂	၉	လူယုတ်မာ	သူယုတ်မာ
၃၆၉	၉	ထာဝတိံသာ	တာဝတိံသာ

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဟော ကြား တော် မူ သော

တက္ကသိုလ်ဝိပဿနာတရားတော်

မကြာမီ

ထွက်ပေါ်လာပါမည်

ဟောမဝတသုတ္တန်တရားတော်

ပဌမပိုင်း

၁၃၂၄-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ် ၆-ရက် သင်္ကြန်အကျနေ့

ဟောသည်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

တရားပလ္လင်ခံ

ဒီကနေ့ ၁၃၂၄-ခုနှစ် တန်ခူးလဆုတ် ၆-ရက်နေ့ ဖြစ်တယ်၊ ဒီကနေ့ဟာ ယခုနှစ် ကုန်ဆုံးခါနီး သင်္ကြန်အကျနေ့လဲဖြစ်တယ်၊ ဒီကနေ့ကစပြီး သင်္ကြန်ရက်အတွင်းမှာ ဟောမဝတ သုတ္တန်တရားတော်ကို ဟောဘို့ရာ အစီအစဉ် ပြုလုပ်ထားတယ်၊ ဆောင်ပုဒ် စာရွက်ကလေးများလဲ ဝေထားတယ်။

တိယ အကြိမ်)

ဒီတရားတော်ကို ဒီကနေ့ ဟောရခြင်း၏အကြောင်းကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ တော်သလင်းလကွယ်နေ့ကစပြီး ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောလာခဲ့တာဟာ သီတင်းပတ်ပေါင်း ၂၀-လောက်ရှိခဲ့တယ်၊ လွန်ခဲ့တဲ့ တန်ခူးလပြည့် သီတင်းကမှ ပြီးဆုံးသွားတယ်၊ အဲဒီ ဓမ္မစကြာတရား ပြီးဆုံးသွားတော့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ ခဲ့တဲ့ ဒေသနာအစဉ်အားဖြင့် ဆိုယင် ဒီဟေမဝတသုတ္တန်က အလှည့်ကျနေတယ်၊ ဒီသုတ်က ဂါထာကလေးများနဲ့ တိုတို ကျဉ်းကျဉ်းဟောထားတဲ့သုတ်ဖြစ်တဲ့အတွက် သိပ်မထင်ရှားဘူး၊ ဓမ္မစကြာသုတ်ကို ဟောတော်မူပြီးတဲ့နောက် အနတ္တလက္ခဏ သုတ်ကို ဟောတော်မူတယ်လို့သာ အများက သိနေကြတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒီဟေမဝတသုတ်က ဓမ္မစကြာသုတ် ဟောတော်မူပြီး တော့ အဲဒီညမှာဘဲ ဟောထားတဲ့သုတ်ဖြစ်ပါတယ်၊ သုတ်အစဉ် အားဖြင့်ဆိုယင် ဒုတိယသုတ်ပေါ့။ အဲဒီလို အစဉ်ကလဲကျရောက် ပြီးတော့ ဒီသုတ်တရားကို နာချင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များကလဲ လျှောက် ထားတောင်းပန်ကြတဲ့အတွက် ဒီကနေ့ကစပြီး သကြံန်တွင်းမှာ ဒီဟေမဝတသုတ္တန်တရားကိုဟောဘို့ စီစဉ်ထားပါတယ်။

လူတိုင်းနဲ့ သင့်လျော်ပါတယ်

ဒီသုတ်က လူတိုင်းနဲ့ သင့်လျော်ပါတယ်၊ ဒီသုတ်၏ အချီး နိဒါန်းမှာ ဟေမဝတနတ်နှင့် သာတာဂိရိနတ်တို့ အမေးအဖြေ တဲမှာ အလွန် ကြည်ညိုဘွယ်ကောင်းတဲ့ ဘုရားဂုဏ်တွေလဲ ပါတယ်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကျင့်သင့် ကျင့်ထိုက်တဲ့

အကျင့်လမ်းစဉ်တွေလဲ ပါတယ်၊ ဒီမှာ မေးဖြေထားတဲ့ ဘုရားဂုဏ်တော်တွေဟာ အင်မတန် ကြည်ညိုစရာ ကောင်းတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီနတ် ၂-ဦး အမေးအဖြေ ပြုလုပ်နေစဉ်မှာ ကြားရတဲ့ အမျိုးသမီး တယောက်ဟာ ဘုရားပွင့်မှန်းတောင် စောစောက မသိသေးဘဲနဲ့ အဲဒီဘုရားဂုဏ်တွေကို အာရုံပြုပြီး ကြည်ညိုနေရင်း သောတာပန် ဖြစ်သွားသတဲ့။ ယခု ဘုန်းကြီး ဟောတဲ့ တရားကို နာကြားနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲကလဲ အဲဒီ အမျိုးသမီးလို တရားတွေကို ရသွားကြမယ်ဆိုယင် သိပ်ကောင်း မှာဘဲ၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဟိုတုန်းက နတ် ၂-ဦး ပြောကြ တာက တိုတိုကျဉ်းကျဉ်း တခဏကလေးပါ၊ ယခု ဘုန်းကြီး ဟောမှာကတော့ အဲဒီ အချိုး နိဒါန်းကို တနေ့ ၂-နာရီထက် မနည်း သုံးလေးရက်လောက် ဟောရမှာဖြစ်တယ်၊ အချိန်ရော အနက်အဓိပ္ပါယ်ရော အများကြီး ပိုပြီး ကျယ်ပြန့် ပြည့်စုံပါ လိမ့်မယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီး ဟောတာကို နာနေရင်း အဲဒီ အမျိုးသမီးလို သောတာပန် ဖြစ်မယ်ဆိုယင်လဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်၊ သောတာပန် မဖြစ်တောင်မှ သောတာပန်ဖြစ်ဖို့ ပါရမီကတော့ ကောင်းကောင်းကြီး ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီသုတ်ကို ဟောတဲ့နှစ်

အဲဒီသုတ်ကို ဟောတော်မူခဲ့တာ ဘယ်လောက် ကြာသွား ပြီလဲလို့ဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကို ဟောတော်မူပြီးတဲ့နောက် ၄၅-နှစ်ကာလပတ်လုံး လူနတ်ပြဟ္မာ

သုတ္တဝါတွေကို တရားရေအေး အမြိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီလို တရားရေအေး အမြိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူပြီးတော့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသည်မှစပြီး ရေတွက်လာခဲ့တဲ့ သာသနာတော်နှစ်ဟာ ယခု ၂၅၀၆-နှစ် ရှိသွားပါပြီ၊ ၂၅၀၆-နှစ်ထဲမှာ ပရိနိဗ္ဗာန်မစံမီက ၄၅-နှစ်ကို ပေါင်းထည့်လိုက်ယင် ၂၅၅၁-နှစ်ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဓမ္မစကြာသုတ်ကို အဲဒီ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၅၅၁-နှစ်က ဟောတော်မူခဲ့တယ်၊ဒီဟေမဝတသုတ်ကိုလဲ အဲဒီ ဓမ္မစကြာသုတ် ဟောတဲ့ညမှာဘဲ ဟောတော်မူတဲ့အတွက် လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၅၅၁-နှစ်ကဘဲ ဟောတော်မူခဲ့တယ်လို့ မှတ်ထားကြရမယ်၊ ဓမ္မစကြာသုတ်ပြီးယင် ဒီသုတ်ဟာ ရှေးအကျဆုံး တရား လက်ဟောင်းကြီးဖြစ်တယ်လို့လဲ မှတ်ထားကြရမယ်။

ဓမ္မစကြာတရား ဟောတဲ့အချိန်

အဲဒီ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၅၅၁-နှစ်က ကဆုန်လပြည့်နေ့ညအဆုံး အရုဏ်တက်လုနီး အချိန်မှာ မြတ်စွာဘုရားဟာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးနောက် ဗောဓိမဏ္ဍိုင် ပလ္လင်တော်နှင့်တကွ ၇-ဌာနမှာ ခုနစ်ရက် ခုနစ်လီ ၄၉-ရက်သီတင်းသုံး စံနေတော်မူခဲ့တယ်၊ အဲဒီကနောက် တရားဦးဟောဘို့ရာ ဗာရာဏသီ မိဂဒါဝုန်တောအရပ်သို့ ကြွတော်မူခဲ့တယ်၊ အဲဒီ မိဂဒါဝုန်တောအရပ် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းငါးပါးတို့၏ နေရာဌာနမှာ ဓမ္မစကြာသုတ် တရားတော်ကို ဟောတော်မူတယ်၊ အချိန်ကတော့ အဲဒီ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၅၅၁-နှစ်က ဝါဆိုလပြည့်နေ့ ညနေချမ်းအချိန် နေဝင်လုဆဲဆဲမှာ ဖြစ်တယ်၊

အနောက်အရပ်မှာ နေလုံးကြီးက ရဲရဲကြီးဖြစ်ပြီး ကွယ်လု ကွယ်ခါနီး ဖြစ်နေတယ်၊ အရှေ့အရပ်က လပြည့်ဝန်းကြီးကလဲ ပေါ်လာခါစ ဝါဝါဝင်းဝင်းကြီး ဖြစ်နေတဲ့အချိန် ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီအချိန်မှာ ဓမ္မစကြာသုတ် တရားတော်ကြီးကို "ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ" စသည်ဖြင့် စတင် ဟောတော်မူပါတယ်။

တရားဦးနာရ၍ တရားထူးရသူတွေ

အဲဒီအခါမှာ စကြာဝဠာ တိုက်တသောင်းမှ ဗြဟ္မာတွေ နတ်တွေ လာရောက်ပြီး တရားနာကြတယ်၊ အဲဒီ ဓမ္မစကြာသုတ် တရားတော်ကို နာစဉ်က လူသားထဲက အရှင် ကောဏ္ဍည သောတာပန်ဖြစ်တယ်၊ ဗြဟ္မာတွေက ၁၈-ကုဋေ နတ်တွေက မရေမတွက်နိုင်အောင် များစွာပင် တရားထူးကို ရကြတယ်။ ဒါကြောင့် မိလိန္ဒပဥှာ (နှာ ၃၃၁)မှာ "အဋ္ဌာရသ ဗြဟ္မ ကောဋိယော၊ ၁၈-ကုဋေသော ဗြဟ္မာတို့သည်ရင်း။အပရိမာဏာ စ ဒေဝတာယော၊ အတိုင်းမသိ များစွာသောနတ်တို့သည်ရင်း။ အဘိသမိံသု၊ တရားထူးကို သိမြင်ကြလေကုန်ပြီ" လို့ ပြဆို ထားပါတယ်။

အဲဒီ ဓမ္မစကြာတရားပွဲမှာ သာတ တောင်၌နေလို့ သာတာ ဂိရိခေါ်တဲ့ နတ်ဘီလူးမင်းပါတယ်၊ သူကတော့ ဓမ္မစကြာတရား တော်ကို ကြားနာရတဲ့အခါ အလွန် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ပြီး တော့ သူ့ မိတ်ဆွေ ဟေမဝတနတ်ဘီလူးမင်းဟာ သူလိုဘဲ တရား

ကို နာပါရဲ့လား၊ တရားပွဲထဲမှာ ပါရဲ့လားလို့ ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါ မမြင်မတွေ့ရတာနဲ့ သူ့မိတ်ဆွေ ဟေမဝတနတ်မင်းအား တရားနာစေချင်တဲ့စိတ်တွေကအလွန်အကဲဖြစ်နေတယ်၊ "ကဿပ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော် ကွယ်သွားသည့်နောက် နှစ်ပေါင်း သိန်းသန်းကုဋေ မရေမတွက်နိုင်အောင် ကြာသွားပြီ၊ ယခုမှ ဒီတရားကို နာရတယ်၊ ငါ့မိတ်ဆွေ ဘာ့ကြောင့် တရားနာဘို့ မလာပါလိမ့်မလဲ" စသည်ဖြင့် ကြံတွေးပြီး စိတ်ပျံ့လွင့်နေတာနဲ့ သူ့မှာတော့ တရားထူးကို မရဘဲ ရှိနေပါသတဲ့။

စိတ်တည်ငြိမ်မှုက အရေးကြီးတယ်

တရားနာရင်း တရားထူးရတယ်ဆိုတာ စိတ်တည်ငြိမ်မှ ပြည့်စုံနိုင်တယ်၊ တရားနာတဲ့သူက ဟောတဲ့တရားကိုသာ စိတ်စိုက်ပြီး နာနေမှ စိတ်တည်ငြိမ်မှု သမာဓိဖြစ်တယ်၊ သမာဓိဖြစ်မှ ဉာဏ်ဖြစ်တယ်၊ တရားနာနေရင်း ဟိုအကြောင်း ဒီအကြောင်းတွေကို လျှောက်ပြီး တွေးတောနေလို့ရှိယင်၊အိမ်အကြောင်း စီးပွားရေး အကြောင်းတွေ လောကရေး အကြောင်းတွေကို လျှောက်ပြီး စဉ်းစားနေလို့ရှိယင်သမာဓိမဖြစ်ဘူး၊စိတ်ပူပန်စရာသွားစဉ်းစား မိယင် သာဆိုးတာဘဲ၊ကာမစ္ဆန္ဒတို့ ဗျာပါဒတို့ဖြစ်နေယင်၊ ဥဒ္ဓစ္စ-စိတ်ပျံ့လွင့်မှု, ကုက္ကုစ္စ-စိတ်ပူပန်မှုဆိုတာတွေ ဖြစ်နေယင် တရားအရသာက မပေါ်နိုင်ဘူး၊ သမာဓိ မရှိတဲ့အတွက် ဉာဏ်ကလဲ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဝိပဿနာဉာဏ်တောင် မဖြစ်ယင် မဂ်ဖိုလ်တရားထူးဆိုတာ ဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်တော့မလဲ၊ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ ဘာကိုမှ

ကြောင့်ကြမှု တောင့်တမှု မထားဘဲ ဟောတဲ့တရား တခုတည်းကိုသာ စူးစိုက်ပြီးနာနေမှ သမာဓိဖြစ်ပြီး ဉာဏ်လဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ကဿပသံယုတ်မှာ တရားနာပုံကို ဒီလို ပြထားတယ်။

အချိုးကျကျ တရားနာပုံ

သဗ္ဗံ တံ၊ ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော ထိုတရား အလုံးစုံကို။ အဋ္ဌိံကတွာ၊အလိုရှိသည်ကိုပြုလျက်၊ ဝါ-စီးပွားသဖွယ်ပြုလျက်။ မနသိကတွာ၊စိတ်၌ထား၍၊ဝါ-နှလုံးသွင်း၍။(လိုလိုချင်ချင်နှလုံးသွင်းပြီးနာရမယ်တဲ့။ တနည်းအားဖြင့် စီးပွားဥစ္စာလို သဘောထားပြီး နာရမယ်တဲ့၊ အရောင်းအဝယ်အလုပ်နဲ့ စီးပွါးရှာတဲ့သူတွေကို ကြည့်ပါ၊ ရောင်းတဲ့သူကလဲ တပြားတချပ်မှ တန်ဘိုးမလျော့ရ မနစ်နာရအောင် ပြောဆိုပြီး ရောင်းတယ်၊ ဝယ်တဲ့သူကလဲ ပစ္စည်းတန်ဘိုးထက် တပြားတချပ်မှ မပိုရ မနစ်နာရအောင် ဈေးဆစ်ပြီး ဝယ်တယ်။ ကောက်ပဲသီးနှံ စိုက်ပျိုးတဲ့သူတွေကလဲ အသီးအနှံတွေကို သိမ်းတဲ့အခါ ပဲသီးတတောင့်ဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ စပါးတနှံဘဲဖြစ်ဖြစ် အလဟဿ လေလွင့် ပျက်စီးမသွားရအောင် ရှိရှိသေသေ ကောက်ယူတယ်၊ ရွှေတို့ ကျောက်တို့ဒီလို အဖိုးတန်ပစ္စည်းတွေ မပျောက်မပျက်ရအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပုံကိုတော့ အထူး ပြောစရာမလိုပါဘူး၊ အဲဒီစီးပွားဥစ္စာကို တပြားတချပ် တနှံတတောင့် တစုံတခုမျှမယုတ်လျော့ မဆုံးရှုံးရအောင် စောင့်ရှောက်သလိုဘဲ တရားနာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကလဲ ဟောနေတဲ့ တရားသံထဲက စကားတလုံးမျှ

နားထဲမှ လွတ်ထွက်မသွားရအောင် စူးစိုက်ပြီး နာရမယ်၊ စကား ဇာခွန်းတိုင်း အခွန်းတိုင်းမှာ ဘာပြောသလဲ ဘာကိုဆိုလိုသလဲ ဆိုတာကို အမြဲမပြတ် ဆင်ခြင်ပြီး နာရမယ်တဲ့။ ဒါကြောင့် အင္ဂီကတွာ မနသိကတွာ၊ စီးပွားသဖွယ်ပြုကာ နှလုံးသွင်း၍။ သဗ္ဗစေတသာ သမန္နာဟရိတွာ၊ စိတ်အားလုံးဖြင့် ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်း၍။ (စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်းဖြင့် တရားကိုသာ နှလုံးသွင်း နေရမယ်တဲ့) ဩဟိတသောတော၊ နားစွင့်လျက်။ ဓမ္မံ သုဏာ- ဿာမီတိ၊ တရားကိုနာမည်ဟု။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရမယ်တဲ့။

အဲဒါဟာ အချိုးကျကျ တရားနာပုံပါဘဲ၊ အဲဒီအတိုင်းနာနေ လို့ရှိယင် တရားထဲမှာသာ စိတ်ရောက်ပြီး စိတ်တည်ငြိမ်နေတယ်။ နီဝရဏကင်းနေတယ်၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဖြစ်နေတာပေါ့၊ အဲဒီလိုဖြစ်နေ ပုံကို ပါဠိတော်များမှာ ဝိနီဝရဏစိတ္တ-နီဝရဏကင်းတဲ့စိတ် ရှိ နေတယ်လို့လဲ ဖော်ပြထားပါတယ်၊ အဲဒီလိုအခါ သစ္စာလေးပါး တရားကို နာကြားပြီး တရားထူးတွေကို ရသွားတဲ့အကြောင်းလဲ ပြဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီ ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကို ဟောတော် မူစဉ်တုန်းကလဲ အရှင်ကောဏ္ဍည အမှူးရှိသောကျွတ်တမ်းဝင်ကြ တဲ့ နတ်ဗြဟ္မာတွေဟာ အဲဒီလို စူးစူးစိုက်စိုက်နာပြီး တရားထူး ကို ရသွားကြတာဘဲ။ ဒီသုတ်နဲ့ဆိုင်တဲ့ သာတာဂိရိနတ်ကတော့ သူ့မိတ်ဆွေ ဟေမဝတနတ်အတွက် တွေးတောစဉ်းစားနေတာနဲ့ တချို့ တရားစကားလုံးတွေ လွတ်ချင်လဲ လွတ်သွားပါလိမ့်မယ်၊ မလွတ်တောင်မှ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုတော့ လေးလေးနက်နက် တစပ်တည်း နှလုံးမသွင်းနိုင်ဘဲ ရှိပါလိမ့်မယ်။ ဟောတဲ့ တရားကို

တော့ သူနားလည်သဘောပေါက်တဲ့ လက္ခဏာရှိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ "ဒီလိုဘုရားပွဲကြီးမှာ ငါမိတ်ဆွေ မလာဘူး၊ ဘာကြောင့်ပါလိမ့်မလဲ၊ ကာမဂုဏ် အာရုံတွေက သူ့ကိုလှည့်စား ဖြားယောင်းထားတဲ့အတွက် ကာမဂုဏ်အာရုံတွေနဲ့ ပျော်နေလို့ဖြစ်မှာပါဘဲ၊ ဖြစ်မှဖြစ်ရလေခြင်း" စသည်ဖြင့် စဉ်းစားနေတဲ့အတွက် တရားထူးကို မရဘဲ ရှိပါတယ်တဲ့။

ကာမဂုဏ်တွေက လှည့်စားတတ်တယ်

သာတာဂိရိနတ်၏ စဉ်းစားချက်ထဲမှာ "ဝဋ္ဋတော-လှည့်စားဖြားယောင်းအပ်တယ်"ဆိုတဲ့ စကားပါတယ်၊ ဟုတ်တယ် ကာမဂုဏ် အာရုံတွေက တကယ်အနှစ်သာရ မရှိပါဘဲနဲ့ အနှစ်သာရရှိသလိုလို ထင်မြင်စေပြီး လှည့်စားတတ်တယ်၊ တချို့လူတွေဟာ လောကရေးရာတွေ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေထဲ စိတ်ဝင်စားနေတာနဲ့ ယခုလို တရားနာဘို့တောင် မလာနိုင်ဘူး။ တရားအားထုတ်ဖို့ကျတော့ သာပြီးဝေးနေတာဘဲ၊ "တရားဆိုတာက နောက်မှ အားထုတ်ယင် ဖြစ်တယ်၊ စားဝတ်နေရေး လောကရေး ကာမဂုဏ်အရေးတွေက ပိုပြီးအရေးကြီးတယ်၊ ယခုလောလောဆယ် လုပ်ဖို့အရေးကြီးတယ်"လို့ ဒီလို ထင်မြင်နေတတ်ကြတယ်၊ အဲဒါဟာ ကာမဂုဏ်တွေက လှည့်စားထားတာဘဲ၊ အမှန်တကယ် အရေးကြီးတာကတော့ တရားကျင့်ဘို့က ပိုပြီးအရေးကြီးတာဘဲ၊တရားကျင့်တယ်ဆိုတာ သာသနာတော်တွင်းမှ အပြည့်အစုံ ကျင့်နိုင်တာဘဲ၊ ကာမဂုဏ်တွေဆိုတာက ဘယ်အခါမဆို ရှိနေတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် စားဝတ်နေရေးဘက်က အသင့်အတင့် ပြည့်စုံနေယင်

တရားကို အလေးပြုပြီး ကျင့်သုံးသင့်တာဘဲ၊ တရားကျင့်သုံးလို့ တမဂ်တဖိုလ်လောက် ရသွားယင်ကို အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်မြောက်သွားမယ်၊ မဂ်ဖိုလ် မရသေးတောင်မှ သူတော်ကောင်းတရားတွေ သက်ဝင်ပြီး ကုသိုလ်တွေ ပွားများသွားမယ်၊ အဲဒီကုသိုလ်တွေကြောင့် နောင်သံသရာတလျှောက်လုံးမှာ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ မြင့်မြတ်တဲ့ ဘဝတွေချည်းဖြစ်ပြီး ကြီးပွားချမ်းသာသွားမယ်။ ကာမဂုဏ်ရေးရာတွေနဲ့သာ အချိန်ကုန်နေယင်တော့ နောက်ဆုံး သေရမည့် အချိန်ကျတော့ ဘာမှ လုံလောက်တဲ့ အားကိုးစရာမရှိဘဲ ဖြစ်သွားနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် ကာမဂုဏ်တွေက အရေးမကြီးဘဲနဲ့ အရေးကြီးတဲ့အနေဖြင့် ထင်မြင်စေတာဟာ လှည့်စားထားတဲ့ သဘောပါဘဲ။ အဲဒီလို သာတာဂိရိ နတ်က သဘောပေါက်ပြီးတော့ "ငါ့မိတ်ဆွေဟာ ကာမဂုဏ်တွေက လှည့်စား ထားတဲ့အတွက် ကာမဂုဏ် အာရုံတွေနဲ့ ပျော်နေလို့ ဒီတရားပွဲကို မလာနိုင်တာဘဲ" စသည်ဖြင့် ကြံတွေးပြီး စိတ်ပျံ့လွင့်နေတာနဲ့ တရားထူးကို မရဘဲ ရှိနေပါတယ်တဲ့။

မိတ်ဆွေကို ဖိတ်ခေါ်ဘို့ သွားတယ်

ဓမ္မစကြာတရားပွဲပြီးတဲ့အခါ သာတာဂိရိနတ်က ဟေမဝတနတ်ကို ဖိတ်ခေါ်ဘို့သွားတယ်၊ ယက္ခသေနာပတိ-နတ်ဘီလူးစစ်သူကြီးဆိုတော့ သူတယောက်တည်း သွားတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့အခြွေအရံ နတ်ဘီလူးငါးရာနှင့်တကွ ဆင်ယာဉ်၊ မြင်းယာဉ်၊ ဂဠုန်ယာဉ် စသည်တွေ ဖန်ဆင်းပြီးတော့ အဲဒီယာဉ်တွေကိုစီးပြီး သွားတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဟေမဝတ နတ်ဘီလူးစစ်သူကြီးကလဲ

ဟိမဝန္တာတောမှာ ထူးထူးကဲကဲပန်းတွေ ပွင့်နေတာကို တွေ့ရလို့ နတ်ပျော်ပွဲကြီး ကျင်းပပြီး အတူတကွ ပျော်ရအောင် သူ့မိတ်ဆွေ သာတာဂိရိနတ်ကိုခေါ်ဘို့ လာပါသတဲ့။သူကလဲ သူ့အခြွေအရံ ငါးရာနှင့်တကွ ယာဉ်အမျိုးမျိုးကို စီးပြီး လာပါတယ်၊ မြောက်အရပ် ဟိမဝန္တာက လာတယ်ဆိုတော့ တောင်ဘက်ကို ကောင်းကင် ခရီးဖြင့် လာတာပေါ့၊ သာတာဂိရိနတ်ကတော့ ဟိမဝန္တာဆီဦးတည်ပြီး မြောက်ဘက်ကိုလာတယ်၊ နတ်ပရိသတ် ၂-စုဟာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ပေါ်မှာ ဆုံမိကြတယ်၊ ရှေ့ပြေးတပ်ဦးချင်း ဆုံမိကြတဲ့ အခါ အချင်းချင်း မေးမြန်းပြီး မိတ်ဆွေများ ဖြစ်ကြောင်း သိကြရတယ်။

အဲဒီမှာ မြောက်ဘက်ကို ဦးတည်လာတဲ့ သာတာဂိရိနတ်အစုဟာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ပေါ်ရောက်တဲ့အခါ ဟေမဝတနတ်အစုနှင့် ဆုံမိကြတယ် ဆိုတော့ သာတာဂိရိနတ်၏ နေရာ သာတတောင်ဆိုတာဟာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ တောင်ဘက် အရပ်မှာ ရှိကြောင်း၊ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီအရပ်ဟာ မဇ္ဈိမ ဒေသထဲက ဖြစ်တယ်လို့ အဋ္ဌကထာမှာ ပြဆိုထားတဲ့အတွက် မဇ္ဈိမဒေသ နယ်ပယ်ထဲက တောင်တခုဖြစ်ကြောင်း ဒါလောက်ပဲသိရပါတယ်၊ ဘယ်တောင် ရယ်လို့တော့ တိတိကျကျမသိရပါဘူး။ အဲဒီမှာ နတ်ဘီလူး စစ်သူကြီးများဖြစ်ကြတဲ့ နတ်မင်းကြီး ၂-ဦးဆုံမိကြတဲ့အခါ ဟေမဝတနတ်မင်းက ဒီလိုစပြီးပြောတယ် "အဆွေတော် သာတာဂိရိနတ်မင်း၊ ဟိမဝန္တာတောင်မှာ တခါမှ မကြုံစဘူး ပန်းတွေ အထူးပွင့်နေပါတယ်၊ အဲဒါ ထူးခြားလွန်းလို့ အဆွေတော်နှင့် ပျော်ပွဲ

ကျင်းမရအောင် အဆွေတော်ကိုလာပြီး ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်”လို့ ပြောပါတယ်။

အဲဒီလိုပန်းတွေ ထူးထူးခြားခြား ပွင့်ခြင်း၏ အကြောင်းကို တော့ သိပါရဲ့လားလို့ သာတာဂိရိ နတ်မင်းက မေးတယ်။ မသိကြောင်း ဟေမဝတနတ်မင်းက ဖြေတယ်။ ဒီတော့ သာတာဂိရိ နတ်မင်းက “ဒီလိုပန်းတွေ ထူးထူး ခြားခြား ပွင့်တာဟာ ဟိမဝန္တာ တခုတည်းမှာသာ မဟုတ်ဘူး၊တကမ္ဘာလုံးမှာ အနှံ့အပြား နေရာတိုင်းမှာ မပွင့်စဘူး အထူးဘဲ ပွင့်နေကြပါတယ်၊ အဲဒါဟာ တခြား အကြောင်းကြောင့် မဟုတ်ဘူး အဆွေတော်၊ လောကမှာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူတာ ၂-လတောင် ရှိနေပြီ၊ ယနေ့ ညနေချမ်းမှာ ဓမ္မစကြာဆိုတဲ့ တရားဦးကို ပူဇော်တဲ့ အနေအားဖြင့် ဒီပန်းတွေ ထူးထူးခြားခြား ပွင့်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်၊ အဲဒီဓမ္မစကြာ တရားတော်ကို ဟောတော်မူ နေစဉ်တုန်းက အဆွေတော်ကို မတွေ့ရလို့အမျှားကြီး သတိရနေခဲ့ပါတယ်၊ ယခု အဆွေတော်ကို ဘုရားဖူး ဖိတ်ခေါ်ရန်အတွက် လာခြင်း ဖြစ်ပါတယ်”လို့ ပြောပါတယ်။

နတ်စကားကြားရတဲ့ အမျိုးသမီး

အဲဒီလို နတ်မင်း ၂-ဦး ပြောဆိုနေတဲ့ အခါမှာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့က ကာဠီဆိုတဲ့ သေဌေးသမီးကလဲ လေသာပြူတင်းကို ဖွင့်ပြီး သူ့ပြာသာဒ်တိုက်ခန်းမှာ လေညှင်းခံနေဆဲဖြစ်တယ်၊ ဝါဆိုလဆိုတာ မန္တလေး ရွှေဘိုတို့ အပူပိုင်း ဒေသ များလိုဘဲ အိန္ဒိယ အလယ်ပိုင်းက ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဆိုတာကလဲ မိုးခေါင်ရေရှား ပူအိုက်

တဲ့ အရုပ်ပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် ကာဠီက သူ့မှာလဲ ကိုယ်လေးလက် ဝန် ရှိနေတာကလဲ တကြောင်း၊ ရာသီဥတု ပူအိုက်တာကလဲ တကြောင်းကြောင့် အဲဒီလို လေညှင်း ခံနေခိုက်မှာ အထက် ကောင်းကင်က စကားပြောသံကြားလို့ နားစိုက်ပြီး အာရုံပြု နေတယ်၊ ဒီစကားသံတွေဟာ လူတွေရဲ့အသံတော့ မဟုတ်ဘူး၊ နတ်တွေပြောတဲ့အသံ ဖြစ်မှာဘဲလို့လဲ စဉ်းစားပြီး နားထောင် နေပါသတဲ့။ အဲဒီတုန်းက ကာဠီဟာ ဘယ်အရွယ်လောက်ရှိမလဲ ဆိုယင် အိန္ဒိယ ဓလေ့အရ သားဦးကိုယ်ဝန်ဆိုတော့ ၁၆-နှစ် ၁၇-နှစ် အရွယ်လောက် ဖြစ်ဟန်ရှိပါတယ်။ အဲဒီသားဦးကလဲ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ဘူး၊ နောင်တချိန်မှာ အရွတ်အဖတ် အသံ ကောင်းတဲ့ အရာတွင် ဧတဒဂ်ရ သောဏကုဋိကဏ္ဏ မထေရ် ဖြစ်မည့် အလောင်းလျာ ဖြစ်ပါတယ်။

သာတာဂိရိနတ်က ဖိတ်ခေါ်ပုံ

> အဇ္ဇ ပန္နရသော ဥပေါသထော၊ ဒိဗ္ဗာ ရတ္တိ ဥပဋ္ဌိတာ။
> အနောမနာမံ သတ္ထာရံ၊ ဟန္ဒ ပဿာမ ဂေါတမံ။

အဲဒါဟာ သာတာဂိရိနတ်က ဟေမဝတနတ်ကို ဘုရားဖူးဘို့ ဖိတ်ခေါ်လိုက်ပုံပါဘဲ။

သမ္မ၊အဆွေတော်ဟေမဝတနတ်မင်း။အဇ္ဇ၊ယနေ့သည်ကား။ ပန္နရသော၊ တဆဲ့ငါးရက်မြောက် ဖြစ်သော။ ဥပေါသထော၊ ဝါဆိုလပြည့်ဥပုသ်နေ့ ဖြစ်ပါပေသည်။ (ဒီကနေ့ဟာ အာသဠ္ဍိ နက္ခတ်နှင့် စန်းယှဉ်တဲ့ ဝါဆိုလဆန်း ဆဲ့ငါးရက် တိထိရက်စေ့

ဝါဆိုလပြည့်နေ့ဖြစ်ပါတယ်၊ သူတော်ကောင်းတွေ ဥပုသ်စောင့်သုံးကြတဲ့ ဥပုသ်နေ့ နေ့ထူးနေ့မြတ် အခါကြီးရက်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ အဲဒီစကားကို ရွတ်ဆိုလို့လဲ ကောင်းအောင် ရှစ်လုံးဘွဲ့ဆောင်ပုဒ်ကလေး စီထားဟယ် "လပြည့်စက်ဝန်း တက်ထွန်းစင်ကြယ်"တဲ့။ ဒါကြောင့်)

သမ္မ၊ အဆွေတော်ဟေမဝတနတ်မင်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့သည် ကား။ ပန္နရသော၊ တဆဲ့ငါးရက်မြောက် ဖြစ်သော။ ဥပေါသထော၊ ဝါဆိုလပြည့် ဥပုသ်နေ့ ဖြစ်ပါပေသည်။ ဒိဗ္ဗာ၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်သော၊ ဝါ-နတ်ပြည်နှင့်သက်ဆိုင်သော၊ ဝါ-နတ်တို့၏ အဆောင်အဆင်းတို့နှင့် စပ်ဆိုင်သော။ ရတ္တိ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သာယာစင်ကြယ်သောညဉ့် ဖြစ်ပါပေသည်။

ယနေ့ဟာ မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မစကြာ တရားဦးကို ဟောတော်မူတဲ့နေ့ ဖြစ်တဲ့အတွက် ပန်းတွေကလဲ မပွင့်စဖူး အထူးပွင့်ကြတယ်၊ အဆွေတော်ရဲ့ ဟိမဝန္တာမှာသာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျုပ်တို့ သာတာတောင်တဝိုက်အရပ်တွေမှာလဲ သစ်ပင်တွေဟာ ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်နေကြပါတယ်၊ ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံး အနှံ့အပြားပွင့်နေကြပါတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကို ပူဇော်တဲ့အနေနဲ့ ပွင့်ကြတာပါဘဲ၊ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီဓမ္မစကြာတရားပွဲကြီးကို လာကြတဲ့နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေ နတ်မင်းကြီးတွေ ဗြဟ္မာမင်းကြီးတွေ မရေမတွက် နိုင်အောင် အလွန်ဘဲ များပြားပါတယ်၊ အဲဒီနတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေ၏ ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့်လဲ ထွန်းလင်း တောက်ပနေတဲ့ ညဉ့်ဖြစ်ပါတယ်၊ အရှေ့လောကဓာတ်မှ အာသဠှိနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်ပြီးတက်ထွန်းနေတဲ့ လမင်းကြီး

၏အရောင်ဖြင့်လဲ ပျံ့နှံ့ပြီး လင်းနေတဲ့ညဥ့်ဖြစ်ပါတယ်၊ အဲဒီလို ပန်းတွေကလဲ ပွင့်လို့၊ နတ်ပြဟ္မာတို့၏ ကိုယ်ရောင်ဖြင့်လဲ တောက်ပလို့ လဝန်းကြီး၏ အရောင်ဖြင့်လဲ ထွန်းလင်း နေလို့ အလွန် ကြည်လင် စင်ကြယ်တဲ့ ညဥ့်ထူး ညဥ့်မြတ် ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် "လပြည့် စကဲဝန်း တက်ထွန်း စင်ကြယ်၊ ပန်းစုံဖူးပွင့် နတ်ညဥ့် ပျော်ဘွယ်" လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။

ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံးမှာ အနှံ့အပြား သစ်ပင်အမျိုးမျိုးက ပန်းမျိုးစုံ ပင်လုံးကျွတ် ဖူးပွင့်နေကြတယ် ဆိုတော့ နတ်မျက်စိနဲ့ မျှော်ကြည့်လိုက်ယင် အင်မတန်သာယာလှပနေမှာပါဘဲ၊အဲဒီလို ပန်းတွေ ဝေဝေဆာဆာနဲ့ ပွင့်နေတာကို လူ့မျက်စိနဲ့ကြည့်ယင် တောင် အင်မတန်လှပြီး အင်မတန်ကြက်သရေရှိတာဘဲ၊တခါက ကျိုက်ထီးရိုး ဘုရားဖူးသွားတယ်၊ ၁၂၉၃-ခုနှစ် တပို့တွဲလဆန်း ၁၄-ရက်ညကပါဘဲ၊ အဲဒီတုန်းက လဝန်းကြီးဟာ ပြည့်လုနီးပါး ဖြစ်ပြီး ထွန်းပနေတယ်၊ကျိုက်ထီးရိုးတောင်မှာရှိမြောင်ကြီးတွေ ချောက်ကြီးတွေရှိတယ်၊အဲဒီမှာ လရောင်ဖြင့်ထိန်ထိန်လင်းနေတဲ့ အတွက် လျှောက်ပြီး တောင်တန်းပေါ်က မျှော်ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါ တောတောင် စခန်းတွေ အလွန်သာယာနေတာကို တွေ့ရ တယ်၊ တချို့သစ်ပင်တွေကလဲ ပန်းတွေ ဝေဝေဆာဆာ ပွင့်နေ တာကို တွေ့ရတယ်။ အနိမ့်အမြင့် အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပြီး သစ်ပင်တွေ ဟာ အစီအရီနဲ့အင်မတန်ရှုမျှော်ခင်းကောင်းနေတာကိုလဲ တွေ့ရ တယ်။ အဲဒါနဲ့ နှိုင်းစာကြည့်မယ်ဆိုယင် မြတ်စွာဘုရား ဓမ္မစကြာ သုတ္တန် တရားတော်ကြီးကို ဟောတော်မူစဉ်က ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံး

မှာ ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်နေကြတဲ့ တောတောင် ရှိမြောင် စခန်းတွေ လို နတ်မျက်စိနဲ့ မျှော်ကြည့်လိုက်ယင်တော့ အင်မတန်ကို သာ ယာပြီး စိတ်ကြည်နူးဘွယ် ဖြစ်နေမှာပါဘဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီ လောက၏ သာယာကြည်နူးဘွယ် တွေ့ပါ ဖေါ်ပြပြီးတော့ ဘုရားထံသွားဘို့ ဘုရားဖူးဘို့ရာ ဒီလို ဖိတ်ခေါ်လိုက်ပါတယ်။

အနောမနာမံ၊ မယုတ်ညံ့သော အမည်တော်များရှိတော်မူ သော၊ ဝါ-အလွန်မြင့်မြတ်သော အမည်တော်များ ရှိတော်မူ သော။ဂေါတမံ၊ ဂေါတမနွယ်ဘွား ဖြစ်တော်မူသော။သတ္တာရံ၊ ငါတို့ဆရာ လွန်စွာ ထူးခြား မြတ်စွာဘုရားကို။ ဟန္ဒ၊ ယခု။ ပဿာမ၊ သွားရောက်ဦးခိုက်၍ ဖူးလိုက်ကြပါကုန်စို့။

ငါတို့၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားကို ယခုဘဲ သွား ပြီး ဖူးကြပါစို့၊ ငါတို့ဆရာဘုရားဟာ အမျိုးအနွယ်အားဖြင့် မြင့်မြတ်တဲ့ ဂေါတမ အနွယ်မှ သာကီဝင်မင်းမျိုးထဲက သိဒ္ဓတ္ထ ဆိုတဲ့ မင်းသားက ဥရုဝေလတောမှာ ၆-နှစ်ပတ်လုံး တရား ကျင့်သုံးပြီး ပွင့်ထွန်းတော်မူလာတဲ့ ဘုရားဖြစ်ပါတယ်။ အမည် နာမတော်တွေကလဲ အရဟံ အစရှိသော ဂုဏ်တော် ၉ ပါး, ဂုဏ် တော်အနန္တတို့နှင့် သက်ဆိုင်တဲ့မြင့်မြတ်တဲ့ ဘွဲ့တော်အမည်တော် တို့နှင့်ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်လို့ ချီးကျူးပြီး ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ မြင့်မြတ်တဲ့ အမည်တော်တွေထဲက အရဟံ ဆိုတဲ့ အမည် တော်တပုဒ်ကို ရှင်းပြလိုက်ယင်ဘဲ မြင့်မြတ်ပုံ အလွန်ထင်ရှား သွားပါလိမ့်မယ်။ဒါကြောင့် အဲဒီအရဟံဂုဏ်ပုဒ်ကို အကျဉ်းချုပ် ထုတ်ပြမယ်။

အရဟံ ဂုဏ်တော်

အရဟံ-ဆိုတာ ထိုက်တန်တယ်လို့ အနက်ရှိတယ်၊ ဘာကို ဆိုက်တန်သလဲလို့ ဆိုတော့ ပူဇော်အထူးကို ထိုက်တန်တာပါဘဲ၊ လောကမှာ လူတွေ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေက ပူဇော်ကြတယ်၊ မိမိ တို့ယုံကြည်အားကိုးတဲ့ ဘာသာတရားအရ ပူဇော်ကြတယ်၊တချို့ က သစ်ပင်ကို ပူဇော်ကြတယ်၊တချို့က တောကို ပူဇော်ကြတယ်၊ တချို့က တောင်ကို ပူဇော်ကြတယ်၊ တချို့က သမုဒ္ဒရာပင်လယ်ကို ပူဇော်ကြတယ်၊ တချို့က ကောင်းကင်က နေတို့ လတို့ ဂြိုဟ်တို့ နက္ခတ်တို့ ဒီလိုဟာတွေကို ပူဇော်ကြတယ်၊ တချို့က နတ် အမျိုးမျိုးတွေကို မှန်းဆပြီး ပူဇော်ကြတယ်၊ တချို့က ကောင်း ကင်ဘုံက ဘုရားကို ပူဇော်ကြတယ်၊ တချို့က ဗြဟ္မာကို ပူဇော် ကြတယ်၊ တချို့ကတော့ လူထဲက ဂုဏ်းဆရာကြီးတွေကို ပူဇော် ကြတယ်၊ အဲဒီလို အမျိုးမျိုး အထွေထွေကို ပူဇော်ကြတာဟာ ဘာကြောင့်တုံးလို့ ဆိုယင်-ဘေးရန် အန္တရာယ် ကင်းချင်ကြလို့ ကြီးပွား ချမ်းသာချင်ကြလို့ပါဘဲ။ လူတိုင်း-လူတိုင်း ဘေးရန် အန္တရာယ် ကင်းချင်ကြတယ်၊ အနာရောဂါ ကင်းချင်ကြတယ်၊ အသက်ရှည်ချင်ကြတယ်၊ လာဘ်လာဘ ရချင်ကြတယ်၊ ပစ္စည်း ဥစ္စာ ပေါများချင်ကြတယ်၊ ချမ်းသာချင်ကြတယ်၊ လူတွေသာ မဟုတ်ဘူး၊ နတ်တွေလဲ အတူတူဘဲ ချမ်းသာတိုးပွားချင် ကြတာ ချည်းဘဲ။ လူတွေမှာ ကိုယ့်အစွမ်း သက်သက်နဲ့ မအောင်မြင် နိုင်တာတွေ အောင်မြင်ရအောင်, မပြည့်စုံနိုင်တာတွေ ပြည့် စုံရအောင် မမြင်ရတဲ့ နတ်တွေကို အားကိုးကြတယ်၊ သစ်ပင် စောင့်နတ် တောစောင့်နတ် စသည်ကို အားကိုးပြီး သစ်ပင်

တောတောင် စသည်ကို ပူဇော်ကြတယ်။ တချို့ကလဲ ကမ္ဘာနဲ့ သတ္တဝါတွေကို ဖန်ဆင်းတဲ့ ဘုရားတော့ ရှိတန်ရဲ့လို့ ယူဆပြီး အဲဒီဖန်ဆင်းတဲ့ ဘုရားသခင်ဆိုတာကို မှန်းဆပြီး ကိုးကွယ်ကြ ပူဇော်ကြတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီဖန်ဆင်းတဲ့ ဘုရားက ဘယ်လို ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသလဲ၊ ဘယ်မှာနေသလဲ၊ ဘယ်သူ တွေ့ဘူးသလဲလို့ မေးမြန်းကြည့်ယင် တွေ့ဘူးပါတယ်လို့ ဝန်ခံနိုင်တဲ့လူ မရှိဘူး၊ ဟိုရှေးတုန်းက လူတယောက်လောက်က တွေ့ဘူးတယ် ဆိုတာနဲ့ ယုံကြည်ပြီး ကိုးကွယ် ပူဇော်နေကြတာဘဲ၊ အဲဒီလို တွေ့ဘူး တယ် ဆိုတာကလဲ အိပ်ပျော်နေတုန်း တွေ့ရတာ ဆိုတော့ အိပ်မက်လို့ ယင်စရာပါဘဲ။

ဒါပေမဲ့ သူ့ဘာသာနဲ့သူဆိုတော့စဉ်းစားဝေဘန်ခြင်းမရှိဘဲ အစဉ်အဆက် ယုံကြည်ကိုးကွယ် လာကြတော့တာပါဘဲ၊ ယခုလို သိပ္ပံပညာတွေ ထွန်းကားတဲ့ခေတ် စဉ်းစား ဝေဘန်လေ့ ရှိတဲ့ ခေတ်မှာပေမယ်လို့ မိရိုးဖလာ ယုံကြည်မှုတွေက စွဲမြဲလျက်ရှိနေ တာပါဘဲ။ သေသေချာချာ စဉ်းစား ကြည့်မယ် ဆိုယင်တော့ ကိုးကွယ်ပူဇော်တဲ့သူတွေကို ကယ်မတယ်လို့ ဆိုတဲ့ အယူဝါဒတွေ ဟာ ယုံကြည်စရာအခြေအမြစ် ဘာမှမရှိဘူး၊ လောကမှာလူတွေ ဟာ ဆင်းရဲတဲ့လူတွေကများနေတာဘဲ၊ ကိုးကွယ်တဲ့သူတွေထဲမှာ လဲ ဆင်းရဲတဲ့လူတွေက များနေတာဘဲ၊ အကယ်၍သာ ကိုးကွယ် တဲ့သူကို နတ်တို့ ဘုရားတို့က ကယ်မတယ်ဆိုယင် ရိုရိုသေသေ ကိုးကွယ်တဲ့ လူတွေဟာ အကုန်လုံးဘဲ ချမ်းသာစရာ ကောင်း တယ်၊ ယခုတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး၊ မကိုးကွယ်တဲ့ လူတွေထဲမှာလဲ

ချမ်းသာတဲ့လူတွေ ရှိနေတာဘဲ၊ အဲဒါ သေသေချာချာ စိစစ် ကြည့်ယင် ကြီးပွားချမ်းသာစေနိုင်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်တဲ့ သူတွေဟာ ကြီးပွားချမ်းသာနေကြတယ်၊ လူတိုင်း-လူတိုင်းဟာ ထိုက်တန်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်ယင် ထိုက်တန်သလောက် ချမ်းသာ ကို ရတယ်၊ မလုပ်ယင် မရဘူးဆိုတာ ထင်ရှားတွေ့ရတယ်။ အဲဒါ ဟာ ကိုယ်လုပ်တဲ့ ဒံမှုကံက အကျိုးပေးနေတာဘဲ၊ ကိုးကွယ်ရာ နတ်စသည်က ကယ်မတာ မဟုတ်ဘူး။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကတော့ ငါ့ကို ကိုးကွယ်ယင် ကယ်မမယ် လို့ ဒီလိုမဟောဘူး၊ ကိုယ့်အမှု-ကံနဲ့ကိုယ် ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုး ကို ခံစားရတယ်လို့သာ ဟောတယ်၊ သီလအစရှိသော ဂုဏ်ထူး နှင့် ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို လှူဒါန်းပူဇော်ယင် အရှိအသေ ပြုယင် ထူးခြားတဲ့ ကုသိုလ်ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီကုသိုလ်က အကြောင်း ညီညွတ်ယင် ယခု မျက်မှောက်မှာလဲ အကျိုးပေးတယ်၊ နောက် သံသရာ ဘဝတွေမှာတော့ ကောန်မုချ ကောင်းကျိုးတွေကို ပေးတယ်လို့ ဒီလိုဟောတယ်။ လူတွေ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေက ကြီးပွားချမ်းသာချင်ကြလို့ ကိုးကွယ်ကြ ပူဇော်ကြတယ်၊ အဲဒီလို ကိုးကွယ်ပူဇော်ရာမှာ သီလအစရှိသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံလို့ ပူဇော်ထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပူဇော်မိယင် မိမိတို့ ရည်ရွယ်မြော်လင့်တဲ့ ကောင်းကျိုးတွေကို ရနိုင်တယ်၊ သီလအစရှိသော ဂုဏ်မရှိလို့ မပူဇော်ထိုက်ဘဲ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပူဇော်ယင် ကိုးကွယ်ယင်တော့ မိမိတို့ မြော်လင့်တဲ့ အကျိုးကိုမရနိုင်ဘူး။ ဥပမာအားဖြင့် ရွှေစစ် ကျောက်ပဒမြားစစ် မဟုတ်တဲ့ အုတ်ခဲ ကျောက်ခဲတွေကို အဖိုး

တန် ပစ္စည်း ထင်မှတ်ပြီး သိမ်းထားတယ် ဆိုပါတော့၊ အဲဒီ အုတ်ခဲ ကျောက်ခဲတွေကို ထုတ်ရောင်းယင် ရွှေစစ် ကျောက် ပဒမြားအစစ် တန်ဘိုးရပါမလား၊မရနိုင်ပါဘူး၊ ဘာမျှ တန်ဘိုး မရှိတဲ့အတွက် အလကားစွန့်ပစ်လိုက်ရမှာဘဲ၊ ရွှေအစစ် ကျောက် ပဒမြားအစစ်ကို သိမ်းထားယင်တော့ အလိုရှိတဲ့အခါ အဲဒါ တွေကို ထုတ်ရောင်းယင် ရွှေအစစ် တန်ဘိုး ပဒမြားအစစ် တန်ဘိုးကို ရနိုင်တယ်၊ ဒါလိုဘဲ သီလအစရှိတဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကို ပူဇော်ယင် အဲဒီ ပူဇော်တဲ့ ကုသိုလ်ကံက မြော်လင့်အပ်တဲ့ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာတွေကို ရစေနိုင်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ တလောကလုံးထက် မြင့်မြတ်တဲ့ သီလ ဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ် အစရှိတဲ့ အမြင့်အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူတယ်၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားကို ပူဇော်ခြင်းဖြင့် လူတွေ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေ သတ္တဝါ တွေဟာ မိမိမြော်လင့်တဲ့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေကို အပြည့် အစုံရနိုင်တယ်၊ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာ တွေကိုလဲ ရနိုင်တယ်၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုလဲ ရနိုင်တယ်။ အဲဒီလို ရနိုင်တာဟာလဲ မြတ်စွာဘုရားက ပေးတာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားအား ပူဇော်ရိုသေတဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်က ပေး တာဘဲ။ အဲဒီလို ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မိမိတို့ မြော်လင့် တောင့်တ အပ်တဲ့ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာတွေကို ရစေနိုင်တဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားဟာ လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ပူဇော်အထူး ကို ခံတော်မူထိုက်တယ်၊ ဒါကြောင့် အရဟံဆိုတဲ့ ဘွဲ့တော် အမည်တော်ကို ရတော်မူပါတယ်တဲ့။ အဲဒီ ဘွဲ့တော် အမည်

တော်ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့လဲ အနောမ နာမံ-မယုတ်ညံ့သော အမည်တော်-မြင့်မြတ်သော အမည်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူတယ်လို့ ချီးကျူးပါတယ်။ ကဲ-အဲဒီဂုဏ်ပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုပြီး အာရုံပြုကြရ ကြည်ညိုကြရမယ်။

အရဟံ-လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ပေသော မြတ်စွာဘုရား။

နောက်တနက်ကတော့အရဟံဆိုတာအာရကာ-ပုဒ်မှဖြစ်လာတယ်၊ ဝေးကွာတယ်လို့ အနက်ရှိတယ်၊ ဘာမှ ဝေးကွာသလဲ ဆိုယင် စိတ်အညစ် အကြေး ကိလေသာတွေမှ ဝေးကွာ စင်ကြယ်တော်မူပါတယ်၊ လောကမှာ သတ္တဝါတွေဟာ လိုချင်နှစ်သက်စရာကိုတွေ့ယင် လိုချင်တပ်မက် နှစ်သက်တယ်၊ လောဘ ဖြစ်တယ်၊ စိတ်ဆိုးစရာ မုန်းစရာကို တွေ့ယင် စိတ်ဆိုးတယ် မုန်းတယ်၊ ဒေါသဖြစ်တယ်၊မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း အလွဲသိ အမှားသိ မောဟကတော့ ဖြစ်နေတာဘဲ။ မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ ဘယ်လိုကောင်းတဲ့ အာရုံနဲ့ တွေ့ပေမဲ့ လိုချင်မှု နှစ်သက်မှု မဖြစ်ဘူး၊ လောဘကင်းတယ်၊ ဘယ်လိုဆိုးတဲ့ အာရုံနဲ့ တွေ့ပေမဲ့ စိတ်ဆိုးမှု မုန်းမှု ရွံရှာမှု မဖြစ်ဘူး၊ ဒေါသကင်းတယ်၊ အလုံးစုံသော သဘောတရားတွေကိုလဲ သဘောမှန်အတိုင်း သိနေတယ်၊ မောဟကင်းတယ်၊ ဒါကြောင့် အရဟံ-လောဘ ဒေါသ မောဟ အစရှိသော ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်တော်မူတယ်ဆိုတဲ့ ဘွဲ့တော် အမည်တော်ကိုလဲ ရတော်မူတယ်။ အဲဒါကိုလဲ ရည်ရွယ်ပြီးတော့ အနောမ နာမံ-မြင့်မြတ်သော

အမည်တော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူတယ်လို့ ချီးကျူးပါတယ်။ ကဲ အဲဒီ ဂုဏ်ပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုပြီး အာရုံပြုကြရ ကြည်ညိုကြရမယ်။

အရဟံ-လောဘ ဒေါသ မောဟ အစရှိသော ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်တော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

သင်္ကြံအကျနေ့ ဆိုတော့ ကြက်သရေမင်္ဂလာ အထူးရှိတဲ့ မြတ်စွာဘုရား ဂုဏ်တော်တွေကို နှုတ်ဖြင့် ရွတ်ဆိုပြီး အာရုံပြုကြ ပူဇော်ကြရတာဟာ အင်မတန်ထူးမြတ်တဲ့ ကုသိုလ်မင်္ဂလာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အရဟံဂုဏ်ပုဒ်၏ အနက်ကတော့ ဒီ ၂-နက်နဲ့ တော်လောက်ပါပြီ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်တော်

နောက် တပုဒ်က သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တဲ့၊ သမ္မာ-မှန်စွာ+သံ- ကိုယ်တိုင်+ဗုဒ္ဓေါ-သိတော်မူတဲ့၊ ပေါင်းလိုက်ယင် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ- မှန်စွာ ကိုယ်တိုင်သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားတဲ့။ မြတ်စွာ ဘုရား အလောင်းတော်ဟာ စောစောပိုင်းက အာဠာရ ရသေ့ ဥဒကရသေ့တို့ထံမှာ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းကို ခံယူဘူးပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဘုရားဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီနည်းတွေနဲ့ ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ အာနာပါနစျာန်များကို ရအောင် အားထုတ်တယ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုလဲ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်ပင် ဆင် ခြင်ပြီး သိတော်မူတယ်၊ ရုပ်နာမ်တို့၏ အဖြစ်အပျက်ကိုလဲ ကိုယ် ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်ပင် ရှုပြီးတော့ သစ္စာလေးပါး တရား အလုံးစုံကို သိပြီး ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူတယ်၊ အဲဒါဟာ ကိုယ်ပိုင်

ဉာဏ်ဖြင့်ပင် မှန်စွာသိပြီး ဘုရားဖြစ်တော်မူပုံ အကျဉ်းချုပ်ပါဘဲ။ ဒါကြောင့် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-သစ္စာလေးပါး ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို မဖေါက်မပြန် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာသိတော်မူတယ်ဆိုတဲ့ ဘွဲ့တော် အမည်တော်ကိုလဲ ရတော်မူပါတယ်၊ အဲဒါလဲ အနေ္တာမ နာမံအရ မြင့်မြတ်တဲ့ အမည်တော်နှင့် ပြည့်စုံပါဘဲ။ ကဲ အဲဒီဂုဏ်ကို ရွတ်ဆိုပြီး ကြည်ညိုကြရမယ်။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-သစ္စာလေးတန် အမှန်လေးပါး ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို မဖေါက်မပြန် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာ သိတော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

အဲဒီ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်ဖြင့် သစ္စာလေးပါး အမှန်တရားတွေကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်ပင် အမှန်အတိုင်းသိပြီး ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပုံကို ပြတယ်၊ ဘုရားဖြစ်တယ်ဆိုတာ အဲဒီ သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် အမှန်အတိုင်း ဉာဏ်အလင်းပေါက်ပြီး သိသွားတာပါဘဲ။

ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်

အဲဒီလို ဘုရားဖြစ်တော်မူတော့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရားအလုံးစုံကိုလဲ အကြွင်းမဲ့ အကုန်သိတော်မူတယ်၊ ဘယ်အရာမဆို ဆင်ခြင်လိုက်ယင် ချက်ခြင်းဘဲ သိတော်မူတယ်၊ မသိနိုင်တာရယ်လို့ မရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓေါ-ရှိရှိသမျှ တရားအလုံးစုံကို အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူတယ်ဆိုတဲ့ ဘွဲ့တော် အမည်တော်နှင့်လဲ ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်၊ အဲဒါကို အကြောင်းပြုပြီး ဘွဲ့လဲ အနေ္တာမ နာမံ-မြင့်မြတ်သော အမည်တော်နှင့်ပြည့်စုံ

တော်မူတယ်လို့ သာတာဂိရိနတ်က ချီးကျူးပါတယ်။ ကဲ အဲဒီ ဂုဏ်ကိုလဲ ရွတ်ဆိုပြီး ကြည်ညိုကြရမယ်။

ဗုဒ္ဓေါ-ရှိရှိသမျှ တရားအလုံးစုံကို အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

ဘုရားဂုဏ်ပုဒ်အမည်တော်တွေကတော့ အများကြီးဘဲ၊ တရာလဲ မကဘူး၊ တထောင်လဲ မကဘူး၊ တသောင်း တသိန်း တသန်းလဲ မကဘူး၊ ဘုရားတဆူက ဘုရားတဆူ၏ ဂုဏ်တွေကို တကပ်ပတ်လုံး ပြောဟောနေမယ်ဆိုစေဦးတော့မှ မကုန်နိုင်ဘူးတဲ့၊ ဒါကြောင့် ယခုပြောခဲ့တဲ့ ၄-ပုဒ်ထဲနဲ့ဘဲ တော်လောက်ပါပြီ။ အဲဒီလိုမြင့်မြတ်တဲ့ ဂုဏ်ပုဒ် အမည်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ ငါတို့၏ ဆရာ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ယခုဘဲ သွားပြီး ဖူးရအောင်လို့ သာတာဂိရိနတ်က ဟေမဝတနတ်ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒါကို လွယ်လွယ်နဲ့ ရွတ်ဆိုမှတ်သားနိုင်အောင် ရှစ်လုံးဘွဲ့ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ် "လပြည့်စက်ဝန်း တက်ထွန်းစင်ကြယ်၊ ပန်းစုံဖူးပွင့် နတ်ညွှန့်ပျော်ဘွယ်၊ အရှင်ဂေါတမ မည်ရမျိုးနွယ်၊ တို့ဘုရား ခုသွားဖူးစို့ကွယ်"တဲ့၊ ကဲ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဖိတ်ခေါ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်

လပြည့်စက်ဝန်း တက်ထွန်းစင်ကြယ်၊
ပန်းစုံဖူးပွင့် နတ်ညွှန့်ပျော်ဘွယ်၊
အရှင်ဂေါတမ မည်ရမျိုးနွယ်၊
တို့ဘုရား ခုသွားဖူးစို့ကွယ်။ (သာတာဂိရိ)

အဲဒါဟာ သာတာဂိရိနတ်က ဖိတ်ခေါ်ပုံဘဲ၊ အဲဒီကနောက်တော့ ဟေမဝတနတ်က ဘုရားစစ်ဘုရားမှန် ဟုတ်မဟုတ် စစ်တမ်းထုတ်တယ်၊ သာတာဂိရိနတ်က ဖြေကြားတယ်၊ အဲဒီ အမေးနှင့် အဖြေတွေကျတော့ အမေးကို ဆောင်ပုဒ်မစီတော့ဘဲ အဖြေကိုသာ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီဆောင်ပုဒ်တွေမှာ (သာ) (သာ)လို့ လက်သည်းကွင်းနဲ့ ပြထားတယ်၊ အဲဒီခေတ်တုန်းက ပုရာဏ ကဿပ, မက္ခလိ ဂေါသာလ အစရှိတဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီးခြောက်ယောက်ကလဲ ဘုရားအဖြစ် ဝန်ခံပြီး ဟောပြောနေကြတယ်၊ ဒီတော့ ဘုရားအစစ် ဟုတ်မဟုတ် စစ်တန်းထုတ်ဖို့ရာ လိုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဟေမဝတနတ်က ဒီလိုစပြီး စိစစ်မေးမြန်းလိုက်ပါတယ်။

ဟေမဝတ၏ စိစစ်ပုံ (၁)

ကစ္စိ မနော သုပဏိဟိတော၊ သဗ္ဗဘူတေသု တာဒိနော။
ကစ္စိ ဣဋ္ဌေ အနိဋ္ဌေ စ၊ သင်္ကပ္ပဿ ဝသီကတာ-တဲ့။

သမ္မ၊ အဆွေတော် သာတာဂိရိနတ်မင်း။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ တဝ သတ္ထု၊ သင့်ဆရာ ဘုရားသည်။ မနော၊ စိတ်နှလုံးကို။ သုပဏိဟိတော၊ ကောင်းစွာထားနိုင်ပါ၏လော။ (ဘယ်လိုထားနိုင်ရမှာလဲဆိုတော့) သဗ္ဗဘူတေသု၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အပေါ်၌။ တာဒိနော၊ အတူပြု၍ ရှုနိုင်သော တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သုပဏိဟိတော၊ ကောင်းစွာ ထားနိုင်ပါ၏လော တဲ့။

စိတ်ကို အညီအမျှထားနိုင်ပါရဲ့လား

အဆွေတော်သာတာဂိရိ၊ လောကမှာ ဘုရားလို့ ဝန်ခံနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အများသားဘဲ၊ မေးစမ်းပါရစေဦး၊ အဆွေတော်ရဲ့ ဆရာဘုရားဟာ သူ့စိတ်ကို ကောင်းကောင်းညီညီမျှမျှ ထားနိုင်ပါရဲ့လား၊ ကိုယ့်ဘက်သား သူ့ဘက်သား၊ ကိုယ့်တပည့် သူ့တပည့် မခွဲခြားဘဲ သတ္တဝါတွေ အားလုံးရဲ့အပေါ်မှာ ညီတူညီမျှ ထားနိုင်ပါရဲ့လား၊ ချမ်းသာစေလိုတဲ့ မေတ္တာစိတ်ကို အညီအမျှထားနိုင်ပါရဲ့လား၊ သနားတဲ့ ကရုဏာစိတ်ကို အညီအမျှ ထားနိုင်ပါရဲ့လားလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဟုတ်ပေတယ်၊ မေးသင့်တဲ့ ပြဿနာပေဘဲ၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုယင် တချို့က ဘုရားပါလို့ ဝန်ခံနေပြီးတော့ မေတ္တာစိတ် ကရုဏာစိတ်ကို အညီအမျှမထားနိုင်ဘူး၊ မိမိအား ရိုသေကိုးကွယ်တဲ့သူတွေကို ကယ်မယ်၊မရိုသေမကိုးကွယ်တဲ့သူတွေကိုတော့ မကယ်မဘူး၊ ဒဏ်ခတ်မယ်၊ ထာဝရငရဲကိုပစ်ချမယ်-လို့ဆိုနေယင် အဲဒီလို ဘုရားဟာ စိတ်ကိုအညီအမျှ မထားနိုင်ဘူး၊ စိတ်ကို အညီအမျှမထားနိုင်ယင် စင်စစ် အားကိုးထိုက်တဲ့ဘုရား မဟုတ်ဘူးပေါ့၊ ဘုရားအစစ်ဆိုယင် သတ္တဝါတွေကို ညီတူညီမျှ မေတ္တာစိတ် ကရုဏာစိတ် ထားနိုင်မှာပေါ့၊ ဒါကြောင့် ဟေမဝတနတ်က "အဆွေတော်ရဲ့ဘုရားဟာ သတ္တဝါတွေအားလုံးအပေါ်မှာ စိတ်နှလုံးကို ညီတူညီမျှကောင်းကောင်း ထားနိုင်ပါရဲ့လား"လို့ မေးပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့....

ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ အဿ၊ ထိုသင့်ဆရာဘုရားသည်။ ဣဋ္ဌေ စ၊ အလိုရှိအပ်သည့် ကောင်းမြတ်သော အာရုံ၌၎င်း။ အနိဋ္ဌေ စ၊

အလိုမရှိအပ်သည့် မကောင်းသော အာရုံဆိုး၌ဖြင်း။ သက်ပွါ အကြံအစည်တို့ကို။ ၀သီကာတာ၊ အလိုရှိတိုင်း မဆိုင်းပိုင်ပိုင် ပြုနိုင်ပါ၏လော တဲ့။

စိတ်ကို နိုင်နင်းပါရဲ့လား

လောကမှာ လူအများဟာ ကောင်းတဲ့အာရုံနဲ့တွေ့ရတဲ့အခါ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနဲ့ နှစ်သက်သာယာနေကြတယ်၊ ဝမ်းမသာ အောင် မနှစ်သက်အောင် ထိန်းမထားနိုင်ကြဘူး၊ မကောင်းတဲ့ အာရုံဆိုးနဲ့တွေ့ရတဲ့အခါကျတော့လဲ နှလုံးမသာဖြစ်ပြီး စိတ်ဆိုး ကြ စိတ်ပျက်ကြတယ်၊ အဲဒီလို မဖြစ်အောင်လဲ စိတ်ကို ထိန်း မထားနိုင်ကြဘူး၊ အာရုံနောက် စိတ်က လိုက်ပါနေလေ့ ရှိကြ တယ်၊ဘုရားဆိုယင်တော့ အာရုံနောက်ကို မလိုက်ပဲ စိတ်အကြံကို နိုင်နင်းသင့်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဟေမဝတနတ်က "ဘယ့်နှယ်လဲ အဆွေတော်၊ သင့်ဆရာဘုရားဟာ စိတ်အကြံကို ကိုယ့်အလို အတိုင်း နိုင်နင်းပါရဲ့လား၊ လိုချင်နှစ်သက်ဖွယ် သာယာဖွယ် ဣဋ္ဌာရုံမှာရော၊ မုန်းဘွယ် ရွံဘွယ် အလိုမရှိအပ်တဲ့ အနိဋ္ဌာရုံမှာ ရော စိတ်အကြံကို ကိုယ့်အလိုအတိုင်း ပိုင်နိုင်ပါရဲ့လား၊ အလို အတိုင်း ကြံနိုင်ပါရဲ့လား"လို့ မေးပါတယ်။ ဒါလဲ အရေးကြီးတဲ့ ပြဿနာဘဲ။

ယခု လူတွေမှာဆိုယင် အာရုံနောက် စိတ်နောက်ကို လိုက်နေ ကြရတယ်၊ ပြုံးစရာအာရုံနဲ့တွေ့ယင် ပြုံးကြရတယ်၊ မဲ့စရာအာရုံနဲ့ တွေ့ယင် မဲ့ကြရတယ်၊ ရယ်စရာအာရုံနဲ့တွေ့ယင် ရယ်ရွှင်ဝမ်းသာ

ကြရတယ်၊ ငိုစရာအာရုံနဲ့တွေ့ယင် ငိုကြရ ဝမ်းနည်းကြရတယ်၊ စိတ်ကသွားချင်ယင် သွားကြရတယ်။ မတော်တဲ့နေရာကိုဆိုယင် အစပဌမကတော့ သွားရန် မတော်ဘူးလို့ စဉ်းစားပြီး အောင့်နေတတ်ပါသေးတယ်၊ ဒါပေမဲ့ တော်တော်ကြာတော့ စိတ်က အတင်းတိုက်တွန်းတာနဲ့ အဲဒီမတော်တဲ့နေရာကိုလဲ သွားရတာဘဲ၊ စိတ်က ဒီစကားကို ပြောချင်တယ်၊ ဒီဟာကို ပြုလုပ်ချင်တယ်ဆိုယင် ဇာသင့်တော်ဘူးထင်လို့ အောင့်နေပေမဲ့ တော်တော်ကြာတော့ စိတ်က အတင်းတိုက်တွန်းတာနဲ့ အဲဒီစကားကိုလဲ ပြောရတာဘဲ၊ အဲဒီလိုအမှုကိုလဲ ပြုလုပ်ရတာဘဲ၊ အဲဒါတွေဟာ အာရုံနောက် စိတ်နောက်ကို လိုက်နေကြရတာတွေပါဘဲ။

အခြားသူတွေထားပါဦး၊ တရားအားထုတ်နေတဲ့ ယောဂီတွေထဲမှာတောင် တချို့က စိတ်အလိုနောက် လိုက်နေသေးတာဘဲ၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ကာ တချို့က တရားမတက်နိုင်တဲ့အတွက် စိတ်ပျက်လာတယ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းက ထွက်ချင်တဲ့စိတ် ဖြစ်လာတယ်၊ ထွက်တော့မယ်ကြံပြီးတော့ အထုပ်အပိုးတွေတောင် ပြင်ပြီးပြီ၊ အဲဒီလို ယောဂီကို ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတွေက တရားဟောပြောပြီး တားရတယ်၊ အဲဒီလိုဟောပြောတာကို သဘောကျပြီး အိမ်မပြန်ဘဲ အားထုတ်မြဲ ဆက်အားထုတ်သွားလို့ မကြာခင် တရားတက်ပြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သွားတာတွေလဲ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တချို့ယောဂီကတော့ ဘယ်လိုဟောလို့ပြောလို့မှ မရတော့ဘူး၊ သူစိတ်ကူးထားတဲ့အတိုင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းက ထွက်သွားတော့တာဘဲ၊ အဲဒါဟာလဲ စိတ်နောက်ကို လူကလိုက်ပါ

သွားတာပါဘဲ၊ တချို့များ ငြိုးငွေ့တဲ့ နိဗ္ဗာန်ဒါတော့ ရောက်လို့ ခြောက်သွေ့သွေ့ဖြစ်နေတာကိုတွေ့ရတာနဲ့ စိတ်ပျက်ပြီး ပြန်သွားတာလဲရှိဘယ်၊ အဲဒီအနေမှာ ဆက်ပြီးရှုမှတ်နေယင် မကြာခင် တရားပြည့်စုံဘို့ ရှိနေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စိတ်ကို မထိန်းနိုင်တာနဲ့ ပြန်သွားတော့တာဘဲ၊ အင်မတန် နှမြောစရာ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အများအားဖြင့်တော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတွေ ပြောတဲ့ အတိုင်း စိတ်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်တာကဘဲ များပါတယ်။

လောကဘက်မှာလဲ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်တွေ အနေနဲ့တော့ စိတ်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ကြတာတွေလဲ တော်တော်များများ ရှိပါတယ်၊ ဗုဒ္ဓတရားတော်က စိတ်ကို ထိန်းသိမ်းဘို့ ဟောထားတဲ့ တရားတော်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုတရားကို ကြားနာ မှတ်သားထားတဲ့ သူတွေက စိတ်ကို အတော်အတန်တော့ ထိန်းနိုင်ကြပါတယ်၊ အဲဒီလိုတရားကို မကြားနာဘူးတဲ့ အပြင်ပ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာတော့ ရှက်ရမှာလဲ မသိဘူး၊ကြောက်ရမှာလဲ မသိဘူး၊စိတ်အလိုအတိုင်း ပြုလုပ်ပြောဆိုနေကြတာဘဲ များပါတယ်။ အဲဒီလို အာရုံနောက် စိတ်အလိုနောက် လိုက်နေကြတဲ့ လောကထဲမှာ အဆွေတော် သာတာဂိရိရဲ့ ဘုရားဟာ စိတ်အကြံအစည်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ထားနိုင် ကြံနိုင်ပါရဲ့လားလို့ မေးပါတယ်။ အလွန်သင့်လျော်တဲ့ မေးခွန်းပါဘဲ။

အမေးခံရတာ ကြောက်စရာကောင်းတယ်

မေးခွန်းကပေမဲ့ အချက်ကျကျ မေးဘို့ အရေးကြီးပါတယ်။ တနေ့တော်တော်ဆိတုန်းက မန္တလေးမြို့အိမ်တအိမ်မှာ ဆွမ်းကပ်

ပြီးတော့ အာလာပ သလ္လာပ စကားပြောကြရာမှာ ထင်ရှားကျော်စောတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတပါးက ဒီလိုပြောတယ်၊ တခါက သူ့ထံမှာ အမေရိကန်ကလူတယောက်ရောက်လာပြီး မေးခွန်းတွေကိုမေးတယ်၊ နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် မေးတတ်တဲ့လူတွေဘဲ၊ အမေးခံရတာ အင်မတန် ကြောက်စရာကောင်းတယ်တဲ့၊နောက်ဆုံး ဘာမေးသွားသလဲဆိုတော့ အရှင်ဘုရား ဒီတရားကို ဘယ်လောက်ကြာအောင် အားထုတ်ဘူးပါသလဲ၊အားထုတ်တဲ့အခါမှာ ဘယ်လို အာရုံနိမိတ်များ ထင်ပါသလဲလို့ မေးသွားပါသတဲ့၊ အဲဒီလိုမေးတဲ့အတွက် အဲဒီ ဆရာတော်ကြီးက အလွန် ကြောက်စရာကောင်းတယ်လို့ ဆိုတာဘဲ။ ဘုန်းကြီး အမြင်နဲ့တော့ သူဟာမေးသင့်လို့ မေးတာဘဲလို့သာ မြင်မိပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့-တရားဘက်က စုံစမ်းလေ့လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ တရားဘက်က ကိုယ်တိုင် တွေ့သိနားလည်လောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဒီလိုမေးရမှာဘဲ၊ စာပေကျမ်းဂန်လဲ ကောင်းကောင်း တတ်တယ်၊ အရွယ်အားဖြင့်လဲ ခုနစ်ဆယ်ကျော် ရှစ်ဆယ်ရှိနေတယ်၊ထင်ရှားကျော်စောတဲ့ဆရာတော်လဲဖြစ်တယ်ဆိုယင် တရားနဲ့စပ်ပြီး ကိုယ်တိုင်တွေ့ကို သိချင်တဲ့သူက ဒီလိုမေးရမှာဘဲ။ဗမာနိုင်ငံက ယခုနေအခါမှာ ဗုဒ္ဓတရားတော်ဘက်က အထူး ထင်ရှားနေတဲ့အတွက် ဒီလို မထေရ်ကြီးကို တွေ့ရတဲ့အခါ ဒီလိုဘဲ နိုင်ငံခြား ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မေးကြပေလိမ့်မယ်လို့ဘဲ ထင်မြင်မိပါတယ်၊ အရေးကြီးတာကတော့ သူများက မေးတဲ့အခါ ကိုယ်တွေ့တရားကို ရဲရဲရင့်ရင့်ဖြေနိုင်ဘို့က အရေးကြီးပါတယ်။

ယခု ပြောနေတဲ့ ဟေမဝတနတ် ဆိုတာက သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်

မဟုတ်ဘူး၊ ကဿပ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်က တပည့် ပရိသတ်ငါးရာကို စာပေပို့ချလာခဲ့တဲ့ စာပေကျမ်းဂန်တတ် ဆရာတော်ကြီးက ဖြစ်လာတဲ့ နတ်ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် သူက ဘုရားဂုဏ်နဲ့ လိုက်လျောတဲ့ ပြဿနာကို မေးတတ်တာဘဲ၊ အမေး ခံရတဲ့ သာတာဂိရိနတ်ကလဲ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ဘူး၊ သူကလဲ ကဿပဘုရားလက်ထက်က အဲဒီ ဟေမဝတအလောင်း ဆရာ တော်ကြီးနဲ့အတူ သာသနာ့ဝင်ပြီး ရဟန်းပြုခဲ့တဲ့ သီတင်းသုံး ဘော် ဆရာတော်ကြီးတပါးက ဖြစ်လာတာဘဲ၊ အဲဒီတုန်းက သူလဲ တပည့်ငါးရာကို စာပေ ပို့ချလာခဲ့တဲ့ စာပေ ကျမ်းဂန် တတ် မထေရ်ကြီးပါဘဲ။

သူတို့အကြောင်း အကျယ်ကိုတော့ နောက်မှ ပြောရမယ်၊ ဒီကနေ့ သူတို့အကြောင်း ပြောနေယင် တရားသားကို ဟောဘို့ အချိန်ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် နောက်မှ ပြောရမယ်။ အဲဒီ စာတတ်မထေရ်ကြီးက ဖြစ်လာတဲ့ နတ်ဖြစ်တဲ့အတွက် သာတာ ဂိရိနတ်ကလဲ အကွက်ကျကျ ဒီလိုဖြေလိုက်ပါတယ်။

သာတာဂိရိ၏ အဖြေ (၁)

မနော စ'ဿ သုပဏိဟိတော၊ သဗ္ဗဘူတေသု တာဒိနော။
အထော ဣဋ္ဌေ အနိဋ္ဌေ စ၊ သင်္ကပ္ပ'ဿ ဝသီကတာ-တဲ့။
သမ္မ၊ အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း။ အဿ၊ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုဘုရားရှင်သည်။ သဗ္ဗဘူတေသု၊ အလုံးစုံ သော သတ္တဝါတို့အပေါ်၌။ တာဒိနော၊ အတူပြု၍ ရှုနိုင်သော

တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ မနော ၈၊ စိတ်နှလုံးကိုလည်း သုပဏိဟိတော၊ကောင်းစွာပိုင်ပိုင်ထားနိုင်ပါပေသည်။အထော၊ ထိုပြင်။ အသာ၊ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုဘုရားရှင်သည်။ ဣဋ္ဌေ ၈၊ အလိုရှိအပ်သည့် ကောင်းမြတ်သော အာရုံ၌မှင်း။ အနိဋ္ဌေ ၈၊ အလိုမရှိအပ်သည့် မကောင်းသော အာရုံဆိုး၌ရင်း။ သင်္ကပ္ပါ၊ အကြံအစည်တို့ကိုလည်း။ ဝသီကတာ၊ အလိုရှိတိုင်း မဆိုင်းပိုင်ပိုင် ပြုနိုင်ပါပေသည် အဆွေတော် တဲ့။

စိတ်ကို အညီအမျှ ထားနိုင်ပါတယ်

အဲဒါဟာ သာတာဂိရိနတ်မင်းရဲ့ အဖြေဘဲ၊ ဆိုလိုတာ အကျယ်ကတော့ အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်းရေ၊ ကျုပ်တို့ ဆရာဖြစ်တော်မူတဲ့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဟာ အားလုံးသော သတ္တဝါတွေအပေါ်မှာ စိတ်နှလုံးကိုအညီအမျှ ကောင်းကောင်း ထားနိုင်ပါပေတယ်၊ သတ္တဝါတွေဟာ ဘုရားကို ကြည်ညိုတာ တွေလဲ ရှိတယ်၊ မကြည်ညိုတာတွေလဲ ရှိတယ်။

ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို နာရတဲ့အတွက် တရားထူးရကြတဲ့ တပည့် အရင်းတွေလဲ ရှိတယ်၊ သရဏဂုံလောကီသာ တည်တဲ့ သာမန် တပည့်တွေလဲ ရှိတယ်၊ ဒါကြောင့် သရဏဂုံတည်ပြီး ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်ဖြစ်နေကြတာတွေလဲရှိတယ်၊ သရဏဂုံတောင် မတည်သေးတဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာအပြင်က သတ္တဝါတွေလဲ ရှိတယ်၊ မာရ်နတ်အသင်းဝင်ဖြစ်တဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲရှိတယ်၊ အဲဒီသတ္တဝါတွေ အားလုံးကို ကျုပ်တို့ဆရာ ဘုရားက ညီတူညီမျှ ဘဲ နှလုံးသွင်းတော်မူနိုင်ပါတယ်၊ ညီတူညီမျှဘဲ ချမ်းသာစေလိုတဲ့

မေတ္တာစိတ် ရှိတော်မူပါတယ်။ ညီတူညီမျှဘဲ သနားတဲ့ ကရုဏာ စိတ်ရှိတော်မူပါတယ်တဲ့။ ယခု ပြောခဲ့တာကတော့ ဘုရားပွင့် တော်မူစက အခြေအနေနဲ့ ပြောခဲ့တာဘဲ၊ နောက်ကာလပါ ထည့်သွင်းပြီး ပြောရမယ် ဆိုယင်တော့ မြတ်စွာဘုရားအား ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ထောက်ပံ့လှူဒါန်းနေတဲ့ ဒကာ ဒကာမတွေ ဆိုတာလဲ ရှိတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကို အတိုက်အခံ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုလုပ်နေတဲ့ ဗြာဟ္မဏလူမျိုးတွေနဲ့ တိတ္ထိဘက်အားတွေလဲရှိ တယ်၊ အဲဒီ နှစ်မျိုးသော လူတွေကို ညီတူညီမျှဘဲ မေတ္တာ ကရုဏာ ထားတော်မူတယ်၊ လူ့ဘဝက ရခဲ့တဲ့ သားတော် ရာဟုလာနဲ့ သေရာသေကြောင်း ကြံစည်ပြုလုပ်နေတဲ့ ဒေဝဒတ် ကိုလဲ ညီတူညီမျှဘဲ မေတ္တာ ကရုဏာ ထားတော်မူတယ်၊ အတွင်း သား အပြင်သားရယ်လို့ ခွဲခြားခြင်းမရှိဘူး၊ သတ္တဝါအားလုံး ကို ညီတူညီမျှဘဲ ချမ်းသာစေလိုတဲ့စိတ် ရှိတော်မူတယ်၊ ညီတူ ညီမျှဘဲ သနားတဲ့စိတ် ရှိတော်မူတယ်။

ဒါကြောင့် “အသျှ၊ ငါတို့ဆရာဖြစ်တော်မူသော ထိုဘုရား ရှင်သည်။ သဗ္ဗညုတ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အပေါ်၌။ တာဒိနော၊ အတူပြု၍ ရှုနိုင်သော တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ မနော စ၊ စိတ်နှလုံးကိုလည်း။ သုပဏိဟိတော၊ ကောင်း စွာပိုင်ပိုင် ထားနိုင်ပါသည်”လို့ ပြောပါတယ်။

အဲဒါကို အလွယ်တကူ မှတ်ရအောင်လို့ ငါတို့ ဘုရား စိတ်ထား ကောင်းစွာ၊ သူခပ်သိမ်းအား သနားညီညာ”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။

ဒိယအကြိမ်)

အလွန်ကြည်ညိုစရာကောင်းတယ်

အဲဒါ မသေသေချာချာ စဉ်းစားကြည့်ယင် အလွန်ကြည်ညိုစရာ ကောင်းပါတယ်၊ သူ့သူငါငါ လောကသားတွေ ဆိုတာ အတွင်းသား အပြင်သား ခွဲခြားမှုရှိနေကြတာဘဲ၊ ကိုယ့်ဘက်က လူ ကိုယ့်ကိုအားပေးတဲ့လူ ဆိုယင် တတ်နိုင်သမျှ အကျိုးများအောင် ဆောင်ရွက်ပေးမယ်၊ မဆောင်ရွက်နိုင်တောင် ချမ်းသာစေလိုတဲ့စိတ်ကတော့ သာသာထိုးထိုး ရှိနေမယ်၊ ကိုယ်နဲ့ဆန့်ကျင်ဘက် လူဆိုယင် ကူညီ ဆောင်ရွက်လိုတဲ့စိတ် မရှိဘူး၊ အကျိုးမဲ့ပြုလိုတဲ့စိတ်တောင် ရှိနေတတ်သေးတယ်၊ ဆန့်ကျင်ဘက် မဟုတ်ပေမဲ့ ကိုယ့်အကျိုးမဆောင်ရွက်ဘူးတဲ့သူအတွက်ဆိုယင်လဲ ကူညီဆောင်ရွက်ဖို့ရာ စိတ်မထက်သန်ဘဲ ရှိတတ်တယ်။ ညီတူညီမျှ မေတ္တာ ကရုဏာထားဘို့ အလွန်ခက်ပါတယ်၊ အဲဒီ အဝေးကလူတွေအတွက် ဆိုတာ ထားလိုက်ပါဦးတော့၊ ကိုယ့်တအိမ်ထဲမှာရှိတဲ့ လူတွေဘဲ ညီတူညီမျှ သဘောထားဘို့ဆိုယင် စာချီမှာ မလွယ်ဘဲ ရှိနေကောင်း နေပါလိမ့်မယ်။

သာမန်လူတွေမှာ ညီတူညီမျှ စိတ်ထားဘို့ ခက်တာကို ထားလိုက်ပါဦးတော့၊ ဘာသာတရားတွေမှာ ကိုးကွယ်ရာလို့ ယူဆပြီး ကိုးကွယ်နေကြတဲ့ ဘုရားသခင်တွေကို စိစစ်ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ သတ္တဝါအားလုံးကို ညီတူညီမျှစိတ်ရှိတဲ့ ဘုရားက ရှားပါလိမ့်မယ်၊ "ငါ့ကိုးကွယ်တဲ့သူတွေကို ကယ်မမယ်၊ မကိုးကွယ်တဲ့သူတွေကို မကယ်မဘူး၊ အပြစ်ဒဏ်ခတ်မယ်၊ ထာဝရငရဲကို ပစ်ချမယ်" လို့ ဒီလို အဆိုရှိတဲ့ ဘုရားတွေကိုသာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ

တော့ အဲဒီလိုဘုရားတွေနှင့်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လိုက်ယင် အတွင်းသား အပြင်သား မခွဲခြားဘဲ သတ္တဝါအားလုံးကို ညီတူညီမျှ စိတ်သဘောထား ရှိတော်မူတဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဟာ အလွန်ဘဲ ကြည်ညိုဘွယ် ကောင်းလှပါပေတယ်။

မြတ်စွာဘုရားဟာ သားတော်ရာဟုလာအား ချမ်းသာစေချင်သလိုပင် အားလုံးသော သတ္တဝါတွေအားလဲ ချမ်းသာစေချင်တယ်၊ ချမ်းသာစေချင်တဲ့ မေတ္တာဓာတ် အညီအမျှဘဲ ရှိနေတယ်၊ သားတော်ရာဟုလာအား မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရစေချင်သလိုပင် အားလုံးသော သတ္တဝါတွေအားလဲ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုရစေချင်တဲ့ ဆန္ဒရှိတော်မူတယ်၊ သားတော်ရာဟုလာအား သနားတော်မူသလိုပင် အားလုံးသော သတ္တဝါတို့အား သနားတော်မူတယ်၊ လောကသားတွေ အနေနဲ့ဆိုယင်တော့ ညီတူညီမျှ ချစ်ခင်ဘို့ သနားဘို့ အလွန်ခက်ပါတယ်၊ ကိုယ့်အုပ်စုကလေးအတွင်းမှာတောင်မှ တဦးတယောက်အပေါ်မှာ မေတ္တာကရုဏာမညီမျှဘဲ အပိုအလို ရှိနေတတ်တာဘဲ၊ သေသေချာချာ စဉ်းစားကြည့်ယင် အညီအမျှ စိတ်ထားဘို့ဆိုတာဟာ ကိုယ်တွေ့အားဖြင့် အလွန်ခက်ခဲကြောင်း တွေ့ရပါလိမ့်မယ်၊ မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ မဟာကရုဏာသမာပတ် ဝင်စားတော်မူတဲ့အခါမှာ—

“ဗဟုကေဟိ အာကာရေဟိ၊ တရာမက တထောင်မက များစွာသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဿန္တာနံ၊ မြင်တော်မူကုန်လျက်။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့အပေါ်၌။ မဟာကရုဏာ၊ သနားခြင်းကြီးစွာ မဟာကရုဏာတော်သည်။ ဩက္ကမတိ၊ သက်ရောက်လေတော့သည်”လို့

ဆိုထားတဲ့ အတိုင်း များစွာသော အခြင်းအရာ တို့ဖြင့် သတ္တဝါအားလုံးကို သနားတော်မူပါတယ်။ အဲဒီများစွာသော အခြင်းအရာထဲက အချို့အနည်းငယ်ကို ဒီမှာထုတ်ပြဦးမယ်။

မဟာကရုဏာ ဖြစ်တော်မူပုံ

ဥပနီယတိ လောကော အဒ္ဓုဝေါတိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။ (ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ၁၂၁)။

လောကော၊ သတ္တဝါအပေါင်းဟူသော လောကသည်။ ဥပနီယတိ၊ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်းသို့ အဆင့်ဆင့် ပို့ဆောင်အပ်၏။ အဒ္ဓုဝေါ၊ မခိုင်မြဲ မတည်တံ့ပါတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဿန္တာနံ၊ ဘုရားမျက်စိဖြင့် စေ့စေ့ငုငုကြည့်ရှုလျက် မြင်တော်မူကုန်လျက်၊ ဝါ-မြင်တော်မူကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့အား။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့အပေါ်၌။ မဟာကရုဏာ၊ ကြီးစွာသောသနားခြင်းသည်။ ဩက္ကမတိ၊ သက်ရောက်ဖြစ်ပွား လေတော့၏-တဲ့။

အိုနာသေသို့ ဆောင်ပို့နေသည်

မြတ်စွာဘုရားက ဘုရားဉာဏ်မျက်စိဖြင့် တလောကလုံးကို ဖြန့်ပြီး ကြည့်ရှုတော်မူတဲ့အခါ သနားစရာကောင်းတဲ့ သတ္တဝါတွေကိုမြင်ပြီး သနားတော်မူတယ်၊ ဥပမာအားဖြင့် သနားတတ်

တဲ့ လူဟာ ကိုယ့်မျက်စိအောက် အတိဒုက္ခရောက်နေတဲ့သူတွေကို မြင်ရတော့ သနားသလိုပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်သနားတယ် ဆိုတာကတော့ တော်ရုံ သင့်ရုံလောက်ပါဘဲ၊ သိပ်ပြီး မနက်နဲပါဘူး၊ မြတ်စွာဘုရား သနားတော်မူတာကတော့ အလွန်နက်နဲပြီး အလွန်လဲ ကြီးမား ကျယ်ပြန့်ပါတယ်။ ယခုလောလောဆယ်မှာ ဒုက္ခရောက်နေတာတွေကို မြင်ပြီးတော့လဲ သနားတော်မူတယ်၊ ယခုလောလောဆယ်မှာ ချမ်းသာနေပေမယ့်လို့ မကြာမီမှာပင် ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာဘုံတွေရောက်ပြီး ဒုက္ခရောက်သွားမှာတွေကို မြင်ပြီးတော့လဲ သနားတော်မူတယ်၊ တဘဝ တဘဝမှာ ဖြစ်လာပြီး မကြာခင်ဘဲ အိုလိုက် နာလိုက်နဲ့ ဒုက္ခရောက်ပြီး အဖန်ဖန် သေသေ သွားကြရတာတွေကို မြင်ပြီးတော့လဲ သနားတော်မူတယ်။ ယခု လူတွေကိုဘဲကြည့်ပါ၊ ဘဝအသစ် လူရယ်လို့ဖြစ်လာပြီး သိတတ်တဲ့အရွယ်ရောက်လာယင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် ပညာတွေ သင်ကြားရတယ်။ အဲဒီလို ပညာသင်လို့ အသက် ၂၀-ကျော်လောက်ရှိတဲ့အခါကျတော့ လောကရေးရာ အလုပ်တွေကို လုပ်ကိုင်ကြရတယ်၊ အဲဒီအတွင်းမှာဘဲ နုပျိုတဲ့ရုပ်တွေက တပြည်းပြည်းချင်း အိုမင်း ရင့်ယော်လိုက်လာတယ်၊ အိုရာကနေပြီးတော့ မကျန်းမမာ နာရတယ်၊ ဆေးကုလို့မရနိုင်လောက်အောင် နာပြီးတဲ့အခါကျတော့ သေသွားတယ်။

အဲဒီလို ဖြစ်ရာမှာ လူတွေက အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ နေကြပေမဲ့ ကိုယ်ထဲကရုပ်တွေကတော့ နုပျိုရာက အိုဘို့ရာဘက်ကို ပို့ဆောင်နေကြတယ်၊ အိုရာက နာဘို့ရာဘက် ပို့ဆောင်နေကြတယ်၊

နာရာက သေဘို့ရာဘက်ကို ပို့ဆောင်နေကြတယ်၊ အဲဒီလို သေလုနီးပါး အသည်းအသန် နာတဲ့အခါကျတော့မှ သေတော့မယ်ဆိုတာ ရိပ်မိကြတော့တယ်၊ အဲဒီလို အခါကျတော့ အိမ်သူ အိမ်သားတွေ ဆွေမျိုးတွေ မိတ်သင်္ဂဟတွေက အနီးအပါးမှာ ရင်တမမနဲ့ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်နေကြတယ်၊ တချို့ကလဲ မျက်ရည်စက်လက်နဲ့ ငိုယိုပြီးအလွန်စိတ်နှလုံးမသာ ဖြစ်နေကြတယ်၊ အဲဒီလို ကြည့်ရှု နေကြရင်းကဘဲ သေသွားတယ်၊ သေသွားတဲ့အခါ ကျန်ရစ်တဲ့အလောင်းကို သုသာန်လိုက်ပို့ကြတယ်၊သုသာန်ရောက်တဲ့အခါ ငိုယိုမြည်တမ်းပြီး သင်္ဂြိုဟ်လိုက်ကြရတယ်၊အဲဒီကနောက်လဲ ရက်-လအနည်းငယ်လောက်အတွင်းမှာ သေသွားတဲ့သူကို လွမ်းတပြီး နေကြသေးတယ်။ တော်တော်ကြာတော့မေ့သွားကြတာပါဘဲ၊အဲဒါဟာ တဘဝတာစခန်းဘဲ။

အဲဒီကပြီးတော့နောက်တဘဝလဲ ဒီလိုဘဲ နုပျိုရာကအိုရမယ်၊ အိုရာက နာရမယ်၊ နာရာက သေရမယ်၊ ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း နုပျိုရာက အိုမင်းစခန်းပို့ဆောင်တယ်၊အိုရာက ဖျားနာစခန်း ပို့ဆောင်တယ်၊ နာရာက အသေစခန်းပို့ဆောင်တယ်၊ အဲဒီလို အိုစခန်း နာစခန်း သေစခန်းသို့ ပို့ဆောင်နေတာကို မြတ်စွာဘုရားက မြင်တော်မူတယ်၊ အိုစခန်းရောက်နေတဲ့ သတ္တဝါတွေကိုလဲ သန်းပေါင်းများစွာ မြင်တော်မူတယ်၊ နာစခန်းရောက်လို့ ဘေးနားက ဆွေမျိုးတစု နှလုံးမသာ ဖြစ်နေကြတာတွေကိုလဲ သန်းပေါင်းများစွာ မြင်တော်မူတယ်၊ သေစခန်းရောက်လို့ ငိုယိုမြည်တမ်းပြီး ဒုက္ခရောက်နေကြတာတွေကိုလဲ သန်းပေါင်းများ

စွာ မြင်တော်မူတယ်။ ယခုဒီမှာ သန်းပေါင်းများစွာလို့ ပြော ရတာက ယခုခေတ်ပြောနေကျစကားမို့ ပြောရတာပါဘဲ၊ အဲဒီ လို ဒုက္ခရောက်ရောက်နေကြတဲ့ သတ္တဝါတွေကတော့ အသင်္ချေ အနန္တ မရေတွက်နိုင်အောင် များပါတယ်။ သတ္တဝါတယောက် ဘယောက်ရဲ့ဖြစ်စဉ်ကိုဘဲ အိုနေပုံ နာနေပုံ သေနေပုံ အရုပ်ကား တွေခရေးပြီး စီထားမယ်ဆိုယင် မြေပြင်တောင် ဆန့်မှာမဟုတ် ပါဘူး။ အဲဒီလို ဘဝအသင်ဖြစ်ရာက အိုအောင် အိုရာက နာ အောင် နာရာက သေအောင် အစဉ်မပြတ်ပို့ဆောင်နေပုံတွေကို မြတ်စွာဘုရားက မြင်တော်မူတယ်တဲ့။ အဲဒီလိုမြင်ရတော့ တယ် သနားစရာကောင်းတဲ့ သတ္တဝါတွေဘဲလို့ ဆင်ခြင်ပြီး သနားတဲ့ မဟာကရုဏာ ဖြစ်တော်မူပါတယ်တဲ့။ အဲဒါကို သံဝေဂအဖြစ် ရွတ်ဆိုနှလုံးသွင်းရအောင်လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ် "အို့၊နာ့၊ သေသို့၊ မောင်းနှင်ပို့၊ လူတို့ မမြဲပါတကား"တဲ့၊ အဲဒါကို ဆိုကြ ရမယ်။

အို့၊နာ့၊သေသို့၊ မောင်းနှင်ပို့၊ လူတို့ မမြဲပါတကား။ (ဆို)

သတ္တဝါတွေဟာ အိုလိုက် နာလိုက် သေလိုက်၊ အိုလိုက် နာလိုက် သေလိုက်နဲ့ ဒီလို အပြန်ပြန်ဖြစ်ပြီး ဒုက္ခရောက်နေကြ ရတယ်၊ ဒီအိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်းဆိုတဲ့ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ် မြောက်အောင် ငါဘုရားသာလျှင် ကယ်တင်နိုင်တယ်၊ ငါဘုရားမှ တပါး ကယ်တင်နိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရယ်လို့ မရှိတော့ဘူး၊ ဒီသတ္တဝါ တွေဟာ ငါဘုရား၏တရားအတိုင်း လိုက်နာပြီး ကျင့်ကြမှသာ လျှင် ဒီဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ကြမယ်၊ မကျင့်ကြယင်တော့

ဒီနည်းအတိုင်းဘဲ အိုလိုက် နာလိုက် သေလိုက်နဲ့ ဒုက္ခတွေကိုသာ ခံစားနေကြရလိမ့်မယ်။ အကုသိုလ်က အကျိုးပေးတဲ့အခါ ငရဲရောက်ပြီးတော့ အတိုင်းမသိတဲ့ ဆင်းရဲတွေကို ခံစားကြရလိမ့်မယ်၊ ပြိတ္တာဖြစ်ပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲတွေ ခံစားကြရလိမ့်မယ်၊ တိရစ္ဆာန် ဖြစ်ပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲတွေကို ခံစားကြရလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်သွားကြရမည့် အရေးတွေကို မြင်တော်မူတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားမှာ သားတော် ရာဟုလာကို သနားသလိုပင် အားလုံးသော သတ္တဝါတွေကို ညီတူညီမျှ သနားခြင်း ကရုဏာ ဖြစ်တော်မူပါတယ်တဲ့။ ဒါကြောင့် "သဗ္ဗဘူတေသု၊ အတွင်းသားအပြင်သားအားလုံးသောသတ္တဝါတို့၌။တာဒိနော၊ အတူပြု၍ ရှုနိုင်သော တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ မနော၊ စိတ်နှလုံးကို။ သုပဏိဟိတော၊ ကောင်းစွာ ထားတော်မူနိုင်ပါသည်"လို့ သာတာဂိရိနတ်က ဖြေတယ်၊ အဲဒါကို "ငါတို့ဘုရား စိတ်ထား ကောင်းစွာ၊ သူ့ခပ်သိမ်းအား သနားညီညာ" လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ငါတို့ဘုရား စိတ်ထားကောင်းစွာ၊
သူ့ခပ်သိမ်းအား သနားညီညာ။

အတာဏော လောဏော အနုဘိဿရောတိ ပဿန္တာန်
ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။
(ပဋိသံ ၁၂၁)

လောကော၊ သတ္တဝါအပေါင်း ဟူသော လောကသည်။ အတာဏော၊ စောင့်ရှောက်သူ မရှိပါတကား။ အနုဘိဿရော၊

အားကိုးရမည့်သူမရှိပါတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဿန္တာနံ၊ မြင်တော်မူကုန်လျက်။ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့အား။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့အပေါ်၌။ မဟာကရုဏာ၊ ကြီးစွာသောသနားခြင်းသည်။ ဩက္ကမတိ၊ သက်ရောက် ဖြစ်ပွားလေတော့၏-တဲ့။

အားကိုးဘွယ်မရှိ

သတ္တဝါတွေမှာ အားကိုးရမည့် စောင့်ရှောက်သူ မရှိဘူးလို့မြင်ပြီးတော့လဲ သနားတော်မူပါတယ်တဲ့။ မျက်မှောက်လောကတွင်တော့ အားကိုးရမည့် စောင့်ရှောက်သူ ရှိတန်သလောက်ရှိပါတယ်၊သားငယ် သမီးငယ်ကလေးတွေကို မိဘတွေက စောင့်ရှောက်ကြတယ်၊ အမိအို အဘအိုတွေကိုလဲ လိမ္မာတဲ့သားသမီးတွေက စောင့်ရှောက်ကြတယ်၊ တပည့်ကို ဆရာက စောင့်ရှောက်တယ်၊ ဆရာကိုလဲ တပည့်တွေက စောင့်ရှောက်ကြတယ်၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမ ဆွေမျိုးတွေ အချင်းချင်းလဲ စောင့်ရှောက်ကြတယ်၊ ဒီလိုအစောင့်အရှောက်ရှိတန်သလောက်တော့ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မအိုရအောင်တော့ သားသမီးကလဲ မိဘကို မစောင့်ရှောက်နိုင်ဘူး၊ မိဘကလဲ သားသမီးကို မစောင့်ရှောက်နိုင်ဘူး၊ ဘယ်သူကမှ ဘယ်သူကို မစောင့်ရှောက်နိုင်ဘူး။ မိဘတွေ အိုမင်းနေတာ သက်သာအောင် သားသမီးတွေကခွဲဝေယူလို့လဲမဖြစ်နိုင်ဘူး၊ထို့အတူပင် မနာအောင်လို့လဲဘယ်သူကမှဘယ်သူကိုမစောင့်ရှောက်နိုင်ဘူး၊ အနာ သက်သာအောင် ခွဲဝေယူလို့လဲ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဆေးဆရာတွေကတော့ အတော်အတန်သက်သာအောင် စောင့်ရှောက်နိုင်ပါရဲ့၊ ဒါပေမဲ့ မပျောက်နိုင်လောက်တဲ့ အနာ

ရောဂါကျတော့ ဆေးဆရာကြီးတွေကလဲ မတတ်နိုင်တော့ဘူး။ အဲဒါတွေထက် မသေအောင်လို့တော့ သာပြီး မတတ်နိုင်ကြတာဘဲ၊ သေခါနီးကျတော့ သားသမီးတွေ မိဘတွေ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ ရင်းနှီးတဲ့မိတ်ဆွေတွေ ဒီလိုစပ်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အနားက ကြည့်ရုံသာ ကြည့်နေကြရတော့တယ်၊အဲဒီလိုကြည့်နေရင်းဘဲ သေသေသွားကြရတယ်။ ဒါကြောင့် သတ္တဝါတွေမှာ မအိုရအောင် မနာရအောင် မသေရအောင် စောင့်ရှောက်နိုင်တဲ့ ကိုးကွယ်ရာမရှိဘူးတဲ့။ သေပြီးတဲ့နောက်လဲ ငရဲမကျရအောင် တိရစ္ဆာန်မဖြစ်ရအောင် ပြိတ္တာမဖြစ်ရအောင် လူဆင်းရဲမဖြစ်ရအောင် စောင့်ရှောက်ကယ်မနိုင်တဲ့သူ မရှိဘူး တဲ့။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားများသာလျှင် ကယ်မ စောင့်ရှောက်နိုင်တယ်၊ အဲဒါကလဲ ချမ်းသာရာ ချမ်းသာကြောင်း နည်းကောင်းလမ်းမှန်ကို ဟောကြားညွှန်ပြခြင်းဖြင့်သာ ကယ်မနိုင်တယ်၊ အဲဒီဟောကြားတဲ့နည်းလမ်းအတိုင်းလိုက်နာပြီး ကျင့်တဲ့သူများသာ အိုဘေး နာဘေး သေဘေး အပါယ်ဘေး သံသရာဘေးတွေမှ လွတ်မြောက်နိုင်တယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ဆေးဆရာက လူမမာကို ကုသစောင့်ရှောက်သလိုပါဘဲ၊ ဆေးဆရာက ရောဂါပျောက်စေနိုင်တဲ့ဆေးကို ပေးတယ်၊သင့် မသင့်တဲ့ အစာ အနေအထိုင်စသည်ကိုညွှန်ကြားတယ်၊ဒါလောက်ပဲတတ်နိုင်တယ်၊ "ပျောက်စေ"လို့တော့အမိန့်မပေးနိုင်ဘူး၊လူမမာက အဲဒီဆရာပေးတဲ့ဆေးကိုစားရမယ်၊ ဆရာကညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း လိုက်နာရမယ်၊ ဒါမှ အနာရောဂါ ပျောက်ကင်းနိုင်တယ်၊ ဆရာ့စကားကို မလိုက်နာယင်

တော့ ရောဂါကို မပျောက်စေနိုင်ဘူး၊အဲဒါလိုဘဲ မြတ်စွာဘုရား တို့က ကယ်မ စောင့်ရှောက်နိုင်တယ်ဆိုပေမဲ့ ချမ်းသာရာ ချမ်းသာကြောင်း နည်းကောင်း လမ်းမှန်တရားကို ဟောကြား ညွှန်ပြရုံသာ တတ်နိုင်တယ်၊ အဲဒီညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်းလိုက်နာပြီး ကျင့်တဲ့သူတွေသာ အပါယ်ဘေးမှ လွတ်မြောက်နိုင်ကြတယ်၊ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်း အစရှိသော သံသရာဘေးမှလဲ လွတ် မြောက်နိုင်ကြတယ်။

မြတ်စွာဘုရားဆိုတာ ကပ္ပါပေါင်းများစွာကြာမှ တခါတရံ လောကသာ ပွင့်ထွန်းတော်မူကြတယ်၊ ပွင့်ပြီးတော့ အသက် တမ်း ရှိသမျှသာ တည်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသွားကြတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောတဲ့တရားကို နာရဘို့ရာက လဲ အလွန်ဘဲ ခဲယဉ်းပါတယ်၊ဒါပေမဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် မကွယ် သေးခင်တော့ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်ဖြစ်တဲ့ ပညာရှိ သူတော်ကောင်း ရဟန်းတော်တွေ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေက မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော် ကို တဆင့် ဟောကြားနေကြတဲ့ အတွက် အလိုရှိတဲ့ သူတွေဟာ လိုက်နာကျင့်ကြံပြီး အပါယ်ဆင်းရဲ သံသရာဆင်းရဲမှ လွတ် မြောက်နိုင်ကြပါတယ်။ အဲဒီလို ဟောကြားတဲ့ ဆရာကောင်း တွေကိုလဲ အခါခပ်သိမ်း ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း ရနေကြမှာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ လောကမှာ ကိုယ့်အယူနဲ့ကိုယ် ဘာသာတရားတွေ အယူဝါဒတွေကလဲ များပါဘိနဲ့၊ အလွဲအမှားကို ဟောကြား ညွှန်ပြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့လဲ တွေ့ကြုံသွားနိုင်တယ်၊ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ တွေ့ရလို့ တရားမှား လမ်းမှားလိုက်မိယင် သာပြီး ကြောက်စရာ ကောင်းတာဘဲ၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုယင် အဲဒီလို လမ်းမှားကျင့်

နေတဲ့သူဟာမှာ ကျင့်လေကျင့်လေ အကုသိုလ် အပြစ်များလေ လေဖြစ်ပြီး သံသရာဆင်းရဲတွင်း နက်သည်ထက် နက်သွားဘို့ရှိတာကြောင့်ပါဘဲ။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက မိမိအား ကိုးကွယ်ကြတဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို သနားသလိုဘဲ အဲဒီ ဘာသာခြား လမ်းမှားရောက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလဲ ညီတူညီမျှဘဲ သနားတော်မူပါတယ်၊ ကုမ္မဂ္ဂပဋိပန္နော လောကော-တဲ့။ "လောကော၊ သတ္တါ အပေါင်း ဟူသော လောကသည်။ ကုမ္မဂ္ဂပဋိပန္နော၊ လမ်းမှားကို သွားနေကြပါတကား"လို့ ဒီလိုဆင်ခြင်ပြီး သနားတော်မူပါတယ်။

လမ်းမှားရောက်နေသူက သာပြီးသနားစရာကောင်းတယ်

အမှန်စင်စစ်ကတော့ အဲဒီလို လမ်းမှားရောက်နေတဲ့ လူတွေက သာပြီး သနားစရာကောင်းတာဘဲ၊ သူ့ ခမြာတွေ ချမ်းသာချင်လို့ လမ်းကောင်းရှာကြရာမှာ လမ်းမှားကိုပင် လမ်းကောင်းထင်ပြီး လိုက်နေကြတယ်၊ လိုက်လေလိုက်လေ ဆင်းရဲများဘို့ရာ ဖြစ်လေလေ ဖြစ်သွားရှာကြမှာဘဲ။ ယခုဗုဒ္ဓသာသနာဝင်ဖြစ်နေကြတဲ့ သူတွေကလဲ ငါတို့မှာ လမ်းမှန် ရနေတယ်လို့ စိတ်အေးမနေကြနဲ့၊ အနည်းဆုံး တမဂ်တဖိုလ်လောက်တော့ ရအောင်အားထုတ်ကြရမယ်၊ ဒါမှ စိတ်ချရတယ်။ အရိယမဂ်ဖိုလ်ကို မရောက်သေးယင် စိတ်မချရဘူး၊ ယခု ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ဖြစ်နေပေမယ်လို့ နောက်ဘဝတွေကျတော့ ယခုမိဘ ယခုဆရာတွေနဲ့ ချည်းတွေ့နေရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ အခြား ဘာသာဝင် မိဘတွေနဲ့လဲ တွေ့သွားနိုင်တယ်၊ အဲဒီအခါကျတော့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရား

၏ လမ်းစဉ် မဟုတ်တဲ့ လမ်းများကို ရောက်သွားနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေး၊ အပါယ်ဘေး၊ သံသရာဘေး၊ မိစ္ဆာအယူဘေးတွေမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မည့်သူ မရှိဘဲ ကိုးကွယ်ရာမဲ့နေကြတဲ့ သတ္တဝါတွေကို မြင်တော်မူပြီး အတွင်းသား အပြင်သား မခွဲခြားဘဲ သတ္တဝါအားလုံးကို ညီတူညီမျှ သနားတော်မူပါတယ် တဲ့။

ကောရဗျမင်းနှင့် အရှင်ရဋ္ဌပါလ အမေးအဖြေ

လောကမှာ အခြေအရံများတဲ့ တန်ခိုးကြီးတဲ့ မင်းတွေဆိုတာ ရှိကြတယ်၊ အဲဒီမင်းတွေမှာ စစ်တပ်တွေ အစောင့်အရှောက်တွေ များပြားနေတဲ့အတွက် သူတို့မှာ လောကဘက်ကတော့ အားကိုးစရာ ရှိတယ်လို့ ဆိုရမှာဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီမင်းတွေဟာ တနေ့ကျတော့ အိုရတာဘဲ၊ မအိုရအောင် ဘယ်စစ်တပ်ကမှ မကာကွယ် မစောင့်ရှောက်နိုင်ဘူး၊ တနေ့ကျတော့ နာရတာ သေရတာဘဲ၊ မနာအောင် မသေအောင် ဘယ်စစ်တပ်ကမှ မကာကွယ် မစောင့်ရှောက်နိုင်ဘူး။ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်ကာလတုန်းက အရှင်ရဋ္ဌပါလဆိုတဲ့ ရဟန္တာမထေရ် တပါး ရှိတယ်၊ အဲဒီမထေရ်ဟာ လူဝတ်နဲ့ နေတုန်းက ကောရဗျမင်း၏ သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေဖြစ်တဲ့ သေဋ္ဌေးသားပါဘဲ၊ တနေ့သော အခါမှာ ကောရဗျမင်းက အဲဒီမထေရ်ကို "ဘာကြောင့် ရဟန်းပြုပါသလဲ" လို့ မေးတယ်။

အရှင်ရဋ္ဌပါလက "သတ္တဝါတွေဟာ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်းသို့ ပို့ဆောင်ခံနေကြရတယ်၊ စောင့်ရှောက်မည့်သူ ကိုးကွယ်

ရာလဲမရှိဘူး'' စသည်ဖြင့် မြတ်ဘုရားဟောထားတဲ့ ဓမ္မဒေ္ဒသာ-
တရားလေးပါးကို ကြားနာရတဲ့အတွက် ရဟန်းပြုတဲ့အကြောင်း
ဖြေကြားပါတယ်။

အဲဒီအခါ ကောရဗျမင်းက သဘောမပေါက်လို့ ထပ်ပြီး
မေးပြန်ပါတယ်''အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့ မင်းများမှာ ဆင်
တပ် မြင်းတပ် စသည်တွေ များစွာ ရှိနေပါတယ်၊ ဒါကြောင့်
အားကိုးစရာ အစောင့်အရှောက်တွေ ရှိနေပါတယ်၊ ဘယ်လို
အနက် ကို ရည်ပြီးတော့ အားကိုးစရာ အစောင့်အရှောက်မရှိဘူး
လို့ ဟောတော်မူပါသလဲ''လို့ ထပ်ပြီး မေးပါတယ်။

အဲဒီတော့ အရှင်ရဋ္ဌပါလက ဒီလို ဖြေရှင်းပါတယ်၊ အရှင်
မင်းကြီးမှာ တခါတရံ ရောဂါဝေဒနာ အပြင်းအထန်မဖြစ်ဘူး
ဘူးလား။ ဖြစ်ဘူးပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီလို ရောဂါ အပြင်းအထန်
ဖြစ်နေတဲ့အခါမှာ အသင်မင်းကြီးအခံရသက်သာအောင်ရောဂါ
ဝေဒနာကို ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများအား ခွဲဝေပေးလို့ ဖြစ်နိုင်ပါ
သလား၊ သို့မဟုတ် သင်မင်းကြီးတယောက်တည်းဘဲ ရောဂါ
ဝေဒနာကို ခံစားရပါသလား၊ ရောဂါဝေဒနာကို ခွဲဝေပေးလို့
မဖြစ်ပါ အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်တယောက်တည်းသာ ခံစား
ရပါတယ်။ ဟုတ်ပြီ အရှင်မင်းကြီး အဲဒါကို အကြောင်းပြုပြီး
တော့ မြတ်စွာဘုရားက ''သတ္တဝါတွေမှာ စောင့်ရှောက်မည့်သူ
ကိုးကွယ်ရာမရှိဘူး''လို့ ဟောတော်မူပါတယ်''လို့ ဖြေရှင်းလိုက်
ပါတယ်။

ဒါကြောင့် လောကဘက်က အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်တွေ ဘယ်လောက် များပြားစွာ ရှိနေပေမယ်လို့ မအိုရအောင် မနာရအောင် မသေရအောင် အပါယ်လေးပါး မကျရအောင် ဆင်းရဲဒုက္ခနဲ့ မတွေ့ရအောင် စောင့်ရှောက်မည့်သူ ကိုးကွယ်ရာ အစစ်ကတော့ မရှိဘဲဖြစ်နေပါတယ်၊ အားငယ်စရာပါဘဲ။ အဲဒါကို ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ် "စောင့်ရှောက်သူမဲ့၊ ကိုးရာမဲ့၊ အားနွဲ့လှချေပါတကား" တဲ့။ သတ္တဝါတွေမှာ မအိုမနာ မသေရအောင် အပါယ်ဆင်းရဲ စသည်မှ လွတ်ရအောင် စောင့်ရှောက်မည့်သူ အားကိုးစရာ မရှိပါတကားလို့ မြင်တော်မူပြီးတော့လဲ ညီတူညီမျှ သနားတော်မူပါတယ်တဲ့။ ကဲ ဆိုကြရမယ်။

စောင့်ရှောက်သူမဲ့၊ ကိုးရာမဲ့၊ အားနွဲ့လှချေပါတကား။ (ဆို)

ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မရှိပါတကား

အဿကော လောကော၊ သဗ္ဗံ ပဟာယ ဂမနီယန္တိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။
(ပဋိသံ ၁၂၁)

လောကော၊ သတ္တဝါ အပေါင်းဟူသော လောကသည်။ အဿကော၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာမရှိပါတကား။ သဗ္ဗံ ပဟာယ၊ အလုံးစုံကို စွန့်ပစ်ထားခဲ့၍။ ဂမနီယံ၊ ဘဝတပါးသို့ သွားရမှာချည်းပါတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဿန္တာနံ၊ မြင်တော်မူကုန်လျက်။ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့အား။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါ

ဘို့ အပေါ်၌။ မဟာကရုဏာ၊ ကြီးစွာသော သနားခြင်းသည်။ ဩက္ကမတိ၊ သက်ရောက် ဖြစ်ပွါးလေတော့၏-တဲ့။

သတ္တဝါတွေမှာ ကိုယ်တဦးတည်းသာပိုင်တဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာဆိုတာ ဘာမှ မရှိဘူးတဲ့။ လူတွေအမြင်နဲ့တော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရှာဖွေစုဆောင်းထားတဲ့ ဥစ္စာတွေ ရှိနေတာပါဘဲ၊ ရွှေတို့ ငွေတို့ ဆန်စပါးတို့ ကျွဲ နွား ဆင် မြင်းတို့ ယာဉ်ရထားတို့ အိမ်မြေ လယ်ယာတို့ စက်ရုံ အလုပ်ရုံတို့ - ဒီလို ပစ္စည်း ဥစ္စာ တွေဟာ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ရှိနေကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါတွေကို နောက်ဆုံးတနေ့ကျတော့ အကုန်လုံးစွန့်ပြီး သွားကြရမှာဘဲ၊ ကိုယ့်ကိုယ်မှာ ဝတ်ဆင်ထားတဲ့ ပစ္စည်းတောင် ယူမသွားနိုင်ကြဘူး၊ စွန့်ပစ်သွားကြရမှာဘဲ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကြီးကိုတောင် စွန့်ပစ်သွားကြရမှာဘဲ။ အဲဒီနောက်ဆုံးတနေ့ ဆိုတာကလဲ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ယနေ့ နက်ဖြန်လဲ ဖြစ်နေတတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဝေးသေးတယ်လို့လဲ ကိန်းသေမပြောနိုင်ဘူး။ မသေခင် အတွင်းမှာလဲ တိတ်တဆိတ် ခိုးယူသွားယင်လဲ ကိုယ့်ဟာ မဟုတ်ပဲ သူ့ဟာ ဖြစ်သွားတော့တာဘဲ၊ လုနိုင်တွေက အတင်းလုယူသွားယင်လဲ ကိုယ့်ဟာ မဟုတ်ပဲ ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် အဲဒီလို လောကီပစ္စည်းဥစ္စာတွေကတော့ ကိုယ်ပိုင် အစစ်မဟုတ်ဘူး တဲ့။

ကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာအစစ်ကတော့ ဒါနကုသိုလ် သီလကုသိုလ် ဘာဝနာကုသိုလ် ဒီလိုကုသိုလ်ကံတွေသာ ကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာ အစစ်ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီကုသိုလ်ကံဆိုတဲ့ ကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာတွေကိုတော့ ဘယ်

သူကမှ ခိုးမယူနိုင်ဘူး၊ လုမယူနိုင်ဘူး၊ ဘဝ အဆက်ဆက်မှာလဲ ယူသွားနိုင်တယ်၊ အဲဒီကုသိုလ်ဥစ္စာ ပေါများ ကြွယ်ဝနေတဲ့ သူတွေဟာ ဘဝအဆက်ဆက်မှာ ချမ်းသာသွားကြမယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီကုသိုလ်ဥစ္စာမမဲ့ဘို့အရေးကြီးတယ်၊ ကုသိုလ်ဥစ္စာမရှိသေးဘဲ မဲ့နေယင် မမဲ့အောင် အားထုတ်ကြရမယ်- တတ်နိုင်သမျှပေါ့၊ ဒါနကုသိုလ်လဲ မမဲ့စေနဲ့၊ သီလကုသိုလ်လဲ မမဲ့စေနဲ့၊ ဘာဝနာကုသိုလ်လဲ မမဲ့စေနဲ့၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာကုသိုလ်က ပိုပြီးအရေးကြီးတယ်၊ တတ်နိုင်သမျှ အားထုတ်ကြရမယ်၊ တရက် နှစ်ရက် တတ်နိုင်ယင်လဲ တရက်နှစ်ရက်ပေမဲ့ အားထုတ်ကြရှုမှတ်ကြပေါ့၊ အဲဒီလို တရက် နှစ်ရက်လောက် ရှုမှတ်လို့ နည်းရသွားယင် ကိုယ့်အိမ်မှာလဲ အချိန်ရသလောက် ရှုမှတ်အားထုတ်သွားနိုင်ပါတယ်၊ ဘာမှ စရိတ်မကုန်ဘဲနဲ့ ကုသိုလ်တွေ ပွားနေတာ၊ သိပ်နေရာကျတယ်။

အဲဒီကုသိုလ်ဥစ္စာ ရှိနေတဲ့သူတွေဟာ သေတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီကုသိုလ်တွေကို အားကိုးရတယ်၊ အချိုးကျအောင် ရှုမှတ်ထားလို့ရှိယင် သေပေါက် သေဝကျတော့ ကိုယ့်တရားနဲ့ကိုယ် နှလုံးသွင်းပြီးတော့ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ သေသွားနိုင်တယ်၊ သေပြီးတော့လဲ နတ်ရွာသုဂတိ ရောက်ဖို့ရာ သေချာပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာအစစ်ဖြစ်တဲ့ ဒါန သီလ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တွေကို အထူးဂရုစိုက်ပြီး ပွားများကြရမယ်။

ရွှေငွေအစရှိတဲ့ လောကီ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကတော့ သေတဲ့အခါ စွန့်ပစ်သွားရမှာချည်းဘဲ၊ ဒါကြောင့် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာလို့

မဆိုနိုင်ဘူး၊ အမျှားနဲ့စပ်တဲ့ ဘုံဆိုင်ဥစ္စာတွေချည်းဘဲ၊ အဲဒီလို ပစ္စည်းတွေကို စွဲလမ်းပြီး သေသွားယင် ပြိတ္တာဖြစ်တတ်တယ်လို့တောင် ဆိုထားပါသေးတယ်။ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း ရနိုင်သမျှ ပစ္စည်းတွေကို စုစုပြီး သေတဲ့အခါ စွန့်ပစ်ထားခဲ့ကြရတာတွေကို မြင်တော်မူပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက သတ္တဝါတွေကိုညီတူညီမျှ သနားတော်မူပါတယ် တဲ့။ အဲဒါကို ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်— "ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ မရှိပါ၊ စွန့်ကာသွားရမည်တကား" တဲ့။ ကဲ .အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ မရှိပါ၊ စွန့်ကာ သွားရမည်တကား။ (ဆို)

အလိုမပြည့်ပါတကား

ဦနော လောကော အတိတ္တော တဏှာဒ သောတိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။

(ပဋိသံ ၁၂၁)

လောကော၊ သတ္တဝါအပေါင်း ဟူသော လောကသည်။ ဦနော၊ မပြည့်စုံဘဲ ယုတ်လျော့နေသည်ဖြစ်၍။ အတိတ္တော၊ မ-ရောင့်ရဲနိုင်ပါတကား။ တဏှာဒါသော၊ တဏှာ၏ကျွန် ဖြစ်နေပါတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဿန္တာနံ၊ မြင်တော်မူကုန်လျက်။ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့အား။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါ တို့အပေါ်၌။ မဟာကရုဏာ၊ ကြီးစွာသော သနားခြင်းသည်။ ဩက္ကမတိ၊ သက်ရောက်ဖြစ်ပွားလေတော့၏-တဲ့။

သတ္တဝါတွေရဲ့ အခြေအနေကို မြတ်စွာဘုရားက ဉာဏ်ဖြင့် ဖြန့်ပြီးကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ဆာလောင်တောင့်တတဲ့ တဏှာဆိုတဲ့ တရားက လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးနေတာကို မြင်တော်မူတယ်။ တဏှာ ဆိုတဲ့တရားက ထမင်းဆာတာ ရေဆာတာလိုဘဲ သူက အာရုံ ကောင်းတွေ လိုချင်နှစ်သက်ပြီး ဆာနေတယ်၊ အဆင်းအာရုံ ကောင်းတွေကို ကြည့်လို့မြင်လို့လဲ အားမရနိုင်ဘူး၊ အသံအာရုံ ကောင်းတွေ ကြားရလို့လဲ အားမရနိုင်ဘူး၊ အနံ့ကောင်းတွေ နမ်းရှုရလို့လဲ အားမရနိုင်ဘူး၊ အရသာကောင်းတွေ စားရလို့လဲ အားမရနိုင်ဘူး၊ အတွေ့အထိကောင်းတွေ တွေ့ထိခံစားရလို့လဲ အားမရနိုင်ဘူး၊ ဘဝကောင်းတွေဖြစ်ရလို့ အသက်ရှည်ရလို့လဲ အားမရနိုင်ဘူး၊ ချီးမွမ်းဘွယ်ဂုဏ်တွေနဲ့ ဘယ်လောက်များစွာ ပြည့်စုံရပေမယ်လို့လဲ အားမရနိုင်ဘူး။

ပစ္စည်းဥစ္စာ အသုံးအဆောင်တွေလဲ တခုရပြီးယင် နှစ်ခုသုံးခု ရချင်တယ်၊ နှစ်ခုသုံးခုရပြီးယင်လဲ လေးငါးဆယ်ခုစသည် ရချင် ပြန်တာဘဲ။အခြွေအရံဆိုယင်လဲ တယောက်ရပြီးယင် နှစ်ယောက် သုံးယောက် ရချင်တယ်၊ နှစ်ယောက် သုံးယောက် ရပြီးယင်လဲ လေးငါးဆယ်ယောက် စသည် ရချင်ပြန်တာဘဲ၊ တော်လောက် ပါပြီလို့ အပြီးသတ်တယ် အားရတယ်လို့ မရှိဘူး၊ ရတိုင်း ရတိုင်း ဆာလောင်တောင့်တနေတာဘဲ။ ယခုခေတ်မှာ သုံးလို့ မကုန်နိုင်အောင် ကုဋေ သိန်း သန်း များစွာ ကြွယ်ဝတဲ့သေဋ္ဌေး ကြီးတွေဆိုဘာ တချို့နိုင်ငံတွေမှာ ရှိကြတယ်၊ အဲဒီသေဋ္ဌေးကြီး တွေမှာလဲ တော်လောက်ပါပြီလို့ နှခမ်းသတ်ခြင်း မရှိဘူး၊

တိုးတက်သည်ထက် တိုးတက်အောင် အားထုတ်နေကြတာဘဲ။ မင်းတွေဟာလဲ အင်အားရှိယင် နယ်ချဲ့ဘို့ရာ ကြံနေကြတာဘဲ၊ နှမ်းသတ်တယ်လို့ မရှိဘူး။

လူတွေထက် နတ်တွေက ဆာလောင်တောင့်တမှု သာပြီး အားကြီးပုံရတယ်၊ တန်ခိုးကြီးတဲ့ နတ်တဦးတဦးမှာ နတ်သမီး အခြွေအရံတွေ ငါးရာ တထောင် စသည်ဖြင့် အများကြီးရှိနေတယ်၊ ဒါလဲ သူတို့မှာ တော်လောက်ပြီလို့ နှမ်းမသတ်နိုင်ဘူး၊ ရယင် အလိုရှိနေကြသေးတဲ့အကြောင်း စာပေကျမ်းဂန်တွေထဲမှာ တွေ့ရတယ်၊ သူတို့မှာ အာရုံတွေ ခံစားရလို့လဲ အားမရနိုင်ဘူး၊ထပ်တလဲလဲ ခံစားချင်နေတာဘဲ အာရုံတွေ ဆာနေတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် မစားရလို့ ဆာနေတဲ့ ပြိတ္တာတွေနဲ့ တူနေတယ်လို့တောင် သိကြားမင်းက ပြောပါသေးတယ်(ဇာ ဋ္ဌ ၆၊ ၁၂၃)။ ဒါကြောင့်—

လောကော၊ သတ္တဝါအပေါင်း ဟူသော လောကသည်။ ဦနော၊အလိုမပြည့်နိုင်ဘဲ ယုတ်လျော့မြဲပင် ယုတ်လျော့နေသည် ဖြစ်၍။ အတိတ္တော၊ မရောင့်ရဲနိုင်ပါတကား။ တဏှာဒါသော၊ တဏှာ၏ကျွန်ဖြစ်နေပါတကား-လို့ မြတ်စွာဘုရားက မြင်တော်မူပါတယ်။

ဟုတ်တယ်၊ သတ္တဝါတွေဟာ တဏှာခိုင်းသမျှကို လိုက်ပြီး လုပ်နေကြရတယ်၊ တဏှာက ဒီဟာ လိုချင်တယ် ဆိုယင် အဲဒီဟာ ရအောင် လုပ်ရတယ်။ အသက်ပေမဲ့ စွန့်ပြီး လုပ်ရတယ်၊ တချို့မှာ အဲဒီလို တဏှာ ခိုင်းတာကို ရအောင် ရှာနေရင်း

သေဘေးသင့်ပြီး သေသွားကြရတာဘဲ။ တဏှာခိုင်းသမျှကို တနေ့ပြီးတနေ့ တလပြီးတလ တနှစ်ပြီးတနှစ် လုပ်ကိုင်နေကြရတယ်၊ နောက်ဆုံး သေသည်အထိ လုပ်သွားကြရတာဘဲ၊ သေပြီးတော့လဲ နောက်ဘဝမှာ နည်းတူဘဲ တဏှာခိုင်းတာတွေကို လုပ်သွားကြရတယ်၊ ဘယ်တော့မှ နားရတယ်လို့ မရှိဘူး။

လောကမှာ ကျွန်ဆိုတာကတော့ အပိုင်းအခြား အကန့်အသတ်ရှိတယ်၊ ကြာလှမှ တဘဝဘဲ၊ ဒီတဏှာရဲ့ ကျွန်ခံရတာကတော့ အကန့်အသတ်မရှိဘူး၊ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ရောက်လို့ ရဟန္တာဖြစ်မှ လွတ်မြောက်တယ်၊ ရဟန္တာ ဖြစ်တဲ့အခါ ကျတော့ တလောကလုံးမှာ နှစ်သက် သာယာစရာ ဘာမှ မရှိတော့ဘူး၊ ရဟန္တာ မဖြစ်ခင်တုန်းကတော့ အဝိဇ္ဇာက နှစ်သက် သာယာဘွယ် ထင်အောင် ဖန်တီးပေးနေတယ်၊ ဒါကြောင့် နှစ်သက်သာယာဘွယ်တွေထင်ပြီး တဏှာက နှစ်သက် သာယာနေတယ်၊ အဲဒါတွေကို ရအောင် တဏှာက တိုက်တွန်းတဲ့အတိုင်း သတ္တဝါတွေက ရှာကြံအားထုတ်နေကြရတယ်၊ အလိုပြည့်ဝတယ် အားရရောင့်ရဲတယ်လို့လဲ မရှိဘူး၊ အမြဲတမ်း ဆာလောင်တောင့်တပြီး ဒုက္ခရောက်နေကြရတယ်၊ အဲဒါတွေကို မြင်တော်မူပြီး မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီသတ္တဝါအားလုံးကို ညီတူညီမျှဘဲ သနားတော်မူပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းနဲ့စပ်ပြီး ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ် "လိုမပြည့်ဝ၊ အားမရ၊ တဏှာ့ကျွန်ချည်းပါတကား" တဲ့၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

လိုမပြည့်ဝ၊ အားမရ၊ တဏှာ့ကျွန်ချည်းပါတကား။ (ဆို)

အိုနာသေသို့၊ မောင်းနှင်ပို့၊ လူတို့မမြဲပါတကား-ဆိုတာက တပုဒ်။

စောင့်ရှောက်သူမဲ့၊ ကိုးရာမဲ့၊ အားနွဲ့လှချေပါတကား-ဆိုတာက တပုဒ်။

ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ မရှိပါ၊ စွန့်ကာသွားရမည်တကား-ဆိုတာက တပုဒ်။

လိုမပြည့်ဝ၊ အားမရ၊ တဏှာ့ကျွန်ချည်းမါတကား-ဆိုတဲ့ ဒီနောက်ဆုံးပုဒ်က တပုဒ်။

ဒီလေးပုဒ်ဟာ အရှင်ရဋ္ဌပါလ ကြားနာပြီး သံဝေဂရခဲ့တဲ့ ဓမ္မုဒ္ဒေသ ၄-ပါးကို ဘာသာပြန်ဆိုထားတဲ့ ဆောင်ပုဒ်တွေပါဘဲ၊ ဒီအကြောင်းတွေက မဟာကရုဏာဖြစ်ပုံထဲမှာလဲ ပါဝင်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် သတ္တဝါတွေအား မြတ်စွာဘုရားက ညီတူညီမျှ သနားတော်မူပုံထဲမှာ ထည့်သွင်းပြီး ဟောပါတယ်။

မဟာ ကရုဏာ ဖြစ်တော်မူပုံကတော့ အလွန် များပါတယ်၊ သတ္တဝါတွေဟာ သံသရာ့စစ်တလင်းထဲသို့ ထွက်နေကြရပုံ၊ ဘေးရန် အန္တရာယ်တွေနဲ့ ရင်ဆိုင်တွေ့နေကြရပုံ၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟ အစရှိသော တဆဲ့တသီးသော မီးတို့ဖြင့် အလောင်ခံနေကြရပုံ စသည်ဖြင့်လဲ မြင်တော်မူပြီးတော့—

"ငါမှတပါး ကယ်တင်နိုင်မည့်သူ မရှိပါတကား"လို့—

ဆင်ခြင်တော်မူကာ ကရုဏာ သက်တော်မူပုံ စသည်တွေလဲ အများကြီးဘဲ ရှိပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ်လို့ ယခု ပြောခဲ့တဲ့

ကရုဏာ သက်ပုံလောက် ဆိုယင်ပင် ညီတူညီမျှ သနားတော်မူပုံ ကို သဘောပေါက်လောက်ပါပြီ။ ဒါကြောင့် "ငါတို့ ဘုရား စိတ်ထားကောင်းစွာ၊ သူခပ်သိမ်းအား သနားညီညာ" လို့ ဆောင်ပုဒ်က ဆိုထားပါတယ်။ အဲဒါကို ထပ်ပြီး ဆိုကြပါဦး၊

ငါတို့ဘုရား စိတ်ထားကောင်းစွာ၊
သူခပ်သိမ်းအား သနားညီညာ။

အဲဒီမှာ သနား ညီညာ-ဆိုတဲ့ စကားအရ "ညီတူ ညီမျှ သနားတယ်" ဆိုယင် "ချမ်းသာစေလိုတဲ့ မေတ္တာလဲ ညီတူညီမျှဘဲ ရှိတယ်" ဆိုတာ သိနားလည်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားမှာ သတ္တဝါတွေ အားလုံးနှင့် စပ်ပြီး ညီတူညီမျှဘဲ ချမ်း သာစေချင်တယ်၊ ညီတူညီမျှဘဲ သနားတော်မူတယ် ဆိုတာကို ရည်ရွယ်ပြီးတော့ သာတာဂီရိနတ်က "သဗ္ဗဘူတေသု၊ အလုံးစုံ သော သတ္တဝါတို့အပေါ်၌။ တာဒိနော၊ အတူပြု၍ ရှုနိုင်သော တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်" လို့ ဟေမဝတနတ်အား ပြောကြား ဝန်ခံလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့—

အထော၊ ထို့ပြင်။ ဣဋ္ဌေ စ၊ အလိုရှိအပ်သည့် ကောင်းမြတ် သော အာရုံ၌ရင်း။ အနိဋ္ဌေ စ၊ အလိုမရှိအပ်သည့် မကောင်း ဆိုးယုတ်သော အာရုံ၌ရင်း။ အဿ၊ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူ သော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သင်္ကပ္ပါ၊ သုံးပါးသော အကြံ အစည်တို့ကို။ ဝသီကတာ၊ အလိုရှိတိုင်း စိတ်ညွတ်ကိုင်းလျက်

မဆိုင်းပိုင်ပိုင် ပြုလုပ်နိုင်ပါသည် အဆွေတော်လို့လဲ ဖြေကြားပါတယ်။

လောကသားတွေမှာ လိုချင်နှစ်သက်စရာကောင်းတဲ့ ဣဋ္ဌာရုံနဲ့ တွေ့ရယင် လိုချင်နှစ်သက်မှု သာယာမှု ဖြစ်သွားတော့တာဘဲ၊ မထိန်းနိုင်ကြဘူး၊ ရှုံမုန်းစက်ဆုပ်စရာ စိတ်ဆိုးစရာ အနိဋ္ဌာရုံနဲ့ တွေ့ရယင်လဲ ရှုံမုန်းစက်ဆုပ်မှု စိတ်ဆိုးမှု ဖြစ်သွားတော့တာဘဲ မထိန်းနိုင်ကြဘူး၊ အဲဒီ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတွေမှာ အာရုံနောက် မလိုက်ပဲ စိတ်အကြံအစည်ကို ကိုယ့်အလိုအတိုင်း ကြံနိုင် နှလုံးသွင်းနိုင်ပါရဲ့လား-လို့ ဟေမဝတနတ်က မေးထားတယ်။အဲဒါကို သာတာဂိရိနတ်က "မြတ်စွာဘုရားဟာ ဣဋ္ဌာရုံမှာဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ အနိဋ္ဌာရုံမှာဘဲဖြစ်ဖြစ် အာရုံနောက်ကို စိတ်မလိုက်စေဘဲ မိမိအလိုတော်အတိုင်း ကြံစည်နိုင်ပါတယ်၊ အလိုတော် အတိုင်းဘဲ နှလုံးသွင်းနိုင်ပါတယ်" လို့ ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။

မေးတဲ့နတ်ကလဲ မေးသင့်တဲ့ ပြဿနာကို မေးတယ်၊ ဖြေတဲ့နတ်ကလဲ တိတိကျကျ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖြေတယ်၊ သိပ်နေရာကျတာဘဲ။

ဘုကျကျမေးခွန်း

ယခုခေတ်မှာ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်က သူနဲ့ စပ်တဲ့လူကို ကုသိုလ်ဖြစ်စေချင်လို့ ကျုပ်တို့ ဆရာဘုန်းကြီးထံ လာပါ၊ တရားနာ လာပါ စသည်ဖြင့် ဖိတ်ခေါ်တတ်တယ်၊ ကျောင်းကန်နဲ့ဝေးနေတဲ့သူမှာ ကုသိုလ်ကလေး နဲနဲပါးပါး ဖြစ်တန်သလောက် ဖြစ်ပါစေတော့ လို့ စေတနာကောင်းနဲ့ ဖိတ်တာပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အဖိတ်ခံရတဲ့

ပုဂ္ဂိုလ်က ဘုကျကျ ပြောလွှတ်တာလဲ ရှိတတ်တယ်၊ ဘယ်လို ပြောတတ်သလဲ ဆိုတော့....

"ခင်ဗျားဘုန်းကြီးက ဘာစွမ်းသလဲ၊ ဗေဒင်ဟောတဲ့ဘက်က စွမ်းသလား၊ ဓာတ်ရိုက်ကောင်းသလား၊ စီးပွါးတိုးတက်အောင် လုပ်ပေးနိုင်သလား၊ ကွဲကွာနေတဲ့လင်မယားကို ပြန်ပြီး စေ့စပ် ညီညွှတ်အောင် လုပ်ပေးနိုင်သလား၊ ပျောက်ဆုံးနေတဲ့ပစ္စည်းကို ပြန်ရအောင်လုပ်ပေးနိုင်သလား၊ရာထူးတိုးတက်အောင် လုပ်ပေး နိုင်သလား၊ ရာထူးနေရာ တည်မြဲအောင် လုပ်ပေးနိုင်သလား"

စသည်ဖြင့် ဘုကျကျမေးခွန်းတွေကို ထုတ်တတ်တယ်၊ အဲဒါ ဟာ ဘုန်းကြီးက အတွေးနဲ့ပြောတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီလိုအတွေ့ အကြုံရှိတဲ့ သူတွေထံမှ ကြားရဘူးလို့ ပြောတာပါ။ အဲဒီလို မေးခွန်းမျိုးကတော့ သဒ္ဓါတရားမရှိတဲ့ ပညာမဲ့လူညံ့တွေရဲ့ မေး ခွန်းဘဲ။

ပညာရှိမေးခွန်း

ယခု ဒီမှာ ဟေမဝတနတ်၏ မေးခွန်းကတော့ တကယ် မေးသင့်တာကိုမေးတဲ့ ပညာရှိမေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် လဲ ဆိုယင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူတဲ့ အဲဒီခေတ်ကာလ တုန်းက အလုံးစုံကိုသိတဲ့ဘုရားပါလို့ဝန်ခံပြီး ဟောပြောနေကြတဲ့ ဘုရား အတု အပတွေက ရှိနေပါတယ်။

(၁) ပူရာဏ ကဿပ ဆိုတဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီးက တယောက်။
(၂) မက္ခလိ ဂေါသာလ ဆိုတာက တယောက်။

(၃) အဇိတ ကေသကမ္ဗလ ဆိုတာက တယောက်။
(၄) ပကုဓ ကစ္စာယန ဆိုတာက တယောက်။
(၅) နိဂဏ္ဌ နာတပုတ္တ ဆိုတာက တယောက်။
(၆) သိဉ္စည်းဆိုတဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီးက တယောက်။

အားလုံး ၆-ယောက်တောင်ရှိနေတယ်၊ သူတို့မှာလဲ အသီးအသီး တပည့်ပရိသတ်တွေ ဒကာ ဒကာမတွေ များစွာ ရှိကြတာဘဲ၊ အဲဒီသူတို့ရဲ့တပည့်တွေက အဲဒီဆရာကြီးတွေကို အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အကုန်လုံးသိတယ်လို့ ယုံကြည်ပြီး ဘုရားအနေနဲ့ ကိုးကွယ်နေကြတာဘဲ။

ဒါပေမဲ့ ဟေမဝတနတ်လို ပညာရှိတွေကတော့ အဲဒီဆရာကြီးတွေမှာ အကောင်းအဆိုး ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတွေကို အတူပြု၍ ရှုနိုင်တဲ့ တာဒိဂုဏ်လဲ မရှိဘူး၊ စိတ်အကြံကို အလိုအတိုင်း ပိုင်နိုင်ခြင်းလဲမရှိဘူးဆိုတာကို သိနေကြတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီဂိုဏ်းဆရာကြီးတွေလို ဘုရားအတုအပ မဟုတ်ဘဲ တကယ်ဘုရားအစစ်မှ ဟုတ်ပါရဲ့လားလို့ သိရအောင် မေးစစ်နေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်၊ သာတာဂိရိနတ်ကလဲ အကောင်းအဆိုး အာရုံတိုင်းမှာ စိတ်အကြံကို အလိုတော်အတိုင်း ပိုင်နိုင်တဲ့ ဘုရားအစစ်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပြီးဖြေရှင်းပြပါတယ်။

စိတ်အကြံ နိုင်နင်းတော်မူပုံ

အဲဒီမှာ မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်အကြံတွေ နိုင်နင်းပုံက ဘယ်လိုလဲဆိုလျှင် မြတ်စွာဘုရားဟာ ဣဋ္ဌာရုံကိုလဲ အနိဋ္ဌာရုံ ဖြစ်

အောင် နှလုံးသွင်းနိုင်တယ်၊ အနိဋ္ဌာရုံကိုလဲ ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်အောင် နှလုံးသွင်းနိုင်တယ်၊ ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်စေ၊ အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်စေ ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌ သဘောကို ပယ်ပြီးတော့လဲ လျစ်လျူရှုနေနိုင်တယ်။ ဘယ်လိုလဲ ဆိုလျှင်–

ဘယ်လိုလှမတင့်တယ်တဲ့ ချစ်စဖွယ်ရူပါရုံဖြစ်စေကာမူ စက်ဆုပ်ဖွယ် အသုဘအာရုံထင်အောင် ရှုနိုင်တယ်၊ မာဂဏ္ဍီတို့လို လူ့ကိုယ်ဆိုယင် ဆံပင် မွေးညှင်းစသည် သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသောစက်ဆုပ်ဖွယ် အစုအပုံကြီးအနေဖြင့် ချက်ခြင်းရှုနိုင်တယ်၊ မာရ်နတ်မင်း၏သမီးတော်များ တဏှာ အရတိ ရဂါတို့၏ ကိုယ်ကိုလဲ ခဏမစဲ တပျက်ထဲ ပျက်နေတဲ့ ရုပ် အစုအဝေး အဖြစ်ဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်ထင်အောင် ရှုနိုင်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားသာ မဟုတ်ပါဘူး၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ရဟန္တာအရှင်မြတ်တွေလဲ နည်းတူဘဲ ဣဋ္ဌာရုံကို အနိဋ္ဌာရုံ ဖြစ်အောင် ရှုနိုင်ကြပါတယ်၊ အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ အသုဘထင်အောင် အတော်အတန်တော့ နှလုံး သွင်းနိုင်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် သီဟိုဠ်ကျွန်း စေတိယတောင်က ဆွမ်းခံကြွလာတဲ့ မဟာတိဿမထေရ်ဟာ လမ်းမှာ ရယ်တဲ့မာတုဂါမ၏ သွားကိုမြင်ရာက အသုဘ နိမိတ်ထင်ပြီး စျာန်ရတယ်၊ စျာန်မှထပြီး ဝိပဿနာရှုသဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်သွားတော်မူတယ်။ ဝိပဿနာရှုတဲ့ သူတွေမှာလဲ ဘင်္ဂဉာဏ် သန်သန်ကြီးဖြစ်နေခိုက်မှာဆိုယင် ခဏမစဲ ပျက်ပျက်သွားတာကို မြင်ပြီး အနိဋ္ဌာရုံအဖြစ် ရှုနိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေအနေနဲ့ကတော့ တင့်တယ်တဲ့ဣဋ္ဌာရုံကို စက်ဆုပ်ဖွယ် ထင်အောင်ရှုဘို့ဟာ မလွယ်ပါဘူး၊ အလွန်ဘဲ ခဲယဉ်းပါတယ်၊ ဆံပင် မွှေးညှင်းစသည်ဖြင့် အသုဘထင်အောင် နှလုံးသွင်းပေမယ်လို့ မျက်နှာမျက်လုံးစသော ကိုယ်အင်္ဂါတွေကို လှပတယ် တင့်တယ်တယ်လို့ စိတ်ထဲက ထင်မြဲ ထင်နေတတ်ပါတယ်၊ တခါက လူတယောက် ပြောပုံကတော့ အရိုးစု အသုဘကောင်ဘောင် သူ့မှာ သုဘအာရုံဖြစ်ပြီး ထင်သေးသတဲ့။

ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ တခါက သူဟာ မှန်ဘီဒိုနဲ့ထည့်ထားတဲ့ အရိုးစုရုပ်ကို ကြည့်မိသတဲ့။ အဲဒီလို ကြည့်နေယင်း "ကျမ ၁၈–နှစ်ပါ"လို့ ရေးထားတဲ့စာကို ဖတ်မိတော့ အသားတွေ ပါပြည့်လာပြီး ၁၈-နှစ်သမီးရုပ်ပုံ ပေါ်လာပါသတဲ့၊ အဲဒါဟာ ဘာဝနာ လက်မဲ့ဖြစ်တဲ့ သူတွေရဲ့ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် သဘောဘဲ။ ဒါကြောင့် လှပတင့်တယ်တဲ့ ဣဋ္ဌာရုံကို အနိဋ္ဌာရုံ ဖြစ်အောင် ရှုဘို့ရာဟာ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ် အနေနဲ့တော့ အလွန်ခဲယဉ်းပါတယ်။

နှစ်သက်ဖွယ်ကို စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ရှုနိုင်တယ်

မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ စိတ်အကြံတွေကို ကောင်းကောင်းကြီးနိုင်နင်းပြီး ဖြစ်နေတဲ့ အတွက် ဘယ်လို လှပ တင့်တယ်တဲ့ ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်စေကာမူ အနိဋ္ဌာရုံ အသုဘ အာရုံဖြစ်အောင် ရှုနိုင်တယ်၊ ဘယ်လို သာယာတဲ့ အသံကောင်းတွေဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်လို မွှေးကြိုင်တဲ့ အနံ့ကောင်းတွေဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်လိုအရသာကောင်းတဲ့ စားဘွယ်တွေဘဲ ဖြစ်ဖြစ် အသုဘ အနိဋ္ဌာရုံ ဖြစ်

အောင်လဲ ရှုနိုင်တယ်၊ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေလို့ နှစ်သက်ဖွယ် ကင်းတဲ့ အာရုံဖြစ်အောင်လဲ ရှုနိုင်တယ်။

စားသောက်ဖွယ်ကိုတော့ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ ရှုနည်းဖြင့် လေးလေးနက်နက် ရှုဆင်ခြင်လျှင် စက်ဆုပ်ဖွယ် ထင် နိုင်ပါတယ်၊ ဘဂ်ဉာဏ် သန်သန်ကြီး ဖြစ်နေတဲ့ ယောဂီဆို ယင်လဲ ရှုမှတ်ပြီးစားနေယင် ခဏမစဲ ပျက်နေတဲ့ သဘော ထင်ပြီး နှစ်သက်ဖွယ်ကင်းမဲ့တဲ့အနေ ထင်တတ်ပါတယ်၊ တချို့ ယောဂီတွေကတော့ "မလွဲသာလို့သာ စားနေရတယ်၊ ဘာမှ သာယာဘွယ် မရှိဘူး"လို့တောင် ပြောတတ်ကြပါသေးတယ်။

ဒါပေမဲ့ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေအနေနဲ့ကတော့ အရသာကောင်း တွေကို အလွန်မက်မောသာယာနေကြပါတယ်၊ အဲဒါတွေကို စက်ဆုပ်ဖွယ်ထင်အောင် ရှုဘို့ရာဟာ အလွန်ဘဲခဲယဉ်းပါတယ်၊ တချို့က "စားဘွယ်တွေကို မြိန်မြိန်ရှက်ရှက်စားကောင်းအောင် တမင် လုပ်ထားရတာဘဲ၊ ဒါတွေကို စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ် ဖြစ် အောင် ရှုဆင်ခြင်ဘို့ မတော်ဘူး"လို့တောင် ပြောတတ်ကြ သေးတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ကတီပါ အိပ်ရာခင်း အစရှိတဲ့ အတွေ့အထိ ကောင်းတွေကိုလဲ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေပုံကို မြင်ပြီး စက်ဆုပ် ဖွယ်ထင်အောင် မြတ်စွာဘုရားက ရှုတော်မူနိုင်ပါတယ်။ ယခု ပြောခဲ့တာတွေဟာ ဣဋ္ဌာရုံဆိုတဲ့အာရုံကောင်းတွေကို အနိဋ္ဌာရုံ ဖြစ်အောင် ရှုနိုင်ပုံတွေပါဘဲ။

စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ရှုနိုင်တယ်

အနိဋ္ဌာရုံကို ဣဋ္ဌာရုံ ဖြစ်အောင် ရှုပုံကတော့ မုန်းဘွယ်ကောင်းတဲ့ သတ္တဝါတွေကို မြတ်စွာဘုရားက မေတ္တာပွားပြီး ချစ်ဖွယ်အာရုံ ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်၊ ကရုဏာပွားပြီးတော့ သနားဖွယ်အာရုံလဲ ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်၊ သားတော် ရာဟုလာလိုပင် ချစ်ဖွယ် သနားဖွယ် ထင်နေယင် မုန်းဖွယ် အနိဋ္ဌာရုံ ကင်းသွားတော့တာဘဲ၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ထွတ်ပေါ်က ကျောက်တုံးကြီးဖြင့် လှိမ့်ချပြီး သေကြောင်းကြံတဲ့ အရှင်ဒေဝဒတ်ကို သားတော် ရာဟုလာလိုဘဲ မေတ္တာဖြင့် ချမ်းသာစေလိုတော်မူတယ်၊ ကရုဏာဖြင့် သနားတော်မူတယ်။ စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်ဖြစ်တဲ့ အညစ်အကြေး အနိဋ္ဌာရုံတွေကိုလဲ ဓာတ်သဘောမျှအဖြစ် ရှုပြီး ဣဋ္ဌာရုံအဖြစ်သို့ ရောက်စေနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားဟာ ပုဏ္ဏာ ဆိုတဲ့ ကျွန်မ၏ အလောင်းက ဆာရီအဝတ်ကိုလဲ ပံ့သကူကောက်ပြီး ရွံရှာခြင်းမရှိဘဲ ဝတ်ရုံတော်မူနိုင်တယ်၊ မလ္လိကာ၏ ထမိ ခါးပိုက်ထဲကမုံ့ကိုလဲ ရွံရှာခြင်းမရှိဘဲ ဘုန်းပေးတော်မူနိုင်တယ်၊ ပဉ္စဂ္ဂဒါယကပုဏ္ဏား၏ စားနေဆဲထမင်းခွက်ထဲမှ အကြွင်းအကျန်ကိုလဲ လက်ခံပြီး ဘုန်းပေးတော်မူနိုင်တယ်။

အရှင်မဟာကဿပနှင့် လူနူ၏ လက်ပြတ်

ဒီနေရာမှာတော့ အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်၏ ရွံရှာမှုကင်းပုံက ပိုပြီးထင်ရှားတယ်။ တခါက အရှင်မဟာ ကဿပမထေရ်

ဟာ နူနာရှိတဲ့ လူတယောက် ထမင်းစားနေရာမှာသွားပြီး ဆွမ်းရပ်တယ်၊ အဲဒီနူနာစွဲကပ်နေတဲ့လူကို သနားလို့ နောက်ဘဝတွေမှာ ချမ်းသာကြောင်း ကောင်းမှုကုသိုလ်ဖြစ်ပါစေဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဆွမ်းရပ်တာပါဘဲ၊ အဲဒီလူနူကလဲ စားနေဆဲထမင်းကို သဒ္ဓါတရားဖြင့် အရှင်မဟာကဿပအား လောင်းလှူလိုက်ပါတယ်၊ အဲဒီလို ဆွမ်းလောင်းထည့်လိုက်တဲ့အခါလက် ချောင်းတခုက ပြတ်လုနီး ဖြစ်နေတဲ့အတွက် သပိတ်ထဲမှာ ပြတ်ကျနေရစ်ပါသတဲ့၊ အဲဒါကို အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်ကြီးက ဖယ်မထုတ်ဘူး၊ အဲဒီဆွမ်းကို ရွံရှာခြင်းမရှိဘဲ ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်တော်မူပါသတဲ့။ (ထေရဂါထာ အမှတ် ၁၀၅၇-၉)

အဲဒါဟာ အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်တဲ့ စားဘွယ်ကို ဓာတ်သဘောအဖြစ်ဆင်ခြင်ပြီး ဣဋ္ဌာရုံအဖြစ်နဲ့ သုံးဆောင်ခြင်းပါဘဲ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဆိုယင် အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ နည်းတူပင် အနိဋ္ဌာရုံကို ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်အောင် ဆင်ခြင်နိုင်ကြတာချည်းပါဘဲ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုတော့ အထူးပြောစရာ မလိုပါဘူး။

လျစ်လျူရှုနိုင်တယ်

နောက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်ဖြစ်၊ အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်ဖြစ် အကောင်းအဆိုးကို ပယ်ဖျောက်ပြီး လျစ်လျူလဲ ရှုနေတော်မူနိုင်ပါတယ်၊ အရေးကြီးတာကတော့ ကိုယ်ထဲမှာ ပေါ်လာတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေကို မညည်းမညူဘဲ လျစ်လျူရှုနေနိုင်တာဟာ အင်မတန် အံ့ဩစရာ ကောင်းပါတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားမှာ ဒေဝဒတ်လိမ့်ချလိုက်တဲ့ကျောက်တုံးဖြင့် တိုက်မိတဲ့ကျောက်

တောင်ထွတ်က ပွဲထွက်လာတဲ့ ကျောက်ခဲဒဏ်ကြောင့် လွန်စွာ နာကျင်တဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ ဖြစ်ပေါ်ကြတယ်၊ အဲဒါတွေကို မညည်းမညူဘဲ လျစ်လျူ ရှုတော်မူနိုင်ပါတယ်၊ နောက်ဆုံး ဝါမှာလဲ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရလောက်အောင် အလွန် ပြင်းထန်တဲ့ ရောဂါဝေဒနာဖြစ်တယ်၊ အဲဒီ ဒုက္ခဝေဒနာတွေကိုလဲ မညည်း မညူဘဲ လျစ်လျူ ရှုနေတော်မူနိုင်ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားသာမဟုတ်ဘူး၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ အာရုံ အကောင်းအဆိုးတွေကို နည်းတူဘဲ လျစ်လျူရှုနေနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒါကို ဆဠင်္ဂုပေက္ခာလို့ ခေါ်တယ်၊

ဝိပဿနာ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်လဲ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် ဖြစ်နေ ခိုက်မှာဆိုယင် အာရုံ အကောင်းအဆိုးတွေကို သိရုံမျှ သိရုံမျှ လျစ်လျူရှုနေနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒါဟာ ဘုရားရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မြတ် တွေ၏ ဂုဏ်တစိတ်တဒေသနှင့် အခိုက်အတန့်မျှပြည့်စုံနေတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီဉာဏ်ရောက်နေတဲ့ သူဟာ သိပ်ဝမ်းသာ စရာ ကောင်းတာဘဲ။

နောက်ပြီးတော့ သင်္ကပ္ပ- စိတ်အကြံဆိုတာ....

(၁) ကာမသင်္ကပ္ပ - လိုချင်စရာ တွေကို နှစ်သက်ပြီး ကြံခြင်း၊

(၂) ဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ-သေပျက်စေလိုလျက်ကြံခြင်း၊

(၃) ဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပ-ညှဉ်းဆဲလိုလျက် ကြံခြင်း၊

ဆိုတဲ့ အကုသိုလ်စိတ်အကြံက သုံးပါးရှိတယ်၊ အဲဒီအကုသိုလ် စိတ်အကြံတွေကတော့ ပယ်ရမည့်ကင်းရမည့်အကြံအစည်တွေဘဲ

နောက်ပြီးတော့....

(၁) နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပ-နှစ်သက်လိုချင်မှု၏ ဆန့်ကျင်ဘက စိတ်အကြံ၊

(၂) အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ-ချမ်းသာစေလိုတဲ့ စိတ်အကြံ၊
(၃) အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပ-သနားတဲ့ စိတ်အကြံ၊

ဆိုတဲ့ ကုသိုလ်စိတ်အကြံကလဲ သုံးပါးရှိတယ်။ အဲဒါတွေကတော့ ပြည့်စုံစေရမည့် အကြံအစည်တွေဘဲ။

လောကသားတွေအနေအားဖြင့်ဆိုယင် အာရုံကောင်းနဲ့တွေ့ ကဲ့အခါနှစ်သက်လိုချင်တဲ့ ကာမအကြံတွေဖြစ်တတ်တယ်၊အာရုံဆိုးနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ ဖျက်ဆီးချင် ညှဉ်းဆဲချင်တဲ့ ဗျာပါဒအကြံ ဝိဟိံသာအကြံတွေ ဖြစ်တတ်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ အဲဒီ အကုသိုလ်အကြံတွေက လုံးဝ ကင်းနေပါတယ်၊ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပအစရှိတဲ့ ကောင်းမြတ်တဲ့အကြံ တွေသာရှိပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အာရုံအကောင်းတွေနဲ့ တွေ့တဲ့ အခါလဲ လိုချင်နှစ်သက်မှုမှ ထွက်မြောက်လွတ်ကင်းတဲ့စိတ်အကြံ ကောင်းတွေကိုသာ အလိုရှိတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်၊ အာရုံဆိုး တွေနဲ့ တွေ့တဲ့အခါလဲ မေတ္တာ ကရုဏာနှင့် ယှဉ်တဲ့ စိတ်အကြံ ကောင်းတွေကိုသာ အလိုရှိတိုင်းဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။သက်မဲ့အာရုံ ဆိုးတွေမှာလဲ တရားသဘောကို ဆင်ခြင်ပြီး ကောင်းမြတ်ကြည် လင်တဲ့စိတ်အကြံတွေကိုသာ အလိုရှိတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။

အတိုချုပ် ပြောရမယ်ဆိုယင် အာရုံအကောင်းအဆိုးတွေကို သင့်တော်အောင် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ အဖြစ် အပျက်ကို ရှုခြင်း စသည်ဖြင့် ကောင်းမြတ်တဲ့စိတ်အကြံသုံးပါးကို အလိုရှိတိုင်းဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်၊ ဈာန်သမာပတ် ဖလသမာပတ် ဝင်စားသောအားဖြင့်လဲ ကောင်းမြတ်တဲ့ စိတ်အကြံတွေကို တခဏဖြစ်ဖြစ်၊ တနေ့လုံး တညလုံးဖြစ်ဖြစ်၊ တရက်လုံးဖြစ်ဖြစ်၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံးဖြစ်ဖြစ် အလိုရှိတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် သာတာဂိရိနတ်က....

အသျှ၊ ငါတို့ဆရာဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဋ္ဌေ စ၊ အလိုရှိအပ်သည့် ကောင်းမြတ်သော အာရုံ၌၎င်း။ အနိဋ္ဌေ စ၊ အလိုမရှိအပ်သည့် မကောင်းဆိုးယုတ်သော အာရုံ၌၎င်း။ သင်္ကပ္ပါ၊ သုံးပါးသော စိတ်အကြံတို့ကို။ ဝသီကတာ၊ အလိုရှိတိုင်း စိတ်ညွတ်ကိုင်းလျက် မဆိုင်းပိုင်ပိုင် ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်-လို့ ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။

အဲဒါကို "အာရုံ ကောင်း ဆိုး ကြံမျိုးသုံးဖြာ၊ လိုရှိတိုင်း မဆိုင်းပြုနိုင်ပါ" လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။

အာရုံကောင်းဖြစ်ဖြစ်၊ အာရုံဆိုးဖြစ်ဖြစ် တွေ့ကြုံရတဲ့ အာရုံမှာ လိုချင်နှစ်သက်မှုကင်းတဲ့ နေက္ခမ္မ အကြံအစည်၊ ဖျက်ဆီးလိုမှုကင်းတဲ့ အဗျာပါဒ အကြံအစည်၊ ညှဉ်းဆဲလိုမှု ကင်းတဲ့ အဝိဟိံသာ အကြံအစည်ဆိုတဲ့ ကောင်းမြတ်တဲ့ အကြံအစည် သုံးပါးကို အချိန်မရွေး အလိုရှိတိုင်း မြတ်စွာဘုရားက ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်တဲ့။ အဲဒါကို ရှေး ၂-ပုဒ်ပါ ပေါင်းပြီးဆိုကြရမယ်။

သာတာဂိရိ အမြေဆောင်ပုဒ်(၁)

ငါတို့ဘုရား စိတ်ထားကောင်းစွာ၊
သူခပ်သိမ်းအား သနားညီညာ၊
အာရုံကောင်းဆိုး ကြုံမျိုးသုံးဖြာ၊
လိုရှိတိုင်း မဆိုင်းပြုနိုင်ပါ။

မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော်တွေဟာ တယ်ကြည်ညိုစရာကောင်းတာဘဲ။ မြတ်စွာဘုရားမှာ မိမိနှင့်စပ်သည် ဖြစ်စေ၊ မစပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မိမိအားကြည်ညိုကိုးကွယ်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြည်ညိုမကိုးကွယ်သည်ဖြစ်စေ၊ မိမိအား ရိုသေသည်ဖြစ်စေ၊ မရိုမသေ ရန်မူသည်ဖြစ်စေ၊ အတွင်းသား အပြင်သား မခွဲခြားဘဲ အားလုံးသော သတ္တဝါတွေကို ညီတူညီမျှဘဲ ချမ်းသာစေလိုတဲ့ မေတ္တာစိတ်ရှိတော်မူပါတယ်၊ ညီတူညီမျှဘဲ သနားတဲ့ ကရုဏာစိတ်ရှိတော်မူပါတယ်၊ ကောင်းမြတ်တဲ့ ဣဋ္ဌာရုံမှာဖြစ်စေ၊ ဆိုးဝါးယုတ်ညံ့တဲ့ အနိဋ္ဌာရုံမှာဖြစ်စေ၊ ကောင်းမြတ်တဲ့ အကြံအစည်သုံးပါးကို အလိုတော်ရှိသည့်အတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်၊ ပိုင်နိုင်တော်မူပါတယ်တဲ့၊ ဒါကြောင့် အလွန်ကြည်ညိုစရာကောင်းပါတယ်။

သကြွန်တွင်းမှာ ရက်ဘိုတို အခွင့်ရသလောက် တရားအားထုတ်ရတဲ့ သူတွေကလဲ တော်တော်များတယ်၊ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ကမ္မဋ္ဌာန်းစစ်မေးပြီး ပြုပြင် ပေးဘို့ရာလဲ လိုပါသေးတယ်၊ အဲဒီလိုပြုပြင်ပေးမှ တရားက တိုးတက်သင့်သလောက်တိုးတက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တရားဟောတဲ့ အချိန်က သိပ်များလို့ မတော်ဘူး၊ ဒါလောက်ဆိုယင် တော်လောက်ပါပြီ။

ယခု သာတာဂိရိနတ်၏ အဖြေဖြစ်တဲ့ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ဟော ကြားပြီးအဆုံးမှာ သာဓုခေါ်ပြီး ကရုးသိမ်းရမယ်။

မနော စ’ဿ သုပဏိဟိတော၊ သဗ္ဗဘူတေသု တာဒိနော။
အထော ဣဋ္ဌေ အနိဋ္ဌေ စ၊ သင်္ကပ္ပ’ဿ ဝသီကတာ။

သမ္မ၊ အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း။ အဿ၊ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည်။ သဗ္ဗဘူတေသု၊ အတွင်းသား အပြင်သား အားလုံးသော သတ္တဝါအများတို့ အပေါ်၌။ တာဒိနော၊ အတူပြု၍ ရှုနိုင်သော တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည် ဖြစ်၍။ မနော စ၊ စိတ်နှလုံးတော်ကိုလည်း။ သုပဏိဟိတော၊ ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် ထားနိုင်ပါသည်။ အထော၊ ထို့ပြင်။ ဣဋ္ဌေ စ၊ အလိုရှိအပ်သည့် ကောင်းမြတ်သော အာရုံ၌ရင်း။ အနိဋ္ဌေ စ၊ အလိုမရှိအပ်သည့် မကောင်း ဆိုးယုတ် သော အာရုံ၌ရင်း။ သင်္ကပ္ပါ၊ သုံးပါးသော အကြံအစည်တို့ကို လည်း။ အဿ၊ ငါတို့ ဆရာဖြစ်တော်မူသော ထို ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝသီကတာ၊ အလိုရှိတိုင်း စိတ်ညွတ်ကိုင်း လျက် မဆိုင်းပိုင်ပိုင် ပြုလုပ်နိုင်ပါပေတော့သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု။

ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော် ပဌမပိုင်း ပြီး၏။

ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်

ဒုတိယပိုင်း

၃၂၄-ခုနှစ် တန်ခူးလဆုတ် ၇-ရက် သကြြန်အကြပ်နေ့

ဟောသည်

တရားအနုသန္ဓေ

ဟေမဝတသုတ္တန် တရားတော်ကြီးကို မနေ့ကစပြီး ဟောခဲ့တယ်။ အဲဒီဟောပြီးကို နဲနဲထပ်ပြောရဦးမယ်၊ သာတာဂိရိနတ်က မြတ်စွာဘုရားကိုလဲ ဖူးရတယ်၊ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကိုလဲ နာရတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုရားအစစ်ဖြစ်ကြောင်း သူက သိပြီးတော့ သူ့မိတ်ဆွေ ဟေမဝတနတ်ကို ဘုရားဖူးဘို့ ဖိတ်ခေါ်တယ်၊ သူဖိတ်ခေါ်ပုံက....

အဇ္ဇ ပန္နရသော ဉပေါသထော၊ ဒိဗ္ဗာ ရတ္တိ ဉပဋ္ဌိတာ။
အနောမနာမံ သတ္ထာရံ၊ ဟန္ဒ ပဿာမ ဂေါတမံ-တဲ့။

သမ္မ၊ အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့သည်ကား။ ပန္နရသော၊ တဆယ့်ငါးရက်မြောက်ဖြစ်သော။ ဉပေါသထော၊ ဝါဆိုလပြည့် ဉပုသ်နေ့ ဖြစ်ပါပေသည်။ ဒိဗ္ဗာ၊ နတ်ပြည်လောကနှင့် ဆိုင်သော၊ ဝါ-နတ်၏ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါတို့ဖြင့် တောက်ပသော။ ရတ္တိ၊ ညဉ့်ထူးညဉ့်မြတ်သည်။ ဉပဋ္ဌိ

တာ၊ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါပေသည်။ အနောမနာမံ၊ မယုတ်ညံ့သော အမည်တော်ရှိသော၊ ဝါ-အလွန်မြင့်မြတ်သော အမည်တော်များနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဂေါတမံ၊ ဂေါတမနွယ်ဘွားဖြစ်တော်မူသော။ သတ္ထာရံ၊ ငါတို့ဆရာ လွန်စွာထူးခြား မြတ်စွာဘုရားကို။ ဟန္ဒ၊ ယခု။ ပဿာမ၊ သွားရောက်ဦးခိုက်၍ ဖူးလိုက်ကြပါကုန်စို့-လို့ သာတာဂိရိနတ်က မိတ်ခေါ်တယ်၊ အဲဒါကို ရွတ်ဆိုမှတ်သားလို့ လွယ်အောင်....

လပြည့်စက်ဝန်း တက်ထွန်းစင်ကြယ်၊
ပန်းစုံဖူးပွင့် နတ်ညဉ့်ပျော်ဘွယ်၊
အရှင်ဂေါတမ မည်ရမျိုးနွယ်၊
ဟို့ဘုရား ခုသွားဖူးစို့ကွယ်-လို့

ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဟောခဲ့ပါပြီ။ အဲဒီတော့ ဟေမဝတနတ်က ဘုရားအစစ် ဟုတ်မဟုတ် သေသေချာချာ သိရအောင် "အဆွေတော် သာတာဂိရိနတ်မင်း၊ သင့်ဘုရားက စိတ်နှလုံးကို သတ္တဝါ အားလုံးအပေါ်မှာ ညီတူညီမျှ ထားနိုင်ပါရဲ့လား၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌ စိတ်အကြံအစည်ကို ပိုင်နိုင်ပါရဲ့လား" လို့ မေးတယ်။ သာတာဂိရိနတ်က ဒီလိုဖြေပါတယ်။

မနော စ'ဿ သုပဏိဟိတော၊ သဗ္ဗဘူတေသု တာဒိနော။
အထော ဣဋ္ဌေ အနိဋ္ဌေ စ၊ သင်္ကပ္ပ'ဿ ဝသီကတာ-တဲ့။

သမ္မ၊ အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း။ အဿ၊ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည်။ သဗ္ဗဘူတေသု၊

အတွင်းသား အပြင်သား အားလုံးသော သတ္တဝါအများတို့ အပေါ်၌။ တာဒိနော၊ အတူပြု၍ ရှုနိုင်သော တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်ဖြစ်၍။ မနော စ၊ စိတ်နှလုံးတော်ကိုလည်း။ သုမာဟိတော၊ ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် ထားနိုင်ပါသည်။ အထော၊ ထို့ပြင်။ ဣဋ္ဌေ စ၊ အလိုရှိအပ်သည့် ကောင်းမြတ်သော အာရုံ၌ ၎င်း။ အနိဋ္ဌေ စ၊ အလိုမရှိအပ်သည့် မကောင်းဆိုးယုတ်သော အာရုံ၌၎င်း။ သက်ပွါ၊ သုံးပါးသော အကြံအစည်တို့ကိုလည်း။ အဿ၊ ငါတို့ဆရာဖြစ်တော်မူသော ထိုဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝသီကတာ၊ အလိုရှိတိုင်း စိတ်ညွှတ်ကိုင်းလျက် မဆိုင်း ပိုင်ပိုင် ပြုလုပ်နိုင်ပါသည် အဆွေတော်လို့ ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။ အဲဒါကိုလဲ-

ငါတို့ဘုရား စိတ်ထားကောင်းစွာ၊
သူခပ်သိမ်းအား သနားညီညာ၊
အာရုံကောင်းဆိုး ကြံမျိုးသုံးဖြာ၊
လိုရှိတိုင်း မဆိုင်းပြုနိုင်ပါ၊ လို့-

ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်၊ အဲဒါကိုလဲ ဟောခဲ့ပြီ။ မနေ့က ဒီဂါထာ ၂-ပုဒ်ပဲပြီးသေးတယ်။ ဒီကနေ့လဲ အဲဒီလိုနည်းနည်းပြီး မှာပါဘဲ၊ ဂါထာက တိုတိုပေမဲ့ သူ့အနက်တွေက အလွန်ကျယ် ဝန်း နက်နဲပါတယ်၊မှတ်သားစရာလဲအင်မတန်ကောင်းပါတယ်။ ဒီအထဲမှာ လူငယ်ကလေးတွေမှစပြီး ကြည်ညိုစရာ ကျင့်စရာတွေ အများကြီးပါဘယ်။ ဒါကြောင့် ဒီနေ့ ၂-ဦးမေးလိုက် ဖြေ လိုက်နဲ့ ဆွေးနွေးကြတဲ့ တရားစကားတွေကို ကြားနာ ရတာနဲ့

ရာဇဂြိုဟ်မြို့က ကာဠီဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးဟာ သောတာပန် ဖြစ်သွားပေတာဘဲ။

ယခုလဲ ဘုန်းကြီးဟောတာကိုကြားနာပြီး သောတာပန်ဖြစ်မယ်ဆိုယင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။သောတာပန်မဖြစ်တောင်မှ သောတာပန်ဖြစ်ဖို့ ပါရမီကတော့ ထက်ထက်သန်သန်ကြီး ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ လေးလေးနက်နက် စူးစိုက်ပြီးနာကြရမယ်။

သင့်ဘုရားက ကာယဒုစရိုက်ကင်းပါရဲ့လား

မနေ့ကဟောခဲ့တဲ့ အပြေဖြင့်ပင် ဘုရားစစ် ဘုရားမှန်အဲလို ဆုံးဖြတ်နိုင်လောက်ပါပြီ၊ ဒါပေမဲ့ သေချာသည်ထက် သေချာအောင် ဟေမဝတနတ်က ကာယဒုစရိုက်စသည်ဖြင့် အသေးစိတ်ဝေဘန်ပြီး မေးစစ်ပြန်ပါတယ်။

ဟေမဝတ၏ စိစစ်ပုံ (၂)

ကစ္စိ အဒိန္နံ နာဒိယတိ၊ ကစ္စိ ပါဏေသု သညတော။
ကစ္စိ အာရာ ပမာဒမှာ၊ ကစ္စိ ဈာနံ န ရိဉ္စတိ။

သမ္မ၊ အဆွေတော် သာတာဂိရိနတ်မင်း။ တဝ သတ္ထာ၊ သင့်ဆရာဘုရားသည်။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ အဒိန္နံ၊ ပိုင်ရှင်က ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို။ န အာဒိယတိ၊မယူဘဲရှိပါ၏လော။ဝါ-မလုယက်မခိုးယူဘဲရှိပါ၏လော။(ဂါထာမှာ ဂရုလဟု ဆန်းဂိုဏ်းညီဘို့ရာ လိုတဲ့အတွက် အဒိန္နဒါန်က စပြီး စပ်ဆိုထားတာယ်။ ဒါကတော့ ဆန်းကို လေ့လာဘူးတဲ့ သူမှ သဘောပေါက်နိုင်မှာ သိပ်လဲအရေးမကြီးလှပါဘူး၊ဗမာလက်မှာ ကာရန်ကိုင်ပြီး ရှေ့နောက်ပြန်လှန် စီထားတာမျိုး ပါဘဲ)၊

ကစ္စ၊ အသို့နည်း။ အဒိန္န၊ ပိုင်ရှင်က မပေးအပ်သော သူတပါး ဥစ္စာကို။ န အာဒိယတိ၊ မလုယက် မခိုးယူဘဲ ရှိပါ၏လော—တဲ့။

ခိုးယူမှုကင်းပါရဲ့လား

ပိုင်ရှင်က မပေးတဲ့ဥစ္စာကို ယူယင် ခိုးတယ်လို့ ဆိုရတယ်။ ခိုးတယ်ဆိုတာကလဲ တိတ်တဆိတ် ပုန်းကွယ်ပြီး ယူတာလဲ ရှိတယ်၊ အတင်းလုယူတာလဲ ရှိတယ်၊ အဲဒီနှစ်မျိုးလုံးကို ခိုးတယ် လို့ဘဲ ဆိုရတယ်။ ဒီနေရာမှာ "သင့်ဆရာဘုရားဟာ ခိုးယူမှုကင်း ရဲ့လား" လို့ မေးတဲ့စကားဟာ ယခုဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ အမြင် နဲ့ဆိုယင် "ရိုင်းစိုင်းတယ် မသင့်တော်ဘူး" လို့ ထင်စရာရှိပါ တယ်။ ဘုရားကို မဆိုထားနဲ့ ယခုခေတ် ဘုန်းကြီးကိုတောင်မှ "ခင်ဗျားဆရာ ဘုန်းကြီးဟာ ခိုးမှုကင်းရဲ့လား" လို့ မေးယင် သူ့ဘုန်းကြီးကို စော်ကားတယ်လို့ ဆိုပေလိမ့်မည်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီခေတ်တုန်းက အခြေအနေအရဆိုတော့ မေးသင့်တဲ့မေးခွန်း လို့ဘဲ ဆိုသင့်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုယင်- အဲဒီခေတ် တုန်းက ဘုရားမြော်တဲ့ခေတ် ဖြစ်တဲ့အတွက် ဘုရားပါလို့ ဝန် ခံတဲ့အတုအပ ဘုရားတွေက ရှိနေကြပါတယ်။

မနေ့ကပြောခဲ့တဲ့ ပူရဏ ကဿပ အစရှိတဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီး ၆-ယောက်ဆိုတာဟာ ဘုရားအနေနဲ့ ဝန်ခံနေကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘဲ၊ သူ့ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ တပည့်တွေကလဲ ဘုရားအစစ်အနေနဲ့ ကိုးကွယ်နေကြတာဘဲ။ အဲဒီဆရာကြီးတွေက အများအားဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုပယ်ပြီး ဟောနေကြတယ်။ ဒါကြောင့်အဲဒီ လို ဟောနေတဲ့ဆရာကြီးတွေဟာ အဒိန္နဒါန်ကို ရှောင်ကြဉ်မည့်

လက္ခဏာမရှိဘူး။ နောက်ပြီးတော့ ဒီဟေမဝတနှင့် သာတာဂိရိ တို့နတ်ဖြစ်နေတာကကြာလှပြီ၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရား သာသနာ နောက်ပိုင်းမှ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာသည်အထိ သူတို့မှာ အတွေ့အကြုံတွေများစွာပင်ရှိပါလိမ့်မယ်၊ မင်းလောင်း မြော်တဲ့ခေတ်မှာ ဘာမဟုတ်တဲ့လူတွေက မင်းလောင်း လုပ်ပြီး ပေါ်ကြတာလို ဘုရားမြော်တဲ့ခေတ်မှာ ပေါ်တော်မူ ဘုရား အတုတွေလဲ များစွာပင် ရှိခဲ့ကြပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ ဘုရားအတု တွေမှာတော့ အဒိန္နဒါန် ဒုစရိုက်တွေလဲ ကင်းမှာမဟုက်ပေဘူး။ ဒါကြောင့် ဟေမဝတနတ်က သူတွေ့ဘူးတဲ့ ဘုရားအတုမျိုးတွေ ဖြစ်မှာစိုးလို့ ဒုစရိုက်နဲ့ မေးစိစစ်ဟန်ရှိပါတယ်။

ယခုခေတ်မှာ ဗုဒ္ဓသာသနာအပြင်ဘက်က ဘုရား အဖြစ်နဲ့ ယုံကြည်ကိုးကွယ်နေကြတဲ့ ဘုရားသခင်တွေဆိုတာနဲ့လဲ နှိုင်းယှဉ် ကြည့်နိုင်ပါတယ်။ ဖန်ဆင်းတဲ့ ဘုရားသခင် ဆိုတာဟာ သူတို့ ကျမ်းစာတွေအရအားဖြင့် ဒုစရိုက်ကင်းတဲ့လက္ခဏာ မရှိပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုယင် သေအောင် ဥစ္စာပစ္စည်းတွေ ပျက်စီး အောင် ဒဏ်ခတ်တယ် ဆိုတာတွေဟာ ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ အားဖြင့် ဒုစရိုက်တွေဖြစ်နေတဲ့အတွက်ကြောင့်ပါဘဲ။ ဒါကြောင့် မေးသင့်တဲ့ မေးခွန်းဘဲလို့သာ ယူရ ပါတယ်။ အဒိန္နဒါန် ပြီးတော့....

ညှဉ်းဆဲမှု မေ့လျော့မှု ကင်းပါရဲ့လား

ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ပါဏေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ သညတော၊ ညှဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ်မှုမှ စောင့်စည်းပါ၏လော။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။

ပမာဒမှာ၊ မေ့လျော့ခြင်းမှ။ အာရာ၊ ဝေးကွာ ကင်းရှင်းပါ ၏လော။

မေ့လျော့ခြင်းမှ ကင်းပါရဲ့လား ဆိုတဲ့မေးခွန်းက အလွန် သိမ်မွေ့နက်နဲတယ်၊ ပမာဒ-မေ့လျော့တယ် ဆိုတာ ကာမဂုဏ် အာရုံတွေကို အလိုရှိတိုင်း ခံစားဘို့ စိတ်ကို လွှတ်ထားယင် မေ့လျော့တယ်လို့ ဆိုရတယ်။ ဒီမှာတော့ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ အပြဟ္မစရိယ သိက္ခာပုဒ်များအရ မေထုန် ကာမ မှီဝဲခြင်းကို မေ့လျော့ခြင်းလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါက ယဉ်ကျေးတဲ့ သာသနာ့ ဝေါဟာရဖြစ်တယ်။ သာသနာတွင်းက ပညာရှိတွေဟာ ရိုင်း စိုင်းကြမ်းတမ်းတဲ့ အရပ်သုံးစကားတွေကို ပြောရမည့်နေရာမှာ ယဉ်ကျေးတဲ့ သာသနာ့ဝေါဟာရ စကားကို သုံးလေ့ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ်ထဲက အညစ်အကြေးတွေကို အစာဟောင်းတဲ့၊ ကျင်ကြီးတဲ့၊ ကျင်ငယ်တဲ့-ဒီလို စကားလုံးတွေကို သုံးနေကြ တယ်၊ မေထုန်မှုကိုလဲ အပြဟ္မစရိယ- မမြတ်သော အကျင့်လို့ ပြောကြတယ်။ မတရားတဲ့ မေထုန်အမှုကိုတော့ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ-ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအကျင့်လို့ ပြောကြတယ်။ ဒါတွေဟာ သာသနာ့ယဉ်ကျေးမှုတွေပါဘဲ။

ကဿပ တက္ကတွန်းကြီး၏ ရိုင်းသောစကား

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် အနှစ် လေးငါးဆယ် လောက်က ကဿပဆိုတဲ့ တက္ကတွန်းကြီးဟာ အရှင်ဗာကုလထံ ရောက်လာတယ်။ တက္ကတွန်းဆိုတာ အဝတ်မရှိတဲ့ ပရိဗိုဇ်ရသေ့

ရဟန်း တမျိုးပါဘဲ၊ ဘုရားလက်ထက်တော်က နိဂဏ္ဌ နာတပုတ္တလို ထင်ရှား ကျော်စောခဲ့တဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီး၏ တပည့်အဆက်အနွယ်တွေပါဘဲ၊ သူတို့ကို ဂျိန (ဂျိန်း) ဘာသာဝင်တွေလို့လဲ ခေါ်ကြတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗာရာဏသီ မိဂဒါဝုန်အရပ်ရောက်စဉ်တုန်းက ဂျိန်းဘုရားကျောင်းကိုဝင်ပြီး ကြည့်ရှု လေ့လာခဲ့တယ်။ ဂျိန်းရဟန်းတွေရဲ့ ပန်းချီဆေးရေးရုပ်ပုံ ဓာတ်ပုံကားတွေကို တွေ့ရတယ်။ သူတို့ဘာသာဝင်တွေရဲ့ အထွတ်အမြတ်အရဟတ် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေရဲ့ ပုံတွေပါဘဲ၊ အဲဒီမှာ မုနိ မုနိလို့ စာရေးထားတာလဲ တွေ့ရတယ်။ မုနိ ဆိုတာ ရဟန်းလို့၊ အနက်ရတယ်၊ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးကစဉ်းစားမိတယ်၊ ဒိဗ္ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် မုနိ-ရဟန်းကတော့ သင်္ကန်းကို လုံလုံခြုံခြုံ ဝတ်ရုံ ထားတယ်။ သူတို့ မုနိတွေကတော့ အဝတ်မရှိတဲ့ မုနိတွေပါတကားလို့ စဉ်းစားမိတယ်၊ အဲဒီလို အဝတ်မရှိတဲ့ တက္ကတွန်း မုနိတွေဟာ ဂင်္ဂါမြစ်ဆိပ်မှာလဲ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို အဝတ်မရှိတဲ့ တက္ကတွန်းတွေကို ဒိဂမ္ဗရ - လို့လဲ ခေါ်တယ်။ ဒိသာ - အရပ်မျက်နှာ+ အမ္ဗရ—အဝတ်=ဒိဂမ္ဗရ – အရပ်မျက်နှာလျှင် အဝတ်ရှိတဲ့သူ၊ အဝတ်မရှိဘူး ဆိုတာကို ယဉ်ယဉ်ကလေးနဲ့ ဖော်ပြ ထားတဲ့ စကားဘဲ။ သူတို့ရဲ့ရဟန်းပြုပုံ ပြုနည်းကတော့ လွယ်ပါတယ်၊ ဝတ်ထားတဲ့ အဝတ်ကိုပယ်ပြီး ကိုယ်တုံးလုံး နေလိုက်ယင် တက္ကတွန်းရဟန်း ဖြစ်သွားတော့တာဘဲ။

အဲဒီ ကဿပ တက္ကတွန်းကြီးက လူ့ဘောင်တုန်းက မိတ်ဆွေ

ဖြစ်တဲ့ အရှင်ဗာကုလထံ ရောက်လာပြီးတော့ “မိတ်ဆွေ ဗုဒ္ဓ သာသနာမှာ ရဟန်းပြုတာ ဘယ်လောက် ကြာပြီလဲ”လို့ မေးတယ်။အရှင်ဗာကုလ-က အနှစ်(၈၀)ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း ပြော တယ်။ “အဲဒီ ရဟန်းပြုတဲ့အနှစ်(၈၀)အတွင်းမှာ မေထုန်အမှုကို ဘယ်နှစ်ကြိမ် မှီဝဲဘူးပါသလဲ”-လို့ ကဿပ တက္ကတွန်းကြီးက မေးမြန်းပါတယ်။ အဲဒါဟာ မယဉ်ကျေးတဲ့ ဘာသာတရားမှာ တက္ကတွန်း ရဟန်းပြုထားတဲ့အတွက် မယဉ်ကျေးတဲ့ မေးခွန်းကို မေးတာပါဘဲ။

အဲဒီတော့ အရှင်ဗာကုလ-က “ငါ့ရှင် ကဿပ အဲဒီလို ရုန့်ရင်းရိုင်းစိုင်းတဲ့မေးခွန်းကို မမေးကောင်းဘူး၊ ‘ဒီအနှစ်(၈၀) အတွင်းမှာ ကာမဂုဏ်ကိုအမှတ်ရတဲ့ ကာမသညာ ဘယ်နှစ်ကြိမ် ဖြစ်ဘူးပါသလဲ’လို့ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးမေးရတယ်”လို့ သင်ပေး တယ်။အဲဒီတော့မှအရှင်ဗာကုလကသင်ပေးတဲ့အတိုင်းမေးတယ်၊ အရှင်ဗာကုလ-က “ငါဟာ ရဟန်းပြုပြီးလို့ ရှစ်ရက်မြောက်မှာ ကိလေသာကုန်ခန်းတဲ့ ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့တယ်၊” ရဟန်းပြုတဲ့ အချိန်မှ စ၍ အနှစ်(၈၀)အတွင်းမှာ ကာမသညာ တကြိမ်မှ မဖြစ်ဘူး ပါဘူး”လို့ ဖြေပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကဿပ တက္ကတွန်းကြီးက အလွန် အံ့သြပြီး သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုပြီး ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှာ ရဟန်း ပြုပြီးတော့ တရားအားထုတ်သဖြင့် ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပါတယ်။

အဲဒီမှာ ကဿပ တက္ကတွန်းကြီး၏ ရိုင်းစိုင်းတဲ့မေးခွန်းဟာ သာသနာ့ ယဉ်ကျေးမှုကို မကြားဘူးတဲ့အတွက်ကြောင့်ပါဘဲ။

ယခုပြောနေတဲ့ ဟေမဝတနတ်ကတော့ သာသနာ့ယဥ်ကျေးမှု တွေ ပြည့်ဝနေတဲ့အတွက် အဲဒီလို ရုန့်ရင်းရိုင်းစိုင်းတဲ့ မေထုန် အကျင့်ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို "ပမာဒ-မေ့လျော့ခြင်း"လို့ ဒီမှာ ဆိုထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် "ပမာဒ ဆိုတဲ့ မေ့လျော့မှုမှ ဝေးစွာ စင်ကြယ်ပါရဲ့လား"လို့ ဆိုတာဟာ "အဗြဟ္မစရိယ ဆိုတဲ့ မမြတ်သောအကျင့်မှ ကင်းချင်း စင်ကြယ်ပါရဲ့လား"လို့ မေးတာပါဘဲ။ နောက်ပြီးတော့—

ဈာန်ဝင်စားမှု ရှိပါရဲ့လား

ကစ္စိ ဈာနံ န ရိဉ္စတိ ဆိုတဲ့ နောက်ဆုံးအပိုဒ်မှာ, ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ဈာနံ၊ အာရုံသို့ ကပ်၍ရှုမှု ဈာန်ကို။ န ရိဉ္စတိ၊ မကင်းစေဘဲ ရှိပါ၏လော တဲ့။ ဈာန် ဆိုတာ အောက်ဆုံး ပဌမ ဈာန်မှစပြီး နီဝရဏတွေ ကင်းရတယ်၊ အဲဒီ နီဝရဏတွေထဲမှာ ကာမ အလိုဆန္ဒ ဆိုတာက အရင်းခံလို ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့်ဈာန်သို့ရောက်ပုံကိုပြတဲ့အခါမှာ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ-လိုချင်စရာအာရုံနှင့် လိုချင်မှုဟူသော ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်-လို့ ပြဆိုထားတယ်၊ လိုချင်စရာ ကာမ အာရုံဆီကို ရောက်ရောက်သွားတတ်တဲ့ လိုချင်မှု ကိလေသာ ကာမမှ ကင်းမှ ပဌမဈာန်ရောက်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဈာန်ကို ဖြစ်ပွားစေမှု မကင်းဘဲ ရှိနေတယ် ဆိုသင် ခုတင်ကမေးခွန်းအရ မေ့လျော့မှုမှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်မှုလဲ ကောင်းကောင်းကြီး ပြည့်စုံနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဒိန္န

ဒါန် မေးခွန်း၊ ပါဏာတိပါတ မေးခွန်း၊ အပြဟ္မစရိယ မေးခွန်း ဆိုတဲ့ ကာယဒုစရိုက်မေးခွန်း သုံးခုရဲ့ နောက်မှာ ဆက်ပြီးတော့ ဒီဈာန်မေးခွန်းကို ထည့်သွင်း မေးထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ မေးခွန်း ၄-ခုကို သာတာဂိရိနတ်က ဒီလို ဖြေလိုက်ပါတယ်။

သာတာဂိရိ အဖြေ (၂)

န သော အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ အထော ပါဏေသု သညတော။
အထော အာရာ ပမာဒမှာ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဈာနံ န ရိဉ္စတိ။

သမ္ဗ- အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း။ သော၊ ငါတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော ထိုဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည်။ အဒိန္နံ၊ ပိုင်ရှင်က မပေးအပ်သော သူတပါးဥစ္စာကို။ န အာဒိယတိ၊ ယူခြင်းမရှိပါ။

ခိုးယူခြင်းလဲ ကင်းပါတယ်

အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း၊ ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား ဟာ ဘုရားအတုအပတွေလို သူတပါးဥစ္စာကို လုယက်ခိုးယူခြင်း မရှိပါဘူး၊ အဒိန္နဒါန်မှ လုံးဝစင်ကြယ်ပါတယ်-လို့ဆိုလိုပါတယ်၊ ဘာကြောင့် ဒီလို ရဲရဲရင့်ရင့် ဝန်ခံ ဖြေဆိုနိုင်ပါသလဲ ဆိုယင်- မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မစကြာ တရားတော်ထဲမှာ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ ခေါ်တဲ့ အလယ်လမ်းကို ငါတွေ့လာပြီလို့လဲ ဝန်ခံပြီးဟော တော်မူတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ မဂ္ဂသစ္စာကို အပြည့်အစုံပွားစေ ပြီးပြီလို့လဲ ဝန်ခံပြီး ဟောတော်မူတယ်။ အဲဒီ မဇ္ဈိမပဋိပဒါနှင့်

မဂ္ဂသစ္စာဟာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဘဲ၊အဲဒီမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးထဲမှာ သမ္မာကမ္မန္တ မဂ္ဂင်ဆိုတာ ပါဏာတိပါတ-သတ္တဝါသတ်မှုမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ အဒိန္နာဒါန-မပေးအပ်တဲ့ သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူမှုမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ-ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းသော အကျင့်မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းနှင့် အဗြဟ္မစရိယ-မမြတ်သောအကျင့်မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဆိုတဲ့ ဒိဝိရတီတရားတွေဘဲ။

အဲဒီမှာလဲ သီလသိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ထားခြင်းမရှိဘဲနဲ့ ကြဉ်ရှောင်တာကို သမ္ပတ္တဝိရတီခေါ်တယ်။ သီလ သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ထားတဲ့အတိုင်း မပျက်ရအောင် ကြဉ်ရှောင်တာကို သမာဒါနဝိရတီခေါ်တယ်။ အရိယမဂ်ဖြင့် အမြစ်ပြတ် အပြီး အပြီးမ်း ကြဉ်ရှောင်မှု ပြီးစီးတာကို သမုစ္ဆေဒ ဝိရတီ ခေါ်တယ်။

ဓမ္မစကြာ တရားထဲမှာ အရိယမဂ္ဂသစ္စာကို အပြည့်အစုံ ဟောပြီးပြီလို့ ဝန်ခံပြီး ဟောတော်မူတဲ့အတွက် ဒုစရိုက် တွေမှ ကြဉ်ရှောင်မှု ဝိရတီကိစ္စတွေ အကုန်လုံး ပြည့်စုံနေတယ် ဆိုတာကို သာတာဂိရိနတ်က သိပြီး ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် "ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားဟာ သူတပါးဥစ္စာကို လုယက် ခိုးယူမှု အဒိန္နဒါန်မှ ကင်းရှင်း စင်ကြယ်တော်မူပါ တယ်"လို့ ရဲရင့်စွာ ဝန်ခံပြီး ဖြေကြားလိုက်ပါတော့တယ်။ အဲဒါကို "မပေးဝတ္ထု ယူမှု ကင်းကွာ" လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထားပါတယ်။ ပိုင်ရှင်က မပေးတဲ့ဝတ္ထုပစ္စည်းကို လုယူခြင်း ခိုးယူခြင်းကင်းပါ တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဘုရားတု ဂိုဏ်းဆရာကြီးများ

ဒီနေရာ၌ ဘုရားမှာ ခိုးယူမှု ကင်း မကင်းမေးခြင်းနှင့်စပ်ပြီး ဆပ်မံ ရှင်းပြချင်သေးတယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူတဲ့ ခေတ်တုန်းက ဘုရားမပွင့်မီကတည်းက ဆသတ္ထာရလို့ ခေါ်တဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီး ၆-ယောက်က ဘုရားအနေနဲ့ သူတို့က ရှေ့ဦးစွာ ပွင့်နေနှင့်ကြတယ်။ အဲဒီ ၆-ယောက်ထဲက....

ပုရာဏကဿပ ဆိုတဲ့ ဆရာကြီးက သတ်ခြင်း လုယက်ခိုးယူခြင်း အစရှိတဲ့ မကောင်းမှုကို ပြုပေမဲ့ အကုသိုလ် မဖြစ်ဘူး၊ မကောင်းကျိုး မပေးနိုင်ဘူးလို့လဲ ဟောနေတယ်။ ပေးလှူခြင်း အစရှိတဲ့ ကောင်းမှုကို ပြုပေမဲ့ ကုသိုလ်မဖြစ်ဘူး၊ ကောင်းကျိုး မပေးနိုင်ဘူးလို့လဲ ဟောနေတယ်။

မက္ခလိဂေါသာလဆိုတဲ့ ဆရာကြီးကတော့ သတ္တဝါတွေမှာ ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းလဲမရှိ၊ ချမ်းသာခြင်း၏အကြောင်းလဲ မရှိ၊ ကိန်းသေ သတ်မှတ်ချက်ရှိတဲ့ အတိုင်းသာ သတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲကြရတယ်၊ ချမ်းသာကြရတယ်၊ ဘယ်လိုပင် ဆိုးသွမ်းနေသော်လဲ သံသရာရှည်သည်ဟူ၍မရှိ၊ ဘယ်လိုပင်ကျင့်ကြံသော်လဲ လျင်မြန်စွာ ဆင်းရဲမှ လွတ်သည်ဟူ၍ မရှိ၊ သတ်မှတ်ချက် ရှိတဲ့ အတိုင်း သူ့အချိန်တန်တဲ့အခါ သံသရာမှ လွတ်မြောက်ကြတယ်လို့ ဟောနေတယ်။

ပကုဓကစ္စာယန ဆရာကြီးက သတ္တဝါဆိုတာ ဓာတ်ကြီး ၄-ပါးနှင့် သုခ ဒုက္ခ ဇီဝဆိုတဲ့ ဒီတရား ခုနစ်ပါး အပေါင်းမျှ

ဘဲ၊ ဓားနဲ့ခုတ်လိုက်လျှင်လဲ အဲဒီဓားတ် ခုနစ်ပါး အကြားကို ဝင်သွားတာဘဲ၊ သတ္တဝါကို မခုတ်နိုင် မသတ်နိုင်ဘူး စသည်ဖြင့် ဟောနေတယ်။

အဇိတ ဆရာကြီးကတော့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးမရှိ၊ တမလွန်ဘဝမရှိစသည်ဖြင့် ဟောနေတယ်။ လူတွေက သတ်ချင် ခိုးချင် မကောင်းမှု ပြုချင်နေကြရာမှာ အဲဒီဆရာကြီးတွေ ဟောပုံအရအားဖြင့် ဆိုတော့ အားပေးရာ ရောက်နေတယ်၊ သတ်ဖို့ ခိုးဖို့ တိုက်တွန်းရာရောက်နေတယ်။

အသတ်ခံရ-အခိုးခံရမှာ လူတိုင်းပင်အလိုမရှိကြ

စင်စစ်ဆိုတော့ သတ္တဝါတိုင်း သတ္တဝါတိုင်းဟာ အသက်ရှည်ချင်ကြတာချည်းဘဲ၊ အသတ်ခံရမှာ ကြောက်ကြတာချည်းဘဲ၊ ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ရှာဖွေစုဆောင်းထားရတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာကိုလဲ သူတပါးက ခိုးယူမှာ လုယက်ယူမှာ အလိုမရှိကြတာချည်းဘဲ၊ ဒါကြောင့် မည်သူမဆို သူတပါးကို သတ်လဲ မသတ်သင့်ဘူး၊ ကုသိုလ်ပြုဘို့ ယဇ်ပူဇော်ဘို့ စသည်ဖြင့် ဘယ်လို အကြောင်းကြောင့်မှ မသတ်သင့်ဘူး။ သူတပါးဥစ္စာကိုလဲ မခိုးယူသင့်ဘူး၊ မလုယက်သင့်ဘူး၊ မိမိအတွက်ဖြစ်ဖြစ်၊ သူများအတွက်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်သူ့အတွက်မှ မလုယက် မခိုးယူသင့်ဘူး။

ဒါပေမဲ့ ဟိုခေတ်တုန်းက အဲဒီ ဂိုဏ်းဆရာကြီးတွေက အကုသိုလ်မဖြစ်ဘူး၊ မကောင်းကျိုးလဲ မပေးဘူးလို့ ဟောနေတော့ သူတို့ကိုယ်တိုင်လဲ သတ်မှုခိုးမှုတွေ ရှောင်ကြဉ်လိမ့်မယ်လို့

ယူဆဘွယ်မရှိပါဘူး။ ဘုရားအစစ် ဆိုယင်တော့ သတ်မှု ခိုးမှု အစရှိတဲ့မကောင်းမှုတွေမှ ကိုယ်တိုင်လဲကင်းသင့်တယ်၊ သူတပါးကိုလဲ ကင်းအောင် ဟောသင့်တယ်။ ဒါကြောင့် ဟိုခေတ်က အတုအပ ဘုရားကြီးတွေနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြီးတော့ "သင့်ဆရာဘုရားဟာ ခိုးယူမှုမှ ကင်းပါရဲ့လား" လို့ ဟောမဝတနုတ်က မေးခြင်းဖြစ်တယ်၊ အဲဒီမေးခွန်းအရ သာတာဂိရိနတ်က "ငါတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူတဲ့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဟာ လူယက် ခိုးယူမှုမှ ရှောင်ကြဉ်မှုကိုစွ လုံးဝပြီးစီးတဲ့ သမ္မာကမ္မန္တအရိယမဂ္ဂင်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူတဲ့အတွက် ခိုးယူမှု လုံးဝကင်းတော်မူတယ်" လို့ ဖြေကြားလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြင့် လုံးဝကင်းသည်

သမ္မာကမ္မန္တအရိယမဂ္ဂင်နှင့်မပြည့်စုံသေးယင် "အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ—အရှင် .မပေးတဲ့ သူတပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ပါ၏" လို့ ဆောက်တည်ထားပေမယ့်လို့ သိပ်ပြီး စိတ်မချရဘူး၊ ခိုးဘို့ရာ အကြောင်းအခွင့်သင့်တဲ့အခါ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ခိုးယူမှုဖြစ်တတ်သေးတယ်၊ ထင်ရှားတဲ့သာဓကကို ပြရယင်တော့-ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေးဘက်က ဆုတ်ခွာသွားပြီး ဂျပန်စစ်တပ်တွေ ဝင်လာခါစ အုပ်ချုပ်ရေး လစ်လပ်နေတဲ့ ရက်ပိုင်းအချိန်ကာလဘုန်းက အချို့မြို့က လူတွေ ထွက်ပြေးကြတယ်၊ အဲဒီအခါ မြို့မှာကျန်နေတဲ့ ပစ္စည်းတွေကို တောရွာတွေက လူတွေ တော်တော်များများဟာ သွားပြီးယူကြတယ်၊ ပစ္စည်း

တွေ့ အမျိုးစုံပါတဲ့၊ တချို့မှာဆိုယင် သူတို့ အိမ်ကုပ်ကလေးနှင့် မတန်တဲ့ ဘိဒိုကြီးတွေယူလာပြီး သူတို့အိမ်မှာ ထားကြတာဟာ အမြင်မတော်အောင် ဖြစ်နေတယ်လို့ ပြောသံကြားရဘူးတယ်။

အဲဒီလူတွေဟာ အစကတော့ ငါးပါးသီလ စောင့်နေတဲ့ လူတွေဘဲ များပါလိမ့်မယ်၊ ဒါပေမဲ့ အပြစ်ပေးမဲ့ အစိုးရမရှိတော့ သူတို့မှာ သီလပျက်ကုန်တယ်။ အဲဒါဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိရတီဆိုတဲ့ အရိယမဂ္ဂင်နှင့် မပြည့်စုံသေးလို့ပါဘဲ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကိုရောက်ပြီး သမ္မာဒိဋ္ဌိရတိနှင့် ပြည့်စုံနေယင်တော့ ခိုးယူမှု အစရှိတဲ့ အဲဒီဒုစရိုက်မျိုးတွေ လုံးဝကင်းပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားမှာကော့ အရိယမဂ်လေးပါးမှာ ပါဝင်တဲ့ သမ္မာကမ္မန္တနှင့် အကြွင်းမဲ့ပြည့်စုံတော်မူပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် ခိုးမှုသတ်မှုအစရှိသော ကာယဒုစရိုက်တွေ လုံးဝ ကင်းစင်ဝေးကွာနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီအကြောင်းကို "မပေးဝတ္ထု ယူမှုကင်းကွာ" လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

မပေးဝတ္ထု ယူမှု ကင်းကွာ။ (ဆို)

ကိုယ်ချင်းစာ တရားရှိလျှင် မခိုးနိုင်

သူတပါးဥစ္စာ ခိုးယူတယ်ဆိုတာ ကိုယ်ချင်းစာ သူတော်ကောင်းတရား ကင်းမဲ့တဲ့ သူယုတ်မာတွေရဲ့ အလုပ်ပဲ "ကိုယ့်ဥစ္စာကို သူများက တိတ်တဆိတ် ခိုးယူသည် ဖြစ်စေ၊ အနိုင်အထက်ပြုပြီး အတင်းလုယက် ယူသည်ဖြစ်စေ ကိုယ်က မကြိုက်

ဘူး၊ ထို့အတူဘဲ ကိုယ်က သူများဥစ္စာကို လုယက်ခိုးယူလို့ရှိယင်လဲ သူများက မကြိုက်ပေဘူး”လို့ ဒီလိုကိုယ်ချင်းစာ သူတော်ကောင်းတရားရှိတဲ့ သူတော်ကောင်းဆိုယင် သီလဆောက်တည်ထားခြင်း မရှိတောင်မှ သူတပါးဥစ္စာကို မခိုးယူရက်ဘူး၊ ရှောင်ကြဉ်တတ်ပါတယ်၊ အဲဒီလို သီလ ဆောက်တည်ခြင်း မရှိဘဲ ရှောင်ကြဉ်တာက သမ္ပတ္တဝိရတီဘဲ။ သီလကို ဆောက်တည်ပြီးတော့ အသက်ပမာ ရိုသေစွာ စောင့်ရှောက်နေတဲ့ သူတော်ကောင်းကလဲ မခိုးယူရဲဘူး၊ သီလမပျက်ရအောင် ရှောင်ကြဉ်တယ်၊ အဲဒါက သမာဒါန ဝိရတီဘဲ။

သူတပါးဥစ္စာမခိုးသင့်တဲ့အကြောင်းနှင့်စပ်ပြီး ဂျိန်းဘာသာဝင် ဆရာတယောက်ရဲ့ အဆိုကတော့ “ပစ္စည်းဥစ္စာဆိုတာ လူ၏အပြင်ပ အသက်ဖြစ်တယ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကို လုယက် ခိုးယူယင် ပစ္စည်းဥစ္စာရှင်၏ အသက်ကို လုယက် သတ်ဖြတ်ရာရောက်တယ်၊ ဒါကြောင့် သူ့ဥစ္စာကို မလုယက် မခိုးယူသင့်ဘူး”လို့ တောင်ကြံဖန်ပြီး ဆိုထားသေးတယ်။ သူ့အဆိုလဲ စဉ်းစားကြည့်ယင် တကယ် မဟုတ်သော်လဲ အသင့် ယုတ္တိ ရှိတန်သလောက်တော့ ရှိတယ်။

အဲဒီဂျိန်းဆရာ ဆိုလိုတာ ကတော့ ကိုယ်တွင်းက ရုပ်နာမ်အသက်ကို သေအောင် ပြုလုပ်ယင် ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်သလို သူ့ဥစ္စာခိုးယင်လဲ အပြင်ပ အသက်ကို သတ်ရာရောက်တယ်လို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ၊ တချို့လူတွေမှာ သက်စွန့် ကြိုးပမ်းရှာဖွေထားရတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ၊ မစားရက် မသုံးရက် သိမ်း

ဆည်းစုဆောင်းထားရတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို လုယက်ခိုးယူသွားယင် သေရမလောက် ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်တတ် ကြပါတယ်၊ တချို့ဆိုယင် တကယ်လဲ သေသွားတတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာကို လူ၏ အပြင်ပအသက်လို့ ဆိုတာဟာ ဥပစာနည်း အရအားဖြင့် အသင့်ယုတ္တိ ရှိတန်သလောက် ရှိနေပါတယ်။

ဝိပဿနာဖြင့် ခိုးမှုကင်းပုံ

ဒါကြောင့် လောဘ မကင်းသေးလို့ လိုချင်မှု ရှိတောင်မှ သူတပါးဥစ္စာကို ကိုယ်ချင်းစာ တရားနဲ့ ဆင်ခြင်းပြီးတော့ ဖြစ်စေ၊ ဆောက်တည်ထားတဲ့ သီလကိုငဲ့ပြီးတော့ ဖြစ်စေ ခိုးယူမှုမှ ရှောင်ကြဉ်သင့်ပါတယ်။ ဖြစ်ပေါ်လာသမျှ ရုပ်နာမ်ကို မပြတ်ရှုနေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ခိုးမှုအစရှိသော ဒုစရိုက် အကုသိုလ်တွေမှ ရှောင်ကြဉ်မှုကိစ္စ ပြီးပြီးသွားတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့, မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်းသော အာရုံတွေကို ရှုမှတ်ပြီး ခဏမစဲ ပျက်ပျက်သွားလို့ မမြဲတဲ့ သဘောမျှဘဲ၊ ဖြစ်ချည်ပျက်ချည်နဲ့ ဆင်းရဲဘဲ၊ သူ့သဘောအတိုင်းသူ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အနတ္တဘဲလို့ သိသိသွားယင် အဲဒီသိရတဲ့ အာရုံနဲ့ စပ်ပြီး ခိုးလိုတဲ့စိတ် သတ်လိုတဲ့စိတ် စသည်တောင်မှ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ ခိုးမှုစသည် ဖြစ်ဖို့ကတော့ သာပြီးဝေးတော့တာဘဲ။ ဒါကြောင့် မပြတ်ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီမှာ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ဒုစရိုက် အကုသိုလ်မှ ရှောင်ကြဉ်မှု ဝိရတီကိစ္စဟာ သူ့အလိုလို ပြီးနေတယ်။

အရိယမဂ်ဖြင့် ခိုးမှုကင်းပုံ

ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်တဲ့အခါမှာ အဲဒီလို ရှုမှတ်နေရင်းထဲကဘဲ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရ လုံးဝချုပ်ငြိမ်းတဲ့ သဘောကို အရိယမဂ်ဖြင့် မျက်မှောက် တွေ့သွားတယ်၊ အဲဒီအခါကျတော့ ခိုးမှုအစရှိတဲ့ အကုသိုလ်ဒုစရိုက်တွေကို ပြုလိုတဲ့ စိတ်တောင် မဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ လုံးဝကင်းငြိမ်းသွားတယ်၊ အဲဒါဟာ အရိယမဂ်ဝိရတီက သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဖြင့် ဒုစရိုက် အကုသိုလ်တွေကို အမြစ်ပြတ် အပြီး အငြိမ်း ပယ်သွားတာပါဘဲ။ မြတ်စွာ ဘုရားမှာ အရိယမဂ် လေးပါးထဲ ပါဝင်တဲ့ ဝိရတီဖြင့် ဒုစရိုက် အကုသိုလ်ဟူသမျှတွေကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ပြီး ဖြစ်နေပါတယ်၊ အဲဒီလို ပယ်တာဟာ အထက်မဂ်တွေ ရောက်မှ မဟုတ်ပါဘူး၊ အောက်ဆုံး သောတာပတ္တိမဂ် ရောက်ယင်ကို ငါးပါးသီလနှင့် စပ်တဲ့ ဒုစရိုက်တွေကို အမြစ်ပြတ်ပယ်ပြီး ဖြစ်သွားပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဓမ္မာဒါသသုတ်မှာ သောတာပန်ဖြစ်ယင် "ဗုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ အဝေစ္စပသာဒေန၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်မြင်သိ၍ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်" စသည်ဖြင့် ဟောထားတဲ့အတိုင်း တရားကိုမြင်တဲ့အတွက် ဘုရား၏ စွမ်းရည် ဂုဏ်တော်တွေကိုလဲ ဉာဏ်ဖြင့် သိတန်သလောက် သိမြင်ပြီး ခိုင်မြဲတဲ့ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားဖြစ်တယ်။ ထို့အတူ တရားတော် သံဃာတော်၏ စွမ်းရည်ဂုဏ်များကိုလဲ သိတန်သလောက် သိမြင်ပြီး ခိုင်မြဲတဲ့ သဒ္ဓါတရားဖြစ်တယ်၊ အရိယ

ကန္တခေါ်တဲ့ အရိယာတို့ မြတ်နိုးအပ်တဲ့ ငါးပါးသီလနဲ့လဲ အစဥ် ထာဝရ ပြည့်စုံသွားတယ်။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက....

“ဗုဒ္ဓစွမ်းရည်၊ တွေ့မြင်ပြီ၊ ယုံကြည်မြဲလှစွာ။
ဓမ္မစွမ်းရည်၊ တွေ့မြင်ပြီ၊ ယုံကြည်မြဲလှစွာ။
သံဃစွမ်းရည်၊ တွေ့မြင်ပြီ၊ ယုံကြည်မြဲလှစွာ။
အရိယကန္တ၊ ငါးသီလ၊ လုံးဝပြည့်စုံရာ”လို့

ဆောင်ပုဒ် ပေးပြီး ဥာဏ်စဥ် တရားထဲမှာ ထည့်သွင်းဟော နေပါတယ်။ ဘချို့ယောဂီဟောင်းတွေက အဲဒီဓမ္မာဒါသတရား ဆောင်ပုဒ်တွေကို နှုတ်တက်တောင် ရနေကြပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီဆောင်ပုဒ်တွေထဲမှာ “အရိယကန္တ၊ ငါးသီလ၊ လုံးဝ ပြည့်စုံရာ” ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်အရ အရိယာတွေက ငါးပါးသီလ ကို အလွန်မြတ်နိုးတယ်၊ သူ့သဘာဝအတိုင်းပင် ငါးပါးသီလ ကို မပျက်စေချင်ကြဘူး၊ သီလပျက်မှာ စိုးရိမ်လေ့ ရှိကြတယ်။ သူများကဲ့ရဲ့မှာ ကြောက်လို့ စောင့်ရှောက်ရတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့အလိုလိုပဲ စိတ်ကစင်ကြယ်နေလို့ အဲဒီ ငါးပါးသီလ လုံခြုံ နေတာ၊ ဒီဘဝမှာသာမဟုတ်ဘူး နောက်နောက် ဘဝတွေမှာလဲ ဘယ်တော့မှ ဒီသီလ မပျက်တော့ဘူး၊ ရှေးဘဝက တရားအား ထုတ်ခဲ့တာ၊ သောတာပန် ဖြစ်ခဲ့တာကိုတော့ သိချင်မှ သိမယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူ့မှာ ငါးပါးသီလကတော့ လုံခြုံ စင်ကြယ် နေ တာဘဲ။

ယခုနေအခါမှာ ဟူးသူးဆန်းဆန်း တဦးတလေ တွေ့ရတာ ရှိတယ်။ အဲဒီလိုလူဟာ ငယ်ငယ်ကတည်းက သတ်ခြင်း ခိုးခြင်း

စသော မကောင်းမှုကို မပြုဘူး၊ မိဘစသည်က သင်ပေးလို့လဲ မဟုတ်ဘူး၊ သူ့သဘောအတိုင်းဘဲ ငါးပါးသီလ လုံခြုံစင်ကြယ်နေတယ်။ ရှေးဘဝကတည်းက တရားထူး ရလာလေသလားလို့ တွေးစရာဘဲ။ တချို့ကလဲ မိရိုးဖလာ ဘာသာခြား ဖြစ်နေပါလျက်နဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားကို သဘောကျနေတယ်၊ ဝေးလံတဲ့ အရပ်က လာပြီး တရားအားထုတ်တယ်။ အဲဒါကတော့ ရှေးဘဝက ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ကျင့်သုံးဘူးလို့ ဖြစ်မယ်လို့ ယူဆရပါတယ်။ အဲဒီလို ထူးခြားပုံတွေကတော့ တရားအလေ့အလာ အထုံဝါသနာတွေ လိုက်ပါတတ်ပုံကို နှိုင်းချိန် ကြည့်ဘို့ရာတွေပါဘဲ။

သောတာပန်အစစ် ဖြစ်နေတဲ့သူမှာတော့ "အရိယကန္တ၊ ငါးသီလ၊လုံးဝပြည့်စုံရာ"ဆိုတဲ့အတိုင်း ငါးပါးသီလ၏ဆန့်ကျင်ဘက် ဒုစရိုက်အကုသိုလ်တွေကို သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်ပြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် လောဘ ဒေါသ မကင်းသေးပေမဲ့ သတ်မှု ခိုးမှု စသည်ကို ပြုလုပ်နိုင်လောက်အောင် အားကြီးတဲ့ လောဘ ဒေါသတွေကတော့ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် ခြင်မှက်ကြမ်းပိုး စသည် အကိုက်ခံရလို့ စိတ်ဆိုးပေမဲ့ သတ်လိုတဲ့ စိတ်တော့ မဖြစ်ဘူး၊ အသုံးကျတဲ့ ပစ္စည်းတစုံတခုကို လိုချင်ပေမယ်လို့ လုယူဘို့ ခိုးယူဘို့ မတရားသဖြင့် ယူဘို့တော့ မကြံစည်ဘူး၊ ဝယ်ယူဘို့ တောင်းယူဘို့ အလှူခံယူဘို့ ဒီလို တရားသဖြင့် ရဘို့သာ အလိုရှိတယ်။ အဲဒါဟာ သာမန်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်မှာ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် ခိုးမှုစသည် လုံးဝ ကင်းနေပုံပါဘဲ။

မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ အရိယမဂ်လေးပါးမှာ ပါဝင်တဲ့ ဝိရတီဖြင့် ဒုစရိုက် အကုသိုလ်ဟူသမျှကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ပြီးဖြစ်နေတဲ့အတွက် ခိုးယူမှုမှကင်းကြောင်း အထူးပြောစရာမလိုတော့ပါဘူး၊ အဲဒီ ဒုစရိုက် အကုသိုလ် ဟူသမျှကို အကြွင်းမဲ့ပယ်ပြီးဖြစ်ကြောင်းကိုလဲ ဓမ္မစကြာ တရားတော်ထဲမှာ အရိယမဂ္ဂသစ္စာကို ပွားစေအပ်ခဲ့ပြီဆိုတဲ့ စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက ဝန်ခံတော်မူပါတယ်။ ဒါကြောင့် သာတာဂိရိနတ်က—

သော၊ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဒိန္နံ၊ ပိုင်ရှင်က ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်မပေးအပ်သော သူတပါးဥစ္စာကို။ န အာဒိယတိ၊ ယူခြင်းမရှိ ကင်းရှင်း စင်ကြယ်ပါတယ်-လို့ ရဲရဲရင့်ရင့်ဝန်ခံပြီး ဖြေကြားလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ မေးတဲ့နတ်ကလဲ သာမန် သီလဆောက်တည်ပြီး ခိုးမှုမှ တဒင်္ဂအားဖြင့် ကင်းတာလောက်ကို မေးတာမဟုတ်ဘူး၊ အရိယမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်ပြီးတော့ သမုစ္ဆေဒ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိအားဖြင့် ကင်းတာကို မေးတာဖြစ်တယ်၊ ဖြေတဲ့နတ်ကလဲ သမုစ္ဆေဒ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိအားဖြင့် ကင်းကြောင်းကိုဘဲ ဝန်ခံပြီး ဖြေခြင်း ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် အမေးရော အဖြေရော အလွန်နက်နဲပါတယ်။ ဒုတိယအဖြေကတော့—

ညှဉ်းဆဲမှုလဲ ကင်းသည်

အထော၊ ထို့ပြင်လဲ။ သော၊ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပါဏေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။

သညတော၊ ညှဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ်မှုကင်းလျက် စောင့်စည်းခြင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံပါသည်-တဲ့။

သတ္တဝါတွေကို ညှဉ်းဆဲခြင်း သတ်ဖြတ်ခြင်း ကင်းပါတယ် လို့ ဖြေလိုက်ပါတယ်။ ဒီအမေးအဖြေဟာလဲ ဘုရားနဲ့မတန်ဘူး၊ ရုန့်ရင်းတယ်လို့ ထင်စရာရှိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဟိုခေတ်တုန်းက ဘုရားအတုတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီးမေးတာ ဖြေတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် သင့်လျော်တယ်လို့ဘဲ ယူရမယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဖန်ဆင်းတဲ့ ဘုရားဆိုတာကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်နေကြတဲ့ လူတွေလဲ များစွာ ပင် ရှိနေပါတယ်၊ အဲဒီဘုရားက သူ့အလိုနဲ့ဆန့်ကျင်တဲ့သူတွေကို ဒဏ်ခတ်တယ်လို့ သူတို့ကျမ်းစာတွေထဲမှာ အတိအလင်း ပြဆို ထားတာ ရှိပါတယ်။

ဒဏ်ခတ်တယ်ဆိုတာဟာ လူတွေ သေကုန်အောင် လေမုန် တိုင်း တိုက်စေခြင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးစေခြင်း၊ မြေလျှင် အကြီး အကျယ်လှုပ်စေခြင်း၊ စားသောက်ဖွယ် အသီးအနှံအပင်များကို ပျက်စေခြင်း ငတ်မွတ်စေခြင်း စသည်ဖြင့် သေကြေပျက်စီးစေ တာပါဘဲ။ အဲဒီအတိုင်းသာ ဟုတ်မှန်ခဲ့လို့ရှိယင် အဲဒီ ဘုရား သခင်ဟာ သတ္တဝါတွေကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲမှုမှ မကင်းပေဘူး၊ အဲဒီလို အယူအစွဲတွေနဲ့လဲ နှိုင်းယှဉ်ပြီး မေးခြင်းဖြစ်တဲ့အတွက် သင့်လျော်တဲ့အမေးအဖြေလို့ဘဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်၊ ရှေးနားပိုင်းကလဲ ဒီအကြောင်းကို ရှင်းပြခဲ့ပါပြီ။

ကိုယ့်ကို သူများက ညှဉ်းဆဲမယ် သတ်မယ်ဆိုယင် ကိုယ်က မကြိုက်ဘူး၊ သူတပါးကို ကိုယ်က ညှဉ်းဆဲမယ် သတ်မယ်

ဆိုယင်လဲ သူတပါးက မကြိုက်ပေဘူး၊ ဒါကြောင့် ကိုယ်ချင်းစာ တရားနဲ့ ဆင်ခြင်ကြည့်ယင် ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်မှုဟာ မည်သူမှ မပြုသင့်တဲ့ အမှုပါဘဲ၊ ရှောင်ကြဉ်သင့်တဲ့အမှုပါဘဲ။ ဒါကြောင့် "ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ-သတ္တဝါ ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်မကြောင်း ဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ပါ၏" လို့ သီလ ဆောက်တည်ပြီးတော့လဲ ကြဉ်ရှောင်ရတယ်၊ သီလမဆောက်တည်ဘဲနဲ့လဲ သတ်စရာအကြောင်း ဆိုက်လာတဲ့အခါ ကြဉ်ရှောင်ရတယ်၊ အဲဒီလို သီလမဆောက် တည်ဘဲ ကြဉ်ရှောင်တာက သမ္ပတ္တဝိရတီဘဲ၊ သီလဆောက်တည် ပြီး ကြဉ်ရှောင်တာကတော့ သမာဒါန ဝိရတီဘဲ။

ဝိပဿနာရှုနေတဲ့ ယောဂီမှာတော့ ဒွါရ ၆-ပါးမှ ပေါ် လာသမျှကို ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း အဲဒီသတ်မှုမှ ကြဉ်ရှောင် ခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီးသွားတယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်နေရင်း ဝိပဿနာ ဉာဏ် ရင့်သန် ပြည့်စုံလာတဲ့အခါမှာ အရိယမဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မြင်သွားတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်းစသော ဒုစရိုက် အကုသိုလ်တွေကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်သွားတယ်၊ အဲဒါက အမြစ်ပြတ် ကြဉ်ရှောင်တဲ့ သမုစ္ဆေဒ ဝိရတီဘဲ။ ဒါ ကြောင့် သောတာပန်ဖြစ်သွားယင်ကို သတ္တဝါသတ်မှု လုံးဝ ကင်းတော့တာဘဲ။

သတ်နိုင်သေးယင် သောတာပန်မဟုတ်

တခါက စာရေးဆရာကြီးတယောက်က "သောတာပန်ဟာ သူတပါးအသက်ကို မသတ်ဘူးဆိုပေမယ်လို့ ကိုယ့်ကိုသတ်တော့

မည့်သူ့ကိုတော့ ခံမနေဘူး၊ သတ်နိုင်သေးတယ်လို့” စာစောင် တခုထဲမှာ သူကရေးလိုက်တယ်၊ အဲဒီလို ဆိုနိုင်ခြင်း၏အကြောင်း ကိုလဲ သူက ဒီလို ပြလိုက်သေးတယ် “သူဟာ လူ့ရဲ့ စိတ်ခေတ် အကြောင်း လေ့လာလာတာကြာပြီ၊ ဒါကြောင့်ပါဘဲ”တဲ့။

ရယ်စရာ ကောင်းတာပါဘဲ၊ ဘယ်သူတွေရဲ့ စိတ်များ သူလေ့လာပါလိမ့်မလဲလို့ ဘုန်းကြီးက စဉ်းစား ကြည့်မိတယ်၊ သူတပါးရဲ့စိတ်ကိုလဲ သူမသိနိုင်ဘဲနဲ့ သူတပါးစိတ်ကို သူဘယ်လို လေ့လာပါလိမ့်၊ ဘယ်သောတာပန်ရဲ့ စိတ်ကို လေ့လာပါလိမ့် စသည်ဖြင့် စဉ်းစားကြည့်တဲ့အခါ သူ့စိတ်သူလေ့လာတာဖြစ်လိမ့် မယ်လို့ ပေါ်လာတယ်၊ သူက သူ့ကိုယ်သူ သောတာပန်လို့ ထင် နေဟန်ရှိပါတယ်၊ သူတပါးက သတ်မယ်လုပ်လို့ ရှိယင်, ကိုယ့် လက်ထဲမှာလဲ လက်နက်ကောင်း ရှိနေလို့ရှိယင် ကိုယ်က အသေခံ မလား၊ သို့မဟုတ် ကိုယ်က အဲဒီရန်သူကို သတ်မလားလို့ စဉ်းစား ကြည့်ပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလို စဉ်းစားကြည့်တဲ့အခါ ကိုယ်က ဦးအောင်သတ်မယ် ဆိုတဲ့ စိတ်ကူး သူ့မှာ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒီတော့“သူ့ကိုယ်သူလဲ သောတာပန်လို့ ထင်နေတယ်၊ အရေး ကြီးတဲ့ ကိစ္စနဲ့ကြုံလာယင် ရန်သူကိုသတ်မယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကလဲ ရှိနေ တယ်” ဆိုတဲ့ အဲဒီ အကြောင်းအရာတွေကို အတည်ပြုပြီး သူက “သောတာပန်ဟာ လူကို သတ်နိုင်သေးတယ်”လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက် ဟန် တူပါတယ်၊ ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ ကြည့်လိုက်ယင် တကယ့် ကို ရယ်စရာပါဘဲ။

သူ့စိတ်ထဲမှာ-သတ်နိုင်တယ်လို့ ထင်တာဟာ သောတာပန် မဟုတ်သေးလို့ ထင်တာပေါ့၊ မည်သူမဆို သတ္တဝါကို သတ်နိုင်

သေးယင် ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ ပုထုဇဥ်ဘဲ၊ သောတာပန်မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကိန်းသေ မှတ်ထားကြရမယ်။ သောတာပန် အစစ်ဆိုယင်တော့ လူကိုမပြောနဲ့ ခြင် မှက် ကြမ်းပိုးမှစပြီး ဘယ်လိုသတ္တဝါကိုမှ မသတ်နိုင်တော့ဘူး၊ သတ်နိုင် လောက်အောင်ကြမ်းတမ်းတဲ့ စိတ်မရှိတော့ဘူးဆိုတာလဲ ကိန်းသေ မှတ်ထားကြရမယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားမှာတော့ အရိယမဂ်လေးပါးထဲမှာ ပါဝင်တဲ့ ဝိရတီဖြင့် ဒုစရိုက်အကုသိုလ် ဟူသမျှတွေကို အနုသယပါမကျန် အကြွင်းမဲ့ပယ်ပြီး ဖြစ်နေပါတယ်၊ အဲဒီ အကြောင်းကိုဓမ္မစကြာတရားထဲမှာ ထုတ်ဖေါ် ဟောကြားထားပြီးလဲ ဖြစ်နေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သာတာဂိရိနတ်က "ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားဟာ သတ္တဝါတို့၌ ညှဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ်ခြင်းကင်း၍ စောင့်စည်းခြင်းနှင့်လဲ ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်"လို့ ရဲရဲရင့်ရင့် ဝန်ခံပြီး ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။ အဲဒါကို "ညှဉ်းဆဲသတ်မှု မပြုသည်သာ"လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို ပဌမအပိုဒ်ပါ တွဲပြီးဆိုကြရမယ်။

> မပေးဝတ္ထု ယူမှုကင်းကွာ၊
> ညှဉ်းဆဲသတ်မှု မပြုသည်သာ။ (ဆို)

အဒိန္န-မပေးတဲ့ဝတ္ထု - အာဒါန-ယူမှု=မပေးတာကို ယူယင်လုယက်ခိုးယူခြင်းပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် မပေးဝတ္ထု ယူမှုကင်းကွာ-ဆိုတဲ့ စကားဖြင့် လုယက်ခိုးယူမှုမှ ကင်းဝေး စင်ကြယ်ပါတယ်၊

ခိုးလိုတဲ့စိတ်တောင် မရှိပါဘူးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ပါဏေသု သညတော-သတ္တဝါတို့၌ စောင့်စည်းတယ်ဆိုတာနဲ့ ညှဉ်းဆဲသတ်မှုကို မပြုဘူးဆိုတာဟာ အတူတူပါဘဲ၊ ညှဉ်းဆဲမှု သတ်မှုမှ စောင့်စည်းပါတယ်၊ ညှဉ်းဆဲလို သတ်လိုတဲ့စိတ်တောင် မရှိပါဘူး၊ လုံးဝစင်ကြယ်နေပါတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီကနောက် တတိယ အခြေကတော့....

မေ့လျော့ရေးမှ ဝေးကွာပါတယ်

အထော၊ ထို့ပြင်။ သော၊ ငါတို့၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ပမာဒမှာ၊ မေ့လျော့ခြင်းမှ။ အာရာ။ ဝေးကွာတော်မူပါသည်တဲ့။

မေ့လျော့တယ်ဆိုတာ လောကမှာ အများအားဖြင့် သိနေကြတာက ပစ္စည်းတခုခုကို တနေရာမှာ ချထားပြီး မေ့ကျန်နေရစ်တာ၊ လအမည်စသည်ကို ဖော်မရတာ၊ အမြင့်ကလိမ့်ကျခြင်း ရေနစ်ခြင်း ရောဂါနှိပ်စက်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် သတိမရဘဲ မေ့မြောနေတာ ဒီလိုဟာတွေကိုသာ မေ့တယ်လို့ သိနေကြတယ်။ ယခု ဒီမှာ ပမာဒ-မေ့တယ်ဆိုတာကတော့ အဲဒါမျိုးတွေ မဟုတ်သေးဘူး၊ "ပဉ္စသု ကာမ ဂုဏေသု-ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့၌။ စိတ္တဿ ဝေါဿဂ္ဂေါ-စိတ်ကို လွှတ်ထားခြင်းသည်၊ ပမာဒေါ၊ မေ့ခြင်းမည်သည်"လို့ ဆိုထားတဲ့ အတိုင်း ကာမဂုဏ် အာရုံတွေထဲ စိတ်လွှတ်ထားတာ-ကာမဂုဏ် အာရုံတွေဆီ စိတ်ရောက်နေတာကို ပမာဒ-မေ့တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

နွားမျှားကို ချည်နှောင်ထားတဲ့ ကြိုးဖြုတ်ပြီး "သွားချင်ရာ သွားပေတော့၊ စားချင်ရာ စားပေတော့" လို့ စားကျက်ကွင်းပြင်ထဲ လွှတ်လိုက်သလို စိတ်ကို မထိန်းသိမ်းတော့ဘဲ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေထဲ လွှတ်ထားတာ၊ ကာမဂုဏ် အာရုံတွေကို အလိုရှိတိုင်း ကြံစည်စိတ်ကူးနေတာတွေဟာ ပမာဒခေါ်တဲ့ မေ့လျော့ခြင်းတွေပါဘဲ၊ ဒါက အမေ့ကောင်းကြီး မေ့နေတာဘဲ၊ သွားလာရင်း စားသောက်ရင်း ပြောဆိုရင်း ရယ်မောရင်း ပျော်ရွှင်နေရင်း မေ့တဲ့ အမေ့ကောင်းကြီး ပါဘဲ၊ လူတွေက ဒီအမေ့ကောင်းကြီးကို ကြိုက်နေကြတယ်၊ လှပတဲ့ မိန်းမ ယောကျ်ားတို့၏ အဆင်း အာရုံကောင်းတွေကို ကြည့်ရှု ကြံစည်ပြီးတော့လဲ ပျော်နေကြတယ်၊ အသံကောင်းတွေကို နားထောင်ကြံစည်ပြီးတော့လဲ ပျော်နေကြတယ်၊ အနံ့ကောင်းတွေကို နမ်းရှူပြီးတော့လဲ ပျော်နေကြတယ်၊ အရသာ ကောင်းတွေကို စားသောက် ပြီးတော့လဲ ပျော်နေကြတယ်၊ အတွေ့ အထိကောင်းတွေကို တွေ့ထိ ကြံစည်ပြီးတော့လဲ ပျော်နေကြတယ်။ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းကောင်း အမျိုးမျိုး တွေကို ကြံစည်ပြီးတော့လဲ ပျော်နေကြတယ်။ တကယ် မရှိတောင်မှ အဲဒီကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို ကြံစည် စိတ်ကူးနေရမှ ပျော်တယ်၊ အိပ်ပျော်နေတဲ့အခါမှ တပါး ဆိုယင် ဒီကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို ကြံစည်နေကြတာဘဲ၊ တနေ့လုံးလဲ ကြံစည်နေကြတာဘဲ၊ တလလုံးလဲ ကြံနေကြတာဘဲ၊ တနှစ်လုံးလဲ ကြံနေကြတာဘဲ၊ တသက်လုံးလဲ ကြံနေကြတာဘဲ၊ ဒီကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို မကြံရဘူး စိတ်မကူးရဘူးဆိုယင် လူတွေဟာ ပျင်းရိငြီးငွေ့ကုန်မှာဘဲ၊ "စိတ်ကူး

ကြုံစည်စရာ ဒီလို ကာမဂုဏ် အာရုံတွေ မရှိတော့ဘူး၊ စိတ်ကူးပေမဲ့ ဒီလိုအာရုံတွေကို မရနိုင်တော့ဘူး”ဆိုလို့ရှိယင် လူတွေဟာ လောကထဲ နေချင်မှာတောင် မဟုတ်တော့ဘူး။

အဲဒီလို ကာမဂုဏ်အာရုံတွေနဲ့ ပျော်နေကြတာကို ဒီမှာ ပမာဒ–မေ့နေတာလို့ ဆိုပါတယ်။အထူးအားဖြင့် အငြှာ့စရိယ–မမြတ်သောအကျင့်ခေါ်တဲ့ မေထုန် ကာမဂုဏ်ကို သုံးဆောင်ခံစားနေတာဟာ လိုရင်းဖြစ်တဲ့ ပမာဒ–မေ့လျော့မှုပါဘဲ၊ အရပ်သုံးစကားနဲ့ဆိုယင် သင့်ဆရာဘုရားဟာ မေထုန်မှီဝဲမှုမှကင်းပါရဲ့လားလို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ၊အဲဒါကို ဟေမဝတနတ်က ယဉ်ကျေးတဲ့သာသနာ့ ဝေါဟာရဖြင့် “ပမာဒခေါ်တဲ့ မေ့လျော့မှုမှ ဝေးကွာ စင်ကြယ်ပါရဲ့လား”လို့ မေးထားပါတယ်။

သာတာဂိရိနတ်ကလဲ “မေ့လျော့ခြင်းမှ ဝေးကွာစင်ကြယ်ပါတယ်”လို့ ဖြေလိုက်ပါတယ်။အဲဒီအဖြေမှာတော့ မေ့လျော့မှု–ပမာဒဟူသမျှကို အကုန်လုံး ယူမယ်ဆိုယင်လဲ သင့်လျော်ပါတယ်၊ဘာကြောင့်လဲဆိုယင် မြတ်စွာဘုရားမှာ ဒုစရိုက်သုံးပါးဆိစိတ်လွှတ်ထားတဲ့ မေ့လျော့မှု–ပမာဒမှလဲ ကင်းဝေးတော်မူတယ်၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးဆီ စိတ်လွှတ်ထားမှု–ပမာဒမှလဲ ကင်းဝေးတော်မူတယ်၊ မေထုန်ခေါ်တဲ့ ကိုယ်အတွေ့ ကာမဂုဏ်တခုတည်းမှသာ မဟုတ်ဘူး၊ အတွေ့အထိ အတွေ့ကာမဂုဏ် အားလုံးမှလဲ ကင်းဝေးတော်မူတယ်၊ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာဆိုတဲ့ ကာမဂုဏ်အားလုံးမှလဲ ကင်းဝေးတော်မူတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော တရားတို့ကို မပွားများခြင်း

ဆိုတဲ့ မမာဒမှလဲ ကင်းဝေးတော်မူပါတယ်။ ဒါကြောင့် "ပမာဒမှာ၊ မေ့လျော့ခြင်းမှ။ အာရာ၊ ဝေးကွာ စင်ကြယ်တော်မူပါသည်"လို့ သာတာဂိရိနတ်က ဖြေလိုက်ပါတယ်၊ အဲဒါကို "မေ့လျော့ရေးမှ ဝေးလှပေစွာ"လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်။ ရှေး ၂-ပိုဒ်ပါပေါင်းပြီး ဆိုကြရမယ်။

သာတာဂိရိ အဖြေဆောင်ပုဒ် (၂)

မပေးဝတ္ထု ယူမှုကင်းကွာ၊
ညှဉ်းဆဲ သတ်မှု မပြုသည်သာ၊
မေ့လျော့ရေးမှ ဝေးလှပေစွာ၊
တို့ဘုရား ဈာန်ပွားမဆိတ်ပါ။

အဲဒီမှာ နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ ဗုဒ္ဓေါ ဈာနံ န ရိဉ္စတိ- ဆိုတဲ့ ပါဠိရဲ့ မြန်မာပြန်ပါဘဲ။ အနက်ကတော့-

ဗုဒ္ဓေါ၊ တရားအလုံးစုံကို အကုန်သိမြင် ဘုရားရှင်သည်။ ဈာနံ၊ ရှုမှုဈာန်ကို။ န ရိဉ္စတိ၊ မကင်းဆိတ်စေဘဲ အမြဲပင် ပွားလျက် ရှိပါသည်-တဲ့။

ဈာန်ဆိုတာ ရှုမှုဘဲ၊ အဲဒီရှုမှုဈာန်က ၂-မျိုးရှိတယ်၊ (၁) ကသိုဏ်းအစရှိသော သမာဓိနိမိတ်အာရုံကို ကပ်ပြီး စွဲစွဲမြဲမြဲရှုတဲ့ သမထဈာန်က တမျိုး၊ (၂) ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ အနိစ္စအစရှိသောလက္ခဏာကိုကပ်ကပ်ပြီးရှုသိတဲ့ ဝိပဿနာဈာန်က တမျိုး- ဒီလို ၂-မျိုးရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးက "သမထဈာန်၊

ဝိပဿိစျာန်၊ ၂-တန်ကွဲပြားသည်။ တည်ငြိမ်ရုံမျှ၊ ရှုနေက၊ သမထစျာန်ခေါ်သည်။ လက္ခဏာသုံးရပ်၊ ရှုသိမှတ်၊ ဝိပဿိစျာန် ခေါ်သည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ ကြာပါပြီ၊ ဥဒ္ဒေသဝိဘင်္ဂ သုတ်ကို စပြီး ဟောခါစကပါဘဲ၊ ၁၃၀၅-ခုနှစ်လောက်က ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ကောင်းကောင်း မှတ်မိသွားအောင် အဲဒီ ဆောင်ပုဒ်များကိုလဲ ဆိုကြရမယ်။

သမထစျာန်၊ ဝိပဿိစျာန်၊ ၂-တန်ကွဲပြားသည်။ (ဆို)

သမထစျာန်

တည်ငြိမ်ရုံမျှ၊ ရှုနေက၊ သမထစျာန်ခေါ်သည်။

ပထဝီ ကသိုဏ်းစသည်ကို ပထဝီ ပထဝီ-မြေ-မြေ-စသည်ဖြင့် ရှုနေတာဟာ စိတ်တည်ငြိမ်ရုံမျှဘဲ၊ အဲဒီလိုရှုတဲ့အတွက် ရုပ်နာမ် အဖြစ်အပျက်စသည်ကို သိခြင်းမရှိဘူး၊ စိတ်က တခုတည်းသော အာရုံမှာ စိုက်ပြီးတည်နေတော့ ကာမအာရုံကို လိုချင်နှစ်သက် ပြီး ကြံမှု-ကာမစ္ဆန္ဒအစရှိသော နီဝရဏကိလေသာတွေ ဖြစ်ခွင့် မရဘဲ ကင်းကွာနေတယ်၊ အဲဒီလို နီဝရဏတွေကို ကင်းစေပြီး တော့ ပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန် စတုတ္ထစျာန် ဆိုတဲ့ စျာန် ၄-ပါးကို ရတယ်၊ အဲဒီစျာန်၏ ကသိုဏ်းအာရုံကို ခွါပြီး တဆင့်တက်ရှုယင် အရူပစျာန် ၄-ပါးကိုလဲ ရနိုင်တယ်။

အဲဒီ ရူပစျာန် အရူပစျာန်တွေဟာ စိတ်တည်ငြိမ်ရုံမျှဘဲ၊ အဲဒီ စျာန်တွေကို ရတဲ့အတွက် ရုပ်နာမ်ကိုသိခြင်းလဲ မရှိဘူး၊ အဖြစ် အပျက် အနိစ္စလက္ခဏာ စသည်ကို သိခြင်းလဲမရှိဘူး၊ ဒါကြောင့်

"တည်ငြိမ်ရုံမျှ၊ ရှုနေက၊ သမထစျာန်ခေါ်သည်"လို့ ဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီစျာန်တွေကို အခြေတည်ပြီး လေ့လာယင်တော့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဆိုတဲ့ အမြင်ထူး၊ ဒိဗ္ဗသောတဆိုတဲ့ အကြားထူး၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဆိုတဲ့ ရှေးဘဝတွေကို ပြန်လည်အောက်မေ့နိုင်တဲ့ အသိထူး၊ စေတောပရိယဆိုတဲ့ သူတပါးစိတ်ကို သိတဲ့ ဉာဏ်အထူး၊ အဲဒီလို အသိဉာဏ်ထူးများကိုလဲ ရနိုင်ပါသေးတယ်။

နောက်ပြီးတော့ အဲဒီစျာန်တွေကို အခြေခံအဖြစ် ဝင်စားပြီးတော့ ဝိပဿနာရှုယင် ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်များကိုလဲ ရနိုင်ပါသေးတယ်။ ဒါကြောင့် သမထပါ ဆိုပြီးတော့လဲ အထင်မသေးသင့်ပေဘူး။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း ဒွတ္တိံသာကာရကမ္မဋ္ဌာန်းများကို ရှုယင်လဲ စိတ်တည်ငြိမ်ပြီး စျာန်ကိုရနိုင်တယ်၊ အဲဒီစျာန်ကိုအခြေခံအဖြစ်ဝင်စားပြီး ဝိပဿနာရှုယင် ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်များကို ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဖြစ်ခိုက် ထင်ပေါ်ခိုက် ရုပ်နာမ်ကိုမရှုဘဲ သမထ အာရုံသက်သက်ရှုနေယင်တော့ စိတ်တည်ငြိမ်ရုံ သမာဓိဖြစ်ရုံမျှဘဲ။ နောက်တပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

ဝိပဿနာစျာန်

လက္ခဏာသုံးရပ်၊ ရှုသိမှတ်၊ ဝိပဿ်စျာန်ခေါ်သည်။ (ဆို)

လက္ခဏာသုံးရပ် ဆိုတာ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခလက္ခဏာ အနတ္တလက္ခဏာ ဒီသုံးပါးပါဘဲ။ အဲဒီလက္ခဏာသုံးပါးကို ရှုမှတ်ပြီး သိတာက ဝိပဿနာစျာန်တဲ့။ ဒါပေမဲ့ လက္ခဏာသုံးပါးက

စပြီး ရှုလို့တော့ မဖြစ်ဘူး၊ ဒွါရ ၆-ပါးမှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်နာမ်, ထင်ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်အာရုံဆိုတာတွေရဲ့ ပင်ကိုယ်ရင်း သဘောကို စပြီး ရှုမှတ်ရတယ်။ ရှုမှတ်ပုံကတော့ မဟာသတိ ပဋ္ဌာနသုတ်မှာ "ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမီတိ ပဇာနာတိ=သွား လျှင်မူလဲ သွားသည်ဟု သိ၏။" စသည်ဖြင့် ပြထားတဲ့အတိုင်းပါ ဘဲ။ ဒါကြောင့် ဒီသာသနာ့ရိပ်သာမှာ "သွားတယ်၊ ကွေတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ်၊ ရပ်တယ်၊ထိုင်တယ်၊အိပ်တယ်၊ ကွေးတယ်၊ ဆန့်တယ်၊ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ မြင်တယ်၊ ကြားတယ်" စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေကြရတာဘဲ။

အဲဒီလို ရှုမှတ်လို့ ဖြစ်ဆဲ ထင်ဆဲ ရုပ်တရား နာမ်တရား၏ ပင်ကိုယ်သဘောကို သိလာတဲ့အခါမှာ အသစ်အသစ် ဖြစ်ဖြစ် လာတာကိုလဲ သိရတယ်၊ ကုန်ကုန် ဆုံးဆုံးသွားတာ ပျောက် ပျောက် သွားတာကိုလဲ သိရတယ်၊ အဲဒီတော့မှ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ပျောက်ပျောက်သွားလို့ မမြဲဘူးလို့လဲ သိမြင် သဘောကျလာ တယ်၊ အဲဒါအနိစ္စလက္ခဏာကိုရှုပြီး အနိစ္စသဘောကို သိတာပါ ဘဲ၊ ဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက်နဲ့ ဖြစ်ပျက်မှုက မပြတ်နှိပ်စက်နေလို့ ဆင်းရဲချည်းဘဲလို့လဲ သိမြင်သဘောကျလာတယ်၊ အဲဒါ ဒုက္ခ လက္ခဏာကို ရှုပြီး ဒုက္ခသဘောကို သိတာပါဘဲ။ ကိုယ့်အလို အတိုင်း မဖြစ်ဘူး၊ သူ့သဘောအတိုင်း သူ့ဟာသူ ဖြစ်ပျက် နေလို့ အစိုးမရတဲ့ အနတ္တသဘောတရားမျှလို့လဲ သိမြင် သဘော ကျလာတယ်၊ အဲဒါ အနတ္တလက္ခဏာကိုရှုပြီး အနတ္တ သဘော ကို သိတာပါဘဲ။

အဲဒီလို သိတာဟာ ဉာဏ်စဉ်အနေအားဖြင့် သမ္မသနဉာဏ် ပိုင်းကစပြီး ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ သမ္မသနဉာဏ်အဓိုက်မှာ မှတ်စရာ အာရုံကို ရှာကြံရတယ်၊ ထပ်ကာထပ်ကာလဲ သုံးသပ်ဆင်ခြင် တယ်၊ ပီတိသုခလဲ အတော်အသင့် ထင်ရှားတယ်၊ မှတ်မိတဲ့အာရုံ ဆီ ပြေးပြေးကပ်တဲ့ ဧကဂ္ဂတာခေါ် သမာဓိလဲ ထင်ရှားတယ်၊ ဒါကြောင့်အင်္ဂါ ၅ ပါးရှိတဲ့ပဌမစျာန်နှင့်တူပါတယ်။ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ် ရောက်တဲ့အခါကျတော့ မှတ်စရာအာရုံကိုလဲ မရှာကြံ ရဘူး၊ အာရုံက တခုပြီးတခု သူ့အလိုလို ထင်ပေါ်ပေးနေသလို ဖြစ်နေတယ်၊ ပေါ်လာသမျှကို သိရုံသိရုံဘဲ သိသိသွားနေတယ်၊ ထပ်ကာထပ်ကာ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှုလဲ မရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ အခိုက်မှာ ဝိတက်နှင့် ဝိစာရတို့က မထင်ရှားဘူး၊ ပီတိနှင့် သုခ တွေကတော့ အလွန်အကဲဖြစ်နေတယ်၊ စိတ်တည်ကြည်မှု သမာ ဓိလဲ ထင်ရှားနေတယ်။ ဒါကြောင့် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အနုပိုင်းမှာ အင်္ဂါသုံးပါးရှိတဲ့ ဒုတိယစျာန်နှင့် တူပါတယ်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အရင့်ပိုင်းကျတော့ အရောင်အလင်း ပီတိ စသော ဝိပဿနာ ညစ်ညူးကြောင်းတွေ ကင်းသွားတယ်၊ သုခ နှင့် သမာဓိ ၂-ပါးကတော့ ထင်ရှားနေတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ အခါမှာ သုခ ဧကဂ္ဂတာဆိုတဲ့ အင်္ဂါ ၂-ပါးရှိတဲ့ တတိယစျာန် နှင့် တူနေပါတယ်။ ဘင်္ဂဉာဏ် စသည်မှာတော့ သုခတောင် မထင်ရှားဘဲ ပျက်ပျက်သွားတာကလေးတွေကိုသာ သိသိသွား နေတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ ဥပေက္ခာ ဧကဂ္ဂတာဆိုတဲ့ အင်္ဂါ ၂-ပါး သာရှိတဲ့ စတုတ္ထစျာန်နှင့် တူနေပါတယ်။ အထူးအားဖြင့် အဲဒီ

ဥပေက္ခာနှင့် ကေဂ္ဂတာဟာ သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏ်ကျမှ သာပြီး ထင်ရှားတတ်ပါတယ်။ ယခုပြောခဲ့တဲ့ ဖြစ်ပုံတွေကို အဲဒီဝိပဿနာ ဉာဏ်တွေဖြစ်ဘူးတဲ့ ယောဂီတွေမှာ ကိုယ်တိုင်တွေ့အားဖြင့် သိနိုင်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ မဂ်ဖိုလ်ကိုလဲ နိဗ္ဗာန်၏ တထလက္ခဏာကို ကပ်၍ ရှုတတ်သောကြောင့် ဈာန်လို့ ခေါ်ရသေးကြောင်း အဋ္ဌကထာများမှာ ပြထားပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားမှာ ဈာန် မကင်းဆိတ်ပါဘူး-လို့ဆိုတဲ့ သာတာဂိရိနတ်၏အပြောဟာ ယခု ပြောခဲ့တဲ့ ဈာန်အားလုံးနှင့် ဆိုင်ပါတယ်။

သာစုခေါ်တုန်း ဈာန်ဝင်စားတော်မူသည်

မြတ်စွာဘုရားမှာ ဈာန်ပွားမှု မကင်းဆိတ်ပုံကတော့ အလွန်ဘဲ ကြည်ညိုစရာကောင်းပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ တရားဟောနေတဲ့အခါ တရားနာပရိသတ်က တရားကိုသဘောကျလို့ သာစုခေါ်တဲ့အခိုက်ကလေးတောင်မှ အလွတ် မထားဘူး၊ ဖလသမာပတ်ဆိုတဲ့ ဖိုလ်ဈာန်ကို ဝင်စားနေတယ်၊ သာစုခေါ်သံ ဆုံးတဲ့အခါ ဖိုလ်ဈာန်မှထပြီး တရားကို ဆက် ဟောပါသတဲ့၊ သိပ်အံ့ဩစရာကောင်းတာဘဲ။

မြန်မာသာစုနှင့် သီဟိုဠ်သာစု

ယခု ဘုန်းကြီးတို့တရားဟောတဲ့အခါလဲ တခါတရံ ပရိသတ်က သာစုခေါ်တာရှိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ ဟောတဲ့

အခါမှာတော့ သာဓုခေါ်စရာအကွက်က တယ်မရှိလှဘူး။ ဗမာပြည်မှာ သာဓုခေါ်ကြတာက ဂါထာဖြစ်စေ၊ စုဏ္ဏိယ ဖြစ်စေ ပါဠိတရပ်ကို အနက်ပေးတဲ့အဆုံးမှာ ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်က "ဖြစ်ကြလေတော့သတည်း...." စသည်ဖြင့် အသံကို ရှည်ရှည်ဆွဲပြီး ချလိုက်တဲ့အခါ သာဓုခေါ်လေ့ ရှိကြတယ်။ တရားသားအနက်အဓိပ္ပါယ်က ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသည် ဖြစ်စေ၊ အဲဒါကိုတော့ မစဉ်းစားကြဘူး၊ သတည်း....ဆိုတဲ့ အသံကိုသာ အမှတ်ပြုပြီး သာဓုခေါ်ကြတော့တာဘဲ။

ဥပမာ — ဝေဿန္တရာဇာတ်မှာ လေးငါးနှစ် အရွယ်ရှိတဲ့ ကဏှာဇိန်နဲ့ ဇာလီတို့ကို ဝေဿန္တရာမင်းကြီးက ဇူဇကာ ပုဏ္ဏားအား လှူလိုက်တဲ့အခါမှာ ပုဏ္ဏားကြီးက မင်းသား မင်းသမီးကလေးတွေကို "အကောဋ္ဋယန္တော၊ ရက်ရက်စက်စက် ပြင်းထန်စွာ ရိုက်နှက်လျက်။ တေ၊ မျက်ရည်စီးယို ငိုနေသော ထိုကလေးငယ်တို့ကို။ နေတိ၊ မညှာမတာ ဆွဲငင်ကာဖြင့် မကြင်နာမသနားဘဲ ဆောင်သွားလေတော့သတည်း...."လို့ အသံရှည်ရှည် ဆွဲချလိုက်ယင် တရားနာပရိသတ်က သာဓု သာဓု သာဓု-လို့ ဆိုကြတော့တာဘဲ၊ အဲဒါဟာ ဝမ်းသာရမည့်အရာ ကောင်းချီးပေးရမည့် အရာတော့မဟုတ်ဘူး၊ ဝမ်းနည်းရမည့်အရာ သနားရမည့်အရာသာ ဖြစ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဗမာပြည်မှာတော့ အဲဒီလို အရာမှာလဲ သာဓုခေါ်ပြီး ကောင်းချီးပေးကြတော့တာဘဲ။

သီဟိုဠ်မှာတော့ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူး၊ တရားထဲမှာ ကြည်ညိုဘွယ်ရာ စကားလုံးကို ကြားရတဲ့အခါ သူတို့က သာဓုခေါ်ကြ၊

တယ်၊ ရဟန္တာ ဖြစ်တယ်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်တယ် အစရှိတဲ့ ဒီလို စကားကို ကြားရတဲ့အခါ သူတို့က သာခုခေါ်ကြတယ်၊ သူတို့ သာခုခေါ်ပုံက သဘာဝကျပါပေတယ်။

ဘုရားလက်ထက်တော် ကာလတုန်းကတော့ ကြည်ညိုဘွယ်ရာကို ကြားရတဲ့အခါ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အထူး သက်ဝင် သဘောပေါက်သွားတဲ့အခါ စိတ်သည်မှာ သာခုခေါ်ကြတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလို သာခု သာခု သာခု-လို့ ဆိုနေတဲ့အချိန်မှာ ဟောနေပေမဲ့ ကောင်းကောင်းကြားရမှာ မဟုတ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက မဟောဘဲ ရပ်ထားပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလောက် တိုတောင်းတဲ့အချိန်ကလေးကိုလဲ အလဟဿကုန်မသွားစေဘူး၊ ချက်ခြင်းဘဲ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားလိုက်ပါတယ်၊ သာခုသံ ဆုံးသည်နှင့်တပြိုင်နက် သမာပတ်ကထပြီး မူလရပ်ထားတဲ့တရား အနုသန္ဓေက ဆက်ပြီး ဟောသွားပါသတဲ့၊ သိပ်အံ့သြစရာလဲ ကောင်း, သိပ် ကြည်ညိုစရာလဲ ကောင်းတာဘဲ။

ယခုကာလ ဓမ္မကထိကတွေထဲမှာတော့ ဖလသမာပတ် ဝင်စားနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ရှားပါလိမ့်မယ်၊ ဝင်စားနိုင်တောင်မှ အဲဒီလို သာခုခေါ်သံ သုံးကြိမ်လောက် အတွင်းမှာတော့ သမာပတ် ရောက်အောင် ရှုမှတ်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ရှိမယ် မဟုတ်ပါဘူး၊ အများအားဖြင့် အဲဒီသာခုခေါ်ချိန်မှာ နားနေရုံမျှ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်၊ ဒါမှမဟုတ်ယင်လဲ ဆက်ဟောဘို့ရာကို စဉ်းစားနေတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ ဟောဘို့တရားက ကျက်မှတ်ထားရတာရယ်လို့မရှိဘူး၊ ဆင်ခြင်လိုက်ယင် ဟောသင့်တဲ့အနက်တွေ ပေါ်လာတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော်ကို အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓ-ဆင်ခြင်မှုနှင့် စပ်တယ်လို့ ဆိုထားတယ်၊ "ဆင်ခြင်တိုင်း ဆင်ခြင်တိုင်း အလိုရှိရာကို သိသိသွားတယ်၊ မသိနိုင်တာမရှိဘူး"လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ ဟောဘို့ရာတရားကို စောစောက ကြိုတင်ပြီး စဉ်းစားထားဘို့ မလိုဘူး၊ သမာပတ်က ထလျှင် ထခြင်း အလိုရှိရာကို ဆက်ပြီး ဟောသွားနိုင်တယ်။ အဲဒီလို သာဓုခေါ်ချိန်ကလေးတောင် အလကားမထားဘဲ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားတာလဲ ချာန်ကို မကင်းဆိတ်စေဘဲ အမြဲ ဝင်စားနေတော်မူပုံ တရပ်ပါဘဲ။

သမာပတ်ပေါင်း ကုဋေ နှစ်သန်းလေးသိန်း

နောက်ပြီးတော့ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း သတ္တဝါတွေကို ကြည့်ရှုလျက် သနားခြင်း ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော မဟာကရုဏာ သမာပတ်က အကြိမ်ပေါင်း ကုဋေတဆဲ့နှစ်သိန်း, အရဟတ္တဖလသမာပတ်ကလဲ အကြိမ်ပေါင်း ကုဋေ တဆဲ့နှစ်သိန်း ၂-ရပ်ပေါင်း ကုဋေ နှစ်သန်းလေးသိန်းသော ချာန်သမာပတ်များကို ဝင်စားတော်မူပါတယ်၊ (ဒီဋ္ဌ ၃၊ ၅၅) အဲဒါလဲ ချာန်ကို မကင်းဆိတ်စေဘဲ အမြဲ ဝင်စားနေတော်မူပုံ တရပ်ပါဘဲ။ ဒါကြောင့် သာတာဂိရိနတ်က "ဗုဒ္ဓေါ၊ တရားအလုံးစုံကို အကုန်သိမြင်ဘုရားရှင်သည်။ ချာနံ၊ ရှုမှုချာန်ကို။ န ရိဉ္စတိ၊ မကင်းဆိတ်စေဘဲ

အမြဲပင် ပွားလျက်ရှိပါသည်”လို့ ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။ အဲဒါကို “တို့ဘုရား ဈာန်ပွားမဆိတ်ပါ”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ရွှေသုံးပုံဒ်ပါ ပေါင်းပြီး ဆိုလိုက်ကြဦးစို့။

မပေးဝတ္ထု ယူမှု ကင်းကွာ၊
ညှဉ်းဆဲ သတ်မှု မပြုသည်သာ။
မေ့လျော့ရေးမှ ဝေးလှမေစွာ၊
တို့ဘုရား ဈာန်ပွား မဆိတ်ပါ။

မြတ်စွာဘုရားမှာတရားအလုံးစုံကိုအကုန်သိနေသောကြောင့် ဟောပြောရေးအတွက် စောစောက ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဘို့စဉ်းစားထားဘို့ဘာမှမလိုဘူး၊ တရားနာမည့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုအဇ္ဈာသယ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကိုကြည့်ပြီး သင့်လျော်တဲ့ တရားကို ဟောလိုက်ရုံဘဲရှိတယ်၊ အဲဒီလို ဟောပြောဆုံးမပြီးတဲ့အခါမှာဆိုယင် ဈာန်သမာပတ်တပါးပါးကို ဝင်စားနေရုံဘဲ၊ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်း တရားဟောနေရင်း သာခုခေါ်တဲ့ အချိန်ကလေးမှာတောင် အသဟာဃမဖြစ်စေဘဲ အရဟတ္တဖလသမာပတ်ကိုဝင်စားလိုက်သေးတယ်ဆိုတော့ ဒီပြင်အချိန်တွေမှာလဲ အခွင့်ရတိုင်း သမာပတ်တပါးပါး ဝင်စားနေလိမ့်မယ် ဆိုတာ ခန့်မှန်းပြီး သိနိုင်လောက်ပါတယ်။

အဲဒီလို ဈာန်သမာပတ် တရားတွေကို မြတ်စွာဘုရား မပြတ်ဝင်စား ပွားများနေတာဟာ စဉ်းစား ကြည့်လိုက်ယင် အလွန်ဘဲ ကြည်ညိုဘွယ်ကောင်းပါတယ်။ အဲဒါကို အာရုံပြုပြီး တော့လဲ ကြည်ညိုကြရမယ်၊ အဲဒီလို ကြည်ညိုနေရင်း ပီတိ

ဖြစ်လာယင် အဲဒါကိုလဲ ရှုမှတ်ကြရမယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် အဲဒီ ဝမ်းမြောက်မှုပီတိ ကုန်ကုန်သွားတာ ပျောက်ပျောက်သွားတာကို သိသိပြီး ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်နိုင်တယ်၊ အဲဒီဝိပဿနာက ရင့်သန်ပြီး အရိယမဂ်ဖိုလ်ကိုလဲ ရောက်သွားနိုင်တယ်။

ဒီကနေ့လဲ တရား ဟောချိန်က တနာရီ ကျော်သွားပြီ၊ အကြွင်းနိုင်တွင်း ယောဂီသစ်တွေကို တရားစစ်ပြီး ပြုပြင်ပေးဘို့ အချိန်ကလဲရှိဦးမှ တော်မယ်၊ ဒါကြောင့် "မြတ်စွာဘုရားမှာ မေ့လျော့မှု-ပမာဒမှ ဝေးကွာတော်မူတယ်" ဆိုတဲ့ ဖြေရှင်းချက်အရ ယခု ဒီသာသနာ့ရိပ်သာမှာ မမေ့မှု-အပ္ပမာဒ တရား အားထုတ်နေကြပုံနှင့် "မြတ်စွာဘုရားမှာ ဈာန်ပွားမှု မဆိတ်ဘူး" ဆိုတဲ့ ဖြေရှင်းချက်အရ အဲဒီ မမေ့မှု-အပ္ပမာဒ အလုပ်ဖြင့် ဝိပဿနာဈာန် ဖြစ်ပွားနေပုံတွေကို အနည်းငယ်ပြောပြီး တရားသိမ်းတော့မယ်။

မမေ့မှုဖြင့် ဝိပဿနာ ဈာန်ပွားနေပုံ

ယခု ဒီသာသနာ့ရိပ်သာမှာ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း မမေ့စေဘဲ ရှုမှတ်နေကြတာဟာ အပ္ပမာဒတရားဘဲ၊ ဒွါရ ၆-ပါးကဖြစ်ပေါ်တိုင်းထင်ပေါ်တိုင်းသောတရားတွေကိုအကုန်စေ့အောင်လိုက်ပြီး မရှုနိုင်သေးခင်မှာ အခြေခံအနေနဲ့ ဝမ်းဗိုက်၏ တောင့်တင်းလှုပ်ရှားမှု ဝါယောဓာတ်ကို ရှုမှတ်နေကြရတယ်။ "ဖောင်းတယ်ပိန်တယ်၊ ဖောင်းတယ်ပိန်တယ်" လို့ ဒီကစပြီး ရှုမှတ်နေကြရတယ်။ အဲဒီလို မှတ်နေရင်း စိတ်ကူးကြံစည်မှု

တခုခုဖြစ်လာယင် အဲဒါကိုလဲ စိတ်ကူးတယ် ကြံစည်တယ်စသည် ဖြင့် ရှုမှတ်ရတယ်၊ အဲဒီလိုရှုမှတ်လိုက်တော့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့စိတ် ကို သဘောမှန်အတိုင်း သိရတယ်၊ အဲဒါဟာစိတ္တာနုပဿနာဘဲ။

ကိုယ်ထဲက ညောင်းတာ ပူတာ နာကျင်ကိုက်ခဲတာ အခံ ခက်တာ တမျိုးမျိုး ဖြစ်လာယင် အဲဒါကိုလဲ ညောင်းတယ် ပူတယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ရတယ်၊ အဲဒါကို ရှုမှတ်လိုက်တော့ ဖြစ် ပေါ်လာတဲ့ ဝေဒနာကို သဘောမှန်အတိုင်းသိရတယ်၊အဲဒါက ဝေဒနာ နုပဿနာဘဲ။

မြင်တာ ကြားတာ စသည် ထင်ရှားလာယင် မြင်တယ် ကြားတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ရတယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်လိုက်တော့ မြင်ခိုက် ကြားခိုက် စသည်မှာ ထင်ရှားတဲ့ သဘောတရားကို အမှန်အတိုင်း သိရတယ်၊ အဲဒါက ဓမ္မာနုပဿနာဘဲ။ နှစ်သက် လိုချင်ယင် နှစ်သက်တယ် လိုချင်တယ်လို့ ရှုမှတ်ရတယ်၊ စိတ်ဆိုး စိတ်ပျက်ယင် စိတ်ဆိုးတယ် စိတ်ပျက်တယ်လို့ ရှုမှတ်ရတယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်လိုက်တော့ ကာမစ္ဆန္ဒ ဗျာပါဒဆိုတဲ့ တရားတွေ ကို သဘောမှန်အတိုင်း သိရတယ်၊ အဲဒါလဲ ဓမ္မာနုပဿနာဘဲ။

လက်ခြေတို့ကို ကွေးယင် ဆန့်ယင် ကွေးတယ် ကွေးတယ်၊ ဆန့်တယ် ဆန့်တယ်လို့ ရှုမှတ်ရတယ်၊ ကိုယ်အမူအရာ တစုံတခု ပြုယင် အဲဒါကိုလဲ ရှုမှတ်ရတယ်၊ ဝမ်းဗိုက် ဖောင်းမှု ပိန်မှု စပြီး ကိုယ်အမူအရာ ဟူသမျှဟာ ဝိပဿနာရှုကောင်းတာချည်း ဘဲ၊ မရှုကောင်းတဲ့ ကိုယ်အမူအရာ ရှုပ်ရယ်လို့ မရှိဘူး၊ အဲဒီ ကိုယ်အမူအရာတွေကို ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ကာယာနုပဿနာ သတိ ပဋ္ဌာန်ဘဲ။

အဲဒီတော့ ဒီသာသနာ့ရိပ်သာမှာ ရှုမှတ် အားထုတ်ကြတဲ့ ယောဂီတွေမှာ ကာယာနုပဿနာ, ဝေဒနာနုပဿနာ, စိတ္တာနုပဿနာ, ဓမ္မာနုပဿနာဆိုတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးလုံး ထိုက်သည် အားလျော်စွာ ဖြစ်ပွါးနေပါတယ်၊ အဲဒါတွေ အားလုံးဟာ မမေ့မှု-အပ္ပမာဒ တရားချည်းပါဘဲ၊ ရှုမှုဝိပဿနာစျာန် တရားချည်းပါဘဲ။ အဲဒီ အနုပဿနာ လေးပါးထဲက မိမိနှင့် သင့်လျော်တဲ့ အနုပဿနာဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ်ရင့်သန်ပြီး အရိယမဂ်ဉာဏ်ကို မကြာမီ ရက်ပိုင်း အတွင်း တလ, စသည်အတွင်း ရောက်သွားကြပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီမဂ်ဉာဏ် ၄-ပါးထဲမှာ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ရောက်ယင် မမေ့တဲ့ အမှတ်ရမှု သတိဟာ ပိုပြီး ကောင်းလာတယ်။ သောတာပန်က တဆင့်တက်ပြီး ရှုမှတ်သွားယင် သကဒါဂါမိမဂ်ဉာဏ်ကိုရောက်တယ်။အဲဒီကျတော့ အမှတ်ရမှု သတိက ပိုပြီး ကောင်းလာတယ်။ သကဒါဂါမ်က ရှုမှတ် အားထုတ်တော့ အနာဂါမိ မဂ်ဉာဏ်ကို ရောက်တယ်၊ အဲဒီကျတော့ ပျံ့လွင့်တဲ့ စိတ်ရယ်လို့ မရှိလောက်အောင် အမှတ်ရမှုက ပိုပြီး ကောင်းလာတယ်။ အနာဂါမ်က ရှုမှတ် အားထုတ်ပြန်လျှင် အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ကိုရောက်ပြီး ရဟန္တာ ဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒီအခါကျတော့ အမှတ်ရမှု အပ္ပမာဒတရားက အကုန်လုံးပြည့်စုံသွားတယ်၊ အမှတ်မရတဲ့ မေ့တဲ့ပမာဒဆိုတာ လုံးဝမရှိတော့ဘူး၊ ဒွါရ ၆-ပါးက ပေါ်လာသမျှ အကုန်လုံးကို အမှတ်ရပြီး သိနေတယ်။ ဒါကြောင့် ရဟန္တာ၏ သတိဉာဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆိုတဲ့

အရာမှာ- "စရတော စ၊ သွားနေစဉ်မှာရော။ တိဋ္ဌတော စ၊ ရပ်တည်နေစဉ်မှာရော။ သုတ္တဿ စ၊ အိပ်နေစဉ်မှာရော။ ဇာဂရဿ စ၊ နိုးနေစဉ်မှာရော။ တဿ၊ ထိုရဟန္တာအား။ သတတံ သမိတံ၊ အမြဲမပြတ်။ ဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ ရှေးရှုထင်နေတယ်"လို့ ဆိုရပါတယ် တဲ့။

အဲဒီမှာ ချီးမွမ်းထားပုံက- သွားနေစဉ်ဖြစ်ဖြစ်၊ ရပ်တည်နေစဉ် ဖြစ်ဖြစ်၊ အိပ်နေစဉ်ဖြစ်ဖြစ်၊ နိုးနေစဉ် ဖြစ်ဖြစ်-တဲ့၊ အဲဒီ အခိုက်အတန့် ၄-ခုတည်းနဲ့ ကိုယ်အမူအရာ စိတ်အမူအရာတွေကို အကုန်လုံးသိမ်းကြုံးပြီး ပြဆိုထားပါတယ်၊ ဘယ်လို ကိုယ်အမူအရာဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်လို စိတ်အမူအရာဘဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်အချိန်မဆို အမြဲမပြတ် သတိဉာဏ်ထင်နေပါတယ်၊ ဖြစ်ပျက်သမျှ ရုပ်နာမ်တွေကို အကုန်လုံး သိသိနေပါတယ် တဲ့။

အဲဒီမှာ အိပ်နေစဉ်ဆိုတာလဲပါတယ်၊ အဲဒါကတော့ အိပ်ပျော်ခါနီးအထိ သိတယ်၊ အိပ်ပျော်ရာက နိုးနိုးချင်း သိတယ်လို့ ဒါလောက်ကိုသာ ဆိုလိုပါတယ်၊ အိပ်ပျော်နေတုန်းတော့ မသိနိုင်ပါဘူး၊ အဲဒီအခါ သိတယ်လို့လဲ မဆိုလိုပါဘူး၊ အဲဒါဟာ "အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထ-မမေ့တဲ့ သတိတရားဖြင့် ကိစ္စပြီးအောင် အားထုတ်ကြ"လို့ မိန့်တော်မူတဲ့ ဘုရားအဆုံးအမတော်နှင့်အညီ အပ္ပမာဒတရားဖြင့် ကိစ္စပြီးသည်အထိ အားထုတ်ပုံပါဘဲ၊ ဝိပဿနာစျာန် မဂ်ဖိုလ်စျာန်တို့ကို မဆိတ်မကင်းအောင် အားထုတ်ပုံလို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဒွါရ ၆-ပါးက ဖြစ်ပေါ်လာသမျှ တွေကို ရှုမှတ်နေကြတဲ့ တို့ယောဂီတွေဟာ မြတ်စွာဘုရားမှာ လိုဘဲ မေ့လျော့မှုမှုကင်းဝေးအောင် မမေ့တဲ့ အပ္ပမာဒအလုပ်ကို လုပ်နေကြရတယ်၊ ဝိပဿနာစျာန်မဆိတ်အောင် မပြတ်ရှုမှတ် နေကြရတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ စဉ်းစားကြည့်ယင် အင်မတန် ဝမ်းသာစရာကောင်းပါတယ်၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ပြီး တိုး တက် အားထုတ်ကြရမယ်၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် သောတာ ပတ္တိ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်ရောက်အောင် အားထုတ်ကြရမယ်၊ အဲဒီ ရောက်သွားယင်တော့ အပါယ်လေးပါးမှ လုံးဝ လွတ်မြောက် သွားပြီ။ ဒါကြောင့် အပါယ်ဘေးမှ စိတ်အေးရပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ တတ်နိုင်သေးယင်တော့ အထက်မဂ်ဖိုလ်တွေ ရောက်အောင်လဲ အားထုတ် သွားကြရုံပါဘဲ။ ဒီကနေ့ ဒီတွင်ဘဲ ရပ်ကြဦးစို့၊ အလျှင်နေ့က ဆောင်ပုဒ်များပါဆိုပြီး တရားသိမ်းကြစို့။

(၁) လပြည့်စက်ဝန်း တက်ထွန်းစင်ကြယ်၊
ပန်းစုံဖူးပွင့် နတ်ညဉ့်ပျော်ဘွယ်၊
အရှင်ဂေါတမ မည်ရမျိုးနွယ်၊
တို့ဘုရား ခုသွားဖူးစို့ကွယ်။

(၂) ငါတို့ဘုရား စိတ်ထားကောင်းစွာ၊
သူခပ်သိမ်းအား သနားညီညာ၊
အာရုံကောင်းဆိုး ကြံမျိုးသုံးဖြာ၊
လိုရှိတိုင်း မဆိုင်းပြုနိုင်ပါ။

(၃) မပေးဝတ္ထု ယူမှု ကင်းကွာ၊
ညှဉ်းဆဲသတ်မှု မပြုသည်သာ၊
မေ့လျော့ရေးမှ ဝေးလှပေစွာ၊
တို့ဘုရား ရှုပွား မဆိတ်ပါ။

ဤ ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်၏ အချီးနိဒါန်း တရားကို ရှိသေစွာ နာကြားကြရသော ဓမ္မသဝန ကုသိုလ်စေတနာတို့၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် ဤဒေသနာတော်၌ ပြဆိုထားသော ဘုရားဂုဏ်တော်တို့ကို ကြည်ညိုသောသဒ္ဓါတရား ဖြစ်ပွားစေကြ၍ရင်း၊ အတုယူ၍ ကျင့်ထိုက်သောတရားတို့ကို ကျင့်သုံးပွားများအားထုတ်ကြ၍ရင်း ဝိပဿနာဉာဏ်အစဉ် အရိယမဂ်ဉာဏ်အစဉ်ဖြင့် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု—သာဓု—သာဓု။

ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော် ဒုတိယပိုင်း ပြီး၏။

ဟေမဝတသုတ္တန် တရားတော်

တတိယပိုင်း

၁၃၂၄-ခုနှစ် တန်ခူးလဆုတ် ၈-ရက် သကြန်အတက်နေ့

ဟောသည်

တရားအနုသန္ဓေ

ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်ကို ဟောလာတာ ၂-ရက် ရှိပြီ၊ အချီးနိဒါန်းက ၅-ဂါထာသာ ပြီးသေးတယ်၊ ၁၁-ဂါထာ ကျန်သေးတယ်၊ ဒီကနေ့ တတိယမြောက်နေ့ဘဲ၊ ဒီကနေ့လဲ ပြီးအောင် ဟောနိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဒီသုတ်မှာ နိဒါန်းကလဲ မှတ်စရာ ကြည်ညိုစရာ အဟုယူပြီး ကျင့်စရာ တရားတွေ ပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် ကာဠီဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးကလေးဟာ နိဒါန်းတရားကို ကြားနာပြီး သောတာပန်ဖြစ်သွားတာဘဲ၊ သာတာဂိရိနတ်က ဟေမဝတနတ်ကို ဘုရားဖူးသွားဘို့ဖိတ်တော့ ဟေမဝတနတ်က ဘုရားအစစ် ဟုတ်မဟုတ် သိရအောင်လို့ မေးစစ်တယ်၊ သာတာဂိရိနတ်က ပြန်ဖြေပုံကို လွန်ခဲ့တဲ့ ၂-ရက်က ဟောခဲ့တာဟာ—

(၁) ငါတို့ဘုရား စိတ်ထား ကောင်းစွာ၊
သူ့ခပ်သိမ်းအား သနား ညီညာ။
အာရုံကောင်းဆိုး ကြံမျိုး သုံးဖြာ၊
လိုရှိတိုင်း မဆိုင်း ပြုနိုင်ပါ။

(၂) မပေးဝတ္ထု ယူမှု ကင်းကွာ၊
ညှဉ်းဆဲသတ်မှု မပြုသည်သာ။
မေ့လျော့ရေးမှ ဝေးလှပေစွာ၊
တို့ဘုရား ဈာန်ပွား မဆိတ်ပါ-ဆိုတဲ့

ဒီ ၂-ပုဒ်ပဲ ပြီးသေးတယ်။ အဲဒီလို ကာယဒုစရိုက် လုံးဝ ကင်းကြောင်း ဈာန်ပွားမှုလဲ မကင်းဆိတ်ကြောင်း ဖြေကြား လိုက်တဲ့အခါ ဟေမဝတနတ်က ဝစီဒုစရိုက်နဲ့ မေးပြန်ပါတယ်။

သင့်ဘုရားက ဝစီဒုစရိုက် ကင်းပါရဲ့လား (စိစစ်ပုံ ၃)

ကစ္စိ မုသာ န ဘဏတိ၊ ကစ္စိ န ခီဏဗျပ္ပထော။
ကစ္စိ ဝေဘူတိကံ နာဟ၊ ကစ္စိ သမ္ဖံ န ဘာသတိ။

သမ္မ၊ အဆွေတော် သာတာဂိရိနတ်မင်း။ တဝ သတ္ထာ၊ သင်၏ ဆရာဘုရားသည်။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ မုသာ၊ ချွတ်ယွင်း ဖောက်ပြန် မမှန်သောစကားကို။ န ဘဏတိ၊ မပြောဆိုဘဲ အမြဲ ကြဉ်ရှောင်ပါ၏လော။ (ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်တာကို အမှန်လုပ်ပြီး လိမ်လည်ပြောဆိုတဲ့ မုသာဝါဒမှ ကင်းပါရဲ့လား

လို့ မေးပါတယ်)။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ န ခီဏဗျပ္ပထော၊ ရှုတ်ချဟော့ရမ်းသည့် ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်း ကင်းပါ၏လော။ (သူတပါးကို ရှုတ်ချပုတ်ခတ်လျက် ဆဲရေးကြိမ်းမောင်းတဲ့ ဖရုသဝါစာ စကားကြမ်းတွေကို ပြောဆိုခြင်းမရှိဘဲ ကင်းပါရဲ့လားလို့ မေးပါတယ်)။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ဝေဘူတိကံ၊ ချစ်ခင်ညီညွတ်မှု ပျက်စီးကြောင်းဖြစ်သော ဂုံးတိုက်စကားကို။ န အာဟ၊ မပြောဆိုဘဲ ရှိပါ၏လော။

ဘူတိ-ဆိုယင် ဖြစ်ခြင်း-လို့ အနက်ရှိတယ်၊ ဝိဘူတိဆိုတော့ ပျက်စီးခြင်းလို့ အနက်ရတယ်၊ ဝိဘူတိ-ပျက်စီးခြင်း+က—ပြုတတ်သည်=ဝေဘူတိက-ပျက်စီးစေတတ်သည်။ အကျိုးစီးပွားကို ပျက်စေသည့်စကားလို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမှာတော့ တိုက်ရိုက် ထင်ရှားအောင်လို့ ချစ်ခင်မှု ညီညွတ်မှု ပျက်စီးကြောင်း စကားလို့ ပြန်လိုက်တယ်။ ဂုံးတိုက်စကားဟာ တဦးနှင့်တဦး ချစ်ခင်မှု ညီညွတ်မှုကို ပျက်စေတတ်တဲ့ စကားဘဲ။ မူလက တဦးနှင့်တဦး ချစ်ခင်ကြည်ညိုနေကြရာမှာ ချစ်ခင် ကြည်ညိုမှု ပျက်အောင်၊ ညီညွတ်နေကြရာမှာ မညီညွတ်အောင် ကွဲပြားကုန်အောင် အချင်းချင်း အထင်အမြင်လွဲကုန်အောင် ပြောတာကို ဂုံးတိုက်တယ်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီလို ဂုံးတိုက်စကားကို မပြောဘဲ ကြဉ်ရှောင်ပါရဲ့လားလို့ မေးပါတယ်။ ဒီလို ဂုံးတိုက်တာကပေမဲ့ အကြီးအကျယ် ပြောရတာမဟုတ်ပဲ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး စကားကလေး တလုံးနှစ်လုံးလောက် ပြောရုံနဲ့လဲ ကွဲပြားစေနိုင်တယ်။

ဝဿကာရ၏ ဂုံးတိုက်ပုံ

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်က အဇာတသတ်မင်းက ဝဇ္ဇီတိုင်းပြည်က လိစ္ဆဝီမင်းတွေကို တိုက်ခိုက်ပြီး အဲဒီပြည်ကို သိမ်းပိုက်ချင်တယ်၊ လိစ္ဆဝီမင်းတွေက စည်းလုံးညီညွတ်ပြီး အားကောင်းနေတဲ့အတွက် အဲဒီမင်းတွေ စိတ်ဝမ်းကွဲပြားကုန်အောင် သူက ဘေဒ ပရိယာယ်ကို သုံးတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ဝဿကာရဆိုတဲ့ သူ့အမတ်ကြီးကို ပြည်နှင်ဒဏ် ပေးတဲ့အနေနဲ့ နှင်ထုတ်လိုက်တယ်။ ဝဿကာရဆိုတဲ့အဲဒီပုဏ္ဏားကြီးက လိစ္ဆဝီမင်းတွေထံ ထွက်သွားတယ်၊ အဲဒီ အခါ တချို့ လိစ္ဆဝီ မင်းတွေက "ဝဿကာရ ပုဏ္ဏားကြီးဟာ အင်မတန် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတယ်၊ မလာစေနဲ့၊ လက်မခံကြနဲ့"လို့ ဆိုကြတယ်။ တချို့ကလဲ "ဒီပုဏ္ဏားကြီးက ငါတို့ဘက်က ထောက်ခံပြီး အဇာတသတ်မင်း၏ စကားကို ကန့်ကွက်မိတဲ့အတွက် အနှင်ခံရတာ ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် လက်ခံသင့်တယ်"လို့ ဆိုကြတယ်၊ အဲဒီ ဒုတိယအဆိုအရ ဝဿကာရပုဏ္ဏားကြီးကို လက်ခံလိုက်ကြတယ်၊ လက်ခံပြီးတော့ လိစ္ဆဝီ မင်းသားကလေးများအား ပညာ သင်ပေးဖို့ ဆရာကြီးအဖြစ် ခန့်ထားလိုက်ကြတယ်။

သူက အစတော့ မင်းသားကလေးတွေကို ကောင်းကောင်းဘဲ ပညာ သင်ပေးတယ်၊ အဲဒီလို ပညာသင်ပေးလို့ သူ့အပေါ် ယုံကြည် အားကိုးကြတဲ့အခါမှာ မင်းသားတွေ တဦးနဲ့တဦး စိတ်ဝမ်းကွဲအောင် ဂုံးတိုက်တယ်။ သူ့ ဂုံးတိုက်ပုံက ယဉ်ယဉ်

ကလေးဘဲ၊ မင်းသားတယောက်ကို ခေါ်ပြီး တိုးတိုး တိတ်တိတ် နှစ်ကိုယ်ကြား မေးတယ်၊ "ထမင်းစားပြီးခဲ့ပြီလား၊ ဘာဟင်းနဲ့ စားခဲ့သလဲ"တဲ့။ အဲဒီ မင်းသားကို တခြား မင်းသားတွေက "ဆရာကြီးက ဘာပြောသလဲ"လို့ မေးကြတယ်၊ ဘာမှ ထူးထူး ခြားခြားမဟုတ်ပါဘူး၊ ထမင်းစားခဲ့ပြီလား၊ ဘာဟင်းနဲ့ စားခဲ့ သလဲ"လို့ မေးတာပါ ဆိုတဲ့အကြောင်း အမှန်အတိုင်း ပြောပြ တယ်၊ အဲဒါကို အခြားမင်းသားတွေက မယုံကြဘူး၊ "ထမင်း စားခဲ့တဲ့အကြောင်းကိုတော့ နှစ်ကိုယ်ကြား မမေးတန်ရာ၊ ငါ တို့အား မသိစေချင်တဲ့ အရေးကြီးသောအချက်တခု ဖြစ်မှာ ဘဲ"လို့ တွေးပြီးတော့ အဲဒီ အမေးခံရတဲ့ မင်းသားကို အယုံ အကြည်မရှိဘဲ ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။

နောက်ပြီးတော့ အခြားမင်းသားတဦးကို တယောက်ချင်း ခေါ်ပြီးတော့ မေးပြန်တယ်၊ "မင်းတို့အဖေ လယ်ထွန်ရဲ့လား၊ လယ်ထွန်တော့ နွားနှစ်ကောင်တပ်ပြီး ထွန်တာဘဲလား"တဲ့။ အဲဒီမင်းသားကိုလဲ အခြားမင်းသားတွေက မေးကြတယ်၊ အမှန် အတိုင်း ပြောပြတဲ့အခါ မယုံကြည်ဘဲ ကွဲပြားကုန်ပြန်တယ်။ နောက်ပြီးတော့ မင်းသားတဦးကို ခေါ်ပြီးတော့ မေးတယ်၊ "မင်းက ကြောက်တတ်တယ် ဆို ဟုတ်သလား"တဲ့။ "ဘယ်သူက ပြောလဲ ဆရာကြီး" "မင့် မိတ်ဆွေ ဟို မင်းသားက ပြော တယ်"လို့ ဆရာကြီးက သူ့ဟာသူ လုပ်ကြံပြီး ပြောတယ်။ ဒီတော့ အဲဒီ အမေးခံရတဲ့ မင်းသားက သူ့ကို ကြောက်တတ် တယ်လို့ ပြောတယ်ဆိုတဲ့ မင်းသားနဲ့ စိတ်ဝမ်းကွဲသွားတယ်။

ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် ဘာမျှ မကြီးကျယ်တဲ့ စကားလုံးကလေးများဖြင့်ဝဿကာရပုဏ္ဏားကြီးက ဂုံးတိုက်လိုက်တာသုံးနှစ်အတွင်းမှာ လိစ္ဆဝီမင်းတွေဟာ တဦးနဲ့တဦး မျက်နှာချင်း မဆိုင်ချင်အောင် အကြီးအကျယ် ကွဲကုန်ပါသတဲ့။ အဲဒီအခါ ဝဿကာရက အဇာတသတ်မင်းထံ စစ်ချီလာဘို့ လျှို့ဝှက်စာပေးလိုက်တယ်၊ အဇာတသတ်မင်းက စစ်ချီတက်လာတဲ့အခါ လိစ္ဆဝီမင်းတွေက သူ့ရဲ့ဘောကောင်းတဲ့လူတွေ ထွက်တိုက်ကြလိမ့်မယ်ဆိုပြီး ဘယ်သူမှ ထွက်ပြီး မခုခံ မကာကွယ်ကြဘူးတဲ့၊ အဲဒီတော့ အဇာတသတ်မင်းက ဝေဿလီတိုင်းပြည်ကို အလွယ်တကူနဲ့ သိမ်းပိုက်သွားပါသတဲ့။ အဲဒါဟာ သံဝေဂ ယူစရာလဲ ကောင်းပါတယ်၊ သင်ခန်းစာအဖြစ်နဲ့မှတ်သားပြီး သတိပြုစရာလဲ ကောင်းပါတယ်။ အဲဒီလိုကွဲပြားအောင် ဂုံးတိုက်စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ သင့်ဆရာဘုရားဟာ ကင်းပါရဲ့လားလို့ မေးပါတယ်။ စတုတ္ထမေးခွန်းကတော့—

ကဒ္ဒိ၊ အသ္မိနည်း။ သော၊ သင့်ဆရာဖြစ်သောထိုဘုရားသည်၊ သမ္ဖံ၊ အနှစ်သာရမရှိသော အပြိန်အဖျင်းစကားကို။ နဘာသတိ၊ မပြောဆိုဘဲ ရှိပါ၏လော-တဲ့။ (အနှစ်သာရမရှိတဲ့ အပြိန်အဖျင်းစကားဆိုတာ တကယ်ဖြစ်ပျက်တဲ့ အကြောင်းအရာ မရှိဘဲ ကြံဖန်ပြီး ရေးထားတဲ့ ယခုကာလခေတ်ပေါ် ဝတ္ထု ဒဏ္ဍာရီဝတ္ထုမျိုးတွေပါဘဲ၊ လိုက်နာ ကျင့်သုံးစရာမပါတဲ့ နားထောင်ကောင်းရုံမျှပြောဆိုတဲ့လောကရေးရာစကားတွေလဲ သမ္ဖပ္ပလာပထဲမှာပါဝင်တယ်၊ အဲဒီလို လောကအကျိုး သံသရာအကျိုးနှင့်မစပ်တဲ့ သမ္ဖပ္ပလာပစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကင်းပါရဲ့လားလို့

မေးပါတယ်။ အဲဒီတော့ သာဘာဂိရိနတ်က ဒီလိုဖြေလိုက်ပါ တယ်။

သာတာဂိရိနတ်၏အဖြေ (၃)

မုသာ စ သော န ဘဏတိ၊ အထော န ခီဏဗျပ္ပထော။
အထော ဝေဘူတိကံ နာဟ၊ မန္တာ အတ္ထံ စ ဘာသတိ။

သမ္မ၊ အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း။ သော၊ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မုသာ စ၊ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်သောစကားကိုလည်း။ န ဘဏတိ၊ ပြောဆိုတော်မမူပါ၊ ဝါ-ပြောဆိုခြင်းမရှိဘဲ အမြဲပင်ရှောင်ကြဉ် ပါ၏။

အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း ငါတို့၏ဆရာဖြစ်တော်မူတဲ့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဟာ မဟုတ်မမှန်တဲ့စကားကိုပြောဆိုခြင်း မရှိပါဘူး၊ မုသာဝါဒမှ အမြဲတမ်းရှောင်ကြဉ်တော်မူပါတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီလို မုသာဝါဒမှ ရှောင်ကြဉ်တာဟာ ဘုရား ဖြစ်တော်မူပြီးမှသာ မဟုတ်ပါဘူး၊ နိယတ ဗျာဒိတ်ရပြီးတဲ့ ဘုရားအလောင်းတော် ဘဝကတည်းကပင် မုသာဝါဒကို ကြဉ် ရှောင်တော်မူခဲ့ပါတယ်၊ တခြားအကုသိုလ်ကတော့ အလောင်း တော် ဘဝတုန်းက မကင်းတာလဲ ရှိနိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ မုသာ ဝါဒကတော့ အမြဲတမ်းကင်းခဲ့ပါတယ်၊ သစ္စာစကားကို အမြဲ တမ်း စောင့်ရှောက်လာခဲ့ပါတယ်။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၃၊ ၄၇၅)ဘာ ကြောင့်လဲ ဆိုလျှင် သစ္စာစကားကို မစောင့်ရှောက်ပဲ လိမ်ပြော တတ်တဲ့သူမှာ မပြုကောင်းတဲ့ အကုသိုလ်ရယ်လို့ မရှိဘူးတဲ့။

ဘာမဆို သူပြုပြီး အမေးခံရတဲ့အခါ မပြုပါဘူးလို့ သူက လိမ်လိုက်မှာဘဲ၊ ဒါကြောင့် မုသားပြောတတ်တဲ့သူဟာ ဘယ်လို အကုသိုလ်အမှု ဖြစ်ဖြစ် သူ ပြုရဲတာချည်းပါဘဲ တဲ့။ အဲဒီ အကြောင်းကို ဓမ္မပဒမှာ ဒီလို ဟောထားပါတယ်။

ဧကံ ဓမ္မံ အတီတဿ၊ မုသာဝါဒိဿ ဇန္တုနော။
ဝိတိဏ္ဏပရလောကဿ၊ နတ္ထိ ပါပံ အကာရိယံ။

ဧကံ ဓမ္မံ၊ သစ္စာစကားဟူသော တရားတခုကို။ အတီတဿ။ ခွန်ကျော်ပြီးသော၊ ဝါ-စွန့်လွှတ်ထားသော။ မုသာဝါဒိဿဇန္တုနော၊ လိမ်လည်ပြောဆိုလေ့ရှိသော သူအား။ ဝိတိဏ္ဏပရလောကဿ၊ တမလွန်လောက၌ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ကျော်လွန်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ အကာရိယံ၊ မပြုလုပ်နိုင်သော။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုသည်၊ နတ္ထိ မရှိချေ-တဲ့။

သစ္စာစကားကို ခွန်ကျော်တယ်ဆိုတာ သစ္စာစကားကို မရှိသေတာ မစောင့်ရှောက်တာ မပြောတာကို ဆိုတာပါဘဲ၊ အဲဒီ သစ္စာစကား အမှန်စကားကို မပြောယင် လိမ်ပြော တော့တာပေါ့၊ အဲဒီလို လိမ်ပြောတတ်တဲ့သူမှာ မပြုကောင်းတဲ့အကုသိုလ် မပြုရဲတဲ့ အကုသိုလ်ရယ်လို့မရှိဘူး။ ကိုယ့်အကျိုးကို ငဲ့ပြီး ဘာမဆို သူပြုလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလို မကောင်းမှုကို လက်ရဲဇက်ရဲနဲ့ပြုနေတဲ့သူမှာ တမလွန်လောက၌ ကောင်းစားချမ်းသာဘို့ရာမရှိတော့ဘူး၊ အဲဒါဟာ တမလွန်လောကကို ခွန်ကျော်သည်လဲ မည်ပါတယ်၊ လိုရင်းကတော့ နောင်တမလွန်ကျတော့ ဘယ်လိုဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ယခုလောလောဆယ် ကောင်းစား ချမ်းသာယင် တော်ပြီ

ဆိုပြီး နှောင်တမလွန်လောကကို မငဲ့ဘဲ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝလောကသာ ငဲ့ပြီး ပြုနေတဲ့သူလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီလိုလူမှာ မပြုကောင်းတဲ့ အကုသိုလ် မပြုရဲတဲ့အကုသိုလ်ရယ်လို့ ဘယ်မှာ ရှိတော့မလဲ။ ဒါကြောင့် မုသာဝါဒဟာအကုသိုလ်ဟူသမျှတို့၏ခေါင်းဆောင်ကြီးလို့ဆိုယင်လဲ မမှားပါဘူး။

အဲဒီလိုအပြစ်ကြီးတဲ့အတွက် မုသာဝါဒကို ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ ဘဝများကတည်းက ကြဉ်ရှောင်တော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီဘုရားအလောင်းတော် ဘဝတုန်းက မုသာဝါဒမှ ကြဉ်ရှောင် နိုင်ခဲ့တာကတော့ သမ္ပတ္တဝိရတိ သမာဒါန ဝိရတိ အဖြစ်ဖြင့်သာ ကြဉ်ရှောင်ခဲ့ရတယ်၊ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ အဖြစ်ဖြင့်တော့ မကြဉ်ရှောင်ခဲ့ရသေးဘူး။ ယခု ဘုရားဖြစ်တော်မူတဲ့အခါကျတော့မှ သမုစ္ဆေဒဝိရတိအဖြစ်ဖြင့် အမြစ်ပြတ် လုံးဝ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ကိစ္စပြီးပါတယ်။

ထပ်ပြီးတော့ နည်းနည်း ရှင်းပြဦးမယ်။ ဘုရားအလောင်းတော်မှာ သီလဆောက်တည်ထားခြင်း မရှိသော်လဲ လိမ်ပြောစရာအကြောင်း ရှိတဲ့အခါ လိမ်မပြောဘဲ အမှန်ကိုသာ ပြောတယ်၊ အဲဒါကသမ္ပတ္တဝိရတိဘဲ။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ- လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကြောင်း ဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ပါ၏-လို့ ဆောက်ဘည်တဲ့သူမှာ အဲဒီလို ဆောက်တည် ထားတဲ့ သီလမပျက် ရအောင် မုသာဝါဒမှ ကြဉ်ရှောင်တဲ့အခါမျိုး၌ သမာဒါနဝိရတိ ဖြစ်တယ်။

ယခုဗုဒ္ဓသာသနာ၀င် မြန်မာတွေမှာတော့ အများအားဖြင့် ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်ကြတယ်၊ လိမ်စရာကိစ္စပေါ်လာတဲ့အခါမှာ အဲဒီဆောက်တည်ထားတဲ့ သီလကိုငဲ့ပြီး လိမ်မပြောဘဲ ကြဉ်ရှောင်လိုက်ယင် သမာဒါနဝိရတီဖြစ်တယ်၊ မဆောက်တည်ဘဲ ကြဉ်ရှောင်တဲ့သူမှာတော့ သမ္ပတ္တဝိရတီဖြစ်တယ်။ အဲဒီသမာဒါနဝိရတီ သမ္ပတ္တဝိရတီတွေကတော့ သူ့သဘာဝအတိုင်းဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး၊ ငဲ့စရာ အကြောင်းတခုခုကိုငဲ့ပြီး ဖြစ်တတ်တယ်၊ ငါ အသက်ကြီးပြီ ဆိုပြီးတော့ အသက်ကိုငဲ့ပြီး ကြဉ်ရှောင်တာလဲရှိတယ်၊ ငါက ဂုဏ်ကြီးတဲ့သူဘဲလို့ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ ဂုဏ်ကိုငဲ့ပြီး ကြဉ်ရှောင်တာလဲရှိတယ်၊ ငါတို့ အမျိုးထဲ အပေါင်းအသင်းထဲမှာ လိမ်ပြောတဲ့သူမရှိဘူး၊ ငါလဲ လိမ်ရန်မသင့်ဘူးလို့ ဆင်ခြင်ပြီး ကြဉ်ရှောင်တာလဲ ရှိတယ်၊ လိမ်လို့ရှိယင် သူများက ကဲ့ရဲ့ကြလိမ့်မယ်၊ အကုသိုလ် ဖြစ်လိမ့်မယ် စသည်ဖြင့် အပြစ်ကိုဆင်ခြင်ပြီး ကြဉ်ရှောင်တာလဲ ရှိတယ်၊ ဘယ်လိုအကြောင်းကြောင့်ဘဲ ကြဉ်ရှောင်သည်ဖြစ်စေ ကောင်းတာချည်းပါဘဲ။

ဝိပဿနာရှုလို့ သောတာပတ္တိမဂ် ရောက်တဲ့ အခါကျတော့ မုသာဝါဒကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်းကိစ္စ လုံး၀ပြီးစီးသွားတယ်၊ အဲဒါကတော့ သမုစ္ဆေဒဝိရတီခေါ်တယ်။ အဲဒီအခါကျတော့ သူ့သဘာဝအတိုင်းပင် မုသာဝါဒမပြောဆိုဘဲ အမြဲတမ်းစင်ကြယ်နေတယ်။ မြတ်စွာဘုရားမှာလဲ သောတာပတ္တိ မဂ်ကို ရောက်ကတည်းက မုသာဝါဒမှ ကြဉ်ရှောင်တဲ့ ဒီသမုစ္ဆေဒဝိရတီပြီးစီး

ပြည့်စုံတော်မူခဲ့ပါတယ်၊ အရဟတ္တ မဂ်ဖိုလ်ရောက်ပြီး ဘုရားဖြစ်တော်မူတဲ့အခါမှာတော့ အထူးပြောစရာ မလိုတော့ပါဘူး၊ အဲဒါ ဓမ္မစကြာတရားထဲမှာ "အရိယမဂ္ဂသစ္စာကို ပွားစေအပ်ခဲ့ပြီ" ဆိုတဲ့စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက ဝန်ခံတော် မူပြီးလဲ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် သာတာဂိရိနတ်က "မုသာ ဝ၊ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်သောစကားကိုလည်း။ န ဘဏတိ၊ ပြောဆိုခြင်းမရှိဘဲ အမြဲပင် ရှောင်ကြဉ်တော် မူပါတယ်"လို့ ရဲရဲရင့်ရင့်ဝန်ခံပြီး ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဒုတိယ မေးခွန်းကိုလဲ "အထော၊ ထို့ပြင်။ န ခီဏဗျပ္ပထော၊ ရှုတ်ချဟော့ရမ်းသည့် ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းလည်း ကင်းပါ၏။ အထော၊ ထို့ပြင်။ ဝေဘူတိကံ၊ ချစ်ခင်ညီညွတ်မှု ပျက်စီးကြောင်း ဖြစ်သော ဂုံးချောစကားကိုလည်း။ န အာဟ၊ ပြောဆိုခြင်းမရှိဘဲ ကင်းရှင်း စင်ကြယ်ပါသည်"လို့ ဖြေကြားပါတယ်။

အဲဒီအဖြေ ၂-ခုထဲက ဘတိယအဖြေကို ပဌမအဖြေနှင့် တွဲပြီး "လိမ်လည်မပြော ဂုံးချောကင်းသည်"လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ ဗမာလက်ာအရ ကာရန်လဲညီလို့, အခြားစုတ္တိယ ပါဠိတော်များမှာလဲ မုသာဝါဒ နောက်မှာ ပိသုဏဝါစာကို ဟောထားလို့ ပဌမနဲ့ တတိယတွဲပြီး စီထားခြင်းဖြစ်တယ်၊ ဒုတိယအဖြေကိုလဲ "ကြမ်းတမ်း ရှုန့်ရင်း ဆိုခြင်း ပယ်သည်"လို့ စီထားတယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟာ မုသာဝါဒမှသာ လုံးဝကင်းတာမဟုတ်သေးဘူး၊ မူလက ချစ်ခင်ညီညွတ်နေကြတဲ့ သူတွေရဲ့

ချစ်ခင်ညီညွတ်ခြင်းကို ပျက်စေတတ်တဲ့ ဂုံးချောစကား-ပိသုဏ ဝါစာမှလဲ လုံးဝ ကင်းတော်မူပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ကြမ်းတမ်းရုန့်ရင်းတဲ့ ဆဲရေးကြိမ်းမောင်းစကား အစရှိတဲ့ နား မချမ်းသာစရာ ဖရုသဝါစာမှလဲ လုံးဝ ကင်းတော်မူပါတယ်။ အဲဒါဟာ အမျိုးအနွယ် အရွယ် စသည်ကိုငဲ့ပြီး ကြဉ်ရှောင် ရတာ မဟုတ်ဘူး။ အရိယမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်ပြီး ဖြစ်တဲ့ အတွက် သူ့သဘာဝအတိုင်းပင် အဲဒီလို ယုတ်ညံ့တဲ့စကားကို ပြောလိုခြင်းမရှိဘဲ ကင်းဝေးစင်ကြယ်တော်မူပါတယ်၊ အဲဒီလို ဂုံးချောစကား ရုန့်ရင်းကြမ်းမ်တးတဲ့ ဆဲဆို စကားမျိုးတွေကို ပြောဆိုတတ်တဲ့ အလေ့အလာ ဝါသနာပါ ကင်းဝေးစင်ကြယ် တော်မူပါတယ်။

ရဟန္တာများမှာ ကိလေသာကင်းပေမဲ့ ကိလေသာ ရှိစဉ်က ပြောနေကျ ပြုနေကျ အလေ့အသာကလေးများကို မပယ်နိုင်တဲ့ အတွက် စေတနာမပါဘဲ ဝါသနာအလျောက် ပြောမိပြုမိတာ ရှိတတ်ပါတယ်၊ အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆမထေရ်ဟာ ပုဏ္ဏား ဘဝက အလေ့အလာ ဝါသနာအလျောက် တွေ့မြင်ရတဲ့လူကို ဝသလ- သူယုတ်လို့ ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုတာမျိုးပေါ့။ မြတ်စွာဘုရားမှာ တော့ ဘဝအဆက်ဆက်ကပါလာတဲ့ အလေ့အလာ ဝါသနာကို ပါပယ်ပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် စေတနာမပါဘဲ ဝါသနာအလျောက် ပြောမိတဲ့ အဲဒီလိုစကားကြမ်းလဲမရှိဘဲ လုံးဝ စင်ကြယ်တော်မူ ပါတယ်။ ဒါကြောင့် "လိမ်လည်မပြော ဂုံးချောကင်းသည်၊ ကြမ်းတမ်းရုန့်ရင်း ဆိုခြင်းပယ်သည်" လို့ ဆိုထားပါတယ်။ အဲ ဒါကို ဆိုကြရမယ်။

လိမ်လည်မပြော ဂုံးချော ကင်းသည်။
ကြမ်းတမ်းရှန့်ရင်း ဆိုခြင်း ပယ်သည်။ (ဆို)

စ၊ထို့ပြင်လဲ။သော၊ငါတို့ဆရာဖြစ်တော်မူသော ထိုဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အတ္ထံ၊ လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးစီးပွားကို။ မန္တာ၊ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင် သိမြင်တော်မူပြီး၍။ ဘာသတိ၊ ပြောသင့်သောစကားကိုသာ သင့်လျော်သောအခါ၌ ပြောဆိုတော် မူပါသည်-လို့ စတုတ္ထမေးခွန်းကို ဖြေလိုက်ပါ တယ်။

အဲဒီအပိုဒ်မှာ မန္တာ အတ္ထံ စ ဘာသတိ-လို့ ပါဠိမူမှာရှိတယ်၊ အဲဒီပါဠိအရ စ-ပုဒ်ကို ပက္ခန္တရ အနက်ပြန်ထားပါတယ်။စ-ပုဒ် အစား အချို့မူများမှာ သော-ဟုရှိကြောင်း မူကွဲ ပြထားတာ ကိုလဲ တွေ့ရတယ်၊အဲဒါက အနက်အားဖြင့်တော့သင့်ပါတယ်၊သို့ သော် ဆန်းဂိုဏ်းအရအားဖြင့် အဲဒီနေရာမှာ ရဿနှင့်ရှိမှသင့်ပါ တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီနေရာမှာ သ-ဟုရှိလျှင်တော့ သင့်ပါ တယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဉာဏ်ဖြင့် ဆင် ခြင်လို့ အမှန်အတိုင်း မြင်တော်မူပြီး လောကီ အကျိုးစီးပွား လောကုတ္တရာအကျိုးစီးပွားကိုသာ ဟောကြားညွှန်ပြပြီး ပြော ဆိုတော်မူပါတယ်။ အကျိုးမဲ့ဖြစ်တဲ့ သမ္ဖပ္ပလာပစကားကိုတော့ ပြောဆိုခြင်းလုံးဝမရှိ ကင်းတော်မူပါတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒါကို "ကျိုးစီးပွားရှိ မြင်သိဆိုသည်၊ တို့ဘုရား စကား စင် ကြယ်သည်"လို့ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊အဲဒါကို ရှေး ၂-ပိုဒ်ပါ ပေါင်းပြီး ဆိုကြရမယ်။

သာတာဂိရိ အဖြေဆောင်ပုဒ် (၃)

လိမ်လည်မပြော ဂုံးချော ကင်းသည်၊
ကြမ်းတမ်းရှနှ်ရင်း ဆိုခြင်း ပယ်သည်။
ကျိုးစီးပွားရှိ မြင်သိ ဆိုသည်၊
တို့ဘုရား စကား စင်ကြယ်သည်။

စကားအရာ အင်္ဂါလေးတန်-လို့ ပြောဆိုလေ့ ရှိကြတယ်၊ (၁) မဟုတ်တာကို လိမ်လည်မပြောရဘူး၊ ဟုတ်မှန်တာကိုသာ အမှန်အတိုင်း ပြောရမယ်။ (၂) ကွဲပြားရေး ဂုံးကိုက်စကားကို မပြောရဘူး၊ ညီညွတ်ရေးစကားကိုသာ ပြောရမယ်။ (၃) နား မချမ်းသာတဲ့ ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းစကားကို မပြောရဘူး၊ နားဝင်ချိုတဲ့ သာသာယာယာစကားကိုသာပြောရမယ်။ (၄) အကျိုးမဲ့ ဒဏ္ဍာရီစကားမျိုးကို မပြောရဘူး၊ လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးနှင့် စပ်တဲ့ စကားကိုသာ ပြောရမယ်၊ အဲဒါတွေဟာ စကားကောင်း၏ အင်္ဂါလေးပါးဘဲ၊ အဲဒီအင်္ဂါလေးပါး ညီညွတ်ယင် စကားဟာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော့တာဘဲ၊ အင်္ဂါလေးပါးထဲက တပါးပါးနဲ့ဆန့်ကျင်ယင် မစင်ကြယ်တဲ့စကားဘဲ၊ မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ အဲဒီ အင်္ဂါလေးပါးနဲ့ ညီညွတ်တဲ့စကားကိုသာ ပြောကြားလေ့ရှိတယ်၊ ဒါကြောင့် "တို့ဘုရား စကားစင်ကြယ်သည်"လို့ နိဂုံးချုပ်လင်္ကာတပိုဒ်ကိုလဲ ဘုန်းကြီးက ထည့်စီထားပါတယ်။

စကား ၆-ခွန်းတွင် ၂-ခွန်းသာ ပြောသည်

လောကမှာ ပြောဆိုနေကြတဲ့ စကားတွေကို အကျဉ်းချုပ်လိုက်ယင် ၆-ခွန်းသာရှိတယ်။ ဘာတွေလဲဆိုယင် (၁) မဟုတ်မမှန်ဘူး၊ အကျိုးလဲမရှိဘူး၊ သူများလဲမကြိုက်ဘူး-ဒီလိုစကားက တမျိုး။ အဲဒါက ဘယ်လိုစကားလဲဆိုယင် သီလစင်ကြယ်နေတဲ့ သူကို သီလမရှိတဲ့သူဘဲ-ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်ဘဲ စသည်ဖြင့် ပြောတဲ့ စကားမျိုးပါဘဲ၊ အဲဒါဟာ ဟုတ်လဲမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီလိုပြောတဲ့ အတွက် အကျိုးလဲမရှိဘူး၊ ပြောတဲ့သူမှာလဲ အကုသိုလ်ဖြစ်တယ်၊ ကြားနာတဲ့သူတွေမှာလဲ သူပြောတာကိုယုံပြီး အဲဒီသီလစင်ကြယ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြစ်မှားယင် အကုသိုလ် ဖြစ်တယ်၊ အပြောခံရတဲ့သူမှာလဲ ကြားရယင် စိတ်မချမ်းသာဘွယ် ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလို အကျိုးမဲ့တွေသာဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလို စကားကို အပြောခံရတဲ့သူကလဲ မကြိုက်ဘူး၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတွေကလဲ မကြိုက်ဘူး၊ ဒါကြောင့် သီလစင်ကြယ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်လို့ ပြောတဲ့စကားဟာ "မဟုတ်, အကျိုးလဲမရှိ, သူများလဲမကြိုက်"ဆိုတဲ့ အင်္ဂါ ၃-ချက် ညီတဲ့စကားဘဲ၊ ဒီလို စကားမျိုးဟာ မပြောသင့် မပြောထိုက်တဲ့စကား မပြောကောင်းတဲ့စကားဘဲ။ ဒါကြောင့် ဒီလိုစကားကို မြတ်စွာဘုရားက ပြောဆိုတော်မမူဘူး။

(၂) မဟုတ်မမှန်ဘူး၊ အကျိုးလဲမရှိဘူး၊ သို့သော် သူများကတော့ ကြိုက်နေတယ်-ဒီလို စကားက တမျိုးတဲ့။ အဲဒါက ဘယ်လိုစကားလဲ ဆိုယင်-ဒဏ္ဍာရီ စကား ဂုံးတိုက် စကား

များယွင်းတဲ့ ဘာသာရေး စကား - ဒီစကားမျိုးတွေပါဘဲ။ ဒဏ္ဍာရီ ပုံပြင်ဝတ္ထုတွေဆိုတာ တကယ် အစစ်အမှန် အဖြစ်အပျက် ဘာမျှမရှိပါဘဲနဲ့ ကြံဖန်ပြီး ရေးသားပြောဆိုထားတာတွေဘဲ၊ အဲဒါတွေ နားထောင်ခြင်း ဖတ်ရှုခြင်းဖြင့်လဲ အကျိုးမများဘဲ အကျိုးယုတ်တတ်တယ်၊ ကာမကိလေသာ စိတ်တွေတက်ကြွပြီးတော့လဲ အကျိုးယုတ်တတ်တယ်၊ စိတ်ဆိုးစရာ ဝမ်းနည်းစရာ အခန်းတွေကို ကြားနာဖတ်ရှုပြီးတော့ ဒေါသဖြစ်တတ်တယ်၊ ဝမ်းနည်းပြီး စိတ်ဆင်းရဲတတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒီဒဏ္ဍာရီဝတ္ထုတွေကို အများကကြိုက်နေတယ်။ နောက်ပြီးတော့ဂုံးတိုက်တယ်ဆိုတာလဲ တဘက်သားပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြစ်ကို မဟုတ်မမှန်ဘဲပြောဆိုရတာကသာ များပါတယ်၊ ယခုခေတ်မှာ ဝါဒဖြန့်တယ်ဆိုတာတွေထဲမှာ အဲဒီလို မဟုတ်တဲ့ အပြစ်တွေကိုပြောတာတွေက တော်တော်များနေတတ်ပါတယ်၊ အဲဒီဂုံးတိုက်စကားကို ကြားရတဲ့သူမှာ အဲဒီကြားရတဲ့အချိန်ကစပြီး အလျင်က ချစ်ခင်နေတဲ့သူအပေါ်မှာ မုန်းပြီး စိတ်ဆင်းရဲတွေ များစွာဖြစ်တတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်အကျိုး ပြောတယ်ထင်ပြီး အဲဒီဂုံးတိုက်တဲ့စကားကိုလဲ ကြိုက်နေတတ်တယ်။

ဘာသာရေးတရားစကားကိုတော့ ယခုခေတ် ဘာသာရေးပြောယင် သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာဝင်တွေက မခံချင်ကြပေဘူး၊ ဒါကြောင့် ဘုရားလက်ထက်က ပိဋကစာပေ ကျမ်းဂန်ထဲက ဘာသာရေး တရားစကားအနည်းငယ်ကို ထုတ်ပြမယ်၊ ဘုရားမပွင့်မီကတည်းက "သတ္တဝါတွေကို သတ်ပြီး ယဇ်ပူဇော်ယင်

မကောင်းမှုပျောက်တယ်၊ ကောင်းမှုဖြစ်တယ်၊ ချမ်းသာကြီးပွားကြောင်းဖြစ်တယ်”လို့ဆိုတဲ့ ဘာသာရေးတရား ရှိလာခဲ့တယ်။ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးတောင် တခါက အဲဒီလို ယဇ်ကြီးကို ပူဇော်ဘို့ရာ စီမံဘူးသေးတယ်၊ နွားလားဥသဘ ငါးရာ၊ နွားမတန်း ငါးရာ၊ နွားသိုးငယ် ငါးရာ၊ ဆိတ်ငါးရာ၊ သိုးငါးရာ စသည်ဖြင့် ငါးရာငါးရာစီသော သတ္တဝါတွေကိုသတ်ပြီး ယဇ်ပူဇော်ဘို့ စီမံတယ်။

အဲဒီအခါ မလ္လိကာဒေဝီ၏ တိုက်တွန်းချက်အရ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးက ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားထံချဉ်းကပ်ပြီး မေးမြန်းလျှောက်ထားတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက မင်းကြီးကြားရတဲ့ အသံနိမိတ်များ ဟာ မင်းကြီးနှင့် ဘာမျှမသက်ဆိုင်ကြောင်း၊ သတ္တဝါတွေကိုသတ်ပြီး ယဇ်ပူဇော်လျှင် အကျိုးမများဘဲ အကျိုးယုတ်ကြောင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်းမရှိဘဲ လှူဒါန်းပူဇော်မှ အကျိုးများကြောင်းတို့ကို ဟောကြားတော် မူလိုက်ပါတယ်။ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးလဲ ယဇ်ပူဇော်ဘို့ရာ ချည်နှောင် ထားတဲ့သတ္တဝါတွေကို ဘေးမဲ့လွှတ်စေလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ “အခြားသတ္တဝါတွေကိုသတ်ပြီး ယဇ်ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ကုသိုလ်ဖြစ်တယ်၊ မကောင်းမှု ပပျောက်တယ်၊ ကောင်းကျိုးရတယ်”ဆိုတာ ဘာမျှယုတ္တိမရှိဘူး၊ သူတပါးကို ဆင်းရဲစေတာနဲ့ မိမိမှာ ကောင်းကျိုးရတယ်ဆိုတာ အသင့်ယုတ္တိ လုံးဝမရှိတာဘဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလိုတရားကို ကြိုက်နေတဲ့လူတွေကလဲ အများကြီးရှိနေတာဘဲ။

နောက်ပြီးတော့ ဘုရားလက်ထက်တော်ကဘဲ အဇိတဆိုတဲ့ ဆရာကြီးက "ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံမရှိ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးမရှိ၊ တမလွန်ဘဝမရှိ" စသည်ဖြင့် ဟောနေတယ်၊ အဲဒါလဲ မျက်မှောက်မှာ ကောင်းတဲ့အလုပ်က ကောင်းကျိုး ဆိုးတဲ့အလုပ်က ဆိုးကျိုး ပေးနေပုံ စသည်နှင့် နှိုင်းချိန် ကြည့်ယင် မမှန်တဲ့ဝါဒလို့ ဆိုရမှာဘဲ၊ ဗုဒ္ဓတရားတော်အရအားဖြင့် အဲဒီအယူကို ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိခေါ်တယ်၊ အဲဒီဝါဒကို သဘောကျတဲ့သူဟာ ကောင်းတဲ့ အမှုကို မလုပ်ပေဘူး၊ မကောင်းတဲ့အမှုမှလဲ မရှောင်ပေဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလူမှာ ချီးမွမ်းဘွယ်ဂုဏ်မှ ကင်းနေလိမ့်မယ်၊ သေပြီးတဲ့ နောက်ကာလမှာ သူယူတဲ့အတိုင်း မဟုတ်ပဲ ဘဝကရှိနေယင် ယုတ်ညံ့တဲ့ဘဝတွေမှာသာ ဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်သွားရလိမ့်မယ်၊ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကတော့ "အဲဒီလို အယူရှိတဲ့သူဟာ အဲဒီအတိုင်းဒုက္ခရောက် သွားရလိမ့်မယ်"လို့ အထင်အရှား ဟောထားပါတယ်။

ဒါကြောင့် အဲဒီအယူ တရားစကားဟာ အကျိုးလဲမရှိဘူး၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလိုတရားကို ကြိုက်နေတဲ့လူတွေကလဲ များစွာပင်ရှိနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် "ကံ,ကံ၏အကျိုးမရှိ၊ တမလွန်ဘဝမရှိ" ဆိုတဲ့တရားစကားဟာ "ဟုတ်လဲမဟုတ်, အကျိုးလဲမရှိ, သို့သော် တချို့က အဲဒါကို ကြိုက်နေကြတယ်"ဆိုတဲ့ အင်္ဂါ ၃-ပါးနှင့် ညီတဲ့စကား ဖြစ်တယ်။ ယခုပြောခဲ့တာတွေဟာ (၂) နံပါတ် စကားထဲက တစိတ်တဒေသ ပုံစံပြ စကားမျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစကားမျိုးကို အများက အချို့က ကြိုက်နေကြပေမဲ့ မြတ်စွာဘုရားကတော့ "မဟုတ်မမှန်တဲ့အပြင် အကျိုးလဲ မရှိတဲ့အတွက်

ကြောင့်” အဲဒီစကားမျိုးကိုပြောဆိုခြင်းမရှိဘဲ ကြဉ်ရှောင်တော်မူပါတယ်။

(၃) ဟုတ်မှန်တယ်၊ အကျိုးတော့မရှိဘူး၊ သူများကလဲ မကြိုက်ဘူး-ဒီလိုစကားက တမျိုးတဲ့။ အဲဒါက ဘယ်လိုစကားလဲ ဆိုလျှင်-သူခိုးကို သူခိုးလို့ ပြောတဲ့စကား၊ လူလိမ်ကို လူလိမ်လို့ ပြောတဲ့စကား၊ လူမိုက်ကို လူမိုက်လို့ပြောတဲ့စကား၊ မျက်မမြင်ကို မျက်စိကန်းလို့ ပြောတဲ့စကား—အဲဒီလိုစကားဟာ ဟုတ်တော့ ဟုတ်မှန်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလိုပြောတဲ့အတွက် ဘာမျှ အကျိုး မရှိဘူး၊ အပြောခံရတဲ့သူမှာ မခံချင်စိတ်ဖြစ်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲရုံ မျှဘဲ ရှိတယ်၊ အပြောခံရတဲ့သူကလဲ မကြိုက်ဘူး။ အဲဒီလိုစကား ဟာ ဟုတ်မှန်ပေမဲ့ အကျိုးမရှိတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားက အဲ ဒီလို စကားကို ပြောဆိုတော်မမူဘူး။

(၄) ဟုတ်မှန်တယ်၊ အကျိုးတော့မရှိဘူး၊ သူများကတော့ ကြိုက်နေတယ်—ဒီလိုစကားကတမျိုးတဲ့။ အဲဒါက ဘယ်လိုစကား လဲဆိုလျှင်—တဖက်ပုဂ္ဂိုလ်က တကယ်ပြောတဲ့စကားကို ယူပြီး အခြားပုဂ္ဂိုလ်ထံ ဂုံးတိုက်တဲ့စကား၊ မင်းအကြောင်း သူခိုး ဒမြ အကြောင်း မြို့ရွာအကြောင်း စသည်ကို ပြောတဲ့စကား—ဒီလို စကားမျိုးပါဘဲ။ အဲဒီမှာ မှန်ကန်တဲ့အကြောင်းအရာ ပြောပြ ပြီး ဂုံးတိုက်ယင် မှန်တော့ မှန်နေတာဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီစကား ကြားရတဲ့ သက်ဆိုင်သူမှာ စိတ်ဆင်းရဲပြီး ကွဲပြားဘို့ရာ ဖြစ်တဲ့ အတွက် အကျိုးမရှိဘူး၊ အကျိုးမရှိပေမဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့သူက မိမိ အကျိုးအတွက် ပြောတယ်ထင်ပြီး အဲဒီလို ပြောတဲ့စကားကို

သဘောကျတတ်တယ်၊ ဂုံးတိုက်စကားပြောတဲ့သူကိုလဲ ကျေးဇူးတင်တတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် "ဟုတ်မှန်၏၊ အကျိုးမရှိ၊ သူများက ကြိုက်၏" ဆိုတဲ့ အင်္ဂါ ၃-ပါးနဲ့ ညီတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။

ထို့အတူပင် မင်းအကြောင်းအစရှိတဲ့ လောကရေးရာစကားကိုလဲ အမှန်အတိုင်း သတင်းရပြီးပြောယင် ဟုတ်၏-ဆိုတဲ့အင်္ဂါနဲ့ ညီတယ်၊ အဲဒီစကားမျိုးကို အများက ကြားချင်နေကြတယ်၊ ဒါကြောင့် သူများက ကြိုက်၏-ဆိုတဲ့ အင်္ဂါနဲ့လဲညီတယ်၊ ဒါပေမဲ့ တရားကျင့်နေတဲ့ ရဟန်းရှင်လူ ယောဂီတွေ အတွက်တော့ အကျိုးမများဘူး၊ သမာဓိ ပညာ ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားခြင်း၏ အကြောင်းသာ ဖြစ်တယ်၊ တချို့ လောကီစကား ဆိုလျှင် သီလပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းတောင် ဖြစ်နိုင်သေးတယ်၊ ဒါကြောင့် အကျိုးမရှိ-ဆိုတဲ့ အင်္ဂါနဲ့လဲ ညီတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီ (၄) နံပါတ်စကားမျိုးကို ဟုတ်ပေမဲ့ အကျိုးမရှိတဲ့အတွက် ပြောဆိုတော်မမူဘူး။

မြတ်စွာဘုရား ပြောဆိုတဲ့ စကား၂-ခွန်း

(၅) ဟုတ်မှန်တယ်၊ အကျိုးလဲရှိတယ်၊ သူများကတော့ မကြိုက်ဘူး-ဒီလိုစကားက တမျိုးတဲ့။ အဲဒါက ဘယ်လိုစကားလဲ ဆိုလျှင် - သင်ဟာ ရှေးဘဝများက ကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ဘဲ မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့တဲ့အတွက် ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်နေရတယ်၊ ယခုလဲ ကောင်းမှုမပြုဘဲ မကောင်းမှုကို ပြုနေလျှင် အပါယ် ဆင်းရဲမှ လွတ်ဖို့ခဲယဉ်းတယ်၊ အပါယ်လေးပါး ကျသွားလိမ့်

မယ် စသည်ဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှုပြုပြီး ဆုံးမတဲ့ အနေနဲ့ ဟောပြောတဲ့ စကားမျိုးပါဘဲ၊ အဲဒီလို တိုက်ရိုက် ဒွိဒိုးကြီး ပြောယင် ဟုတ်မှန်ပြီး အကျိုးရှိတဲ့စကား ဖြစ်ပေမယ်လို့ တချို့က မကြိုက်ပဲ ရှိတတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီလိုတရားစကားဟာ "ဟုတ်မှန်၏၊ အကျိုးရှိ၏၊ သူများမကြိုက်" ဆိုတဲ့ အင်္ဂါ ၃-ပါးနဲ့ ညီတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။ အဲဒီ စကားမျိုးကိုတော့ သူများက မကြိုက်ပေမဲ့ ဟုတ်မှန်ပြီးအကျိုးရှိတဲ့အတွက် ပြောသင့်တဲ့အခါ မှာ မြတ်စွာဘုရားက ဉာဏ်တော်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီး ပြောတော်မူ ပါတယ်။

ဒါကြောင့် သံဃဘေဒကကံကို ပြုတဲ့ အရှင် ဒေဝဒတ်ကို "အပါယ်ငရဲကျလိမ့်မယ်၊ တကပ်ပတ်လုံးငရဲခံရလိမ့်မယ်" စသည် ဖြင့် ပြောကြားတော် မူပါတယ်။ အဲဒီလို ပြောကြားတာကို ဒေဝဒတ်အုပ်စုကမကြိုက်ပေမဲ့ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ သံဃဘေဒ ကကံ၏ အပြစ်ကြီးပုံကို သိပြီး အဲဒီလို ကံကြီးတွေမှ ကြဉ်ရှောင် ခြင်းစသော အကျိုးများကို ရနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို ဟုတ်မှန်ပြီး အကျိုးရှိတဲ့အတွက် ဒေဝဒတ်အုပ်စုက မကြိုက်ပေမဲ့ မြတ်စွာ ဘုရားက အဲဒီလိုစကားကိုပြောသင့်တဲ့အခါမှာ ပြောကြားတော် မူပါတယ်။ အဲဒါဟာ "ဟုတ်၏၊ အကျိုးရှိ၏၊ သူများမကြိုက်" ဆိုတဲ့ အင်္ဂါ ၃-ပါးနဲ့ ညီတဲ့စကားဖြစ်တယ်၊ ဒီလို စကားက တော့ ပြောသင့်တဲ့အခါ ပြောကောင်းတဲ့ စကားကောင်းပါဘဲ။

(၆) ဟုတ်မှန်တယ်၊ အကျိုးလဲရှိတယ်၊ သူများကလဲကြိုက် တယ်-ဒီလိုစကားက တမျိုးတဲ့။ အဲဒါက ဘယ်လို စကားလဲ

ဆိုလျှင်-ဒါနကထာ သီလကထာ ဘာဝနာကထာ အစရှိတဲ့ မှန်ကန်သော တရားစကားပါဘဲ၊ အဲဒီလို စကားဟာ မှန်လဲ မှန်တယ်၊ အကျိုးလဲရှိတယ်၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းများက ကြားနာလို့ အားမရနိုင်အောင် ကြိုက်လဲကြိုက်နှစ်သက်ကြတယ်၊ ဒါကြောင့် "ဟုတ်မှန်၏၊ အကျိုးရှိ၏၊ သူများကကြိုက်၏" ဆိုတဲ့ အင်္ဂါ ၃-ပါးနဲ့ ညီတဲ့စကားဖြစ်တယ်။ ဒီလိုစကားကို ဟောပြောသင့်တဲ့အခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက ဟောပြောတော် မူပါတယ်၊ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာရတာကိုက ဒီလိုစကားကောင်းကို ဟောပြောဘို့ ပွင့်လာရတာဘဲ။

ယခု ပြောခဲ့တာဟာ စကား ၆-ခွန်း စုံသွားပါပြီ၊ အဲဒီ ၆-ခွန်းထဲက မမှန်တဲ့ အကျိုးလဲမရှိတဲ့ စကားဆိုယင် သူများက ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊မြတ်စွာဘုရားကပြောဆိုတော်မမူဘူး၊ ဟုတ်မှန်ပေမဲ့ အကျိုးမရှိယင်လဲ အဲဒီလိုစကားကို သူများက ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မြတ်စွာဘုရားက ပြောဆိုတော်မမူဘူး၊ အဲဒါဟာ မြတ်စွာဘုရားမပြောဆိုတဲ့ စကား ၄-ခွန်းဘဲ။ ဟုတ်မှန်တယ်၊ အကျိုးလဲ ရှိတယ် ဆိုယင်တော့ သူများက ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီလိုစကားကို ပြောဆိုတော်မူတယ်။ ဒါပေမယ်လို့ ပြောသင့်တဲ့အချိန်မှာမှ ပြောဆိုတော်မူတယ်။ မပြောသင့်တဲ့ အချိန်မှာတော့ မပြောဆိုဘူး။

အဲဒီလို ပြောသင့် မပြောသင့်တဲ့ အချိန်ကို ဆင်ခြင်တယ် ဆိုတာဟာလဲ အလွန်ဘဲ အရေးကြီးပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲ

ဆိုယင် အကျိုးရှိတဲ့တရားစကားပေမဲ့ ပျော်ပွဲ ရှင်ပွဲကျင်းပနေရာမှာသွားဟောနေယင် မသင့်ပေဘူး။ မင်္ဂလာဆောင်၊ ရှင်ပြု အလှူအစရှိတဲ့ သုမင်္ဂလကိစ္စမှာ မရဏာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းတရား, သံဝေဂ နိဗ္ဗိန္ဒတရားကို ဟောယင်လဲ နေရာမကျပေဘူး၊ အသုဘစျာပန ဆွမ်းစင် အစရှိတဲ့ ဒုမင်္ဂလကိစ္စမှာ မင်္ဂလာတရားကို ဟောယင်လဲ နေရာမကျပေဘူး။ ဒါကြောင့် ဟောသင့်တဲ့ အချိန်ကို ဆင်ခြင်ပြီး ဟောဒါဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရား ပြောဆိုတော်မူတဲ့ စကားဟာ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဟုတ်မှန်ပြီး အကျိုးရှိတဲ့ စကားပါဘဲ၊ သူများကကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ အဲဒီလိုစကားကို ဉာဏ်ဖြင့် ချင့်ချိန်ပြီး ပြောသင့်တဲ့ အခါ ပြောဆိုတော်မူတယ်။ ဒါကြောင့် ''အတ္ထံ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးကို။ မန္တာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင် သိမြင်တော်မူပြီး၍။ ဘာသတိ၊ ပြောသင့်သောစကားကိုသာ သင့်လျော်သောအခါ၌ ပြောဆိုတော်မူပါသည်'' လို့ သာတာဂိရိနတ်က ဖြေကြားပါတယ်။

သုဂတ ဂုဏ်တော်

အဲဒီလို ပြောသင့်တဲ့ စကားကောင်းကိုသာ ပြောဆိုတော်မူတတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားဟာ သုဂတ ဆိုတဲ့ ဘွဲ့တော် ဂုဏ်တော်ကိုလဲ ရရှိတော်မူပါတယ်။ အဲဒီ သုဂတ

ဆိုတဲ့ပုဒ်မှာ သု-က ကောင်းသောစကားတဲ့+ ဂဒ-မှဖြစ်လာတဲ့ ဂတ-က ပြောဆိုတတ်သည် တဲ့၊ ပေါင်းလိုက်တော့ သုဂတ-ကောင်းသော စကားကိုသာ ပြောဆိုတော် မူတတ်သည်-လို့ အနက်ရတယ်၊ အဲဒါဟာ "ယခုပြောခဲ့တဲ့ ဟုတ်မှန်အကျိုးများတဲ့ စကားကောင်းကိုသာ ပြောဆိုတော်မူတယ်" လို့ဆိုလိုတာပါဘဲ။ ဟုတ်မှန် အကျိုးများတဲ့စကားကလဲ သူများက ကြိုက်တာက တမျိုး, မကြိုက်တာက တမျိုး-ဒီလိုခွဲလိုက်တော့ စကားနှစ်မျိုး ဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒီစကားနှစ်မျိုးလုံးဟာ စကားကောင်းချည်း ပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် "သုဂတော-ဟုတ်မှန်ကျိုးများ ကြိုက်မကြိုက် အားဖြင့် နှစ်ပါးသော စကားကောင်းကိုသာ ပြောဆိုတော်မူ တတ်ပေသော မြတ်စွာဘုရား" လို့ အနက်ရပါတယ်၊ ကဲ-အဲဒီ ဂုဏ်ပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုပြီးကြည်ညိုကြရအောင်—

သုဂတော-ဟုတ်မှန်ကျိုးများ ကြိုက်မကြိုက်အားဖြင့် နှစ်ပါးသော စကားကောင်းကိုသာ ပြောဆိုတော်မူတတ်ပေသော မြတ်စွာဘုရား။

မဟုတ်၊အကျိုးမရှိ၊သူများ ကြိုက်,မကြိုက် စကားနှစ်မျိုး-အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရား ပြောဆိုခြင်းမရှိ၊ ဟုတ်၏၊ အကျိုးမရှိ၊ သူများကြိုက်,မကြိုက် စကားနှစ်မျိုး-အဲဒါကိုလဲ မြတ်စွာဘုရား ပြောဆိုခြင်းမရှိ။ (ဟုတ်၏၊အကျိုးလဲရှိ၏၊သူများ ကြိုက်,မကြိုက် စကားနှစ်မျိုး) အဲဒီ စကားကောင်း နှစ်မျိုးကိုသာ မြတ်စွာ ဘုရား ပြောဆိုတော်မူပါတယ်တဲ့။အဲဒါ ကြည်ညိုစရာလဲကောင်း တယ်၊ အတုယူစရာလဲ ကောင်းတယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရား

ကို အတုလိုက်ပြီးတော့ ဟုတ်မှန်ပြီး အကျိုးရှိတဲ့ စကားကိုသာ ပြောဆိုနိုင်အောင် သတိပြုပြီး လေ့ကျင့်သွားကြရမယ်။ ကဲ– ခုတင်က အဖြေဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုလိုက်ကြဦးစို့။

လိမ်လည်မပြော ဂုံးချောကင်းသည်၊
ကြမ်းတမ်း ရုန့်ရင်း ဆိုခြင်း ပယ်သည်။
ကျိုးစီးပွါးရှိ မြင်သိ ဆိုသည်၊
တို့ဘုရား စကား စင်ကြယ်သည်။

သင့်ဘုရားက မနောဒုစရိုက် ကင်းပါရဲ့လား

အဲဒီလို သာတာဂိရိနတ်က မြတ်စွာဘုရားမှာ ဝစီဒုစရိုက် ၄-ပါးလုံးကင်းပြီး စကား စင်ကြယ်တဲ့အကြောင်း ဖြေကြား လိုက်တဲ့အခါ ဟေမဝတနတ်က မနောဒုစရိုက်နဲ့မေးပြန်ပါတယ်။

ဟေမဝတ၏ စိစစ်ပုံ (၄)

ကစ္စိ န ရဇ္ဇတိ ကာမေသု၊ ကစ္စိ စိတ္တံ အနာဝိလံ။
ကစ္စိ မောဟံ အတိက္ကန္တော၊ ကစ္စိ ဓမ္မေသု စက္ခုမာ။

သမ္မ၊ အဆွေတော် သာတာဂိရိနတ်မင်း။ သော၊ သင့်ဆရာဖြစ်သော ထိုဘုရားသည်။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ကာမေသု၊ လိုချင်ဘွယ်အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌။ န ရဇ္ဇတိ၊ မတပ်မက်ဘဲ ရှိပါ၏လော။

အဲဒီမေးခွန်းပြင့် "လိုချင်နှစ်သက်ဖွယ် ကာမဂုဏ်အာရုံတွေမှာ လိုချင်နှစ်သက်မှု မက်မောမှု ကင်းပါရဲ့လား"လို့ မေးတယ်၊

မနောဒုစရိုက် ၃-ပါးထဲက အဘိဇ္ဈာဆိုတဲ့ သူ့စည်းစိမ်ကိုရလိုသမှု ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း ကင်းပါရဲ့လားလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ လောကသူ လောကသားတွေဟာ လိုချင်နှစ်သက်စရာတွေ့ယင် လိုချင်တတ် နှစ်သက်တတ်ကြတာဘဲ၊ သက်မဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ သက်ရှိဖြစ်ဖြစ် သူ့ဥစ္စာကို ကိုယ့်ဥစ္စာ ဖြစ်စေချင်တတ်ကြတာဘဲ၊ ကိုယ်ပိုင် လုပ်ချင်တတ်ကြ တာဘဲ၊ သာမန်လူတွေသာမဟုတ်ဘူး၊ ဘုရားအဖြစ်ဝန်ခံနေတဲ့ ဘုရားအတု ဆရာကြီးတွေလဲ သူ့ဥစ္စာလိုချင်မက်မောမှုအဘိဇ္ဈာ မှ မကင်းကြဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီမေးခွန်းကို မေးတာပါဘဲ။

ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ စိတ္တံ၊ သင့်ဆရာဘုရား၏ စိတ်သည်။ အနာဝိလံ၊ သေပျက်စေလိုသော ဗျာပါဒဟူသော အနှောက်အကျု ကင်း၍ သန့်ရှင်းကြည်လင်ပါ၏လော။

ဒီမေးခွန်းဖြင့် "မနောဒုစရိုက်သုံးပါးထဲက ဗျာပါဒကင်းပါရဲ့လား"လို့ မေးပါတယ်၊ ဗျာပါဒ ဆိုတာ မုန်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို သေပါစေ ပျက်ပါစေလို့ ကြံစည် တောင့်တတဲ့ သဘောဘဲ၊ လောကသူ လောကသားတွေဟာ ကိုယ်မလိုတဲ့ သူ မုန်းတဲ့သူကို သေပါစေ၊ မြန်မြန်သေပါစေလို့ တောင့်တ ကြံစည်မိတတ်ကြတယ်။ တချို့ဆိုယင်တော့ ပါးစပ်ကဟောင် ထုတ်ပြီး အဲဒီလို ပြောတတ်ကြသေးတယ်၊ ဟိုခေတ်က ဘုရား အဖြစ်ဝန်ခံနေကြတဲ့ ဆရာကြီးတွေကလဲ အဲဒီဗျာပါဒ ဒေါသမှ မကင်းကြပေဘူး၊ ဒါကြောင့် သူတို့က "သတ္တဝါတွေကို ဘယ် လိုသတ်သတ် အပြစ်မရှိဘူး" စသည်ဖြင့် ဟောနေကြတာဘဲ၊ "သတ္တဝါတွေကို သေအောင် ဒဏ်ခတ်တယ်ဆိုတဲ့" ဘုရားကိုလဲ

"ဒီဗျာပါဒ ဒေါသမှ ကင်းတယ်"လို့ မဆိုနိုင်ပေဘူး၊ အဲဒီလို သေစေလို ပျက်စေလိုတဲ့ ဗျာပါဒ ဒေါသဖြစ်နေယင် စိတ်ဟာ မကြည်လင်တော့ဘူး၊ နောက်ကျုနေတော့တာဘဲ။ ဒါကြောင့် ဟေမဝတနတ်က "သင့်ဆရာ ဘုရားဟာ စိတ်အနောက်အကျု ကင်းပြီး သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ပါရဲ့လား"လို့ မေးတာဘဲ။

ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ မောဟံ၊ တွေဝေသိမှားမှု မောဟကို အတိက္ကန္တော၊ လွန်မြောက်ပါ၏လော။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မှားသော အယူဆိုတာ အမှန်ကိုမသိဘဲ တွေဝေ ပြီး အမှားသိတဲ့ မောဟ-အဝိဇ္ဇာနဲ့ ပူးတွဲပြီး ဖြစ်တာဘဲ၊ ဒါကြောင့် မောဟကို လွန်မြောက်ပါရဲ့လား ဆိုတာဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကင်းပါရဲ့လားလို့ ဆိုတာပါဘဲ၊ ဒီမေးခွန်းဖြင့် "မနော ဒုစရိုက် ၃-ပါးထဲက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ ဒုစရိုက်မှကင်းပါရဲ့လား"လို့ မေးတာပါဘဲ။ ဘုရားကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကင်းပါရဲ့လားလို့ မေးတာ ဟာ ရိုင်းလွန်းတယ် မသင့်တော်ဘူးလို့ အပြစ် တင်ဘွယ် ရှိသလိုလို ဖြစ်နေပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဟိုခေတ်တုန်းက ဘုရား အဖြစ် ဝန်ခံနေကြတဲ့ ဘုရားအတု ဂိုဏ်းဆရာကြီးတွေ နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြီး မေးတဲ့အတွက် အဲဒီလို အပြစ်တင်ဘွယ်မရှိပါဘူး၊ သင့်လျော်တဲ့မေးခွန်းလို့ဘဲ ဆိုရပါတယ်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီးသုံးပါး

အဲဒီ ခေတ်တုန်းက ဘုရားအနေနဲ့ အပူဇော် ခံနေကြတဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီးတွေထဲမှာ ပူရဏကဿပ ဆိုတဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီး က "ကရောတော န ကရီယတိ ပါပံ- သတ်ခြင်း ခိုးခြင်း-

စသည်ကို ပြုသော်လဲ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံ မဖြစ်ဘူး၊ ပေးလှူခြင်းစသည်ကိုပြုသော်လဲ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကံ မဖြစ်ဘူး” စသည်ဖြင့် ဟောနေပါတယ်။ အဲဒီ ဟောပြောချက်ထဲမှာ “နကရိယတိ-မပြုအပ်၊ ပြုအပ်သည်မမည်၊ ပြုမှုကံ မဖြစ်မြောက်” ဆိုတဲ့ စကားအရ အဲဒီအယူကို အကိရိယဒိဋ္ဌိလို့ခေါ်တယ်၊ အဲဒီအယူက အကြောင်းကံကို တိုက်ရိုက်ပယ်တယ်၊ အကြောင်းကံ ပယ်လိုက်တော့ အဲဒီကံ၏ အကျိုးကိုလဲ ပယ်ပြီး ဖြစ်သွားတော့တာပါဘဲ။ ဒါကြောင့် ဒီဆရာကြီး၏အယူဟာ ကံ, ကံ၏အကျိုး မရှိဘူး-လို့ ယူတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ပါတယ်။

အဇိတဆိုတဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီးကတော့ “နတ္ထိ ဒိန္နံ-ပေးလှူတာ အကျိုးမရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးမရှိ၊ သေပြီးနောက် ဘဝမျှမရှိတော့ဘဲ လုံးဝပြတ်စဲသွားတယ်” စသည်ဖြင့် ဟောနေပါတယ်၊ အဲဒီ ဟောပြော ချက်ထဲမှာ “နတ္ထိ-မရှိ” ဆိုတဲ့စကားအရ အဲဒီအယူကို နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ-လို့ခေါ်တယ်၊ ဒီအယူက အကျိုးဝိပါက်ကို တိုက်ရိုက်ပယ်တယ်၊ အကျိုးကို ပယ်လိုက်တော့ အကြောင်းကံကိုလဲ ပယ်ပြီးဖြစ်သွားတော့တာပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီဆရာကြီး၏အယူလဲ ကံ, ကံ၏အကျိုး မရှိဘူး-လို့ ယူတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပါဘဲ။

မက္ခလိဆိုတဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီးကတော့ “သတ္တဝါတွေမှာ ညစ်နွမ်းဘို့ ဆင်းရဲဘို့လဲ အကြောင်းမရှိဘူး၊ စင်ကြယ်ဘို့ ချမ်းသာဘို့လဲ အကြောင်းမရှိဘူး၊ (အဟေတု) အကြောင်းမရှိဘဲ ဆင်းရဲကြရ ချမ်းသာကြရတယ်” စသည်ဖြင့် ဟောနေပါတယ်၊ အဲဒီ ဟောပြောချက်ထဲမှာ “အဟေတု-အကြောင်းမရှိဘဲ” လို့

ဆိုတဲ့ စကားအရ အဲဒီအယူကို အဟေတုကဒိဋ္ဌိ-လို့ ခေါ်တယ်၊ ဒီအယူကတော့ အကြောင်း ကံကိုရော အကျိုး ဝိပါက်ကိုရော ပယ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီ အယူလဲ ကံ၊ကံ၏ အကျိုးမရှိဘူးလို့ ယူတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပါဘဲ။

ပကုဓဆိုတဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီးကတော့ "သတ္တဝါဆိုတာ ပထဝီကာယ အာပေါကာယ တေဇောကာယ ဝါယောကာယ သုခ ဒုက္ခ ဇီဝဆိုတဲ့ ကာယ(၇)ပါး အပေါင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်၊ ထို ကာယ(၇)ပါးဟာ ပျက်စီးခြင်းမရှိ၊ သတ်လို့ ဖျက်ဆီးလို့မဖြစ်" စသည်ဖြင့် ဟောနေပါတယ်၊ ဒီအယူကလဲ "ကာယ(၇)ပါးမျှသာ ဖြစ်သော သတ္တဝါကို သတ်ခြင်း ထောက်ပံ့ခြင်း စသည်ကြောင့် အကုသိုလ်လဲမဖြစ်၊ ကုသိုလ်လဲမဖြစ်"လို့ ဆိုလိုတဲ့အတွက် ကံ၊ကံ၏ အကျိုးမရှိဘူး-လို့ ယူတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိထဲ အတွင်းဝင်တာပါဘဲ။

ယခုပြောခဲ့တဲ့ ဘုရားတုဂိုဏ်းဆရာကြီးတွေဟာ အမှန်ကို မသိဘဲ အလွဲအမှားကိုသိနေတဲ့ မောဟအဝိဇ္ဇာကြောင့် မိစ္ဆာဝါဒ တရားတွေကို ဟောနေကြတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် သင့်ဆရာဘုရားမှာ အဲဒီလို မောဟကို လွန်မြောက်ပါရဲ့လား၊ အဲဒီလို မောဟကြောင့်ဖြစ်တဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကင်းပါရဲ့လား-လို့ မေးလိုခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တခုက—

ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ သော၊သင့်ဆရာဖြစ်သော ထိုဘုရားသည်။ ဓမ္မေသု၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၌။ စက္ခုမာ၊ ဉာဏ်မျက်စိနှင့် ပြည့်စုံပါ၏လော-တဲ့။

ရှေ့မေးခွန်း ၃-ခုဖြင့် ဒွါရသုံးပါး၌ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးမှ စင်ကြယ်ပုံကို မေးခဲ့တယ်၊ အဲဒီလို စင်ကြယ်ရုံမျှဖြင့်လဲ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားအစစ်ဖြစ်ကြောင်း ကောန် မဆုံးဖြတ်နိုင်သေးဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုလျှင်-ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ,ရဟန္တာများမှာလဲ ဒွါရသုံးပါးလုံးမှာ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးမှ စင်ကြယ်နေတဲ့ အတွက်ကြောင့်ပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် "တရားအလုံးစုံကိုသိနိုင်တဲ့ ဉာဏ်မျက်စိနှင့်ပြည့်စုံပါရဲ့လားလို့ ဒီစတုတ္ထမေးခွန်းဖြင့် မေးပြန်ပါတယ်၊ အဲဒီမေးခွန်း ၄-ခုကို သာတာဂိရိနတ်က ဒီလို ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။

သာတာဂိရိနတ်၏ အဖြေ (၄)

န သော ရဇ္ဇတိ ကာမေသု၊
အထော စိတ္တံ အနာဝိလံ၊
သဗ္ဗမောဟံ အတိက္ကန္တော၊
ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မေသု စက္ခုမာ။

သမ္မ၊ အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း။ သော၊ ငါတို့ဆရာဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ကာမေသု၊ လိုချင်ဘွယ်အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌။ န ရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်ခြင်းမရှိဘဲ အမြဲပင်စင်ကြယ်ပါသည်-တဲ့။

ကာမရာဂလဲ ကင်းတယ်

အဲဒါဟာ "လိုချင်နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်တဲ့ သူတပါးစည်းစိမ်အာရုံ ကာမဂုဏ်တွေမှာမိမိဥစ္စာအဖြစ်ရလိုသမှု ရှေးရှုကြံစည်တဲ့

အဘိဏ္ဍာ ကင်းပါရဲ့လား”လို့ ဟေမဝတာ နတ်က မေးတဲ့ (စတုတ္ထ မေးခွန်း ၄-ခုထဲက) ပဉ္စမမေးခွန်း၏ အဖြေပါဘဲ။ မြတ်စွာဘုရားမှာ ၂၉-နှစ်အရွယ် တောထွက်တော်မူလာသည်မှစပြီး အခလောင်းတော် ဘဝကတောင် လောကီ အာရုံကာမဂုဏ်တွေဆီကို စိတ်ညွတ်ခြင်း စိတ်သွားခြင်း မရှိဘဲကင်းတော်မူခဲ့ပါတယ်၊ ဒုက္ကရစရိယာ အကျင့်ကိုကျင့်နေစဉ်က အလွန် ဆင်းရဲပင်ပန်းနေတဲ့ အချိန် အခါမှာတောင် ရှေးက ချမ်းသာစွာ နေခဲ့ဘူးတဲ့ ထီးနန်း စည်းစိမ် အာရုံတွေဆီကို ပြန်လည် ညွတ်ကိုင်းခြင်း မရှိခဲ့ဘူး၊ သူတပါး ဥစ္စာကို ရလိုသမှု ရှေးရှု ကြံစည်တဲ့ အဘိဏ္ဍာ ဖြစ်ဖို့ရာကတော့ အလွန်ပင်ဝေးတော့တာဘဲ၊ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးတဲ့ အခါမှာတော့ တပ်မက်သာယာတတ်တဲ့ တဏှာဟူသမျှကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်ပြီးဖြစ်နေပါတယ်၊ အဲဒီလို ပယ်ပြီးဖြစ်တဲ့ အကြောင်းကိုလဲ ဓမ္မစကြာ တရားတော်ထဲမှာ “သမုဒယသစ္စာကို ပယ်အပ်ခဲ့ပြီ”လို့ သိတော်မူတဲ့အကြောင်း ထုတ်ဖော်ဟောကြားခြင်းဖြင့် အထင်အရှား ဝန်ခံထားပြီးလဲ ဖြစ်နေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သာတာဂိရိနတ်က အထက်ပါ အတိုင်း ဝန်ခံ ဖြေကြားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါကို “ကာမဂုဏ်ထဲ တပ်စွဲကင်းသည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

ကာမဂုဏ်ထဲ တပ်စွဲ ကင်းသည်။ (ဆို)

ဒေါသလဲ ကင်းတယ်

ဒုတိယ မေးခွန်းရဲ့အဖြေကတော့ "အထော၊ထို့ပြင်။ စိတ္တံ၊ငါတို့ဆရာဘုရား၏ စိတ်နှလုံးတော်သည်။ အနာဝိလံ၊ နောက်ကျုခြင်းကင်းလျက် သန့်ရှင်းကြည်လင်တော်မူပါသည်" တဲ့။ မြတ်စွာဘုရားမှာ အားလုံးသော သတ္တဝါတွေအပေါ် ချမ်းသာစေလိုတဲ့ မေတ္တာဓာတ်ဖြင့် စိတ်နှလုံးဟာ ဗျာပါဒ-ဒေါသ အရိပ်အရောင်မျှမရှိဘဲ အမြဲကြည်လင် သန့်ရှင်းနေပါတယ်၊ အင်္ဂုလိမာလ-က သန်လျက်ဓားကို ထမ်းပြီး ခုတ်သတ်ဖို့ နောက်မှလိုက်လာစဉ်ကလဲ အင်္ဂုလိမာလအပေါ်မှာ မေတ္တာကရုဏာဖြင့် စိတ်နှလုံးတော် ကြည်လင်လျက်ပါဘဲ၊ နာဠာဂိရိ ဆင်ကြီးက ထိုးဘို့ ပြေးလာစဉ်ကလဲ မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်နှလုံးတော်ဟာ မေတ္တာရေစဉ်ဖြင့် ကြည်လင်လျက်ပါဘဲ။

ဒေဝဒတ်က ကျောက်တုံးကြီးကို လှိမ့်ချစဉ်ကလဲ ဒေဝဒတ်အပေါ်မှာ မေတ္တာကရုဏာဖြင့် ကြည်လင်လျက်ပါဘဲ၊ အဲဒီလို အခါတွေ မှာတောင် မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်နှလုံး တော်ဟာ ကြည်လင်နေယင် အခြား ကာလတွေတော့ အထူး ပြောစရာ မလိုတော့ပါဘူး၊ စိတ်ကိုနောက်ကျုစေတတ်တဲ့ ဗျာပါဒဒေါသကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်ခဲ့သည့်ပြင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်လဲ ဒေါသ အလေ့အလာ ဝါသနာကိုပါ ပယ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရား၏စိတ်နှလုံးတော်ဟာ အမြဲတမ်း ကြည်လင်သန့်ရှင်းလျက်သာ ရှိနေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သာတာဂိရိ

နတ်က အထက်ပါအတိုင်း ဝန်ခံ ဖြေကြားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကို "ဒေါသပြတ်စဲ အမြဲစိတ်ကြည်"လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထားပါတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဒေါသပြတ်စဲ အမြဲစိတ်ကြည် (ဆို)

မောဟလဲ ကင်းတယ်

တတိယမေးခွန်းရဲ့ အဖြေကတော့- "သော၊ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သဗ္ဗမောဟံ၊အလုံးစုံသော တွေဝေ သိမှားမှု မောဟ အဝိဇ္ဇာဟူသမျှကို။ အတိက္ကန္တော၊ အရိယမဂ် လေးပါးဖြင့် ပယ်ရှား ချေဖျောက်လျက် လွန်မြောက်တော် မူခဲ့ပါပြီ"တဲ့။ အဲဒီမှာ ဟေမဝတနတ်၏ မေးလိုရင်းကတော့ "မောဟ အရင်းခံပြီးဖြစ်တဲ့ ဒုစရိုက် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို လွန်မြောက်ပါရဲ့လား" လို့ ဒါလောက်ပဲ မေးလိုရင်း ဖြစ်ပါတယ်၊ သာတာဂိရိနတ်ကတော့ "သဗ္ဗမောဟံ-အလုံးစုံသော မောဟကို လွန်မြောက်ပါတယ်" လို့ ဆိုထားတဲ့ အတွက် "ဒုစရိုက် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏ အကြောင်းဖြစ်တဲ့ မောဟကိုသာ လွန်မြောက်တာ မဟုတ်သေးဘူး၊ မောဟအဝိဇ္ဇာဟူသမျှကို အကုန်လုံးပင် လွန်မြောက်ပါတယ်"လို့ ဆိုရာ ရောက်ပါတယ်၊ အပြည့်အစုံ ဖြေလိုက်တဲ့ သဘောပါဘဲ။

နိယတဗျာဒိသ်ရကတည်းက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကင်းခဲ့တယ်

မြတ်စွာဘုရားမှာနိယတဗျာဒိသ်(ဝိ+အာ+ဒိသ-မှဗျာဒိသဟုဖြစ်သည်)ကို ရပြီးတဲ့ အလောင်းတော် ဘဝကတည်းကပင်

ကံ,ကံ၏အကျိုးမရှိဘူးလို့ ယူတဲ့ ဒုစရိုက် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှလဲ ကင်းခဲ့တယ်၊ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမှလဲ ကင်းခဲ့တယ်၊ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ခါနီး သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသမျှကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ခဲ့တယ်၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ဝါသနာနှင့်တကွ မောဟ အမှုံး ရှိသော ကိလေသာဟူသမျှကို အကြွင်းမဲ့ပယ်ခဲ့တယ်၊ ဒါကြောင့် ဒုစရိုက် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှသာ မဟုတ် ကိလေသာဟူသမျှမှလဲ ကင်းဝေး စင်ကြယ်တော်မူပါတယ်၊ မိမိမှာသာ ကင်းတော်မူသည် မဟုတ်၊ တပည့် သာဝကများအားလဲ အဲဒီမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အစရှိသော ကိလေသာမှ ကင်းစင်အောင်ကျင့်ဘို့ ဟောကြားတော် မူပါတယ်၊ ပုရာဏ ကဿပ အစရှိတဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီးတို့၏ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်လာခြင်း အကြောင်းကို ပြပြီးတော့လဲ အဲဒီ ဒိဋ္ဌိမျိုး မဖြစ် ရအောင် ညွှန်ကြားတော်မူပါတယ်။ ညွှန်ကြားပုံက တော့—

"သတ်ခြင်း ခိုးခြင်းစသော မကောင်းမှုကို ပြုသော်လဲ မကောင်းမှုကံ မဖြစ်" စသည်ဖြင့် ယူသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် ဘာကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်သနည်း။ ရုပ်ကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သည်၊ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်ကိုစွဲမှီ၍ ဖြစ်သည်။ ရုပ်ကို အနိစ္စ ဒုက္ခဟု သိလျှင် ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်ကို အနိစ္စ ဒုက္ခဟုသိလျှင် ထို သို့သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမဖြစ်နိုင် စသည်ဖြင့် ညွှန်ကြားတော် မူပါ တယ်။ (သံ-ဒု ၁၇၁)

အထူးအားဖြင့်တော့ မက္ခလိဂိုဏ်းဆရာကြီးကို ငါးထောင်တဲ့ မြှုံးကြီးနှင့် တူတဲ့အကြောင်း ပြဆိုပြီးတော့လဲ ဝေနေယျများ

အား မိစ္ဆာအယူကို ပယ်စေခဲ့ပါတယ်။ မက္ခလိအယူကို နဲနဲဖော်ပြဦးမယ်၊ မက္ခလိ ဆိုတဲ့ ဆရာကြီးက "သတ္တဝါ တွေမှာ ဆင်းရဲဘို့ရာလဲ အကြောင်းမရှိဘူး၊ ချမ်းသာဘို့ရာလဲ အကြောင်းမရှိဘူး၊ ချမ်းသာအောင် ဘယ်သူမှ မပြုပြင်နိုင်ဘူး၊ မည်မျှ ဆင်းရဲရမယ် ချမ်းသာရမယ်လို့ ကိန်းသေ သတ်မှတ်ထားတဲ့အတိုင်းသာ ဆင်းရဲကြရတယ်၊ချမ်းသာကြရတယ်။ အဲဒီသတ်မှတ်ချက်အတိုင်းသာ အယုတ်အမြတ် ဘဝတွေမှာ ဖြစ်ပြီး ကျင်လည်ကြရတယ်၊ မိုက်တဲ့ ဆိုးတဲ့သူမှာလဲ သံသရာရှည်ခြင်း ဆင်းရဲ ပို၍များခြင်း မရှိ၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းမှာလဲ သံသရာတိုခြင်း ချမ်းသာ ပို၍များခြင်း မရှိ၊ တောင်းဖြင့်ခြင့်ထားသကဲ့သို့သော ဆင်းရဲချမ်းသာကို အတိအကျသာလျှင် ခံစားရတယ်၊ အပ်ချည်လုံးကို ချည်စကိုင်ထား၍ အမြင့်မှလွှဲချလိုက်လျှင် အပ်ချည်ဆုံးသည်အထိ လိမ့်သွားပြီးလျှင် ရပ်တန့်သလိုပင် လူမိုက်ဖြစ်ဖြစ်၊ ပညာရှိဖြစ်ဖြစ် ကန့်သတ်ချက် ရှိသလောက်ကျင် လည် ပြီး လျှင် ဆင်းရဲ ကုန်ငြိမ်းသွားတယ်၊ ပညာရှိလဲ သံသရာတိုအောင် မလုပ်နိုင်၊ လူမိုက်မှာလဲ မိုက်သည့်အတွက် သံသရာ ပို၍မရှည်" စသည်ဖြင့် ဟောပါတယ်။

လူသေလူဖြစ်ဆိုတာနဲ့ ကိုက်ညီနေတယ်

သူ့ဝါဒကတော့ မကောင်းမှုကိုပြုပေမဲ့ ဆင်းရဲ ပို၍မဖြစ်၊ ကောင်းမှုပြုပေမဲ့ ချမ်းသာ ပို၍မဖြစ်၊ ကန့်သတ်ချက် ရှိသည့်အတိုင်းသာ ဆင်းရဲ ချမ်းသာကို ခံစားသွားရမယ်၊ အချိန်တန်သောအခါ သူ့ အလိုလိုပင် ရင့်ကျက်ပြီး သံသရာဆင်းရဲမှ လွတ်

ပြောက်သွားရမှာချည်းဘဲလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ကောင်းမှု မပြုချင်တဲ့ လူပျင်းတွေ၊ မကောင်းမှု မရှောင်ချင်တဲ့ လူမိုက်တွေ ဒီလို လူပျင်းလူမိုက်တွေနဲ့တော့ အံကျကိုက်နေမည့် တရားပါဘဲ၊ ဒီဝါဒအရ "လူဖြစ်ပြီးယင် လူ့အဆင့်မှ လျောကျဖို့ မရှိဘူး၊ ရင့်သွားဖို့သာရှိတော့တယ်" ဆိုတော့ မကြာမီက ပေါ်လာတဲ့ "လူသေလူဖြစ်" ဆိုတဲ့ အယူအဆနဲ့လဲ ကိုက်ညီနေပုံရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီ မက္ခလိဆရာကြီးကို "မနုဿခိပ္ပ-လူ့မျိုးကြီးသဖွယ် ဖြစ်တယ်" လို့ ရှုတ်ချ မိန့်ဆိုထားပါတယ်။ ဆိုလိုတော်မူတာကတော့ မျိုးထဲဝင်မိတဲ့ငါးတွေဟာပြန်မထွက်နိုင်တော့ဘူး၊ သေရုံသာရှိတော့တယ်၊ ဒါလိုဘဲ လူတွေဟာ အဲဒီ မက္ခလိဆရာကြီးအယူဝါဒကို ကြိုက်နေယင် နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း ကုသိုလ်တွေ ပြုလုပ်အားထုတ်တော့မှာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလိုအားမထုတ်တော့ အဲဒီလူတွေဟာအပါယ်လေးပါးမှာဘဲ ကျရောက်သွားဖို့ ရှိတော့တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ယခုကာလမှာလဲ "သူတို့ဟောတာ သိယင် ပြီးတာဘဲ၊ တရားအားထုတ်ဖို့ မလိုဘူး" လို့ ဟောနေကြတာကို တဆင့်ကြားရတယ်၊ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ မနုဿခိပ္ပ-လို့ မိန့်ဆိုတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်ကို အထူးသတိပြုစရာကောင်းပါတယ်။ အဲဒီ မက္ခလိဆရာကြီး၏ အယူဝါဒသာမဟုတ်ပါဘူး၊ ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးမရှိဘူးလို့ ဟောပြောတဲ့ ပူရဏ ဆရာကြီး အဇိတဆရာကြီးတို့၏ အယူဝါဒတွေလဲ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် သွားခွင့်မရအောင် ပိတ်ပင်တဲ့ အယူဝါဒတွေချည်းပါဘဲ၊ မနုဿခိပ္ပလို့ ဆိုသင့်တဲ့သူတွေရဲ့ အယူဝါဒတွေချည်းပါဘဲ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဘယ်တော့ကစ၍ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သလဲ

အဲဒီ ကံ၊ကံ၏အကျိုးမရှိလို့ ယူတဲ့ ဒုစရိုက် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟာ ဘယ်ခေတ်ကစပြီး ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သလဲ ဆိုလျှင်– လူတွေရဲ့ အသက်တမ်း အနှစ်တထောင်ရှိတဲ့ ခေတ်က ပြန့်ပွားလာခဲ့တဲ့ အကြောင်း စက္ကဝတ္တိသုတ်မှာ ဟောထားပါတယ်၊ အဲဒါကို တောက်ဆကြည့်ယင် အနှစ်တထောင် အထက်အသက်တမ်းရှိစဉ် တုန်းက လူတွေမှာ လောဘ ဒေါသ မောဟတွေ နည်းသေးလို့ ဒီမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မကြီးပွားသေးဘူး၊ အကြိုက်မများသေးဘူးလို့ ဆိုရမှာဘဲ၊ အနှစ်တထောင်တမ်းမှစပြီး ဒီဘက်မှာ လောဘ စသည်တော့ အားကြီးလာတဲ့အတွက် ဒီမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို အကြိုက်များလာတယ်လို့လဲ ယူရမှာဘဲ။ ဒါပေမဲ့ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော် အနှစ်တရာတမ်း ကာလတုန်းကတောင် "ကံ၊ကံ၏အကျိုး မရှိ တမလွန်ဘဝ မရှိ" ဆိုတဲ့ အဲဒီဆရာကြီးတွေ၏ ဝါဒကို သိပ် မကြိုက်ကြသေးဘူး။

ယခုခေတ်မှာတော့ ဒီဝါဒကို ကြိုက်တဲ့လူတွေ အတော်ကို များလာပါပြီ၊ နောက် ဆယ်နှစ်တမ်း ရောက်တဲ့အခါကျတော့ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဆိုတဲ့အမည်တောင် ရှိတော့မှာမဟုတ်ဘူးလို့ စက္ကဝတ္တိ သုတ်မှာဘဲ ဟောထားပါတယ်၊ အဲဒီ စကားကို ထောက်ကြည့်ယင် အဲဒီ ဆယ်နှစ်တမ်းကျတော့ ဒီဝါဒကိုလူတော့ အားလုံးက ကြိုက်ကြမည့် လက္ခဏာရှိပါတယ်။ အဲဒီလို ကြိုက်ကြတာဟာလဲ တခြားကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး၊ လောဘအား

ကြီးတဲ့အတွက်ကြောင့်ပါဘဲ။ ယခုနေအခါမှာတောင်မှ ကာမဂုဏ် အာရုံတွေက များများလာတယ်၊ အဲဒါကို ခံစားချင်တဲ့လောဘတွေကလဲ များများလာတယ်၊ ဒါကြောင့် တချို့က အကုသိုလ်အမှုကို ရှောင်နေယင် အလိုရှိတိုင်း မပြီးဘူးလို့လဲ ထင်မြင်နေကြတယ်၊ ကုသိုလ်အမှုတွေ ပြုလုပ်နေယင် အလုပ်ပျက်တယ်လို့လဲ ထင်မြင်နေကြတယ်၊ အဲဒါဟာ ကုသိုလ်ကံမရှိ အကုသိုလ်ကံမရှိဆိုတဲ့ အယူဝါဒကိုကြိုက်ခြင်း၏အကြောင်းပါဘဲ။

မောဟအားလုံး ကင်းတယ်

အဲဒီ ကံ့ကံ၏အကျိုးမရှိဆိုတဲ့ အယူဟာ အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်ပြီး ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ မသိတဲ့ မောဟနဲ့ အားကြီးတဲ့ လောဘတို့ကြောင့် ဖြစ်လာတာပါဘဲ၊ မြတ်စွာဘုရားကတော့ ဒီအကြောင်းအကျိုးတရားတွေကို မိမိကိုယ်တော်တိုင်လဲသိတော်မူတယ်၊သတ္တဝါများအားလဲသိအောင်ဟောကြားတော်မူတယ်၊ အဲဒီလို ဟောကြားတဲ့အတိုင်း လိုက်နာအားထုတ်တဲ့ သူတွေဟာ အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်ဖြစ်နေပုံကို ကိုယ်တိုင် တွေ့သိပြီးတော့ အဲဒီ မိစ္ဆာ အယူမှ ကင်းလွတ်ကြတယ်၊ ဒါကြောင့် "ရှေးဘဝက ကံကြောင့် ယခုဘဝဖြစ်ရတယ်၊ ယခုဘဝ ကံကြောင့် တဏှာမကင်းသေးယင် နောင်ဘဝလဲ ဖြစ်ရမယ်၊ ကံ့ ကံ၏ အကျိုးရှိတယ်" ဆိုတဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူဟာ ပိုပြီး ခိုင်မြဲလာတယ်။

အကြောင်းအကျိုး တရားအလုံးစုံကို သိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားမှာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကင်းတယ် ဆိုတာကတော့ ပြောနေစရာတောင် မလိုပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဟိုခေတ်က ဘုရားအတုဂိုဏ်းဆရာကြီးတွေနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပြီး မေးတဲ့အတွက် သာတာဂိရိ နတ်က- "မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်ကြောင်း မောဟကိုသာ မဟုတ်ပါဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားဟာ မောဟအလုံးစုံကို အကုန် လွန်မြောက်တော် မူပါတယ်"လို့ ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။ အဲဒါကို "မောဟ-သိမ္ဗား လွန်သွားလေပြီ"လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

မောဟ-သိမ္ဗား လွန်သွားလေပြီ။ (ဆို)

ဉာဏ်မျက်စိနှင့်ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်

စတုတ္ထမေးခွန်း၏ အဖြေကတော့— ဗုဒ္ဓေါ၊ ငါတို့ဆရာမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မေသု၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၌။ စက္ခုမာ၊ ရှင်းလင်းစွာမြင်သိသည့် ဉာဏ်မျက်စိနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါသည်တဲ့။ တရားအလုံးစုံကို အကုန်သိမြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်မျက်စိနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်လို့ ဖြေလိုက်ပါတယ်။

စက္ခုငါးပါး

အဲဒီမှာ စက္ခု-အရ မျက်စိဆိုတာက ငါးမျိုးရှိပါတယ်....။

(၁) မံသစက္ခု ဆိုတဲ့ ပကတိမျက်စိကတမျိုး။

(၂) ဒိဗ္ဗစက္ခု ဆိုတဲ့ အဘိညာဉ်မျက်စိကတမျိုး။

(၃) ပညာမျက်စိက တမျိုး။

(၄) သမန္တစက္ခု ဆိုတဲ့ ဉာဏ်မျက်စိကတမျိုး။

(၅) ဗုဒ္ဓစက္ခု ဆိုတဲ့ ဘုရားမျက်စိကတမျိုး။

ဒီငါးမျိုးပါတဲ့၊ ဒီငါးမျိုးထဲမှာ မြတ်စွာဘုရား၏....

(၁)ပကတိ မျက်စိဟာလဲ အလွန် ကြည်လင်ပြီး အလွန် အမြင်သန်ပါတယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ တယူဇနာ အဝေးအထိ မြင်နိုင်ပါတယ်။

(၂) ဒိဗ္ဗစက္ခု ဆိုတဲ့ အဘိညာဉ် မျက်စိကတော့ အဝေး အနီး အကြီးအသေး အဆင်းဟူသမျှကို အကုန် မြင်နိုင်တယ်။ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်တွေကိုလဲ မြင်နိုင်တယ်၊ ငရဲပြည်ကိုလဲ မြင်နိုင်တယ်၊ ပြိတ္တာ အသူရကာယ်တွေကိုလဲ မြင်နိုင်တယ်၊ အခြား စကြဝဠာတွေကိုလဲ မြင်နိုင်တယ်၊ အလိုရှိလို့ ကြည့်လိုက်ယင် ဘယ်အရာမဆို မြင်နိုင်တယ်၊ မမြင်နိုင်တဲ့ အဆင်းဟူ၍ မရှိဘူး၊ သတ္တဝါတွေသေပြီးတော့ ကံအားလျော်စွာယုတ်ညံ့တဲ့ဘဝ မြင့် မြတ်တဲ့ဘဝမှာ ဖြစ်ကြပုံတွေကိုလဲ မြင်နိုင်တယ်၊ ဒီဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် ကို မြတ်စွာဘုရားဟာ ဘုရား ဖြစ်တော်မူမည့် ညဉ့်က သန်း ကောင်ယာမ်မှာ ရတော်မူပါတယ်၊ ထိုစဉ်အခါက တလောက လုံးမှာ သတ္တဝါတွေ ကံတားလျော်စွာ သေကြ ဖြစ်ကြတာ တွေကိုလဲ မြင်တော်မူပါတယ်၊ ချမ်းသာနေကြတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာ တွေကိုလဲ မြင်တော်မူတယ်၊ အလွန်ဆင်းရဲနေကြတဲ့ ငရဲ ပြိတ္တာ အသူရကာယ်တွေ အမျိုးစုံကိုလဲ မြင်တော်မူတယ်၊ လူ့လောက တိရစ္ဆာန်လောက မြင်တော်မူပုံကိုတော့ အထူးပြောစရာ မလို ပါဘူး။

(၃) ပညာမျက်စိ ဆိုတာကတော့ ဝိပဿနာ ပညာ, မဂ်ပညာ, ပစ္စဝေက္ခဏာပညာ တွေပါဘဲ၊ အထူး အားဖြင့်တော့ အရိယမဂ်ပညာ ၄-ပါးကို ပညာမျက်စိလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဓမ္မစက္ခုလို့လဲ ခေါ်ပါတယ်၊ ဓမ္မစက္ခု ဆိုတာ များစွာသော သုတ်များမှာ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကို ခေါ်တယ်၊ ဗြဟ္မာယုသုတ်မှာ အောက်မဂ်ဉာဏ် သုံးပါးကို ဓမ္မစက္ခုလို့ ဆိုတယ်၊ စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ်မှာ မဂ်ဉာဏ် ၄-ပါးလုံးကို ဓမ္မစက္ခုလို့ ဆိုတယ်။ဓမ္မစကြာသုတ်မှာ စက္ခုံဥဒပါဒိ-လို့ ဆိုရာမှာ ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်များကို စက္ခု-ဉာဏ်မျက်စိလို့ ဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီ ဉာဏ်မျက်စိများနှင့် ပြည့်စုံတော်မူကြောင်းကိုတော့ ဓမ္မစကြာတရားထဲမှာ ဖော်ပြပြီး ဖြစ်တယ်။

(၄) သမန္တစက္ခု ဆိုတာကတော့ တရားအလုံးစုံကို အကုန်သိနိုင်တဲ့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဆိုပါတယ်၊ ထက်ဝန်းကျင် အလုံးစုံကို အကုန်မြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်မျက်စိလို့ ဆိုလိုပါတယ်။အဲဒါကိုလဲ ဓမ္မစကြာ တရားထဲမှာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံတော်မူခြင်းဖြင့် ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓစက္ခု

(၅) ဗုဒ္ဓစက္ခု ဆိုတာကတော့ ဘုရားမျက်စိလို့ အနက်ရှိပါတယ်။ အဲဒါကဘာလဲဆိုယင် ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တဉာဏ်နှင့် အာသယာနုသယဉာဏ်၊ ဒီ ၂-ပါးပါဘဲ၊ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တဉာဏ်ဆိုတာ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏ သဒ္ဓါ အစရှိသော ဣန္ဒြေ

အနုအရင့်ကိုသိတဲ့ဉာဏ်ပါဘဲ၊ သဒ္ဓါ ဝီရိယ သတိ သမာဓိ ပညာ ဆိုတဲ့ ဣန္ဒြေငါးပါး ရင့်ကျက်နေတဲ့သူဟာ သင့်လျော်တဲ့တရား ကို နာကြားရလျှင် မကြာခင်ဘဲ မဂ်ဖိုလ် တရားထူးကို ရသွား နိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တ ဉာဏ် ဆိုတဲ့ ဒီဘုရားမျက်စိဖြင့် ကျွတ်ထိုက်တဲ့ သတ္တဝါတွေကို ကြည့်ရှုတော်မူတယ်၊ ဣန္ဒြေတွေက မရင့်ကျက်သေးယင် အဲဒီ သတ္တဝါတွေကို မြတ်စွာဘုရားက တရားမဟောသေးဘူး၊ဣန္ဒြေ ရင့်မည့်အချိန်ကို စောင့်ဆိုင်းငံ့လင့်ပြီး နေတော်မူတယ်၊ နှစ်ပိုင်း လ,ပိုင်းဖြင့် ငံ့လင့်နေတာလဲ ရှိတယ်၊ ရက်ပိုင်း နာရီပိုင်းဖြင့် ငံ့လင့်နေရတာလဲ ရှိတယ်၊ မိနစ်ပိုင်းလောက် ငံ့လင့်နေရတာလဲ ရှိတယ်၊ ပုံစံထုတ်ပြရလျှင်....

ဗာဟိယ ဒါရုစီရိယဝတ္ထု

ဗာဟိယ ဒါရုစီရိယ ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အိန္ဒိယ နိုင်ငံ၏ အနောက်ဖက် ပင်လယ် ကမ်းရိုးတန်း အပရန္တ ဆိုတဲ့ အရပ် သုပ္ပါရကဆိုတဲ့ သင်္ဘောဆိပ်မှ ယူဇနာ ၁၂၀-ဝေးကွာသော သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန် ကျောင်းတော် ဘုရားထံသို့ လာခဲ့တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားဆွမ်းခံကြွနေတုန်းကျောင်းတော်ရောက်လာတယ်၊ ဆွမ်းခံကြွနေကြောင်း ကြားသိရတဲ့ အတွက် မြို့ထဲ လိုက်သွား တယ်၊ ဆွမ်းခံကြွနေတဲ့မြတ်စွာဘုရားကိုတွေ့လျှင်တွေ့ချင်း ရှိသေ စွာ ရှိခိုးကန်တော့ပြီး တရားဟောဘို့ရာ လျှောက်ထားတောင်း ပန်တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက ထိုအခိုက်တွင် သူ့မှာဣန္ဒြေ မရင့်

ကျက်သေးတာကို မြင်တော်မူတဲ့အတွက်“ဆွမ်းခံကြွနေတဲ့အချိန် ဖြစ်၍ တရားဟောရန် မသင့်သေးကြောင်း” ပြောပြပြီးတရား မဟောသေးဘဲ ငံ့လင့်နေတော်မူပါတယ်။ ဗာဟိယ-က ၂-ကြိမ် မြောက်လဲ ထပ်ပြီး တောင်းပန်ပြန်တယ်။ ဣန္ဒြေ မရင့်သေးလို့ တရားမဟောသေးဘူး ငံ့လင့်နေတော်မူတာဘဲ၊ ၃-ကြိမ်မြောက် လျှောက်ထား တောင်းပန်တဲ့ အခါကျတော့မှ ဣန္ဒြေရင့်တာကို မြင်တော်မူသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက....

“မြင်သည်၌ မြင်ရုံမျှဖြစ်ငြားအံ့၊ ကြားသည်၌ ကြားရုံမျှ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ရောက်သည်၌ ရောက်ရုံမျှ ဖြစ်ငြားအံ့၊ သိသည်၌ သိရုံမျှဖြစ်ငြားအံ့၊ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုမြင်မှုစသည်နှင့်တကွမဖြစ်၊ ထိုမြင်မှုစသည်၌ မတည်၊ သို့မတည်လျှင် ဤမှာလဲမရှိ၊ ဟိုမှာလဲမရှိ၊ နှစ်ရပ်လုံးမှာလဲမရှိ၊ ဤသို့ မရှိခြင်းသည် ဆင်းရဲ၏အဆုံးဖြစ်သည်”လို့

ဟောတော်မူပါတယ်။ ဗာဟိယဟာ အဲဒီတရားကို နာစဉ်မှာပင် မဂ်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါးကို အစဉ်အတိုင်း တက်ပြီး ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပါတယ်။ အဲဒါဟာ မိနစ်ပိုင်းမျှ ငံ့လင့်ပြီး ဣန္ဒြေရင့်တဲ့အချိန်မှာ သင့်လျော်တဲ့တရားကို နာရတဲ့အတွက် မဂ်ဖိုလ်တရားကို လျင်မြန်စွာရသွားပုံပါဘဲ။

အာသယာ နုသယဉာဏ်

အာသယာနုသယဉာဏ် ဆိုတာကတော့ သတ္တဝါတို့၏ အလိုအကြိုက်ဆိုတဲ့ ပင်ကိုသဘောနှင့်ကိန်းနေတဲ့ အနုသယ ကိလေ

သာကို သိမြင်တဲ့ ဉာဏ်တော်ပါဘဲ။ စိတ်၏ ကိန်းဝပ်ရာ အလို အကြိုက် ပင်ကိုသဘောကိုအာသယလို့ခေါ်တယ်။ ဒီအာသယက ဒိဋ္ဌိနှင့် ဉာဏ် ၂-မျိုးရှိတယ်၊ ဝဋ်ထဲအပျော်များနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေရဲ့စိတ်က ဒိဋ္ဌိမှာ ကိန်းဝပ်တယ်၊ သဿတအယူမှာယင်လဲ တည်တယ်၊ ဉစ္ဆေဒအယူမှာယင်လဲ တည်တယ်၊ သဿတ အယူ မှာ တည်တဲ့စိတ်ရှိသူက သဿတအယူကို ကြိုက်တယ်၊ ဉစ္ဆေဒ အယူကိုမကြိုက်ဘူး၊ "သတ္တဝါဟာ သေပြီးတဲ့နောက်မှာလဲ ရှိမြဲ ရှိနေတယ်၊ ဘယ်တော့မှ ပျက်စီးခြင်း ပျောက်ပျက် သွားခြင်း မရှိဘူး" ဆိုတဲ့ အယူကိုသာ သဘောကျတယ်။ ဉစ္ဆေဒအယူမှာ တည်တဲ့ စိတ်ရှိသူကတော့ ဉစ္ဆေဒ အယူကိုသာ ကြိုက်တယ်၊ သဿတအယူကို မကြိုက်ဘူး၊ "သတ္တဝါဟာ သေပြီးယင်ဘာမျှ မရှိတော့ဘဲ လုံးဝပျောက်ကွယ် သွားတယ်" ဆိုတဲ့ ဉစ္ဆေဒအယူ ကိုသာ သဘောကျတယ်။

ဒါကြောင့် သဿတ အယူရှိတဲ့သူဟာ တစုံတခုသော အ ကြောင်းကြောင့် ဉစ္ဆေဒဝါဒကိုလက်ခံနေပေမဲ့ တော်တော်ကြာ တဲ့အခါ သဿတ အယူကိုဘဲ ပြန်ရောက်သွားတယ်၊ ထို့အတူပင် ဉစ္ဆေဒ အယူရှိတဲ့သူကလဲ တရံတခါ သဿတအယူကိုကြိုက်ပေမဲ့ နောက်ကျတော့ သူ့ဉစ္ဆေဒ အယူကို ပြန်ရောက် သွားတာဘဲ။ ဥပမာအားဖြင့် ခွေးများဟာနေ့ပိုင်းအချိန်မှာ ဟိုနေရာဒီနေရာ လျှောက်သွားနေပေမယ်လို့ညအိပ်ချိန်ကျတော့သူ့ဝပ်ကျင်းသူ ပြန်ရောက် လာသလိုပါဘဲ။ မြတ်စွာဘုရားက ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သဿတတည်ရာရှိတယ်၊ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ဉစ္ဆေဒတည်ရာရှိတယ် လို့ ဒီအာသယာနုသယဉာဏ်ဖြင့်မြင်တော်မူပြီးတော့ သင့်လျော်

တဲ့ တရားကို ဟောတော်မူပါတယ်။ ဒါကြောင့်မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နာရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကို လျင်မြန်စွာ ရသွားကြတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဝင်္ကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကို လိုလားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့စိတ်ကလဲ ဝိပဿနာဉာဏ်မှာ တည်တာလဲ ရှိတယ်၊ အရိယမဂ်ဉာဏ်မှာ တည်တာလဲရှိတယ်၊ ဝိပဿနာကို ပွားစေခဲ့ဘူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ စိတ်ဟာ အရိယမဂ်ကို မရောက်သေးယင် မြင်ကြား တွေ့သိရတဲ့အာရုံတွေကို နိစ္စ သုခ အတ္တအနေဖြင့် ထင်မြင်စွဲလမ်းမှု ရှိနေပေမယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နာရသောအခါ စသည်မှာ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အနေဖြင့် သိမြင်လျက် ပြန်တည်နေတယ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ် ကောင်းကောင်းဖြစ်ဘူးတဲ့သူတွေမှာ အလွတ်နေတဲ့အခါ သူများလိုပင် မထူးခြားဘူးထင်ရပေမဲ့ ရှုမှတ်ရန် သတိပြုမိတဲ့အခါ ရုပ်နာမ် အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သဘောကို ပြန်ပြန်သိမြင်နေတတ်တယ်၊ အဲဒါဟာ ဝိပဿနာ ဆိုတဲ့နေအိမ်မှာ ပြန်ပြီးတည်နေတာဘဲ။

နောက်ပြီးတော့ သောတာပန် သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ကာမရာဂ ဗျာပါဒက မကင်းသေးဘူး၊ ဒါကြောင့် တရားနှလုံးသွင်းမှု ဆင်ခြင်မှုမရှိဘဲ အလွတ်နေတဲ့အခါမှာ သုခ သုဘအနေဖြင့် ထင်မြင်ပြီး ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ရာဂဒေါသ ဖြစ်မှုရှိနေသေးတာဘဲ၊ ဒါပေမဲ့သတိပြုမိတဲ့အခါမှာ အနိစ္စ အနတ္တ သဘောတွေ အထူး ထင်ရှားပြီး ဒုက္ခ အသုဘ သဘောလဲ

ထင်ရှားပေါ်လာတယ်၊ အဲဒါဟာ အရိယမဂ်ခဏက ပြီးစီးခဲ့တဲ့ မဂ်အသိကို ပြန်ရောက်သွားတာဘဲ။ အရိယမဂ် ဆိုတဲ့နေအိမ်ကို ပြန်ရောက်သွားတယ်လို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်၊ ဒီနေရာမှာ "အရိယမဂ် တဖန်ပြန်ဖြစ်တယ်" လို့တော့ အယူ မမှားကြပါစေနဲ့၊ "အရိယမဂ်ခဏက ပြီးစီးခဲ့တဲ့ အမှန်သိ ပြန်ဖြစ်တယ်၊ ရှုမှတ်ဆင်ခြင်ပြီး သိတဲ့အသိ ပြန်ဖြစ်တယ်"လို့သာ ယူရပါမယ်၊အဲဒါဟာ ယထာဘူတဉာဏ်ကို အရိယမဂ်ဉာဏ်လို့ ဖွင့်ပြတဲ့ ဉာဏဝိဘင်း အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ပြဆိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း "အလွတ်နေတဲ့အခါ သူများလိုပင် မထူးခြားပေမယ့် သတိပြုမိ ရှုမှတ်ဆင်ခြင်မိတဲ့အခါ ဝိပဿနာအသိမျိုး, မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ပြီးတဲ့အသိမျိုး ပြန်ပြန် ဖြစ်နေတယ်" ဆိုတာဟာ အနုလောမ ခန္တီခေါ်တဲ့ ဝိပဿနာ အာသယ၊ ယထာဘူတဉာဏ်ခေါ်တဲ့ မဂ်ဉာဏ် အာသယမှာ ပြန်ပြန်ပြီး ကိန်းနေပုံပါဘဲ၊ ဥပမာအားဖြင့် အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းနဲ့ တင့်တင့်တယ်တယ် နေတဲ့သူဟာ နေ့ခင်းမှာ အကြောင်း ကိစ္စရှိသည် အားလျော်စွာ ဟိုဟိုဒီဒီ လျှောက်သွားနေရပေမဲ့ ညအိပ်ချိန်ကျတော့ ကိုယ့်နေအိမ်ကို ပြန်ရောက်နေသလိုဘဲလို့ မှတ်ယူနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီ ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ် ဆိုတဲ့ (စိတ်၏) ကိန်းဝပ်ရာ အာသယကိုလဲ သိမြင်တော်မူပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက သင့်လျော်တဲ့ တရားကို ဟောတော်မူပါတယ်၊ ဒါကြောင့်လဲ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နာကြားရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကို လျင်မြန်စွာရသွားကြတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ကိန်းနေတဲ့ အနုသယကိလေသာဆိုတာက “ကာမရာဂ, ဘဝရာဂ, ပဋိဃ, မာန, ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, အဝိဇ္ဇာ” ဆိုတဲ့ ဒီ(၇)ပါးပါဘဲ၊ အဲဒီ(၇)ပါးထဲက ရာဂအားကြီးတဲ့သူ ဒိဋ္ဌိအားကြီးတဲ့သူ စသည်ဖြင့် ခွဲခြားပြီး သိမြင်တော်မူတယ်၊ အဲဒီလို သိမြင်တော့ သင့်လျော်တဲ့ တရားကို ဟောတော်မူတယ်၊ ဒါကြောင့်လဲ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နာကြားရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကိုလျင်မြန်စွာရသွားကြတာဘဲ။ ယခုပြောခဲ့တဲ့ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်နှင့် အာသယာနုသယ ဉာဏ်ကို ဗုဒ္ဓစက္ခုလို့ခေါ်တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားများမှာသာပြည့်စုံတဲ့ ဉာဏ်ချက်စိ ဖြစ်တယ်၊ ဘုရားမှတပါးဆိုလျှင် အရှင်သာရိပုတ္တရာမှာတောင် ဒီဉာဏ် ၂-ပါးမရှိဘူး၊ ဒါကြောင့်အရှင်သာရိပုတ္တရာလဲ သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေအနုအရင့် စသည်ကိုသိပြီး မဟောနိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့် တခါက အရှင်သာရိပုတ္တရာဟာ တပည့်ရဟန်း တပါးကို အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပေးထားတယ်၊ တဝါတွင်းလုံး အားထုတ်စေသော်လဲတရားကမတက်နိုင်ဘဲဖြစ်နေတယ်။နောက်ဆုံး ဘယ်လိုမှ ပြုပြင်လို့ မရတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီ ရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားထံ ခေါ်သွားပြီးတော့ အကြောင်းအရာများလဲ လျှောက်ထားပြီး အပ်လိုက်တယ်၊ အဲဒီအခါ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီရဟန်း၏ စိတ်သဘောကို ကြည့်တော်မူပြီးတော့ တန်ခိုးဖြင့် ရွှေကြာပန်းကို ဖန်ဆင်းပြီး (လောဟိတကံ လောဟိတကံ)အနီ အနီ—လို့ နှလုံးသွင်းပြီး ကြည့်ရှုနေဘို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေး လိုက်တယ်။

အဲဒီရဟန်းဟာ မြတ်စွာဘုရား ညွှန်ကြားလိုက်တဲ့ အတိုင်း နှလုံးသွင်းပြီး ရွှေကြာပန်းကို ကြည့်ရှုနေရင်း လောဟိတ ကသိုဏ်းနိမိတ်ထင်ပြီး ဈာန် ၄-ပါးကို ရတယ်၊ အဲဒီအခါ မြတ်စွာဘုရားက ရွှေကြာပန်းကို ညှိုးနွမ်းပြီး ညိုမဲသွားအောင် ဖန်ဆင်းလိုက်တယ်၊ အဲဒီရဟန်းက သမာပတ်မှ ထလာတဲ့အခါ ရွှေကြာပန်း ဖောက်ပြန်သွားတာကို တွေ့ရသဖြင့် မိမိကိုယ်လဲ ဒီလို ဖောက်ပြန်ရမှာဘဲ စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီး ဝိပဿနာ ရှုနေတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက ကိုယ်တော်ကို ထင်ရှား ပြတော်မူပြီး ဂါထာတပုဒ်ကို ဟောတယ်၊ အဲဒီဂါထာကိုကြားနာရင်း ဝိပဿနာ ဉာဏ်အစဉ်အတိုင်း တက်ပြီး အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သွား ပါသတဲ့။

ဒီဝတ္ထုမှာ အဲဒီရဟန်းက ဘဝပေါင်းငါးရာ ရွှေပန်းထိမ်သည် ဖြစ်လာခဲ့တဲ့အတွက် အသန့်အပြန့် ကြိုက်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းမှာ စိတ်မဝင်စားလို့ သမာဓိတောင် မဖြစ်ပဲ ရှိနေတယ်၊ အဲဒီရဟန်း၏ အသန့်အပြန့် ကြိုက်နေပုံကို မသိတဲ့ အတွက် အရှင် သာရိပုတ္တရာက အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကတော့ အဲဒီရဟန်း၏ စိတ်အကြိုက် အာသယကို သိတော်မူတဲ့အတွက် သန့်ပြန့်တဲ့ ရွှေကြာပန်းကို လောဟိတ ကမ္မဋ္ဌာန်းအဖြစ် ပေးလိုက်တယ်၊ အဲဒီ ရွှေကြာပန်း ကမ္မဋ္ဌာန်း ဟာ အဲဒီရဟန်း၏ အာသယနှင့် ကိုက်ညီနေတဲ့အတွက် နာရီ အနည်းငယ်အတွင်းမှာ ဈာန် ၄-ပါးနှင့်တကွ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ အဲဒီရဟန်း ရောက်သွားပါတယ်။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဝဋ္ဋနိဿိတ-ဝဋ်ကိုမှီသော ဝဋ်ထဲမှာ အပျော်များသောသတ္တဝါတို့၏ စိတ်ကိန်းဝပ်ရာဖြစ်တဲ့ သဿတ ဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ အာသယနှင့် ဝိဝဋ္ဋနိဿိတ-ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုမှီသော (နိဗ္ဗာန်ကို လိုလားသော) သတ္တဝါတို့၏ စိတ် ကိန်းဝပ်ရာဖြစ်တဲ့ အနုလောမိကခန္တီခေါ် ဝိပဿနာအာသယ, ယထာဘူတဉာဏ်ခေါ်တဲ့ မဂ်ဉာဏ် အာသယတို့ကို သိတဲ့ဉာဏ်၊ ကာမရာဂအစရှိသော အနုသယကို သိတဲ့ဉာဏ်- ဒီဉာဏ် ၂-ပါး ကို ပေါင်းပြီးတော့ အာသယာနုသယဉာဏ်လို့ ခေါ်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားမှာ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တဉာဏ်, အာသယာ နုသယဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဒီ ဗုဒ္ဓစက္ခု-ဘုရားမျက်စိနှင့်လဲ ပြည့်စုံတော် မူပါတယ်။ ဒါကြောင့် သာတာဂိရိနတ်က....

ဗုဒ္ဓေါ၊ ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မေသု၊ အလုံးစုံ သော တရားတို့၌။ စက္ခုမာ၊ ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်မျက်စိလဲ ရှိပါသည်-လို့ ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။

ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့ မျက်စိငါးပါးထဲမှာ မံသစက္ခု ဆိုတဲ့ ပကတိ မျက်စိကတော့ သဘောတရား သိရေးနှင့် မဆိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် "တရားတို့၌ သိမြင်တဲ့မျက်စိ" ဆိုတာ ဒိဗ္ဗစက္ခု- နတ်မျက်စိခေါ်တဲ့ အဘိညာဉ်မျက်စိရယ်၊ ပညာစက္ခု-ဉာဏ် မျက်စိခေါ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်, ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ရယ်၊ သမန္တစက္ခု-ထက်ဝန်းကျင်မြင်တဲ့ မျက်စိခေါ်တဲ့သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ရယ်၊ ဗုဒ္ဓစက္ခု-ဘုရားမျက်စိခေါ်တဲ့ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တ ဉာဏ်နှင့် အာသယာနုသယဉာဏ်ရယ်- ဒီဉာဏ်မျက်စိ လေးပါး

ကို ဆိုတာပါဘဲ။ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဒီဉာဏ်မျက်စိလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူတဲ့အတွက် ရုပ်နာမ်အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တသဘောတွေကို ဝိပဿနာ ပညာမျက်စိဖြင့် မြင်တော်မူတယ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မဂ်ပညာမျက်စိဖြင့် မြင်တော်မူတယ်၊ မဂ်ဖိုလ်စသည်ကို ပစ္စဝေက္ခဏာ ပညာမျက်စိဖြင့် မြင်တော်မူတယ်။

သတ္တဝါတွေသေပြီး ကံအားလျော်စွာ ဘဝသစ်မှာ ဖြစ်ကြပုံကို ဒိဗ္ဗစက္ခုခေါ် အဘိညာဉ်မျက်စိဖြင့်မြင်တော်မူတယ်။ သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေအာသယ အနုသယတို့ကို ဗုဒ္ဓစက္ခုခေါ် ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်နှင့် အာသယာနုသယဉာဏ် ဆိုတဲ့ ဘုရားမျက်စိဖြင့် မြင်တော်မူတယ်။ တရားအလုံးစုံ အကြောင်းအရာအလုံးစုံကို သမန္တစက္ခုခေါ်တဲ့ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် မြင်တော်မူတယ်။ ဒါကြောင့် "ငါတို့ဘုရားမှာ တရားတို့၌ ဉာဏ်မျက်စိများနှင့်လဲပြည့်စုံပါတယ်" ဆိုတဲ့စကားဖြင့် "တရားအလုံးစုံ အကြောင်းအရာအလုံးစုံကို သိမြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်မျက်စိမျိုးစုံနှင့် ပြည့်စုံပါတယ်၊ တရားအလုံးစုံ အကြောင်းအရာ အလုံးစုံကို အကုန် သိမြင်တော်မူပါတယ်" လို့ ဖြေဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကို "တို့ဘုရား တရားဉာဏ်လင်းကြည်" လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားပါတယ်။ အဲဒါကိုဆိုကြရမယ်။

တို့ဘုရား တရားဉာဏ်လင်းကြည်။ (ဆို)

အဲဒီ အဖြေဂါထာကိုရွတ်ပြပြီး အတိုချုပ်ထပ်ရှင်းပြဦးမယ်။

န သော ရဇ္ဇတိ ကာမေသု၊
အထော စိတ္တံ အနာဝိလံ။

သဗ္ဗ မောဟံ အတိက္ကန္တော၊

ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မေသု စက္ခုမာ။

သမ္မ၊ အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း။ သော၊ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ကာမေသု၊ လိုချင်ဘွယ် အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌။ န ရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်ခြင်း မရှိဘဲ အမြဲပင် စင်ကြယ်ပါသည်။ (အနာဂါမိမဂ် အရဟတ္တမဂ်တို့ဖြင့် လိုချင်နှစ်သက် တပ်မက်သာယာတတ်တဲ့ရာဂဟူသမျှကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားမှာ ဘယ်လို အာရုံမှာမျှ လိုချင်နှစ်သက် တပ်မက်ခြင်းမရှိဘဲ အမြဲပင်စင်ကြယ်တော်မူပါတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။) အထော၊ ထို့ပြင်။ စိတ္တံ၊ ငါတို့ဆရာဘုရား၏ စိတ်နှလုံးတော်သည်။ အနာဝိလံ၊ နောက်ကျူခြင်းကင်းလျက် သန့်ရှင်းကြည်လင်တော်မူပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားမှာ စိတ်ဆိုးတတ် ပြစ်မှားတတ်တဲ့ ဗျာပါဒဒေါသကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်ပြီးဖြစ်တယ်။ ဒေါသ၏ အလေ့အလာ ဝါသနာကိုလဲ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်ပြီး ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဘယ်လိုမုန်းစရာ စိတ်ဆိုးစရာ ရှုံ့စရာအာရုံဆိုးတွေနှင့် တွေ့ရပေမယ့် စိတ်ဆိုးခြင်း စိတ်ပျက်ခြင်း နောက်ကျူခြင်းမရှိဘဲ စိတ်နှလုံးတော်ဟာ ပကတိအတိုင်း ကြည်လင်မြဲပင် ကြည်လင်အေးမြနေပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားမပြောနှင့်အရှင်သာရိပုတ္တရာတောင် စိတ်ဆိုးခြင်းမရှိဘဲ ကြည်လင်နေပါတယ်။ တချိန်က အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တပည့်ဒကာများက အရှင်သာရိပုတ္တရာမှာ ဒေါသကင်းကြောင်း စိတ်မဆိုးတတ်ကြောင်း ချီးမွမ်း

ပြောဆိုကြတယ်၊အဲ့ဒီအခါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပုဏ္ဏားတယောက်က သူမ ယုံကြည်ကြောင်း ပြောတယ်၊ ဘာသာတရားတခုက ဂုဏ်ကို အခြားဘာသာဝင်တွေက မယုံကြည်တာ အထင်အမြင်သေးတာ ကတော့ ဓမ္မတာလိုဘဲ ဖြစ်နေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီပုဏ္ဏား က စိတ်ဆိုးအောင်လုပ်တဲ့သူမရှိလို့ ·စိတ်မဆိုးတာဖြစ်မှာပါလို့လဲ ချေပပြောဆိုတယ်။

တနေ့တော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဆွမ်းခံကြွလာတဲ့အခါ သူက နောက်မှလိုက်ပြီး အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ကျောကို လက်ဖြင့် ပြင်း ထန်စွာရိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက နောက်ကို လှည့်ပြီးတော့တောင် မကြည့်ဘူး၊ဣန္ဒြေမပျက် ရှေ့ကိုသာ ကြွမြဲ ကြွသွားနေတယ်။ ဒီတော့မှ ပုဏ္ဏားမှာ ဟုတ်ပေသားဘဲလို့ ယုံကြည်ပြီးတော့ သူပြစ်မှားမိတဲ့အတွက် တကိုယ်လုံး ပူလောင် ပြီး ကန်တော့တောင်းပန်သတဲ့။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသာ မဟုတ် ပါဘူး၊ ရဟန္တာမှန်ယင် ဒေါသကင်းပြီး စိတ်ကြည်လင်နေတာ ချည်းပါဘဲ။ ထူးတာကတော့ ရဟန္တာမှာ ဒေါသအလေ့အလာ ဝါသနာမကင်းဘဲ ရှိတတ်တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ ဝါ သနာပါ ကင်းပြီးတော့ စိတ်နှလုံးတော်ဟာ အလွန်အကဲကြည် လင်မြဲ ကြည်လင် နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆောင်ပုဒ်မှာ "ဒေါသပြတ်စဲ အမြဲစိတ်ကြည်" လို့ ဆိုထားတယ်၊

သော၊ ငါတို့ဆရာ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ သဗ္ဗမောဟံ၊ အလုံးစုံသော တွေဝေသိမှားမှု မောဟ အဝိဇ္ဇာ ဟူသမျှကို။

အတိက္ကန္တော၊ အရိယမဂ်လေးပါးဖြင့် ပယ်ရှား ချေဖျောက် လျက် လွန်မြောက်တော်မူပါပြီ။

မောဟဆိုတာ သစ္စာလေးပါးကို အမှန်အတိုင်းမသိဘဲအလွဲ သိတာဘဲ၊ ဒုက္ခသစ္စာ-ဆင်းရဲ အစစ်အမှန်တရားကို ဆင်းရဲလို့ မသိဘူး၊ ဆင်းရဲလို့မထင်ဘူး၊ ချမ်းသာလို့ ထင်မှတ်နေတယ်၊ အဲဒါ အလွဲသိတာဘဲ၊ ဘယ်လိုလဲဆိုယင် မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း ထင်ရှား တွေ့ရတာတွေဟာ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ် တရားဘဲ၊ ခဏမစဲဖြစ်ပျက်နေတဲ့အတွက် နှစ်သက်သာယာဘွယ် အားကိုးဘွယ်မဟုတ်ဘူး၊ မနှစ်သက်ဖွယ် စက်ဆုပ်ဖွယ် ကြောက် ဖွယ် ဆင်းရဲတရားဘဲ၊ အဲဒါကို ဆင်းရဲမထင်ဘူး၊ ချမ်းသာတယ် ကောင်းတယ်လို့ ထင်နေတယ်၊ အဲဒါ အလွဲသိတာဘဲ။

ထိုအတူ ကြားတိုင်း နံတိုင်း စားသိတိုင်း တွေ့ထိတိုင်း ကြံ သိတိုင်း ထင်ရှား တွေ့ရတာတွေဟာ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေချည်းဘဲ၊ ဆင်းရဲတရားတွေချည်းဘဲ၊ အဲဒါတွေကို လဲ ချမ်းသာတွေ အကောင်းတွေ ထင်နေတယ်၊ အဲဒါ အလွဲ သိတာဘဲ။ နှစ်သက်စရာ အာရုံတွေကို နှစ်သက် သာယာပြီး ကြံနေတာဟာ ဘဝသစ်ဆင်းရဲတွေ ထပ်ကာဆပ်ကာ ဖြစ်ပွား ဘို့ရာ အကြောင်း သမုဒယသစ္စာဘဲ၊ အဲဒါကိုလဲ ဆင်းရဲ ဖြစ် ပွားကြောင်းလို့ မသိဘူး မထင်ဘူး၊ အဲဒီလို နှစ်သက်သာယာ ပြီး ကြံနေရတာက ချမ်းသာတယ် ပျော်တယ် ချမ်းသာကြောင်း ဘဲလို့ ထင်နေတယ်၊ အဲဒါဟာ သမုဒယသစ္စာကို အမှန်အတိုင်း မသိဘဲ အလွဲသိတာ အလွဲထင်တာဘဲ၊ မောဟဘဲ။ ဘဝအသစ်-

မဖြစ်ပေါ်လာဘဲ ချုပ်ငြိမ်းသွားတာကို ကောင်းတယ်လို့ မထင်ဘူး၊ အသေကြီးသေသွားတယ် မကောင်းဘူးလို့ ထင်နေတယ်၊ အဲဒါဟာ နိရောဓသစ္စာကို အလွဲသိတာဘဲ။

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ ဒါန သီလ ဘာဝနာ အကျင့်ကို ချမ်းသာကြောင်း အကျင့်လို့မထင်ဘူး၊ အဲဒါတွေကျင့်ရတဲ့အတွက် မင်ပန်း ဆင်းရဲတယ်လို့သာ ထင်နေတယ်၊ အထူးအားဖြင့် ဝိပဿနာအလုပ်ကို အားထုတ်ရတာ ပင်ပန်းတယ်လို့သာ ထင်နေတယ်၊ အဲဒါ မဂ္ဂသစ္စာကို အလွဲသိတာဘဲ၊ မောဟဘဲ။ အဲဒီလိုသစ္စာလေးပါးကို အမှန်အတိုင်းမသိဘဲ အလွဲသိတဲ့မောဟဟူသမျှကို လွန်မြောက်သွားပါပြီ၊ အဲဒီ မောဟ အဝိဇ္ဇာတွေ အားလုံးကင်းပါပြီ-လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အမေးမှာ ဒိဋ္ဌိ၏ မှီရာ မောဟလောကသာ ရည်ပြီး မေးတယ်။ အဖြေမှာ မောဟ အလုံးစုံကို လွန်မြောက်ကြောင်း, မောဟအားလုံးပင် ကင်းကြောင်း ဖြေထားပါတယ်၊ အဲဒါကို "မောဟ-သိမှား လွန်သွားလေပြီ"လို့ ဆောင်ပုဒ်က ဆိုထားပါတယ်။

ဗုဒ္ဓေါ၊ ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မေသု၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၌။ စက္ခုမာ၊ ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်မျက်စိများနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါသည်-တဲ့။ အဲဒီ အဖြေ ဂါထာဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြဦးစို့။

သာတာဂိရိအဖြေဆောင်ပုဒ် (၄)

ကာမဂုဏ်ထဲ တပ်စွဲကင်းသည်၊
ဒေါသပြတ်စဲ အမြဲစိတ်ကြည်။

မောဟာသိမ့်ား လွန်သွားလေပြီ၊
တို့ဘုရား တရားဉာဏ်လင်းကြည်။

နောက်ဂါထာတပုဒ်ကို ဆက်ဟောယင် ပြီးမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ တရားကြေငြာမေးတဲ့အနေနဲ့ နဲနဲတော့ စပြီး ဟောလိုက်ရဦးမယ်။ ဟေမဝတနတ်က—

(၁) ဘယ့်နှယ်လဲ အဆွေတော် သာတာဂိရိနတ်မင်း-သင့် ဆရာဘုရားဟာ ဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ ဉာဏ်ထူးများနှင့် ပြည့်စုံပါရဲ့လား။

(၂) စရဏဆိုတဲ့ အခြေခံအကျင့်များနှင့် ပြည့်စုံပါရဲ့လား။

(၃) အာသဝေါ ကိလေသာအားလုံး ကုန်ဆုံးကင်းစင်ပါရဲ့လား။

(၄) ဘဝတဖန် ဖြစ်ရန်မရှိတော့ဘဲ ကင်းပါရဲ့လား-လို့ မေးပါတယ်။

သာတာဂိရိနတ်က ဟေမဝနတ်မင်း မေးတဲ့ အတိုင်းပင် ၄-ချက်လုံး ပြည့်စုံတဲ့အကြောင်း ဖြေကြားပါတယ်။ အဲဒါကို "ဝိဇ္ဇာဉာဏ်များ သုံးပါးရှစ်သွယ်၊ စရဏဆဲ့ငါး ကျင့်အားစုံတယ်၊ အာသဝေါခပ်သိမ်း ကုန်ငြိမ်းစင်ကြယ်၊ တရားမင်း ကင်းရှင်းနောင်ဖြစ်ဖွယ်"လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုပြီး ဒီကနေ့ တရားသိမ်းရမယ်။

ဝိဇ္ဇာဉာဏ်များ သုံးပါးရှစ်သွယ်၊
စရဏဆဲ့ငါး ကျင့်အားစုံတယ်။

အာသဝေါ ခပ်သိမ်း ကုန်ငြိမ်းစင်ကြယ်၊
တရားမင်း ကင်းရှင်းနှောင်ဖြစ်ဖွယ်။

အဲဒါကို တန်ခူးလကွယ်နေ့ကျမှ ဆက်ပြီး ဟောရမယ်၊ အဲဒီအမေးအဖြေထဲမှာ ဝိဇ္ဇာ စရဏသမ္ပန္န-ဂုဏ်တော်အရ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏ တဆဲ့ငါးပါးအကြောင်းကိုလဲ ဟောရမယ်၊ အာသဝေါကိလေသာ ကုန်ခန်းပုံ့ ဘဝအသစ်ဖြစ်ရန် မရှိတော့ဘဲ ကင်းငြိမ်းပုံများကိုလဲ ဟောရမယ်၊ မှတ်သားဘွယ် ကြည်ညိုဘွယ်တွေ အများကြီးပါဘဲ။

ယနေ့လဲ ဟေမဝတ သုတ္တန် တရားတော်မှာ အချီးနိဒါန်းတောင် မပြီးသေးဘူး၊ သကြိန် ၃-ရက်ကတော့ ပြီးသွားပြီ၊ နိဒါန်းဆိုပေမယ်လို့ နတ် ၂-ဦး အမေးအဖြေတွေက ကြည်ညိုမှတ်သားဘွယ် ကျင့်သုံးဘွယ် တရားတွေချည်းပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီနတ် ၂-ဦး မေးဖြေတဲ့ တရားစကားကို ကြားနာရတာနဲ့ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သူ ကာဠီ ဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးကလေးဟာ သောတာပန်ဖြစ်သွားတာဘဲ။ သောတာပန်ဖြစ်ပုံကို ခန့်မှန်းပြောရယင် ဘုရားဂုဏ်တော်တွေကို ကြားရတော့ ဗုဒ္ဓ-မြတ်စွာဘုရားဆိုတာ ဒီလို ဒီလို ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တွေနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူပါပေတယ်လို့ နှလုံးသွင်းကြည်ညိုရင်း ဝမ်းမြောက်တဲ့ ပီတိတွေ ဖြစ်လာတယ်၊ အဲဒီ ပီတိကို ရှုရင်း အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သဘောကို သိမြင်ပြီး ဝိပဿနာဉာဏ် အဆင့်ဆင့် ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလို ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်ပြီးတော့ သောတာပတ္တိ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်များဖြစ်ပြီး သောတာပန် ဖြစ်သွားတယ်လို့ ယူသင့်ပါတယ်။

ယခု ယောဂီတွေလဲ တရားနာရင်း ဖြစ်စေ၊ ရှုမှတ်နေရင်း ဖြစ်စေ ဖြိုးဖြိုးဖျဉ်းဖျဉ်းနဲ့ ပီတိတွေဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ အဲဒီပီတိကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ မဂ်ဖိုလ်ကို ရောက်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီ ကာဠီဆိုတဲ့အမျိုးသမီးဟာ လူမိန်းမထဲက ပဌမဆုံး သောတာပန်ဖြစ်တဲ့အမျိုးသမီးပါဘဲ။ အဲဒီတုန်းက နတ် ၂-ဦး စကားပြောနေတာလဲ ဘုန်းကြီး ယခုဟောတာလောက် ကြာမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ သူ့မှာတဆင့်ကြားမျှဖြင့် တရားထူးရမည့် ပါရမီရှင်ဖြစ်နေတဲ့အတွက် နတ်စကားကိုလဲ ကြားရတယ်၊ အဲဒါကို ကြားပြီး မကြာမီအဘွင်းမှာ သောတာပန်လဲ ဖြစ်သွားရတယ်၊ အံ့သြစရာပါဘဲ။ ကဲ တရားသိမ်းကြစို့။

ဤဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်၏ အချီးနိဒါန်း တရားကို ရှိသေစွာ နာကြားကြရသော ဓမ္မသဝနကုသိုလ်ကံစေတနာတို့၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် ဤနိဒါန်း ဒေသနာ၌ ပြဆိုထားသော ဘုရားဂုဏ်တော်တို့၌ ကြည်ညိုသော သဒ္ဓါ တရားကို ပွားစေကြ၍ရင်း, အတုယူ၍ ကျင့်ထိုက်သောတရားတို့ကို ကျင့်သုံး ပွားများ အားထုတ် ကြ၍ရင်း ဝိပဿနာ ဉာဏ်အစဉ် အရိယမဂ်ဉာဏ်အစဉ်ဖြင့် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု။

ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော် တတိယပိုင်းပြီး၏။

ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်

စတုတ္ထပိုင်း

၁၂၂-ခုနှစ် တန်ခူးလကွယ်နေ့

ဟောသည်

တရားအနုသန္ဓေ

ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်ကို ဟောလာတာ ၃-ရက်ရှိပြီ၊ အချီးနိဒါန်းသက်သက်မှာ ၁၆-ဂါထာရှိတဲ့အနက်က ၉-ဂါထာဘဲ ပြီးသေးတယ်၊ ၇-ဂါထာ ကျန်သေးတယ်၊ ဒီကနေ့ စတုတ္ထမြောက်ရက်ပဲ၊ ၁၃၂၅-ခုနှစ် နှစ်ဦးတန်ခူးလကွယ်နေ့ဖြစ်တယ်၊ ဒီကနေ့ ဟေမဝတနတ်က မေးတဲ့ ဆယ်ခုမြောက် ဂါထာက စပြီး ဟောရမယ်၊ ရှေးက ဖြေခဲ့တဲ့စကားများဖြင့်ပင် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ-ဘုရားအစစ် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေပါပြီ၊ ဒါပေမဲ့ ဟေမဝတနတ်က ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နဂုဏ် စသည်နဲ့ ထပ်ပြီး မေးပြန်ပါတယ်။ သူမေးပုံကတော့....

ဟေမဝတ၏ စိစစ်ပုံ (၅)

ကစ္စိ ဝိဇ္ဇာယ သမ္ပန္နော၊ ကစ္စိ သံသုဒ္ဓစာရဏော။
ကစ္စိ’ဿ အာသဝါ ခီဏာ၊ ကစ္စိ နတ္ထိ ပုနဗ္ဘဝေါ။

သမ္မ၊ အဆွေတော် သာတာဂိရိနတ်မင်း။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ သော၊ သင်တို့ဆရာဖြစ်သော ထိုဂေါတမဘုရားသည်။ ဝိဇ္ဇာယ သမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံပါ၏လော။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ သံသုဒ္ဓစာရဏော၊ ကောင်းစွာစင်ကြည်သော အခြေခံ အကျင့်များစရဏတရားနှင့် ပြည့်စုံပါ၏လော။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။အဿ၊ သင်တို့ဆရာဖြစ်သော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတရားတို့သည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ခန်းကင်းစင်ပါကုန်၏လော။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း၊ အဿ၊ သင်တို့ဆရာဖြစ်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန်ဖြစ်မည့်ဘဝသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ဘဲ ကင်းပါ၏လော-လို့ မေးခွန်းလေးချက်ကို ထပ်ပြီး မေးပြန်ပါတယ်။ အဲဒီ မေးခွန်း လေးချက်ကို သာတာဂိရိနတ်က ဒီလိုဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။

သာတာဂိရိအဖြေ (၅)

ဝိဇ္ဇာယ စေဝ သမ္ပန္နော၊ အထော သံသုဒ္ဓစာရဏော။
သဗ္ဗ’ဿ အာသဝါ ခီဏာ၊ နတ္ထိ တဿ ပုနဗ္ဘဝေါ။

သမ္မ၊ အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း။ သော၊ ငါတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော ထိုဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိဇ္ဇာယ

စေဝ သမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာမည်သော ဉာဏ်ထူးများနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

ဝိဇ္ဇာဆိုတာ ထူးခြားတဲ့ အသိဉာဏ်တွေပါဘဲ။ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူးတွေက သုံးပါးလဲ ရှိတယ်၊ ရှစ်ပါးလဲ ရှိတယ်၊ အဲဒီ သုံးပါး ရှစ်ပါး အပြားရှိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူးအားလုံးနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်-လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

အထော၊ ထို့ပြင်။ သံသုဒ္ဓစာရဏော၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သော အခြေခံအကျင့်များ စရဏတရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။ (မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ အခြေခံအကျင့်တရားတွေနဲ့လဲ လုံးဝ ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်-လို့ ဆိုလိုပါတယ်။)

အသော၊ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ သဗ္ဗေ အာသဝါ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာ အာသဝေါတရားတို့သည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ခန်းကင်းကွာ စင်ကြယ်ပါကုန်၏။ (မြတ်စွာဘုရား၏သန္တာန်မှာ ကာမာသဝ ဘဝါသဝ ဒိဋ္ဌာသဝ အဝိဇ္ဇာသဝဆိုတဲ့ အာသဝေါ ကိလေသာတရားတွေ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံပင် ကုန်ခန်း စင်ကြယ်နေပါပြီ-လို့ ဆိုလိုပါတယ်။) တဿ၊ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်သော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန်ဖြစ်ရမည့် ဘဝသစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ပါပြီ။ (ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားမှာ တဖန် ဖြစ်ရမည့် ဘဝသစ်လဲ မရှိတော့ပါဘူး၊ ဘဝသစ်မှာ တဖန်ဖြစ်ဖို့ မရှိတော့ပါဘူး-လို့ ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။)

အဲဒီ အမေးလေးချက်ကို ရဲရဲရင့်ရင့် ဖြေနိုင်တာဟာ ဘာကြောင့်လဲဆိုယင် ဓမ္မစကြာတရားထဲမှာ မြတ်စွာဘုရားက ဝန်ခံပြီး ဟောတော်မူတာကို ကြားနာရတဲ့ အတွက်ကြောင့်ဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုယင်-ဓမ္မစကြာတရားထဲမှာ မဂ္ဂသစ္စာဆိုတဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ပွားစေပြီးဖြစ်ကြောင်း မြတ်စွာဘုရားက ဝန်ခံတော်မူတယ်၊ အဲဒီ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးထဲမှာ သမ္မာဒိဋ္ဌိနဲ့ သမ္မာသင်္ကပ္ပဆိုတာ ပညာမဂ္ဂင်ဘဲ၊ ဝိဇ္ဇာခေါ်တဲ့ ဉာဏ်ထူးတရားဘဲ။ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝဆိုတဲ့ မဂ္ဂင်သုံးပါးက သီလမဂ္ဂင်ဘဲ၊ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ ဆိုတဲ့ မဂ္ဂင် သုံးပါးက သမာဓိမဂ္ဂင်ဘဲ၊ အဲဒီ သီလ သမာဓိမဂ္ဂင် ၆-ပါးက စရဏခေါ်တဲ့ အခြေခံ အကျင့်တရားတွေဘဲ။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီ ဓမ္မစကြာတရားထဲမှာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓလို့ ဝန်ခံတော်မူချက်လဲပါတယ်၊ အဲဒီ ဝန်ခံတော်မူချက်အရ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားအစစ်ဖြစ်ယင် ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူးတွေ စရဏအခြေခံအကျင့်တွေနဲ့ အကုန်လုံးပြည့်စုံတော့တာဘဲ၊ ဒါကြောင့် သာတာဂိရိနတ်က ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံတော်မူကြောင်း ရဲရဲရင့်ရင့်ဖြေကြားနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့တတိယမေးခွန်းအရ အာသဝေါကိလေသာတွေကင်းကြောင်း ဖြေကြားနိုင်တာကလဲ အဲဒီ ဓမ္မစကြာတရားထဲမှာ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ပြီးဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံတာနဲ့ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဖြစ်ကြောင်းဝန်ခံတာ ဒီ ၂-ချက်ကိုအမှီပြုပြီး ဖြေကြားနိုင်တာပါဘဲ၊ အဲဒီမှာ သမုဒယသစ္စာကို အကြွင်းမဲ့ပယ်လိုက်ယင် အာသဝေါကိလေသာဟူသမျှ အကုန်ကင်းတော့တာဘဲ၊ သမ္မာ

သမ္မုဒ္ဒဘုရားဖြစ်ယင်လဲ ဝါသနာနှင့်တကွ အာသဝေါကိလေ
သာတွေ အကုန်ကင်းတော့တာဘဲ၊ဒါကြောင့်မြတ်စွာဘုရားမှာ
အာသဝေါကိလေသာတွေ ကုန်ခန်း ကင်းကွာတဲ့ အကြောင်း
သာတာဂီရိနတ်က ရဲရဲရင့်ရင့် ဖြေကြားလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားမှာ တဖန်ဖြစ်ရမည့် ဘဝအသစ် မရှိတော့ဘူး
ဆိုတဲ့ နောက်ဆုံး စတုတ္ထ အဖြေကတော့ မြတ်စွာ ဘုရားက
ဓမ္မစကြာတရားထဲမှာ "ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ-
အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘ
ဝေါတိ"လို့ ဝန်ခံတော်မူတဲ့အတိုင်း ဖြေကြားချက်ပါဘဲ။ အဲဒီ
မှာ မြတ်စွာဘုရားက "မေ၊ ငါ၏။ ဝိမုတ္တိ၊ ကိလေသာမှလွတ်
ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကိလေသာမှ လွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သည်။
အကုပ္ပါ၊ မပျက်နိုင်တော့ပြီ။ (အခိုက်အတန့် တခဏမျှလွတ်တဲ့
တဒင်္ဂဝိမုတ္တိမျိုးလဲမဟုတ်ဘူး၊ အချိန်ကာလ အတော်အတန်
ကြာရုံမျှဝေးကွာနေတဲ့ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိမျိုးလဲမဟုတ်ဘူး၊ အမြဲ
အငြိမ်း အမြဲတမ်းလွတ်တဲ့ သမုစ္ဆေဒ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလွတ်ခြင်းဖြစ်
တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။)

အယံ၊ ယခုလက်ရှိဘဝသည်။ အန္တိမာ ဇာတိ၊ အဆုံးစွန်
ဘဝပေတည်း။ဣဒါနိ၊ယခုအခါ၌။ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန်ဖြစ်ရမည့်
ဘဝသည်၊ ဝါ-ဘဝအသစ်ဖြစ်ရခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ပြီ၊
ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ငါအား။ ဉာဏဒဿနံ၊ ဆင်ခြင်၍ မြင်သိ
သော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်အမြင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်
ပေါ်ခဲ့ပေပြီ"-လို့ ဒီလို အထင်အရှား ဝန်ခံတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် သာတာဂိရိနတ်က"ငါတို့ မြတ်စွာဘုရားမှာ တဖန် ဖြစ်ရမည့်ဘဝအသစ် မရှိတော့ဘူး"လို့ ရဲရဲရင့်ရင့် ပြောကြား လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ သာတာဂိရိနတ်၏အဖြေကိုတိုတိုနဲ့ မှတ်ရအောင် ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်—

သာတာဂိရိ အဖြေဆောင်ပုဒ် (၅)

ဝိဇ္ဇာဉာဏ်များ သုံးပါး,ရှစ်သွယ်၊
စရဏ ဆဲ့ငါး ကျင့်အားစုံတယ်၊
အာသဝေါခပ်သိမ်း ကုန်ငြိမ်း စင်ကြယ်၊
တရားမင်း ကင်းရှင်း နောင်ဖြစ်ဖွယ်-တဲ့။

ဝိဇ္ဇာသုံးပါး

အဲဒီဆောင်ပုဒ်ထဲမှာ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်များ သုံးပါးရှစ်သွယ် ဆို တာက ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူးသုံးပါး, ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူးရှစ်ပါး ရှိတယ်လို့ ဆိုလိုတယ်၊ အဲဒါကို **နောက်နားက** စုံတယ်ဆိုတဲ့စကားနဲ့ ဆက် စပ်လိုက်တဲ့အခါ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူး သုံးပါး ရှစ်ပါးတွေဟာ အကုန်လုံးစုံလင်တယ် ပြည့်စုံတယ်လို့ အနက်ရပါတယ်။ အဲဒီ သုံးပါး ရှစ်ပါးအရ သရုပ်ဖော်ဘို့ လိုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဆောင်ပုဒ်စာရွက်ထဲမှာ (က) အမှတ်ဖြင့် "သုံးပါး ဝိဇ္ဇာ၊ ပု-ဒိ-အာ၊ ပညာဉာဏ်မျက်စိ"လို့ ဖော်ပြထားတယ်။ အဲဒီမှာ ပု-ဒိ-အာ ဆိုတာ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၏ အတိုကောက် သင်္ကေတများ

ဘဲ၊ အရှည်ကတော့ ပု-အရက ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်-တဲ့။ ဒိ-အရက ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်-တဲ့။ အာ-အရက အာသဝက္ခယဉာဏ်-တဲ့၊ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်သုံးပါးကို တခုချင်း ရှင်းပြသွားမယ်။

ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်

အက္ခရာ အပြည့်အစုံဆိုယင်တော့ ပု-က ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်တဲ့၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးရှေးဘဝများ၌+နိဝါသ-နေထိုင်ခဲ့ဘူး—ဖြစ်ခဲ့ဘူးတာတွေကို+အနုဿတိဉာဏ—တဖန်ပြန်၍ အောက်မေ့နိုင် သိမြင်နိုင်တဲ့ဉာဏ်=ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိဉာဏ်-ရှေးရှေးဘဝဟောင်းများ၌ နေထိုင်ခဲ့ဘူး-ဖြစ်ခဲ့ဘူးတာ တွေကို ပြန်လည်ပြီး အောက်မေ့နိုင်-သိမြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်-တဲ့။ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဒီဉာဏ်ကို ဘုရားဖြစ်တော်မူမည့် ကဆုန်လပြည့်နေ့ ညဦးယာမ်မှာ ရတော်မူပါတယ်၊ အဲဒီအချိန်ကတည်းက စပြီး ရှေးဘဝဟောင်းများက အကြောင်းအရာတွေကို အောက်မေ့ ဆင်ခြင်ပြီး သိတော်မူလာခဲ့ပါတယ်။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်

ဒိဗ္ဗ-နတ်ပြည်လောက၌ ဖြစ်သော+စက္ခု-မျက်စိသဖွယ်မြင်နိုင်သော+ဉာဏ-အသိဉာဏ်=ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ-နတ်မျက်စိ ကဲ့သို့ပင် သိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်-တဲ့။ နတ်မျက်စိကို ဥပမာပြုပြောရတာကတော့ သူ့ထက်ထင်ရှားတဲ့ ဥပမာမရှိလို့ ပြောရတာပါဘဲ၊ အမှန်ကတော့ ဒီဉာဏ်က နတ်မျက်စိထက် အမြင်သာပါတယ်။ နတ်မျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်တာကိုလဲ ဒီဉာဏ်ဖြင့် မြင်နိုင်ပါ

တယ်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ရတဲ့သူက ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်ယင် ယူဇနာပေါင်းမိုင်ပေါင်း သိန်းသန်း ကုဋေမက ဝေးတဲ့အရပ်က အဆင်းတွေ အရာဝတ္ထုတွေ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မြင်နိုင်တယ်၊ လူ့မျက်စိနဲ့ မမြင်နိုင်တဲ့ အလွန်သိမ်မွေ့တဲ့ရုပ်တွေကိုလဲ မြင်နိုင်တယ်၊ နံရံ့တောင်စသည်ဖြင့် ကွယ်ခြားနေတဲ့ ရုပ်အဆင်းတွေကိုလဲ မြင်နိုင်တယ်၊ ငရဲဘုံ ငရဲသတ္တဝါတွေကိုလဲ မြင်နိုင်တယ်၊ ပြိတ္တာတွေ ကိုလဲ မြင်နိုင်တယ်၊ နတ်တွေဗြဟ္မာတွေကိုလဲ မြင်နိုင်တယ်။ အကုသိုလ်ကံရှိတဲ့သူတွေ သေပြီးတဲ့အခါ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာဘုံတွေမှာ ဖြစ်နေကြတာကိုလဲ မြင်နိုင်တယ်၊ ကုသိုလ်ကံရှိတဲ့သူတွေ သေပြီးတဲ့အခါ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝမှာ ဖြစ်နေကြတာကိုလဲ မြင်နိုင်တယ်။

ပကတိ လူတို့၏မျက်စိနဲ့ဆိုယင် အနီးအပါးမှာ ရှိနေကြတဲ့ ရုက္ခစိုးတို့ တောစောင့်နတ် တောင်စောင့်နတ်တို့ ဆိုတာတွေတောင် မမြင်နိုင်ဘူး၊ အဲဒီလို မမြင်နိုင်တဲ့အတွက် နတ်ဆိုတာ မရှိဘူးလို့တောင် တချို့က ပြောနေကြသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို ပြောတဲ့သူတွေဟာ ချောက်လှန့်တတ် ပူစားတတ်တဲ့ အရပ်တို့ သစ်ပင်တို့ အိမ်တို့ အဲဒီလို နေရာများကိုတော့ သွားနေဝံ့ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ အဲဒီလိုနေရာတွေကို မရိုမသေလဲ လုပ်ဝံ့ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ နတ်တို့ ဥစ္စာစောင့်တို့ တစ္ဆေတို့ ဆိုတာတွေက တခါတရံ ပြကြ ချောက်ကြတယ်၊ အဲဒီလိုအခါကျမှ တွေ့မြင်ကြရတယ်။ ချောက်တယ်ဆိုတာတွေဟာ တချို့လဲ နတ်တွေမပါဘဲ၊ မေတ္တာသုတ် ဟောရခြင်း၏ အကြောင်း ဝတ္ထုထဲမှာ တော

ကျောင်းနေ ရဟန်းများကို အမျိုးမျိုးအထွေထွေပြုပြီးချောက်တယ်ဆိုဘာဟာ အဲဒီတောအရပ်က ရုက္ခစိုးနတ်တွေပါဘဲ။

ပြိတ္တာတွေက ချောက်တာလဲရှိတယ်၊ ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးက မြတ်စွာဘုရားနှင့်သံဃာတော်များအား ဆွမ်းကပ်လှူဒါန်းပြီးတဲ့နောက် ညအခါမှာ သူ့နန်းတော် အိမ်တော်အတွင်း ချောက်ကြတယ်ဆိုတာတွေဟာ ပြိတ္တာတွေဘဲ၊ အဲဒီပြိတ္တာတွေက ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး လှူဒါန်းပြီး အမျှဝေတဲ့အခါမှာ စားသုံးဘွယ်တွေကို ရလိမ့်မယ်လို့ ကဿပမြတ်စွာဘုရားထံကကြားရလို့ အဲဒီမင်းကြီးအလှူမှာ သာဓုခေါ်ဘို့ လာရောက်ပြီး စောင့်မျှော်နေကြတယ်၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကလဲ အကြောင်းမသိလို့ အမျှမဝေမိဘူးတဲ့။ ဒါကြောင့် သူတို့က သူတို့ရှိနေမှန်း သိအောင်ပြကြ ချောက်ကြတယ်။

အဲဒီအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအားလျှောက်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ၉၂-ကပ္ပါထက်က ဆွေမျိုးတော်ခဲ့ဘူးတဲ့ ပြိတ္တာတွေဖြစ်ကြောင်း၊ ယမန်နေ့က အလှူမှာ အမျှမပေးဝေခဲ့တဲ့အတွက်ပြကြ ချောက်ကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်းများကို အမိန့်ရှိတဲ့အတွက်နောက်နေ့မှာမင်းကြီးက ဘုရားအမှူးရှိတဲ့သံဃာတော်အားဆွမ်းကပ်လှူပြီး အမျှပေးဝေလိုက်တယ်၊ အဲဒီအခါ အဲဒီပြိတ္တာတွေကသာဓုခေါ်ပြီးတော့ ချက်ခြင်းဘဲ နတ်၌ဖြစ်သော စားသုံးဘွယ်တွေကို ရသွားကြတယ်။ ဒါကြောင့် တစ္ဆေချောက်တယ် ဆိုတာဟာ နတ်ကချောက်တာလဲရှိတယ်၊ ပြိတ္တာက ချောက်တာလဲရှိတယ်။ ဥစ္စာစောင့်ဆိုတဲ့ နတ်တမျိုးကလဲ တခါတရံ ပြတတ်

ကြတယ်၊ ချောက်လဲ ချောက်တတ်ကြတယ်။ အဲဒီလို နတ်တွေ ပြိတ္တာတွေ တစ္ဆေတွေဟာ အနီးအပါးမှာ ရှိနေပေမယ်လို့ လူ့မျက်စိနဲ့တော့ မမြင်နိုင်ဘူး၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုခေါ်တဲ့အဘိညာဉ်မျက်စိနဲ့မှ မြင်နိုင်တယ်။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် ပြိတ္တာတွေကိုမြင်သည်

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်ကာလတုန်းက အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ဟာ အရှင်လက္ခဏနှင့်အတူ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှဆွမ်းခံကြွတို့ ဆင်းလာစဉ် လမ်းခုလတ်မှာ ပြိတ္တာတွေကို မြင်ရတယ်၊ အရိုးစုပြိတ္တာလဲရှိတယ်၊ အသားစုသက်သက် ပြိတ္တာလဲရှိတယ်၊ မီးလောင်ခံနေရတဲ့ ပြိတ္တာလဲရှိတယ်၊ ပြိတ္တာတွေ အမျိုးစုံပါဘဲ၊ အရိုးစု အသားစု ပြိတ္တာတွေကို သူတို့၏ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်နေကြတဲ့ ကျီးအထူးတွေ လင်းတအထူးတွေ စွန်အထူးတွေက လိုက်ပြီး ထိုးကြဆိတ်ကြတယ်၊ ပြိတ္တာတွေက နာကျင်လွန်းလို့ ဟစ်ဟော်မြည်တမ်းပြီး ကောင်းကင်မှာ ပြေးသွားနေကြတယ်၊ အဲဒါတွေကို မြင်ရတော့ အရှင် မဟာမောဂ္ဂလာန်က မိမိမှာ ဒီလိုဆင်းရဲရမည့်ဘဝမျိုးကင်းပေပြီလို့ ဆင်ခြင်မိတဲ့အတွက် ဝမ်းမြောက်ပြီး ပြုံးမိပါသတဲ့၊ အဲဒီလိုပြုံးတဲ့အခါ အရှင်လက္ခဏက ဘာကြောင့် ပြုံးပါသလဲလို့မေးတယ်၊ သူကတော့ ပြိတ္တာတွေကို မမြင်ရလို့ မသိတဲ့အတွက် မေးတာပါဘဲ။ ဒီတော့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်က ဆွမ်းခံပြန်ပြီးတဲ့နောက် မြတ်စွာဘုရားထံရောက်မှ မေးပါလို့ပြောပြီး ဆွမ်းခံဘို့ သွားမြဲဘဲ ဆက်ပြီး ကြွသွားတယ်။

ဆွမ်းခံခြင်း ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်း ကိစ္စများ ပြီးတဲ့နောက် မြတ်စွာဘုရားထံ ရောက်တဲ့အခါ အရှင်လက္ခဏက "ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှအဆင်းမှာ ဘာကြောင့်ပြုံးပါသလဲ"လို့ မေးတယ်။ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်က ထူးဆန်းတဲ့ ပြိတ္တာ သတ္တဝါကိုမြင်ရလို့ ပြုံးတဲ့အကြောင်း ပြောကြားတယ်။

အဲဒီအခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို မိန့်တော်မူပါတယ်။ "ငါ၏တပည့် သာဝကများဟာ ပညာမျက်စိနှင့် ပြည့်စုံကြပါပေတယ်၊ ပကတိမျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်တဲ့ ဒီလို ပြိတ္တာသတ္တဝါကို၊ သိပါပေတယ် မြင်ပါပေတယ်၊ ပြိတ္တာအကြောင်း ဟောဘို့ရာ မျက်မြင်သက်သေခံခြင်းကိုပြုနိုင်ပါပေတယ်၊အဲဒီပြိတ္တာသတ္တဝါကို ဘုရားဖြစ်မည့်ညဉ့်က ဗောဓိပင်အောက် အပရာဇိတပလ္လင်ထက်မှာ ထိုင်နေခဲ့စဉ်ကပင် ငါမြင်ခဲ့ပြီးဖြစ်တယ်၊ သို့သော်မယုံတဲ့သူတွေမှာ ပြစ်မှားပြီး အကုသိုလ်ပွားလျက် ဒုက္ခရောက်ကြမည်ကို ငဲ့ပြီး ဒီပြိတ္တာအကြောင်းကို မဟောခဲ့သေး၊ ထိုသတ္တဝါဟာ ဤရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ပင် နွားသတ်သမား ဖြစ်ခဲ့တယ်၊ ထိုမကောင်းမှုကြောင့် ငရဲ၌ အနှစ် သိန်းပေါင်းများစွာ ခံခဲ့ရပြီးနောက် ထိုကံကြွင်းကြောင့် ဒီလိုဆင်းရဲတဲ့ ပြိတ္တာဖြစ်နေရတယ်၊ မောဂ္ဂလ္လာန်ပြောတဲ့အတိုင်း မှန်ပေတယ်"လို့ မြတ်စွာဘုရားက မိန့်မြွက်ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

အဲဒီလို အရှင်မောဂ္ဂလာန် ပြုံးတဲ့အကြောင်းနှင့် စပ်ပြီး ပြထားတဲ့ ပြိတ္တာတွေကတော့ အမျိုးပေါင်း နှစ်ဆယ်တောင်မကဘူး အများကြီးပါဘဲ။ တချို့ပြိတ္တာမှာ ခေါးလှန် လက်နက်တွေ

မြွှားတွေ အပ်တွေက သူ့ကိုယ်ပေါ်ကျကျပြီး သူ့ကိုယ်ကို ဖောက်ထွင်း ဖောက်ထွင်းသွားတယ်၊ တချို့ပြိတ္တာမှာ သံတုံး သံခဲတွေက သူ့ကိုယ်ပေါ်ကျကျပြီး သူ့ကိုယ်ကို ဖောက်ထွင်း ဖောက်ထွင်းသွားတယ်၊ အဲဒီလိုပြိတ္တာတွေဟာ အလွန်နာကျင်တဲ့ အတွက် မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ပြီး ဟစ်အော်မြည်တမ်းရင်း ပြေးသွား နေရတယ်။အဲဒါကို အဲဒီအရပ်မှာ ရှိနေတဲ့လူတွေက မမြင်ကြရ ဘူး၊ အရှင်လက္ခဏကလဲမမြင်ဘူး၊ အဲဒီလက်နက်တွေ မြှားတွေ အပ်တွေ ခဲတွေဆိုတာလဲ လူတွေအပေါ်တော့ မကျဘူး၊ အဲဒီ ပြိတ္တာတွေအပေါ်မှာသာကျတယ်။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီလို ပြိတ္တာတွေဟာ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှာသာရှိတာမဟုတ်ဘူး၊ တခြား အရပ်တွေမှာလဲ အလားတူ မကောင်းမှုကို ပြုကြတဲ့သူတွေဟာ သူတို့ပြုရာအရပ်မှာ ပြိတ္တာတွေဖြစ်ပြီး ရှိနေနိုင်တာဘဲ။ ဒါပေမဲ့ ပကတိမျက်စိနဲ့တော့ မမြင်နိုင်ဘူး၊ အဘိညာဉ်မျက်စိနဲ့သာ မြင် နိုင်တယ်။

ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်မျက်စိကတော့ ပြိတ္တာတွေသာ မဟုတ် ဘူး။ငရဲသတ္တဝါတွေရော နတ်ဗြဟ္မာတွေရော အခြား သတ္တဝါ တွေ အရာဝတ္ထုတွေရော မြင်နိုင်တယ်၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါဟာ ဒီ အဘိညာဉ်မျက်စိဖြင့် စကြဝဠာတထောင်ကို လက်ဖဝါးပြင်နက်မြင်နိုင် တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကတော့ အလိုရှိလို့ကြည့်လိုက်ယင် အနန္တ စကြဝဠာတွေကို မြင်နိုင်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဒီအဘိညာဉ် ကို ကဆုန်လပြည့်နေ့ ဘုရားဖြစ်မည့်ညသန်းကောင်ယာမ်အချိန် မှာ ရတော်မူခဲ့ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီအဘိညာဉ် ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ထူးနဲ့လဲ ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်။

အာသဝက္ခယဉာဏ်

အာသဝက္ခယဉာဏ် ဆိုတာကတော့ အာသဝေါကိလေသာတွေကို ကုန်စေတတ်တဲ့ အရိယမဂ်ဉာဏ်ဘဲ၊ အရိယမဂ်ဉာဏ်ဆိုတာ လေးပါးရှိတယ်၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် သကဒါဂါမိမဂ်ဉာဏ် အနာဂါမိမဂ်ဉာဏ် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ဒီလေးပါးပါဘဲ။

ဒီလေးပါးထဲမှာ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်က ဒိဋ္ဌိနဲ့ အဆင့်အတန်းတူတဲ့အာသဝေါကိလေသာတို့ကိုကုန်ခန်းစေတယ်၊သကဒါဂါမိမဂ်ဉာဏ်က ကြမ်းတမ်းတဲ့ ကာမရာဂနဲ့အဆင့်အတန်းတူတဲ့ အာသဝေါကိလေသာတို့ကိုကုန်ခန်းစေတယ်၊အနာဂါမိမဂ်ဉာဏ်က သိမ်မွေ့တဲ့ ကာမရာဂနဲ့အဆင့်အတန်းတူတဲ့ အာသဝေါကိလေသာတို့ကို ကုန်ခန်းစေတယ်၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်က ကြွင်းကျန်တဲ့ အာသဝေါကိလေသာတို့ကို ကုန်ခန်းစေတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီမဂ်ဉာဏ်လေးပါးကို အာသဝက္ခယဉာဏ်လို့ခေါ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာ အာသဝေါကိလေသာဟူသမျှကို အကြွင်းမဲ့ကုန်ခန်းစေနိုင်တဲ့အတွက် ပဓာနအားဖြင့် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကိုသာ အာသဝက္ခယဉာဏ်လို့ခေါ်ရတယ်၊ အဲဒီ အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို မြတ်စွာဘုရားဟာ ကဆုန်လပြည့်နေ့ည ပစ္ဆိမယာမ်အဆုံး အရုဏ်တက်ခါနီးမှာရတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ရုပ်ကတော့ အဲဒီည သန်းကောင်ယာမ်လွန်တဲ့အခါမှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်ကို ဆင်ခြင်တော်မူပြီးတော့ အာနာပါန-

ဈာန်မှ ထတော်မူကာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါး တရားတို့၏ ဥဒယဗ္ဗယခေါ်တဲ့ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုတော်မူပါတယ်။ ယခု ယောဂီတွေ မြင်မှု ကြားမှု တွေ့မှု သိမှုစသည်ကို ရှုမှတ်ပြီးသိနေတာမျိုးပေါ့။ ထူးတာကတော့ မြတ်စွာဘုရားမှာ ဈာန်သမာပတ်တွေကိုလဲ အကုန်လုံး ဝင်စားပြီးရှုတော်မူတယ်၊ ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ ရုပ်နာမ်တရားဟူသမျှကိုလဲ အကုန်လုံး ရှုတော်မူတယ်။ မရှုနိုင်တဲ့ ကြွင်းကျန်နေတဲ့ တရားရယ်လို့မရှိဘူး၊ အဲဒီလိုကတော့ ထူးခြားပါတယ်၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုတာချင်းကတော့ တူပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားဟာ အဲဒီလို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုပြီးတော့ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ အစဉ်အတိုင်း တက်ပြီး အရိယမဂ်ဉာဏ် လေးပါးကို အစဉ်အတိုင်း ရောက်တော်မူခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ အရိယ မဂ်ဉာဏ် လေးပါး ထဲက အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီး သိမြင်တဲ့ အခါမှာ အလုံးစုံကို သိနိုင်တဲ့ သဗ္ဗညုတဉာဏ် အစရှိသော ဘုရားဂုဏ်တော် အကုန်လုံးနှင့်လဲ ပြည့်စုံပြီး ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မစကြာ တရားထဲမှာ သစ္စာလေးပါးကို သိသင့်သည့်အတိုင်း သိပြီးဖြစ်ကြောင်း, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓလို့ ဝန်ခံတော်မူကြောင်းများဖြင့်ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သာတာဂိရိနတ်က ပု-ဒိ-အာ ဆိုတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူး သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံကြောင်းကိုလဲ ဝန်ခံပြီး ဖြေကြားပါတယ်။ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို ''သုံးပါးဝိဇ္ဇာ၊ ပု-ဒိ-အာ၊

ပညာ ဉာဏ်မျက်စိ” လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သုံးပါး ဝိဇ္ဇာ၊ ပု-ဒိ-အာ၊ ပညာဉာဏ်မျက်စိ။(ဆို)

ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး

ဝိဇ္ဇာဉာဏ်သုံးပါး အကြောင်းကတော့ ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ဝိဇ္ဇာ ရှစ်ပါး ဖြစ်အောင် ဘာတွေကို ထည့်ယူရမလဲ ဆိုယင် ဝိ-မ-ဣ-စေ-ဒိ ဆိုတဲ့ ဉာဏ်ငါးပါးကို ထည့်သွင်းပြီး ယူရမယ်။ အဲဒါကို “ရှစ်ပါးအရ၊ ထည့်သွင်းကြ၊ ဝိ-မ-ဣ-စေ-ဒိ” လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ရှစ်ပါးအရ၊ ထည့်သွင်းကြ၊ ဝိ-မ-ဣ-စေ-ဒိ။(ဆို)

အဲဒီမှာ ဝိ-ဆိုတာက ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မ-ဆိုတာက မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်၊ ဣ-ဆိုတာက ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်၊ စေ-ဆိုတာက-စေတောပရိယဉာဏ်၊ ဒိ-ဆိုတာက ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်တဲ့။ (အဲဒီငါးပါးထဲက စေ-နှင့် ဒိ-ကို ဒေသနာအစဉ်အားဖြင့် ဒိ-စေ-လို့ ပြန်ပြီး မှတ်ရမယ်။) အဲဒီဉာဏ်ငါးပါးကို တခုချင်း ရှင်းပြသွားမယ်။

ဝိပဿနာဉာဏ်

ဝိပဿနာဉာဏ် ဆိုတာ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရုပ်နာမ်တရားတွေကို ရှုမြင်တဲ့ သမ္မသနဉာဏ် အစရှိတဲ့

ဉာဏ်ခတ္တပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အခြင်း အရာ တွေကစပြီး ရှုလို့တော့ ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး၊ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒ ဉာဏ်ဖြစ်အောင် ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ဆဲရုပ်နာမ်တွေက စပြီး ရှုရတယ်။ ဒါကြောင့် မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း နံတိုင်း စားသိတိုင်း ထိသိ တိုင်း ကြံသိတိုင်း ပေါ်လာသမျှ ရုပ်နာမ်တွေကို လိုက်ပြီး ရှုရ တယ်၊ အဲဒီလို ပေါ်လာသမျှတွေကို အကုန်လိုက်ပြီး မရှုနိုင် သေးခင် အားထုတ်ခါစမှာတော့ ထင်ရှားပေါ်တဲ့ ဘုတရုပ် တခုခုက စပြီးရှုရတယ်၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက မဟာ သတိပဋ္ဌာနသုတ်မှာ ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမီတိ ပဇာနာတိ– စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဂစ္ဆန္တော ဝါ–သွားသည်ရှိသော်မူလည်း၊ ဂစ္ဆာမီတိ–သွား သည်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏-သိပါ-သိအောင်ရှုပါတဲ့။ အဲဒါဟာ သွားနေခိုက်မှာ ထောက်ကန်တောင့်တင်းတဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား တဲ့ ဝါယောဓာတ်ကို သိအောင်ရှုဘို့ ညွှန်ကြားတာဘဲ။ ထိုင် နေတဲ့အခါကျတော့လဲ နိသိန္နော ဝါ-ထိုင်နေသည်ရှိတော်မူ လည်း၊ နိသိန္နော အမှီတိ–ထိုင်သည်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ–သိ၏- သိပါ-သိအောင်ရှုပါတဲ့။

ဒါကြောင့် ထိုင်နေတဲ့အခါမှာတကိုယ်လုံးကိုစူးစိုက်ပြီး ထိုင် တယ် ထိုင်တယ်-လို့ ရှုနေရတယ်။ အဲဒီလို ရှုနေယင်း ကိုယ်အမူ အရာ စိတ်အမူအရာ ဝေဒနာ တစုံတခု ထင်ရှား ပေါ်လာယင် လဲ အဲဒီ ထင်ရှားပေါ်လာတာကို ရှုရတယ်။ ကွေးယင် ကွေး တယ် ကွေးတယ်လို့ ရှုရတယ်၊ ဆန့်ယင် ဆန့်တယ် ဆန့်တယ်

လို့ ရှုရတယ်။ လှုပ်ယင် လှုပ်တယ်လှုပ်တယ်လို့ ရှုရတယ်။ ဝမ်းဗိုက်က လှုပ်တာကိုတော့ အများအားဖြင့် ဖောင်းတယ်ပိန်တယ်လို့ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုလေ့ ရှိကြတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒါကို ဘုန်းကြီးတို့က ဖောင်းတယ်ပိန်တယ်လို့ဘဲ လွယ်လွယ်အမှတ်ခိုင်းပါတယ်။

အဲဒါ ကိုယ်အမူအရာဟူသမျှကို ရှုမှတ်ရန်အတွက်လဲ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် ပါဠိတော်မှာ ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ-စသည်ဖြင့် အကုန်သိမ်းရုံးပြီး ဟောထားပါတယ်။ ဝါ ပန-တနည်းအားဖြင့်ရှုပုံကား၊ ယထာယထာ- အကြင်အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကာယော ပဏိဟိတော ဟောတိ- ကိုယ်သည်တည်နေခြင်း ဖြစ်ငြားအံ့၊ တထာ-ပယာ ထိုထို တည်နေတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နံ-ထိုကိုယ်ကို၊ ပဇာနာတိ-သိ၏-သိပါ-သိအောင်ရှုပါ တဲ့။ အဲဒီဒေသနာတော်ကို မှီငြမ်းပြုပြီးတော့ ငြိမ်ပြီးထိုင်နေတဲ့အခါ ဝမ်းဗိုက်က ဖောင်းတာ ပိန်တာကို ရှုမှတ်နေဘို့ ဘုန်းကြီးတို့က ညွှန်ကြားနေပါတယ်။

အဲဒီလို ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း ဖောင်းကယ်ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်နေတဲ့အခါမှာ ကြားထဲ အားလပ်တဲ့ အခိုက်အတန့် ရှိတယ်လို့ထင်ယင် ထိုင်တာကိုလဲ ထည့်ပြီးမှတ်ရတယ်၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ်၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ်လို့ ဒီလိုမှတ်နေရတယ်။ အဲဒီလိုမှတ်နေရင်း ပြုပြင်လှုပ်ရှားမှု ကိုယ်အမူအရာ တခုခုပေါ်လာယင် အဲဒါကိုလဲ မှတ်ရတယ်၊ အဲဒီလို ဖောင်း

တာ ပိန်တာမှစပြီး ကိုယ်အမူအရာဟူသမျှတွေကို ရှုမှတ်နေတာ က ကာယာ နုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ဘဲ။

အဲဒီလို ရှုမှတ်နေရင်း ကိုယ်ထဲက ညောင်းမှု ပူမှု နာကျင်မှု စသော ဝေဒနာတခုခုပေါ်လာယင် အဲဒါကိုလဲ မှတ်ရတယ်။ အဲဒါက ဝေဒနာ နုပဿနာဘဲ။ စိတ်ကူးကြံစည်မှု တခုခု ပေါ်လာယင် အဲဒါကိုလဲ မှတ်ရတယ်၊ အဲဒါက စိတ္တာ နုပဿနာဘဲ။ မြင်မှု ကြားမှုစသော သာမန် သဘောတရား ပေါ်လာယင် အဲဒါကိုလဲ မြင်တယ်ကြားတယ် စသည်ဖြင့် မှတ်ရကယ်၊ အဲဒါက ဓမ္မာနုပဿနာဘဲ။ ဒါကြောင့် ဖောင်းမှု ပိန်မှုကစပြီး ပေါ်ရာ ပေါ်ရာလိုက်ပြီး ရှုမှတ်နေတာဟာ သတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါး လုံးကို ပွားနေတာပါဘဲ။

အဲဒီလို သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံးကို ပွားနေရင်း သမာဓိအား ကောင်းလာတဲ့အခါကျတော့ စိတ်ဟာ ဘယ်ကိုမှ မသွားတော့ ဘူး၊ မှတ်ရာမှတ်ရာ အာရုံမှာသာ ကပ်ခနဲကပ်ခနဲ တည်တည် နေတယ်၊ ရှုမှတ်တဲ့ဘာဝနာစိတ်ချည်း မပြတ်ဖြစ်နေတယ်၊အဲဒါ ဟာ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ပြီး စိတ်စင်ကြယ်နေတာပါဘဲ။ အဲဒီလိုစိတ် စင်ကြယ်ပြီး ရှုမှတ်ကောင်းနေတဲ့အခါမှာ မှတ်သိရတဲ့ အာရုံနဲ့ မှတ်သိတဲ့စိတ် ဒီနှစ်မျိုးကို ခွဲခြားပြီးသိတယ်၊ ဖောင်းတယ်လို့ မှတ်လိုက်တဲ့အခါမှာ ဖောင်းတဲ့သဘောက တခြား+မှတ်သိတာ က တခြား ခွဲခြားပြီးသိတယ်။ ပိန်တယ်လို့ မှတ်တဲ့အခါမှာ ပိန် တဲ့သဘောက တခြား+ မှတ်သိတာကတခြား ခွဲခြားပြီးသိတယ်၊ ကွေးတယ် ဆန့်တယ် လှုပ်တယ် စသည်ဖြင့် တခြား ကိုယ်အမူ

အရာတွေကို ရှုမှတ်ရာမှာလဲ သိရတဲ့သဘောနဲ့ သိတဲ့သဘော ဒီနှစ်ခုကို ခွဲခြားပြီးသိတယ်။

ဒါကြောင့် ယောဂီက ရှုမှတ်နေရင်း "မသိတတ်တဲ့ ရုပ်သဘောနဲ့ သိတတ်တဲ့ နာမ်သဘော ဒါကလေးနှစ်ခုရှိတာဘဲ" လို့ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သဘောကျပြီး သိလာတယ်၊ အဲဒါဟာ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒခေါ်တဲ့ဉာဏ်ဘဲ၊ နာမ်နဲ့ရုပ်ကို ပိုင်းခြားပြီးသိတဲ့ဉာဏ်ဘဲ။ မရှုမှတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ စိတ်စေတသိက်ရုပ်တရားတွေကို သရုပ်သချာနှင့်တကွ ပြောနိုင်အောင် သိနေပေမယ်လို့ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်အားဖြင့်တော့ ဒီလို ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို ပိုင်းခြားပြီး မသိဘူး။ ဒီနာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်က တိုက်အိမ်များမှာ အုတ်မြစ်လိုဘဲ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်၊ ဒီဉာဏ်က အချိုးတကျ မဖြစ်သေးယင် အထက်ဉာဏ်တွေဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဒီဉာဏ်က အချိုးကျလာယင်တော့ ပေါ်လာသမျှကို ဆက်ပြီး ရှုမှတ်နေယင် အထက်အထက် ဝိပဿနာဉာဏ်တွေဟာ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီဉာဏ်က ရင့်သန်ပြည့်စုံလာတဲ့အခါမှာ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ် မြင်တယ် ကြားတယ် ကြံတယ်စသည်ဖြင့် ရှုနေရင်း "လှုပ်ချင်တဲ့စိတ်ကြောင့် လှုပ်ရှားရုပ်ဖြစ်တယ်" စသည်ဖြင့် ရုပ်၏အကြောင်းကိုလဲ ပိုင်းခြားပြီး သိလာတယ်။ "သိစရာအာရုံရှိလို့ သိမှုဖြစ်တယ်၊ မြင်စရာရှိလို့ မြင်မှုဖြစ်တယ်" စသည်ဖြင့် နာမ်၏ အကြောင်းကိုလဲ ပိုင်းခြားပြီး သိလာတယ်။ အဲဒီလိုအခါမှာ အကြောင်းအကျိုး ရုပ်နာမ်မျှ ရှိတယ်လို့လဲ

သဘောကျပြီး သိလာတယ်၊ အဲဒါက ပစ္စယပရိဂ္ဂဟခေါ်တဲ့ ဉာဏ်ဘဲ၊ အကြောင်းကိုသိမ်းဆည်းတဲ့ဉာဏ်လို့အနက်ရပါတယ်၊ အချို့ အဋ္ဌကထာကျမ်းများမှာ သပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်လို့လဲ ပြဆိုထားပါတယ်၊ အကြောင်းနှင့်တကွ အကျိုးရုပ်နာမ်တွေကို သိမ်းဆည်းတဲ့ သိတဲ့ဉာဏ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

အဲဒီကနောက် ဆက်ပြီး ရှုမှတ်နေယင် မှတ်ရတဲ့ ရုပ်နာမ်များ၏ အစကိုရော အဆုံးကိုရောသိလာတယ်၊ ပဌမအစမှာတော့ သန္တတိခေါ်တဲ့ အမျိုးတူ ရုပ်နာမ်များ၏ အစနဲ့ အဆုံးကိုသာ သိနိုင်သေးတယ်၊ ဉပမာ ကိုယ်ထဲမှာ နာကျင်မှု ပေါ်လာတဲ့ အခါ နာတယ်နာတယ်လို့ မှတ်ရတယ်၊ အဲဒီလို မှတ်တဲ့အခါ နာမှုကလေး စပြီးပေါ်လာတာကိုလဲ သိရတယ်၊ နာတယ် နာတယ်လို့ မှတ်နေရင်း အဲဒီနာတာကလေး တဖြည်းဖြည်းချင်း လျော့လျော့ပြီးတော့ ပျောက်သွားတယ်၊ အဲဒီလိုပျောက်သွား တာကိုလဲ သိရတယ်။ အဲဒါဟာ တချက်ထဲမှတ်ရုံနဲ့ ပျောက်သွား တာ မဟုတ်သေးဘူး၊ လေးငါးဆယ်ချက်လောက်မှတ်မှပျောက် သွားတာလဲရှိတယ်၊ အချက်ပေါင်း နှစ်ဆယ်သုံးဆယ်စသည်ဖြင့် မှတ်မှ ပျောက်သွားတာလဲ ရှိတယ်။ အဲဒါဟာ အမျိုးတူ နာမှုအစဉ် သန္တတိ၏ အစ-ဖြစ်မှုနှင့် အဆုံး—ပျက်မှုကို သိပုံ ပါဘဲ။

ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ကွေးတယ် ဆန့်တယ် စသည်ဖြင့် မှတ်ရာတွေမှာလဲ အစပေါ်လာတာနဲ့ အဆုံးပျောက်သွားတာကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရတယ်၊ ဒါလဲ သန္တတိအားဖြင့် အစ-ဖြစ်

မှုနဲ့ အဆုံး-ပျက်မှုကို သိတာပါဘဲ။ ဒီလို အမျိုးတူ ရုပ်အစဉ် နာမ်အစဉ် သန္တတိအားဖြင့် အစပေါ်လာတာနဲ့ အဆုံးပျောက် သွားတာကို သိရယင် ဖြစ်ပေါ်လာပြီးတော့ ပျောက်သွားလို့ မမြဲဘူးဆိုတာကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်သဘောကျပြီးသိသွားတော့ တာဘဲ၊ အဲဒါဟာ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်အစစ်ပဲ။ ဒီလို အနိစ္စကို သိယင် ဒုက္ခ အနတ္တကိုလဲ သိတော့တာဘဲ၊ အဲဒါတွေက ဒုက္ခာ နုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်တွေဘဲ။ ဒါတွေဟာ ဝိပဿ နာဉာဏ်တွေဘဲ၊ ယခု ဒီမှာ အားထုတ်ကြရတာဟာ ဒီဝိပဿနာ ဉာဏ်တွေဖြစ်အောင်လို့ အားထုတ်နေကြရတာဘဲ။

ဒီဉာဏ်တွေ ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် ဆက်ပြီး ရှုမှတ်နေယင် အသိ တွေက မြန်လာတယ်၊ ဒါကြောင့် မှတ်ရတဲ့ရုပ်နာမ်၏ အဖြစ် အပျက်ကို ခဏအားဖြင့် ပိုင်းခြားပြီးသိလာတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုယင် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့စိတ်ကို မှတ်လိုက်တဲ့အခါ အဲဒီစိတ် ကလေးဟာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ချက်ခြင်းဘဲ ပျောက်သွားတာကို ထင်ရှား တွေ့ရတယ်၊ နာကျင်မှု ဝေဒနာကို နာတယ် နာတယ် လို့ မှတ်နေယင် မှတ်တိုင်းမှတ်တိုင်း နာတာကလေး တွေဟာ တပိုင်းစီတပိုင်းစီ ပြတ်ပြတ်သွားတာကိုသိရတယ်၊ တဆက်တည်း နာနေတာရယ်လို့ မရှိဘူး၊ နာလိုက် ပျောက်လိုက် နာလိုက် ပျောက်လိုက်နဲ့ တနာချင်းတနာချင်း အစနဲ့အဆုံး ပိုင်းခြား ပြီး သိရတယ်၊ အဲဒါဟာ ဖြစ်ခိုက် ပျက်ခိုက် ခဏအားဖြင့် ပိုင်းခြားပြီးသိတာဘဲ။ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ကွေးတယ် ဆန့် တယ် စသည်ဖြင့် မှတ်ရာတွေမှာလဲ ထိုအတူဘဲ တရွေ့ချင်း

တရွေ့ချင်း ပိုင်းခြားပြီးသိတယ်၊ တဖောင်း တပိန် တကွေး တဆန့်အတွင်းမှာပင် တပိုင်းစီ တပိုင်းစီ အဖြစ်အပျက် တွေကို အများကြီးတွေ့ရတယ်၊ အဲဒါဟာ ခဏအားဖြင့် အဖြစ်အပျက် ကို သိတာပါဘဲ။

အဲဒီလို ပေါ်ပေါ်ပြီး ချက်ခြင်းချက်ခြင်း ပျောက်ပျောက် သွားတာကို ခဏအားဖြင့် ပိုင်းခြားပြီး သိရတဲ့ အခါမှာ ''ဟုတွာ- ဖြစ်ပေါ်လာပြီး၍၊ အဘာဝတွေနေ၊ မရှိခြင်း- ကွယ် ပျောက်သွားခြင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။အနိစ္စာ၊မမြဲ ကုန်''လို့ ဆိုထားတဲ့ ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ပျောက် ပျောက်သွားလို့ မမြဲဘူးဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်ဟာ သာပြီး ရှင်းလင်း ထက်သန်လာတာဘဲ။ ဖြစ်ချည် ပျက်ချည်နဲ့ ဆင်းရဲတွေချည်း ဘဲလို့ သိတဲ့ဉာဏ်လဲ သာပြီး ရှင်းလင်းထက်သန်လာတယ်။ သူ့ သဘောအတိုင်း ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အနတ္တ သဘောတရားမျှဘဲလို့ သိတဲ့ဉာဏ်လဲ သာပြီး ရှင်းလင်းထက်သန်လာတယ်။ အဲဒီလို သိ မြင်တာတွေဟာ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေပါဘဲ၊ဒီဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်အောင်လို့ ယခု ယောဂီတွေ ရှုမှတ်နေကြရတယ်၊ တချို့မှာ ဆိုယင် ဒီလို အသိဉာဏ်တွေဟာ ကိုယ်တိုင်တွေ့အားဖြင့် ရှင်း လင်း ပြည့်စုံနေပါပြီ။

ယခု ပြောခဲ့တာတွေ ကတော့ သာမန် ယောဂီတွေမှာ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ပုံပါဘဲ။ မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ စောစော ပိုင်းကပင် ဈာန်အဘိညာဉ်တွေကိုရလို့ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဆိုတာက ပြည့်စုံပြီးသား ဖြစ်နေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုရား ဖြစ်မည့်ည

နောက်ဆုံးယာမ်အချိန်မှာ ဈာန်တပါးပါးကို ဝင်စားဝင်စားပြီးတော့ ဈာန်မှထတဲ့အခါ အဲဒီဈာန်ကိုလဲရှုတယ်၊ ဈာန်မှတပါး အခြားရုပ်နာမ်တွေကိုလဲရှုတယ်၊ သမာဓိက ပြည့်စုံပြီးဖြစ်နေတဲ့အတွက် ဈာန်ကိုရှုလိုက်ယင် ဈာန်စိတ် စေတသိက်တွေရော ဈာန်၏မှီရာရုပ်တွေရော အဲဒါတွေဖြစ်ပေါ်လာပြီး ချက်ခြင်း ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့မြင်လျက် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တသဘောတွေကို သိမြင်တဲ့ဝိပဿနာဉာဏ်တွေဟာအလွယ်တကူနဲ့ပင် ဖြစ်သွားတယ်လို့ မှတ်ယူရပါတယ်၊ ဈာန်မှတပါး အခြားရုပ်နာမ်တွေ ရှုတဲ့အခါလဲ နည်းတူဘဲ အလွယ်တကူနဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အသိဉာဏ်တွေ ဖြစ်သွားတယ်လို့ ယူရပါတယ်။ အဲဒီလို ရှုတိုင်းရှုတိုင်း အလွယ်တကူနဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တသဘောတွေကို သိသိသွားတာဟာ ဝိပဿနာဆိုတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူးပါဘဲ၊ ဒီဝိပဿနာဉာဏ် ပြည့်စုံပြီးတဲ့နောက် အရိယာမဂ်ဉာဏ်လေးပါးအစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပြီး ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူခဲ့ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီဝိပဿနာဝိဇ္ဇာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံကြောင်းကိုတော့ အထူးပြောနေစရာမလိုတော့ပါဘူး။

မနောမယိဒ္ဓိနှင့် ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်

မနောမယိဒ္ဓိနှင့် ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ် ဆိုတာတွေကတော့ တန်ခိုးဖန်ဆင်းတဲ့ ဉာဏ်ချည်းပါဘဲ၊ ထူးတာကတော့ မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်က မိမိကိုယ်နှင့် ပုံတူဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းတယ်၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်ကတော့ အမျိုးမျိုးအထွေထွေ အလိုရှိရာကို ဖန်ဆင်းတယ်၊ ဒီလိုဖန်ဆင်းတဲ့ အခြင်းအရာလောက်သာ ကွဲပါတယ်။

ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်ဖြင့် ဖန်ဆင်းပုံကတော့ အင်မတန် ကျယ်ပြန့်ပါတယ်၊ ကောင်းကင်ကို မြေကြီးဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းနိုင်တယ်၊ ကောင်းကင်မှာ မြေပြင်လမ်းဖန်ဆင်းပြီး လမ်းလျှောက်နိုင်တယ်၊ မိမိကိုယ်ကို ဝါဂွမ်းလိုပေါ့အောင်ဖန်ဆင်းပြီးလေဖြင့် မိလိုရှိရာ တိုက်သွားအောင်လဲ ဖန်ဆင်းနိုင်ပါတယ်၊ မြေကြီးကို ရေဖြစ်အောင် လိုဏ်ခေါင်းလမ်းဖြစ်အောင်ဖန်ဆင်းပြီးငုပ်လျှိုးသွားနိုင်တယ်၊ အဲဒါမျိုးကို မြေလျှိုးမိုးပျံတယ်လို့ ပြောကြတာဘဲ၊ တပါးတည်းကို အများဖြစ်အောင်, အများကိုတပါးတည်းဖြစ်အောင်, ကိုယ်ပျောက်သွားအောင်စသည်ဖြင့် ဘာမဆိုအလိုရှိရာကို ဖန်ဆင်းနိုင်တယ်၊ အဲဒီလို အထွေထွေအမျိုးမျိုး တန်ခိုးဖန်ဆင်းနိုင်တဲ့ စတုတ္ထစျာန်နှင့်ယှဉ်တဲ့ အဘိညာဉ်ဉာဏ်ကို ဣဒ္ဓိဝိဓဝိဇ္ဇာဉာဏ်ခေါ်တာကို။

စေတောပရိယဉာဏ်

အဲဒီကနောက် စေတောပရိယဉာဏ် ဆိုတာကတော့ သူတပါး၏ စိတ်ကူးကိုသိနိုင်တဲ့ဉာဏ်ပါဘဲ။ ဒါလဲ စတုတ္ထစျာန်နှင့်ယှဉ်တဲ့ အဘိညာဉ်ဉာဏ်ထူးပါဘဲ၊ ဒီဉာဏ်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သူတပါး၏ စိတ်အကြံတွေကို ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်ယင် လွန်ခဲ့တဲ့ ခုနစ်ရက်အတွင်း ဖြစ်ခဲ့တာတွေကိုလဲ သိနိုင်တယ်၊ လာမည့် ခုနစ်ရက်အတွင်းဖြစ်မည့်စိတ်ကူးကိုလဲ သိနိုင်တယ်၊ ယခု ဖြစ်နေဆဲစိတ်သိတာကိုတော့ အထူးပြောစရာမလိုပါဘူး။ ဒီတော့ ဒီစေတောပရိယအဘိညာဉ်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ အတူနေဘို့ရာဟာ တော်

တော် ဝန်လေးပါတယ်၊ တနည်းအားဖြင့်ဆိုယင်လဲ သူတပါး စိတ်သိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ အတူနေရယင် အကုသိုလ် အဖြစ်နည်းဘွယ် ရှိပါတယ်။ အဲဒါနဲ့စပ်ပြီး မာတိကမာတာဆိုတဲ့ ဒကာမကြီး အကြောင်း ပြောရဦးမယ်။

အဘိညာဉ်ရတဲ့ မာတိကမာတာ ဒကာမကြီး

မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးနေစဉ် တချိန်က ရဟန်းတော် ၆၀-ကျိပ်ဟာ မြတ်စွာ ဘုရားထံက ကမ္မဋ္ဌာန်းယူပြီး သင့်လျော်တဲ့ဌာနကို လိုက်ရှာနေ ကြတယ်၊ အဲဒီလိုရှာနေကြရင်း မာတိကဆိုတဲ့ ရွာကို ရောက် သွားကြတယ်၊ အဲဒီရွာမှာ အကြီးအကဲ ဖြစ်သူ၏ မိခင်ကို မာတိကမာတာလို့ခေါ်တယ်၊ အဲဒီမာတိကမာတာဆိုတဲ့ ဒကာမ ကြီးက ကြွလာတဲ့ အဲဒီရဟန်းတော် ၆၀-ကျိပ်ကို အဲဒီရွာမှာ ဝါ ကပ်ပြီးသီတင်းသုံးကြဘို့ပင့်လျှောက်တယ်၊ နေစရာကျောင်းများ ကိုလဲ ပြုပြင်ပြီးပေးတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ ရဟန်းတော် ၆၀- ကျိပ်ဟာ အဲဒီရွာ တောကျောင်းမှာဘဲ ဝါကပ်ပြီး နေထိုင် ကြတယ်။

တနေ့သောအခါမှာစည်းဝေးပြီး အချင်းချင်း ဒီလိုဩဝါဒ ပေးကြတယ်။ အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ အမေ့ဟိ- ငါတို့သည်၊ ပမာဒစာရံ စရိတုံ-မေ့မေ့လျော့လျော့ နေခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ- မသင့်ပါ၊ ဟိ-မှန်ပေ၏၊ အမှာကံ-ငါတို့အား၊ အဋ္ဌမဟာနိရယာ-

ရှစ်ခုသော ငရဲကြီးတို့သည်၊ သကဂေဟံ ဝိယ-ကိုယ်ပိုင်အိမ်ကဲ့သို့၊ ဝိဝဋ္ဋဒွါရာယေဝ-တံခါးအသင့်ဖွင့်ထားလျက် ရှိကုန်သည်သာတည်း။ မယံ-ငါတို့သည်၊ ရေမာနကဗုဒ္ဓဿ-သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကေ-အထံတော်၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုယူခဲ့၍၊အာဂတာ—လာကြကုန်၏။ဗုဒ္ဓါစ နာမ-ဘုရားတို့ မည်သည်မှာလည်း၊ သဋ္ဌေန-မဖြောင့်မမှန်ဘဲ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သောသူသည်၊ပဒါနုပဒိကံ ဝိစရန္တေနာပိ-နောက်မှထက်ကြပ်မကွာ လိုက်၍ နေပါသော်လည်း၊ အာရာဓေတုံ သက္ကာ- အားရကျေနပ်စေရန် မစွမ်းနိုင်ချေ။ ယထာဇ္ဈာသယေနေဝ-အလိုတော်အတိုင်း ပြုကျင့်သောသူသည်သာလျှင်၊ အာရာဓေတုံ သက္ကာ- အားရ ကျေနပ်စေရန် စွမ်းနိုင်ပေ၏။ အပ္ပမတ္တာ-မမေ့မလျော့ကုန်သည်၊ဟောထ-ဖြစ်ကြပါကုန်လော့၊ ဧကေဧကာ နေ-တခုသောအရပ်၌၊ ဒွိဟိ-နှစ်ပါးတို့သည်၊ န ဌာတဗ္ဗံ- န နိသီဒိတဗ္ဗံ-ရပ်နေခြင်း ထိုင်နေခြင်းကို မပြုရာ-စသည်ဖြင့် ဩဝါဒ ကာဘိကာဝတ်ကို ပြုပြီး ကျင့်သုံး အားထုတ် နေကြတယ်။

တနေ့မှာသောအခါမှာ မာတိကမာတာ ဒကာမကြီးက ထောပတ် ဆီ တင်လဲစသော လှူဘွယ်များကို ယူစေပြီး အခြွေအရံများနှင့်တကွ ညနေချမ်းအချိန် ကျောင်းသို့သွားတယ်၊ ကျောင်းရောက်တော့ ရဟန်းတွေကို မတွေ့ရတာနဲ့ ဘယ်ကြွကုန်သလဲလို့ မေးကြည့်တယ်။ သိတဲ့လူများက ရဟန်းတော်တွေဟာ ညဉ့်သန့်စင်ရာ နေ့သန့်စင်ရာများ၌ နေကြတဲ့အကြောင်း,ဂုံးခေါက်လိုက်ယင်တော့ အားလုံးပင် စုဝေးလာကြမည့် အကြောင်းကို

ပြောတယ်။ ဒီတော့ ဒကာမကြီးက တုံးခေါက်စေတယ်၊ တုံးခေါက်သံကြားတဲ့အခါ တပါးပါး နေမကောင်း ထိုင်မသာ မကျန်းမမာဖြစ်လို့တုံးခေါက်တယ်ထင်မှတ်ပြီးတော့ ရဟန်းတွေက သူတို့နေရာအသီးအသီးမှ တပါးချင်းကြွလာကြတယ်။

အဲဒီလို တကွဲတပြားစီ ကြွလာတာကို မြင်ရတော့ ဒကာမကြီးက အထင်လွဲသွားတယ်၊ ဒါကြောင့် "အရှင်ဘုရားတို့ ရန်များ ဖြစ်ထားကြပါသလား" လို့မေးလျှောက်တယ်။ရန်ဖြစ်ခြင်း မရှိကြောင်း ရဟန်းတော်များက ဖြေကြားတဲ့အခါ ဒကာမကြီးက "ဒါဖြင့် တပည့်တော်မတို့အိမ်သို့ ဆွမ်းခံကြွလာကြသလို ဘာကြောင့် တစုတဝေးတည်း မလာကြတာပါလဲ" လို့ မေးလျှောက်ပြန်တယ်။ ဒကာမကြီး သမဏဓမ္မခေါ်တဲ့ ရဟန်းတရားကို အားထုတ်နေကြတယ်၊ ဒါကြောင့် တပါးချင်း တပါးချင်း နေကြရတယ်လို့ ဖြေကြားကြတယ်။ ဟုတ်တယ် ရဟန်းတရားဆိုတာ တယောက်ချင်းအားထုတ်ယင် ပိုပြီးကောင်းတယ်၊ သမာဓိလဲ ရလွယ်တယ်၊ ဉာဏ်လဲဖြစ်လွယ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ယခုအခါ ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ များမှာတော့ နေရာကမပြည့်စုံတာကြောင့် သင့်တော်သလိုဘဲ အားထုတ်နေကြရတယ်။

မာတိကမာတာ ဒကာမကြီးက သမဏဓမ္မ ရဟန်းတရားဆိုတာ တခါမှ မကြားဘူးဘူး၊ ဒါကြောင့် ရဟန်းတရားဆိုတာ ဘယ်လိုဟာပါလဲဘုရားလို့ မေးလျှောက်တယ်၊ ဆံပင် အမွေးအစရှိတဲ့ ဒွတ္တိံသာကာရကိုရွတ်ဆိုကြရတယ်၊မိမိကိုယ်၌ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို ထင်မြင်အောင် နှလုံးသွင်းကြရတယ် ဒကာမကြီး

လို့ ရဟန်းတော်များက ပြောကြတယ်။ ဒီတော့ ဒကာမကြီး က အဲဒီရဟန်းတရားကို အရှင်ဘုရားတို့သာ အားထုတ်ကောင်း ပါသလား၊ သို့မဟုတ် တပည့်တော်မတို့ လူဝတ်ကြောင်များလဲ အားထုတ် ကောင်းပါသေးသလားလို့ မေးလျှောက်ပြန်တယ်။

မည်သူမဆို အားထုတ်ကောင်းတဲ့ အကြောင်း ရဟန်းတော် များက ပြောကြတယ်။ဒါဖြင့်ဘုရား အဲဒီရဟန်းတရားကို တပည့် တော်မလဲ အားထုတ်ရအောင် သင်ကြားပေးပါလို့ ဒကာမ ကြီးက လျှောက်ထား တောင်းပန်တယ်၊ ရဟန်းတော်များက သင်ကြားပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီလို သင်ကြားပေးတာဟာ ဘယ် လောက် ကြာမယ်ထင်ကြသလဲ၊တနာရီ နှစ်နာရီထက်တော့ပိုပြီး ကြာမှာမဟုတ်ပါဘူး၊ အဲဒါကိုလဲ အထူးသတိပြုထားကြရမယ်။ တချို့က အဘိဓမ္မာသဘောတရားတွေ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် သစ္စာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တွေကို သင်ကြားနားလည်ပြီးမှ အားထုတ် ကောင်းသယောင်ယောင် ပြောဟော နေကြတယ်၊ အဲဒါဟာ တရား အားထုတ်ချင်တဲ့သူတွေ စိတ်ဓာတ်ပျက်ပြားအောင်ပြော နေကြတာဘဲ၊ ဘာမျှအကျိုးမရှိတဲ့စကားဘဲ။

ယခု ဒီမာတိကမာတာ ဒကာမကြီး အားထုတ်ပုံကို ကြည့် ပါ။ ဒီဒကာမကြီးဟာ ရဟန်းတော်များထံမှ သင်ယူလာခဲ့တဲ့ အတိုင်း သူ့အိမ်တွင်ဘဲ အားထုတ်နေတယ်၊ အဲဒါ ရက်ပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာတယ်လို့တော့ တိတိကျကျ မသိရဘူး၊ဒါပေမဲ့ အဲဒီဆရာရဟန်းတွေ တရားထူး မရသေးခင် သူက အလျင်ရ တယ်၊ ဘာတွေ ရသလဲဆိုယင် အနာဂါမိ မဂ်ဖိုလ်အထိရတယ်၊

အဲဒီ အနာဂါမိမဂ်ကို ရသည်နှင့်တပြိုင်နက် ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် လေးပါးကိုလဲရတယ်၊ ယခုပြောနေတဲ့ အဘိညာဉ် ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ထူးတွေကိုလဲ ရတယ်၊ ဒါကြောင့် မာတိကမာတာ ဒကာမကြီး က သူ့ဆရာ ရဟန်းတော်တွေဟာ သူရထားတဲ့ တရားမျိုးကို ဘယ်တော့က ရထားကြသလဲလို့ အဘိညာဏ်ဖြင့်ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါ အဲဒီရဟန်းတွေ သန္တာန်မှာ ဈာန်သမာဓိနဲ့ ဝိပဿနာ မျှတောင် မရသေးကြောင်းတွေ့ရပါသတဲ့။

ဘာကြောင့်လဲလို့ ဆင်ခြင်တဲ့အခါ အစာအာဟာရမပြည့်စုံ တဲ့အတွက်ကြောင့် ဆိုတာကိုသိရတဲ့အတွက် သင့်လျော်တဲ့ယာဂု ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်တွေကို ပြည့်စုံအောင် ပြုပြင်ပြီး ကပ်လှူတယ်။ အဲဒီအခါမှာ သင့်လျော်တဲ့ အာဟာရကို သုံးဆောင်ကြရတဲ့ အတွက် အဲဒီရဟန်းတော် ၆-ကျိတ်ဟာ အဲဒီ ဝါတွင်းမှာဘဲ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်ပြီး ရဟန္တာ ဖြစ်တော်မူကြ ပါသတဲ့။ အဲဒါကိုထောက်ဆကြည့်ယင် သင့်လျော်တဲ့အာဟာရ ကလဲ အရေးကြီးကြောင်း သိရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ယခု မြန်မာ ပြည်မှာတော့ ဒကာ ဒကာမတွေက သဒ္ဓါတရား ကောင်းကြတဲ့ အတွက် ဆွမ်း ဘောဇဉ် အာဟာရဘက်ကတော့ လိုပုံမရပါဘူး၊ အားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဘက်ကသာ လိုဘို့ရှိပါတယ်။

အဲဒီ ၆-ကျိပ်သော ရဟန်းတော်များဟာ ဝါကျွတ်တဲ့အခါ မြတ်စွာ ဘုရားထံ ဖူးမြော် ကန်တော့ရန် ကြွသွား ကြတယ်။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော် ရောက်တဲ့အခါ မာတိကမာတာဒကာမ ကြီး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကို ချီးကျူး ပြောဆိုကြတယ်။ အဲဒီ

ဒကာမကြီးက ရဟန်းတို့၏ စိတ်အလိုအကြံကိုသိပြီး သင့်လျော်တဲ့ ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်များကို ပြုပြင်ပြီး ကပ်လှူတဲ့ အကြောင်း အဲဒီလိုကပ်လှူတဲ့ အဟာရကို သုံးဆောင်ရလို့ သူတို့မှာ သမာဓိဉာဏ်တရားထူးတွေ တိုးတက်တဲ့ အကြောင်းများကို ပြောကြတယ်။ အဲဒီသတင်းစကားကို ကြားရတဲ့အတွက် ရဟန်းတပါးက အဲဒီရွာ တောကျောင်းသွားပြီး တရားအားထုတ် နေထိုင်လိုတဲ့ ဆန္ဒဖြစ်လာတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီရဟန်းက မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းတောင်းပြီးတော့ အဲဒီ တောကျောင်းသို့ ကြွသွားပါသတဲ့။

စိတ်ကူးအကြံများတဲ့ရဟန်း

အဲဒီကျောင်း ရောက်တဲ့ နေ့မှာဘဲ သူက ကြံ စည်တယ်၊ ဒီကျောင်းအမကြီးဟာ ကြံစည်တိုင်းသော စိတ်ကို သိသတဲ့၊ ငါလဲ ဒီကနေ့ ခရီးပန်းလာတယ်၊ ကျောင်းကို အမှိုက် လှည်းသုတ်သင်ရန် မစွမ်းနိုင်ဘူး၊ ကျောင်းအမကြီးက အမှိုက်လှည်း သုတ်သင်ဘို့ လူတယောက် လွှတ်လိုက်ယင် ကောင်းမှာဘဲ-လို့ ကြံလိုက်ပါသတဲ့။ မာတိကမာတာ ဒကာမကြီးက အိမ်ကနေပြီး ဆင်ခြင်ကြည့်ရင်း အဲဒီ အကြောင်းကို သိရတဲ့ အတွက် ကျောင်းကို သုတ်သင်ဘို့ လူတယောက် လွှတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီကနောက် ရဟန်းက ရေဆာတဲ့အတွက်“ဖျော်ရည်အချိုကလေး အပို့ခိုင်းလိုက်ယင် ကောင်းမှာဘဲ”လို့ ကြံစည်မိတယ်။ အဲဒါကို လဲ ဒကာမကြီးက အပို့ခိုင်းလိုက်တယ်။

နောက်တနေ့ နံနက်စောစောကျတော့ "အသားလက်သုတ်ကလေးများနဲ့ နူးညံ့တဲ့ယာဂုကို ပို့လိုက်စေချင်တယ်"လို့ ကြံစည်မိတယ်။ ဒကာမကြီးက သူကြံတဲ့အတိုင်းဘဲ ပို့စေလိုက်တယ်။ ယာဂုသောက်ပြီးပြန်တော့ "ဒီလိုမုံ့ခဲဘွယ်ကို အပို့ခိုင်းလိုက်ယင်ကောင်းမှာဘဲ"လို့ကြံပြန်တယ်။အဲဒါကိုလဲ ဒကာမကြီးက ပို့စေလိုက်တယ်။ အဲဒီအခါ ရဟန်းက ကျောင်းအမကြီးဟာ ငါ ကြံတိုင်းကြံတိုင်းကို ပို့စေလိုက်တယ်၊ ဒီဒကာမကြီးကို တွေ့ချင်ပါဘိ၊ အမျိုးမျိုးသော အရသာကောင်းတဲ့ စားဘွယ်တွေကို ယူခဲ့စေပြီး သူကိုယ်တိုင်လာယင် ကောင်းမှာဘဲ"လို့ ကြံစည်လိုက်ပြန်သတဲ့။ ဒီတော့ ကျောင်းအမကြီးက "ဩော် ငါ့သားတော် ရဟန်းက ငါ့ကိုတွေ့ချင်နေပြီ၊ ငါကိုယ်တိုင် လာတာကို တောင့်တနေတယ်"လို့ သိပြီးတော့ ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို ယူစေပြီး ကျောင်းသို့သွားတယ်၊ ဆွမ်းကပ်တယ်။

ဆွမ်းဘုန်းပေးပြီးတဲ့အခါ အဲဒီရဟန်းက "မာတိကမာတာဆိုတာ ဒကာမကြီးဘဲလား"လို့ မေးတယ်၊ ဟုတ်ပါတယ် သားတော်လို့ဖြေတယ်။ ဒကာမကြီးဟာ သူတပါးရဲ့စိတ် သိပါသလားလို့မေးတယ်၊ တပည့်တော်မကို ဘာကြောင့် မေးသလဲ သားတော်လို့ ပြန်မေးလိုက်တယ်၊ ဦးပဥ္ဇင်းက ကြံတိုင်းကြံတိုင်း ဒကာမကြီးက ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်တယ်၊ ဒါကြောင့် မေးတာပါလို့ ရဟန်းကဆိုတယ်။

သူတပါး၏စိတ်ကိုသိတဲ့ ရဟန်းတော်တွေဟာ အများကြီးရှိပါတယ် သားတော်လို့ ဒကာမကြီးက ရှောင်လွှဲပြီး ဖြေတယ်။

ဦးပဥ္စင်းက သူများကိုမေးတာမဟုတ်ပါဘူး၊သင်ဒကာမကြီးကို မေးတာပါလို့ ရဟန်းကဆိုတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒကာမကြီးကတော့ သိပါတယ်လို့တိုက်ရိုက်ဝန်မခံဘဲနဲ့ "သူတပါးစိတ်ကို သိတဲ့သူတွေ ဟာ ဒီလိုပြုတတ်ကြတာပါဘဲ" လို့ ပရိယာယ်ဖြင့် ပြောဆိုပါ သတဲ့။ တရားထူးကို တကယ်ရထားတဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မိမိတို့ရထားတဲ့ တရားထူးကို သူတပါးအား ရစေချင်တယ်၊ ဒါ ပေမဲ့ မိမိတို့ဂုဏ်ကိုတော့ မဖော်ပြလိုကြဘူး၊ အဲဒါဟာ အရိ ယာများ၏ အလိုနည်းတဲ့ ဂုဏ်ဘဲ။ မလွဲမရှောင်သာလှတဲ့ အခါ ပြောရယင်လဲ ဒီလိုဘဲ ပရိယာယ်ဖြင့်သာ ပြောလေ့ ရှိကြပါ တယ်။ ဒါကြောင့် မာတိကမာတာဒကာမကြီးက ပရိယာယ်ဖြင့် သာပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလို ပြောလိုက်တဲ့အခါ အဲဒီရဟန်းက လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားမိတယ်။ ဒီဒကာမကြီး၏ကျောင်းမှာ နေမည့်ကိစ္စဟာ အလွန်ဝန်လေးတာဘဲ၊ ပုထုဇဉ်တွေဆိုတာ ကောင်းတာ သင့် တော်တာလဲ ကြံမိကြတယ်၊ မကောင်းတာ မသင့်တော်တာလဲ ကြံမိတတ်ကြတယ်၊ အကယ်၍ ငါဟာ မသင့်တော်တာကိုများ ကြံမိယင် ခိုးထုပ်ခိုးထည်နှင့်တကွ ခိုးသူကို ဆွဲ(ယောင်)ဆွဲ ပြီး နှိပ်စက်သလို အရှက်တကွဲ အကွဲ့ရဲ့အပြောအဆို ခံရလိမ့်မယ် လို့ ကြံတွေးပြီးကြောက်လာတယ်။ ဒါကြောင့် "ဦးပဥ္စင်း သွား တော့မယ် ဒကာမကြီး" လို့ ရဟန်းကပြောတယ်။

ဘယ်ကိုသွားမှာလဲ အရှင်ဘုရားလို့ မေးတယ်၊ ဆရာဘုရား ထံ သွားမယ်လို့ ပြန်ကြားတယ်။ ဒီကျောင်းမှာဘဲ နေပါဦးအရှင်

ဘုရားလို့ ဒကာမကြီးကလျှောက်တယ်။ မနေတော့ဘူး ဒကာမကြီး၊ သွားတော့မယ်ဆိုပြီး အဲဒီရဟန်းက အတင်းထွက်သွားတယ်၊ အတော်ကိုကြောက်ဟန်တူပါတယ်၊ ကြောက်မယ်ဆိုယင်လဲ ကြောက်စရာပေဘဲ၊ သူက စိတ်ကူးအကြံအစည်များပါဘိနဲ့၊ မတော်တာကြံမိယင် အကြပ်ကျနေပေလိမ့်မယ်၊

မြတ်စွာဘုရားထံရောက်တဲ့အခါဘာကြောင့်ပြန်လာသလဲလို့ မြတ်စွာဘုရားက မေးတော်မူတယ်။ မနေဝံ့လို့ ပြန်လာတဲ့အကြောင်း လျှောက်တယ်။ ဘာကြောင့် မနေဝံ့သလဲလို့ မေးတော်မူတဲ့အခါ အဲဒီက မာတိကမာတာဆိုတဲ့ ကျောင်းအမကြီးဟာ တပည့်တော် ကြံတိုင်းကြံတိုင်း စိတ်အကြံကိုသိနေပါတယ်၊ မတော်တာကို ကြံမိယင် ခိုးထုပ်ခိုးထည်နှင့်တကွ မိထားတဲ့သူခိုးလို ဖြစ်နေတော့မှာဘဲလို့ စဉ်းစားမိပြီး ကြောက်လို့ မနေဝံ့တဲ့အကြောင်း လျှောက်တယ်။

ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီရဟန်းနှင့် သင့်လျော်တဲ့အရပ်ကို ဆင်ခြင် ကြည့်တော်မူတယ်၊ ဆင်ခြင် ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ အဲဒီနေရာကိုပင် အသင့်လျော်ဆုံး အနေနဲ့ မြင်တော်မူတယ်။ ဟုတ်တယ် အဲဒီရဟန်းက စိတ်ကူးကြံစည်မှုတွေက များနေတော့ သူ့စိတ်ကို သိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရှိတဲ့ နေရာမှာနေမှ စိတ်ကူးကြံစည်မှုနည်းပြီး သမာဓိဉာဏ်ဖြစ်လွယ်မယ်။ ယခု တရား အားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီတွေလဲ စိတ်အကြံကို သိတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာထံမှာဆိုယင် ပိုပြီးကောင်းမယ်၊ တချို့ယောဂီတွေက စိတ်မကူးပါနဲ့၊ မှတ်ရိုးသာ မှတ်နေပါလို့ ဆိုပေမယ့် ဆရာက သိလိမ့်

မယ် မထင်တော့ စိတ်ကူးတွေများနေတတ်တယ်၊ တချို့က စိတ်ကူးရုံတွင်တောင် မဟုတ်သေးဘူး၊ အချင်းချင်း စကားပြောပြီး တော့တောင် ပေါ့ပေါ့လျော့လျော့ နေလိုက်ကြသေးတယ်။

ကမ္ဘဋ္ဌာန်းဆရာက ရိပ်မိလို့ မေးမြန်းကြည့်တဲ့ အခါကျတော့မှ သူတို့အမှုတွေ အရိပ်အမြွက်လောက် ပေါ်လာတယ်။ သေသေချာချာ သိပြီး မေးစစ်နိုင်ယင်တော့ အဲဒီလို စိတ်ကူးဝံ့ကြ စကားပြောဝံ့ကြမှာမဟုတ်ဘူး။ ယခုပြောနေတဲ့ ရဟန်းမှာလဲ စိတ်အကြံအစည်တွေက များနေတော့ သူ့စိတ်ကိုသိတဲ့ အဲဒီဒကာမကြီးရှိရာ အရပ်ဟာ အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီကျောင်းကိုဘဲ ပြန်သွားဘို့ အမိန့်ပေးတယ်။ အဲဒီရဟန်းက မသွားဝံ့တဲ့အကြောင်း ထပ်ပြီး လျှောက်ပြန်တယ်။ ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက စိတ်တခုသာ စောင့်ရှောက်နေပါ၊ စိတ်ကိုရှုမှတ်ပြီး စောင့်ရှောက် နေယင် ဘာမျှ ကြောက်စရာမရှိဘူးဆိုတဲ့အကြောင်း မိန့်တော်မူပြီးတော့ စိတ္တာနုပဿနာနှင့်ဆိုင်တဲ့ ဂါထာတပုဒ်ကို ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဒုန္နိဂ္ဂဟဿ လဟုနော၊
ယတ္ထကာမနိပါတိနော။
စိတ္တဿ ဒမထော သာဓု၊
စိတ္တံ ဒန္တံ သုခါဝဟံ။

ဒုန္နိဂ္ဂဟဿ-နှိမ်နိုင်ခဲသော- စိတ်တဲ့ (စိတ်ဆိုတာ နှိမ်ဘို့ ခက်တယ်၊ ဒီလိုဟာ မကြံပါနဲ့ဆိုမှ အဲဒီလိုဟာတွေကို ထပ်တလဲလဲ

လျှောက်ပြီး ကြံနေတတ်တယ်၊ သူ့ကို ရိုက်နှက်ဆုံးမလို့လဲ ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် နှိမ်နိုင်ခဲတယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်၊) ဒုန္နိဂ္ဂဟဿ-နှိမ်နိုင်ခဲသော၊ လဟုနော-လျင်မြန်စွာဖြစ်လေ့ရှိသောစိတ်တို့။ (စိတ်ဆိုတာ အင်မတန်မြန်တယ်၊ ရှုမှတ်ခါစဆိုယင် သူ့ကိုမှီအောင်လိုက်ပြီး မမှတ်နိုင်သေးဘူး၊ ဒီက မှတ်လိုက်ယင် ဟိုရောက်သွားတယ်၊ ဟိုက မှတ်လိုက်ပြန်ယင်လဲ ဒီရောက်လာပြန်တယ်၊ ဖြုတ်ကနဲ ဖြုတ်ကနဲ အင်မတန် အဖြစ် မြန်တယ်၊ ဒါကြောင့်)လဟုနော-လျင်မြန်စွာဖြစ်လေ့ရှိသော၊ယတ္ထကာမနိပါတိနော-အလိုရှိရာရာ အာရုံများသို့ ကျရောက် သွားတတ်သော စိတ်တို့၊ (စိတ်ဆိုတာက ရုပ်များလို တားဆားလို့ ပိတ်ဆို့ထားလို့ ရတာမဟုတ်ဘူး၊ ရုပ်ကိုယ်ကတော့ အခန်းထဲ တံခါးပိတ်ထားယင် ဘယ်ကိုမှမသွားနိုင်ဘူး၊ကြိုး စသည်နဲ့ ချည်တုပ်ထားယင် လှုပ်တောင်မလှုပ်နိုင်ဘူး၊ စိတ်ကတော့ အဲဒီလို တားထားလို့ ပိတ်ထားလို့မရဘူး၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းထဲရောက်နေပေမဲ့ သူက အပြင်ဘက်လဲ ထွက်သွားတယ်၊ အရပ်ထဲလဲသွားတယ်၊ သူ့အလိုရှိရာရာ အာရုံတွေဆီ သွားသွား နေတာဘဲ။ ဒါကြောင့် ယတ္ထကာမနိပါတိနော-အလိုရှိရာရာ အာရုံများသို့ ကျရောက် သွားတတ်သော၊ စိတ္တဿ-စိတ်ကို၊ ဒမထော-ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမခြင်းသည်၊ သာဓု-ကောင်း၏။ (ဘယ်လို ကောင်းသလဲဆိုတော့)ဒန္တံ-ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမအပ်ပြီးသည် ရှိသော်။ ဝါ-ဆုံးမ၍ ယဉ်ကျေးပြီးသော၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်။ သုခါဝဟံ-ချမ်းသာကို ဆောင်ပေးတတ်ပေ၏။

ဆုံးမပေးလို့ ဒီစိတ်ကလေးက ယဉ်ကျေးလာယင် ချမ်းသာကို ဆောင်ပေးတတ်ပါတယ်၊ ရစေတတ်ပါတယ်-တဲ့။ အဲဒီတော့ ဒီစိတ်ကလေးကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမဘို့ရာ အလွန်ဘဲ အရေးကြီးပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုယင်-လူတွေဟာ ချမ်းသာချင်ကြတာချည်းဘဲ၊ ဆင်းရဲချင်တဲ့လူရယ်လို့ မရှိဘူး၊ ချမ်းသာချင်ယင် ချမ်းသာကြောင်းအလုပ်ကို လုပ်ရလိမ့်မယ်၊ အဲဒီအလုပ်က ဘာလဲဆိုယင် မိမိတို့၏စိတ်ကလေးကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမဘို့ပါဘဲ၊ တရားနာပြီး တော့လဲ ဆုံးမရမယ်၊ ယောနိသောမနသိကာရနဲ့ သင့်လျော်အောင် နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ပြီးတော့လဲ ဆုံးမရမယ်၊ တရား အားထုတ်ပြီးတော့လဲ ဆုံးမရမယ်။ နဲနဲ ယဉ်ကျေးယင် ချမ်းသာကို နဲနဲတော့ ဆောင်ပေးပါလိမ့်မယ်၊ များများ ယဉ်ကျေးယင် များများ ဆောင်ပေးပါလိမ့်မယ်၊ အပြည့်အစုံ ယဉ်ကျေးယင်တော့ ချမ်းသာကို အပြည့်အစုံဘဲ ဆောင်ပေးပါလိမ့်မယ်။

အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ဘုရား တရား သံဃာကို အရိုအသေပြုနိုင်အောင် သရဏဂုံ တည်အောင် ယဉ်ကျေးယင်ကို လူ့ဘဝ နတ်ဘဝမှာ ဖြစ်ပြီး လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာကို ဆောင်ပေးနိုင်ပါတယ်၊ တချို့လူတွေမှာ စိတ်ကို မဆုံးမနိုင်လို့ ဘာမှ မယဉ်ကျေးဘူး၊ ဘုရားကို အရိုအသေမပြုနိုင်ဘူး၊ ရှိမခိုးနိုင်ဘူး၊ တရား သံဃာကို အရိုအသေ မပြုနိုင်ဘူး၊ အဲဒီလို လူတွေမှာ စိတ်က မယဉ်ကျေးတဲ့အတွက် ဂါရဝကုသိုလ်လဲ မဖြစ်ဘူး၊ သရဏဂုံကုသိုလ်လဲ မဖြစ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီကုသိုလ်

တွေနဲ့ စပ်ဆိုင်တဲ့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို မရဘူး၊ ဘုရား တရား သံဃာကို ပြစ်မှားမိယင် အဲဒီ အကုသိုလ်ကြောင့် အပါယ် လေးပါးကျရောက်ပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခသာရှိတယ်၊ အဲဒါဟာ စိတ် မယဉ်ကျေးလို့ဘဲ။

သရဏဂုံတည်တဲ့အပြင် ငါးပါးသီလထဲက တပါး နှစ်ပါး စသည်ကို ဆောက်တည်ကျင့်သုံးနိုင်ယင် သာပြီးယဉ်ကျေးလာ တာဘဲ၊ သီလသိက္ခာငါးပါးလုံးကို ကျင့်သုံးနိုင်ယင် သာပြီး ယဉ်ကျေးလာတာဘဲ၊ ဒါနကုသိုလ် ပြုနိုင်ယင်လဲ ယဉ်ကျေး တာဘဲ၊ မိမိပစ္စည်းကို သူတပါးအား ဝေငှပြီး လှူနိုင်တယ် ဆို တာ စိတ်က ယဉ်ကျေးလို့ပေါ့။ အဲဒီလို သီလကုသိုလ် ဒါန ကုသိုလ်ပြုနိုင်အောင် ယဉ်ကျေးယင် လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ တွေကို သာပြီးဆောင်ပေးတတ်ပါတယ်။

အဲဒါတွေထက် ဘာဝနာဖြင့် ယဉ်ကျေးစေတာက သာပြီး ကောင်းတယ်၊ ဘာဝနာနှစ်ပါးထဲမှာလဲ သမထ ဘာဝနာဖြင့် ယဉ်ကျေးစေလျှင် ရူပဘုံ အရူပဘုံတွေ ရောက်ပြီးတော့ ကပ္ပါ ပေါင်းများစွာချမ်းသာစေနိုင်ပါတယ်။ ဝိပဿနာဖြင့်ယဉ်ကျေး စေလျှင်တော့ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်အထိ ရောက်ပြီး အကောင်းဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရစေနိုင်ပါတယ်။ ယခု ဒီဂါထာမှာ ဆိုလိုရင်းကတော့ အဲဒီဝိပဿနာနဲ့ ဆုံးမဘို့ပါဘဲ။ ဒါကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးထဲက စိတ္တာနုပဿနာအရစိတ် ကလေးကို ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း လိုက်ပြီး ရှုနေရမယ်လို့ ဆိုလို ပါတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း စိတ်ကို ရှုမှတ်ပြီး စောင့်

ရှောက်နေယင် မတော်မသင့်တဲ့ စိတ်ဟာ ဖြစ်ခွင့်မရတော့ဘူး၊ တရံတခါ သတိလစ်ပြီး မတော်တဲ့စိတ်ကူး ဖြစ်လာ တောင်မှ ရှုမှတ်ပြီး ပယ်လိုက်တာနဲ့ ချက်ခြင်းဘဲ ပျောက်ကင်း သွားတယ်။

ဒါပေမဲ့ အားထုတ်စပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့ တကြိမ်သောက် ရှုမှတ်ရုံနဲ့ မပျောက်ပဲလဲ ရှိနေတတ်သေးတယ်။ အဲဒီလို မပျောက်သေးယင် နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်စသည်ဖြင့် မပျောက်မချင်း ရှုမှတ်ရတယ်။ စိတ်ဆိုတာ အနှိမ်နင်းရ အဆုံးမရခက်ပါတယ်။ အလွန်လဲ လျင်မြန်ပါတယ်။ သူအလိုရှိရာအာရုံတွေဆီကို ဖြုတ်ကနဲ ဖြုတ်ကနဲ ရောက်ရောက်သွားတတ်ပါတယ်၊ အဲဒါကို ယခုလို ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီတွေဟာအသိဆုံးပါဘဲ။အဲဒီလို လျင်လျင်မြန်မြန်သူသွားချင်ရာ ရောက်ရောက်သွားတတ်တဲ့ စိတ်ကို ရှုမှတ်ပြီး နိုင်နင်းအောင် ဆုံးမဘို့ရာ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ အဲဒါကို ဗမာလို လွယ်လွယ်နဲ့မှတ်ရအောင် ဘုန်းကြီးက ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်။

> နှိမ်နိုင်ခဲစွ၊ လျင်မြန်လှ၍၊ သူကျလိုရာ၊ ကျတတ်ပါသည့်၊ ဝိညာဏသွမ်း၊ စိတ်သရမ်းကို၊ စောင့်ဖမ်းရှုရေး၊ ဆုံးမပေး၍၊ ယဉ်ကျေးလိမ္မာ၊ သူဖြစ်လာသော်၊ ချမ်းသာဆောင်ပေးတတ်သတည်း....တဲ့။

ဒီဆောင်ပုဒ်ကို စီပြီး ဟောခဲ့ဘူးတာ ကြာပါပြီ။ အဲဒီမှာ နှိမ်နိုင်ခဲစွ၊ လျင်မြန်လှ၍-ဆိုတဲ့ နှစ်ပိုဒ်က ဒုန္နိဂ္ဂဟဿ လဟုနော

ဆိုတဲ့ နှစ်ပုဒ်၏ ဘာသာပြန်ပါဘဲ၊ သူကျလိုရာ-ကျတတ်ပါသည့်-ဆိုတဲ့ နှစ်ပိုဒ်ကတော့ ယတ္ထကာမနိပါတိနော-ပုဒ်၏ ဘာသာပြန်ပါဘဲ၊ ဝိညာဏသွမ်း-စိတ်သရမ်းကို-ဆိုတဲ့ နှစ်ပိုဒ်ကတော့ စိတ္တသ-စိတ်ကို-ဆိုတဲ့ပုဒ်၏ ဆိုလိုတဲ့ အနက်ပါဘဲ၊ အဲဒီမှာ ဆုံးမရမည့်စိတ်ဆိုတော့ မယဉ်ကျေးသေးတဲ့ စိတ်ပဲ၊ နှိမ်နိုင်ခဲတယ်-သူကျလိုရာကျတယ်လို့ ဆိုထားတဲ့အတွက် ဆိုးသွမ်းတဲ့စိတ်ပဲ သရမ်းတဲ့စိတ်ပဲလို့လဲ ထင်ရှားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ စောင့်ပြီးဖမ်းရမယ်ဆိုတဲ့ စကားနဲ့လဲ ကာရန်ရအောင်လို့ အဲဒီစိတ်ဝိညာဏ်ကို သွမ်းတယ် သရမ်းတယ်လို့လဲ ဖြည့်စွက်ပြီး ဆိုထားပါတယ်။

ဒမထော - ဆုံးမခြင်း- ဆိုတာကလဲ ဒီနေရာမှာ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကိုစောင့်ပြီး ဖမ်းပြီး ရှုမှတ်သောအားဖြင့် ဆုံးမခြင်းကို ရည်ရွယ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒမထော သာဓု-အရစောင့်ဖမ်းရှုရေး ဆုံးမပေး၍-လို့ စီထားတယ်။ ယဉ်ကျေးလိမ္မာ-သူဖြစ်လာသော်- ချမ်းသာဆောင်ပေးတတ်သတည်း- ဆိုတာကတော့ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ ဒန္တံ-ဆုံးမပေး၍ ယဉ်ကျေးသည်ရှိသော်၊ သုခါဝဟံ-ချမ်းသာကို ဆောင်ပေးတတ်ပေ၏-လို့ ဆိုတဲ့ စကားအရ စီထားတာပါဘဲ၊ ဒါကတော့ ရှင်းပါတယ်။ ကဲ အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

နှိမ်နိုင်ခဲစွ၊ လျင်မြန်လှ၍၊ သူကျလိုရာ၊ ကျတတ်ပါသည့်၊ ဝိညာဏသွမ်း၊ စိတ်သရမ်း ကို၊ စောင့်ဖမ်းရှု

ရေး၊ ဆုံးမပေး၍၊ ယဉ်ကျေးလိမ္မာ၊ သူဖြစ်လာသော်၊၊
ချမ်းသာဆောင်ပေးတတ်သတည်း။

အဲဒီတရားဂါထာအရ "စိတ်ကိုနှိမ်နိုင်ခဲ့တယ်" ဆိုတာလဲရှုမှတ်နေတဲ့ယောဂီတွေမှာလက်တွေ့အားဖြင့်ဘဲထင်ရှားပါတယ်၊၊လျင်မြန်တယ်-ဆိုတာလဲ ထင်ရှားတာဘဲ။ သူကျလိုရာ အာရုံဆီကျကျသွားတတ်တယ်-ဆိုတာလဲ ထင်ရှားတာဘဲ။ ဒီအာရုံကိုကြံဘို့ တန်တယ် မတန်ဘူးလို့ စိတ်က ဆင်ခြင်နေတာ မဟုတ်ဘူး၊ကိုယ်နဲ့မတန်မရာတွေကိုလဲ လျှောက်ပြီးကြံနေတာဘဲ။အဲဒါကတော့ တရားအားထုတ်ခြင်း ရှုမှတ်ခြင်း မရှိတဲ့ သူတွေမှာတောင် ထင်ရှားပါလိမ့်မယ်။ အယ့်ယ်ကြီးရင့်နေတဲ့ သူကပေမဲ့ကိုယ်နဲ့ မတန်တာတွေကို လျှောက်ကြံ နေတတ်တယ်။ အလွန်အောက်တန်း ကျတဲ့ သူကပေမဲ့ သူနဲ့ မတန်တာ တွေကိုလျှောက်ကြံနေတတ်တယ်။ ဒါမေမဲ့ တဖက်သားပုဂ္ဂိုလ်တွေကမသိလို့ တော်ပါသေးရဲ့၊ သိသွားကြမယ် ဆိုယင်တော့ တော်တော့်ကို ဒုက္ခဖြစ်စေနိုင်မည့် စိတ်ကူးမျိုးတွေပါဘဲ၊ အဲဒီလိုသူကျလိုရာ ကျရောက် သွားတတ်တဲ့ စိတ်ရိုင်းကို ယဉ်ကျေးအောင် စောင့်ရှောက် ဆုံးမပေးဘို့ လိုပါတယ်၊ မဆုံးမဘဲ သူ့သဘောအတိုင်းလွှတ်ထားယင် သူကမတော်တာတွေကိုကြံတတ်တယ်၊ မတော်တာတွေကိုပြုဘို့ တိုက်တွန်းတတ်တယ်၊ သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲဘို့ သတ်ဘို့လဲ ကြံတတ် တိုက်တွန်းတတ်တယ်၊ သူတပါးဥစ္စာကို ခိုးဘို့ လုယူဘို့လဲ ကြံတတ် တိုက်တွန်းတတ်တယ်၊ မပိုင်တဲ့ ကာမဂုဏ်တွေကို ကျူးလွန်ဘို့လဲ ကြံတတ် တိုက်တွန်း

တတ်တယ်၊ အဲဒီလို ကြံစည်တိုက်တွန်းပြီးတော့ သူက ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ဆောင်ပေးတတ်တယ်၊ ငရဲဆင်းရဲကိုလဲ ပေးတတ်တယ်၊ ပြိတ္တာဆင်းရဲကိုလဲ ပေးတတ်တယ်၊ ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့ ပြိတ္တာဆင်းရဲမျိုးတွေပေါ့။

ဒါကြောင့် စိတ္တေန နီယျတေ လောကော-စိတ်က သတ္တဝါဆိုတဲ့ လောကကို ဆောင်တယ်လို့ ဟောထားတာဘဲ၊ ကောင်းတဲ့စိတ်က ကောင်းရာဘုံဘဝများသို့ ဆောင်တယ်၊ မကောင်းတဲ့စိတ်ကတော့ မကောင်းရာ ဘုံဘဝများသို့ ဆောင်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို မကောင်းရာဆောင်မည့် စိတ်ကို ယဉ်ကျေးအောင် ရှုမှတ်ပြီး ဆုံးမရတယ်။

အဲဒီလို ဆုံးမပေးဘို့ရန်အတွက် ဝိညာဏသမ်း စိတ်သရမ်းကို စောင့်ဖမ်းရှုရေး ဆုံးမပေး၍-လို့ ဆိုထားတယ်။ ဒါကြောင့် ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ် ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေရင်း စိတ်ကလေးက တခြားထွက်သွားယင် ရှုမှတ်ပြီး ပယ်လိုက်ရမယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ဖန်များလာတော့ စိတ်ကလေးက နူးညံ့သိမ်မွေ့လာတယ်၊ ကိုယ်ထားလိုရာမှာ ထားနိုင်တယ်၊ သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏ်ရောက်တဲ့အခါ ဒီစိတ်ကလေးနူးညံ့သိမ်မွေ့ပုံ ယဉ်ကျေးလာပုံဟာ အင်မတန် ထင်ရှားပါတယ်၊ အဲဒီလို သိမ်မွေ့ယဉ်ကျေးလာယင် မကြာမီမှာဘဲ သောတာပတ္တိ မဂ်ချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာကိုလဲ ဆောင်ပေးတတ်တယ်၊ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ် ချမ်းသာအထိလဲ ဆောင်ပေးတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဝိညာဏသမ်း စိတ်သရမ်းကို စောင့်ဖမ်းရှုရေး ဆုံးမပေး၍ ယဉ်

ကျေးလိမ္မာ သူဖြစ်လာသော် ချမ်းသာ ဆောင်ပေးတတ်သတည်း-လို့ ဆောင်ပုဒ်က ဆိုထားတာဘဲ။ မူရင်းဂါထာကို ပြန်ရွတ်လိုက်ဦးမယ်။

ဒုန္နိဂ္ဂဟဿ လဟုနော၊
ယတ္ထကာမ နိပါတိနော။
စိတ္တဿ ဒမထော သာဓု၊
စိတ္တံ ဒန္တံ သုခါဝဟံ။

ဒုန္နိဂ္ဂဟဿ-နှိမ်နိုင်ခဲသော၊ လဟုနော-လျင်မြန်စွာ ဖြစ်လေ့ရှိသော၊ ယတ္ထကာမနိပါတိနော-ကျလိုရာရာ အာရုံများသို့ ကျရောက်သွားတတ်သော၊ စိတ္တဿ-စိတ်ကို၊ ဒမထော-ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမခြင်းသည်၊ သာဓု-ကောင်းပေ၏၊ ဒန္တံ-ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမပြီးသည်ရှိသော်၊ ဝါ-ဆုံးမ၍ ယဉ်ကျေးပြီးသော၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ သုခါဝဟံ-ချမ်းသာကို ဆောင်ပေးတတ်၏။

မာတိကမာတာ ဒကာမကြီး၏ ကျောင်းသို့ မသွားရဲဘဲ ကြောက်နေတဲ့ ရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားက ဒီတရားဂါထာ မန္တာန်ဖြင့် ရဲဆေးတင်ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီရဟန်းလဲ မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမတော်မူလိုက်တဲ့အတိုင်း ဘုရားထံမှ ထွက်ခွာသွားကတည်းက စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်းကို ရှုမှတ်သွားတယ်၊ တခြားတပါး ထွက်သွားယင်လဲ အဲဒီစိတ်ကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်တယ်၊ မာတိကရွာ တောကျောင်း ရောက်တဲ့အခါလဲ သူ့စိတ်ကိုသာ မပြတ်ရှုမှတ်နေတယ်၊ အလျင်တခါကလို ကြံစည်စိတ်ကူးခြင်းကို မပြုတော့ဘူး။

မာတိကမာတာ ဒကာမကြီးကလဲ အဘိညာဉ်ဖြင့် ကြည့်ပြီး အဲဒီရဟန်းပြန်ကြွလာတာကို မြင်တယ်။ သင့်လျော်တဲ့ ဆွမ်း ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်များကိုပြုပြင်ပြီး ကပ်လှူတယ်။ ဒါကြောင့် (ကတိပါဟေနေ၀) သုံးလေးငါးရက်အတွင်း ရက်အနည်းငယ် ဖြင့်ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်ပြီး ရဟန္တာ ဖြစ်တော်မူပါသတဲ့။ ဒီ၀တ္ထုထဲမှာပြောလိုရင်းကတော့သူတပါးစိတ်ကိုသိတဲ့စေတော ပရိယအဘိညာဉ်ကို မြတ်စွာဘုရားသာမဟုတ်၊ မာတိကမာတာ ဆိုတဲ့ ဒကာမကြီးတောင် ရတဲ့အကြောင်းရယ်၊ သူတပါးစိတ်ကို သိတဲ့ အဲဒီဒကာမကြီးကို အကြောင်းပြုပြီး မတော်တဲ့ စိတ်ကူး ကို ပယ်နိုင်ပြီး တရားထူး ရလွယ်တာရယ် အဲဒီ ၂-ချက်ဟာ ပြောလိုရင်းပါဘဲ။

စိတ်အကြံသိသူနားမှာနေယင် မတော်တာ မကြံဝံ့ဘူး

ဟုတ်တယ်၊ သူတပါးစိတ်ကိုသိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၏အနီးမှာနေရယင် စိတ်က မတော်တာကို မကြံဝံ့ဘူး၊ တခါက ဘုန်းကြီးဟာ သုသာန်မှာ သွားနေဘူးတယ်။ ၁၂၉၃-ခုနှစ် ရဟန်း၀ါရှစ်၀ါ ရတုန်းကပါဘဲ၊ အဲဒီတုန်းက သတိပဋ္ဌာန်အမှတ်တရားကို အားမထုတ်ရသေးပါဘူး။ တရားအားထုတ်ဖို့ရာ သင့်တော်တဲ့နေရာ နဲ့ သင့်တော်တဲ့နည်း သင့်တော်တဲ့ဆရာကို ရှာနေရင်း အဲဒီတုန်း က ကျော်ကြားနေတဲ့ဘုန်းတော်ကြီး ဦးအုန်းခိုင်ထံ ရောက်သွား တယ်။ ဦးအုန်းခိုင်၏ ကျောင်းက သထုံခရိုင် ဒုံ၀န်းဘူတာမှ အရှေ့မြောက်ဖက်တွင် ရွှေရောင်ပြတောင်ဆိုတဲ့ အရပ်မှာရှိတယ်။

အဲဒီဘုန်းတော်ကြီးက ဓုတင်ကျင့်ဝတ်တွေကို အမြဲတမ်းဆောင်ပြီး ကျင့်နေတယ်၊ အထူးအားဖြင့် သုသာန်ဓုတင်ကို ဆောင်နေတယ်။ ညဥ့်ဆိုယင် သုသာန်မှာသာ နေ့လေ့ရှိတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဆွမ်းခံရွာများဆိုင်ရာ သုသာန်များသို့ အလှည့်ကျသွားပြီးနေတယ်။

ဘုန်းကြီး အဲဒီ ရောက်တဲ့အခါတုန်းက ဘုန်းတော်ကြီး ဦးအုန်းခိုင်က နောက်ပါ တပည့်တပါးနဲ့ သုသာန်တခုသို့သွားတယ်၊ အခြား ရဟန်းတော်များနဲ့ ရသေ့များက အခြား သုသာန်တခုသို့သွားကြတယ်၊ ဘုန်းကြီးလဲ အဲဒီအများစုနဲ့အတူ လိုက်သွားတယ်၊ နေဝင်ခါနီးမှာ သုသာန်သို့ရောက်သွားတယ်။ ရောက်သွားလို့ မကြာခင်ဘဲ မလှမ်းမကမ်းရွာ သုသာန်တခုက လာပြီးပင့်တယ်၊ အကြောင်းကတော့ ၁၅-နှစ်အရွယ်ကလေးမ တယောက် ကြိုးဆွဲချပြီး သေဆုံးသွားလို့ အဲဒီ ကလေးမ အလောင်းကို မြှုပ်ထားရာမှာ အစောင့်အရှောက်ရစေရန် ရည်ရွယ်ပြီးပင့်တာပါဘဲ။ အဲဒီလို အစိမ်းသေအလောင်းကို ပယောဂဆရာတွေက တူးဖေါ်ပြီး လက်ဖျန်ရိုးစတဲ့ အစိတ်အပိုင်းကို ပယောဂ ပညာအတွက် အသုံးချတတ် ကြပါတယ်၊ အဲဒီလို အန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးဘို့ပါဘဲ။

ဘုန်းကြီးတို့ ရောက်နေတဲ့ သုသာန်မှာလဲ ၂-ညဥ့်နေပြီးလို့ နောက်ဆုံးညဥ့် ဖြစ်နေတာကလဲတကြောင်း၊ နောက်တညဥ့်မှာ အဲဒီသုသာန်မှာနေဘို့ အလှည့်ကျ နေတာကလဲ တကြောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဒကာများက ပင့်တာကလဲတကြောင်းကြောင့် အဲဒီ

ပင့်ရာသုသာန်သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြရပါတယ်၊ နေမဝင်ခင် ဘဲ ရောက်သွားပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့အဖွဲ့က ရှစ်ပါးလောက် ရှိပါတယ်။ အဲဒီရောက်တော့ အသီးအသီး နေရာယူကြပါတယ်၊ ဒကာများက ကောက်ရိုးများ ခင်းပေးထားတယ်၊ ဟိုချုံဖုတ် နားမှာတနေရာ ဒီချုံဖုတ်နားမှာ တနေရာ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ ခွဲပြီး ခင်းပေးထားပါတယ်၊ သောက်ရေအိုးများလဲ တည်ထား ပါတယ်။

နေရာယူကြတဲ့အခါ အခြားပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ အစိမ်းသေ ကလေးမ အလောင်းမြှုပ်ထားတဲ့ နေရာနဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းနေရာ များကို ယူကြတယ်၊ ဘုန်းကြီးမှာတော့ အဲဒီအစိမ်းသေ အလောင်း မြေပုံနဲ့ အနီးဆုံးနေရာကို ရတယ်၊ ဘယ်လောက် နီး သလဲ ဆိုယင် ၂-တောင့်ထွာလောက်ဘဲ ကွာပါတယ်၊ ကပ်လျက် ပဲ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဘုန်းကြီးဟာ တခါမှ သုသာန်မှာ မနေ ဘူးဘူး၊ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ သုသာန်မှာ နေသားကျ ပြီး ရိုးနေပါပြီ၊ ဘုန်းကြီးမှာ အဆန်းဖြစ်နေတော့ ကြောက် တဲ့စိတ် ပေါ်လာတယ်၊ ခက်တော့တာဘဲ နေရာချင်း လဲဘို့ ဆိုယင်လဲ ကိုယ်က အဲဒီအထဲမှာ ဝါအကြီးဆုံးဖြစ်နေတဲ့အတွက် မတော်ဘူး စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီး အဲဒီနေရာမှာဘဲ နေရ တယ်။

အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ပရိတ်မေတ္တာများ ပွါးများပြီး တော့ လဲလျောင်းပြီး အိပ်ကြတယ်၊ ဘုန်းကြီးကတော့ သုသာန် မှာ လဲလျောင်းမအိပ်ချင်တာနဲ့ နိသဇ္ဇိဓုတင်ဆောင်ပြီး နေထိုင်

ပါတယ်။ "သူသေအလောင်းနားမှာ ဘီလူးတွေလာနေတတ်ကြတယ်"လို့ ဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စကားကို အမှတ်ရတာနဲ့ ဘီလူးများရှိနေယင် အဲဒီဘီလူးများနှင့် မတိုက်မိအောင် အထူး သတိပြုပြီး ခပ်ငြိမ်ငြိမ်ဘဲ နေရတယ်၊ အဲ့ဒီသုသာန်မှာ လေးညတိတိနေခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက သုသာန်စောင့်နတ်တွေ ဘီလူးတွေက အနီးမှာရှိနေယင်, သူတို့ကလဲ လူ့စိတ်ကူးကို သိနေမယ်ဆိုယင် အဲဒီနတ်တွေ ဘီလူးတွေက ချောက်လှန့်မှာကို ကြောက်လို့ မသင့်လျော်တဲ့စိတ်ကူးမျိုးကို မကြံဝံ့ဘူး၊ စိတ်ကူးနယ်ပယ်ဟာအတော်ကျဉ်းနေခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ကိုယ်တွေ့နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီးတော့ ယခုပြောနေတဲ့ဝတ္ထုကြောင်းထဲက ရဟန်းဟာလဲ မာတိကမာတာဒကာမကြီးကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မသင့်တော်တဲ့ စိတ်ကူးမဖြစ်ပဲ စိတ်စင်ကြယ်ပြီး အရဟတ္တဖိုလ် တရားထူးကို လျင်မြန်စွာရသွားဟန် လက္ခဏာရှိတယ်လို့ ယူဆမိတယ်။ စေတောပရိယ အဘိညာဉ်အကြောင်းကတော့ တော်လောက်ပါပြီ။

ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်

ယခု ဝိ-မ-ဣ-စေ-ဒိ ဆိုတဲ့ ဉာဏ်ငါးပါးထဲက နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ကိုပြောရမယ်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်က အနီးအဝေး အကြီးအသေး အဆင်းဟူသမျှကို မြင်နိုင်သလိုပင် ဒီဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ကလဲ အသံစကား ဟူသမျှကို ကြားနိုင်တယ်၊ လူ့ပြည်က အသံသာမဟုတ်ဘူး၊ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်က အသံ

တွေ့ကိုလဲ ကြားနိုင်တယ်၊ အခြား စကြဝဠာတွေက အသံများကိုလဲ ကြားနိုင်တယ်၊ အလှန်သိမ်မွေ့တဲ့ အသံကိုလဲ ကြားနိုင်တယ်။ ထည့်သွင်းရမည့် ဝိ-မ-ဣ-စေ-ဒိ-အကြောင်းလဲ စုံသွားပြီ။ ဒိဝိဇ္ဇာငါးပါးနဲ့ ပု-ဒိ-အာ-ဆိုတဲ့ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို ပေါင်းလိုက်ယင် ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးဖြစ်ဘယ်။ အဲဒီဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတဲ့အကြောင်း သာတာဂိရိနတ်က ဖြေကြားပါတယ်။

သမ္မ-အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း၊ သော-ငါတို့၏ဆရာဖြစ်တော်မူသော ထိုဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝိဇ္ဇာယစေဝသမ္ပန္နော-ဝိဇ္ဇာမည်သော ဉာဏ်ထူးသုံးပါး,ဉာဏ်ထူးရှစ်ပါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော် မူပါပေ၏။ အထော-ထို့ပြင်၊ သံသုဒ္ဓ-စာရဏော ကောင်းစွာစင်ကြယ်သော အခြေခံ အကျင့်များ စရဏတရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော် မူပါပေ၏-လို့ ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။ အဲဒါကို....

ဝိဇ္ဇာဉာဏ်များ သုံးပါးရှစ်သွယ်၊ စရဏဆဲ့ငါး ကျင့်အားစုံတယ်-လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဝိဇ္ဇာဉာဏ်များ သုံးပါးရှစ်သွယ်၊ (ဆို)
စရဏဆဲ့ငါး ကျင့်အားစုံတယ်။ (ဆို)

စရဏ တဆဲ့ငါးပါး

ဟေမဝတနတ်က စရဏနှင့်လဲ ပြည့်စုံပါရဲ့လား-လို့ မေးတဲ့အတွက် သာတာဂိရိနတ်က စရဏခေါ်တဲ့ အခြေခံအကျင့်များ

နှင့်လဲ ပြည့်စုံတဲ့အကြောင်းပြောပါတယ်၊ အဲဒါကို ဒီမှာ "စရဏ ဆဲ့ငါး ကျင့်အားစုံတယ်"လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။အဲဒီစရဏ ၁၅-ပါးကိုလဲ အသေးစိတ် သရုပ်အားဖြင့် လွယ်လွယ်နဲ့ မှတ်ရအောင် ဒီမှာ....

သီ-ဣန်-ဘော-ဇာ၊ ဈာန်လေးဖြာ၊ သဒ္ဓါ ဝီရိယ။
သတိ ပညာ၊ ဟိ-ဩ-ဗာ၊ မှတ်ပါ စရဏ-လို့

ဆောင်ပုဒ် ၂-ခုစီထားတယ်။ အဲဒီ ၂-ပုဒ်ထဲက ပဌမပုဒ်ကိုဆိုကြရမယ်။

သီ-ဣန်-ဘော-ဇာ၊ ဈာန်လေးဖြာ၊ သဒ္ဓါ ဝီရိယ။ (ဆို)

သီ-ဆိုတာက ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဘဲ (၁)၊ဣန်-ဆိုတာက ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ (၂)၊ ဘော-ဆိုတာက ဘောဇနေမတ္တညုတာ(၃)၊ ဇာ-ဆိုတာက ဇာဂရိယာနုယောဂ(၄)၊ ဈာန်လေးဖြာဆိုတာက ရူပဈာန်လေးပါးကိုဆိုတယ်(၅-၈)၊ သဒ္ဓါနှင့် ဝီရိယဆိုတာကတော့ ထင်ရှားနေပါပြီ(၉-၁၀)။ ဒီတော့ ဒီပဌမဆောင်ပုဒ်ထဲမှာ စရဏတရားဆယ်ပါး ပါဝင်တယ်။ အဲဒါကို တပါးချင်းရှင်းပြီး ပြောသွားမယ်။

(၁) ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဆိုတာ သူ့ကိုစောင့်ရှောက်ယင် အဲဒီစောင့်ရှောက်တဲ့သူကို လောကဘေး သံသရာဘေးများမှ လွတ်စေနိုင်တဲ့ ပိတ်ဆို့စောင့်စည်းမှုသီလလို့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ရှိပါတယ်။ လူများမှာ ငါးပါးသီလဟာ ပါတိမောက်သီလဘဲ၊ ရဟန်းများမှာတော့ အကျဉ်းအားဖြင့် ၂၂၇-ပါး, အကျယ်

အားဖြင့် ကုဋေကိုးထောင်ကျော် သီလတွေဟာ ပါတိမောက် သီလဘဲ။အဲဒီသီလကိုရိုရိုသေသေစောင့်ထိန်းနေယင် လောကမှာ အကဲ့ရဲ့ခံရမည့်ဘေးနဲ့မင်းဘေးတို့မှလွတ်စေနိုင်ပါတယ်၊အပါယ် လေးပါးအစရှိသော သံသရာဘေးများမှလဲ လွတ်မြောက်စေနိုင် ပါတယ်။ဒါကြောင့် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလလို့ ခေါ်ပါတယ်။

(၂) ဣန္ဒြိယသံဝရသီလဆိုတာကတော့ မြင်မှု စသည်မှာ အစိုးရတဲ့အတွက် မျက်စိအစရှိတဲ့ ဒွါရ ၆-ပါးကို ဣန္ဒြေလို့ခေါ် တယ်၊ ဒါကြောင့် ဣန္ဒြေ ၆-ပါးဆိုတာ ဒွါရ ၆-ပါးဘဲ၊ အဲဒီ ဒွါရ ၆-ပါးက မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း နံတိုင်း စားသိတိုင်း ထိသိ တိုင်း ကြံသိတိုင်းအဘိဇ္ဈာဆိုတဲ့ လိုချင်မက်မောမှုမဖြစ်ရအောင်, ဒေါမနဿဆိုတဲ့ နှလုံးမသာမှုနှင့်တကွ စိတ်ဆိုးပြစ်မှားမှု မဖြစ် ရအောင် စောင့်ရှောက်တာကို ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ ခေါ်တယ်။ ဒီသီလကတော့ ဘာဝနာတခုခုကို မပြတ် ပွားများနေပါမှ ကောင်းကောင်းပြည့်စုံနိုင်ပါတယ်၊ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာတော့ အတော်အသင့်လောက်သာ ပြည့်စုံနိုင်ပါတယ်။

(၃) ဘောဇနေမတ္တညုတာ ဆိုတာကတော့ စားသုံးတဲ့ ဘောဇဉ်နဲ့စပ်ပြီး အတိုင်းအရှည်သိတာပါဘဲ၊ အလှူခံရာမှာလဲ အတိုင်းအရှည်သိပြီး သင့်တော်လောက်ရုံသာ အလှူခံရတယ်၊ သုံးဆောင်ရာမှာလဲပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်ပြီးသင့်တော် လောက်ရုံသာ စားသုံးရတယ်။ဆွမ်းကိုစားတဲ့အခါမှာ ဆင်ခြင် ဘို့ရာ မြတ်စွာဘုရားက "ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိ သေဝတိ နေဝ ဒဝါယ" စသည်ဖြင့် ဟောထားပါတယ်။

ကောင်းတာကိုစားရတဲ့အခါ နှစ်သက်သာယာမှုဖြစ်တတ်တယ်၊ မကောင်းတာကို စားရတဲ့အခါ စိတ်ပျက်မှု နှလုံးမသာမှု ဖြစ်တတ်တယ်၊ ကောင်းတာကို တောင့်တမှုလဲ ဖြစ်တတ်တယ်၊ အဲဒီလို နှစ်သက်သာယာမှု တောင့်တမှု လောဘ, စိတ်ပျက်မှု ဒေါသ, နှလုံးမသာမှု ဒေါမနဿ ဆိုတာတွေ မဖြစ်ရအောင် ဒီလို ဆင်ခြင်ပြီးစားပါတဲ့။

ဆွမ်းကိုစားရတာဟာ ပျော်မြူးနိုင်အောင်စားတာမဟုတ်၊ မာန်ယစ်နိုင်အောင် စားတာမဟုတ်၊ အသားအရေ ကြည်လင်ပြည့်ဖြိုးပြီးလှပတင့်တယ်အောင် စားတာမဟုတ်၊ ဒါဖြင့် ဘာအတွက်လဲဆိုယင် ဒီရုပ်ကိုယ်ကြီး တည်မြဲတည်နေအောင် စားရတယ်၊ ဆာလောင်ခြင်းကင်းအောင် စားရတယ်၊ ဆာလောင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်မည့် ဒုက္ခဝေဒနာတွေ မဖြစ်ရအောင် စားရတယ်၊ ကျန်းမာရေး ပြည့်စုံအောင် စားရတယ်၊ ကျန်းမာပြီးနေသာထိုင်သာရှိနေတော့ ဘာလုပ်ဖို့လဲဆိုယင် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ အကျင့်သိက္ခာတွေကို ကျင့်နိုင်အောင် စားရတယ်လို့ ဒီလိုဆင်ခြင်ပြီး စားရတယ်။ ဆွမ်းကိုသာမဟုတ်ဘူး၊ သင်္ကန်း စသည်ကိုလဲ မချမ်းရအောင် မပူရအောင် ခြင် မှက် မြွေ ကင်း စသည် မကိုက်ရအောင် ဝတ်ရုံရ သုံးဆောင်ရတယ် စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင်ရတယ်၊ အဲဒီလိုဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင်သောအားဖြင့် အတိုင်းအရှည်ကို သိတာဟာ "ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင်ဘွယ် ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိခြင်း" ဆိုတဲ့ ဘောဇနေမတ္တညုတာဘဲ။

(၄) ဇာဂရိယာနုယောဂဆိုရာမှာ ဇာဂရိယ- နိုးကြားခြင်းကို+အနုယောဂ အားထုတ်ပြုလုပ်ခြင်း-တဲ့၊ အအိပ်အနေနည်းပြီး နိုးကြားမှုများအောင် အားထုတ်ခြင်းပါဘဲ။ ဒါပေမဲ့ ဘာဝနာအလုပ်ကို အားမထုတ်ပဲ နိုးကြားနေတာ ကတော့ အကျိုးမများတာလဲရှိတယ်၊ တခါက ဘုန်းကြီးတပါးက ပြောဘူးတယ်၊ သူ့မှာတော့ နိုးနေယင် အကုသိုလ်စိတ်ကူးတွေ များလွန်းလို့ အကုသိုလ်အဖြစ်နည်းအောင် အချိန်များများ အိပ်နေရပါသတဲ့။

အင်း-သူ့ဟာလဲ ဟုတ်တုတ်တုတ်ပဲ၊ နိုးနေတဲ့ အချိန်မှာ ကာမဝိတက် ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဟိံသာ ဝိတက်တွေကို ကြံနေလျှင် အကုသိုလ်တွေ အဖြစ်များနေမှာဘဲ၊ အိပ်ပျော်နေတဲ့ အချိန်မှာတော့ အဲဒီလို အကုသိုလ်ဝိတက်တွေ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အိပ်နေတာက အကုသိုလ် အဖြစ်နည်းတယ်ဆိုတာ ဟုတ်တုတ်တုတ်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီဇာဂရိယာနုယောဂအရ နိုးနေတာကတော့ အဲဒီလို ဘာဝနာလက်မဲ့ နိုးနေတာကို မဆိုလိုပါဘူး၊ ဘာဝနာဖြင့် နိဝရဏ ကိလေသာတွေကို ပယ်လျက် နိုးနေတာကိုသာ ဆိုလိုပါတယ်။-အဲဒီမှာ ဟောထားပုံကတော့....

ဒိဝသံ-တနေ့ပတ်လုံး၊ စင်္ကမေန နိသဇ္ဇာယ- စင်္ကြံသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့်၊ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ-ကုသိုလ်ကို တားမြစ်တတ်သည့် နိဝရဏတရားတို့မှ၊စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ပရိသောဓေတိ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စေ၏-တဲ့။

စင်္ကြံသွားလိုက် ထိုင်လိုက် ဒွိဣရိယာပုထ်နှစ်ပါးဖြင့် ကာမစ္ဆန္ဒ အစရှိတဲ့ နီဝရဏ ကိလေသာတွေကင်းပြီး စိတ်စင်ကြယ်အောင် အားထုတ်နေရမယ်တဲ့။ အဲဒီမှာ အသွားနှင့် အထိုင်၊ အထိုင်နှင့်အသွားတို့၏စပ်ကြားမှာ ရပ်တဲ့ ဣရိယာပုထ်လဲပါဝင်ပါတယ်၊ လဲလျောင်းအိပ်တဲ့ ဣရိယာပုထ်ကိုတော့ ပြမထားဘူး။ ဒါကြောင့် တင်းတင်းရင်းရင်း အားထုတ်လျှင် တနေ့လုံး ရံခါထိုင်, ရံခါစင်္ကြံသွား, ရံခါရပ်ခြင်းဆိုတဲ့ ဣရိယာပုထ်သုံးပါးဖြင့် နီဝရဏကင်းအောင် ဘာဝနာတပါးပါးဖြင့် အားထုတ်နေရမယ်၊ ထို့အတူပင် ည ၁၀-နာရီအထိ ညဥ့်ဦးယာမ်မှာလဲ မပြတ်အားထုတ်နေရမယ်၊ သန်ကောင်ယာမ် အချိန် ၄-နာရီခန့်မှာတော့ ကျန်းမာရေးရအောင် လဲလျောင်းပြီးအိပ်နေနိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အိပ်မပျော်မီအတွင်းမှာတော့ မိမိအားထုတ်နေကျတရားကို နှလုံးသွင်းမြဲပင် နှလုံးသွင်းနေရတယ်၊ အဲဒီလို နှလုံးသွင်းနေရင်းပင် အိပ်ပျော်သွားစေရတယ်။ နံနက် ၂-နာရီအချိန်မှာ အိပ်ရာမှထပြီး ထိုင်ခြင်း ရပ်ခြင်း သွားခြင်းတို့ဖြင့် နီဝရဏကိလေသာကင်းပြီး စိတ်စင်ကြယ်အောင် ဘာဝနာတပါးပါးဖြင့် အားထုတ်နေရတယ်။ အဲဒီလို တရက်မှာ ၆-ပိုင်းရှိတဲ့အနက်က သန်းကောင်ယာမ် တပိုင်းလောက်သာ အိပ်ပြီး ကျန်တဲ့ ၅-ပိုင်းမှာ ဘာဝနာတပါးပါးဖြင့် နိုးကြားနေတာကို ဇာဂရိယာနုယောဂခေါ်တယ်။

(၅-၈)ချောန်လေးဖြာ အရကတော့ ရူပချောန်လေးပါး ဖြစ်ကြောင်းအဋ္ဌကထာမှာဖွင့် ပြထားပါတယ်၊ အဲဒီမှာ အရူပချောန်များကို စတုတ္ထချောန်ထဲ သွင်းယူလျှင်လဲ သင့်စရာရှိပါတယ်။

(၉-၁၀) သဒ္ဓါနှင့်ဝီရိယအကြောင်းကတော့ အထူးခွဲထွင်ပြီး ပြောနေစရာ မလိုပါဘူး။ ဒီတော့ သီ-ဣန်-ဘော-ဇာ၊ချောန်လေးဖြာ၊ သဒ္ဓါ ဝီရိယ-ဆိုတဲ့ ဒီပဌမဆောင်ပုဒ်ထဲမှာ စရဏတရား ၁၀-ပါး ပါဝင်သွားပြီ။ ဒုတိယ ဆောင်ပုဒ်က "သတိ ပညာ၊ ဟိ-ဩ-ဗာ၊ မှတ်ပါစရဏ"တဲ့။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သတိ ပညာ၊ ဟိ-ဩ-ဗာ၊ မှတ်ပါ စရဏ။ (ဆို)

ဒီဆောင်ပုဒ်ထဲက သတိဆိုတာ အမှတ်ရမှုဘဲ (၁၁)၊ ပညာဆိုတာက အသိဉာဏ်ဘဲ(၁၂)၊ ဟိ-ဆိုတာက ဟိရီ....တဲ့၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်မှု ရှက်ခြင်းပါဘဲ(၁၃)၊ ဩ-ဆိုတာက ဩတ္တပ္ပတဲ့၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်မှု ကြောက်လန့်ခြင်းပါဘဲ (၁၄)၊ ဗာ-ဆိုတာက ဗာဟုသစ္စ- အကြား အမြင် များခြင်းတဲ့(၁၅)။

ဒီ ဗာဟုသစ္စ- အကြားအမြင်များခြင်းဆိုရာမှာ အကြား ဆိုတာက မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ တရားတော်တွေကိုကြားနာမှတ်မိတာပါဘဲ၊ ယခုလို တရားနာရင်း တလုံးမှတ်မိနှစ်လုံးမှတ်မိစသည်ဖြင့် မှတ်သားမိတာကို အာဂမသုတ-အကြားလို့ ခေါ်တယ်။ တရားအားထုတ်ရင်း ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့ပြီး သိမြင်တာကို အဓိဂမသုတ- အမြင်လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီ အကြားရော

အမြင်ရော ပြည့်စုံဘာ များတာကို ဗာဟုသစ္စ-အကြား အမြင် များခြင်းလို့ ဆိုတယ်။

ဘယ်လောက်များဘို့ လိုသလဲဆိုယင်, သာမန် သာဝကများမှာ မိမိတကိုယ်တည်း လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဆိုယင် ဂါထာ တပုဒ်လောက် ကြားနာပြီး ကျင့်ရုံသိရုံမျှဖြင့်လဲ အကြားအမြင် များတယ် ပြည့်စုံတယ်လို့ ဆိုရပါတယ်။ သူတပါးတွေအားဟော ပြောမည့် ဆရာဆိုယင်တော့ မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ တရားတွေကို များများတတ်သိလေလေ ကောင်းလေလေပါဘဲ။ ဒီနေရာမှာ မေးစရာရှိတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုယင် "မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ သူတပါးထံမှ ကြားနာမှတ်သားခြင်းမရှိပါဘဲ ဘယ်လိုအကြား အမြင်သုတနှင့် ပြည့်စုံပါသလဲ"လို့ မေးစရာရှိပါတယ်။

အဖြေကတော့ အကြားနှင့်အမြင် ဆိုတဲ့ သုတနှစ်မျိုးထဲက အဓိဂမသုတဆိုတဲ့ အမြင်သုတဟာ မြတ်စွာဘုရားမှာအကြွင်းမဲ့ ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်၊ အဲဒီလို အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံကို သိနေတဲ့ အတွက် မသိသေးတဲ့အရာကို သူတပါးထံမှ ကြားနာ မှတ်သား စရာ မလိုတော့ပါဘူး၊ ဥပမာအားဖြင့်ပြောရယင် ကိုယ့်အိမ်တွင်းမှာရှိတဲ့ အရာဝတ္ထုတွေအကြောင်းကို ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်ပြီး သိနေကြတဲ့အတွက် အဲဒီ အကြောင်းအရာတွေကို သိဘို့ရာ သူတပါးထံမှာ ကြားနာဘို့မလိုသလိုပါဘဲ။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားမှာ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံကို သိမြင်တဲ့ အဓိဂမသုတနှင့် လုံးဝ ပြည့်စုံတော်မူတဲ့အတွက် ဗာဟုသစ္စ

ဆိုတဲ့ အကြားအမြင်များခြင်းဟာ အလွန်အကဲ အမြင့်အမြတ်ဆုံး အပြည့်စုံဆုံးဖြစ်ပါတယ်။

သတိ ပညာ၊ ဟိ-ြဩ-ဗ၁၊ မှတ်ပါ စရဏ ဆိုတဲ့ ဒီဒုတိယ ဆောင်ပုဒ်ထဲမှာ စရဏဘရား ငါးပါး ပါဝင်တယ်။ပဌမဆောင်ပုဒ်က ဆယ်ပါးနှင့်ပေါင်းလိုက်ယင် စရဏတရား တဆဲ့ငါးပါး ဖြစ်တယ်။ ဒီတဆဲ့ငါးပါးထဲမှာ သဒ္ဓါကစပြီး နောက်ပိုင်းခုနှစ်ပါးဟာ သဒ္ဓမ္မခေါ်တဲ့ သူတော်ကောင်းတရားတွေဘဲ၊ဒေသနာ အစဉ်အားဖြင့် ဆိုယင်တော့ သဒ္ဓါ ဟိရီ ဩတ္တပ္ပ ဗာဟုသစ္စ ဝီရိယ သတိ ပညာ-လို့ ဒီလို ဟောထားပါတယ်၊ ဆောင်ပုဒ်မှာ ဒေသနာအစဉ်အတိုင်း မဟုတ်ပဲ လင်္ကာသွားအရ ကာရန်ရသည်အားလျော်စွာ ခုနစ်ပါး သရုပ်ပြည့်ရုံမျှ စီထားပါတယ်။

ယခုပြောခဲ့တာဟာ ဝိဇ္ဇာရော စရဏရော စုံသွားပါပြီ။ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး စရဏ တဆဲ့ငါးပါးတို့နှင့် မြတ်စွာဘုရားမှာ ပြည့်စုံတော်မူကြောင်းကို သာတာဂိရိနတ်ကရဲရဲရင့်ရင့် ဝန်ခံပြီး ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။ အဲဒါ အလွန်ကြည်ညိုဘွယ် ကောင်းတဲ့အတွက်ကြောင့် ထပ်ပြီး ဆိုလိုက်ကြဦးစို့။

ဝိဇ္ဇာဉာဏ်များ သုံးပါးရှစ်သွယ်၊ (ဆို)

စရဏ ဆဲ့ငါး ကျင့်အားစုံတယ်။ (ဆို)

သုံးပါး ဝိဇ္ဇာ၊ ပု-ဒိ-အာ၊ ပညာ ဉာဏ်မျက်စိ။ (ဆို)

ရှစ်ပါးအရ၊ ထည့်သွင်းကြ၊ ဝိ-မ-ဣ-စေ-ဒိ။ (ဆို)

သိ-ဏှန်-ဘော-ဇာ၊ ဈာန်လေးဖြာ၊ သဒ္ဓါဝီရိယ။ (ဆို)
သတိပညာ၊ ဟိ-ဩ-ဗာ၊ မှတ်ပါစရဏ။ (ဆို)

အဲဒီ ဘုရားဂုဏ်တော်တွေကို နတ်နှစ်ဦး မေးဖြေ နေကြရာ ဌာနဟာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ပေါ်က ကောင်းကင် အရပ်မှာဖြစ်တယ်၊ အဲဒီအခါက (ကုရရဃရမြို့သားနဲ့ အိမ်ထောင်ကျပြီး ကုရရဃရမြို့မှာ လိုက်နေလို့ ကုရရဃရိကာ-ကုရရဃရမြို့သူလို့ ဆိုရတဲ့) ကာဠီဟာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့က သူ့မိဘတိုက်မှာ မီးဖွားရန်ရောက်နေခိုက် ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီ ကာဠီဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးက လေသာပြူတင်းကို ဖွင့်ပြီး လေညှင်းခံနေခိုက်မှာ အဲဒီနတ်နှစ်ဦး စကားပြောသံကို ကြားရတယ်၊ ဒီအသံဟာ ကောင်းကင်က လာတဲ့ အသံဘဲ၊ လူ့အသံတော့ မဟုတ်ဘူး၊ နတ်တွေ စကားပြောတဲ့ အသံဖြစ်မှာဘဲလို့ စဉ်းစားပြီး နားထောင်နေတယ်။ အဲဒီလို နတ်တွေ ပြောတဲ့စကားသံကို ကြားရတယ်ဆိုတာကလဲ ဘုန်းကံ ပါရမီထူး ရှိတဲ့သူမို့ ကြားရတာ၊ တခြားလူတွေကတော့ အဲဒီ ဟုန်းက ဘယ်သူမှ ကြားကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ကာဠီကတော့ ပါရမီထူးရှိတဲ့အတွက် အဲဒီနတ်တွေပြောတဲ့ စကားကို ကြားလဲကြားရတယ်၊ သူတို့ပြောတာကို နားလဲလည်တယ်။ ဒါကြောင့်သူ့မှာ အဲဒီနတ်တွေပြောတာကို နားထောင်နေရင်း ဘုရားဂုဏ်တော်တွေကို အာရုံပြုပြီး ကြည်ညိုတဲ့ သဒ္ဓါတရားတွေ ထက်သန်စွာ ဖြစ်လာတယ်၊ "ငါတို့ဘုရား စိတ်ထား ကောင်းစွာ၊ သူခပ်သိမ်းအား သနားညီညာ၊ အာရုံကောင်းဆိုး ကြံမျိုးသုံးဖြာ၊ လိုရှိတိုင်း မဆိုင်းပြုနိုင်ပါ" တဲ့။

ယခုပွင့်နေတဲ့ မြတ်စွာဘုရားဟာ စိတ်ကို ကောင်းစွာထား နိုင်သတဲ့၊ သတ္တဝါအားလုံးအပေါ်မှာညီတူပင်ချစ်ခင်ခြင်းသနား ခြင်းရှိသတဲ့၊ အာရုံ အကောင်းအဆိုးနောက်ကို မလိုက်ပဲ အလို တော်ရှိတဲ့အတိုင်း နှလုံးသွင်း ကြံစည်နိုင်သတဲ့ စသည်ဖြင့် အာရုံ ပြုပြီးကြည်ညိုတဲ့သဒ္ဓါတရားတွေ တဖွားဖွားဖြစ်နေတယ်။ "ဝိဇ္ဇာ ဉာဏ်များ သုံးပါးရှစ်သွယ်၊ စရဏဆဲ့ငါး ကျင့်အားစုံတယ်"တဲ့၊ ဝိဇ္ဇာ ဉာဏ်ထူးသုံးပါး ပု-ဒိ-အာ ဆိုတဲ့ဉာဏ်ထူးများနှင့်လဲ ပြည့် စုံသတဲ့၊ ဝိ-မ-ဣ-ဒိ-စေ-ပု-ဒိ-အာဆိုတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူး ရှစ်ပါးနှင့် လဲ ပြည့်စုံသတဲ့၊ အခြေခံအကျင့် စရဏ တဆဲ့ ငါးပါးနှင့်လဲ ပြည့်စုံသတဲ့ စသည်ဖြင့် အာရုံပြုပြီး ကြည်ညိုတဲ့ သဒ္ဓါတရား တွေ တဖွားဖွားဖြစ်နေတယ်။

ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံသူ အမြတ်ဆုံးဘဲ

ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံတယ် ဆိုတာဟာ အလွန်ပင် ကြည်ညို ဘွယ် ကောင်းပါတယ်၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း ဒီလို ဟောထားပါတယ်။

ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ၊
ယေ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊
သော သေဋ္ဌော ဒေဝမာနုသေ-တဲ့။

ဇနေတသ္မိံ လောက၌၊ ဝါ-လူအများထဲ၌။ ယေ၊ အကြင် သူတို့သည်။ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော၊ အမျိုးအနွယ်ကို အစဥ်

လျှောက်၍ အယုတ်အမြတ် ဆုံးဖြတ်လေ့ရှိကုန်၏။တသာ့၊ ထိုသူတို့တွင်။ ခတ္တိယော၊ မင်းမျိုးဖြစ်သောသူသည်၊ သေဋ္ဌော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၍ မြင့်မြတ်လှပါပေ၏။

အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ အမျိုးအနွယ်စိစစ်ပြီး အယုတ်အမြတ် ခွဲခြားလေ့ရှိကြပါတယ်၊ ဗြာဟ္မဏမျိုးကမြတ်တယ် ခတ္တိယမျိုးကမြတ်တယ်၊ ဝေဿမျိုး သုဒ္ဒမျိုးတွေက ယုတ်ညံ့တယ်လို့ ဒီလိုအမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ခွဲခြားကြတယ်။ အဲဒီအထဲမှာလဲ အနွယ်အားဖြင့် ကောသိယအနွယ် ဘာရဒ္ဒါဇအနွယ်က ယုတ်ညံ့တယ်၊ ဂေါတမအနွယ် မောဂ္ဂလာနအနွယ် ကစ္စာနအနွယ်ကမြတ်တယ် စသည်ဖြင့် အနွယ်အားဖြင့်လဲ ခွဲခြားကြတယ်။

ဘယ်လောက်အထိ ခွဲခြားထားသလဲ ဆိုယင် အမျိုးအနွယ်မြတ်တယ်လို့ အသိအမှတ်ပြုထားတဲ့သူတွေက ဒွန်းစဏ္ဍာား ပန်းမှိုက်သွန် အစရှိတဲ့ အမျိုးညံ့တွေနဲ့ မထိရဘူး၊ ထိမိသွားယင် အသရေ ယုတ်ညံ့ပျက်စီးသွားတယ်လို့ ယူဆထား ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဒွန်းစဏ္ဍာားအမျိုးညံ့တွေဟာ မြို့ပြင်မှာ သီးသန့်ရွာတည်ပြီးနေရတယ်၊ မြို့ထဲလာတဲ့အခါလဲ သူ့ကို အမျိုးယုတ်သူမှန်းသိပြီး တိမ်းနိုင် ရှောင်နိုင်အောင်လို့ ဒုတ်နှစ်ချောင်းနဲ့ ဒေါက်ဒေါက်ဒေါက်ဒေါက် အသံပြုပြီးလာရသတဲ့၊ မတော် တဆ ထိမိတိုက်မိယင် အသရေယုတ်သွားမှာကို ကာကွယ်နိုင်အောင် သတိပေးတဲ့သဘောပါဘဲ၊ ကျွန်တော် အမျိုးယုတ်သူလာပါတယ် အမျိုးမြတ်တဲ့အရှင်မြတ်တွေရှောင်ကြပါလို့ ဆိုလိုတဲ့ သဘောပါဘဲ။ မာတင်္ဂဇာတ်ထဲမှာ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာ ဆိုတဲ့

သေဌေးသမီးက မာတင်္ဂသူတောင်းစားကို မြင်တဲ့ အတွက် အမင်္ဂလာဖြစ်တယ်လို့ယူဆပြီး သူ့အခြွေအရံတွေက မာတင်္ဂကို ဝိုင်းပြီးရိုက်ကြတာဟာဒီအမျိုးအယုတ်အမြတ်ခွဲခြားတဲ့သဘော ပါဘဲ၊ အဲဒါတွေကတော့ ဟိုရှေးခေတ်တုန်းက ခွဲခြားပုံတွေ ပါဘဲ။ ယခုခေတ်မှာလဲ အဲဒီလောက်မဆိုးပေမဲ့ ခွဲခြားမှုကတော့ ရှိနေသေးတာဘဲ။

ရှိပုံကိုတဆင့်ကြားသိရတာကတော့ မကြာမီက ပျံလွန်တော်မူသွားတဲ့ ဗဟန်းထဲက ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ကြီးက သူ့ကိုယ်တွေ့ကို ပြောဘူးတယ်၊ ရှေးဗြိတိသျှခေတ်တုန်းက အဲဒီဆရာတော်ကြီးက အိန္ဒိယ သိဟိုဠ်ကို ဘုရားဖူးသွားတဲ့အခါ သူ့ဒကာများနဲ့ စပ်ပြီး ကုလားသေဌေးကြီးတဦးအိမ်မှာ ဝင်ရောက်ပြီး တည်းခိုပါသတဲ့၊ အဲဒီအခါ ကုလားသေဌေးကြီးက ဘာပြောသလဲ ဆိုတော့ ခင်ဗျား ကျုပ်အိမ်မှာတည်းနိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျား နေသွားတဲ့နေရာမှာ ကျုပ်တို့နေလို့မဖြစ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် နေရာ သီးသန့်လုပ်ပေးမယ်လို့လဲ ပြောပါသတဲ့၊ အိမ်သာကိုလဲ ခင်ဗျားတက်သွားယင် ကျုပ်တို့တက်လို့ မဖြစ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အိမ်သာကိုလဲ သီးသန့်လုပ်ပေးမယ်လို့ ပြောပါသတဲ့။

ဒါတောင် ဗမာပြည်ကမို့ ဒါလောက်အခွင့်ပေးသေးတာ၊ သူတို့ဆီက ဇာတ်နိမ့်တွေဆိုယင် ဒါလောက်တောင် အခွင့်ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီဇာတ်နိမ့်တွေကို သူတို့ အလေးအမြတ် ပြုတဲ့ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းထဲတောင် မဝင်စေရဘူးတဲ့။ သူတို့၏အယူ အဆအားဖြင့် အမျိုးညံ့ကမွေးလာယင် မြင့်မြတ်အောင်ပြုပြင်

လို့ မရတော့ဘူး၊ တဘဝလုံးယုတ်ညံ့သွားတော့တာဘဲ၊ အမျိုးမြတ်က မွေးလာယင်လဲ ဘာလုပ်နေနေ မြင့်မြတ်နေတယ်လို့ဘဲ ယူဆကြတယ်၊ ဒီလို အယူအဆတွေကတော့ သူတို့၏ ကျမ်းစာတွေမှာလဲရှိတယ်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ့ဝင် ပိဋကတ်ကျမ်းတွေထဲမှာလဲ ရှိတယ်။

သီဟိုဠ်မှာလဲ အမျိုး အယုတ်အမြတ် ခွဲခြားမှုဟာ အိန္ဒိယလောက် မပြင်းထန်ပေမဲ့ အတော်အတန်တော့ ရှိတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် သီဟိုဠ်မှာ အမျိုးညံ့ထဲကဖြစ်လာတဲ့ ရဟန်းကို အမျိုးမြတ်တဲ့လူတွေက အရိုအသေ မဆည်းကပ်မကိုးကွယ်လိုကြဘူး၊ အမျိုးမြတ်တဲ့လူကို အမျိုးညံ့တဲ့ရဟန်းက ကြောက်ရွံ့သလိုလိုနဲ့ ဖြစ်နေတယ်။ဗမာပြည်မှာတော့ ဒီလို အမျိုးနှင့်စပ်ပြီး အယုတ်အမြတ်ခွဲခြားတာ ထင်ထင်ရှားရှား မရှိပါဘူး၊ ပစ္စည်းရှိတဲ့လူ အာဏာရှိတဲ့လူကို ရိုသေကြတာဘဲ။ ယခု ဒီမှာဟောထားတဲ့ တရားကတော့ အိန္ဒိယမှာဟောတဲ့ တရားဖြစ်တဲ့အတွက် အိန္ဒိယ အခြေအနေအရ ဟောတဲ့တရားဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အမျိုးအနွယ်နှင့်စပ်ပြီး ငါတို့ အမျိုးအနွယ်က မြတ်တယ်၊ သူတို့အမျိုးအနွယ်က ယုတ်တယ်စသည်ဖြင့် စိစစ်ရွေးချယ်လေ့ရှိတဲ့ လူတွေထဲမှာ ခတ္တိယခေါ်တဲ့ မင်းမျိုးက အမြတ်ဆုံးပါဘဲတဲ့။ဘာကြောင့်လဲဆိုယင်အဲဒီရှေးခေတ်တုန်းက ခတ္တိယ မင်းမျိုးတွေဟာ သူတို့၏ အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်ရှောက်လေ့ရှိကြတယ်၊ ညံ့တဲ့သူတွေနဲ့ အိမ်ထောင်ဘက် မပြုကြဘူး၊ ဒါကြောင့် အမျိုးအနွယ် အားဖြင့်လဲ စင်ကြယ်တယ်၊

နောက်ပြီးတော့ အဲဒီမင်းမျိုးတွေက သူ့အမျိုး သူ့နိုင်ငံအတွက် ရွတ်ရွတ်ချွန်ချွန်လဲ တိုက်ခိုက်ပြီး ကာကွယ် စောင့်ရှောက်တတ်တယ်၊ အာဏာလဲရှိတယ်၊ ဒါ့ကြောင့် လောကအနေ အားဖြင့် မြင့်မြတ်တယ်လို့ဆိုဘာပါဘဲ။ ဒါကြောင့်....

ဘေသုံ၊ အမျိုးအနွယ်ကို အစဥ်လျှောက်၍ အယုတ် အမြတ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြားလေ့ရှိသော ထိုလူတို့တွင်။ ခတ္တိယော၊မင်းမျိုးဖြစ်သောသူသည်။ သေဋ္ဌော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၍ မြင့်မြတ်ပါပေ၏-လို့ဆိုပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့-ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာမည်သောဉာဏ်ထူးများ စရဏမည်သော အခြေခံအကျင့်တရားတို့နှင့်ပြည့်စုံပါပေ၏။ သော၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေဝမာနုသေ၊နတ်လူအများထဲ၌၊ဝါ-တလောကလုံး၌။ သေဋ္ဌော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၍ မြင့်မြတ်လှပါပေတော့၏-တဲ့။

လောကဘက်ကနေပြီးကြည့်ယင် မင်းမျိုးဖြစ်သူကို အမြတ်ဆုံးလို့ ဆိုရသလိုပင် တရားဘက်ကနေပြီး ကြည့်ယင်တော့ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံတဲ့သူဟာ အမြတ်ဆုံးပါဘဲတဲ့၊ ဒီဂါထာကို ပဌမစပြီး ရွတ်ဆိုတာကတော့ သဟမ္ပတိဆိုတဲ့ အရိယာ ဗြဟ္မာကြီးဘဲ၊အဲဒီဗြဟ္မာကြီးရွတ်ဆိုတာကို မြတ်စွာဘုရားက သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် ဆင်ခြင် ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ဗြဟ္မာကြီးဆိုတဲ့ အတိုင်း ဟုတ်မှန်ကြောင်းကို တွေ့ရတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားက လဲ သဘောတူ အခွင့်ပြုတဲ့အနေဖြင့် ဒီဂါထာကို ထောက်ခံပြီး ဟောတော်မူပါတယ်။

လောကအနေအားဖြင့် မင်းမျိုးတို့ မင်းတို့ဆိုတာ မြတ်တယ်ဆိုပေမဲ့ မသေမီကာလ အာဏာရှိစဉ်ကာလလောက်သာ မြတ်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်၊ အာဏာလက်မဲ့ ဖြစ်နေတဲ့အခါ သေပြီးတဲ့အခါများကျတော့ ဘာမျှ အားကိုးစရာမရှိတော့ပါဘူး၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံတဲ့လူကတော့ အစဉ်ထာဝရ ကောင်းမြတ်ပါတယ်၊ နဲနဲပြည့်စုံယင် နဲနဲတော့ မြင့်မြတ်တာဘဲ၊ များများပြည့်စုံယင် များများမြင့်မြတ်တာဘဲ၊ ပြည့်စုံလေလေ မြင့်မြတ်လေလေဘဲ။

ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်ဖြင့် တန်ခိုးဖန်ဆင်းပြနိုင်မယ်ဆိုယင်, မြေလျှိုး မိုးပျံပြနိုင်မယ်ဆိုယင် ယခုနေအခါ လူတွေက သိပ်ပြီး အလေးအမြတ်ပြုကြမှာဘဲ၊ စေတောပရိယဉာဏ်ဖြင့် သူတပါး စိတ်ကို သိပြီး ပြောနိုင်ယင်လဲ အလေး အမြတ် ပြုကြမှာဘဲ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် သေသွားတဲ့သူတွေရဲ့ ဖြစ်ရာဘဝကို ပြောနိုင်ယင်လဲ အလေးအမြတ်ပြုကြမှာဘဲ၊ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်များဖြင့် အကြားအမြင်ပေါက်ပြီး ပြောဟောနိုင်ယင်လဲ သိပ်အလေးအမြတ်ပြုကြမှာဘဲ၊ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်နေရင်း သမာဓိ အထူးကောင်းတဲ့ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အဲဒီအဘိညာဉ်များနဲ့ ခပ်တူတူဘဲ၊ အကြားအမြင် ရတန်သလောက် ရနေတာ ရှိတယ်။

မခုက္ကုခရိုင် ကျွန်းထဲက ဒကာမကြီးတယောက်ဟာ ဘုန်းကြီးတို့ ညွှန်ကြားနေတဲ့ နည်းအတိုင်း ရှုမှတ် အားထုတ်ပြီး အကြားအမြင်တွေရနေတယ်လို့ ဆိုတယ်၊ တခါက သူ့ညီမအိမ်

မှာ လက်ဝတ်လက်စား ရွှေတွေ ပျောက်သွားလို့ အဲဒီဒကာမကြီးကို မေးကြည့်သတဲ့၊ ဒကာမကြီးက မပြောချင်ပါဘူးလို့ ငြင်းပယ်နေပေမဲ့ အထပ်ထပ် တွယ်ကပ်ပြီးမေးနေတာနဲ့ နောက်ဆုံးတော့ သူက တရားနှလုံးသွင်းပြီးကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ပစ္စည်းရှင်အိမ်မှ အိမ်ဖေါ်ကလေးမကယူသွားပြီး အဲဒီကလေးမရဲ့အိမ် မီးဖိုချောင်က ကျပ်ခိုးစဉ်ပေါ်မှာ အိုးကလေးထဲထည့်ပြီး တင်ထားတာကိုတွေ့မြင်ပါသတဲ့၊ အဲဒီတော့ သူတွေ့မြင်တဲ့ အတိုင်း ပြောလိုက်တဲ့အခါ ပစ္စည်းရှင် ဒကာမကြီးက ရဲပုလိပ်ကို ခေါ်ပြီး အဲဒီကလေးမအိမ်လိုက်သွားတယ်၊ အဲဒီရောက်တော့ တခါတည်း မီးဖိုချောင်ထဲဝင်သွားပြီး ကျပ်ခိုးစင်ပေါ်ကအိုးကလေးကို ဖွင့်ကြည့်ပြီးတော့ သူ့ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သိတာနဲ့ ယူပြီး ပြန်လာခဲ့ပါသတဲ့၊ အဲဒါကို တွေ့မြင်ရတော့ ရဲပုလိပ်ကတောင် အံ့ဩသွားပါသတဲ့။

အဲဒါဟာ ရှုမှတ်အားထုတ်ရုံမျှနဲ့ သမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့် အကြားအမြင်ရတာလဲ ရှိတယ်ဆိုတာ ယခုခေတ် သက်သေသာဓကတခုပါဘဲ။ အဲဒီလိုအကြားအမြင်ရတာနဲ့စပ်ပြီးအခြား သာဓကေများလဲ ရှိပါတယ်။ အဘိညာဉ်တွေ အကုန်ရပြီးတော့ တန်ခိုးပြပြီး ပြောဟောနိုင်မယ်ဆိုယင် လူတွေက အလွန့်အလွန် အလေးအမြတ်ပြုကြမှာဘဲ။

အရေးကြီးတာကတော့ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူးတွေ ထဲမှာ ဝိပဿနာဉာဏ်နဲ့ အာသဝက္ခယဉာဏ်က ပိုပြီး အရေးကြီး ပါ

တယ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နဲ့ပြည့်စုံနေယင် စူဠသောတာပန်ဖြစ်ပြီး ဂတိမြဲတယ်လို့ ယုံကြည်ရပါတယ်၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်ခေါ်တဲ့ မဂ်ဉာဏ်လေးပါးထဲက သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံယင် သောတာပန်ဖြစ်ပြီး အပါယ်သံသရာကို လွန်မြောက်သွားပြီ၊ ခုနစ်ဘဝထက်ပိုလွန်ပြီး ဖြစ်ရမည့်ဘဝဆင်းရဲတွေလဲ ကင်းသွားပြီ၊ ခုနစ်ဘဝအတွင်းမှာ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကိုဝင်စံရတော့မယ်၊ ဒါကြောင့် ကောင်းမြတ်လှပါပြီ၊ အထက်မဂ်ဉာဏ်များနှင့်ပြည့်စုံယင်တော့ ကောင်းမြတ်ကြောင်း အထူး ပြောစရာ မလိုပါဘူး။

နောက်ပြီးတော့ လူ့လောက နတ်လောက ဗြဟ္မာလောက မှာ အထက်တန်းရောက်ပြီး ကြီးပွားချမ်းသာနေကြတဲ့ လူတွေ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေဟာ သီလအစရှိသော စရဏ တရားနှင့် ပြည့်စုံတဲ့သူတွေဘဲ၊ အထူးအားဖြင့် သဒ္ဓါအစရှိသော သူတော်ကောင်းတရားများနှင့် ပြည့်စုံတဲ့သူတွေဘဲ၊ သဒ္ဓါတရားရှိတဲ့သူတွေက ဒါနအစရှိသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေကို ပြုကြတယ်။ အဲဒီကောင်းမှုရှိတဲ့ လူတွေဘဲ လူ့လောက နတ်လောကမှာ ဖြစ်ပြီး ကြီးပွားချမ်းသာနေကြတယ်၊ ယခုလိုတရားနာတယ် တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာဟာလဲ သဒ္ဓါအစရှိသော စရဏ တရားနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ သူတွေဘဲ၊ အရိယ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်ကို ရောက်တယ် ရတယ်ဆိုတဲ့ သူတွေလဲ ဒီစရဏတရားနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ လူတွေဘဲ၊ ဒါကြောင့် စရဏ တရားနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ သူဟာလဲ မြင့်မြတ်ပါပေတယ်။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဝိဇ္ဇာခေါ် စရဏခေါ် နှစ်ပါးစလုံးနှင့် ပြည့်စုံယင် သာပြီးမြတ်တာဘဲ။ ဒါကြောင့်, သော၊ ထိုဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေဝမာနုသေ၊ နတ်လူအများထဲ၌ သေဋ္ဌော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၍ မြင့်မြတ်လှပါပေတော့၏-လို့ မိန့်ဆိုထားတာပါဘဲ။

ယခုယောဂီတွေလဲ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံတယ်

ယခုတရားအားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီတွေမှာလဲ ဝိ-မ-ဣ-ဒိ စေ-ပု-ဒိ-အာ ဆိုတဲ့ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးထဲက ဝိ-ဆိုတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ် ဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံနေတယ်၊ အရိယမဂ်ဖိုလ် ရောက်တဲ့သူမှာတော့ အာသဝက္ခယဉာဏ်နှင့်လဲ ပြည့်စုံတယ်၊ စရဏဆဲ့ငါးပါးထဲကလဲ သီလလဲ ပြည့်စုံတယ်၊ မပြတ် ရှုမှတ်နေတဲ့အတွက် ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှုလဲ ပြည့်စုံတယ်၊ ရှုမှတ်ပြီး စားတဲ့အတွက်ဘောဇဉ် ၌ အတိုင်းအရှည်သိမှုလဲ ပြည့်စုံနိုင်တယ်၊ ၄-နာရီလောက် သာ အိပ်ချိန်ထားပြီး မပြတ်ရှုမှတ်နေတဲ့အတွက် နိုးကြားမှုလဲ ပြည့်စုံနေတယ်၊ သဒ္ဓါအစရှိသော သူတော်ကောင်းတရားတွေနဲ့ ပြည့်စုံတာကိုတော့ အထူးပြောစရာ မလိုပါဘူး။

ဒါကြောင့် ယခု ဒီသာသနာ့ရိပ်သာမှာ ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီတွေဟာလဲ ဝိဇ္ဇာစရဏတွေနဲ့ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ပြည့်စုံနေကြပါတယ်၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံတဲ့သူဟာ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်တဲ့သူ မြင့်မြတ်တဲ့သူဘဲ လို့ ဟောထားတဲ့ ဒေသနာတော်နှင့် ကိုက်ညီနေပါတယ်၊ အဲဒါကို

ဆင်ခြင်ကြည့်ယင် အင်မတန် ဝမ်းသာစရာ ကောင်းပါတယ်၊ အဲဒီလို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ပြီး ပြည့်စုံသည်ထက် ပြည့်စုံအောင် ရှုမှတ် အားထုတ်သွားကြဘို့ပါဘဲ။

မြတ်စွာဘုရားမှာတော့ ယခုပြောခဲ့တဲ့ ဝိဇ္ဇာဥာဏ်ထူးသုံးပါး, ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူးရှစ်ပါး၊ စရဏတရား တဆဲ့ငါးပါးတို့နှင့် လုံးဝဥဿုံ အကြွင်းမဲ့ ပြည့်စုံတော်မူပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဂုဏ်တော် ၉-ပါးထဲမှာ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော-လို့ ဂုဏ်တော်တပုဒ်အဖြစ် ဖြင့်ဖော်ပြထားတယ်၊ အဲဒီဂုဏ်ပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုပြီး ကြည်ညိုကြရအောင် လိုက်ဆိုကြရမယ်။

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော-ဝိဇ္ဇာမည်သော ဉာဏ်ထူးသုံးပါးဉာဏ်ထူးရှစ်ပါး, စရဏမည်သော အခြေခံအကျင့်တရား တဆဲ့ငါးပါးတို့နှင့် လုံးဝဥဿုံပြည့်စုံတော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

သုပ္ပဗုဒ္ဓဝတ္ထု

ဒီနေရာမှာ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံယင် မြတ်တဲ့ အကြောင်းနှင့်စပ်ပြီး သုပ္ပဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ လူဆင်းရဲတယောက် အကြောင်းကို ထုတ်ပြဦးမယ်။ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော် ကာလတုန်းက ရာဇဂြိုဟ်မြို့မှာ သုပ္ပဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ လူဆင်းရဲ တယောက် ရှိတယ်၊ သူ့မှာ ငယ်ရွယ်စဉ်ကတည်းက မိဘများက စွန့်ပစ်သွားကြလို့ ခွက်လက်စွဲပြီး တောင်းရမ်းစားနေရတယ်၊ တကိုယ်လုံးမှာ နူနာရောဂါကလဲ စွဲကပ်နှိပ်စက်နေတယ်၊ အိပ်ရာနေရာကလဲ မရှိဘူး၊ အိမ်ကြား လမ်းဘေး သင့်တော်ရာမှာ မှီကပ်ပြီး အိပ်ရတယ်၊

ညအခါဆိုယင် နူနာရောဂါက နှိပ်စက်လို့ အလွန် နာကျင်တဲ့အတွက် ညည်းညူဟစ်အော်နေရတယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်က လူတွေဟာ သူ့ညည်းညူသံကြောင့် အိပ်ပျော်နေရာက နိုးကြရတယ်၊ ဒါကြောင့် သူ့ကို သုပ္ပဗုဒ္ဓလို့ခေါ်ကြတယ်၊ အိပ်နေတဲ့သူတွေကို ကောင်းကောင်းနိုးစေသူလို့ အနက်ရပါတယ်။

တနေ့သောအခါ သုပ္ပဗုဒ္ဓဟာ စားစရာကို တောင်းရမ်းရှာဖွေနေရင်း ပရိသတ်အစုအဝေးကို မြင်တာနဲ့ အဲဒီမှာ စားစရာရလိမ့်မယ်ထင်ပြီး အဲဒီပရိသတ်ရှိရာသို့ သွားတယ်၊ ပရိသတ်အစွန်ရောက်တော့မှ မြတ်စွာဘုရားတရားဟောနေကြောင်း သိရတယ်၊ အဲဒီအခါ သူလဲ တရားနာလိုတဲ့စိတ်ရှိတာနဲ့ ရှိုသေစွာတရားနာနေတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက ဗုဒ္ဓစက္ခုခေါ်တဲ့ ဉာဏ်ဖြင့် ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ သုပ္ပဗုဒ္ဓတရားထူးရမည့်အကြောင်းကို မြင်တော်မူတဲ့အတွက် ဒါနကထာ သီလကထာစသည်ကို အစဉ်အတိုင်း ဟောတော်မူပါတယ်၊ အဲဒီတရားကို ကြားနာနေရင်း သုပ္ပဗုဒ္ဓမှာ သဒ္ဓါတရားဖြစ်လာတယ်၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက သီလအကြောင်းဟောတဲ့အခါ သတ်ခြင်း ခိုးခြင်းစသော အကုသိုလ်ကြဉ်ရှောင်ဘို့ သူက စိတ်ကို ဆောက်တည်လိုက်တယ်၊ ဒါန.သီလ၏အကျိုးတွေ ကာမဂုဏ်၏ ညစ်နွမ်းပုံတွေ ကာမဂုဏ်ကို စွန့်လွှတ်ပုံတွေစသည်ကို ကြားနာရတဲ့အခါ သူ့မှာ ဝမ်းမြောက်တဲ့ ပီတိပါမောဇ္ဇတွေ ဖြစ်နေတယ်၊ အဲဒီအခါဟာ နီဝရဏကင်းနေတဲ့အခါဘဲ၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီအခါမှာ ဒုက္ခ သမုဒယ နိရောဓ မဂ္ဂဆိုတဲ့ သစ္စာ

လေးပါးကို ဟောတော်မူတယ်။ သုပ္ပဗုဒ္ဓဟာ အဲဒီသစ္စာလေးပါး တရားကိုကြားနာရင်း ဝိပဿနာရှုပြီး သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်သွားတယ်၊ သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက တရားဒေသနာကိုအပြီးသတ်လိုက်တဲ့အခါ တရားနာပရိသတ်တွေဟာ ထပြီးပြန်ကြတယ်၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓလဲအများ နဲ့အတူ လိုက်သွားပြီးတဲ့နောက် မြတ်စွာဘုရားထံပြန်လာခဲ့တယ်၊ သူ့ ရည်ရွယ်ချက်က သူသိတဲ့ တရားကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားတင်ပြလိုတဲ့အတွက်ပါဘဲ၊ အဲဒါကို သိကြားမင်း က မြင်တွေ့တော့ တကယ်ဟုတ်မဟုတ် စုံစမ်းလိုတဲ့အတွက် လမ်း ခုလတ်က ဆီးပြီး ဒီလိုပြောတယ်၊ ဟေ့သုပ္ပဗုဒ္ဓ၊ သင်ဟာအဆင်း ရဲဆုံး အမွဲဆုံး လူစာယောက်ဖြစ်တယ်၊ နူနာတွေလဲစွဲလို့ အတိ ဒုက္ခရောက်နေတယ်၊ ငါပြောတာကို လိုက်နာယင် သင့်အား စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေကိုလဲ အများကြီးပေးမယ်၊ ရောဂါဝေဒနာ တွေကိုလဲ ပျောက်ကင်းစေမယ်လို့ ပြောတယ်။

ခင်ဗျားက ဘယ်သူလဲ၊ ဘာကိုလိုက်နာရမှာလဲလို့ သုပ္ပဗုဒ္ဓ ကမေးတယ်။ ငါက နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းပေါ့၊ သင် လိုက်နာရမှာကတော့ တခြားမဟုတ်ဘူး၊ ယခုဟောပြောနေတဲ့ ဂေါတမဗုဒ္ဓဆိုတာ ဗုဒ္ဓ–ဘုရားအစစ်မဟုတ်ဘူး၊ ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ တရားလဲ တရားကောင်းတရားအစစ်မဟုတ်ဘူး၊ ဗုဒ္ဓ၏ တပည့် အပေါင်းသံဃာဟာလဲ သံဃာအစစ်မဟုတ်ဘူး၊ "ငါသည်ဘုရား ဖြင့် အလိုမရှိ၊ တရားဖြင့် အလိုမရှိ၊ သံဃာဖြင့် အလိုမရှိ"လို့ ဒီလိုပြောဆိုရမယ်လို့ သိကြားမင်းက ပြောတယ်။

ဒီတော့ သုပ္ပဗုဒ္ဓ-က"ခင်ဗျားဟာ သိကြားမင်းဆိုပြီး တယ် ရိုင်းစိုင်းတာဘဲ၊မပြောသင့်တဲ့စကားတွေပြောတာဘဲ၊ ခင်ဗျားဟာ ကျုပ်နဲ့စကားပြောဘို့တောင် မထိုက်မတန်ပါဘူး၊ နောက်ပြီးတော့ ခင်ဗျားက ကျုပ်ကို အလွန်ဆင်းရဲတယ် အားကိုးရာမရှိဘူးလို့ စွပ်စွဲပြောဆိုတယ်၊ ဘာကြောင့် ဒီလို ဆိုရတာလဲ၊ ကျုပ်က ယခု မြတ်စွာဘုရား၏ သားကောင်းအစစ်ဖြစ်နေပါတယ်၊ မဆင်းရဲပါဘူး၊ အမြတ်ဆုံးချမ်းသာဖြင့် ချမ်းသာနေပါတယ်၊ ပြည့်စုံကြွယ်ဝနေပါတယ်၊ဘာကြောင့်လဲဆိုယင် မြတ်စွာဘုရားက သဒ္ဓါ သီလ ဟိရီ ဩတ္တပ္ပ သုတ စာဂ ပညာဆိုတဲ့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတဲ့သူကို ပြည့်စုံကြွယ်ဝတဲ့သူလို့ဟောထားပါတယ်၊ အဲဒီ သူတော်ကောင်းဥစ္စာတွေဟာ ကျုပ်မှာလဲပြည့်စုံနေပါတယ်၊ဒါကြောင့် ကျုပ်ဟာ အလွန်ပြည့်စုံကြွယ်ဝနေပါတယ်၊ ခင်ဗျားဟာ ကျုပ်နဲ့ စကားပြောရန် မထိုက်တန်ပါဘူး သွားပါ"လို့ ဆိုပြီး နှင်ထုတ်လိုက်ပါသတဲ့။

အဲဒီကနောက် ဘုရားထံသွားပြီး သူသိမြင်ပုံကို လျှောက်တယ်။တရားအထူး တွေ့တဲ့သူက သူတွေ့ပုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားချင်တယ်။ ယခုကာလမှာလဲ ယောဂီတွေဟာ ရှုမှတ်လို့ကောင်းပြီး အထူးကို တွေ့လာယင် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကို လျှောက်ချင်ကြတာဘဲ။ဒါကြောင့်သုပ္ပဗုဒ္ဓကလဲ သူတွေ့ပုံသိပုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်တာပါဘဲ၊ အဲဒီလိုလျှောက်ပြီး ပြန်သွားတဲ့အခါ ရှေးဘဝက သူပြုခဲ့ဘူးတဲ့ အကုသိုလ် ကံကြောင့် သွားငယ်ရှိတဲ့ နွားမကဝှေ့လို့သေဆုံးသွားရှာတယ်။ သေသည်

နှင့် တပြိုင်နက် တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ အလှန်တင့်တယ်ပြည့်စုံတဲ့ နတ်သား သွားဖြစ်တယ်။ အဲဒီ နတ်ဘဝ ရောက်တော့ သာသနာ ပ-က ကုသိုလ်ကြောင့် နတ်ပြည်ရောက်နေကြတဲ့ နတ်များထက် သူက ပိုပြီးတန်ခိုးကြီးနေတယ်။

ဒါကြောင့် အဲဒီ တန်ခိုးနည်းတဲ့နတ်တွေက သူ့ကို မနာလိုဖြစ်ပြီး ကဲ့ရဲ့စကား ပြောကြသတဲ့၊ ဒီအကောင်ဟာ လူ့ဘဝတုန်းက အင်မတန်အောက်တန်းကျတဲ့ လူစုပ်လူနုပ်ကလေးဘဲ၊ သူက ယခုတော့ ငါတို့အထက်ရောက်နေတယ်စသည်ဖြင့် ကဲ့ရဲ့စကား ပြောကြသတဲ့။ အဲဒါကိုကြားရလို့ သိကြားမင်းက အဲဒီမနာလိုတဲ့နတ်တွေကို ဩဝါဒစကားပြောကြားရတယ်၊ အချင်းနတ်သားတို့ သုပ္ပဗုဒ္ဓနတ်သားကို မနာလိုဝန်တိုမရှိကြပါနဲ့၊ သူ့ကုသိုလ်နဲ့သူအကျိုးပေးနေတာပါ၊ မနာလိုဖြစ်စရာ အကြောင်းမရှိပါဘူး၊ သူက လူ့ဘဝတုန်းက နောက်ဆုံးအချိန်မှာ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နာပြီးတော့ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာဆိုတဲ့ သူတော်ကောင်း တရားတွေကို ဆောက်တည်ပွားများခဲ့တယ်၊ ဒါကြောင့် ယခုအခါမှာ သူက အဆင်းအခြံအရံစသည်ဖြင့် သင်တို့ထက် သာလွန်တဲ့နတ် ဖြစ်နေတာပါ၊ သူ့ကံနဲ့သူ အကျိုးပေးနေတာပါ၊ မနာလိုဝန်တိုမရှိကြပါနဲ့လို့ ဩဝါဒစကား ပြောကြားရပါသတဲ့။

အဲဒီဝတ္ထုထဲမှာ လူ့ဘဝတုန်းက အောက်တန်း အကျဆုံး အဆင်းရဲဆုံးလူ ဖြစ်မေမဲ့ သဒ္ဓါ သီလ အစရှိသော သူတော်ကောင်းတရားနဲ့ ပြည့်စုံနေယင် မြင့်မြတ်တဲ့အကြောင်း၊ အဲဒီ

သဒ္ဓါသေည်တွေက စရဏတရားတွေဘဲ၊ တရားနာပြီး ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ရသွားတာက ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူးတွေကို ရသွားတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် သုပ္ပဗုဒ္ဓဟာ သေခါနီး နာရီ အနည်းငယ်လောက်အတွင်းမှာ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံသွားလို့ မြင့်မြတ်သွားတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်း-ဒါတွေက ဒီမှာပြောလိုရင်းပါဘဲ၊ အဲဒီဝတ္ထုမှာနူနာတွေစုံကပ်ပြီး လူဆင်းရဲဖြစ်ရတာကတော့ ရှေးဘဝတခုကသေဌေးဖြစ်စဉ်မှာ တဂရသိခီဆိုတဲ့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို နူနာရှိသူလို့ဆဲရေးပြီး မနှိမသေပြုခဲ့ဘူးလို့တဲ့၊ နွားမဝှေ့ အသတ်ခံရတာကတော့ သေဌေးသားဖြစ်စဉ် အခြား တဘဝတုန်းက ပြည့်တန်ဆာမ တယောက်ကို ပစ္စည်းယူပြီး လုလဲ သတ်ခဲ့ဘူးလို့တဲ့။ အဲဒါတွေ အကြောင်းပြုပြီး မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီ အကြောင်းတွေကို အမိန့်ရှိစဉ်မှာမင် မျက်စိမြင်တဲ့လူဟာ ဆူးငြောင့်ခလုတ်ကျင်းချိုင့်များကို ရှောင်သလိုပင် မကောင်းမှုကို ရှောင်သင့်ကြောင်း ဥဒါန်းစကား မြွက်ကြားတော်မူပါတယ်။

ယခု ပြောခဲ့တဲ့ သုပ္ပဗုဒ္ဓဝတ္ထုဖြင့် မကောင်းမှု ဟူသမျှကို ရှောင်သင့်ကြောင်း၊ အဲဒီလို မကောင်းမှုကြောင့် အလွန် ယုတ်ညံ့တဲ့ ဘဝကို ရောက်နေတောင်မှ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံယင် မြင့်မြတ်သွားတဲ့ အကြောင်းများကို သိပြီးတော့ ယခုလို ဝိဇ္ဇာ စရဏနှင့် ပြည့်စုံအောင် ဝိပဿနာအလုပ်ကို အားထုတ်နေကြရတာဟာ အကောင်းဆုံး အမြတ်ဆုံးအလုပ်ကို အားထုတ် နေကြရတာဘဲလို့ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ပြီး တိုးသည်ထက် တိုးတက်သွားအောင် အားထုတ်ကြဘို့ပါဘဲ။

နောက်ဆုံးအဖြေ ၂-ချက်

ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံပုံ အကြောင်းကတော့ တော်လောက်ပါပြီ။ ယခု ဟေမဝတနတ်က "ဘယ့်နှယ်လဲ သင့်ဆရာ ဘုရားမှာ အာသဝေါ ကိလေသာများ ကုန်ပါရဲ့လား၊ ကင်းပါရဲ့လား၊ ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်း ကင်းပါရဲ့လားလို့" မေးထားတဲ့ မေးခွန်း ၂-ချက် ဖြေပုံကို ထပ်ပြီးရှင်းပြရမယ်။ ဒါကတော့ သိလွယ်နေတဲ့အတွက် အကျယ်ချဲ့နေဘို့တော့ မလိုပါဘူး၊ အစ ပဌမကပြောခဲ့တဲ့ စကားဖြင့်ပင် ပြည့်စုံနေပါပြီ၊ ယခု ပြောရမှာကတော့ အစဉ်ကျရောက်နေတဲ့အဖြေကို နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ ပြောရုံမျှပါဘဲ။ အဲဒီ မေးခွန်း ၂-ချက်ကို သာတာဂိရိနတ်က—

"သမ္မ-အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း၊ အဿ-ငါတို့ဆရာဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တာနေ-သန္တာန်၌၊ သဗ္ဗေ အာသဝါ-အလုံးစုံသော ကိလေသာ အာသဝေါတရားတို့သည်၊ ခီဏာ-ကုန်ခန်းကင်းကွာ စင်ကြယ်ကြပါကုန်၏။ တဿ-ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ ပုနဗ္ဘဝေါ-တဖန် ဖြစ်ရမည့် ဘဝသစ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့ပါပြီ"လို့ ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။

အဲဒီ အာသဝေါ ကိလေသာ ကုန်ကင်းတာနဲ့ ဘဝအသစ်မဖြစ်တော့တာဟာ အရေးအကြီးဆုံးဘဲ၊ ဝိဇ္ဇာ စရဏနှင့် အတော်အတန် ပြည့်စုံနေပေမယ်လို့ အာသဝေါ ကိလေသာ မကင်းသေးယင် ဘဝအသင်ပြင်ပြီး ဇာတိ ဒုက္ခ စသည်ကို တွေ့ရလိမ့်

ဦးမယ်၊ အာသဝေါ ကိလေသာခပ်သိမ်း အကုန်ကင်းငြိမ်းယင်တော့ ဘဝအသစ်မဖြစ်ရတော့ဘူး၊ ဘဝ အသစ်မဖြစ်ယင် ဒုက္ခခပ်သိမ်း အကုန်ငြိမ်းတော့တာဘဲ၊ ဒါကြောင့် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီအချက် ၂-ခုကို နောက်ဆုံးပိတ်အနေဖြင့် မေးတယ်။ သာတာဂိရိနတ်ကလဲ အာသဝေါခပ်သိမ်း အကုန်ငြိမ်းကြောင်း ဖြစ်ရမည့်ဘဝအသစ် မရှိတော့ကြောင်း ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက "အာသဝေါခပ်သိမ်း ကုန်ငြိမ်းစင်ကြယ်၊ တရားမင်း ကင်းရှင်း နောင်ဖြစ်ဖွယ်" လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို အစက စပြီး ဆိုကြဦးစို့။

ဝိဇ္ဇာဉာဏ်များ သုံးပါးရှစ်သွယ်၊
စရဏဆဲ့ငါး ကျင့်အားစုံတယ်၊
အာသဝေါခပ်သိမ်း ကုန်ငြိမ်း စင်ကြယ်၊
တရားမင်း ကင်းရှင်း-နောင်ဖြစ်ဖွယ်။

တဆင့်ကြားကာမျှဖြင့် ကြည်ညိုသူထဲက အမြတ်ဆုံး

အဲဒီလို နတ်နှစ်ဦး မေးဖြေ နေကြတဲ့ ဘုရား ဂုဏ်တော့ကို ကြားနာနေတဲ့ ကာဠီဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးမှာ ကြားနာယင်း ပီတိတွေ တဖြန်းဖြန်းနဲ့ဖြစ်နေတယ်၊ အဲဒီလိုဖြစ်ပွားနေတဲ့ ပီတိကို အမှတ်သတိပြုယင်း ကုန်ကုန်သွားတာကို သိသိသွားတယ်၊အဲဒီလို သိရင်း ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ တခဏချင်း အစဉ်အတိုင်းတက်ပြီး သောတာပတ္တိ မင်္ဂဖိုလ်ဆောက်ကာ သောတာပန် ဖြစ်သွားပါ

သတဲ့။ အဲဒီလို သောတာပန်ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် အဲဒီ အမျိုးသမီးဟာ သောဏကုဋိကဏ္ဏမထေရ်၏ အလောင်းလျာဖြစ်တဲ့ သားဦးရတနာကို ဖွားမြင်ပါသတဲ့။ အဲဒီကာဠီဟာ လူအမျိုးသမီးထဲမှာ ပဌမဆုံး သောတာပန် ဥပါသိကာမ ဖြစ်ပါတယ်၊ နတ်တွေထံမှ တဆင့်ကြားစကားဖြင့် သောတာပန် ဖြစ်သည်အထိ သဒ္ဒါတရား အင်အားကောင်းမှုထူးချွန်တဲ့အတွက် တဆင့်ကြားကာမျှဖြင့်ဘုရားကိုကြည်ညိုတဲ့ အမျိုးသမီးလောကထဲမှာ အမြင့်အမြတ်ဆုံး ဧတဒဂ်ဂုဏ်ထူးဖြင့် နောက်ကာလမှာ မြတ်စွာဘုရားက ချီးကျူး ချီးမြှင့်တော်မူပါတယ်။

ဟေမဝတနတ်မှာလဲ သာတာဂိရိနတ်၏ ဖြေဆိုချက်များဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအပေါ်မှာ သက်ဝင်ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဒါ ထက်သန်စွာ ဖြစ်လာပါတယ်၊ ဒါကြောင့် "မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်နှလုံးတော်လဲ ပြည့်စုံ စင်ကြယ်ပါပေသည်၊ ကိုယ်အမှု နှုတ်အမှုလဲ ပြည့်စုံ စင်ကြယ်ပါပေသည်၊ ထိုသို့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးလုံး စင်ကြယ်၍ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အမှန်အတိုင်း ချီးကျူးပါပေသည်"လို့ ဟေမဝတနတ်က သာတာဂိရိနတ်ကို ချီးမွမ်းစကား ပြောကြားပါတယ်၊ အဲဒါကတော့ နောက်သီတင်းကျမှ ဆက်ပြီးဟောရမယ်၊ ဒီကနေ့တော့ ဒီတွင်ဘဲရပ်ပြီး တရားသိမ်းကြစို့။

ဤဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်ကို ရိုသေစွာ နာခံမှတ်သားကြရသော ဓမ္မသဝန ကုသိုလ်ကံစေတနာတို့၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် ယခုတရားနာပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်း

တို့သည် ဤသုတ္တန်တရားတော်၌ ပါဝင်သော ဝိဇ္ဇာစရဏတရား တို့နှင့်ထို က်သည်အားလျော်စွာ ပြည့်စုံအောင် ကျင့်ကြံပွားများ အားထုတ်ကြ၍ ဝိပဿနာဉာဏ်အစဉ် အရိယမဂ်ဉာဏ်အစဉ် ဖြင့် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာမြတ်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော် စတုတ္ထပိုင်း ပြီး၏။

ဟေမဝတသုတ္တန် တရားတော်

ပဉ္စမပိုင်း

၁၃၂၅-ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း (၈)ရက်နေ့

ဟောသည်

တရားအနုသန္ဓေ

ဟေမဝတသုတ္တန် တရားတော်ကို ဟောလာတာ ၄-ရက်ရှိသွားပြီ၊ အဲဒီ ၄-ရက်အတွင်းမှာ နိဒါန်းပိုင်းကတော့ ပြည့်စုံသလောက် ရှိသွားပါပြီ၊ အနည်းငယ်လောက် ကျန်ပါတော့တယ်၊ အဲဒီနိဒါန်းအကျန်က စပြီးဟောရမယ်။

အပြန်အလှန် ချီးမွမ်းဖိတ်ခေါ်ခြင်း

တနေ့က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဝိဇ္ဇာ စရဏနှင့် ပြည့်စုံကြောင်း အာသဝေါကိလေသာတွေ အကုန် ကင်းငြိမ်းကြောင်း၊ တဖန်ဖြစ်ရန် ဘဝအသစ်မရှိကြောင်းများကို သာတာဂိရိနတ်ကဝန်ခံပြောကြားလိုက်သောအခါ ဟေမဝတနတ်က ကောင်းကောင်း

ကြီး သဘောကျကျေနပ်သွားပါတယ်၊ သာတာဂိရိနတ်ပြောတဲ့ ဘုရားဟာ ရှေးကပွင့်ခဲ့တဲ့ ကဿပဘုရားလိုပင် ဘုရားအစစ်အမှန် ဟုတ်ပါပေတယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးတော့ သူက ဒီလိုချီးမွမ်း လက်ခံပါတယ်။

သမ္ပန္နံ မုနိနော စိတ္တံ၊
ကမ္မုနာ ဗျပ္ပထေန စ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊
ဓမ္မတော နံ ပသံသသိ။

သမ္မ၊ အဆွေတော် သာတာဂိရိနတ်မင်း။ မုနိနော၊ အသင်နတ်မင်း ချီးကျူးပြောပြနေသော မြတ်စွာဘုရား၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်နှလုံးတော်သည်။ သမ္ပန္နံ၊ 'ငါတို့ဘုရားစိတ်ထားကောင်းစွာ' စသည်ဖြင့် သင်ပြောဆိုသည့်အတိုင်းပင် ပြည့်စုံ စင်ကြယ်လှပါပေ၏။ ကမ္မုနာ စ၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြုသည့် ကာယကံ အမှုအားဖြင့်လည်း။ သမ္ပန္နံ၊ 'မပေးဝတ္ထု ယူမှုကင်းကွာ' စသည်ဖြင့်သင်ပြောဆိုသည့်အတိုင်းပင် ပြည့်စုံ စင်ကြယ်လှပါပေ၏။ ဗျပ္ပထေန စ၊ ပြောဆိုမှုဝစီကအားဖြင့်လည်း။ သမ္ပန္နံ၊ 'လိမ်လည်မပြောဂုံးချော ကင်းသည်' စသည်ဖြင့် သင်ပြောဆိုသည့် အတိုင်းပင် ပြည့်စုံ စင်ကြယ်လှပါပေ၏။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဝိဇ္ဇာ စရဏနှင့်ပြည့်စုံ တော်မူသော၊ နံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ တွံ၊ သင်သည်။ ဓမ္မတော၊ အဟုတ်အမှန်အားဖြင့်၊ ဝါ-အမှန်အတိုင်း။ ပသံသသိ၊ ချီးကျူး ပြောပြပါပေ၏-တဲ့။

အဲဒါဟာ ဟေမဝတနတ်ကလက်ခံပြီး သူ့မိတ်ဆွေ သာတာဂိရိနတ်ကို ချီးမွမ်းပုံဘဲ။ ဆိုလိုတာကတော့ မိတ်ဆွေ သာတာဂိရိ ချီးကျူးပြောပြတဲ့ မြတ်စွာဘုရားဟာ မိတ်ဆွေကဝန်ခံပြီး ပြောပြသည့်အတိုင်းပင် ကာယကံ ဝစီကံမနောကံအကုန်လုံးစင်ကြယ်ပါပေတယ်၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံလို့ တကယ်ချီးကျူးထိုက်တဲ့ ဘုရားကို ချီးကျူးပေတာဘဲ၊ အဲဒါကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာနဲ့ လက်ခံပါတယ်၊ သာဓုခေါ်ပါတယ်၊ အနုမောဒနာပြုပါတယ်-လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီတော့ သာတာဂိရိနတ်ကလဲ ဟေမဝတနတ်ကို တုံ့ပြန်ပြီး ဒီလို ချီးကျူးပါတယ်။

သမ္ပန္နံ မုနိနော စိတ္တံ၊
ကမ္မုနာ ဗျပ္ပထေန စ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊
ဓမ္မတော အနုမောဒသိ။

သမ္ပ၊ အဆွေတော်ဟေမဝတနတ်မင်း။ မုနိနော၊ ငါတို့ဆရာမြတ်စွာဘုရား၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်နှလုံးတော်သည်။ သမ္ပန္နံ၊ ကျွန်ုပ်ဝန်ခံပြောပြသည့်အတိုင်းပင် ပြည့်စုံ စင်ကြယ်လှပါပေ၏။ ကမ္မုနာ ဗျပ္ပထေန စ၊ ကာယကံဝစီကံအားဖြင့်လည်း။ သမ္ပန္နံ၊ ကျွန်ုပ်ဝန်ခံ ပြောပြသည့်အတိုင်းပင် ပြည့်စုံစင်ကြယ်လှပါပေ၏။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဝိဇ္ဇာ စရဏနှင့်ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရားကို။ တွံ၊ သင် ဟေမဝတနတ်မင်းသည်။ ဓမ္မတော၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ အနုမောဒသိ၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လက်ခံကာဖြင့် စိတ်ပါသမှုထင်စွာပြု၍ သာဓုခေါ်နိုင်ပါပေ၏။

အဲဒီလို တုန့်ပြန် ချီးမွမ်းပြီးတော့ ဘုရားဖူးရန် ထပ်မံပြီး ဖိတ်ခေါ်ပြန်တယ်။

သမ္ဗုန္ဒံ မုနိန္ဒော စိတ္တံ၊
ကမ္မုနာ ဗျပ္ပထေန စ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဗုန္ဒံ၊
ဟန္ဒ ပဿာမ ဂေါတမံ။

သမ္ဗု၊ အဆွေတော် ဟေမဝတနတ်မင်း။ မုနိန္ဒော၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရား၏၊ စိတ္တံ၊ စိတ်နှလုံးတော်သည်။ သမ္ဗုန္ဒံ၊ ပြည့်စုံ စင်ကြယ်လှပါပေ၏။ ကမ္မုနာ ဗျပ္ပထေန စ၊ ကာယကံ ဝစီကံအားဖြင့်လည်း။ သမ္ဗုန္ဒံ၊ ပြည့်စုံစင်ကြယ်လှပါပေ၏။ ဝိဇ္ဇာ စရဏသမ္ဗုန္ဒံ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် လုံးဝ ပြည့်စုံတော် မူသော။ ဂေါတမံ၊ ဂေါတမနွယ်ဘွား မြတ်စွာဘုရားကို။ ဟန္ဒ၊ ယခု။ ပဿာမ၊ သွားရှိဦးတိုက် ဖူးလိုက်ကြပါကုန်စို့-လို့ ထပ်မံပြီး ဖိတ်ခေါ်တယ်။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။

နောက်ဆုံးဖိတ်ခေါ်ပုံဆောင်ပုဒ်

ကိုယ်ရေနှုတ်ရော မနောစင်ကြယ်၊
ဝိဇ္ဇာစရဏ စုံလှပေတယ်၊
အရှင်ဂေါတမ မည်ရမျိုးနွယ်၊
တို့ဘုရား ခုသွားဖူးစို့ကွယ်-တဲ့။

အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ကိုယ်ရောနှုတ်ရော မနောစင်ကြယ်၊
ဝိဇ္ဇာ စရဏ စုံလှပေတယ်၊
အရှင်ဂေါတမ မည်ရမျိုးနွယ်၊
တို့ဘုရား ခုသွားဖူးစို့ကွယ်။

အဲဒီလို ဖိတ်မန်တာကို ဟေမဝတနတ်က ဝမ်းမြောက်စွာနဲ့ ဒီလို ချီးကျူးပြီး လက်ခံပါတယ်။

ဧဏိဇင်္ဃံ ကိသံ ဝီရံ၊
အပ္ပါဟာရံ အလောလုပံ။
မုနိံ ဝနသ္မိံ ဈာယန္တံ၊
ဧဟိ ပဿာမ ဂေါတမံ။

သမ္မ၊ အဆွေတော် သာတာဂိရိနတ်မင်း။ ဧဏိဇင်္ဃံ၊ ဧဏိ မည်သော တောဆိတ်နက်၏ ခြေသလုံးကဲ့သို့ ချောပြေသော ခြေသလုံးရှိတော်မူသော။ (မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေသလုံးတော်ဟာ ကြွက်သား အဖုအထစ်မရှိဘဲ အရင်းမှ အဖျားသို့ ညီညီညာညာလုံးပြီး အစဉ်အတိုင်းသေးငယ်လျက် ချောပြေနေသဖြင့် ဧဏိခေါ်တဲ့ တောဆိတ်နက်၏ ခြေသလုံးနှင့်တူတယ်လို့ ချီးကျူးထားပါတယ်။) ကိသံ၊ အသားအရေ မပြည့်မဝ ပိန်ကျလျက် ရှိသော။ (ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို ကျင့်စဉ်က ပိန်ကြုံနေတဲ့ အခြေအနေကို ရည်ပြီး ဆိုဟန် လက္ခဏာရှိပါတယ်၊ တနည်းအားဖြင့် ကြံဆရယင် ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်က ထွက်ပြီးတဲ့နောက် ၂-လ ကျော်လောက်သာ ရှိသေး၍ ထိုစဉ်အခါက အသားအရေ ပြည့်

သင့်သလောက် မပြည့်သေးတာကို ရည်ပြီးဆိုတာလဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာကတော့ မြတ်စွာဘုရားများမှာ ရှည်သင့် တိုသင့် အညီအညွတ်လုံးသင့်ရာတို့၌ ထိုသို့ သဘောရှိသည့် ကိုယ်အင်္ဂါတို့နှင့်ပြည့်စုံကြတယ်၊ လူကြီးများလို ဝတုတ်ကြီးများမဟုတ်ကြဘူး၊ ဒါကြောင့် ကိသံ-ပိန်တယ်လို့ ဆိုကြောင်း ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ (ဝိရံ၊မတွန့်ဆုတ်ပဲ ရဲရင့်သော လုံ့လနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေသော။ အလောလုပ်၊ လိုချင်မက်မောခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။ အပ္ပါဟာရံ၊ နည်းသော အစာအာဟာရရှိတော်မူသော။ (ဒီပုဒ်လဲ ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်တုန်းက အခြေအနေကို ရည်ပြီး ချီးမွမ်းပုံရပါတယ်၊ သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာမှာတော့ တကြိမ်သာ ဘုန်းပေးလေ့ ရှိခြင်း, မျှတလောက်ရုံ အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ဘုန်းပေးလေ့ ရှိခြင်းကြောင့် နည်းသောအာဟာရရှိတယ်လို့ ဆိုကြောင်း ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟာ ခရီးကြွစရာစသည် အကြောင်းထူးမရှိယင် ကိုယ်တော်မြတ်ကိုင်စွဲနေသည့် သပိတ်ဖြင့် တသပိတ်မျှဘုန်းပေးကြောင်း၊ ခရီးသွားစရာစသည် အကြောင်းထူး ရှိတဲ့အခါမှာတော့ အဲဒါထက် အနည်းငယ်ပိုပြီး ဘုန်းပေးကြောင်း၊ တပည့်သာဝကအချို့က ဆွမ်းဦးခွက်ငယ် တခုစာမျှဖြင့်ဖြစ်စေ, ထိုခွက်ငယ်ထက်ဝက်စာမျှဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဥသျှစ်သီးတလုံးစာဆွမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဥသျှစ်သီးထက်ဝက်ခန့်ဆွမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ မျှတနေကြကြောင်း ထိုသို့သောတပည့်များက အာဟာရနည်းခြင်းကြောင့် ဆိုလျှင် မြတ်စွာဘုရားကိုအလေးပြုဘွယ်မရှိကြောင်း၊ အခြားအကြောင်းကြောင့်သာလျှင် ထိုသို့သောတပည့်တို့က အလေးပြုကြကြောင်း

များကို ပြသော ဘုရားစကားတော်ကိုလည်း ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ထုတ်ပြထားပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီစကားတော်၏ အဖွင့်မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာမှာတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဒုက္ကရစရိယာကျင့်စဉ်ကရော ဧရဥ္စာပြည်နှင့်ပါလိလေယျကတောမှာဝါကပ်စဉ်ကရောအပ္ပါဟာရ-အာဟာရနည်းပါးဘူးသေးကြောင်းပြဆိုထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒုက္ကရစရိယာကျင့်စဉ်ကို ရည်ပြီးဆိုတယ်လို့ ယူတာက သာပြီး သင့်ဘွယ်ရှိပါတယ်။ ဂါထာအစကမြန်ပြီး အနက်ပေးလိုက်ဦးမယ်။)

သမ္မ၊ အဆွေတော် သာတာဂိရိနတ်မင်း။ ဧဏိဇင်္ဃံ၊ ဧဏိမည်သော တောဆိတ်နက်၏ ခြေသလုံးကဲ့သို့ ချောပြေသော ခြေသလုံးရှိတော်မူသော။ ကိသံ၊ အသားအရေမပြည့်မဝ ပိန်ကျလျက်ရှိသော။ ဝီရံ၊ မတွန့်ဆုပ်ပဲ ရဲရင့်သောလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေသော။ အပ္ပသလုပ်ပံ၊ လိုချင်မက်မောခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ အပ္ပါဟာရံ၊ နည်းသောအစာအာဟာရရှိတော်မူသော။ ဝနဈ္ဈာယိံ၊ ဥရုဝေဝေလစသော တောအရပ်၌ ဈာယန္တံ၊ ဈာန်တရားဖြင့် ရှုပွားဝင်ရောက်၍ နေလေ့ရှိသော။ ဂေါတမံ၊ ဂေါတမနွယ်ဘွား မြတ်ဘုရားကို။ ပဿာမ၊ ဖူးမြော်ကြပါစို့။ ဧဟိ၊ လာလိုက်ခဲ့ပါတော့လော့-လို့ ဆိုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ သွားပြီး မေးမြန်းလျှောက်ထားဘို့ရာလဲ အားလုံး နတ်ပရိသတ်များကို ဒီလိုပြောကြားလိုက်ပါတယ်။

သီဟံဝေကစရံ နာဂံ၊

ကာမေသု အနပေက္ခိနံ။

ဥပသင်္ကမ္မ ပုစ္ဆာမ၊
မစ္စုပါသပ္ပမောစနံ။

မာရိသာ၊ အချင်းနတ်များတို့။ သီဟံဝ၊ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ချဉ်းကပ်ရန်ခဲယဉ်းလှပေသော။ ကေစရံ၊ တဆူချင်းသာပွင့်ထွန်းတော်မူပေသော၊ ဝါ-ကိလေသာအဖော်မမှီးပဲ တကိုယ်တည်းနေလေ့ရှိသော။ နာဂံ၊ မကောင်းမှုကိုပြုခြင်း ကင်းတော်မူသော။ ကာမေသု အနပေက္ခိနံ၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းကင်းတော်မူသောမြတ်စွာဘုရားကို။ ဥပသင်္ကမ္မ၊ ချဉ်းကပ်ကြ၍။ ပစ္စုပါသပ္ပမောစနံ၊သေမင်း၏ ကြောင့်ကွင်းကို ဖြေရှင်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝါ-ဖြေရှင်းနိုင်ကြောင်းနည်းလမ်းကောင်းကို။ ပုစ္ဆာမ၊ မေးကြပါကုန်စို့-လို့ သာတာဂိရိနှင့်တကွ သူတို့၏ အခြွေအရံ နတ်တွေကိုဖိတ်ခေါ်ပြီး မြတ်စွာဘုရားထံ သွားပါတယ်။ဒီအထိ ၁၇-ဂါထာကတော့ ဒီသုတ်၏နိဒါန်းသက်သက်ပါဘဲ။မြတ်စွာဘုရားထံ ရောက်တဲ့အခါကျတော့ ဟေမဝတနတ်က မြတ်စွာဘုရားကို ဒီလိုစပြီး ခွင့်တောင်းလျှောက်ထားပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားထံ ခွင့်တောင်းပုံ

အက္ခာတာရံ ပဝတ္တာရံ၊
သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂုံ။
ဗုဒ္ဓံ ဝေရဘယာတီတံ၊
မယံ ပုစ္ဆာမ ဂေါတမံ။

အက္ခာတာရုံ၊ သစ္စာလေးပါးမြတ်တရားကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူတတ်ပေသော။ ပဝတ္တာရုံ၊ အကျယ်အားဖြင့်လည်း ဝေဘန်သော အားဖြင့် ဟောကြားတော်မူတတ်ပေသော။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့၏။ ပါရဂုံ၊ တဖက်ကမ်းရောက် ထွင်းဖောက်သိမြင်တော်မူပေသော။ ဝေရဘယာတီတံ၊ ရန်ဘေးခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကျော်လွန်တော်မူပြီးသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ တရားလုံးစုံကို အကုန် သိမြင်တော်မူသော။ ဂေါတမံ၊ ဂေါတမနွယ်ဘွား မြတ်ဘုရားကို။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်။ ပုစ္ဆာမ၊ မေးမြန်းလျှောက်ထားလိုကြပါသည် အရှင်ဘုရား-လို့ ဒီလို မြတ်စွာဘုရားအား အခွင့်တောင်းပါတယ်။

အဲဒါဟာ မင်းများ ဂုဏ်အသရေရှိလူကြီးများ ပညာရှိများ၏ ယဉ်ကျေးမှုအလေ့အလာပါဘဲ၊ ယဉ်ကျေးတဲ့ ပညာရှိတွေ အထက်တန်းပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မေးမြန်းချင်ယင် ဒီလိုဘဲ ရှေးဦးစွာ အခွင့်တောင်းကြပါတယ်၊ အခွင့်ပြုမှ မေးကြပါတယ်၊ ကောင်းမြတ်တဲ့ယဉ်ကျေးမှုပါဘဲ။ သုတနည်းတဲ့ သူတွေကတော့ သူတို့ မေးချင်ယင် အခွင့်မတောင်းဘဲ တခါတည်းမေးတတ်ကြတယ်၊ အဲဒါက မယဉ်ကျေးတဲ့သဘောကို ပြရာရောက်ပါတယ်၊ ဖြေရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အချိန်အခွင့် ရှိ,မရှိ မသိဘဲနဲ့ အဲဒီလိုတခါတည်း မေးတာမျိုးကတော့ မရိုသေရာလဲ ရောက်တယ်။ ဒီဟေမဝတနတ်ကတော့ ရှေးဘဝကလဲ ဈာန်းဂန်တတ် မထေရ်ကြီးဖြစ်ခဲ့တယ်၊ ယခုလဲ ယက္ခရာဇာဆိုတဲ့ နတ်ဘီလူးမင်း ဖြစ်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် ယဉ်ကျေးသောအထက်တန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ယဉ်ကျေးမှု

အရအားပြင့် ရှေးဦးစွာ ခွင့်တောင်းပါတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက ခွင့်ပြုလိုက်တော့မှ ဒီလိုမေးလျှောက်ပါတယ်။

ဟေမဝတ၏ အမေး (၁)

ကိသ္မိံ လောကော သမုပ္ပန္နော၊
ကိသ္မိံ ကုဗ္ဗတိ သန္ထဝံ၊
ကိဿ လောကော ဥပါဒါယ၊
ကိသ္မိံ လောကော ဝိဟညတိ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ကိသ္မိံသတိ၊ အဘယ်အရာရှိလတ်— ဖြစ်လတ်သော်။ လောကော၊ သတ္တဝါဟူသော လောကသည်။ သမုပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပေါ်ပါသနည်း အရှင်ဘုရား။ (အဘယ်မျိုးသော အကြောင်းတရား အရာဝတ္ထုတွေဖြစ်ပေါ်လျှင် ရှိလျှင် သတ္တဝါလို့ခေါ်ရတဲ့လောက, လောကလို့ခေါ်ရတဲ့ သတ္တဝါဖြစ်ပါသလဲ တဲ့။) လောကော၊ သတ္တဝါဟူသောလောကသည်။ ကိသ္မိံ၊ အဘယ်၌။ သန္ထဝံ၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းကို။ ကုဗ္ဗတိ၊ ပြုနေပါသနည်း အရှင်ဘုရား။ (လောကဆိုတဲ့သတ္တဝါဟာ ဘယ်မှာပေါင်းသင်း နေပါသလဲ၊ ဘာနဲ့အဖော်လုပ်နေပါသလဲ တဲ့။) ကိဿ ဥပါဒါယ အဘယ်ကို စွဲမှီ၍။ လောကော၊ လောကမည်ပါသနည်း အရှင်ဘုရား။ (ဘာကိုအစွဲပြုပြီး လောကလို့ သတ္တဝါလို့ခေါ်ဆိုရပါသလဲ တဲ့။) လောကော၊ သတ္တဝါဟူသောလောကသည်။ ကိသ္မိံ၊ အဘယ်၌။ ဝိဟညတိ၊ အနှိပ်စက်ခံနေရပါသနည်း ဆင်းရဲပင်ပန်း နေပါသနည်း အရှင်ဘုရား။ (လောကဆိုတဲ့ သတ္တဝါတွေပင်ပန်း

ဆင်းရဲနေတာဟာ ဘယ်မှာပါလဲ၊ ဘာနှင့်စပ်ပြီး ပင်ပန်းဆင်းရဲနေရပါသလဲ တဲ့။

ဒီလို ပြဿနာ ၄-ချက်ကို ဟေမဝတနတ်က မေးတယ်။ အလွန်နက်နဲပါတယ်၊ သာမန် နတ်ဆိုယင် ဒါလောက်နက်နဲတဲ့ ပြဿနာကိုမမေးနိုင်ပါဘူး၊ သူကတော့ ကဿပ မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ထက်တော် ကာလတုန်းက ပဉ္စင်းအတက်ကျမ်းဂန်တတ် မထေရ်ကြီးဖြစ်ခဲ့ဘူးတဲ့အတွက် ဒီလိုနက်နဲတဲ့ ပြဿနာတွေကို မေးနိုင်တာပါ။ အဲဒီပြဿနာ ၄-ချက်ကို မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို ဖြေတော်မူပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား အဖြေ (၁)

ဆသု လောကော သမုပ္ပန္နော၊
ဆသု ကုဗ္ဗတိ သန္ထဝံ။
ဆန္နမေဝ ဥပါဒါယ၊
ဆသု လောကော ဝိဟညတိ။

ယက္ခ၊ ဟေမဝတနတ်၊ (ယက္ခ ဆိုတာ နတ်ဘီလူးပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဘီလူးဆိုတဲ့အသံက မြန်မာတို့နားမှာ ကြောက်စရာလိုဖြစ်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် နားဝင်ချိုအောင် နတ်လို့ဘဲ အနက်ပြန်ပါတယ်။)ယက္ခ၊ဟေမဝတနတ်။ ဆသု သဠေသု၊ ခြောက်ပါးတို့၌ရှိကြဖြစ်ကြလျှင်။ လောကော၊ သတ္တဝါဟူသောလောကသည်။သမုပ္ပန္နော၊ဖြစ်ပေါ်ပေသည်။ လောကော၊ သတ္တဝါဟူသော လောကသည်။ဆသု၊ခြောက်ပါးတို့၌။သန္ထဝံ၊ပေါင်းသင်း

ခြင်းကို။ကုဗ္ဗတိ၊ပြုနေပေသည်။ဆန္ဒမေဝဥပါဒါယ၊ခြောက်ပါး တို့ကိုသာလျှင်စွဲမှီ၍။လောကော၊လောကဟုခေါ်သောသတ္တဝါ မည်ပေသည်။လောကော၊လောကဟုခေါ်သောသတ္တဝါသည်။ ဆသု၊ ခြောက်ပါးတို့၌။ ဝိဟညတိ၊ အနှိပ်စက်ခံရလျက် ဆင်းရဲ ပင်ပန်းနေပေသည်-လို့ ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

အဲဒီအဖြေလေးချက်လုံး၌ ခြောက်ပါးအရကို သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာက အတွင်းအာယတန ၆-ပါးနှင့် အပြင်အာယတန ၆-ပါးလုံးကိုချည်းဖွင့်ပြတယ်။ သဂါထာဝဂ်သံယုတ်အဋ္ဌကထာ မှာတော့ အတွင်းအာယတန ၆-ပါးကိုချည်းဖွင့်ပြတယ်။ အရှင် မဟာဗုဒ္ဓဃောသ အလိုအားဖြင့်တော့ ပဌမနှင့် တတိယနှစ်ဌာန မှာ အတွင်းအာယတန ၆-ပါးကိုပြထားတယ်၊ ဒုတိယနှင့်စတုတ္ထ နှစ်ဌာနမှာ အပြင်အာယတန ၆-ပါးကိုပြထားတယ်၊အဲဒီပြပုံက ပိုပြီး ရှင်းပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသအလို အရဖြင့် ဒီမှာ ရှင်းပြသွားမယ်။ ယခု အဲဒီအဖြေလေးချက်ကို အမေး လေးချက်နှင့်ယှဉ်တွဲပြီး အသီးအသီး ရှင်းပြသွားမယ်။

(က) ခြောက်ပါးရှိက လောကဖြစ်သည်

ကိသ္မိံ လောကော သမုပ္ပန္နော-အဘယ်အရာရှိလျှင် လောက မည်သော သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ပါသလဲ-ဆိုတဲ့ ပဌမ မေးခွန်းကို မြတ်စွာဘုရားက ဆသု လောကော သမုပ္ပန္နော-လို့ ဖြေကြား တော်မူပါတယ်။ ဆသု-ခြောက်ပါးတို့သည်၊ ဥပ္ပန္နေသု-ဖြစ်ကုန် လတ်-ရှိကုန်လတ်သော် (သန္တေသု-နှင့်အရတူပင်) လောကော၊

လောကသည်၊ ဝါ-သတ္တဝါသည်။ သမုပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပေါ်ပေသည်-တဲ့။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက "ခြောက်ပါးရှိက လောကဖြစ်သည်"လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ခြောက်ပါးရှိက လောကဖြစ်သည်။ (ဆို)

ခြောက်ပါးဆိုတာ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် စိတ်ဆိုတဲ့ အတွင်း အာယတန ၆-ပါးပါဘဲ။ လောကဆိုတာ ဒီနေရာမှာ သတ္တဝါကိုဘဲ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် မျက်စိ အစရှိသော အာယတန ၆-ပါးရှိလျှင် လောကခေါ်တဲ့ သတ္တဝါဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ သတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ် အသက်ရှင်နေတဲ့ အကောင်ဆိုတာဟာ မျက်စိလဲ ရှိရမယ်၊ နားလဲရှိရမယ်၊ နှာခေါင်းလဲရှိရမယ်၊လျှာလဲရှိရမယ်၊ ကိုယ်လဲရှိရမယ်၊ စိတ်လဲရှိရမယ်၊ ဒီ၆-ပါးရှိယင် သတ္တဝါ ဖြစ်တော့တာဘဲ။ သစ်သား ကျောက်အုတ်အင်္ဂတေများဖြင့် လူရုပ်လုပ်ထားတာတွေရှိတယ်၊ အဲဒီလူရုပ်မှာ မျက်စိပုံသဏ္ဍာန်ရှိပေမဲ့ မြင်နိုင်တဲ့ မျက်စိရုပ် အစစ်ကလဲ မရှိဘူး၊ ထို့အတူ နားပုံသဏ္ဍာန် စသည်ရှိပေမဲ့ ကြားနိုင်တဲ့ နားရုပ်အစစ်လဲမရှိဘူး၊ နံနိုင်တဲ့နှာခေါင်းရုပ်လဲမရှိဘူး၊အရသာကို သိနိုင်တဲ့ လျှာရုပ်လဲမရှိဘူး။ တွေ့ထိနိုင်တဲ့ ကိုယ်ရုပ်လဲ မရှိဘူး၊ အာရုံကို သိနိုင်တဲ့ စိတ်လဲမရှိဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီလူရုပ်ဟာ အသက်ရှင်နေတဲ့ သတ္တဝါအကောင်မဖြစ်ဘူး။ မြင်နိုင်တဲ့ မျက်စိ စသည်ရှိမှသာ အသက်ရှင်နေတဲ့ သတ္တဝါဖြစ်တယ်။

မြင်နိုင်တဲ့ မျက်စိ စသည်ရှိယင်တော့ ၆-ပါးလုံးမပြည့်စုံပေမဲ့ လေးပါးငါးပါး ပြည့်စုံယင်လဲ သတ္တဝါဖြစ်တာဘဲ။ ဘယ်လိုလဲ

ဆိုယင် မျက်စိချို့တဲ့သူမှာ နားစသည် ငါးပါးမျှသာ ရှိတယ်၊ ထို့အတူ နားချို့တဲ့သူမှာလဲ ငါးပါးမျှသာရှိတယ်၊ မျက်စိရော နားရော ချို့တဲ့သူမှာ နှာခေါင်းစသည် လေးပါးမျှသာရှိတယ်၊ အဲဒီလို လေးပါးငါးပါးမျှရှိလျှင်လဲ သတ္တဝါဖြစ်တာဘဲ၊ နှာခေါင်း အင်္ဂါချို့တဲ့သူလဲ ရှိတတ်ပါတယ်၊ လွန်ခဲ့တဲ့အနှစ် ၃၀ လောက်က နှာခေါင်းအင်္ဂါချို့တဲ့ ကိုယ်တော်တပါးကို တွေ့ရဘူးတယ်၊ သူ့မှာ မွှေးကတည်းက ကလေးဘဝ ကတည်းက ဘာနံ့မှမနံ့ဘူးဘူး၊ ရေမွှေးတို့ ပန်းတို့ကို နှာခေါင်းနား ကပ်ထားပေမဲ့ ဘာအနံ့ကိုမှမသိရဘူးတဲ့၊ အဲဒါဟာ ဃာနပသာဒ ခေါ်တဲ့ နှာခေါင်းရုပ်မပါဘဲ ချို့တဲ့နေတာဘဲ၊ အဲဒီလိုနှာခေါင်းရုပ်ချို့ပြီး မျက်စိနားစသည် လေးပါး ငါးပါး ရှိနေယင်လဲ သတ္တဝါဖြစ်နေတာပါဘဲ။ မျက်စိ နား နှာခေါင်း ၃-ပါးချို့ပြီး လျှာ ကိုယ် စိတ် ဆိုတဲ့ သုံးပါးရှိနေယင်လဲ သတ္တဝါဖြစ်တာဘဲ။ ပင်လယ်ရေထဲက အချို့သတ္တဝါတွေဟာ သတ္တဝါနဲ့မတူဘဲ သစ်ပင်လိုလို မှိုလိုလို ဖြစ်နေတာတွေရှိတယ်၊ အဲဒီလို သတ္တဝါမှာ မျက်စိ နား နှာခေါင်း ရှိပုံမရပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ သက်ရှိသတ္တဝါတွေလဲ ဟုတ်နေတာဘဲ။ ဒါကြောင့် အောက်ထစ်ဆုံး အားဖြင့် ကာမဘုံမှာ လျှာရယ် ကိုယ်ရုပ်ရယ်. စိတ်ရယ် ဒီသုံးပါးကတော့ မုချရှိရမယ်၊ ဒီသုံးပါးရှိယင် သတ္တဝါဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ရူပဗြဟ္မာဘုံမှာ နှာခေါင်း လျှာ ကိုယ်ဆိုတဲ့ ပသာဒ အာယတနသုံးပါးမရှိဘူး၊ မျက်စိ နား စိတ်ဆိုတဲ့ ဒီအာယတန သုံးပါးဖြင့် သတ္တဝါဖြစ်နေတယ်။ အရူပဘုံမှာတော့ စိတ်ဆိုတဲ့

မနာယတန တပါးတည်းဖြင့် သတ္တဝါဖြစ်နေတယ်။ သညာမရှိ စိတ်မရှိတဲ့ အသညသတ်ဘုံမှာတော့ မျက်စိလဲမရှိဘူး၊ နား နှာ ခေါင်း လျှာ ကိုယ် စိတ် ဆိုတာတွေလဲမရှိဘူး၊ အတွင်းအာယ တန ၆-ပါးလုံးမရှိဘူး၊ သတ္တဝါတော့လဲ ဟုတ်နေတာဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ သညာမရှိတဲ့ သတ္တဝါဟာ ၆-ပါးမှာပေါင်းသင်း ခြင်းလဲမရှိဘူး၊ ၆-ပါးနှင့်စပ်ပြီး ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်းလဲမရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီဒေသနာမှာ အဲဒီ အသညသတ် သတ္တဝါကိုတော့ မရည်ရွယ်ဘူးလို့ဘဲ ယူသင့်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်အနည်းဆုံးအား ဖြင့် စိတ်ဆိုတဲ့ မနာယတန တပါးရှိလျှင် သတ္တဝါ ဖြစ်တယ်၊ အာယတန သုံးပါးလေးပါး ငါးပါးရှိလျှင်လဲသတ္တဝါဖြစ်တယ်၊ ၆-ပါးလုံး အပြည့်အစုံရှိလျှင်တော့ သတ္တဝါဖြစ်ကြောင်းအထူး ပြောနေစရာမလိုတော့ပါဘူး၊ အဲဒီရှိရမည့်အာယတန တပါး သုံးပါး လေးပါး ငါးပါး ဆိုတာတွေဟာ ၆-ပါးထဲမှာဘဲ ပါဝင်နေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီဒေသနာမှာ အားလုံးခြုံ မိအောင် "၆-ပါးရှိက လောကဖြစ်သည်"လို့ ဥက္ကဋ္ဌနည်းဖြင့် သိမ်းပြီး ဆိုထားပါတယ်။

အတွင်း အာယတန ၆-ပါးရှိလျှင် သတ္တဝါဖြစ်ပုံကတော့— လူ့လောကမှာ အမိဝမ်းထဲ ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်ကတည်းက ကိုယ် ရုပ် ဆိုတဲ့ ကာယာယတနလဲ ပါဝင်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ပဋိသန္ဓေ ခဏကတည်းက ပဋိသန္ဓေစိတ်ဆိုတဲ့ မနာယတနနှင့် ကိုယ်ရုပ်ဆိုတဲ့ ကာယာယတနအားဖြင့် ဒီအာယတန၂-ပါးရှိတဲ့ အတွက် သတ္တဝါဖြစ်သည်မည်တယ်။ မွေးဖွားပြီးတဲ့နောက်မှာ

မျက်စိဖြင့် မြင်တဲ့အခါ မျက်စိအာယတနနှင့် မြင်သိ မနာယတန ဆိုတဲ့ ဒီ အာယတန ၂-ပါးရှိတဲ့အတွက် သတ္တဝါဖြစ်သည်မည်တယ်။ နားဖြင့် ကြားတဲ့အခါမှာ နားနှင့် ကြားသိစိတ် ဆိုတဲ့ ဒီအာယတန ၂-ပါးရှိတဲ့အတွက် သတ္တဝါဖြစ်သည် မည်တယ်။ နှာခေါင်းဖြင့် နံတဲ့အခါမှာ နှာခေါင်းနှင့် နံသိစိတ် ဆိုတဲ့ ဒီအာယတန ၂-ပါးရှိတဲ့အတွက် သတ္တဝါဖြစ်သည် မည်တယ်။ လျှာဖြင့် စားသိတဲ့အခါမှာ လျှာနှင့် အရသာ သိစိတ် ဆိုတဲ့ ဒီအာယတန ၂-ပါးရှိတဲ့အတွက် သတ္တဝါဖြစ်သည် မည်တယ်။ ကိုယ်ဖြင့် ထိသိတဲ့အခါမှာ ကိုယ်ရုပ်နှင့် ထိသိစိတ် ဆိုတဲ့ ဒီ အာယတန ၂-ပါးရှိတဲ့အတွက် သတ္တဝါဖြစ်သည် မည်တယ်။ စိတ်ကူး စဉ်းစား ကြံသိနေတဲ့အခါမှာ ကြံသိစိတ် မနာယတန ရှိတဲ့အတွက် သတ္တဝါဖြစ်သည် မည်တယ်။ အတိုချုပ်အားဖြင့်တော့ မျက်စိရှိလို့ မြင်သိတယ်၊ မြင်သိလို့ သတ္တဝါခေါ်ရတယ်။ နားရှိလို့ ကြားသိတယ်၊ ကြားသိလို့ သတ္တဝါ ခေါ်ရတယ်။ နှာခေါင်းရှိလို့ နံသိတယ်၊ နံသိလို့သတ္တဝါခေါ်ရတယ်။လျှာရှိလို့ အရသာသိတယ်၊ အရသာသိလို့ သတ္တဝါခေါ်ရတယ်၊ ကိုယ်အကြည်ရုပ်ရှိလို့ ထိသိတယ်၊ ထိသိလို့ သတ္တဝါခေါ်ရတယ်၊ စိတ်ရှိလို့ ကြံတွေးစဉ်းစားသိတယ်၊ ကြံတွေးစဉ်းစားသိလို့ သတ္တဝါခေါ်ရတယ်။

အကယ်၍ မျက်စိမရှိလို့ မမြင်ဘူး၊နား စသည်မရှိလို့ မကြားဘူး၊ မနံဘူး၊ မစားမသိဘူး၊ မထိမသိဘူး၊ မကြံမသိ တတ်ဘူး ဆိုယင် အဲဒီလိုဟာကို လူ့လောကမှာ သတ္တဝါလို့မခေါ်ရဘူး၊

လူအသေကောင်ကိုကြည့်ပါ၊ သေပြီးခါစဆိုယင် မသေခင်ကနဲ့ အတူတူလိုဘဲထင်ရတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ထူးတာကတော့ ကံကြောင့် ဖြစ်တဲ့ စက္ခုပသာဒဆိုတဲ့ မျက်စိရုပ်ဟာ မသေခင်ကသာရှိတယ်၊ သေပြီးတဲ့အခါ မရှိတော့ဘူး၊ ထိုအတူဘဲ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဆိုတဲ့ ပသာဒရုပ်တွေလဲ မသေခင်ကသာရှိတယ်၊သေပြီးတဲ့အခါ မရှိတော့ဘူး၊ စိတ်ဟာလဲ မသေခင်ကသာ ရှိတယ်၊ သေပြီးတဲ့ အခါ မရှိတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် သူသေကောင်ဟာ မမြင်နိုင် မကြားနိုင်တော့ဘူး၊ အနံ့ကိုလဲ မနံနိုင်၊အရသာကိုလဲမစားမသိ နိုင်တော့ဘူး၊ ဘာကိုမှ မထိမသိနိုင်တော့ဘူး၊ ဘာကိုမှမကြံမသိ နိုင်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် အသေကောင်ကို သတ္တဝါလို့မဆို တော့ဘူး၊ အဲဒီအသေကောင်ကို အပိုင်းအပိုင်း ခုတ်ဖြတ်ပေမဲ့ သတ္တဝါမဟုတ်တဲ့အတွက် ပါဏာတိပါတကံမထိုက်ဘူး၊သို့ပေမဲ့ မသေမီက သီလစသည်နှင့် ပြည့်စုံတဲ့သူ၏ အလောင်းကို မရို မသေ ပြုလုပ်ယင်တော့ အကုသိုလ်ကံဖြစ်တယ်၊အပြစ်ကြီးတယ်။ တချို့မှာ သေပြီးခါစ မပောက်ပြန်သေးခင်တော့ မစွန့်ရက်နိုင် အောင်လဲ အမြတ်တနိုး ပြုနေတတ်ကြတယ်၊ ဒါပေမဲ့ မျက်စိ စသော အတွင်းအာယတန ၆-ပါးမရှိတော့တဲ့အတွက် သတ္တဝါ လို့တော့ မဆိုရတော့ပါဘူး။

သေတယ်ဆိုတာ တချို့က "အသက်ရှင်နေတဲ့အကောင် ထွက် သွားတယ်၊အကောင်လိုက်ပျက်စီးသွားတယ်၊ ပျောက်ကွယ်သွား တယ်"လို့ ဒီလိုထင်နေကြတယ်၊ အမှန်ကတော့ သေတတ်တဲ့ အကောင်ရယ်လို့ မရှိပါဘူး၊ မျက်စိအစရှိတဲ့ ဒီအာယတန ၆—

ပါးသာရှိတာဘဲ၊ ဒီအာယတန ၆-ပါး အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေယင် အသက်ရှင်နေတယ်လို့ ဆိုရတာဘဲ၊ နောက်ဆုံးအချိန်ကျတော့ ဒီအာယတန ၆-ပါးဟာ လက်ရှိရုပ်နာမ်အစဉ်မှာအသစ်မပေါ်လာတော့ဘဲ ချုပ်သွားတယ်၊ အထူးအားဖြင့် ခဏမစဲဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက်နဲ့ မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ စိတ်ကလေးဟာချုပ်ပျောက်သွားတယ်၊ နောက်ထပ်မဖြစ်လာတော့ဘူး၊ အဲဒီအခါမှာ သတ္တဝါသေသွားတယ်လို့ ဆိုရတာဘဲ။အဲဒီလိုနောက်ဆုံးချုပ်သွားတဲ့စိတ်ကလေး ချုပ်ပျောက်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ကိလေသာ မကင်းသေးတဲ့သူမှာ ဆိုယင် ဌာနအသစ်မှာစိတ်အသစ် ဆက်ပြီးဖြစ်ပေါ်သွားတယ်။

အဲဒီဖြစ်ရာမှာဘဝဟောင်းကနောက်ဆုံးစိတ်ကလေးကို ထိုဘဝမှ ရွှေ့လျောသွားတဲ့ သဘောရှိတဲ့အတွက် စုတိစိတ်လို့ခေါ်တယ်၊ ဗမာလိုတော့ ရွှေ့လျောတဲ့စိတ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဌာနအသစ်မှာ ဆက်ပြီးဖြစ်သွားတဲ့စိတ်ကို ရှေးဘဝနှင့်တစပ်တည်းဆက်စပ်ပြီးဖြစ်လို့ ပဋိသန္ဓေစိတ်လို့ခေါ်တယ်၊ ဗမာလိုကတော့ဆက်စပ်တဲ့စိတ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဟာ မနာယတနဘဲ၊ အဲဒီစိတ်နဲ့ ထပေါင်းတည်း တပြိုင်နက်ဖြစ်တဲ့ရုပ်တွေလဲ ရှိတယ်၊ အဲဒီရုပ်တွေထဲမှာ ကာယာယတနခေါ်တဲ့ ကိုယ်ရုပ်ကတော့ မုချပါစမြဲဘဲ၊သံသေဒဇ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေဆိုယင် မျက်စိ နား နှာလျှာ ဆိုတဲ့ အာယတနတွေလဲ ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီပဋိသန္ဓေ ခဏကတည်းက အာယတန ၂-ပါးဖြစ်စေ၊ သုံးပါးလေးပါး ငါးပါးဖြစ်စေ၊ ၆-ပါးလုံးဖြစ်စေ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

အဲဒီ အာယတနတွေ ဖြစ်ပေါ်သည့်အချိန်ကစပြီး ဘဝအသစ် သတ္တဝါအသစ် ဖြစ်ပေါ်လာတယ်လို့ ဆိုရတယ်။ ဒါကြောင့် “၆-ပါးရှိက လောကဖြစ်သည်”လို့ ဆိုထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီသတ္တဝါဟာ ယခုမှ အသစ်ဖြစ်လာတာလဲ မဟုတ်ဘူး။ ရှေးဘဝဟောင်းက အကောင်လိုက် ပြောင်းရွှေ့လာတာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ အမှန်ကတော့ ရှေးဘဝတခုခုက ပြုခဲ့ဘူးတဲ့ကံကြောင့် ယခုဘဝမှာ အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အာယတန ၆-ပါးမျှသာရှိတယ်၊ အာယတန ၆-ပါးမှ အလွတ် အသက်ရှင်နေတဲ့ သတ္တဝါ အကောင်ရယ်လို့မရှိဘူး၊ ရေစီးနေတဲ့ချောင်းထဲက ရေတွေဟာ အသစ်အဟောင်းပြောင်းလဲနေတာလိုအသစ်အဟောင်းပြောင်းလဲပြီး မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အာယတန ၆-ပါးမျှသာရှိတယ်၊ အဲဒါကို ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင် မရှိသေးတဲ့သူတွေက အမြဲတည်နေတဲ့အကောင်လို့ ထင်နေကြတယ်။

မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း ပေါ်လာသမျှကို မပြတ်လိုက်ပြီးရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီကတော့သမာဓိဉာဏ်ရင့်သန်လာတဲ့အခါ ဒီအာယတန ၆-ပါး ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတာကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်နိုင်ပါတယ်၊ ထိတယ် ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေရင်း ထိသိ ထိသိပြီး ပျောက်ပျောက်သွားတဲ့ ထိသိစိတ် မနာယတနကိုလဲထင်ရှားတွေ့ရတယ်၊ ထိသိရာဌာနကိုယ်ရုပ်ဆိုတဲ့ အာယတန ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုလဲ ထင်ရှားတွေ့ရတယ်။ စိတ်ကူးကြံသိတိုင်း စိတ်ကူးတယ် ကြံတယ် သိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေရင်း အဲဒီကြံသိစိတ် မနာယတန ပျောက်

ပျောက်သွားတာကို ထင်ရှားတွေ့ရတယ်။ ကြားတယ် ကြားတယ် လို့ ရှုမှတ်နေရင်း ကြားသိတဲ့ မနာယတနရော ကြားသိရာဌာန နားရုပ်ဆိုတဲ့ သောတာယတနရော ချက်ခြင်းပျောက်ပျောက် သွားတာကို ထင်ရှားတွေ့ရတယ်။ မြင်တယ် မြင်တယ်စသည် ဖြင့် ရှုမှတ်နေရင်း မြင်သိတဲ့ မနာယတနရော မြင်သိရာဌာန မျက်စိဆိုတဲ့ စက္ခာယတနရော ချက်ခြင်း ပျောက်ပျောက်သွား တာကို ထင်ရှားတွေ့ရတယ်။ နံသိခိုက် စားသိခိုက်မှာလဲ ရှုမှတ် နေရင်း နံသိ-စားသိတဲ့ မနာယတနနှင့် နံသိ-စားသိရာဌာန နှာ လျှာဆိုတဲ့ အာယတနများကို ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ထင်ရှား တွေ့ရတယ်။ ဒီတော့ လူဆိုတာ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ဒီအာယ တန ၆-ပါးမျှဘဲ၊ မမြဲတဲ့သဘောတရားမျှဘဲ ဆိုတာ ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့် သဘောပေါက်ပြီး သိနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို အမှန် အတိုင်း သိရအောင်လို့ ဒီမှာ ဆသု လောကော သမုပ္ပန္နော-လို့ ဟောထားပါတယ်။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက "၆-ပါးရှိက လောက ဖြစ်သည်"လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ထပ်ပြီးဆိုလိုက် ကြဦး။

ခြောက်ပါးရှိက လောက ဖြစ်သည်၊ (ဆို)

(ခ) ခြောက်ပါးမှာချဉ်း ပေါင်းသင်းနေသည်

ကိသ္မိံ ကုဗ္ဗတိ သန္ထဝံ-လောကမည်သော သတ္တဝါဟာ အဘယ်မှာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းကို ပြုနေပါသလဲ-ဆိုတဲ့ ဒုတိယမေးခွန်းကို မြတ်စွာဘုရားက ဆသု ကုဗ္ဗတိ သန္ထဝံ-လို့

ဖြေကြားတော် မူပါတယ်၊ လောကော၊ လောကမည်သော သတ္တဝါသည်။ ဆသု၊ ခြောက်ပါးတို့၌။ သန္တဝံ၊ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းကို။ ကုဗ္ဗတိ၊ ပြုနေပေသည်-တဲ့။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီး က "ခြောက်ပါးမှာချဉ်း ပေါင်းသင်းနေသည်"လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ခြောက်ပါးမှာချဉ်း ပေါင်းသင်းနေသည် (ဆို)

ဒီအပိုဒ်မှာ ခြောက်ပါးဆိုတာကတော့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ သဘောအာရုံဆိုတဲ့ အပြင် အာယတန ၆-ပါး ပါဘဲ၊ အာရုံ ၆-ပါးလို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် စိတ်ဆိုတဲ့ အတွင်း အာယတန ၆-ပါးက အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ သဘောအာရုံ ဆိုတဲ့ အပြင် အာယတန ၆-ပါး (အာရုံ ၆-ပါး) နှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနေတယ်-လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြောရယင် အတွင်း အာယတန ၆-ပါးဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါက အပြင် အာယတန ဆိုတဲ့ သက်ရှိ သက်မဲ့ အာရုံတွေနဲ့ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနေတယ်လို့ ဆိုလိုတာ ပါဘဲ။ အဲဒါကို အသေးစိတ် ရှင်းပြဦးမယ်။

မျက်စိနှင့် မြင်စိတ်က အဆင်းနှင့် ပေါင်းသည်

ယောကျ်ား မိန်းမလို့ ဆိုရတဲ့ မျက်စိနှင့် မြင်သိစိတ်က မိန်းမ ယောကျ်ား စသည်ဖြင့် ခေါ်ရတဲ့ အဆင်းအာရုံနှင့် ပေါင်းသင်း နေတယ်၊ အဲဒီ အဆင်းအာရုံကို မြင်သိစိတ်က ပွေ့ပိုက်ပြီး သိမ်း ယူသလိုပင် ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံနေတယ်၊ မိန်းမယောကျ်ား

စသည်ဖြင့်ခေါ်ရတဲ့ အဲဒီ အဆင်းအာရုံကိုလက်ခံပြီး သိမ်းပိုက်ထားတယ်၊ တခါမြင်ပြီးလျှင် မနာယတနဆိုတဲ့ စိတ်က ထပ်ခါထပ်ခါ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်နေတယ်၊ မြင်ခိုက်က အဆင်းကတော့ အဲဒီမြင်ဆဲကာလမှာဘဲ ချုပ်ပျောက်သွားခဲ့ပါပြီ၊ နောက်ကာလမှာ မရှိတော့ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ မနာယတနက လက်ခံသိမ်းယူထားတဲ့အတွက် ဆင်ခြင်တိုင်း ဆင်ခြင်တိုင်း အဲဒီ အဆင်းအာရုံက အသုံးခံ အဖြစ်နဲ့ပေါ်နေတယ်၊ ဟိုမြင်ခဲ့စဉ်က မိန်းမယောကျ်ား အရာဝတ္ထုအနေနဲ့ဘဲ ပေါ်နေတယ်၊ ထိုင်နေတာမြင်ခဲ့ယင် ထိုင်နေတဲ့အတိုင်း ပေါ်နေတယ်၊ ရပ်နေတာ လှုပ်ရှားနေတာ ပြုံးရယ်နေတာ မျက်မှောင်ကုပ်နေတာ စသည်ကိုမြင်ခဲ့ယင်လဲ အဲဒီအတိုင်းဘဲပေါ်နေတယ်၊ ယခုလူတွေ တယောက်နဲ့ တယောက်ကြည့်ကြည့်ပြီး ဆက်ဆံနေကြတာဟာ အဲဒီမျက်စိနဲ့ မြင်သိစိတ်အာယတနက မြင်ရတဲ့ အဆင်း အာယတနနဲ့ ပေါင်းသင်းနေတာပါဘဲ၊ အဲဒါ သေသေချာချာ စဉ်းစားကြည့်ယင် မြင်တဲ့အခိုက်မှာရော ထပ်ခါထပ်ခါဆင်ခြင်နေတဲ့အခိုက်မှာရော ဘာနဲ့ဘာတွေ ဆက်ဆံနေကြသလဲဆိုယင် မျက်စိဆိုတဲ့ စက္ခာယတနရယ်, မြင်သိ ကြံသိ ဆိုတဲ့ မနာယတနရယ်, မြင်ရတဲ့ အဆင်းဆိုတဲ့ ရူပါယတနရယ် ဒီအာယတန သုံးခုဘဲ ပဓာန အားဖြင့်ရှိတယ်၊ ဒီသုံးခုဘဲ အချင်းချင်း ဆက်ဆံနေတယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဝတ္ထုအနေနဲ့ ပေါင်းသင်းနေတဲ့ ယောကျ်ား မိန်းမ ဝတ္ထု ပစ္စည်းဆိုတာတွေကတော့ ပရမတ္ထအားဖြင့် ရှိတာမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါ သေသေချာချာ စဉ်းစားကြည့်ပါ၊ မြင်ပြီး ဆက်ဆံနေကြတာဟာ စက္ခာယတန မနာယတနတို့က ရူပါယတနနှင့် ဆက်ဆံ

နေကြတာချည်းဘဲ ဆိုတာ ထင်ရှား ပေါ်လာ ပါလိမ့်မယ်။ မြင်တိုင်း, မြင်ပြီးကိုပြန်၍ ဆင်ခြင်မိတိုင်း ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီမှာတော့ အဲဒီလိုတောင် စဉ်းစားမနေရပါဘူး၊ သမာဓိဉာဏ်ရင့်သန်နေတဲ့အခါဆိုယင် မြင်တယ်ဆိုတာ မျက်စိနဲ့ အဆင်းနဲ့ မြင်သိမှုမျှဘဲလို့လဲ မှတ်ရင်း မှတ်ရင်းပင် သိသိ သွားနိုင်ပါတယ်၊ မြင်ပြီးကို ဆင်ခြင်တဲ့အခါလဲ မြင်ခဲ့တဲ့အဆင်းနဲ့ ဆင်ခြင်တဲ့စိတ်မျှဘဲလို့လဲ သိသိသွားနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီလို သိပုံကို ရည်ပြီးတော့ "၆-ပါး၌ရှိက လောက ဖြစ်သည်၊ ၆-ပါးမှာချည်း ပေါင်းသင်းနေသည်" လို့ ဆိုထားတာပါဘဲ။

နားနှင့် ကြားသိစိတ်က အသံနှင့် ပေါင်းသည်

ယောကျ်ားမိန်းမလို့ ခေါ်ဆိုရတဲ့ နားနှင့် ကြားသိစိတ်က မိန်းမအသံ ယောကျ်ားအသံစသည်ဖြင့် ခေါ်ရတဲ့ အသံအာရုံနှင့် ပေါင်းသင်းနေတယ်၊ အဲဒီအသံကို လက်ခံပြီး သိမ်းပိုက်ထားတယ်၊ တခါကြားပြီးလျှင် မနောဃတန ဆိုတဲ့စိတ်က အဲဒီအသံကို ထပ်ခါ ထပ်ခါ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်နေတယ်၊ ကြားခိုက်က အသံကတော့ ချုပ်ပျောက်သွားခဲ့ပါပြီ၊ အဲဒီလို ဆင်ခြင်နေတဲ့အခါမှာ မရှိတော့ပါဘူး၊ဒါပေမဲ့ မနောဃတန ဆိုတဲ့ စိတ်က လက်ခံသိမ်းယူထားတဲ့အတွက် ဆင်ခြင်တိုင်း ဆင်ခြင်တိုင်း အဲဒီ အသံအာရုံက အသုံးခံအဖြစ်နဲ့ ပေါ်နေတယ်၊ အသံဆိုပေမဲ့ အသံသက်သက်တွင် မဟုတ်ဘူး၊ ပြောဆိုတဲ့ အသံရှင် မိန်းမ ယောကျ်ား ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုပါ ကြားခိုက်တုန်းက အတိုင်း

ရှိနေတဲ့အနေဖြင့် အာရုံပြုနေတယ်၊ နား၀င်ချိုအောင် ပြောနေပုံ နားမခံသာအောင် ပြောနေပုံအားဖြင့် ထင်မြင်နေတယ်၊ သေသေချာချာ စဉ်းစား ကြည့်ပြင်တော့ ကြားတုန်းကလဲ နားရယ် အသံရယ် ကြားသိစိတ်ရယ် ဒီသုံးခုဘဲရှိခဲ့တာဘဲ၊ အဲဒီသုံးခု အချင်းချင်း ဆက်ဆံနေတာဘဲ၊ ပြန်ပြီးဆင်ခြင်နေတဲ့အခါ မှာလဲ ကြားခဲ့တဲ့ အသံရယ် ဆင်ခြင်တဲ့စိတ်ရယ် ဒီအာယတန ၂-ခုရှိတာဘဲ၊ အဲဒါ ၂-ခုအချင်းချင်း ဆက်ဆံနေတာဘဲ၊ အသံရှင်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ပရမတ္ထအားဖြင့် ရှိတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အသံရှင်နဲ့ ငါ တွေ့နေတယ်လို့ ထင်ရပေမဲ့ အမှန်အားဖြင့်တော့ နားနဲ့ စိတ်အာယတနက အသံနဲ့တွေ့ပြီး ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနေခြင်းမျှသာ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား ပါတယ်၊ ကြားတိုင်း, ပြန်ပြီး ဆင်ခြင်တိုင်း မပြတ်ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီမှာတော့ သမာဓိဉာဏ် ရင့်သန်နေတဲ့အခါ ဆိုယင် နားနဲ့အသံမျှ ကြားသိစိတ် ကြံသိစိတ်မျှသာ ရှိကြောင်း ထင်ရှား သိနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို သိပုံကိုလဲ ရည်ပြီးတော့ "၆-ပါးရှိက လောကဖြစ်သည်။ ၆-ပါးမှာချဉ်း ပေါင်းသင်းခနသည်" လို့ ဆိုထားတာပါဘဲ။

နှာခေါင်းနှင့် နံ့သိစိတ်က အနံ့နှင့်ပေါင်းသည်

ယောကျ်ားမိန်းမလို့ ခေါ်ဆိုရတဲ့ နှာခေါင်းနှင့် နံ့သိစိတ်က မိန်းမအနံ့ ယောကျ်ားအနံ့ မည်သူက ပေးလိုက်တဲ့ ပန်း

နံ့သာနံ့ စသည်ဖြင့် ခေါ်ရတဲ့ အနံ့အာရုံနဲ့ ပေါင်းသင်းနေတယ်၊ အဲဒီအနံ့ကို စိတ်ဖြင့် သိမ်းပိုက် ထားတယ်၊ မွှေးဘူး နံဘူးတဲ့အနံ့ကို မနာယတနဆိုတဲ့ စိတ်က ထပ်ခါ ထပ်ခါ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်နေတယ်၊ အဲဒါဟာ အနံ့ဆိုတဲ့ ဂန္ဓာယတနနဲ့ လူလို့ခေါ်ရတဲ့ ဃာနာယတန မနာယတနတို့က ပေါင်းသင်းနေတာပါဘဲ၊ အဲဒီမှာလဲ အနံ့ ဆိုပေမဲ့ အနံ့သက်သက်တွင် မဟုတ်ဘူး၊ အနံ့ရှင် မိန်းမ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်ပါ အာရုံပြုပြီး ပေါင်းသင်းနေတာဘဲ သေသေချာချာ စဉ်းစား ကြည့်ယင် တကယ်ရှိတာကတော့ နှာခေါင်းရုပ်ရယ်၊ အနံ့ရုပ်ရယ်၊ နံသိစိတ်ရယ် ဒီသုံးခုမျှသာ ရှိတာဘဲ၊ ဒီသုံးခုက အချင်းချင်း ပေါင်းသင်းနေတာဘဲ၊ ချစ်စနိုးဖြစ်တဲ့ ကိုယ့်သားငယ်ကလေးကို နမ်းလိုက်တဲ့သူမှာ ငါ့သားကို ငါနမ်းတယ်လို့ထင်ရပေမဲ့ နမ်းရှုတတ်တဲ့ ငါလဲ စင်စစ်တော့မရှိဘူး၊ အနမ်းအရှုခံရတဲ့သားလဲ မရှိဘူး၊ နှာခေါင်းရုပ်ဆိုတဲ့ ဃာနာယတနနှင့် နံသိစိတ် ဆိုတဲ့ မနာယတနတို့က အနံ့ရုပ်ဆိုတဲ့ ဂန္ဓာယတနနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းမျှသာဖြစ်တယ်။ ပြန်လည် စဉ်းစားတဲ့ အခါမှာလဲ နံသိခဲ့ရတဲ့အနံ့နဲ့ စဉ်းစားနေတဲ့စိတ် ဒီ ၂-ခုမျှရှိတာဘဲ။ မပြတ်ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီမှာတော့ ပန်းနံ့ ဟင်းနံ့ စသည် နံတဲ့အခါ နံတယ် နံတယ်လို့ ရှုမှတ်နေရင်း အနံ့ရုပ်နဲ့ နှာခေါင်းကနေပြီး သိတဲ့ နံသိစိတ်-ဒီသဘောမျှသာ ရှိတယ်လို့ သိရတယ်။ အဲဒီလို သိပုံကိုလဲ ရည်ပြီးတော့ "၆-ပါးရှိက လောက ဖြစ်သည်၊ ၆-ပါးမှာချဉ်း ပေါင်းသင်းနေသည်"လို့ ဆိုထားတာပါဘဲ။

လျှာနှင့် စားသိစိတ်က အရသာနှင့်ပေါင်းသည်

ယောကျ်ား မိန်းမလို့ခေါ်ဆိုရတဲ့ လျှာနှင့် စားသိစိတ်က မိန်းမ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်က ပြုပြင်ပေးတယ်လို့ အလေးပြုအမ်တဲ့ စားဖွယ်အရသာ, သာမန်အရသာနှင့် ပေါင်းသင်းနေတယ်၊ အဲဒီအရသာကို စိတ်က သိမ်းပိုက်ထားတယ်၊ ဘယ်သူက ပြုပြင်ပေးတဲ့ စားစရာကလေးက ကောင်းလိုက်တာ၊ ကြက်သားဟင်းကလေးက ကောင်းလိုက်တာ စသည်ဖြင့် ထပ်ခါထပ်ခါ ပြန်ပြီးဆင်ခြင်နေတတ်တယ်၊ အဲဒါဟာ အရသာနဲ့ပေါင်းသင်းနေတာပါဘဲ။စားရတဲ့အရသာကတော့ မျိုချလိုက်ကတည်းကမရှိတော့ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအရသာကိုရော ပြုပြင်ပေးတဲ့ သူကိုရော ရှိနေတဲ့အနေအားဖြင့်ပင် ထင်မှတ်နေတယ်။ ရှုမှတ်နေတဲ့ယောဂီမှာတော့ ဝါးတယ် စားတယ်လို့ ရှုမှတ်နေရင်း အရသာပေါ်လာယင် အဲဒီအရသာကိုလဲ ချိုတယ် ဆိမ့်တယ်စသည်ဖြင့်ရှုမှတ်ပြီး သိတယ်၊ အဲဒီအရသာဟာ ချက်ခြင်းဘဲ ပျောက်သွားတာကိုလဲ သိတယ်၊ ဒါကြောင့် စားတယ်ဆိုတာ လျှာရုပ်နဲ့ အသိစိတ်က အရသာကို သိသိသွားရုံမျှဘဲ။ စားဘတ်တဲ့ ငါဆိုတာလဲ မရှိဘူး၊ ဝက်သား ကြက်သားတို့ ပြုပြင်ပေးတဲ့ သူတို့ဆိုတာကိုလဲ မစွဲလမ်းဘူး၊ အရသာနှင့်သိမှုဟာ ချက်ခြင်း ပျောက်ပျောက်သွားလို့ မမြဲတဲ့သဘောတွေလို့သာ သိသွားတယ်၊ အဲဒီလို သိပုံကိုလဲ ရည်ပြီးတော့ "၆-ပါးရှိက လောကဖြစ်သည်၊ ၆-ပါးမှာချည်း ပေါင်းသင်းနေသည်"လို့ ဆိုထားတာပါဘဲ။

ကိုယ်ရုပ်နှင့် ထိသိစိတ်က ထိစရာနှင့်ပေါင်းသည်

ယောကျ်ား မိန်းလို့ ခေါ်ဆိုရတဲ့ ကိုယ်ရုပ်နှင့် ထိသိစိတ်က ထိစရာအာရုံနှင့်ပေါင်းသင်းနေတယ်၊တွေ့ထိစရာအာရုံက ကိုယ်အကြည်ရုပ်ကို တိုက်ခိုက်တယ်၊အဲဒီတိုက်ခိုက်လာတဲ့အတွေ့အာရုံကို ကာယဝိညာဏ်ခေါ်တဲ့ ထိသိစိတ်ကသိသွားတယ်၊ အဲဒါဟာ ကိုယ်ရုပ်နဲ့ထိသိစိတ်ဆိုတဲ့ အတွင်းအာယတန ၂-ခုက အတွေ့ဆိုတဲ့ အပြင်အာယတနနှင့် ပေါင်းသင်းတာပါဘဲ။ အတွေ့ ဆိုတာက ပထဝီ တေဇော ဝါယောဆိုတဲ့ ဓာတ်သုံးပါးပါဘဲ၊ ခက်မာကြမ်းတမ်းတယ် နူးညံ့ချောညက်တယ် ဆိုတာတွေဟာ ပထဝီအတွေ့ဘဲ။ပူတယ်အေးတယ်နွေးတယ်ဆိုတာ တေဇောအတွေ့ဘဲ၊ တောင့်တင်းတယ် တွန်းကန်တယ် လှုပ်ရှားတယ်ဆိုတာဝါယောအတွေ့ဘဲ။ အဲဒီအတွေ့တွေက ကိုယ့်ကိုယ်ထဲမှာလဲရှိတယ်၊ လက်အချင်းချင်းတွေ့ထိတာ ခြေအချင်းချင်းတွေ့ထိတာ လက်ခြေနဲ့ကိုယ်နဲ့ တွေ့ထိတာ လျှာနဲ့ နှုတ်ခမ်း အာခေါင်နဲ့ တွေ့ထိတာ အသားအသွေးထဲက တွေ့ထိတာ အူအသည်း နှလုံးစသည်က တွေ့ထိတာ ဒီလိုအတွေ့တွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ထဲတွင် တွေ့ရတာတွေဘဲ။ အပြင်က သူတပါးကိုယ်နဲ့ အဝတ်အိပ်ရာ စသည်နဲ့ တွေ့ရတာတွေလဲ ရှိတယ်၊ ဘာနဲ့ဘဲတွေ့တွေ့ ငါက တွေ့ထိရတယ်၊ အဝတ်ကို တွေ့ထိရတယ်၊ အိပ်ရာကိုတွေ့ထိရတယ်၊ လူကို တွေ့ထိရတယ် စသည်ဖြင့် ထင်မှတ်နေကြတာဘဲ၊ အဲဒီတွေ့ထိရတဲ့အာရုံကို စိတ်ဆိုတဲ့ မနာယတနက မှတ်စွဲပြီး သိမ်းပိုက် ထားတယ်၊ တွေ့ထိရတဲ့အာရုံကတော့ တွေ့ထိပြီးကတည်းက ချုပ်ပျောက်

သွားခဲ့ပါပြီ၊ ဒါပေမဲ့ မနောယတနဆိုတဲ့စိတ်က အဲဒီ အတွေ့အာရုံ ကို ထပ်ခါထပ်ခါ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ပြီး အသုံးပြုနေတယ်၊ တွေ့ထိရတဲ့အာရုံ-တွေ့ထိရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အမြဲရှိနေတဲ့ အနေအား ဖြင့်ဘဲ သူက နှလုံးသွင်းနေတယ်၊ ပေါင်းသင်း နေတာပါဘဲ။ ဝိပဿနာရှုနေတဲ့ ယောဂီကတော့ ဒီအတွေ့အာထိကို အများဆုံး ရှုမှတ်ရတယ်။

ဒါကြောင့် ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်အရာမှာ ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမိတိ ပဇာနာတိ-စသည်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက ဟော ထားတယ်၊ သွားယင်လဲ သွားတယ်လို့ သိပါတဲ့။ အဲဒါဟာ သွားတဲ့ လှုပ်ရှားတဲ့ ကိုယ် အစိတ်အပိုင်းက ထောက်ကန် တောင့်တင်းလှုပ်ရှားတဲ့ အတွေ့အထိ ဝါယော ဓာတ်ရုပ်တွေကို အမှန်အတိုင်းသိအောင် ရှုဘို့ ညွှန်ကြားတာပါဘဲ။ ထို့အတူ သွားရာက ရပ်ယင်လဲ ရပ်တယ်လို့ သိပါတဲ့၊ ရပ်ရာက ထိုင်ယင်လဲ ထိုင်တယ်လို့ သိပါတဲ့၊ ထိုင်ရာက လဲလျောင်းယင်လဲ လျောင်း တယ် အိပ်တယ်လို့ သိပါတဲ့။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီမှာ ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ ကာယော ပဏိဟိတော ဟောတိ၊ တထာ တထာ နံ ပဇာနာတိ-လို့ အကျဉ်းချုပ်လဲ ဟောထားပါတယ်။ တည်မြဲတိုင်း ထားမြဲတိုင်းသော ကိုယ်အမူအရာဟူသမျှကိုလဲ သိ ပါတဲ့၊ အဲဒီစကားကတော့ သွားရပ်ထိုင်လျောင်း ဣရိယာပုထ် အမူအရာဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း လှုပ်ရှားခြင်း အစရှိတဲ့ ကိုယ်အမူအရာ တမျိုးမျိုးဘဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်အမူအရာ ဟူသမျှကို သိပါလို့ ညွှန်ကြားတာပါဘဲ။

ဘာကြောင့် ကိုယ်အမူအရာဟူသမျှကို သိရန်ညွှန်ကြားသလဲ ဆိုယင် ကိုယ်အမူအရာ တစုံတခုကို မသိယင် အဲဒီမသိတဲ့ ကိုယ် အတွေ့အထိနှင့် စပ်ပြီးတော့ မသိမှု အဝိဇ္ဇာက စပြီး ကိလေသာ တွေဖြစ်နိုင်တယ်၊ အဲဒီကိလေသာမှ တဖန် အကုသိုလ်ကံ ကုသိုလ် ကံ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ အဲဒီကံက အပါယ် ဘဝတွေကိုလဲ ဖြစ်စေလိမ့် မယ်၊ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝစသည်ကိုလဲ ဖြစ်စေမယ်၊ အဲဒီ ဖြစ်ရာ ဘဝမှာ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်း အစရှိသော ဆင်းရဲတွေကို တွေ့ကြုံ ခံစားရလိမ့်မယ်။ ကိုယ်အမူအရာ ဟူသမျှကို ရှုမှတ်ပြီး ရုပ်နာမ်မျှဘဲ, အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တမျှဘဲလို့ အမှန်အတိုင်းသိယင် တော့ အဲဒီသိရတဲ့ ကိုယ်အမူအရာ ရုပ်နာမ်နှင့်စပ်ပြီး ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့ ကိလေသာတွေ, ကံနှင့် ဘဝအကျိုးတွေဆိုတာ ဖြစ် ခွင့်မရဘဲ ငြိမ်းသွားတယ်၊ အဲဒီလိုရှုပြီး အရိယမဂ်ဉာဏ် ရောက် တဲ့အခါကျတော့ အဲဒီလို ကိလေသာ ကံ ဘဝဆင်းရဲတွေ အကုန် ကင်းငြိမ်းသွားတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီဖြစ်နိုင်တဲ့ ကိလေသာ ကံ ဝိပါက် ဘဝဆိုတဲ့ ဝဋ်သုံးပါးဆင်းရဲ ငြိမ်းရအောင်လို့ မြတ်စွာ ဘုရားက သွားခြင်း ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း လျောင်းခြင်း အစရှိ သော ကိုယ်အမူအရာ ဟူသမျှတွေကို ရှုပြီး သိဘို့ ညွှန်ကြား တော်မူခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဖောင်းတာ ပိန်တာဟာ ကိုယ်အမူအရာဘဲ မဟုတ်ပါလား

ဒီနေရာမှာ စဉ်းစား ကြည့်ကြစေချင်ပါတယ်၊ ဘာကိုလဲ ဆိုယင်—ကိုယ်အမူအရာဟူသမျှကို ရှုရမယ် သိရမယ်ဆိုတဲ့ ကော၊

ထဲမှာ ဝမ်းဗိုက်က ဖောင်းလိုက် ပိန်လိုက်နဲ့ လှုပ်ရှားနေတဲ့အမှုအရာပါသလား မပါဘူးလားဆိုတာကို စဉ်းစားကြည့်ကြစေချင်ပါတယ်၊ သိနားလည်တဲ့ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသူတိုင်းက ပါတယ်လို့ချည်းဘဲ သိမြင်သဘောပေါက်ကြပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့က ကာယာနုပဿနာ ဒေသနာတော်အရ ဝမ်းဗိုက်က ဖောင်းလိုက်ပိန်လိုက်နဲ့ တောင့်တင်း လှုပ်ရှား နေတဲ့ ကိုယ်အမှုအရာကို ရှုမှတ်ဖို့ညွှန်ကြားနေပါတယ်။ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကတော့ ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုရန် လွယ်အောင်လို့ပါဘဲ၊ အမှန်စင်စစ်ကတော့ ရှုမှတ်နေတဲ့ယောဂီဟာ သမာဓိရလာတဲ့အခါမှာ ဗိုက်ထဲက တောင့်တင်းလှုပ်ရှားပြီး တွေ့ထိမှုကို သိနေပါတယ်၊ အဲဒါဟာ ကိုယ်နှင့် စိတ်ဆိုတဲ့ အတွင်း အာယတန ၂-ပါးက အတွေ့အထိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနနှင့် ပေါင်းသင်းနေတယ်ဆိုတဲ့ ဒီဒေသနာနှင့်လဲ သက်ဆိုင်ပါတယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုယင် ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီဟာ သမာဓိဉာဏ် ရင့်သန်လာတဲ့အခါမှာ တောင့်တင်းလှုပ်ရှားတာနှင့် သိတာ ဒီသဘော ၂-မျိုးသာရှိတယ်လို့ သိနိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့်ပါဘဲ၊ အဲဒီလိုသိတော့ တွေ့ထိသိနေတဲ့ ငါဆိုတာမရှိဘူး၊ အချင်းချင်းဆက်ဆံနေတဲ့ အတွေ့အာရုံနဲ့ သိတဲ့ သဘောမျှဘဲဆိုတာ ရှင်းလင်းစွာ သိနိုင်ပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ အခြား တွေ့ထိမှု ဟူသမျှတွေမှာလဲ ငါက တွေ့ထိတာမဟုတ်၊ မိန်းမကို တွေ့ထိတာ၊ ယောကျ်ားကိုတွေ့ထိတာ မဟုတ်၊

လူတယောက်နဲ့တယောက် တွေ့ထိပြီး သိကျွမ်းတာ မဟုတ်၊ ကိုယ်အကြည်ရုပ်နဲ့ ထိသိရုပ်က အတွေ့အာရုံကို ထိသိရုံမျှဘဲလို့ လဲ သဘောပေါက်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို သိပုံကိုလဲ ရည်ပြီးတော့ "၆-ပါးရှိက လောကဖြစ်သည်၊ ၆-ပါးမှာချဉ်း ပေါင်းသင်း နေသည်"လို့ ဆိုထားတာပါဘဲ။

စိတ်ကူးက သဘောအာရုံနှင့် ပေါင်းသည်

ယောကျ်ား မိန်းမလို့ခေါ်ဆိုရတဲ့ စိတ်ကူး မနာယတန-က ဓမ္မာယတနခေါ်တဲ့ သဘောအာရုံနှင့် ပေါင်းသင်း နေတယ်၊ အလိုရှိရာ အာရုံတွေကို စိတ်ဖြင့်ကြံစည်ပြီး ယူနေတဲ့ သဘောပါဘဲ၊ လောကအနေအားဖြင့် "ငါက ဘယ်သူ့ကို အာရုံပြုနေတယ်၊ ဘယ်သူနဲ့ စိတ်ကူးထဲမှာ တွေ့နေတယ်၊ အိပ်မက်ထဲမှာ တွေ့ရတယ်" စသည်ဖြင့် ပြောလေ့ရှိကြတယ်၊ အမှန်ကတော့ ဘယ်သူကမှ ဘယ်သူနဲ့တွေ့တာ မဟုတ်ဘူး၊ စိတ်ကူး ဆိုတဲ့ မနာယတန-က သဘောအာရုံတွေကို အာရုံပြုပြီးတော့ အဲဒီ စိတ်ကူးအာရုံတွေနဲ့ မိတ်ဖွဲ့ပြီး ပေါင်းသင်း နေခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်၊ ဒီလို စိတ်ကူးကတော့ နိုးနေတဲ့အခါ ဆိုယင် ပြတ်စဲနေတယ်လို့ မရှိပါဘူး၊ တမျိုးပြီးတမျိုး ဆက်ကာ ဆက်ကာ စိတ်ကူးကြံစည်နေတာပါဘဲ၊ မကြံသင့်တာတွေလဲ သူက ကြံတာဘဲ၊ ကြံတိုင်းကြံတိုင်း သူ့မှာ အာရုံက ရနေတယ်၊ အဲဒီ အာရုံတွေနဲ့ သူက ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနေတာဘဲ၊ အဲဒီလို စိတ်ကူးကြံစည်ပြီး အာရုံအမျိုးမျိုးနဲ့ ပေါင်းသင်း နေရမှုလဲ

စိတ်ကပြောတယ်၊ "တခြားအာရုံကို စိတ်မကူးရဘူး၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံတခုခုကိုသာ ရှုနေပါ" ဆိုယင် စိတ်က တယ်မကြိုက်ဘူး။ ချုပ်ချယ်တယ်လို့ ထင်တယ်။

တချို့ တရားဟောနေတဲ့ ဆရာကြီးတွေကတောင် ကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ်ကို စိတ်ချုပ်ချယ်တဲ့အလုပ်လို့ အပြစ်တင်ပြီး စိတ်ကို လွှတ် လွှတ်လပ်လပ် အငြိမ်းစားထားဘို့ ဟောနေသေးတယ်၊ သူတို့ အဆိုက ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကိုရှုနေယင် ပင်ပန်းရုံမျှဘဲတဲ့၊ ဗုဒ္ဓ၏ တရားယောင်ယောင်နဲ့ ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်ကို ပြောင်းပြန်လုပ်ပြီး ဖျက်ဆီးတဲ့ ပြောဟောချက်ပါဘဲ၊ ဒီလို ပြောဟော တာကို သဘောကျလို့ ဘာမျှမလုပ်ပဲ စိတ်ကို လွှတ်လွှတ်လပ်လပ်အငြိမ်း စား ထားနေယင် စိတ်အလိုရှိရာတွေကြံပြီး ကာမ သုခလ္လိက အကျင့်ဖြစ်နေမယ်၊ သူ့မှာ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေ စင်စစ်အားဖြင့် မရှိတောင်မှ သူ့ စိတ်ကူးထဲမှာတော့ သူအလိုရှိတဲ့ မိန်းမ ယောကျ်ား အစရှိတဲ့ ကာမဂုဏ်တွေကိုစိတ်ကူးကြံစည်ပြီး ပျော် ပွဲခံနေမှာဘဲ၊ "ဘိန်းစားများမှာ စိတ်ကူးတိုင်း အလိုရှိတာတွေ ပေါ်ပြီး ပျော်နေတယ်"လို့ ကြားရဘူးတယ်၊ အဲဒီဘိန်းစားလိုဘဲ စိတ်ကို မထိန်းသိမ်းဘဲ လွှတ်ထားယင် သူအလိုရှိတာတွေကို ကြံကြံပြီး ခံစားနေမှာဘဲ၊ ဒီ ဟေမဝတသုတ် ဒေသနာမှာ "မနာယတနဆိုတဲ့ စိတ်က ဓမ္မာယတနဆိုတဲ့ သဘောအာရုံနဲ့ ပေါင်းသင်းနေတယ်" ဆိုတာနဲ့လဲ အင်မတန် ဆီလျော်နေတာ ပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် စိတ်ကိုမထိန်းသိမ်းဘဲ လွှတ်ထားတာကို ကာမ သုခလ္လိကအကျင့်ဖြစ်နေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ မိန်းမ ယောကျ်ား

အစရှိတဲ့ ကာမဂုဏ်တွေက တကယ်ရှိပြီး ကိုယ်တွေ့အားဖြင့် ခံစားနေယင်တော့ ကာမသုခလို့ကအကျင့်ဖြစ်ကြောင်း အထူး ပြောစရာမလိုပါဘူး၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဩဝါဒအရ ဆိုယင် စိတ်ကို တခြားတပါးအာရုံတွေနဲ့မပေါင်းသင်းရအောင် သမထ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတခုခုဖြင့် မပြတ်ရှုမှတ် နေစေရ တယ်၊ အဲဒီလို ရှုနေရင်းထဲကတောင် သမာဓိအား မကောင်း သေးယင် စိတ်က အပြင်ပအာရုံတွေနဲ့ သွားသွားပြီး ပေါင်း သင်းနေသေးတာဘဲ၊ အဲဒါဟာ ယောဂီတွေရဲ့ ကိုယ်တွေ့ပါဘဲ။

တချို့ ဆရာတု ဆရာယောင်တွေကလဲ အဲဒီလိုစိတ်ကိုနိုင်နင်း အောင် သမထ ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်နေတာကို ကိုယ် ပင်ပန်းအောင်လုပ်တဲ့ အတ္တကိလမထ အကျင့်လို့ အပြစ်တင်ပြီး ပြောဟောနေကြပြန်တယ်၊ အဲဒီလို ပြောတာလဲ မြတ်စွာဘုရား ၏ စကားတော်ကို ပယ်ဖျက်တာပါဘဲ၊ အဲဒီလို အဖျက်တရား ကို လက်ခံသဘောကျနေတဲ့သူဟာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ အလို တော်အတိုင်း တရားနည်းလမ်းမှန်ကို အားထုတ်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ အားမထုတ်တဲ့အတွက် ယခုဘဝတွင်လဲ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ တရား ထူးကို မရဘဲနဲ့ တဘဝလုံး ဆုံးရှုံးသွားလိမ့်မယ်၊ နောက်ပြီး တော့ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်နှင့်အညီ ကြိုးကြိုး စားစား အားထုတ်နေတဲ့ အရိယာ သူတော်ကောင်းတွေကို ပြစ်မှားပြီး အရိယူပဝါဒကံကြီးလဲ ထိုက်သွားဘို့ရာ နီးစပ် နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို တရားအားထုတ်မှုကို အပြစ်ပြောတဲ့ ဆရာ

ကြီးတွေကို ဝေးဝေးရှောင်ဘို့ အရေးကြီးပါတယ်၊ "အသေဝနာ စ ဗာလာနံ- လူမိုက်များကို မမှီဝဲဘဲ ရှောင်ကြဉ်တာ မင်္ဂလာ" လို့ ဆိုတဲ့ စကားထဲမှာ အဲဒီလို ဆရာတုဆရာယောင်တွေကိုရှောင် ကြဉ်တာလဲ ပါဝင်ပါတယ်။

ကိုယ်ပင်ပန်းတိုင်း အတ္တကိလမထအကျင့်မဟုတ်

အမှန်ကတော့ အတ္တကိလမထ-ကိုယ် ပင်ပန်းအောင် ပြုတဲ့ အကျင့်ဆိုတာ သီလ သမာဓိ ပညာဖြစ်ရေးနှင့် ဘာမျှမဆိုင်ဘဲ ကိုယ်ပင်ပန်းရုံမျှ ကျင့်တာမျိုးကိုသာဆိုပါတယ်၊ "ကိုယ်ပင်ပန်း နေတဲ့အခါ ကာမဝိတက် စသည်ကို မကြံနိုင်ဘူး၊ ကိလေသာ ငြိမ်းတယ်"လို့ ယုံကြည်ယူဆပြီး ကိုယ်ပင်ပန်းအောင် ပြုကျင့် တာမျိုးကိုသာ အတ္တကိလမထအကျင့်ခေါ်တယ်၊ သီလ သမာဓိ ပညာ ဖြစ်အောင် ကျင့်တဲ့ အရာမှာတော့ ကိုယ်ပင်ပန်းပေမဲ့ အတ္တကိလမထလို့ မဆိုရဘူး၊ ကျင့်လို့ပင်ပန်းပြီး မတော်တဆ သေသွားတောင် အတ္တကိလမထလို့မဆိုရဘူး၊အပြစ်မတင်ရဘူး။ စဉ်းစားကြည့်ပါ အရက်တို့ ဘိန်းတို့ ကြိုက်တတ်တဲ့သူဟာ ငါး ပါးသီလစောင့်ရှောက်ပြီး သူကြိုက်တဲ့ အရက်တို့ ဘိန်းတို့ကို မသုံးဆောင်ရယင် ကိုယ်ပင်ပန်းမှု မဖြစ်ပေဘူးလား၊ အဲဒီလို ပင်ပန်းခံပြီး သီလကိုစောင့်ရှောက်တဲ့အတွက် သီလကုသိုလ်မဖြစ် ပေဘူးလား၊ ဒီလို သီလစောင့်တာကို ဘုရားကကဲ့ရဲ့ပါမလား၊ မကဲ့ရဲ့ပါဘူး ချီးမွမ်းဘို့သာရှိပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ မပိုင်မဆိုင်တဲ့ ကာမဂုဏ်တွေမှာ ကျူးလွန်ချင်ပါလျက်နဲ့ သီလကို ရှိသေသောအားဖြင့် ရှောင်ကြဉ်နေရတဲ့သူမှာ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်း မဖြစ်ပေဘူးလား၊ အဲဒီလို အပင်ပန်းအဆင်းရဲခံပြီး ရှောင်ကြဉ်နေတဲ့အတွက် သီလကုသိုလ် မဖြစ်ပေဘူးလား၊ အဲဒီလို သီလစောင့်တာကိုလဲ မြတ်စွာဘုရားက ကဲ့ရဲ့ပါမလား၊ မကဲ့ရဲ့ပါဘူး ချီးမွမ်းတို့သာ ရှိပါတယ်။ ရှစ်ပါးသီလ စောင့်နေတဲ့သူမှာ ညစာမစားရတဲ့အတွက် ကိုယ် ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်း မဖြစ်ပေဘူးလား၊ အဲဒါကိုလဲ မြတ်စွာဘုရားက ကဲ့ရဲ့ပါမလား၊ မကဲ့ရဲ့ပါဘူး ချီးမွမ်းတို့သာရှိပါတယ်။ အနာထပိဏ်သူဌေးအိမ်က အလုပ်သမားတယောက်ဟာ နေ့မွန်းလွဲမှ ဥပုသ်စောင့်တယ်၊ ဒ္ဓစာမစားရလို့ ယေနာနိုပ်စက်ပြီး သေသွားတယ်၊ သေပြီးတော့ အဲဒီ သီလကုသိုလ်ကြောင့် ရုက္ခစိုးနတ်ကြီး ဖြစ်သွားတဲ့အကြောင်း အဋ္ဌကထာများမှာ ပြဆိုထားပါတယ်၊ အတ္တကိလမထအကျင့်ဆိုယင်တော့ ဒီလို နတ်ဖြစ်ဖို့ အကြောင်းရှိမှာမဟုတ်ပါဘူး။ သီလနှင့် စပ်ပြီး စောင့်ရှောက်စရာတွေက တော့အသက်အသေခံပြီးကျင့်တာကိုတောင် မြတ်စွာဘုရားက—

"တံ၊ ငါဘုရား ပညတ်ထားသည့် ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို။ မမသာဝကာ၊ ငါဘုရား၏ တပည့်တို့သည်။ဇီဝိတဟေတုပိ၊ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း။ နာတိက္ကမန္တိ၊မကျော်လွန် မဖောက်ဖျက်ကြဘူး"လို့ ဒီလိုချီးမွမ်းပြီး ထားပါသေးတယ်။ (အံ ၃၊ ၄၁-မှာကြည့်ပါ။)

သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာအလုပ်ကိုလဲ ကိုယ်ခန္ဓာ မငဲ့ဘဲ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အားထုတ်ဖို့ရာ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား၏ တိုက်တွန်းတော်မူပုံ

“သရီရေ၊ ကိုယ်ထဲ၌။ တစော စ နှာရု စ အဋ္ဌိ စ၊ အရေ အကြော အရိုးမျှသာ။ ကာမံ အဝသိဿတု၊ ကျန်လိုက ကျန်ပေစေ။ မံသ လောဟိတံ။ အသားအသွေးသည်။ ဥပသုဿတု၊ ခန်းခြောက်လိုက ခန်းခြောက်သွားပေစေ။ ယံ တံ၊ အကြင်တရားထူးကို။ ပုရိသ ထာမေန ပုရိသ ဝီရိယေန ပုရိသ ပရက္ကမေန၊ ယောကျ်ားတို့၏ အားစွမ်း လုံ့လ အဆင့်ဆင့် အားထုတ်မှုဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏- ရောက်နိုင်ကောင်း၏။ တံ၊ ထိုတရားထူးသို့။ အပါပုဏိတွာ၊ မရောက်မူ၍၊ ဝါ-မရောက်သေးမချင်း။ ဝီရိယဿ သဏ္ဌာနံ၊ အားထုတ်မှု၏ ရပ်တန့်ခြင်းသည်။ န ဘဝိဿတီတိ၊ မဖြစ်ရလတံ့ဟူ၍။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤသို့ပင်လျှင်။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ၊ ကျင့်ရမည် ရဟန်းတို့”-တဲ့။

ဒါဟာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တိုင်က ပြင်းပြင်း ထန်ထန် အားထုတ်ဖို့ တိုက်တွန်းတော်မူတဲ့စကားပါဘဲ။ (အံ ၁-၅၂-မှာ ကြည့်ပါ) မူလပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် မဟာဂေါသိင်္ဂ သုတ်မှာလဲ မြတ်စွာဘုရားက မိမိကဲ့သို့ပင် တင်းတင်းရင်းရင်း အားထုတ်လျှင် ကောင်းကြောင်း ဒီလိုမိန့်တော်မူပါတယ်။

“သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတြာ။ ဣဓ ဘိက္ခု၊ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည်။ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတ ပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းကိစ္စပြီးသည့် နောက်ကာလ၌ ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲခွါခဲ့ပြီးလျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အနုပါဒါယ၊ မစွဲလမ်းမူ၍။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝေါ တရားတို့မှ။ ယာဝ န ပရိမုစ္စတိ။ အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး မလွတ်မြောက်သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှ လောက် ကာလပတ်လုံး။ ဣမံ ပလ္လင်္ကံ၊ ဤထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေခြင်းကို။ န အဟံ ဘိန္ဒိဿာမိ၊ ငါ မဖျက် အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍။ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိ တွာ၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍။ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံသို့ ရှေးရှု သတိကိုဖြစ်စေ၍။ နိသီဒတိ၊ ထိုင်နေ၏။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတြာ။ ဧဝ ရူပေန။ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ ဂေါသိင်္ဂ သာလဝနံ၊ ဂေါသိင်္ဂ အင်ကြင်းတောကို။ သော ဘေယျ၊ တင့်တယ်စေနိုင်ရာပေသည်”-လို့ မိန့်တော်မူ ပါတယ်။

ဒါတွေကို ထောက်ဆကြည့်ယင် သမာဓိ ပညာဖြစ်အောင် အားထုတ်ရာမှာ ကိုယ်ခန္ဓာကို ငဲ့ညှာပြီး အချောင်ခိုအားထုတ် တာကို မြတ်စွာဘုရားက မနှစ်သက်ဘူး၊ ကိုယ်နဲ့အသက်ကို မငဲ့ ကွက်ပဲ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အားထုတ်ခြင်းကိုသာ မြတ်စွာဘုရား က နှစ်သက်တော်မူတယ် ဆိုတာကို ထင်ရှားသိရပါတယ်။ အဲဒီ

လို ပြင်းပြင်းထန်ထန် အားထုတ်တဲ့အတွက် ပင်ပန်းဆင်းရဲတာ အကြောင်းပြုပြီး အတ္တ ကိလမထ အကျင့်လို့ မဆိုရကြောင်းလဲ ထင်ရှားပါတယ်။ ဒါကြောင့် သီလ သမာဓိ ပညာ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အကျင့်ကို အပင်ပန်းအဆင်းရဲခံပြီး ကျင့်ပေမဲ့ အဲဒီအကျင့်လမ်းမှန် ကျင့်တာကိုတော့ အတ္တ ကိလမထ အကျင့်လို့ မဆိုကောင်းဘူးဆိုတာ မြဲမြံစွာ မှတ်ထားကြရမယ်၊ အဲဒီအကျင့်လမ်းမှန်ကို အတ္တ ကိလမထ အကျင့်အနေဖြင့် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချပြီး ပြောဟောနေတဲ့ ဆရာအတုအယောင်တွေကိုလဲ ပဋိပတ္တိပဋိဝေဓ သာသနာတော်၏ ရန်သူများ အဖျက်သမားများလို့ မှတ်ထားကြရမယ်၊ အဲဒီလိုအတုအယောင် ဆရာတွေကို ဝေးဝေးကလဲ ရှောင်ကြရမယ်၊ မရှောင်ယင် သူတို့နှင့်အတူ မတော်ရာကို ဆောင်သွားလိမ့်မယ်။ အပြင် အာယတန သဘော အာရုံနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေတဲ့ စိတ်ကိုမထိန်းသိမ်းဘဲ သူ့အလိုအတိုင်း လွှတ်ထားယင် ကာမသုခလ္လိက ဖြစ်ကြောင်းပြောပြရာ အတ္တ ကိလမထ အကျင့်ဖြစ် မဖြစ် စိစစ်ပြီး ပြောနေတာ အတော်အချိန်ကုန်သွားပြီ။ အဲဒါကို အတိုချုပ်မှတ်ရအောင် ဆောင်ပုဒ်ကလေးတွေ စီထားတယ်၊ လိုက်ဆိုကြရမယ်။

စိတ်အလိုကျ၊ လွှတ်ထားက၊ ကာမသုခါနုယောဂါ။ (ဆို)

ကာမ သုခလ္လိကနှင့် အတ္တ ကိလမထ ခွဲပုံ

သမထ ဝိပဿနာဖြင့် စိတ်ကိုမထိန်းသိမ်းဘဲ၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်မှုဖြင့်တောင် မထိန်းသိမ်းဘဲ သူ့အလိုတိုင်း လွှတ်ထားယင် ကာမသုခလ္လိကာ နုယောဂ

အကျင့်ဖြစ်သွားတယ်၊ ရဟန်းတော်များမှာ အဲဒီအကျင့်မှ လွတ်ကင်းအောင် ဆွမ်းစသည်ကို သုံးဆောင်တဲ့အခါ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ပစ္စဝေက္ခဏာဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင်ရတယ်၊ အဲဒီလို ဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင်ဘို့ရာ မြတ်စွာဘုရားက ဒီဃနိကာယ် ပါထိကဝဂ် ပါသာဒိကသုတ် စသည်မှာညွှန်ကြားထားပါတယ်။ ကာမဝိတက် စသည်ဖြစ်ပြီး ကာမသုခလ္လိကာယောဂအကျင့်မဖြစ်ရအောင် သမထ ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်ဖို့ပြထားတာတွေက သုတ်တိုင်းလိုလိုပင် ရှိပါတယ်၊ အထူးအားဖြင့် ဈာယထ ဘိက္ခဝေ မာ ပမာဒတ္ထ=ရဟန်းတို့ရှုကြကုန်လော့မမေ့ကြကုန်လင့်-စသည်ဖြင့် သတိပဋ္ဌာနသံယုတ် စသည်မှာအထင်အရှား ညွှန်ပြ တိုက်တွန်းတော်မူခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ဘုရားအမိန့်တော်များနှင့်အညီ သီလ သမာဓိ ပညာဖြစ်အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်လို့ ပင်ပန်းတာကိုတော့ အတ္တကိလမထ အကျင့်လို့မဆိုရဘူး၊ မဆိုကောင်းဘူး၊ အဲဒီလိုဆိုယင် ဘုရားသာသနာကို ဖျက်ဆီးရာရောက်တယ်။ အမှန်စင်စစ်ကတော့ သီလလဲမဖြစ်သမာဓိ ပညာလဲမဖြစ်ပဲ အစာငတ်ခြင်း အဝတ်မဝတ်ပဲ နေခြင်း မီးကင်ခြင်း နေလှမ်းခြင်း ရေအေးစိမ်ခြင်း စသည်ဖြင့်ကိုယ်ပင်ပန်းရုံမျှ သာသနာပအကျင့်မျိုးကိုသာ အတ္တကိလမထာနုယောဂ အကျင့်လို့ ဆိုရတယ်၊ အဲဒါကိုလဲ တိုတိုနဲ့ မှတ်ရအောင် ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ ပင်ပန်းရုံမျှ၊ အားထုတ်က၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂါ-တဲ့။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ပင်ပန်းရုံမျှ၊ အားထုတ်က၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂါ။(ဆို)

သီလ သမာဓိ ပညာမဖြစ်ပဲ ကိုယ်ပင်ပန်းရုံမျှ အားထုတ်မှု ဟူသမျှကို အတ္တကိလမထာနုယောဂ အကျင့်ခေါ်တယ်လို့ဆိုလို ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှာ ငါးပါးသီလ ရှစ်ပါးသီလ ဆယ်ပါးသီလ ရှင်သာမဏေသီလ ရဟန်းသီလအကျင့် များကို အားထုတ်ရတဲ့အတွက် ပင်ပန်းပေမဲ့ အတ္တကိလမထာ နုယောဂအကျင့်မဟုတ်ဘူး၊ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာ အာဇီဝ ဆိုတဲ့ သီလမဂ္ဂင်အကျင့်ဖြစ်တဲ့အတွက် မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အကျင့်သာဖြစ်ပါတယ်။ခဏိကသမာဓိ ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာ သမာဓိ ဖြစ်အောင် သမာဓိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်နေတဲ့ အတွက် ပင်ပန်းပေမဲ့ အတ္တကိလမထာနုယောဂအကျင့် မဟုတ် ဘူး၊ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိဆိုတဲ့ သမာဓိမဂ္ဂင် အကျင့်ဖြစ်တဲ့အတွက် မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အကျင့်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဝိပဿနာပညာ မဂ်ဖိုလ်ပညာဖြစ်အောင် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေကို မပြတ်ရှုနေတဲ့အတွက် ပင်ပန်းပေမဲ့ အတ္တကိလမထာနုယောဂ အကျင့်မဟုတ်ဘူး၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပ ဆိုတဲ့ ပညာမဂ္ဂင် အကျင့် ဖြစ်တဲ့အတွက် မဇ္ဈိမပဋိပဒါအကျင့်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

သမထနှင့် ဝိပဿနာ ခွဲပုံ

သီလအကျင့် သမာဓိအကျင့် ပညာအကျင့်ဆိုတဲ့ အဲဒီမဇ္ဈိမ ပဋိပဒါအကျင့် သုံးပါးထဲမှာ သီလအကျင့်ကတော့ ထင်ရှားပါ တယ်၊ ပြောဘို့မလိုပါဘူး၊ သမာဓိအကျင့်နှင့် ဝိပဿနာအကျင့်

ကိုတော့ ခွဲပြောဦးမယ်၊ ဝင်လေထွက်လေ အစရှိတဲ့ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံတခုခုမှာ စိတ်တည်ငြိမ်ရုံမျှ ရှုနေတာကို သမထ အကျင့်ခေါ်တယ်၊ အဲဒါကို "တည်ငြိမ်ရုံမျှ၊ ရှုနေက၊ သမထ ဘာဝနာ"လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

တည်ငြိမ်ရုံမျှ၊ ရှုနေက၊ သမထ ဘာဝနာ။ (ဆို)

နှာသီးဖျားထိရာက စူးစိုက်ပြီး ရှုတိုင်း ရှုက်တိုင်း အသက်ရှူ လေကို ဝင်တယ်ထွက်တယ်-လို့ မပြတ်ရှုနေတာက အာနာပါန သမထဘာဝနာဘဲ၊အဲဒီလို ရှုလို့ ရှူရှိုက်တဲ့လေအာရုံ၌သာ စိတ် ကတည်နေတာကို သမာဓိဖြစ်တယ်လို့ဆိုရတယ်၊ ဒိပြင် ကသိုဏ်း အသုဘ အစရှိသော သမထကမ္မဋ္ဌာန်းတွေမှာ ရှုရာအာရုံ၌သာ စူးစိုက်ပြီး တည်နေတာကို သမာဓိဖြစ်တယ်လို့ဘဲ ဆိုရတယ်၊ အဲဒီလို စိတ်တည်နေရုံမျှ ရှုရတာက သမထဘာဝနာဘဲ၊ အဲဒီ သမထဘာဝနာသက်သက်ဖြင့် ရုပ်နာမ်ကိုလဲ ခွဲခြားပြီးမသိဘူး၊ အဖြစ်အပျက်ကိုလဲမသိဘူး၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သဘောကိုလဲ မသိဘူး၊စိတ်တည်ရုံမျှဘဲ၊အဲဒီလို စိတ်တည်ရုံမျှ ရှုတာကို သမထ ဘာဝနာခေါ်တယ်။ အဲဒီသမထဘာဝနာဖြင့်လဲ စိတ်ကို ထိန်း သိမ်း စောင့်ရှောက်ဖို့ရာ မြတ်စွာဘုရားက ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့ ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဒွါရ ၆-ပါးက မြင်တိုင်းကြားတိုင်းသိတိုင်း ရှုပြီး သိတာက ဝိပဿနာဘဲ၊ အဲဒါကိုလဲ "ခြောက်ဒွါရက။

ပေါ်သမျှ၊ သိက ဝိပဿနာ''လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါ ကို ဆိုကြရမယ်။

ခြောက်ဒွါရက၊ ပေါ်သမျှ၊ သိက ဝိပဿနာ။ (ဆို)

ခြောက်ဒွါရက ဖြင်ပေါ်လာသမျှကို ရှုမှတ်ပြီး သိတာက ဝိပဿနာတဲ့၊ ဘယ်လိုသိရမှာလဲဆိုယင်-အစမှာတော့ ရုပ်နာမ်တို့ ၏သဘာဝလက္ခဏာဆိုတဲ့ သူ့ ပင်ကိုယ်သဘောကို အမှန်အတိုင်း သိရမယ်၊ နောက်ကျတော့ ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေရဲ့ အစနှင့် အဆုံး၊ အဖြစ်နှင့်အပျက်ကို တွေ့မြင်ပြီး အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သဘောကို သိရမယ်၊ အဲဒီလို သိတာက အနိစ္စ အစရှိသော အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုမြင်မှု ဖြစ်သောကြောင့် ဝိပဿနာ မည်ပါတယ်တဲ့။ နားမလည်တဲ့ သူတွေက ဝိပဿနာ အရာမှာလဲ သမထမှာလိုဘဲ အာရုံတခုတည်းကိုသာ ရှုရတယ်လို့ အထင်မှားပြီး အလွဲအမှားတွေကို ပြောဟောနေတတ်ကြတယ်၊ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး၊ အသိဉာဏ်ဆိုတာ သိသင့်သမျှကို အကုန် သိရတယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက....

''သဗ္ဗံ အဘိ ညေယျံ-ဒွါရ ၆-ပါးက ပေါ်လာသမျှ အလုံးစုံ ကို ချေးရှုပြီး သိရမယ်''လို့လဲ ဟောထားပါတယ်။ ''သဗ္ဗံ ပရိညေယျံ-ဒွါရ ၆-ပါးက ပေါ်လာသမျှ အလုံးစုံကို အနိစ္စ စသည်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိရမယ်''လို့လဲ ဟောထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒွါရ ၆-ပါးက ပေါ်လာသမျှကို မှတ်ပြီး သိသိ

နေတဲ့ ဝိပဿနာဖြင့်လဲ စိတ်ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ဖို့ရာ မြတ်စွာဘုရားက ထောင်သောင်း များစွာသော သတ် ဒေသနာတို့ဖြင့် ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို ညွှန်ကြား တော်မူတဲ့အတိုင်း မပြတ်ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီဟာ ယောကျ်ား မိန်းမ စသည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုရတဲ့ အတွင်း အာယတန ၆-ပါးက မိန်းမ ယောကျ်ား စသည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုရတဲ့အပြင် အာယတန ၆-ပါး အာရုံများနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနေပုံကို ထင်ရှား သိ နိုင်ပါတယ်၊ လူတွေက လူလူချင်း ပေါင်းသင်း နေတယ်လို့ ထင် နေကြပေမဲ့ အမှန်မှာတော့ တည်ရာမျက်စိနှင့် မြင်သိစိတ် အစ ရှိတဲ့အတွင်းဘက် အာယတနများက အဆင်း အစရှိတဲ့ အပြင် အာယတနတွေနဲ့ မြင်လိုက် ကြားလိုက် စသည်ဖြင့် ပေါင်းသင်း နေတာဘဲ၊ အာယတန သဘောတရား အချင်းချင်း ပေါင်းသင်း နေခြင်းမျှဘဲ ဆိုတာကို ထင်ရှား သိနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို သိနိုင် ပုံကို ရည်ပြီးတော့ "ခြောက်ပါးရှိက လောက ဖြစ်သည်၊ ခြောက် ပါးမှာချည်း ပေါင်းသင်းနေသည်" လို့ ဆိုထားတာဘဲ။

နယ်မကျူးစေရ

ဒီနေရာမှာ နယ်မကျူးဘို့ကလဲ အရေးကြီးပါတယ်၊ ပညာနယ် က သီလနယ်ကို မကျူးကျော်စေရဘူး။ တချို့က အာယတန ခုတ်သဘောတွေကို ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့် တကယ်မသိပါဘဲနဲ့ ကြားနာပြီး သိတဲ့ သုတ သိမျှဖြင့် အထင်ကြီး အပြောကြီးနေကြ တယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုယင် အာယတန အချင်းချင်း ခုတ် အ

ချင်းချင်းမျှဘဲ၊ ဗူးသီးလဲခါတ်ပဲ ကြက်လဲခါတ်ပဲ၊ ဗူးသီးကို ခါးနှင့်လှီးယင် အပြစ်မရှိသလို ကြက်ကိုလည်လှီးယင်လဲ အပြစ်မရှိဘူးတဲ့၊ ဖျော်ရည်လဲ အာပေါခါတ်ပဲ အရက်လဲ အာပေါခါတ်ပဲ၊ ဖျော်ရည်သောက်ယင် အပြစ်မရှိသလို အရက်သောက်လဲ အပြစ်မရှိဘူးတဲ့၊ ယောကျာ်း၏ကိုယ်အတွေ့လဲ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဘဲ၊ မိန်းမ၏ကိုယ်အတွေ့လဲ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဘဲ၊ ယောကျာ်းအချင်းချင်းတွေ့ထိယင် အပြစ်မရှိသလို မိန်းမကိုယ်နဲ့တွေ့ထိတာလဲ အပြစ်မရှိဘူးတဲ့၊ အိပ်ရာ ခေါင်းအုံးတို့ကို တွေ့ထိပြီး သုံးဆောင်တာ အပြစ်မရှိသလို မာတုဂါမနှင့်တွေ့ထိပြီး အာရုံခံစားတာလဲ အပြစ်မရှိဘူးတဲ့၊ ဒီလို အလွန်အကျွံ မိုက်မိုက်ကန်းကန်း ပြောနေကြတာတွေကို ကြားရတယ်။ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်ကာလ ဘုန်းက အရိဋ္ဌဆိုတဲ့ ရဟန်း၏ မိစ္ဆာအယူမျိုးပါဘဲ။

အရိဋ္ဌရဟန်း၏ မိစ္ဆာအယူ

အဲဒီ အရိဋ္ဌဆိုတဲ့ ရဟန်းက လူဝတ်ကြောင်တွေဟာ ကာမဂုဏ် အာရုံတွေ ခံစားနေလျက်ပင် သောတာပန် သကဒါဂါမ် ဖြစ်ကြတယ်၊ ရဟန်းများတော့ ကာမဂုဏ်အာရုံကို ဘာကြောင့် မခံစားရသလဲ၊ ရဟန်းများမှာ နူးညံ့တဲ့အိပ်ရာကို သုံးဆောင်ကောင်းပါလျက် မာတုဂါမအတွေ့ကို ဘာကြောင့်မသုံးဆောင်ကောင်းရသလဲ၊ အတွေ့အာယတနချင်း အတူတူဘဲ၊ သုံးဆောင်ကောင်းတယ်၊ အပြစ်မရှိဘူးစသည်ဖြင့် ဒီလို ယူဆပြောဆိုနေပါသတဲ့။ အခြားသူတော်ကောင်း ပညာရှိရဟန်းတော်များက သူ့

ကို အမျိုးမျိုး ပြောဟောသော်လဲ သူက သူ့အယူဟာ ဘုရား ဟောဘဲ၊ ဘုရားဟောတော်မူတဲ့အတိုင်း သူသိပြီး သဘောကျနေ ပါတယ်လို့ သူက ဇွတ်အတင်း ငြင်းပယ်နေတဲ့အတွက် သူ့ကို မြတ်စွာဘုရားထံ ခေါ်သွားကြတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက မေးတဲ့ အခါလဲ သူက ဒီအတိုင်းဘဲပြောနေတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ အတိုင်း သူယူဆပါတယ်လို့ဘဲ အခိုင်အမြဲ ပြောဆိုနေတယ်။ ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီတရားမျိုးငါမဟောဘူးဘူး၊ မောဃ ပုရိသ-မဂ်ဖိုလ် မမှီး အချည်းနှီး ယောကျ်ား, ဒီတရားမျိုးကို ဘယ်သူ့အား ငါဟောတာဆင်ကြားဘူးသလဲ၊ ငါဟောတဲ့တရား ကို မှားယွင်းစွာယူပြီးတော့ ငါဘုရားကို သင် စွပ်စွဲတာဘဲ စသည်ဖြင့် ဆိုဆုံးမတော်မူပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အရိဋ္ဌရဟန်းက သူ့အယူကို မစွန့်ဘူးတဲ့။ ခုတင်ကပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ယခုခေတ်မှာ နယ်လွန်ပယ်လွန် ပြောနေတဲ့လူတွေဟာလဲ အဲဒီအရိဋ္ဌရဟန်း၏ ညီတော် သားတော် မြေးတော်တွေလို့ဆိုဘွယ်ရာဘဲ ရှိပါတယ်၊ အဲဒီလူတွေကလဲ သူတို့အယူဟာ ဘုရားဟောနဲ့အညီဘဲလို့ ပြော ကြတာဘဲ၊ ဘုရားကို စွပ်စွဲတာပါဘဲ။

သူတို့အား စဉ်းစားဘို့ သတိပေးစရာစကားကတော့ ဖျော် ရည်နဲ့ အရက် အတူတူဆိုယင် အရက်နဲ့သေးလဲ အတူတူပါဘဲ သောက်နိုင်ပါမလား၊ ဗူးသီးနဲ့ကြက် အတူတူဆိုယင် ကြက်နဲ့ သူ့သားသမီးလဲ အတူတူပါဘဲ၊ သားသမီး၏လည်ကို လှီးနိုင်ပါ မလား၊ ကိုယ့်လည်ကို သူများက လှီးမယ်ဆိုယင်ကော ခံနိုင် ပါမလား၊ အိပ်ရာခေါင်းအုံး အဝတ်များနှင့် မာတုဂါမအတွေ

အတူတူဆိုယင် အိမ်ထောင်ရှိနေတဲ့ အဲဒီလူဟာ ကိုယ့်အိမ်သူနဲ့ အတူမနေဘဲ အိပ်ရာခေါင်းအုံးနဲ့ချည်း တသက်လုံး နေသွားနိုင်ပါမလား စသည်ဖြင့် မေးကြည့်နိုင်ပါတယ်၊ မှန်ကန်တဲ့ အဖြေထွက်လာပါလိမ့်မယ်။ အာယတန ဓာတ်သဘောကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် အမှန်သိနေကြတဲ့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အရှင်မြတ်များကတော့ သီလနယ်ပယ်ကို ကျူးကျော်ခြင်းမရှိဘဲ ရိုးရိုး သေသေ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တော်မူကြပါတယ်၊ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်များ တောင်မှ သီလနယ်ပယ်ကို မကျူးလွန်ဘူး၊ ရိုးရိုး သေသေ စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းကြတာဘဲ။ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မသိဘဲ သုတအသိမျှဖြင့် အထင်ကြီးနေတဲ့ သူတွေကသာ ပညာနယ်က သီလနယ်ကို ကျူးကျော်ပြီး ပြောဆိုနေကြတယ်၊ ပြောရုံတင်မဟုတ်ပဲ သူတို့၏ယုံကြည်ချက်အတိုင်း ကိုယ်ထိလက်ရောက် ကျူးလွန်မှုတွေလဲ ရှိကြမှာပါဘဲ။ အဲဒီလို ကျူးလွန်ယင်တော့ မီးခဲကို မပူဘူးထင်လို့ ကိုင်မိယင်လဲ မီးခဲက ပူလောင်တာလို အကုသိုလ်အပြစ်တွေကတော့ ချမ်းသာခွင့် ပေးမှာ မဟုတ်ဘူး၊ သူ့အစွမ်းရှိသမျှ မကောင်းကျိုးတွေ ပေးသွားမှာဘဲ၊ မပူပေဘူး ထင်လို့ တင်းတင်းကြပ်ကြပ် ဆုပ်ကိုင်မိတဲ့ မီးခဲက ပိုပြီးပူလောင်တာလို ရှိမှာပါဘဲ။

သမာဓိနယ်ကိုလဲ မကျော်စေရ

တချို့ကလဲ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပဆိုတဲ့ ပညာမဂ္ဂင် ၂-ပါးဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီး သိယင် ပြီးတာဘဲ၊ သမာဓိဖြစ်အောင်

အပင်ပန်းခံပြီး အားထုတ်ဖို့ မလိုပါဘူးဆိုပြီး ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်ကို မရှုဘဲ ဆင်ခြင်ရုံမျှဖြင့် ပြီးတယ်လို့ ဟောပြောနေကြတယ်၊ အဲဒါဟာ သမာဓိနယ်ပယ်ကို ကျူးကျော်တာဘဲ၊ အမှန်ကတော့ ဘာဝနာ ပညာအစစ်ဆိုတာဟာ သမာဓိရှိမှ ဖြစ်တာဘဲ၊ ဈာန်သမာဓိရှိယင် အကောင်းဆုံးဘဲ၊ ဈာန်သမာဓိမရှိယင် ဥပစာရသမာဓိဖြစ်စေ၊ ဥပစာရနှင့်တူညီတဲ့ ခဏိကသမာဓိဖြစ်စေ ရှိဘို့လိုပါတယ်၊ အဲဒီသမာဓိသုံးမျိုးထဲက တပါးပါးမှ မရှိယင်တော့ ဝိပဿနာ ပညာအစစ် မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက—

သမာဓိံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထ၊ သမာဟိတော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ကိဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ စက္ခုံ အနိစ္စန္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ရူပါ အနိစ္စာတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ စက္ခုဝိညာဏံ အနိစ္စန္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

(သံယုတ်ပါဠိ ဒုတိယ ၃၂)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သမာဓိံ၊ သမာဓိကို။ ဘာဝေထ၊ ဖြစ်စေကြ-ပွားစေကြကုန်လော့။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သမာဟိတော၊ စိတ်တည်ကြည်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ယထာဘူတံ၊ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ကိဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အဘယ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသနည်းဟူမူ။ စက္ခုံ အနိစ္စန္တိ၊ မျက်စိသည် မမြဲဟူ၍။ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဟုတ်

တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရူပါ အနိစ္စာတိ၊ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန် ဟူ၍။ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ စက္ခု ဝိညာဏံ အနိစ္စန္တိ၊ မြင်သိမှု-စက္ခုဝိညာဏ်သည် မမြဲဟူ၍။ယထာ ဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏-အစရှိသဖြင့် ဟော တော်မူပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ သမ္မာသမာဓိမှိ အသတိ၊ သမ္မာသမာဓိမရှိ လျှင်။ သမ္မာသမာဓိ ဝိပန္နဿ၊ သမ္မာသမာဓိ ပျက်စီးကင်းကွာ နေသောသူအား။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ၊ ယထာဘူတ ဉာဏ် အမြင်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ ဟတူပနိသံ၊ ပျက် စီးသော ကင်းသောအကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏-စသည် ဖြင့် သမာဓိမရှိလျှင် ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်များ မဖြစ် နိုင်ကြောင်းကိုလဲ ဟောတော်မူပါတယ်။

အဲဒီ ဘုရားဟော ပါဠိတော်များကို ထောက်သောအားဖြင့် သမာဓိမရှိဘဲ သိနေတာကို ဝိပဿနာဉာဏ် မဟုတ်ဘူးလို့လဲ ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီလို သိရုံမျှဖြင့် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ကို မရနိုင်ဘူးလို့လဲ ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလိုကြား နာပြီး သိတာမျိုးကတော့ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်မဟုတ်တဲ့ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာလဲ အဘိဓမ္မာသဘောတရားအကြောင်း လေ့လာ ယင် ဖြစ်နေတာပါဘဲ။ ဒါကြောင့် သုတအသိမျှဖြင့် အထင် ကြီးပြီး အားရမနေကြဘဲ မိမိတို့သန္တာန်မှာ တကယ် ဖြစ်ပေါ် နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေကို ရှုမှတ်ပြီး ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် အာယတန

ဈာတ်သဘောများကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သိအောင် အားထုတ်ကြဘို့ လိုပါတယ်။ ဒီဟေမဝတသုတ် ဒေသနာမှာ "ခြောက်ပါးရှိက လောကဖြစ်သည်၊ ခြောက်ပါးမှာချည်း ပေါင်းသင်းနေသည်" လို့ဆိုထားတဲ့အတိုင်း သိတာဟာလဲ ဘာဝနာဉာဏ်ဖြင့် သိတာကိုသာ ဆိုလိုပါတယ်။

(ဂ) ခြောက်ပါးကိုစွဲ လူဘဲခေါ်သည်

ကိသ္မိံ လောကော ဥပါဒါယ- အဘယ်ကိုစွဲမှီ၍ လောကလို့ ခေါ်ရပါသလဲ-ဆိုတဲ့ တတိယ မေးခွန်းကို မြတ်စွာဘုရားက ဆန္နမေဝ ဥပါဒါယ-လို့ ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။ ဆန္နမေဝ၊ ခြောက်ပါးတို့ကိုမင်လျှင်။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ လောကော၊ လောကမည်ပါတယ်- လောကဟု ခေါ်ရပါတယ်-တဲ့။ အဲဒါကို "ခြောက်ပါးကိုစွဲ လူဘဲခေါ်သည်"လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ခြောက်ပါးကိုစွဲ လူဘဲခေါ်သည်။ (ဆို)

ဒီတတိယအမေးနှင့်အဖြေကတော့ ခြောက်ပါးရှိကလောက ဖြစ်သည်-ဆိုတဲ့စကားနဲ့အနက်အရအားဖြင့်အတူတူပါဘဲ၊မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် စိတ် ဆိုတဲ့ ဒီ အဇ္ဈတ္တိကအာယတန ၆-ပါး ကို စွဲမှီပြီး လောကလို့ သတ္တဝါလို့ ခေါ်ရတယ်လို့ ဆိုလိုပါ တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအပိုဒ်ကိုတော့ အကျယ်ပြောနေဘို့ မလို ပါဘူး။ ယခု စတုတ္ထအပိုဒ်ကို ပြောကြစို့။

(ဃ) ခြောက်ပါး၌ အားစိုက်ပင်ပန်းသည်

ကိသ္မိံ လောကော ဝိဟညတိ-လောကဆိုတဲ့ သတ္တဝါသည် အဘယ်၌ အနှိပ်စက်ခံရပြီး ဆင်းရဲ ပင်ပန်းနေပါသလဲ-ဆိုတဲ့ စတုတ္ထမေးခွန်းကို မြတ်စွာဘုရားက ဆသု လောကော ဝိဟညတိ လို့ ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။ လောကော၊ လောကလို့ ဆိုရတဲ့ သတ္တဝါသည်။ ဆသု၊ ခြောက်ပါးတို့၌။ ဝိဟညတိ၊ အနှိပ်စက်ခံရ၏၊ ဝါ-ကြောင့်ကြစိုက်လျက် ပင်ပန်းနေသည်။ ဒီမှာ ၆-ပါးဆိုတာက အဆင်း အသံအနံ့ အရသာအတွေ့ သဘောအာရုံဆိုတဲ့ အပြင်အာယတန ၆-ပါး အာရုံ၆-ပါးပါဘဲ။ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာမှာ ဖွင့်ပြပုံကတော့ အဆင်းစသော အာရုံ ၆-ပါးက မျက်စိစသော ဒွါရ ၆-ပါးကိုတိုက်ခိုက်ပြီး နှိပ်စက်ကြောင်းဖွင့်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီလို ဆိုယင် ပါဠိမှာ ဆသု-ပုဒ်က ဆဟိ-ခြောက်ပါးတို့သည်-လို့ ဒီအနက်ကို ယူရလိမ့်မယ်။ ဘုန်းကြီးကတော့ ဆသု-ခြောက်ပါးတို့၌-ဟု သူ့ရှိရင်းအတိုင်းဘဲ ပိုပြီးထင်ရှားတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုလျှင် အဆင်း အသံ အစရှိသော အာရုံ ၆-ပါးတို့၌ တဏှာက သာယာတပ်မက်စေပြီးတော့ သတ္တဝါကို နှိပ်စက်နေတယ်၊ သတ္တဝါဟာ အနှိပ်စက်ခံရပြီး ဆင်းရဲ ပင်ပန်းနေတယ်လို့ ဒီလိုယူယင် ပိုပြီး ထင်ရှားတယ်၊ ပိုပြီးကောင်းတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ရှိရင်းပါဌ်အနက်အတိုင်း ဖွင့်ပြသွားမယ်။

မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ်စိတ်ဆိုတဲ့ အတွင်း အာယတန ၆-ပါးကို စွဲမှီပြီး လောကလို့ခေါ်ရတဲ့ သတ္တဝါဟာ အဆင်း

အသံ အစရှိသော အာရုံ၆-ပါးတို့၌ သာယာတပ်မက်ပြီး ပင်ပန်း ဆင်းရဲနေရတယ်၊ ယခုလူတွေဟာ အဆင်းလှတဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့ အာရုံဝတ္ထုတွေရအောင် နေ့ရောညပါ မပြတ် ကြောင့်ကြစိုက်ပြီး ရှာနေကြရတယ်၊ မရသေးယင်လဲ ရအောင် ရပြီးဖြစ်ယင်လဲ မပျောက်ပျက် မဆုံးရှုံးရအောင် ကြောင့်ကြ စိုက်နေကြရတယ်၊ အသံကောင်း အာရုံ ဝတ္ထုတွေ ရအောင်၊ အနံ့ကောင်း အာရုံဝတ္ထုတွေရအောင် ကြောင့်ကြ စိုက်နေကြရတယ်၊ စားဖွယ်အရသာကောင်းတွေ ရအောင် ကြောင့်ကြစိုက်နေကြရတယ်၊ အတွေ့အထိ အာရုံကောင်းတွေ ရအောင်ကြောင့်ကြ စိုက်နေကြရတယ်၊ အသက်ရှည်အောင် ကျန်းမာအောင် ချမ်းသာပျော်ရွှင်နိုင်အောင် သက်ရှိသက်မဲ့ အာရုံတွေကို ကြောင့်ကြစိုက်ပြီး ရှာကြံ နေကြရတယ်၊ ရရှိပြီးတွေလဲ မပျောက်မပျက်အောင် ကြောင့်ကြ စိုက်နေကြရတယ်၊ ကိုယ့်အတွက်လဲ ကြောင့်ကြစိုက်ရတယ်၊ သူများအတွက်လဲ ကြောင့်ကြစိုက်ရတယ်၊ အဲဒီလို ရှာကြံနေရတာ ကြောင့်ကြစိုက်နေကြရတာဟာ ပင်ပန်း ဆင်းရဲနေတာဘဲ၊ ရလာတဲ့ အာရုံတွေက ကိုယ်မြှော်လင့်သလို အမြဲတည်နေတာမဟုတ်ဘူး၊ မြင်ပြီးယင် ပျောက်သွား ကြားပြီးယင် ပျောက်သွား စသည်ဖြင့် တခဏကလေးအတွင်း ပျောက်ပျောက်သွားကြတာချည်းဘဲ၊ တခါတရံကျတော့ ဘေးရန်အန္တရာယ်တွေနဲ့ တွေ့ပြီးတော့ အကုန်လုံးလဲ ပျောက်ပျက်သွားတယ်၊ အဲဒီလို အခါမှာတော့ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ အလွန်အမင်း ဆင်းရဲရတယ်၊ လူ့ဘဝမှာသာ မဟုတ်ဘူး၊ နတ်ဘဝရောက်ဖို့ နတ်စည်းစိမ် ချမ်းသာရဖို့အတွက် မိမိတို့

ယုံကြည်ချက်အတိုင်း ကောင်းမှုဆိုတာကို ပြုကြရတယ်၊ ကောင်းမှုမှန်ကြောင့် နတ်ဘဝရောက်ပြန်လဲ အလိုပြည့်တယ်လို့ မရှိဘူး အာရုံတွေခံစားပြီး ပင်ပန်းနေတာဘဲ၊ဘာမျှအားကိုးစရာ အနှစ်သာရရှိယ်လို့ ကျန်နေတာမရှိဘူး။

သူတပါး အသက်ကို သတ်၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း စသည်ဖြင့် ကောင်းမှုများကို ပြုမိယင်တော့ အပါယ်ဆင်းရဲတွေနဲ့ တွေ့ကြုံခံစားပြီး ပင်ပန်းဆင်းရဲရတယ်။ မိမိကိုယ်တိုင် ကြီးပွားချမ်းသာအောင် မိမိနှင့်စပ်သူတွေ ချမ်းသာအောင် ရည်ရွယ်ပြီး သတ်ခြင်း ခိုးခြင်း စသည်ကို ပြုမိယင်လဲ အပါယ်လေးပါးရောက်ပြီး ပင်ပန်းဆင်းရဲရတယ်။ ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် သတ္တဝါဟာ အာရုံ ၆-ပါးနှင့်စပ်ပြီး ပင်ပန်း ဆင်းရဲနေကြရတယ်။ ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အာရုံတွေကို ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း စသည်ဖြင့် ခံစားနေရတာလဲ ကိုယ်စိတ် ပင်ပန်းနေတာဘဲ။ မယုံယင် လက်တွေ့စမ်းကြည့်ပါ၊ထမင်းဟင်း အရသာကောင်းကို ဝအောင်စားပြီးတဲ့နောက်လဲ ဆက်ပြီး စားနေရမယ် ဆိုယင် မပင်ပန်းပေဘူးလား၊ ထိုအတူပင် လှပတယ်ဆိုတဲ့ အဆင်းကို မပြတ်ကြည့်နေရမယ်ဆိုယင် မပင်ပန်းပေဘူးလား၊ သာယာတဲ့အသံကို မပြတ်နားထောင်နေရမယ်ဆိုယင် မပင်ပန်းပေဘူးလား၊ အတွေ့အထိကောင်းနဲ့ပေမဲ့ အမြဲမပြတ် တွေ့ထိနေရမယ် ဆိုယင် မပင်ပန်းပေဘူးလား၊ ပင်ပန်းမှာ သေချာပါတယ်။ အာရုံတွေကို ကောင်းတယ်လို့ ထင်နေကြတာက ခဏလောက်သာသုံးဆောင်ကြရတာကလဲ တကြောင်း၊ သာယာ တပ်မက်မှု ရှိနေတာကလဲ တ

ကြောင်းကြောင့်သာ ပင်ပန်းမှန်း မသိဘဲ ဖြစ်နေကြတာဘဲ၊ အမှန်ကတော့ အာရုံတွေအတွက် ကြောင့်ကြစိုက်နေရတာလဲ ပင်ပန်း ဆင်းရဲတယ်၊ သုံးဆောင်နေရတာလဲ ပင်ပန်းဆင်းရဲတယ်။ဒါကြောင့် "ခြောက်ပါး၌ အားစိုက် ပင်ပန်းသည်"လို့ ဆိုထားတာဘဲ။ ကဲ အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို အစက စပြီး ဆိုကြရမယ်။

မြတ်စွာဘုရား အဖြေဆောင်ပုဒ် (၁)

ခြောက်ပါးရှိက လောကဖြစ်သည်၊ (ဆို)

ခြောက်ပါးမှာချည်း ပေါင်းသင်းနေသည်၊ (ဆို)

ခြောက်ပါးကိုစွဲ လူဘဲခေါ်သည်။ (ဆို)

ခြောက်ပါးနှိုက် အားစိုက်ပင်ပန်းသည်။ (ဆို)

အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားက ဖြေတော်မူတဲ့အခါမှာ ဟေမဝတ နတ်က နှစ်သက်သဘောကျပြီးတော့ နောက်ထပ် မေးခွန်းကို မေးပြန်ပါတယ်။

ဟေမဝတ၏ အမေး(၂)

ကတမံ တံ ဥပါဒါနံ၊

ယတ္ထ လောကော ဝိဟညတိ။

နိယျာနံ ပုစ္ဆိတော ဗြူဟိ၊

ကထံ ဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ယတ္ထ၊ အကြင် ခြောက်ပါး၌။ လောကော၊ လောကမည်သော သတ္တဝါသည်။ ဝိဟညတိ၊ အနှိပ်စက်ခံရ၏၊ ဝါ-အနှိပ်စက်ခံရ၍ ပင်ပန်းဆင်းရဲ၏။ ဥပါဒါနံ၊ ငါငါဥစ္စာဟု စွဲလမ်းအပ်သော။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်ပါနည်း၊ နိယျာနံ၊ ထွက်မြောက်နိုင်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းကို။ (ပုဋ္ဌာမိ၊ မေးလျှောက်ပါ၏။) ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော၊ ဝါ-အမေးခံဖြစ်၍ ဖြေရန် တာဝန်ရှိသော။ တွံ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ ဗြူဟိ၊ ဖြေဆို ဟောကြားတော်မူပါလော့။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်သို့ပြုကျင့်လျှင်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲမှ။ ပမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်ပါသနည်း အရှင်ဘုရား။

ဒီအမေးဂါထာဖြင့် မေးပုံအတိုချုပ်ကတော့ ခြောက်ပါး၌ အားစိုက်ပင်ပန်းသည်-လို့ ဖြေကြားရာမှာ အားစိုက်ပင်ပန်းရာ ၆-ပါးဟာ စွဲလမ်းအပ်တဲ့တရားဘဲ၊ အဲဒီ စွဲလမ်းအပ်တဲ့ တရားက ဘယ်ဟာပါလဲ၊ အဲဒါကိုစွဲလမ်းနေယင် ဘဝထဲမှာ ထပ်ခါထပ်ခါဖြစ်ပြီး ပင်ပန်း ဆင်းရဲနေရမှာဘဲ၊ အဲဒီဆင်းရဲမှ လွတ်အောင် ဘယ်လို ကျင့်ရပါမလဲလို့ မေးလိုရင်းပါဘဲ။ (သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာဖွင့်ပုံကတော့ ပင်ပန်းရာ ၆-ဌာနဆိုတဲ့စွဲလမ်းအပ်တဲ့ တရားဆိုတာ ဘယ်ဟာပါလဲ၊ ဒီပဌမအမေးဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာကို မေးပါသတဲ့။ ဒုတိယ မေးခွန်းဖြင့် အဲဒီဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်အောင် ဘယ်လိုကျင့်ရပါမလဲလို့ မေးပါသတဲ့၊) အဲဒီ အမေး ၂-ရပ်ကို မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား အဖြေ (၂)

ပဉ္စ ကာမဂုဏာ လောကေ၊
မနောဆဋ္ဌာ ပဝေဒိတာ။
ဧတ္ထ ဆန္ဒံ ဝိရာဇေတွာ၊
ဧဝံ ဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ။

ယက္ခ၊ ဟေမဝတနတ်။ လောကေ၊ လောက၌။ မနော ဆဋ္ဌာ၊ စိတ်လျှင် ၆-ခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပဝေဒိတာ၊ ငါငါဉ်စွာဟုစွဲလမ်း အပ်သော တရားဟူ၍ ဟောကြားအပ်ကုန်၏။

ကာမဂုဏ်ငါးပါးဆိုတာ နှစ်သက်လိုချင်ဘွယ်ဖြစ်တဲ့အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ဆိုတဲ့ ဒီငါးပါးဘဲ။ အဲဒီငါးပါးကို ယူလိုက်ယင် အဲဒီငါးပါး၏ထင်ပေါ်ရာဖြစ်တဲ့ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဆိုတဲ့ ဒွါရ ငါးပါးလဲ ပါဝင်သွားတယ်၊ ဘာ ကြောင့်လဲဆိုလျှင် မျက်စိ စသည်မရှိယင် အဆင်း အစရှိတဲ့ ကာမဂုဏ်တွေကို မခံစားနိုင်-မစွဲလမ်းနိုင်ဘူး၊ မျက်စိ စသည်ရှိမှ ခံစားနိုင်-စွဲလမ်းနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့်ပါဘဲ။ နောက်ပြီးတော့ စိတ်ကိုယူလိုက်တာနဲ့ စိတ်၏အာရုံဖြစ်တဲ့ ဓမ္မာယတန သဘော အာရုံတွေလဲပါဝင်တယ်၊ဒါကြောင့်စိတ်လျှင် ခြောက်ခုမြောက် ရှိတဲ့ ကာမဂုဏ်ငါးပါးဆိုတဲ့ စကားဖြင့် အတွင်းအာယတန ၆-ပါး၊ အပြင် အာယတန ၆-ပါး အကုန်လုံးကို ငါ ငါ့ဉ်စွာလို့

စွဲလမ်းအပ်တဲ့ တရားဖြစ်ကြောင်း ပြတယ်။ အဲဒါဟာ စွဲလမ်းအပ်သော ထိုတရားကား ဘယ်ဟာပါလဲဆိုတဲ့ ပဌမမေးခွန်း၏ အဖြေဘဲ။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက "ငါးဖြာကာမ ဆဌစိတ်တွင်၊ ငါဟာငါဘဲ ယူစွဲထင်မြင်"လို့ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ငါးဖြာကာမ ဆဌစိတ်တွင်၊
ငါဟာငါဘဲ ယူစွဲထင်မြင်။ (ဆို)

အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ဆိုတဲ့ ကာမဂုဏ်အာရုံ ငါးပါးရယ်၊ အဲဒီအာရုံငါးပါးကို ခံယူရာဖြစ်တဲ့ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ်ဆိုတဲ့ ဒွါရငါးပါးရယ်၊ နောက်ပြီးတော့ စိတ်ဆိုတဲ့မနာယတနနှင့်သူ၏အာရုံဖြစ်တဲ့ ဓမ္မာယတနရယ်-ဒီအတွင်းအပြင် အာယတန ၁၂-ပါးကို ငါ့ဟာလို့ ငါလို့ စွဲလမ်းတယ်၊ အဲဒီ ၁၂-ပါးဟာ စွဲလမ်းအပ်တဲ့ တရားပါဘဲလို့ ဆိုလိုတယ်။ စွဲလမ်းပုံကတော့ မျက်စိဖြင့် အဆင်းကိုမြင်ရတဲ့အခါ ရှုမှတ်ခြင်း မရှိတဲ့သူတွေမှာ မျက်စိကိုလဲ ငါလို့ထင်တယ်၊ ငါ့မျက်စိလို့လဲ ထင်တယ်၊ ငယ်ရွယ်သူဆိုယင် ငါ့မျက်စိ ကောင်းတယ်၊ ကြည်လင်တယ်လို့ ထင်တယ်၊ အရွယ်ကြီးသူဆိုယင် ငါ့မျက်စိ မှုန်တယ်လို့ ထင်တယ်၊ မထင်ပေဘူးလား၊ ထင်တယ်၊ အဲဒီလို ထင်တာဟာမျက်စိရုပ်ကို ငါငါ့ဥစ္စာလို့စွဲလမ်းတာဘဲ၊နောက်ပြီးတော့ မြင်သိတဲ့စိတ်ကိုလဲ ငါကမြင်တယ်၊ မြင်တာ ငါဘဲလို့လဲ စွဲလမ်းတယ်၊ ငါ့စိတ် ငါ့အမြင်လို့လဲ စွဲလမ်းတယ်၊ ဒါလဲ ငါ

ငါဥစ္စာလို့ စွဲလမ်းတာဘဲ။ နောက်ပြီးတော့ မြင်ရတဲ့အဆင်းကို လဲ ကိုယ့်လက် ခြေစသည် မြင်တဲ့အခါ ငါ့လက်ကို ငါ့ခြေကို မြင်တယ်လို့ထင်တယ်၊ ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေဖြင့် စွဲလမ်းတာပါဘဲ။ မိန်းမ ယောကျ်ား သူတပါးကိုမြင်တဲ့အခါမှာ မိန်းမကိုမြင်တယ် ယောကျ်ားကိုမြင်တယ် မည်သူ့ကိုမြင်တယ်စသည်ဖြင့်ထင်တယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအနေနဲ့ စွဲလမ်းတာဘဲ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ငါလို့ စွဲလမ်းတာမျိုးပါဘဲ၊ လှပတင့်တယ်တယ်လို့ ထင်ပြီး တော့လဲ အဲဒီ မြင်ရတဲ့သူကို နှစ်သက်တတ်တယ်၊ ငါ့ဥစ္စာအနေဖြင့်စွဲလမ်းတာဘဲ၊ နှစ်သက်ယင် ကိုယ်ပိုင်မဟုတ်ပေမဲ့ ကိုယ့်ဥစ္စာအနေနဲ့ဘဲ စိတ်ထဲက အာရုံပြုသွားတယ်။

ဥပမာ ဈေးဆိုင်သွားကြည့်တဲ့ အခါ အင်္ကျီ လုံချည်ကို သဘောကျယင် စိတ်ဖြင့် ဝတ်ကြည့်တာဘဲ၊ ဘိနပ်ဆိုယင်လဲ စိတ်ဖြင့် စီးကြည့်တာဘဲ၊ အဲဒါဟာ ငါ့ဥစ္စာလို့ နှစ်သက်စွဲလမ်းတဲ့သဘောပါဘဲ။ မြင်တာကတော့ လူ၏အပေါ်ယံအဆင်းကို သာမြင်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအဆင်းကိုမြင်တာနဲ့ အတွင်းသားတွေပါ သိမ်းပိုက်ပြီး လူ့တကိုယ်လုံးကို နှစ်သက်တပ်စွဲသွားတာဘဲ။ အခုပြောခဲ့တာဟာ ကိုယ့်သန္တာန် သူ့သန္တာန်ကအဆင်းကို မြင်ရာမှာ မျက်စိနှင့်မြင်သိစိတ်ဆိုတဲ့ အတွင်းအာယတန ၂-ပါး၊ အဆင်းဆိုတဲ့အပြင်အာယတန ၁-ပါး၊ ဒီအာယတန ၃-ပါးကို ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေနဲ့ စွဲလမ်းပုံပါဘဲ။

ကြားရာမှာလဲ ငါ့နားကောင်းတယ်၊ ငါ့နား လေးတယ်၊ ငါကြားတယ်၊ မည်သူပြောတာကို ကြားတယ်၊ အသံကောင်း

တယ် စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းတယ်၊ ငါငါ့ဥစ္စာအနေနဲ့ စွဲလမ်းတာပါဘဲ။ ထို့အတူပင် နံ့ရာကလဲ စွဲလမ်းတယ်၊ စားသိရာကလဲ စွဲလမ်းတယ်၊ ထိသိရာကလဲ စွဲလမ်းတယ်၊ ငါ့ကိုယ်က ထိသိတယ်၊ ငါ့ကိုယ်ကို သူကထိတယ်၊ ငါကထိတယ်၊ ငါညောင်းတယ်၊ ပူတယ်၊ နာတယ်၊ ထိလို့ကောင်းတယ်၊ ထိတာ ညောင်းတာ ပူတာ နာတာဟာ ငါဘဲ၊ ထိတွေ့ပြီး ကောင်းတာဟာ ငါဘဲ၊ ငါက သူ့ကို ကိုင်တယ် ထိတယ် စသည်ဖြင့် ထင်မြင် စွဲလမ်းတယ်၊ ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေနဲ့ စွဲလမ်းတာပါဘဲ။ စိတ်ကူးကြံစည်တဲ့ အခါမှာလဲ ငါကြံနေတယ် စဉ်းစားနေတယ် ပျော်နေတယ် ပျင်းနေတယ် ဝမ်းသာတယ် စိတ်ညစ်တယ် ငါက တတ်သိတယ် စသည်ဖြင့်လဲ စွဲလမ်းတယ်၊ မည်သူဘဲ ချစ်စရာကောင်းတယ် မုန်းစရာကောင်းတယ် စသည်ဖြင့်လဲ စွဲလမ်းတယ်၊ ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေနဲ့ စွဲလမ်းတာပါဘဲ။ အဲဒီလို ဒွါရ ၆-ပါးလုံး အာရုံ ၆-ပါးလုံးကို ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေနဲ့ စွဲလမ်းနေကြတာကို ရည်ပြီးတော့ "ငါးဖြာကာမ ဆဋ္ဌစိတ်တွင်၊ ငါ့ဟာ ငါဘဲ ယူစွဲထင်မြင်"လို့ ဆိုထားတာဘဲ။ အဲဒီမှာ ငါးဖြာ ကာမလို့ ဆိုတာကတော့ နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်း အစရှိတဲ့ အာရုံတွေမှာ နှစ်သက်သာယာပြီး စွဲလမ်းတာက များတဲ့အတွက် ကာမဂုဏ်ကို ပဓာနပြုပြီး ဆိုတာပါဘဲ၊ အပဓာနအားဖြင့်တော့ သာမန်အဆင်း စသည်တွေရော အကုန်လုံးကိုပင် စွဲလမ်းတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့်—

ယဏ္ဍ၊ ဟောမဝတနတ်။ လောကေ၊ လောကဋ္ဌ။ မနော ဆဋ္ဌာ၊ စိတ်လျှင် ၆-ခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊

ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပဝေဒိတာ၊ ငါ ငါ့ဥစ္စာ ဟု စွဲလမ်းအပ်သော တရားတို့ဟူ၍ ဟောကြားအပ်– ဆိုအပ် ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ စိတ်မနာယတနနှင့်တကွ ကာမဂုဏ် ငါးပါးဟူ သော ဤတရားတို့၌၊ ဝါ-ဤအာရုံ ၆-ပါးတရားတို့၌။ (အာရုံ ၆-ပါးထဲမှာ အာယတန ၁၂-ပါး အကုန် ပါဝင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့်) ဧတ္ထ၊ စိတ်နှင့်တကွ ကာမဂုဏ် ငါးပါး ဟူသော ဤတရားတို့၌။ ဝါ-ဤအာရုံ ၆-ပါးတို့၌။ ဆန္ဒံ၊ ဖြစ်ထိုက်သော နှစ်သက်တပ်စွဲမှု တဏှာကို။ ဝိရာဇေတွာ၊ ပျက်ပြယ် ကင်းကွာ စေ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နှစ်သက်တပ်စွဲမှု တဏှာကိုပျက်ပြယ်အောင် ကျင့်ခြင်းဖြင့်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ။ ပမုစ္စတိ၊ ကောင်း စွာမချွတ် ကင်းလွတ်လေတော့ ပေသည်—လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

အကျဉ်းချုပ် ပဓာနအားဖြင့် စိတ်နှင့်တကွ ကာမဂုဏ်အာရုံ ငါးပါး, အကျယ်အပြည့်အစုံအားဖြင့် အာရုံ ၆-ပါးတို့၌ ဖြစ် ထိုက်တဲ့ နှစ်သက်တပ်စွဲမှု တဏှာကို ပျက်ပြယ်သွားအောင် ကျင့် ရမယ်၊ အဲဒီလိုကျင့်ပြီး ပယ်လိုက်ယင် ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ် မြောက်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက "ထိုမှာ ဖြစ်ထိုက် နှစ်ခြိုက် ပယ်လျှင်၊ ဆင်းရဲမှ လွတ်ရ ယောဂီရှင်" လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ထိုမှာ ဖြစ်ထိုက် နှစ်ခြိုက် ပယ်လျှင်၊
ဆင်းရဲမှ လွတ်ရ ယောဂီရှင်။ (ဆို)

"ထိမှာ ဖြစ်ထိုက် နှစ်ခြိုက်"ဆိုတာ ရှေး ၂-ပိုဒ်က ပြောခဲ့တဲ့ ထိုအာရုံ ၆-ပါးမှာ ဖြစ်ထိုက်တဲ့ နှစ်ခြိုက်မှု-လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ နှစ်ခြိုက်ဆိုတာ နှစ်သိမ့်အားရမှု ပီတိကို ဆိုလေ့ ရှိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒီမှာတော့ နှစ်သက်မှုတဏှာကိုဘဲ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဖြစ်ထိုက်ဆိုတဲ့ ရှေ့စကားနှင့် ကာရန်ညီအောင် နှစ်သက်ကိုဘဲ နှစ်ခြိုက်လို့ ဆိုထားပါတယ်။ အာရုံ ၆-ပါးမှာ နှစ်သက်မှုတဏှာက ဘယ်လို ဖြစ်ထိုက်သလဲ၊ ဘယ်လိုပယ်ရမလဲ ဆိုယင်-အဲဒါကို ယခု ရှင်းပြီး ပြောပြသွားမယ်။ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့ စွဲလမ်းပုံအတိုင်းပင် နှစ်သက်မှုတဏှာက ဖြစ်နေပါတယ်၊ အဲဒါကို ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် ပယ်ရမယ်၊ ဒါပါဘဲ။

အကျယ်အားဖြင့် ပြောရယင်တော့-ပကတိလူတွေမှာ မြင်ရာကလဲ နှစ်သက်မှုတဏှာ ဖြစ်နေတယ်၊ ကြားရာ နံရာ စားသိရာ ထိသိရာ ကြံသိရာတွေကလဲ နှစ်သက်မှုတဏှာဖြစ်နေတယ်။ ဖြစ်ပုံကတော့ မြင်ရာမှာ မြင်ရတဲ့အဆင်းအာရုံကိုလဲ လှပတင့်တယ်တယ်ထင်ပြီး နှစ်သက်မှုတဏှာဖြစ်တယ်၊ အဆင်းဆိုပေမဲ့အပေါ်ယံ အဆင်းကလေးမျှတွင် မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီအဆင်းနှင့်တပေါင်းတည်း လူ့တကိုယ်လုံး အထည်ဝတ္ထုတခုလုံးကိုနှစ်သက်တယ်၊ မြင်သိတဲ့စိတ်ကိုလဲ နှစ်သက်တယ်၊ မျက်စိနှင့်တကွ မိမိကိုယ်တကိုယ်လုံးကိုလဲ နှစ်သက်တယ်။ အဲဒီလို နှစ်သက်မှုဖြစ်တာ ဘာကြောင့်လဲဆိုယင် အဲဒီမြင်ရတဲ့အဆင်း မြင်သိမှုနှင့် မျက်စိဆိုတဲ့ အာယတနတွေကို အမှန်အတိုင်း မသိလို့ပါဘဲ။ ဥပမာအားဖြင့် ပြောရ

ယင် စိတ်ဖောက်ပြန်နေတဲ့ အရူးများဟာ အကောင်းအဆိုး အသုံးကျ မကျ, အဖိုးတန် မတန်ကို မသိဘူး၊ ဒါကြောင့် အရူးဟာ အသုံးမကျတာတွေကိုလဲ အသုံးကျတယ် အဖိုးတန်တယ် ထင်ပြီး သိမ်းထားတယ်။ အသုံးမကျတဲ့ စက္ကူစုတ်တွေကိုလဲ သူ့အိတ်ထဲ ထည့်ထားတယ်၊ ဒုတ်ချောင်းတွေ အမှိုက်တွေကိုလဲ သူ့အိတ်ထဲထည့်ထားတယ်၊ အဲဒီလိုအရူးကို အများအားဖြင့် မြင်ဘူးကြပါလိမ့်မယ်။ အရူးသာမဟုတ်ဘူး လူကောင်းတွေလဲ အထင်လွဲယင် ဒီလိုဖြစ်တတ်တာဘဲ။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးခါနီးလပိုင်းလောက်ဆီမှာဂျပန်ငွေစက္ကူတွေကို သိတဲ့သူတွေက အဆမတန်ပေးပြီး ထုတ်ကြတယ်၊လဲလှယ်ကြတယ်၊ မသိတဲ့သူတွေက အဲဒီငွေစက္ကူတွေကို အသုံးကျလိမ့်ဦးမယ်ထင်ပြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနဲ့ သိမ်းပိုက်ကြတယ်၊ အဲဒီကနောက် တရက်ထက်တရက် ကြာလေကြာလေ အဲဒီငွေစက္ကူတွေဟာ တန်ဘိုးမရှိဘဲ ဖြစ်ဖြစ်သွားတယ်၊ နောက်ဆုံးကျတော့ ဘာမျှအသုံးမကျတော့ဘူး၊ အဲဒီမှာ အသုံးမကျဖြစ်မည့် ဂျပန်ငွေစက္ကူတွေကို လက်ခံသိမ်းယူတဲ့သူတွေဟာ အမှန်ကို မသိလို့ နှစ်နှစ်သက်သက်နဲ့ လက်ခံကြတာပါဘဲ။

နောက်ပြီးတော့ ဂိုဏ်းဆရာလူလိမ်က သဲတွေကို အိုးနဲ့ထည့်ထားရမယ်၊ တနှစ်ကြာတဲ့အခါ ရွှေဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ပြောတာကို ယုံကြည်ပြီးတော့ သဲတွေကို အိုးထဲထည့်ထားကြတာကို ဘုန်းကြီးတို့ ငယ်ငယ်တုန်းက တွေ့ရဘူးတယ်၊ အဲဒါလဲ သဲက ရွှေဖြစ်

လိမ့်မယ် အထင်မှားလို့ပါဘဲ။ ယခုပြောခဲ့တဲ့ ဥပမာတွေထဲက အရူးဟာ တနည်းနည်းဖြင့် အရူးပျောက်သွားတဲ့အခါ သူ့အိတ်ထဲကဟာတွေ အသုံးမကျမှန်း သိပြီး စွန့်ပစ်လိုက်နိုင်တယ်။ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်က ပဋာစာရာဆိုတာ အဝတ်တောင် ဝတ်ရမှန်းမသိအောင် ရူးနေတယ်၊ သူပြုလုပ်တာတွေကို အကောင်းချည်းထင်နေတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားထံ ရောက်သွားလို့ မြတ်စွာဘုရားက သတိ ပဋိလဘ ဘဂိနီ-ညီမအရှယ်သူငယ်မသတိရပါ အမှတ်ရပါ-လို့ သတိပေးလိုက်ရုံနဲ့ ကျွတ်တမ်း ဝင်ရမည့် ပါရမီရှင်ဖြစ်တဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရား၏ မေတ္တာကရုဏာတော်တို့၏အာနုဘော်ကြောင့် အရူးပျောက်သွားတယ်၊ အဲဒီတော့မှ သူ့မှာအဝတ်လိုနေမှန်းသိလာတယ်၊ ဟိရိဩတ္တပ္ပ ဖြစ်လာတယ်၊ အနီးအပါးမှာရှိတဲ့ လူတယောက်က အပေါ်ရုံအဝတ်ကို ပေးလိုက်တယ်၊အဲဒီအဝတ်ကိုဝတ်ပြီးတရားနာရင်း သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ်။ ရဟန်းမိန်းမပြုပြီး တရားအားထုတ်လို့ ရဟန္တာမဖြစ်သွားတယ်။ ဒီ့ဒါဟာ အရူးပျောက်တော့ အမြင်မှန်ရပြီး အသုံးမကျတာတွေကို မစွဲလမ်းဘဲ စွန့်လွှတ်နိုင်ပုံ ဥပမာ တခုပါဘဲ။

နောက်ပြီးတော့ ခုတင်ကပြောခဲ့တဲ့ ဂျပန်စက္ကူတွေ သဲတွေကို သိမ်းထားတဲ့သူတွေဟာလဲ သူ့အချိန်မကျခင်ကတော့ အဲဒါတွေ စွန့်လိုက်ပါပြောပေမဲ့ မစွန့်နိုင်ဘူး၊ သူ့အချိန်ကျလို့ မြော်လင့်ခဲ့တဲ့အတိုင်း မဟုတ်မှန်းသိတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီစက္ကူတွေကိုလဲ တွယ်တာခြင်းမရှိဘဲ စွန့်လိုက်ကြတယ်၊ သဲတွေကိုလဲ သွန်

ပစ်လိုက်ကြတယ်။ အဲဒါလိုပါဘဲ မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း ရှုမှတ်လို့ မြင်သိတာရော မြင်ရတဲ့အဆင်းရော မှတ်သိတာရော ခဏမစဲ ပျက်ပျက်သွားတဲ့ သဘောတရားတွေဘဲလို့ အမှန်အတိုင်းသိတဲ့ အခါကျတော့ သိတိုင်း သိတိုင်းသော သဘောတရားနှင့် စပ်ပြီး တော့ နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှု မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ မြင်ခိုက်ကတွေ့ခဲ့ တာကို ပြန်လည် စဉ်းစားခြင်းလဲ မရှိဘူး၊ စဉ်းစားမိတောင်မှ နှစ်သက်ဖွယ်အနေဖြင့် မထင်ပေါ်နိုင်ဘူး၊ ရှုမှတ်စဉ်မှာ သိတဲ့ အတိုင်းပင် တခဏချင်း ပျက်သွားတဲ့အနေနဲ့သာ ထင်ပေါ်နိုင် တယ်၊ အဲဒါဟာ မြင်ရပေမဲ့ မမြင်ရတာနဲ့ တူတဲ့ အခြေအနေ ရောက်သွားတဲ့ သဘောပါဘဲ၊ ယခု မြင်တိုင်းမြင်တိုင်း ရှုမှတ် နေကြရတာဟာ အဲဒီသဘော ရောက်အောင်လို့ပါဘဲ။

မာလုကျပုတ္တရဟန်းအား တရားပေးပုံ

မြတ်စွာဘုရားက မာလုကျပုတ္တရဟန်းအား တရား ပေးခါ နီးမှာ ဒီလို မေးတော်မူပါတယ်။

မာလုကျပုတ္တ သင်မမြင်ဘူးသေးတဲ့ အဆင်းများ, ယခုမြင် ဆဲလဲ မဟုတ်တဲ့ အဆင်းများ, နောင်အခါ မြင်ရလိမ့်မယ်လို့ တောင် စိတ်ကူးထဲမှာ မပေါ်လာတဲ့အဆင်းများ-အဲဒီလိုအဆင်း ရုပ်ရုံများနှင့် စပ်ပြီး ချစ်ခင်နှစ်သက် တပ်မက် သာယာခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါမလားလို့ မေးတော်မူပါတယ်။

မဖြစ်နိုင်ပါ အရှင်ဘုရားလို့ မာလုကျပုတ္တရဟန်းက ဖြေ ပါတယ်။

ယခု တရားနာ ပရိသတ်ကို ဘုန်းကြီးက ဒီအတိုင်း မေးယင် အဲဒီ မာလုကျပုတ္တလို ဖြေကြရမှာဘဲ။ ယခု လူတွေ သာယာတပ်မက် နှစ်သက်နေကြတာဟာ မြင်ဘူး သိဘူးလို့ယင် လဲ ဖြစ်တယ်၊ မြင်ဆဲဖြစ်နေလို့ယင်လဲ ဖြစ်တယ်၊ သို့မဟုတ် စိတ် ကူးထဲ ထင်ပေါ်လာလို့ယင်လဲဖြစ်တယ်။ လုံးလုံးမမြင်ဘူး မသိ ဘူးတဲ့လူ၊ စိတ်ကူးထဲမှာတောင် မထင်ပေါ်လာဘူးတဲ့လူ အဲဒီ လိုလူကို အာရုံပြုပြီး ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်မါ မလား၊ မဖြစ်နိုင်ပါလို့ ဖြေရမှာဘဲ။ အဲဒီလို မမြင်ဘူး မသိ ဘူးတဲ့လူက ဘယ်မှာရှိနေသလဲဆိုယင် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်မရောက် ဘူး မသိဘူးတဲ့ မြို့ရွာ နိုင်ငံတွေမှာ အများကြီး ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို မမြင်ဘူးတဲ့လူကို ဘာကြောင့် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း မဖြစ် သလဲလို့ မေးယင်-မမြင်ဘူးလို့ မသိဘူးလို့ပါလို့ဘဲဖြေရလိမ့်မယ်။ အဲဒီတော့ မြင်ရသိရတဲ့အာရုံမှာလဲ အဲဒီ မမြင်ရမသိရတဲ့အာရုံလို ဖြစ်အောင် ရှုလိုက်ယင်၊ မြင်ကာမျှသိကာမျှဖြစ်အောင် ရှုလိုက် ယင် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း အစရှိတဲ့ ကိလေသာတွေ မဖြစ်နိုင်ဘူး ဆိုတာ ထင်ရှားပေါ်လာပါတယ်။ အဲဒါကို တိုတိုနဲ့ သိနား လည်ရအောင်လို့ ဘုန်းကြီးက ဆောင်ပုဒ်ကလေးတွေ စီထား တယ်၊ အဲဒါတွေကို တပုဒ်ချင်းဆိုကြရမယ်။

မမြင်ရရာ၊ ကိလေသာ၊ သူ့ဟာသူငြိမ်းသည်။ (ဆို)

မမြင်ရ မသိရတဲ့ အာရုံနဲ့စပ်ပြီး ကိလေသာမဖြစ်ဘူး၊အဲဒါ ကတော့ ဝိပဿနာဖြင့် ပယ်ရတာမဟုတ်ဘူး၊ သူ့အလိုလို ငြိမ်း

နေတာ၊ အဲဒီလို ငြိမ်းတဲ့အတွက် ဘာကုသိုလ်မှ မဖြစ်ဘူး၊ အကုသိုလ် မဖြစ်ရုံမျှဘဲလို့ ဆိုလိုတယ်၊ ထင်ရှားပါတယ်။

မြင်ရရာမှာ၊ ကိလေသာ၊ ကိန်းကာဖြစ်နိုင်သည်။ (ဆို)

မြင်ရတဲ့အာရုံမှာတော့မြင်ဆဲမှာလဲ ကိလေသာဖြစ်နိုင်တယ်၊ မြင်ပြီးတဲ့နောက်လဲ ပြန်လည်စဉ်းစားပြီး ကိလေသာ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ အဲဒါဟာ ဘာကြောင့်လဲ၊ မြင်ရတဲ့အာရုံကို ဓာတ်ပုံရိုက်ယူသွားသလို ထင်ထင်ရှားရှား မှတ်စွဲထားလို့ပါဘဲ၊ အဲဒါကို နောင် အကြောင်းညီညွတ်တဲ့အခါ ကိလေသာဖြစ်ဖို့ ကိန်းတယ်လို့ အနုသယ ယမိုက်အစရှိတဲ့ ဒေသနာတော်က ဆိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို ကိလေသာကိန်းမှု မဖြစ်အောင် ရှုပြီး ပယ်ဘို့လိုပါတယ်။

မြင်တိုင်းမှတ်ရှု၊ ကိလေစု၊ ကိန်းမှုပယ်သင့်သည်။ (ဆို)

ကိလေသာကိန်းမှု စွဲလမ်းမှုမဖြစ်ရအောင်, မမြင်ရတဲ့ အာရုံလို ဖြစ်သွားအောင်,ရှုဘို့လိုတယ်၊ဒါကြောင့် မြင်တိုင်းမြင်တိုင်း ရှုမှတ်ပြီး ကိလေသာကိန်းမှုကို ပယ်သင့်တယ်-ဆိုတဲ့အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားက "မမြင်ရ မသိရတဲ့ အာရုံမှာ ချစ်ခင် နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါမလား" ဆိုတဲ့ မေးခွန်းဖြင့်ပင် မာလုကျပုတ္တအား သိနားလည်စေပါတယ်။

မေးခွန်းဖြင့်ပင်၊ လုပ်ငန်းစဉ်၊ ပေါ်လွင်စေခဲ့သည်။ (ဆို)

အဲဒီလို မေးခွန်းဖြင့် ပေါ်လွင်စေပြီးတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက မာလုကျပုတ္တအား ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ-မြင်သည့်၌ မြင်ရုံမျှဖြစ်လတ္တံ့-မြင်ရုံမျှ ဖြစ်စေရမည်-စသည်ဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးတော်မူပါတယ်။

မြင်ရာ၌ ဖြစ်ထိုက်သည့် တဏှာကိုပယ်ပုံ

အဲဒီဒေသနာတော် နည်းအရအားဖြင့် ထင်ရှား မြင်ရတဲ့အာရုံကို မြင်တယ်မြင်တယ်လို့ မြင်ရုံမျှတွင် တည်အောင် ရှုမှတ်ရတယ်။ ဒါကတော့ ဒေသနာစဉ်အရအားဖြင့် ပြောတာပါ၊ ပဋိပတ္တိက္ကမ- ကျင့်စဉ်အရအားဖြင့်တော့ ဘယ်အာရုံမဆို ထင်ရှား ပေါ်ရာကစပြီး ရှုရပါတယ်၊ ယေဘုယျအားဖြင့် တွေ့ထိရတဲ့ ခတ်လေးပါး ထင်ရှားတတ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့်ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမီတိ ပဇာနာတိ-သွားလျှင်လဲ သွားသည်ဟု သိ၏-စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူတဲ့ သတိပဋ္ဌာန် ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ရှုမှတ်ပုံကို စတုတ္ထပိုင်းတုန်းက အကျယ်ပြောခဲ့ပါပြီ။ အဲဒီနည်းအတိုင်း ရှုမှတ်လို့ သမာဓိဉာဏ် ရင့်သန်တဲ့အခါကျတော့မြင်မြင်သမျှဟာ မြင်ပြီးပျောက်သွား, မြင်ပြီးပျောက်သွားနဲ့ မြင်ရုံမျှမှာဘဲ တည်တယ်၊ ဒါကလဲ ဉာဏ်ထက်သန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာမှ သာပြီး ရှင်းတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို မြင်ရုံမျှ တည်တဲ့အခါမှာ မြင်မှုနှင့်စပ်တဲ့ မျက်စိအဆင်း မြင်သိစိတ်ဆိုတဲ့ အာယတနသုံးပါးမှာ နှစ်သက်မှုတဏှာဟာ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ ရှုမှတ်ပြီးသိတိုင်း သိတိုင်း အဲဒီအမြင်နှင့်စပ်ပြီးတော့ တဏှာ မဖြစ်ထိုက်

တော့ဘူး၊ ဒါဟာ "ထိုမှာဖြစ်ထိုက် နှစ်ခြိုက်ပယ်လျှင်" ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်အရ မြင်ရာမှာ ဖြစ်ထိုက်တဲ့ နှစ်သက် သာယာမှု တဏှာကို ရှုမှတ်မှု ဝိပဿနာဖြင့် ပယ်တာပါဘဲ။ ကြားရာစသည် မှာလဲ ရှုမှတ်မှုဝိပဿနာဖြင့် ပယ်ပုံဟာ နည်းတူပါဘဲ၊ အတို ချုပ်ပဲ ပြောသွားတော့မယ်။

ကြားရာစသည်၌ ဖြစ်ထိုက်မှုတဏှာကို ပယ်ပုံ

ကြားခိုက်မှာ မရှုမမှတ်နိုင်တဲ့သူတွေ၊ ရှုမှတ်သော်လဲ ဝိပဿ နာဉာဏ် ကောင်းကောင်းမဖြစ်သေးတဲ့သူတွေမှာ ကြားရတာ ကိုလဲ နှစ်သက်မှုဖြစ်နိုင်တယ်၊ ကြားသိမှုကိုလဲ နှစ်သက်မှု ဖြစ်နိုင် တယ်၊ နားနှင့်တကွ တကိုယ်လုံးကိုလဲ နှစ်သက်မှု ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်နေတဲ့ ယောဂီမှာတော့ ကြားတိုင်း ကြားတိုင်း ကြားတယ် ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်ပြီး ကြားလိုက် ပျောက်လိုက် ကြားလိုက် ပျောက်လိုက်နဲ့ တခဏချင်း ပျောက် ပျောက်သွားတာကို ထင်ရှားတွေ့ရတယ်၊ တချို့ယောဂီမှာဆိုယင် အသံက နားကိုလာပြီး တိုက်ခိုက်တာကိုတောင် ထင်ထင်ရှားရှား ကြီး သိရတယ်၊ ယာဘက်နားက ကြားတာ, ဗယ်ဘက် နားက ကြားတာကိုလဲ ခွဲခြားပြီးသိရတယ်၊ အဲဒီလို ကြားတိုင်း ကြား တိုင်း ချက်ခြင်းဘဲ ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုသာ တွေ့သိရတဲ့ ယောဂီမှာ ကြားမှုနှင့်စပ်ပြီး ကိလေသာ မဖြစ်နိုင်မတော့ဘူး၊ အဲဒါဟာ "ထိုမှာဖြစ်ထိုက် နှစ်ခြိုက်ပယ်လျှင်" ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်

အရ ကြားရာမှာ ဖြစ်ထိုက်တဲ့ နှစ်သက် သာယာမှု တဏှာကို ဝိပဿနာဖြင့် ပယ်တာပါဘဲ။

ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်နေတဲ့ ယောဂီမှာ နံ့တိုင်း နံ့တိုင်း ရှုမှတ်ပြီး နံ့လိုက် ပျောက်လိုက်, နံ့လိုက် ပျောက်လိုက်နဲ့ တခဏချင်း ပျောက်ပျောက်သွားတာကို ထင်ရှားတွေ့ရတယ်။ စားတဲ့အခါမှာလဲ ရှုမှတ်ပြီး အရသာကို သိလိုက် ပျောက်လိုက် သိလိုက် ပျောက်လိုက်နဲ့ တခဏချင်း ပျောက်ပျောက် သွားတာကို ထင်ရှားတွေ့ရတယ်၊ ဒါကြောင့် စားရတဲ့ အရသာနဲ့ စပ်ပြီး နှစ်သက်မှုမဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ တချို့မှာဆိုယင် ရှုမှတ်ပြီးစားရတော့ စားလို့မကောင်းဘူး၊ မမှတ်ပဲစားယင် ကောင်းမှာဘဲလို့တောင် ဘွေးထင်မိတတ်သေးတယ်၊ အဲဒီတွေးထင်တဲ့အတိုင်းလဲ ဟုတ်ပေတယ်၊ ရှုမှတ်ပြီးစားနေတော့ အရသာကို မခံစားရဘူး၊ သိရင်း ပျောက်ရင်း, သိရင်း ပျောက်ရင်းနဲ့ ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုသာ တွေ့ရလို့ သာယာမှု မဖြစ်တဲ့အတွက် မကောင်းဘဲ ဖြစ်နေတာပါဘဲ။

ထိသိတာကိုတော့ အများဆုံးလိုဘဲ မှတ်သိ နေရတယ်၊ ဘာမှ အထူးမှတ်စရာမရှိယင် ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ် ထိတယ် စသည်ဖြင့် မှတ်နေရတယ်၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ပေါ်လာတဲ့အခါလဲ ပူတယ် နာတယ် အောင့်တယ် ယားတယ် စသည်ဖြင့် မှတ်နေရတယ်၊ အဲဒီလိုမှတ်ရာတွေမှာလဲ ထိသိမှု မခံသာမှုကလေးတွေဟာ သိရင်း ပျောက်ရင်း, သိရင်း ပျောက်ရင်းနဲ့ တခဏချင်း ပျောက်

ပျောက်သွားတာကိုသာ တွေ့ရတယ်၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ကွေးတယ် ဆန့်တယ် ကြွတယ် လှမ်းတယ် ချတယ်လို့ မှတ်တဲ့ အခါများမှာ တရွေ့ချင်း တရွေ့ချင်း ရွေ့တာရော မှတ်သိစာရော တစုံတစုံ ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရတယ်၊ တနေရာက အခြားတနေရာကို မရောက်ပဲ ပျောက်ပျောက် သွားတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒါဟာ "ခြေတလှမ်း တလှမ်းကို ခြောက်ပိုင်းခွဲခြားပြီးတော့ တပိုင်းမှ တပိုင်းသို့ မရောက်ပဲ လှုပ်ရုပ်နဲ့ ရှုသိနာမ်တွေ ချုပ်ပျက်သွားပုံကို ပြဆိုထားတဲ့" အဋ္ဌကထာအဆိုနဲ့အညီ သိနေတာပါဘဲ၊ ခြေတလှမ်း တကွေး တဆန့်အတွင်းမှာ ၆-ပိုင်းထက် ပိုပြီးတော့လဲ သိနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို သိနေတဲ့အတွက် "ထိရတဲ့အာရုံ၊ ထိသိမှု၊ ထိသိရာကိုယ်အကြည်ရုပ်ဆိုတဲ့" ဒီအာယတန သုံးပါးနဲ့စပ်ပြီး နှစ်သက်သာယာမှု တဏှာဟာ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ မှတ်သိတိုင်း မှတ်သိတိုင်း ကင်းတယ်၊ အဲဒါဟာ ဝိပဿနာဖြင့် ဖြစ်ထိုက်တဲ့ တဏှာ ဖြစ်ခွင့်မရဘဲကင်းသွားတာပါဘဲ၊ ရှုမှုဝိပဿနာဖြင့် တဏှာကို ပယ်တာပါဘဲ။

စိတ်ကူး စဉ်းစား ကြံစည်တာကတော့ မှတ်လိုက်ယင် ပျောက်ပျောက်သွားတာ သာပြီးထင်ရှားပါသေးတယ်၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ် ထိတယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေရင်း စိတ်က အပြင်ထွက်လိုက်ယင် ထွက်တယ် သွားတယ်လို့ မှတ်လိုက်တာနဲ့ တခါတည်းပျောက်ကင်းသွားတယ်၊ အမှတ်အသိကောင်းနေတဲ့အခါမှာ စိတ်က အပြင်ထွက်တာ အလွန်နည်းပါတယ်၊ တခါတရံထွက်ယင်လဲ အဲဒါကို ချက်ခြင်းဘဲ မှတ်နိုင်တယ်၊ မှတ်

လိုက်တာနဲ့ ချက်ခြင်းဘဲ ပျောက်သွားတယ်၊ အဲဒီတော့ ပဌမစိတ်ကူးနဲ့ ဒုတိယမှတ်စိတ်ဟာ အတွဲလိုက် အစုံလိုက် ပျောက်သွားတာကို ထင်ရှားတွေ့ရတယ်၊ တခါတရံမှာ ဖောင်းတာ ပိန်တာ ထိုင်တာ ထိတာလဲ မပေါ်၊ ကိုယ်ကြီးတကိုယ်လုံးလဲ မထင်ရှားဘဲ ပျောက်နေလို့ သိတဲ့စိတ်ကိုသာ သိတယ်သိတယ်လို့ အဆင့်ဆင့် ရှုမှတ်နေရတဲ့အခါလဲ ရှိတယ်၊ အဲဒီလို အခါမှာ ရှေ့နောက် အသိစိတ် အဆင့်ဆင့်ဟာ သိရင်း ပျောက်ရင်း သိရင်း ပျောက်ရင်းနဲ့ ချက်ခြင်း ပျောက်ပျောက် သွားတာကို ချည်း တွေ့နေရတယ်၊ အဲဒီလိုအခါမှာ မူလကသိစိတ်ရော မှတ်သိတဲ့စိတ်ရော နှစ်သက် သာယာဘွယ်မရှိကြောင်း ထင်ရှားနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် သိရတဲ့အာရုံစိတ်နဲ့ မှတ်သိတဲ့စိတ် ဆိုတဲ့ ဒီ မနောယတန ၂-ပါးလုံးမှာ နှစ်သက်မှု တဏှာဟာ ဖြစ်ခွင့်မရဘဲ ကင်းနေပါတယ်၊ အဲဒါဟာ ဝိပဿနာဖြင့် ကြံသိမှု မနောယတနမှာ ဖြစ်ထိုက်တဲ့ တဏှာကို ပယ်တာဘဲ။

တရံတခါ ရှုမှတ်နေရင်း လူပုံ ရဟန်းပုံ ဥယျာဉ်ပုံ စသည် အမျိုးမျိုးသော အာရုံတွေ ပေါ်လာတတ်တယ်၊ အဲဒါတွေကို မြင်တယ်မြင်တယ် စသည်ဖြင့် မှတ်ရတယ်၊ တချို့ချင်း ရှေ့ရှေ့ ပြီးတော့လဲ ပျောက်သွားတတ်တယ်၊ မေးမှိန်သေးသိမ်ပြီးတော့ လဲ ပျောက်သွားတတ်တယ်၊ ဉာဏ်ရင့်နေတဲ့အခါမှာတော့ တခါလောက် မှတ်လိုက်ရုံနဲ့ လွင့်သွားသလိုလဲ ပျောက်သွားတတ်တယ်၊ အဲဒီမှာ အာရုံက ပညတ်ဓမ္မာရုံပါဘဲ၊ စင်စစ်အားဖြင့် ရှိတာမဟုတ်ဘူး၊ သို့ပေမဲ့ မြင်နေသလိုထင်နေရတဲ့ စိတ်မနော

ယတနကတော့ ရှိတဲ့တရားပါဘဲ၊ ပျောက်သွားတာလဲ အဲဒီ မနာယတန ပျောက်သွားတာပါဘဲ၊ အဲဒီလိုအာရုံကို မရှုဘဲထားယင် နှစ်သက်သာယာမှုလဲ ဖြစ်တယ်၊ ရှုမှတ်လိုက်လို့ ပျောက်သွားတာတွေ့ရတော့ အဲဒီအာရုံနဲ့စပ်ပြီး နှစ်သက်သာယာမှုမဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ နောက်ပြီးတော့ နတ်က လာပြောသလိုလို ဆရာက လာပြောသလိုလိုနဲ့ စိတ်ဖြင့်ကြားရတဲ့အသံကိုလဲ ကြားတယ် ကြားတယ်လို့ မှတ်ရတယ်၊ မမှတ်ဘဲ လက်ခံထားယင် အဲဒီလို ကြားရတဲ့အတွက် နှစ်သက်ပြီး အထင်ကြီးမှုတွေလဲ ဖြစ်တတ်တယ်၊ ရှုမှတ်လိုက်တော့ အဲဒီစိတ်ကူးဖြင့်ကြားတဲ့အသံကိုလဲကြားလိုက် ပျောက်လိုက် ကြားလိုက် ပျောက်လိုက်နဲ့ နောက်ဆုံးမှာ မကြားတော့ဘဲ လုံးလုံးပျောက်သွားတယ်။ စိတ်ကူးထဲမှာ ဝမ်းသာစရာပေါ်လာယင်လဲ ရှုမှတ်လိုက်ယင် ချက်ခြင်းပျောက်သွားတာဘဲ၊ နှလုံးမသာမယာ ပေါ်လာယင်လဲ ရှုမှတ်လိုက်ယင် ချက်ခြင်း ပျောက်သွားတာဘဲ။ ဒါကြောင့် စိတ်ထဲပေါ်လာတဲ့ အာရုံနဲ့စပ်ပြီး နှစ်သက်မှုဟာ ဖြစ်ခွင့်မရဘဲ ကင်းနေတယ်၊ အဲဒါတွေလဲ မနာယတနနှင့် ဓမ္မာယတန သဘောအာရုံမှာ ဖြစ်ထိုက်တဲ့ နှစ်သက်မှုကို ဝိပဿနာဖြင့် ပယ်တာပါဘဲ။

အဲဒီလိုရှုလို့ ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန် ပြည့်စုံတဲ့ အခါမှာ အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့သွားတယ်၊ အဲဒီအခါကျတော့ သက်ဆိုင်ရာတဏှာတွေဟာ အဲဒီမဂ်ဉာဏ်များ၏ အစွမ်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခွင့် လုံးဝမရှိတော့ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းကင်း ပျောက်သွားတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်ထိုက်တဲ့တဏှာ ချုပ်ငြိမ်းအောင်-

ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာတို့ဖြင့် ပယ်ပုံကိုရည်ပြီးတော့ "ထိုမှာ ဖြစ်ထိုက် နှစ်ခိုက်ပယ်လျှင်"လို့ ဆိုထားပါတယ်။ အရဟတ္တ မဂ်ပညာဖြင့် အဲဒီလို ပယ်ပြီးတဲ့အခါမှာ အဲဒီယောဂီဟာ ဘဝ အသစ်ဖြစ်ရခြင်း အိုရခြင်း နာရခြင်း သေရခြင်း အစရှိသော ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လုံးဝလွတ်မြောက်သွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက....

တွေ့၊ စိတ်နှင့်တကွ ကာမဂုဏ်ငါးပါးဟူသော ဤတရားတို့၌ ဝါ-ဤအာရုံ ၆-ပါးတရားတို့၌။ ဆန္ဒ၊ ဖြစ်ထိုက်သော နှစ်သက် တပ်စွဲမှု တဏှာကို။ ဝိရာဇေတွာ၊ ပျက်ပြယ်ကင်းကွာစေ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တဏှာပျက်ပြယ်အောင် ကျင့်ခြင်းဖြင့်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ အပေါင်းမှ။ ပမုစ္စတိ၊ ကောင်းစွာမချွတ် ကင်းလွတ်ရပေသည်-လို့ ဖြေရှင်း ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကလဲ အဲဒီ အနက်ကိုယူပြီးတော့ "ထိုမှာဖြစ်ထိုက် နှစ်ခိုက် ပယ်လျှင်၊ ဆင်းရဲမှ လွတ်ရယောဂီရှင်"လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ရှေး ၂-ပုဒ်ပါပေါင်းပြီး ဆိုကြရမယ်။

မြတ်စွာဘုရား အဖြေဆောင်ပုဒ် (၂)

ငါးပြာကာမ ဆဋ္ဌစိတ်တွင်၊
ငါ့ဟာငါဘဲ ယူစွဲထင်မြင်၊
ထိုမှာဖြစ်ထိုက် နှစ်ခိုက်ပယ်လျှင်၊
ဆင်းရဲမှ လွတ်ရယောဂီရှင်။

ယတနကတော့ ရှိတဲ့တရားပါဘဲ၊ ပျောက်သွားတာလဲ အဲဒီ မနာယတန ပျောက်သွားတာပါဘဲ၊ အဲဒီလိုအာရုံကိုမရှုဘဲထား ယင် နှစ်သက်သာယာမှုလဲ ဖြစ်တယ်၊ ရှုမှတ်လိုက်လို့ ပျောက် သွားတာတွေ့ရတော့ အဲဒီအာရုံနဲ့စပ်ပြီး နှစ်သက်သာယာမှုမဖြစ် နိုင်တော့ဘူး။ နောက်ပြီးတော့ နတ်က လာပြောသလိုလို ဆရာ က လာပြောသလိုလိုနဲ့ စိတ်ဖြင့်ကြားရတဲ့အသံကိုလဲ ကြားတယ် ကြားတယ်လို့ မှတ်ရတယ်၊ မမှတ်ဘဲ လက်ခံထားယင် အဲဒီလို ကြားရတဲ့အတွက် နှစ်သက်ပြီး အထင်ကြီးမှုတွေလဲ ဖြစ်တတ် တယ်၊ ရှုမှတ်လိုက်တော့ အဲဒီစိတ်ကူးဖြင့်ကြားတဲ့အသံကိုလဲကြား လိုက် ပျောက်လိုက် ကြားလိုက် ပျောက်လိုက်နဲ့ နောက်ဆုံးမှာ မကြားတော့ဘဲ လုံးလုံးပျောက်သွားတယ်။ စိတ်ကူးထဲမှာ ဝမ်း သာစရာပေါ်လာယင်လဲ ရှုမှတ်လိုက်ယင် ချက်ခြင်းပျောက်သွား တာဘဲ၊ နှလုံးမသာမယာ ပေါ်လာယင်လဲ ရှုမှတ်လိုက်ယင် ချက်ခြင်း ပျောက်သွားတာဘဲ။ ဒါကြောင့် စိတ်ထဲပေါ်လာတဲ့ အာရုံနဲ့စပ်ပြီး နှစ်သက်မှုဟာ ဖြစ်ခွင့်မရဘဲ ကင်းနေတယ်၊ အဲဒါ တွေလဲ မနာယတနနှင့် ဓမ္မာယတန သဘောအာရုံမှာ ဖြစ်ထိုက် တဲ့ နှစ်သက်မှုကို ဝိပဿနာဖြင့် ပယ်တာပါဘဲ။

အဲဒီလိုရှုလို့ ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန် ပြည့်စုံတဲ့ အခါမှာ အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့သွားတယ်၊ အဲဒီ အခါကျတော့ သက်ဆိုင်ရာတဏှာတွေဟာ အဲဒီမဂ်ဉာဏ်များ၏ အစွမ်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခွင့် လုံးဝမရှိတော့ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းကင်း ပျောက်သွားတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်ထိုက်တဲ့တဏှာ ချုပ်ငြိမ်းအောင်-

ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာတို့ဖြင့် ပယ်ပုံကိုရည်ပြီးတော့ "ထိုမှာ ဖြစ်ထိုက် နှစ်ခြိုက်ပယ်လျှင်"လို့ ဆိုထားပါတယ်။ အရဟတ္တ မဂ်ပညာဖြင့် အဲဒီလို ပယ်ပြီးတဲ့အခါမှာ အဲဒီယောဂီဟာ ဘဝ အသစ်ဖြစ်ရခြင်း အိုရခြင်း နာရခြင်း သေရခြင်း အစရှိသော ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လုံးဝလွတ်မြောက်သွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက....

ဧတ္ထ၊ စိတ်နှင့်တကွ ကာမဂုဏ်ငါးပါးဟူသောဤတရားတို့၌ ဝါ-ဤအာရုံ ၆-ပါးတရားတို့၌။ ဆန္ဒံ၊ ဖြစ်ထိုက်သော နှစ်သက်တပ်စွဲမှု တဏှာကို။ ဝိရာဇေတွာ၊ ပျက်ပြယ်ကင်းကွာစေ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တဏှာပျက်ပြယ်အောင် ကျင့်ခြင်းဖြင့်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ။ ပမုစ္စတိ၊ ကောင်းစွာမချွတ် ကင်းလွတ်ရပေသည်-လို့ ဖြေရှင်း ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကလဲ အဲဒီ အနက်ကိုယူပြီးတော့ "ထိုမှာဖြစ်ထိုက် နှစ်ခြိုက် ပယ်လျှင်၊ ဆင်းရဲမှ လွတ်ရယောဂီရှင်"လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊အဲဒါကို ရှေး ၂-ပုဒ်ပါပေါင်းပြီး ဆိုကြရမယ်။

မြတ်စွာဘုရား အဖြေဆောင်ပုဒ် (၂)

ငါးပြာကာမ ဆန္ဒစိတ်တွင်၊
ငါ့ဟာငါဘဲ ယူစွဲထင်မြင်၊
ထိုမှာဖြစ်ထိုက် နှစ်ခြိုက်ပယ်လျှင်၊
ဆင်းရဲမှ လွတ်ရယောဂီရှင်။

အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရားက ဒီလိုလဲ နိဂုံးချုပ်ပြီး မိန့်တော်မူပါသေးတယ်။

ဒုတိယအဖြေ၏ နိဂုံး

ဧတံ လောကဿ နိယျာနံ၊
အက္ခာတံ ဝေါ ယထာတထံ။
ဧတံ ဝေါ အဟမက္ခာမိ၊
ဧဝံ ဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ။

ယက္ခာ၊ ဟေမဝတအမှူးရှိသော နတ်ဘီလူးတို့။ လောကဿ၊ လောကမည်သော သတ္တဝါ၏။ နိယျာနံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဧတံ၊ အာရုံ ၆-ပါး၌ ဖြစ်ထိုက်သော တဏှာကို ပယ်နိုင်သည့် ဝိပဿနာနှင့် အရိယမဂ်ဟူသော ဤအကျင့်လမ်းကို။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ယထာတထံ၊ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ အက္ခာတံ၊ ပြောကြားအပ်ပြီ။ ဝေါ။ သင်တို့အား။ ဧတံ၊ ဤဝိပဿနာနှင့် မဂ်အကျင့်ကိုသာလျှင်။အဟံ၊ ငါသည်။ အက္ခာမိ၊ နောက်ထပ် မေးလျှင်လည်း ဖြေကြားရပေမည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တဏှာပျက်ပြယ်အောင် ကျင့်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ။ ပမုစ္စတိ၊ ကောန်မချွတ် ကင်းလွတ် ထွက်မြောက်နိုင်ပေသည်-လို့ နိဂုံးချုပ် မိန့်တော် မူပါတယ်။ အဲဒီ 'နိဂုံးချုပ် စကားဖြင့် နောက်ထပ်မေးယင်လဲ ဒီအတိုင်းဖြေမှာဘဲ၊ ဒီနည်း

ဖြင့်သာလျှင် ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်နိုင်တယ်လို့ ဆိုလိုကြောင်း အဋ္ဌကထာက ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဇတံ၊ ဤဝိပဿနာနှင့် မဂ်အကျင့်ကိုသာလျှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အက္ခာမိ၊ နောက်ထပ်မေးလျှင်လည်း ဖြေကြားရပေမည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တဏှာပျက်ပြယ်အောင် ကျင့်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲအမေါင်းမှ။ ပမုစ္စတိ၊ ကြွင်းမချွတ် ကင်းလွတ် ထွက်မြောက်နိုင်ပေသည်-လို့ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖြည့်စွက်ပြီး အနက် ပြန်ဆိုလိုက်ပါတယ်။

အဲဒီအဖြေ ဂါထာ ၂-ပုဒ်ဟာ အရဟတ္တဖိုလ် တိုင်အောင် ရောက်စေနိုင်တဲ့ အကျင့်လမ်းစဉ်ကို အပြည့်အစုံပြတဲ့တရား ဖြစ်ကြောင်းကိုလဲ အဋ္ဌကထာမှာ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဟေမဝတနတ်ဘီလူးနှင့် သာတာဂိရိနတ်ဘီလူးတို့က သောတာပန်လောက်သာဖြစ်ဖို့ ဥပနိဿယအကြောင်း ရှိတဲ့အတွက် အဲဒီအဖြေ ၂,ဂါထာတရားကိုနာရင်း သူတို့နဲ့အခြွေအရံ နတ်ဘီလူးများပါ ဝိပဿနာဉာဏ်အစဉ်အတိုင်း တက်ပြီး သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုလျက် သောတာပန်မျှသာ ဖြစ်သွားကြပါသတဲ့။ ရှေးပိုင်းများကပြောခဲ့တဲ့ ကာဠီ ဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးကတော့ နတ် ၂-ဦး သူတို့အချင်းချင်း မေးဖြေကြတာကို နာရတဲ့အတွက် သူတို့ထက် အလျင် သောတာပန်ဖြစ်ခဲ့တယ်၊ တယ်ထူးတဲ့အမျိုးသမီးဘဲ။ ကဲ ကနေ့ ဒီတွင်ဘဲ ရပ်ကြဦးစို့၊ ဆောင်ပုဒ်များကိုဆိုပြီး တရားသိမ်းကြစို့။

ခြောက်ပါးရှိက လောကဖြစ်သည်။ (ဆို)

မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် စိတ် ဆိုတဲ့ အတွင်းအာယတန ခြောက်ပါးရှိယင် လောကလို့ခေါ်တဲ့ သတ္တဝါဖြစ်တယ်တဲ့။

ခြောက်ပါးမှာချည်း ပေါင်းသင်းနေသည်။ (ဆို)

မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် စိတ်ဆိုတဲ့ သတ္တဝါဟာ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ သဘောအာရုံဆိုတဲ့ ဒီ အပြင်အာယတန ၆-ပါး အာရုံ ၆-ပါးနဲ့ ပေါင်းသင်းနေတယ်၊ လူလူချင်း ပေါင်းသင်းနေတယ်လို့ထင်ရပေမဲ့ စင်စစ်အားဖြင့်တော့ အာယတနအချင်းချင်း ဓာတ်သဘောအချင်းချင်း ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ နေခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒါကို သူတို့ ထင်ရှားဖြစ်ခိုက်မှာ ရှုပြီး ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် အမှန်အတိုင်း သိရမယ်လို့ ဆိုလိုပါ တယ်။

ခြောက်ပါးကိုစွဲ လူဟုခေါ်သည်။ (ဆို)

မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် စိတ်ဆိုတဲ့ ဒီ ၆-ပါးကိုဘဲ အစွဲပြု ပြီးတော့ လူလို့ခေါ်ရတယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါလို့ ခေါ်ရတယ်၊ မိန်းမလို့ ယောကျ်ားလို့ခေါ်ရတယ်၊ ဒီ အတွင်းအာယတန ၆-ပါးမှ အလွတ်ဖြစ်တဲ့ အသက်ရှင်နေသူ လူရယ် ပုဂ္ဂိုလ်ရယ် သတ္တဝါရယ် မိန်းမရယ် ယောကျ်ားရယ် အတ္တကောင်ရယ်လို့ မရှိဘူးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ခြောက်ပါး၌ အားစိုက်ပင်ပန်းသည်။ (ဆို)

အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ သဘော အာရုံဆိုတဲ့ ဒီ အပြင် အာယတန ၆-ပါးကိုပင် မိန်းမဘဲ ယောကျ်ားဘဲ အကောင်းအမြတ်တွေဘဲလို့ ထင်ပြီးတော့ အဲဒီအာရုံ ၆-ပါး အတွက် ကြောင့်ကြစိုက်ပြီး ဆင်းရဲပင်ပန်းနေကြတယ်၊ မျက်မှောက်ဘဝတင်ဘဲ မိမိအလိုရှိတိုင်း ပြီးမြောက်အောင်ရှာကြံပြီး ဆင်းရဲပင်ပန်းနေကြတယ်၊ နောင်တမလွန်မှာလဲ အကုသိုလ်ကံကြောင့် အပါယ်လေးပါးကျရောက်ပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲနေကြရတယ်၊ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ ရောက်တဲ့အခါလဲ အိုရ နာရ သေရ အလိုမပြည့်ရစသည်ဖြင့် ဆင်းရဲနေကြရတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ငါးဖြာ ကာမ ဆင္ခစိတ်တွင်။ (ဆို)

ငါ့ဟာ ငါဘဲ ယူစွဲ ထင်မြင်၊ (ဆို)

အသိစိတ်နှင့်၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးဆိုတဲ့ အာရုံတွေကို ငါလို့လဲ ထင်မြင်စွဲလမ်းတယ်၊ ငါ့ဥစ္စာလို့လဲ ထင်မြင်စွဲလမ်းတယ်၊ ကြည်လင်တဲ့မျက်စိဟာ ငါဘဲ၊ ငါ့မျက်စိဘဲ၊ မြင်တာဟာ ငါဘဲ၊ ငါ့ အမြင်ဘဲ၊ ငါ့ကိုယ်က လှတယ်၊ သူ့ကိုယ်ကလှတယ်၊ ငါ့ဥစ္စာဘဲ စသည်ဖြင့် ထင်မြင် နေကြပါတယ်၊ စွဲလမ်း နေကြပါတယ်တဲ့။

ထိုမှာ ဖြစ်ဆိုက် နှစ်ခြိုက် ပယ်လျှင်။ (ဆို)

ဆင်းရဲမှ လွတ်ရ ယောဂီရှင်။ (ဆို)

အဲဒီအတွင်းအပြင် အာရုံခြောက်ပါးမှာ မရှုမသိလျှင် နှစ်သက်တပ်စွဲမှုတဏှာဖြစ်နိုင်တယ်၊ ရှုမှတ်ပြီး အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သဘောမျှဘဲလို့ အမှန်အတိုင်းသိနေယင်တော့ အဲဒီဖြစ်ထိုက်တဲ့ တဏှာဟာ ဖြစ်ခွင့်မရဘဲ ကင်းငြိမ်းသွားတယ်၊ အဲဒီလို ကင်းငြိမ်းအောင် ရှုသွားလျှင် ကိလေသာ တဏှာ လုံးဝချုပ်ငြိမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အရိယမဂ်ဖိုလ်ဖြင့် မျက်မှောက် တွေ့မြင်ရတယ်၊ အဲဒီလို တွေ့မြင်လျှင် အိုခြင်း သေခြင်းအစရှိတဲ့ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်မြောက်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ကဲတရားသိမ်းကြစို့။

ဤဟေမဝတသုတ္တန် တရားဒေသနာတော်ကို ရိုသေစွာ နာယူမှတ်သားကြရသော ဓမ္မသဝနကုသိုလ်ကံစေတနာတို့၏အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် ယခုတရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် ဤသုတ်၌ ဟောကြားထားသော လောကသတ္တဝါဟုခေါ်သည့် အတွင်း အာယတန ၆-ပါးတို့ကိုရင်း၊ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရာ အပြင် အာယတန ၆-ပါးတို့ကိုရင်း အမှန်အတိုင်းသိအောင် ရှုနိုင်ကြ၍ ထို ၆-ပါးသော တရားတို့၌ ဖြစ်ထိုက်သော နှစ်သက်တပ်စွဲမှု တဏှာကို ပယ်နိုင်သော ဝိပဿနာပညာ အရိယမဂ်ပညာတို့ဖြင့် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမြတ်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဟေမဝတသုတ္တန် တရားတော် ပဥ္စမပိုင်း ပြီး၏။

ဟေမဝတသုတ္တန် တရားတော်

ဆဋ္ဌမပိုင်း

၁၃၂၅-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်နေ့

ဟောသည်

တရားအနှသန္ဓေ

ဒီကနေ့ ၁၃၂၅-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်နေ့ ဗုဒ္ဓနေ့ ဖြစ်တယ်၊ ဟောရမည့်တရားကတော့ တန်ခူးလဆုတ် ၆-ရက် သင်္ကြန်အကျနေ့က စပြီး ဟောလာခဲ့တဲ့ ဟေမဝတသုတ္တန် တရားတော်ပါဘဲ၊ ဒီတရားကို ဟောလာခဲ့တာ ၅-ကြိမ်ရှိခဲ့ပြီ၊ ဒီကနေ့ ၆-ကြိမ်မြောက်ပဲ၊ ဒီကနေ့တော့ ဒီတရားကို အပြီးသတ်ရမယ်။ ဒီသုတ်မှာ ဝါထာ ၃၀-ရှိတဲ့အနက်က ၂၂-ဂါထာကို ဟောပြီးခဲ့ပါပြီ၊ ရှစ်ဂါထာဘဲ ကျန်တော့တယ်၊ အဲဒီ ရှစ်ဂါထာထဲမှာလဲ အကျယ်ချဲ့ပြီး ဟောရမည့် ဂါထာကတော့ ၃-ဂါထာဘဲ ရှိပါတယ်၊အဲဒီ ၃-ဂါထာထဲမှာ ပဌမဂါထာက ဟေမဝတနတ်၏ အမေးဖြစ်ပါတယ်၊ ဟေမဝတနတ်က ဟိုသီတင်းနေ့က ပြောခဲ့

တဲ့အတိုင်း သောတာပန်ဖြစ်ပြီးပေမယ်လို့ တရားကို အလေးပြု တဲ့အတွက် ဒီလို ထပ်ပြီးမေးပြန်ပါတယ်။

ဟေမဝတ၏ အမေး (၃)

ကောသု'ဓ တရတိ ဩဃံ၊
ကော'ဓ တရတိ အဏ္ဏဝံ။
အပ္ပတိဋ္ဌေ အနာလမ္ဗေ၊
ကော ဂမ္ဘီရေ န သီဒတိ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကော၊ အဘယ် သို့သောသူသည်။ ဩဃံ၊ ရေစီးအသွင် ကိလေသာရေအယဉ်ကို။ တရတိ၊ ကူးမြောက်ကျော်လွှန်နိုင်ပါသနည်း။

လောကမှာ ချောင်းတွေ မြောင်းတွေထဲက ရေစီးကြောင်း ရေအယဉ်တွေ ဆိုတာ မြင်ဘူးနေကြတာဘဲ၊ အဲဒီရေစီးကြောင်း ထဲ ရောက်သွားယင် မျောပါသွားတတ်တယ်၊ ရေကူး ကျွမ်း ကျင်တဲ့သူမှ အဲဒီလို ရေစီးကြောင်း ရေအယဉ်ကို ဖြတ်ပြီး ကူး နိုင် ကျော်နိုင်တယ်၊ အဲဒါလိုဘဲ သံသရာမှာလဲ ကိလေသာ ရေ စီးကြောင်း ရေအယဉ်တွေ ဆိုတာ ရှိတယ်၊ အဲဒီ ကိလေသာ ရေအယဉ်ကို ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကူးမြောက် ကျော်လွှန်နိုင်ပါ သလဲ တဲ့။

ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကော၊ အဘယ်သို့သော သူသည်။ အဏ္ဏဝံ၊ရေပြင်နက်ကျယ် မြစ်ပင်လယ်ကို။တရတိ၊ ကူးမြောက် ကျော်လွှန်နိုင်ပါသနည်း။

အဏ္ဏဝ-ဆိုတဲ့ ပါဠိက ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာကို ဟောတယ်။ ဒါကြောင့် ယခုခေတ်လူတွေက ပင်လယ်ကို အဏ္ဏဝါလို့တောင် ရေးသား ပြောဆိုနေကြပါတယ်။ ဒီမှာတော့ ရေပြင်ကျယ်ကြီး နက်လဲနက်တဲ့မြစ်ကြီးတွေ အင်းအိုင်ကြီးတွေကိုလဲ အဏ္ဏဝါလို့ ဆိုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီပုဒ်ကို ဒီမှာ "ရေပြင်နက်ကျယ် မြစ်ပင်လယ်"လို့ အနက်ပြန်ပါတယ်၊ အဲဒါကလဲ တင်စားပြီး ပြောတဲ့စကားပါဘဲ၊ ဆိုလိုတာကတော့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏မပြတ် ဖြစ်နေတဲ့ အစဉ်သံသရာကို ဆိုလိုပါတယ်၊ ဒီသံသရာပင်လယ်က တစိတ်တပိုင်းတွင်မဟုတ်ဘူး၊ အကုန်လုံး ကျော်လွှန်ရမှာမို့ ကူး မြောက်ဖို့ရာ သာပြီးခဲယဉ်းပါတယ်။ ဒါကြောင့်....

အပ္ပတိဋ္ဌေ၊ အောက်၌လည်း တည်ရာထောက်ရာ မရှိသော။ အနာလမ္ဗေ၊ အထက်၌လည်းဆွဲကိုင်ထားစရာမရှိသော။ ဂမ္ဘီရေ၊ နက်ကျယ်လှစွာ သံသရာပင်လယ်၌။ ကော၊ အဘယ်သို့သောသူ သည်။ န သီဒတိ၊ မနစ်မြုပ်ပဲ ရှိပါသနည်း အရှင်ဘုရား-လို့ ဆက်ပြီး လျှောက်ပါတယ်။

အဲဒီအမေးကို မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို ဖြေတော်မူပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား အဖြေ (၃-က)

သဗ္ဗဒါ သီလသမ္ပန္နော၊
ပည ဝါ သုသမာဟိတော။
အဇ္ဈတ္တစိန္တီ သတိမာ
ဩဃံ တရတိ ဒုတ္တရံ။

ယက္ခ၊ ဟေမဝတနတ်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သီလသမ္ပန္နော၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသည်-သီလစင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ အမှတ်ရမှု-သတိရှိလျက်။ သုသမာဟိတော၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်သော သမာဓိရှိသည် ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တစိန္တီ၊ ကိုယ်တွင်းတရားကို ကြံစည်ရှုမှတ်လျက်။ ပညဝါ၊ လောကီ လောကုတ္တရာထူးသောဉာဏ်ပညာနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည်။ ဒုတ္တရံ၊ကူးမြောက်နိုင်ခဲသော။ဩဃံ၊ဩဃလေးဖြာ သံသရာရေအယဉ်ကို။ တရတိ၊ ကျော်လွန်ထုတ်ချောက် ကူးမြောက်နိုင်ပေ၏-လို့ မေးပိုင်း မေးခွန်းကို ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

လောကမှာ တသွင်သွင်စီးသွားနေတဲ့ ရေစီးကြောင်း ရေအယဉ်ကို ပါဠိဘာသာဖြင့် ဩဃလို့ခေါ်တယ်၊ ဩဃခေါ်တဲ့ အဲဒီ ရေစီးကြောင်းရေအယဉ်တွေကို ရေကူးသန်တဲ့ သူများသာ ကူးသန်းကျော်လွန်နိုင်တယ်၊ ရေမကူးတတ်တဲ့သူဟာ အဲဒီရေစီးကြောင်းထဲရောက်သွားယင် မျောပါသွားပြီး သေတတ်တယ်၊ အဲဒါလိုဘဲ သံသရာမှာလဲ ဩဃခေါ်တဲ့ ကိလေသာရေအယဉ်

ကြီး လေးမျိုးရှိတယ်၊ ကာမောဃ ဘဝေါဃ ဒိဋ္ဌောဃ အဝိဇ္ဇောဃ ဆိုတဲ့ ဒီလေးမျိုးပါဘဲ။

ကာမ ရေစီးကြောင်း

နှစ်သက်ဖွယ် ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို လိုချင်နှစ်သက်တပ်မက်တဲ့တဏှာကို ကာမောဃ-ကာမရေစီးကြောင်း (ကာမရေအယဉ်) ခေါ်တယ်။ နှစ်သက်ဖွယ် ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို လိုချင်နှစ်သက်တပ်မက်သာယာနေတဲ့သူတွေဟာဒီကာမရေယဉ်ကြောမှာမျောနေကြတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုယင်- နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်တဲ့ အဆင်းအသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ မိန်းမ ယောကျ်ား အသုံးအဆောင် ကာမဂုဏ်ဝတ္ထုတွေကို သာယာနှစ်သက်နေတဲ့ သူတွေဟာ အဲဒီအာရုံဝတ္ထုတွေကို ရအောင် အားထုတ်ရတယ်၊ ရပြီးတွေကိုလဲ မပျောက်မပျက်ရအောင် စောင့်ရှောက်ရတယ်၊ ယခုလောလောဆယ်မှာ ပြည့်စုံအောင် သတ်ခြင်း ခိုးခြင်း လုယက်ခြင်း သူတပါးအိမ်ယာကို ပြစ်မှားခြင်း လိမ်ခြင်းအစရှိတဲ့ မကောင်းမှုကိုပြုပြီး ရှာကြံစောင့်ရှောက်ကြတာတွေလဲရှိတယ်၊ ကာမအာရုံသာယာနှစ်သက်မှုကြောင့် အဲဒီလိုမကောင်းမှုပြုမိလျှင် အဲဒီမကောင်းမှုက အပါယ်လေးဘုံကိုရောက်စေတတ်တယ်၊ အဲဒါဟာ ကာမရေစီးကြောင်းထဲမျောပါပြီး အပါယ်ဘုံတွေ ရောက်သွားတာဘဲ၊ အပါယ်ဘုံမှာနစ်မြုပ်ပြီး ဆင်းရဲရတာဘဲ၊ တချို့က နောင်ဘဝတွေမှာ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာတွေရအောင် ဒါနသီလအစရှိတဲ့ ကုသိုလ်ကိုပြုကြတယ်၊ အဲဒီကုသိုလ်ပြုတဲ့သူကိုသူ့ကုသိုလ်

က လူ့ဘဝနတ်ဘဝ၌ ဖြစ်စေတယ်၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာတွေကိုခံစားပြီးတော့ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ချမ်းသာနေတယ်၊ အဲဒါဟာလဲ ကာမရေစီးကြောင်းဖြင့် မျောပါပြီး လူ့ဘုံနတ်ဘုံ ရောက်သွားတာဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ အဲဒီဖြစ်ရာဘဝမှာ အိုရမယ် သေရမယ် စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းကိုလဲ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ တွေ့ရမယ်၊ အလိုမပြည့်တဲ့ ဆင်းရဲကိုလဲ တွေ့ရမယ်၊ ဒါလဲ သံသရာမှာ နစ်မြုပ်နေတာပါဘဲ။

ဘဝ ရေစီးကြောင်း

နောက်ပြီးတော့ ဘဝကိုသာယာနှစ်သက်နေတာက ဘဝေါဃ-ဘဝရေစီးကြောင်းဘဲ၊ တချို့က ရူပဘဝ အရူပဘဝဆိုတဲ့ ဘဝကောင်းဘဝမြတ်တွေကို ရချင်တာနဲ့ရူပ-အရူပဈာန်တွေကို ရအောင်အားထုတ်တယ်၊ အဲဒီလိုအားထုတ်လို့ ရူပ-အရူပဈာန် ရတဲ့သူကို အဲဒီရူပဘုံ အရူပဘုံများသို့ သူ့ဈာန် ကုသိုလ်က ရောက်စေတယ်၊ ကမ္ဘာနဲ့ချီပြီး အသက်ရှည်ကာ ချမ်းသာနေရတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အသက်တမ်းကုန်တဲ့အခါ အဲဒီဘုံက စုတေရပြန်တာဘဲ၊ စုတေတဲ့အခါ လူ့လောက နတ်လောက ရောက်ပြီးသူများလိုဘဲ ဆင်းရဲရပြန်တာဘဲ၊ အဲဒါဟာ ဘဝရေစီးကြောင်းထဲ မျောပါပြီး ခေတ္တမျှ သက်သာရာ ရရုံမျှပါဘဲ။

ဒိဋ္ဌိ ရေစီးကြောင်း

နောက်ပြီးတော့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ အယူမှားတွေဟာ ဒိဋ္ဌောဃဆိုတဲ့ ဒိဋ္ဌိရေစီးကြောင်းဘဲ၊ အဲဒီ ဒိဋ္ဌိရေစီးကြောင်းတွေကတော့

အလွန်များပြားပါတယ်၊ ဟိုလူမျိုးက အယူဝါဒတမျိုး၊ ဒီလူမျိုးက အယူဝါဒတမျိုး၊ ဟိုအချပ်က တမျိုး ဒီအရပ်ကတမျိုး အကွဲကွဲ အပြားပြား အများကြီးပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အကျဉ်းချုပ်လိုက်ယင်တော့ သတ္တဝါဟာ ဘယ်တော့မှမပျက်စီးဘဲ အမြဲတည်ရှိနေတယ်လို့ ယူတဲ့ သဿတဒိဋ္ဌိနဲ့ သေပြီးလျှင် ဘာမျှမရှိတော့ဘဲ ပျောက်သွားတယ်ဆိုတဲ့ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဒီအယူ ၂-မျိုးသာ အရင်းခံရှိပါတယ်။ ဥစ္ဆေဒအယူရှိတဲ့သူမှာ အကုသိုလ်ရယ်လို့ ကြဉ်ရှောင်စရာမလိုဘူး၊ သူအလိုရှိရာ လုပ်နိုင်တယ်၊ လောကပြစ် ရာဇဝတ်အပြစ် ကင်းမယ်ဆိုယင် ဘာမဆို သူ့မှာ လုပ်နိုင်တယ်၊ ကုသိုလ်ရယ်လို့လဲ ပြုစရာမလိုဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအယူရှိတဲ့သူမှာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုမရှိဘူး၊ အကုသိုလ်ကံ တွေဘဲ အလွန်များနေတယ်၊ သေတဲ့အခါမှာ အဲဒီ အကုသိုလ်ကံတွေကြောင့် ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အပါယ်ရွာ သွားဘို့ဘဲ ရှိတယ်၊ လူ့ဘဝ တဖန်ပြန်လာဘို့ရာလဲ အလွန်ခဲယဉ်းပါလိမ့်မယ်၊အဲဒါဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ရေစီးကြောင်းထဲမျောပြီး ဒုက္ခရောက်ရတာဘဲ။ ယခုနေအခါမှာ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ပြောင်းပြန်လှန်ပြီး တချို့က ဟောနေကြတယ်၊ သူတို့ဟောပုံက ဒါန သီလ ကုသိုလ်ကိုမလုပ်နဲ့ လုပ်ယင် ဒုက္ခရောက်မယ်တဲ့၊ သမထ ဝိပဿနာ အလုပ်ကို အားမထုတ်နဲ့၊ အားထုတ်ယင် ဒုက္ခရောက်မယ်တဲ့၊ ဗုဒ္ဓတရားတော်နဲ့ ပြောင့်ပြောင့်ဆန့်ကျင်တဲ့ သာသနာဖျက် တရားပါဘဲ၊ အဲဒီတရားကို သဘောကျ လက်ခံနေတဲ့သူတွေမှာ ဒါန သီလ ကုသိုလ်ကို မပြုတော့ အကုသိုလ်တွေချည်း ဖြစ်နေမှာဘဲ၊ အကုသိုလ်စိတ်တွေ အမြဲလိုဘဲ ဖြစ်ပွားနေပေလိမ့်မယ်၊ ဒါကြောင့်

အဲဒီအယူရှိတဲ့သူတွေဟာလဲ သူတို့၏အကုသိုလ်ကံအားလျော်စွာ အပါယ်လေးပါး သွားဘို့ရှိဘာဘဲ၊ ဒါလဲ ဒိဋ္ဌိရေစီးကြောင်းထဲ မျောပါသွားတာဘဲ။

သတ္တဝါဟာ ဘယ်တော့မှ မပျက်စီးဘူး၊ အမြဲတမ်းတည်ရှိနေတယ်လို့ ယူတဲ့လူတွေမှာတော့ နောင်ဘဝမှာ ကောင်းစားရအောင် သူတို့၏ ယုံကြည်ချက် အားလျော်စွာ ပြုလုပ်တဲ့ ကောင်းမှုဆိုတာ ရှိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သတ္တဝါကို သတ်ပြီး ပူဇော်တာမျိုးကတော့ ဗုဒ္ဓတရားတော်အရအားဖြင့် မကောင်းမှုတွေသာ ဖြစ်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် ဆေးမှားသောက်မိယင် ရောဂါတိုးတက်တာလို အပါယ်လေးပါးရောက်ပြီး ဆင်းရဲဘို့သာ ရှိတယ်၊ ဒါလဲ ဒိဋ္ဌိရေစီးကြောင်းထဲ မျောပြီး ဆင်းရဲရတာပါဘဲ။ တချို့ကလဲ ဘုရားသခင်ကို ယုံကြည် ကိုးကွယ်နေယင် စိတ်ချရတယ်လို့ ယူဆပြီး အကုသိုလ်လဲ မရှောင် ကုသိုလ်လဲ မပြုဘဲ နေကြတယ်၊ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာလဲ အကုသိုလ်က အခွင့်ရလို့ အကျိုးပေးတဲ့အခါ အပါယ်လေးပါး ရောက်ဖို့ဘဲ ရှိပါတယ်၊ ဒါလဲ ဒိဋ္ဌိရေစီးကြောင်းထဲ မျောသွားတာပါဘဲ။ အတိုချုံးပြောရယင် "သမထ ဝိပဿနာအလုပ်ကို အားထုတ်ဖို့ မလိုဘူး၊ အားထုတ်ပေမဲ့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကိုမရနိုင်ဘူး" လို့ အယူရှိတဲ့သူတွေဟာ သံသရာမှ မလွတ်မြောက်နိုင်ဘူး၊ သံသရာထဲမှာသာ လည်နေမယ်၊ အဲဒါလဲ ဒိဋ္ဌိရေစီးကြောင်းထဲ မျောနေတာဘဲ။ အဲဒီဒိဋ္ဌိတွေထဲမှာ သံသရာမှ လွတ်မြောက်ကြောင်းမဟုတ်တဲ့ အကျင့်ဟူသမျှ ယုံကြည်စွဲလမ်းတာကို **သီလဗ္ဗတပရာမာသဒိဋ္ဌိ**

ခေါ်တယ်၊ နေ လ တော တောင် နတ် ဘုရားသခင် စသည်ကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ရုံမျှနဲ့ ဆင်းရဲကင်းပြီး ချမ်းသာ သွားမယ်လို့ ယုံကြည်ယူဆတာလဲ ရှိတယ်၊ အစာ မစားဘဲ နေခြင်း အဝတ်မဝတ်ခြင်း နေပူခံခြင်း ရေစိမ်ခြင်း စသည်ဖြင့် ကိုယ်ပင်ပန်းအောင် ပြုရုံမျှဖြင့် ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်မယ်လို့ယုံကြည်ယူဆတာလဲရှိတယ်၊ စိတ်ကို အလုပ်မပေးဘဲ ဘာမျှမလုပ်ပဲ နေရုံမျှဖြင့် ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်မယ်လို့ ယုံကြည်ယူဆတာလဲ ရှိတယ်၊ သီလ သမာဓိ ပညာဖြစ်အောင်မကျင့်ဘဲ အဲဒီလိုအလေ့အကျင့်မျှဖြင့် ဆင်းရဲမှလွတ်မြောက်ပြီး အမြဲတမ်းချမ်းသာသွားလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ယူဆတာတွေဟာ သီလဗ္ဗတပရာမာသဒိဋ္ဌိချည်းဘဲ၊ အဲဒီလိုအယူရှိတဲ့ သူတွေလဲ သံသရာ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ မလွတ်မြောက်နိုင်ဘူး၊ သံသရာ ဘဝထဲမှာသာ ကံအားလျော်စွာ ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြစ်နေရမှာဘဲ၊ ဒါလဲ ဒိဋ္ဌိ ရေစီးကြောင်းထဲ မျောနေတာပါဘဲ။ ဒိဋ္ဌိရေစီးကြောင်းကလဲ အလွန် ကြောက်စရာကောင်းပါတယ်။

အဝိဇ္ဇာ ရေစီးကြောင်း

နောက်ပြီးတော့ အဝိဇ္ဇောဃ-အဝိဇ္ဇာ ရေစီးကြောင်းဆိုတာ သစ္စာလေးပါးကို အမှန်အတိုင်းမသိဘဲ ပကတိ သိနေကျအတိုင်း အလွဲသိနေတဲ့ မောဟပါဘဲ၊ အကျဉ်းဆုံး ချုံးပြီး ပြောရယင် ဒုက္ခသစ္စာဆိုတဲ့ ဆင်းရဲအစစ်ကို ဆင်းရဲလို့ မထင်ဘဲ ချမ်းသာ ထင်နေတာပါဘဲ၊ ယခု လူတွေမှာ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း နံ့တိုင်း

စားသိတိုင်း ထိသိတိုင်း ကြံသိတိုင်း ထင်ရှားပေါ်နေတာဟာ အမှန်အားဖြင့်ရုပ်နာမ် ၂-ပါး ဒုက္ခသစ္စာ ဆင်းရဲအမှန်တရားတွေ ချည်းဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အများစုလူတွေက ချမ်းသာတွေ အကောင်းတွေလို့ ထင်နေကြတယ်၊ မထင်ပေဘူးလား၊ ကိုယ်ကြည့်ချင်တာကိုကြည့်ရ မြင်ရတာဘဲ ကောင်းတယ်လို့ ထင်တယ်၊ ကြားချင်တာကို ကြားရတာ, နံချင်တာကို နမ်းရှူရတာ, စားချင်တာကို စားရတာတွေလဲ ကောင်းတယ်လို့ ထင်တယ်၊ ထိချင်တာနဲ့ ထိရတွေ့ရတာလဲ ကောင်းတယ်လို့ ထင်တယ်၊ ကြံစည်စဉ်းစားနေရတာလဲ ကောင်းတယ်လို့ ထင်တယ်၊ အဲဒီလိုအထင်လွဲတာတွေဟာ မောဟ အဝိဇ္ဇာချည်းဘဲ၊ ဒီအဝိဇ္ဇာက ကောင်းတယ်ထင်တော့ အဲဒါကို နှစ်သက်လိုချင်တယ်၊ တဏှာဖြစ်လာတာဘဲ၊ အဲဒါကို စွဲလမ်းတယ်၊ ဥပါဒါန် ဖြစ်လာတာဘဲ၊ စွဲလမ်းတဲ့အတိုင်း ပြည့်စုံရအောင် ပြုလုပ်အားထုတ်တယ်၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ ဖြစ်တာဘဲ၊ အဲဒီကံကြောင့် ဘဝကောင်း ဘဝဆိုးတွေမှာ ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြစ်နေရတယ်၊ ဘုံသုံးဆဲ့တစ်ဆိုတာမှာ ဖြစ်နေ ကြရတာဟာ ဒီအဝိဇ္ဇာကြောင့်ဘဲ၊ အထူးအားဖြင့် သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံကို ချန်ထားပြီး ကျန်တဲ့ ၂၆-ဘုံမှာ ဖြစ်နေကြရတာဟာ ဒီအဝိဇ္ဇာကြောင့်ဘဲ၊ ဒီအဝိဇ္ဇာရေစီးကြောင်းက အောက်လဲ အဝီစိငရဲအထိ စီးသွားတယ်၊ အထက်လဲ ဘဝဂ်ဆိုတဲ့ နေဝသညာ နာသညာဘုံအထိ စီးသွားတယ်၊ သုံးဆဲ့တဘုံမှာ ရှိသမျှ သတ္တဝါတွေဟာ, အထူးအားဖြင့်ခုတင်ကပြောခဲ့တဲ့ ၂၆-ဘုံမှာ ရှိသမျှ သတ္တဝါတွေဟာ ဒီအဝိဇ္ဇာရေစီးကြောင်းထဲမှာမျောပါနေကြရတာဘဲ။ ဘူရိဒတ်ဇာတ် စမ္ပေယျဇာတ်များမှာ

ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ နဂါးမင်းစည်းစိမ်ကို ကောင်းတယ် ထင်ပြီး တောင့်တမိလို့ မြေနဂါး ဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒါဟာ အဝိဇ္ဇာရေစီးကြောင်းထဲ မျောပါသွားတာဘဲ၊ ဒီရေစီးကြောင်းကလဲ အလွန်ကြောက်စရာကောင်းပါတယ်။

ဒီကာမောဃ ဘဝေါဃ ဒိဋ္ဌောဃ အဝိဇ္ဇောဃဆိုတဲ့ ဩဃ လေးဖြာ သံသရာရေစီးကြောင်းတွေကို ကူးမြောက် ကျော်လွန်ဖို့ရာဟာ မလွယ်ကူပါဘူး၊ ကူးမြောက်နိုင်အောင် စွမ်းရည်သတ္တိတွေလိုပါတယ်၊ဒါကြောင့် ဟေမဝတနတ်က ဒီဩဃလေးပါးကို အဘယ်သို့သောသူသည် ကူးမြောက် ကျော်လွန်နိုင်ပါသလဲလို့ မေးလျှောက်ပါတယ်။အဲဒီအမေးကို ဖြေရာမှာ မြတ်စွာဘုရားက ကူးမြောက် လျော်လွန်နိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ စွမ်းရည်သတ္တိတွေကို ဒီလို ဖော်ပြတော်မူပါတယ်။အဲဒီအထဲမှာ ပဌမဆုံး ဖော်ပြတော်မူတဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိ အရည်အချင်းကတော့—

ကူးမြောက်နိုင်ရန် ပဌမအရည်အချင်း

သဗ္ဗဒါ သီလသမ္ပန္နော-အခါခပ်သိမ်း သီလပြည့်စုံ စင်ကြယ်ရမယ်-တဲ့။

အဲဒီ အရည်အချင်းဟာ တကယ် လိုတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားက ဖော်ပြထားတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရား၏ စကားတော်ကို ယုံကြည်တဲ့သူဆိုယင် "သီလစင်ကြယ်မှ ဩဃလေးပါးကို လွန်မြောက်နိုင်တယ်၊ မင်ဗိုလ်နိဗ္ဗာန် ရနိုင်တယ်"

ဆိုတာကို ကိန်းသေမှတ်ထားရမယ်။ ဒီနေရာမှာ သန္တတိအမတ်ကြီးအစရှိတဲ့ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ စောစောက သီလမစင်ကြယ်ဘဲနဲ့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရကြတယ်မဟုတ်လားလို့ မေးစရာရှိပါတယ်၊ အဲဒီလိုပါမီထူးရှိလို့ တရားထူးက အလွယ် တကူနဲ့ရတယ်ဆိုတာက ဘုရားလက်ထက်တော်ကတောင် များများရှိတာမဟုတ်ဘူး၊ တသိန်းမှာတောင် တယောက်ရှိတာမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီလို ရတာကလဲ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အာသယအနုသယ စသည်ကို သိပြီးဟောတော်မူတဲ့ အတွက် ရတာဘဲ။ အဲဒါလဲ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းကို ရစေနိုင်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူစဉ်တုန်းက ပဉ္စဝဂ္ဂီထဲက အရှင်ကောဏ္ဍညတပါးတည်းသာ နာရုံနဲ့ တရားထူးကို ရတယ်၊ ကျန်တဲ့ လေးဦးဟာ ၁-ရက် ၂-ရက် ၃-ရက် ၄-ရက် အသီးအသီး အားထုတ်ပြီးမှ သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်ကို ရကြတယ်၊အဲဒါဟာတရားနာရုံနဲ့ တရားထူးကိုမရနိုင်ကြတဲ့အတွက် အဲဒီပဉ္စဝဂ္ဂီ လေးဦးကို တရားအားထုတ်စေရတာပါဘဲ၊အဲဒီအချက်ကို အထူး သတိပြုထားကြရမယ်။

ဒါကြောင့် တရားနာရုံနဲ့ တရားထူးကို မရနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ နာရီပိုင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရက်ပိုင်း လပိုင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ပိုင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ကြာရှည်စွာ အားထုတ်ရတယ်၊အဲဒီလို ကြာရှည်စွာအားထုတ်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရှေးဦးစွာ သီလပြည့်စုံ စင်ကြယ်ဘို့လိုတယ်၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဒီဒေသနာမှာ "အခါခပ်သိမ်း သီလစင်ကြယ်ရမယ်" ဆိုတဲ့ အရည်အချင်းကို ရှေး

ဦးစွာ သတ်မှတ်ပြီး ပြတော်မူပါတယ်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာလဲ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ-သီလ၌ တည်၍ဆိုတဲ့ ဘုရားစကားတော်ကို အမှီပြုပြီးတော့ သီလစင်ကြယ်အောင် ကျင့်ပုံကို သီလနိဒ္ဒေသ ဆိုတဲ့ အပိုင်းဖြင့် တခမ်းတနား ပြထားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

သဗ္ဗဒါ သီလသမ္ပန္နော-အခါခပ်သိမ်း သီလပြည့်စုံစင်ကြယ်ရမယ်-ဆိုတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၏စကားတော်ထဲမှာ အခါခပ်သိမ်းဆိုတာက တရားအားမထုတ်မီ အားထုတ်ခါနီးက စပြီး နေ့ရော ညဥ့်ရော အခါခပ်သိမ်း သီလစင်ကြယ်နေစေရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီလို အခါခပ်သိမ်း စင်ကြယ်နေပါမှ မိမိသီလကို ဆင်ခြင်မိသင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ပြီးသမာဓိဖြစ်နိုင်တယ်။ သီလမစင်ကြယ်ယင်တော့ အဲဒါကို သတိရပြီးတော့ နှလုံးမသာဖြစ်ပြီး ကုက္ကုစ္စဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလို ကုက္ကုစ္စ ဖြစ်ပြီး စိတ်ပူပန်နေယင် သုခ မဖြစ်တဲ့အတွက် သမာဓိတောင် မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ သမာဓိမဖြစ်တော့ ယထာဘူတဉာဏ် ဆိုတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်လဲ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြစ်ဖို့ကတော့ အလှမ်းဘဲဝေးနေပါတယ်။ဒါကြောင့်တရားအားထုတ်တဲ့သူဟာ လူဆိုယင် အောက်ထစ်ဆုံး ငါးပါးသီလပြည့်စုံစေရမယ်၊ ရဟန်းကတော့ သာပြီး အရေးကြီးပါတယ်၊ အားမထုတ်မီကတည်းက ပါတိမောက်သီလကို စင်ကြယ်စေရမယ်၊ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက 'သဗ္ဗဒါ သီလသမ္ပန္နော-အခါခပ်သိမ်း သီလနှင့် ပြည့်စုံသည် သီလစင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍'' လို့ တင်နံ့ပါတ် အရည်အချင်းကို ပြတော်မူပါတယ်။

ကူးမြောက်နိုင်ရန် ဒုတိယအရည်အချင်း

နောက်ပြီးတော့ ဒုတိယပြည့်စုံဘို့လိုတဲ့ အရည်အချင်းက သမာဓိဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဂါထာမှာ ဂါထာ၏ လက္ခဏာနှင့်ညီဘို့လို တဲ့အတွက် ပညာဝါ-ပုဒ်ကို ဆက်ဟောထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်၊ ဒေသနာနည်းနှင့်လျော်အောင် ဒီမှာ သတိမာ၊ အမှတ်ရမှု-သတိရှိလျက်။ သုသမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော သမာဓိရှိသည်ဖြစ်၍" သမာဓိက္ခန္ဓာချင်းတူတဲ့ သတိနှင့်သမာဓိ ကို တပေါင်းတည်း ပူးတွဲပြီး အနက်ပြန်ထားပါတယ်။ဆိုလိုတာ ကတော့ တတ်စွမ်းနိုင်လို့ရှိယင် သီလစင်ကြယ်ပြီးတဲ့နောက်ဈာန် သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ရမယ်၊ ဈာန်သမာပတ် ရှစ်ပါးလုံးဖြစ်စေ၊ တပါးနှစ်ပါးစသည်ဖြစ်စေ ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ အဲဒါဟာ အထက်တန်းစား သာဝကတို့၏ ကျင့်စဉ်ပါဘဲ။အပ္ပနာဈာန်ရအောင် အားမထုတ် နိုင်ယင်လဲ ဥပစာရသမာဓိဖြစ်စေ၊ ဥပစာရနှင့် တူညီတဲ့ ခဏိက ဝိပဿနာသမာဓိဖြစ်စေ ရအောင် အားထုတ်ရမယ်၊ အောက် ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ဒီသမာဓိလောက်တော့ ပြည့်စုံပါမှ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ပြည့်စုံပြီး ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်နိုင်တယ်၊ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်များသို့လဲ ရောက်နိုင်တယ်၊ ဒီဉပစာရသမာဓိ, ဝိပဿနာ ခဏိကသမာဓိ လောက်မှ မပြည့်စုံယင်တော့ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ မပြည့်စုံတဲ့အတွက် ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ် မဖြစ်နိုင်ဘူး။ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ပြည့်စုံရမည့် ၂-နံပါတ် အရည်အချင်းကို "သတိမာ အမှတ်ရမှု-

သတိရှိလျက်။ သုသမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော သမာဓိရှိသည်ဖြစ်၍”လို့ သတ်မှတ်ပြီး ပြတော်မူပါတယ်။

ကူးမြောက်နိုင်ရန် တတိယ အရည်အချင်း

အဲဒီကနောက် ပြည့်စုံရမည့် တတိယအရည်အချင်း အင်္ဂါကတော့ပညာဘဲ၊အဲဒီပညာဖြစ်အောင် ရှုပုံနှင့်တကွပြတော်မူလိုတဲ့အတွက် ဒီမှာ အဇ္ဈတ္တစိန္တီ၊ ကိုယ်တွင်းတရားကို ကြံစည်ရှုမှတ်လျက်-ဆိုတဲ့ပုဒ်ကိုလဲ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ အဇ္ဈတ္တအရ နိယကဇ္ဈတ္တဖြစ်ကြောင်း အဋ္ဌကထာကဖွင့်ပြထားပါတယ်၊ နိယကဇ္ဈတ္တဆိုတာ ဝိပဿနာရှုသူ၏ ကိုယ်တွင်း၌ တကယ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တရားဘဲ၊ အဲဒီကိုယ်တွင်းတရားကို ရှုမှ အမှန်အတိုင်း သိနိုင်တာ၊ သူတပါးသန္တာန်က တရားကို ကြံဆပြီး ရှုလျှင် အမှန်အတိုင်း မသိနိုင်ဘူး၊ စဉ်းစား ကြည့်ပါ၊ လူတယောက်ကို ဝမ်းသာနေတယ်လို့ထင်ပေမဲ့ ထိုသူမှာ စိတ်နှလုံးမသာဖြစ်နေဆဲလဲဖြစ်နိုင်တယ်၊ကုသိုလ်ဖြစ်နေတယ်လို့ထင်ရပေမဲ့ ထိုသူမှာ အကုသိုလ်ဖြစ်နေဆဲလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ကိုယ်တွင်းတရားကတော့ မိမိသန္တာန် ထင်ရှားနေတာမို့ အမှန်အတိုင်း သိနိုင်ပါတယ်၊ ရှုယင် သိနိုင်တာသေချာပါတယ်၊ ဒါကြောင့်မြတ်စွာဘုရားက “အဇ္ဈတ္တစိန္တီ၊ကိုယ်တွင်းတရားကို ကြံစည်ရှုမှတ်လျက်” လို့ ရှုရမည့်တရားကို ဖော်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကြံစည်ဆိုပေမဲ့ မိမိသန္တာန်က ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ တရားဆိုတော့ ခက်ခက်ခဲခဲ ကြံနေရတာမဟုတ်ပါဘူး၊ သတိပညာဖြင့် ရှုစိုက်

ပြီး ရှုနေယင် ထင်ရှားသိတော့တာပါဘဲ၊ ရှုတယ်ဆိုတာ ဈာယ-တိ-ပုဒ်၏အနက်ပဲ၊ စိန္တေသိနှင့် ဈာယတိ-ဒီ ၃-ပုဒ်ဟာ အနက် အတူတူပါဘဲ၊ မြတ်စွာဘုရားက ဈာယထ မာ ပမာဒတ္ထ- ရှုကြ မေ့မနေကြနဲ့လို့ ဩဝါဒပေးလေ့ရှိပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ "သလ္လက္ခဏာ-မှတ်ခြင်းဟူသည်မှာ ဝိပဿနာ ရှုခြင်းပင် ဖြစ်သည်"လို့ ဖွင့်ပြထားတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်အညီ ရှုတယ် ဆိုတာနဲ့ မှတ်တယ်ဆိုတာလဲ အနက်တူပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် "အဇ္ဈတ္တစိန္တီ-ကိုယ်တွင်းတရားကို ကြံစည်ရှုမှတ်လျက်"လို့ မြန်မာပြန်ထားပါတယ်။

ကော ဝမ္မော အရမ်းပြောနေကြသည်

ဈာန်ရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဈာန်ဝင်စားပြီး အဲဒီဈာန်ကို ရှုရတယ်၊အဲဒီကနောက် မြင်မှုကြားမှုအစရှိသော ပေါ်ရာပေါ်ရာ ပကိဏ္ဏက-ပြိုးပြမ်းတရားကိုလဲ ရှုရတယ်၊ ဈာန်မရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့ ဈာန်မရှိတဲ့အတွက် ဈာန်ကိုမရှုနိုင်ဘူး၊ မြင်မှုကြားမှု အစရှိသော မိမိကိုယ်ထဲက ပေါ်ရာပေါ်ရာ တရားတွေကိုသာ လိုက်ပြီးရှုနေရတယ်၊ အဲဒါဟာ ပကိဏ္ဏက သခ်ါရခေါ်တဲ့ ပြိုးပြမ်း ရုပ်နာမ်တွေကို ရှုနေတာပါဘဲ။ တချို့က ဒီလို ပေါ်ရာ ပေါ်ရာ လိုက်ရှုနေတာကို သမာဓိပျက်တယ် ပျံ့လွင့်တယ်လို့လဲ အပြစ်တင်ပြီး ပြောနေကြတယ်၊ ကော ဓမ္မော မဖြစ်ဘူးလို့လဲ ပြောနေကြတယ်၊ အဲဒီလို ပြောတဲ့သူတွေဟာ ဝိပဿနာရှုပုံ အကြောင်း နားမလည်လို့ ပြောနေကြတာပါဘဲ။

အမှန်ကတော့ ဝိပဿနာဆိုတာ တရားတခုတည်းကိုသာ ရှုရတာမဟုတ်ဘူး၊ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း ထင်ရှားရာကို ရှုရတယ်၊ အဲဒီလိုမရှုယင် အဲဒီထင်ရှားတဲ့ တရားကို နိစ္စ သုခ အတ္တအနေအားဖြင့် ထင်မှတ်စွဲလမ်းတယ်။ စွဲလမ်းတဲ့ ဥပါဒါန်ကြောင့် ကံဖြစ်ပြီး ဘဝသစ်ရုပ်နာမ်ဆင်းရဲတွေဖြစ်ပွားတယ်။ ဝိပဿနာရှုတယ်ဆိုတာ အဲဒီမှားတဲ့ ထင်မှတ်စွဲလမ်းမှုတွေကင်းပြီး ကံတို့ ဘဝသစ်ဆင်းရဲတို့ မဖြစ်ရအောင် ရှုတာဘဲ။ ဒါကြောင့် မိမိသန္တာန်မှာ ထင်ရှားပေါ်လာသမျှ ရုပ်နာမ်တရားတွေကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တသဘောမှန်အတိုင်းသိအောင် ရှုမှတ်ရတယ်၊ အဲဒီလို ပေါ်လာသမျှကို အကုန်လုံးရှုပြီး သိဖို့ရာ မြတ်စွာဘုရားက သဗ္ဗံ အဘိညေယျံ-အလုံးစုံကို ရှေးရှုသိရမယ်-လို့ ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဧကော ဓမ္မော- တရားတခုတည်းကိုသာ ရှုမှတ်ရမယ်လို့ ဆိုတာကတော့ ပါဠိတော်လဲမရှိဘူး၊ အဋ္ဌကထာ ဋီကာလဲမရှိဘူး၊ အင်္ဂုတ္တရပါဠိနှင့် ဒသုတ္တရသုတ်များမှာ တခုသောတရားကို ပွားစေရမယ်လို့ ဟောထားတာ ရှိပါတယ်။ အဲဒါကလဲ ကာယဂတာသတိကို ပွားစေဘို့ ဟောတာဘဲ၊ တခုတည်းသော တရားကိုသာ ရှုဘို့ ဟောတာမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီသုတ်များမှာ ဒွေ ဓမ္မာ-မှ ဒသ ဓမ္မာ-တိုင်အောင်လဲ ပွားစေရမည့် တရား သိရမည့်တရားတို့ကို ၁၀-ပါးအထိ ဟောထားတာရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယခုလူတွေက ဧကော ဓမ္မော ဧကော ဓမ္မော လို့ ပြောနေကြတာဟာ ဘာမျှမသိဘဲနဲ့ ရမ်းပြီး ပြောနေခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလို ရမ်းပြီး မပြောမိအောင်လဲ သတိပြုကြရမယ်။

ယခု ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ကိုယ်တွင်းတရား တွေကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း လိုက်ပြီးရှုမှတ်နေလျှင် သမာဓိပြည့်စုံတဲ့အခါမှာ ရုပ်နာမ် ၂-ပါးကိုပိုင်းခြားသိတဲ့ ပညာလဲဖြစ်တယ်၊ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးကို ပိုင်းခြားသိတဲ့ ပညာလဲ ဖြစ်တယ်။ အဖြစ် အပျက် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တလက္ခဏာတို့ကို ပိုင်းခြားသိတဲ့ ဝိပဿနာလဲ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီဝိပဿနာပညာ ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါမှာ အရိယ မဂ်ဉာဏ်လေးပါးလဲ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အဇ္ဈတ္တစိန္တိ၊ ကိုယ်တွင်းတရားကို ကြံစည်ရှုမှတ်လျက်။ ပညဝါ၊ လောကီဝိပဿနာပညာနှင့် လောကုတ္တရာ အရိယ မဂ်ပညာ ဟူသော ထူးသောဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည်။ ဒုတ္တရံ၊ ကူးမြောက်နိုင်ခဲသော။ ဩဃံ၊ ဩဃလေးဖြာ သံသရာ ရေ အယဉ်ကို။ တရတိ၊ ကျော်လွန်ထုတ်ချောက် ကူးမြောက်နိုင်ပေ သည်-လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

အဲဒီဂါထာကို ဘုန်းကြီးက "သီလသန့်ရှင်း အတွင်းမှာပင်၊ ကြံရှုမှုရှိ သတိထင်လျှင်၊ စိတ်တည်ကြည်ရှင်း ဉာဏ်လင်းသိ မြင်၊ ဩဃများ ကူးသွားယောဂီရှင်"လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထား တယ်။ အဲဒါဆိုကြရမယ်။

အဖြေဆောင်ပုဒ် (၃-က)

သီလသန့်ရှင်း အတွင်းမှာပင်၊
ကြံရှုမှုရှိ သတိထင်လျှင်၊

စိတ်တည်ကြည်ရင်း ဉာဏ်လင်းသိမြင်၊
သြဃများ ကူးသွား ယောဂီရှင်။

အဲဒီမှာ သီလ သန့်ရှင်း-ဆိုတဲ့စကားဖြင့် သီလပြည့်စုံစင်ကြယ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ အတွင်းမှာပင် ဆိုတဲ့ စကားကိုကြံရှုမှုရှိဆိုတဲ့စကားနဲ့ ဆက်စပ် ယူရမယ်၊ ဒါကြောင့် "အတွင်းမှာပင် ကြံရှုမှုရှိ သတိထင်လျှင်"ဆိုတဲ့စကားဖြင့် "အမှတ်သတိထင်ပြီး ကိုယ်တွင်းတရားကို ကြံမှု ရှုမှု ရှိနေလျှင်"လို့ **အနက်ဖော်ရမယ်**။ အဲဒီလို **အမှတ်သတိ** ထင်ပြီး ရှုနေတော့ ဘာဖြစ်လာမလဲဆိုယင် စိတ်တည်ကြည်မှု သမာဓိ ဖြစ်လာမယ်၊ စိတ်တည်ကြည်တော့ ရုပ်နာမ်တရားတွေကို သိမြင်တဲ့ဉာဏ်လဲဖြစ်လာမယ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တဲ့ အရိယမဂ်ဉာဏ်လဲဖြစ်လာမယ်၊ ဒါကြောင့် စိတ်တည်ကြည်ရင်း ဉာဏ်လင်းသိမြင်လို့ ဆိုထားပါတယ်၊ အဲဒီလိုသိမြင်တော့ ဘာဖြစ်သလဲဆိုယင် လေးပါးသော သြဃတို့ကို ကျော်လွန်ကူးမြောက်သွားတယ်၊ အဲဒါကို သြဃများ ကူးသွား ယောဂီရှင်လို့ ဆိုထားတယ်။

ကူးသွားပုံကတော့- သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ယင် ဒိဋ္ဌိရေစီးကြောင်း ဒိဋ္ဌောဃကို ကူးမြောက် ကျော်လွန်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် သောတာပန်မှာ အတ္တကောင် အသက်ကောင် တကယ်ရှိတဲ့ အနေအားဖြင့် ထင်မြင်စွဲသမ်းမှုမရှိတော့ဘူး၊ သတ္တဝါဟာ ပျက်စီးခြင်းမရှိဘဲ အမြဲတည်နေတယ်ဆိုတဲ့ သဿတဒိဋ္ဌိ တည်မြဲအယူမှားလဲမရှိတော့ဘူး၊ သေပြီးယင်

ဘာမျှမရှိတော့ဘဲ ပြတ်စဲသွားတယ်ဆိုတဲ့ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ပြဘ်စဲ အယူမှားလဲ မရှိတော့ဘူး၊ သီလ သမာဓိ ပညာ ဖြစ်အောင် မကျင့်ဘဲ အလေ့အကျင့်တစုံတခုမျှဖြင့် သံသရာဆင်းရဲမှ လွတ်တယ်လို့ ယုံကြည်တဲ့ သီလဗ္ဗတပရာမာသဒိဋ္ဌိလဲ မရှိတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် သောတာပန်မှာ ဘုရား တရား သံဃာအစစ်အမှန်ကို ယုံကြည်မှု ကြည်ညိုမှုဟာ ဘယ်တော့မှ မပျက်တော့ဘူး၊ သီလ သမာဓိ ပညာဖြစ်အောင် ကျင့်ရတဲ့ အကျင့်သိက္ခာနှင့် စပ်ပြီး ယုံမှားမှုလဲ မဖြစ်တော့ဘူး၊ မိမိ၏အကျင့်သိက္ခာကို ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ယုံကြည်နေတော့တာဘဲ။ သောတာပန်မဖြစ်သေးတဲ့ သူတွေမှာ တော့ ဟိုအယူက ဟုတ်နိုးနိုး ဒီအယူက ဟုတ်နိုးနိုး၊ ဟိုဆရာက သိနိုးနိုး ဒီဆရာက သိနိုးနိုးနဲ့ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါလဲ မခိုင်ဘူး၊ အယူ လဲ မခိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့်မိစ္ဆာအယူတွေ ဆရာတုတွေကိုလဲအဟုတ် ထင်ပြီး လိုက်နာ ကျင့်သုံးရတဲ့အတွက် သံသရာတလျှောက် လုံးမှာ ဒုက္ခတွေကို အများကြီးတွေ့နေကြရတယ်၊ သောတာပန် မှာ အဲဒီလို ဒုက္ခတွေလဲ ကင်းသွားပြီ၊ အပါယ်ဆင်းရဲတွေမှလဲ လွတ်သွားပြီ၊ ခုနစ်ဘဝထက် ပိုလွန်ပြီးဖြစ်မည့် ဘဝဆင်းရဲတွေ လဲ ကင်းသွားပြီ၊ ဒါကြောင့် ဒိဋ္ဌိရေစီးကြောင်းကို လွန်မြောက် ရှိနဲ့ဘဲ ကျေးဇူးများလှပါပြီ။

သောတာပန် ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် အထက်မဂ်ဖိုလ်များကို ရအောင် ကိုယ်ဟွင်းတရားကိုဆက်ပြီး ရှုနေယင် ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါမှာ သကဒါဂါမိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မြင်တယ်၊ အဲဒီအခါမှာ ကျန်တဲ့ရေစီးကြောင်း ၃-ခုထဲက

ကာမရာဂ ဆိုတဲ့ ရေစီးကြောင်းကို အားနည်းစေရုံလောက်ပဲ ကျော်လွှန်နိုင်တယ်၊ ကြမ်းတမ်းပြင်းထန်တဲ့ ကာမရေစီးကြောင်းကို ကျော်လွှန်သွားတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သိမ်မွေ့တဲ့ ကာမရေစီးကြောင်းကတော့ ကျန်နေသေးတာဘဲ၊ အဲဒါကို ကျော်လွှန်အောင် ကူးဘို့လိုပါတယ်။

သကဒါဂါမ်က ကိုယ်တွင်းတရားကို ဆက်လက်ရှုလို့ အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်ရောက်ပြီး အနာဂါမ်ဖြစ်သွားယင် ကာမ ရေစီးကြောင်းကို ကျော်လွှန်သွားတယ်၊ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေနဲ့စပ်ပြီး နှစ်သက်သာယာမှုမရှိတော့ဘူး၊ သယ်လိုအစာကို စားချင်တယ်၊ ဘယ်လိုအစာကို မစားရယင် မနေနိုင်ဘူးဆိုတာမျိုး မရှိတော့ဘူး၊ ဆေးလိပ်တို့ ကွမ်းတို့ စွဲလမ်းတာမျိုးလဲ မရှိတော့ဘူး။ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေနဲ့စပ်ပြီး စိတ်ကူးကြံစည်မှု တောင့်တမှု မရှိတဲ့အတွက် တော်တော်ကို ချမ်းသာသွားပြီ၊ ဗျာပါဒ ဒေါသ ဆိုတာလဲ ကင်းနေတဲ့အတွက် စိတ်ဆင်းရဲလဲ မရှိတော့ဘူး။ ကာမဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းမရှိတဲ့အတွက် ကာမဘုံနှင့်စပ်တဲ့ ဆင်းရဲတွေလဲ ငြိမ်းသွားပြီ။ဒါပေမဲ့ ဘဝကိုတွယ်တာတဲ့ ဘဝရာဂရေစီးကြောင်းကတော့ ရှိနေသေးတယ်။

ဒါကြောင့် အဲဒီဘဝတဏှာ ရေစီးကြောင်းကို လွန်မြောက်ရအောင် ကိုယ်တွင်းတရားကို ဆက်ပြီး ရှုနေလျှင် ဉာဏ်ရင့်သန် ပြည့်စုံတဲ့အခါမှာ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု သွားတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဘဝတဏှာရေစီးကြောင်းနှင့်အဝိဇ္ဇာ ရေစီးကြောင်းကို ကျော်လွှန်သွားတယ်၊ ဩဃခေါ်တဲ့ ရေစီး

ကြောင်း ၄-ခုလုံးကို ကူးမြောက် ကျော်လွန်သွားတာ ပါဘဲ။ အဲဒီလို ကျော်လွန်ပုံကို ရည်ပြီးတော့ "သီလသန့်ရှင်း အတွင်းမှာ ပင်၊ ကြံရှုမှုရှိ သတိ ထင်လျှင်၊ စိတ်တည်ကြည်ရှင်း ဥာဏ်လင်း သိမြင်၊ ဩဃများ ကူးသွားယောဂီရှင်"လို့ ဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီဂါထာဖြင့် အရဟတ္တမဂ်ရောက်အောင် သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အားထုတ်ပုံကို ပြတဲ့အကြောင်း အဋ္ဌကထာမှာ ပြဆိုထားပါ တယ်။ အဲဒီလို အားထုတ်ပုံကို ပြပြီးတော့ ရဟန္တာဖြစ်တဲ့အခါ သံသရာပင်လယ်ကို ကျော်လွန်ပြီး အဲဒီပင်လယ်ထဲ မနစ်တော့တဲ့ အကြောင်းကို ဒီလိုဖြေရှင်း ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား အဖြေ (၃-ခ)

ဝိရတော ကာမသညာယ၊
သဗ္ဗသံယောဇနာတိဂေါ။
နန္ဒိဘဝပရိက္ခီဏော၊
သော ဂမ္ဘီရေ န သီဒတိ။

ယက္ခ၊ ဟေမဝတနတ်။ **ကာမသညာယ၊** **ကာမ** အာရုံ၌ မှတ်စွဲလျက်ဖြစ်သော **ကာမသညာမှ**။ ဝိရတော၊ ကြဉ်ရှောင် ကင်းကွာသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗသံယောဇနာတိဂေါ၊ သံယောဇဉ် ခေါ်သည့် ချည်နှောင်ကြိုးအားလုံးကို လွန်မြောက်ပြီးသော။ သော၊ ထိုသို့သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ **နန္ဒိဘဝပရိက္ခီဏော၊**

နှစ်သက်တပ်စွဲသည့် နန္ဒီရာဂနှင့် ဖြစ်ရမည့်ဘဝအားလုံး ကုန်ဆုံးပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဂမ္ဘီရေ။ ဆွဲကိုင်စရာလဲကင်းသည် ထောက်တည်စရာလဲ ကင်းပ နက်လှစွာသော သံသရာ ပင်လယ်ထဲ၌။ နသီဒတိ၊ မနစ်မြုပ်တော့ဘဲ အမြဲပေါ်ကာ ချမ်းသာလျက် ရှိပေတော့သည် တဲ့။

ပဥ္စမဂါထာအရ အရိယမဂ်လေးပါး ရသည် တိုင်အောင် ရှုမှတ်အားထုတ်ခဲ့ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ် ရောက်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်နေပါတယ်၊ အဲဒီရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ မဂ်လေးပါးဖြင့် အသီးအသီး ပယ်ခဲ့ပြီးသောကြောင့် ကာမဂုဏ်မှာ တပ်စွဲတဲ့ ကာမရာဂသံယောဇဉ်လဲမရှိတော့ဘူး၊ ဘဝရာဂ အစရှိသော အခြားသံယောဇဉ်တွေလဲ မရှိတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် ကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝဆိုတဲ့ ဘဝသုံးပါးမှာ နှစ်သက်သာယာပြီး ပျော်မွေ့တဲ့ နန္ဒီရာဂလဲကင်းနေပြီ၊ အဲဒီနန္ဒီရာဂကင်းနေတဲ့အတွက် ဘဝအသစ်လဲ ထပ်ပြီး မဖြစ်တော့ဘူး၊ ဖြစ်ထိုက်သည့် ဘဝတွေကလဲ လုံးဝကုန်နေပြီ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အထက်မှာလဲ ဆွဲကိုင်ထားစရာမရှိတဲ့ပြင် အောက်မှာလဲ ထောက်တည်စရာ မရှိတဲ့ အလွန်လဲနက်ကျယ်တဲ့ အဲဒီသံသရာပင်လယ်ထဲမှာ မနစ်မြုပ်တော့ဘူး၊ လုံးဝ လွတ်မြောက်သွားပြီ။ ရဟန္တာသာ လွတ်မြောက်တာမဟုတ်ဘူး၊အနာဂါမ်လဲ တစိတ်တပိုင်းတော့ လွတ်မြောက်တယ်၊ ကာမ သံသရာထဲမှာ မနစ်မြုပ်ပဲ တစိတ်တဒေသတော့ လွတ်မြောက်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်၊ သကဒါဂါမ်လဲ ကာမဘုံမှာ ၂-ဘဝထက် ပိုလွန်ပြီး

ဖြစ်မည့် သံသရာမှ လွတ်မြောက်တယ်၊ သောတာပန်လဲ ကာမဘုံမှာ ခုနစ်ဘဝထက် ပိုလွန်ပြီး ဖြစ်မည့် ဘဝသံသရာမှ လွတ်မြောက်တယ်၊ အပါယ်သံသရာမှတော့ လုံးဝဘဲ လွတ်မြောက်တယ်၊ အပါယ်သံသရာမှာ မနစ်မြုပ်တော့ဘူး၊ ပုထုဇဉ်များတော့ ဘယ်လိုကုသိုလ်ကောင်းမှုနဲ့ ပြည့်စုံနေပေမယ်လို့ စိတ်မချရဘူး၊ အပါယ်ဘဝလဲ ကျသွားနိုင်သေးတာဘဲ၊ အဲဒါဟာ အထက်မှာလဲ ဆွဲကိုင်ထားစရာမရှိလို့ အောက်မှာလဲ ထောက်တည်စရာ ကျောက်ဆောင်စသည် မရှိလို့ နစ်မြုပ်သွားနိုင်တဲ့ ပင်လယ်ကြီးလို နက်ကျယ်တဲ့ အင်းအိုင်ကြီး မြစ်ကြီးလိုပင် ပုထုဇဉ်တွေအတွက် အင်မတန် ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ သံသရာ ပင်လယ်ကြီးပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် ယခုနေအခါဟာ အဲဒီ ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ သံသရာပင်လယ်ကြီးမှ လွတ်မြောက်ရအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ဖို့ အလွန်ပင် သင့်လျော်နေတဲ့ အချိန်ကောင်း ကာလကောင်းကြီးပါဘဲ။

အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် အပါယ်သံသရာပင်လယ်ထဲ မနစ်မြုပ်ရအောင် ကြိုးစားသင့်တယ်၊ တတ်နိုင်ယင်တော့ ဘဝသုံးပါး ဘုံသုံးဆဲ့တစ်ဆိုတဲ့ သံသရာပင်လယ်ကြီး အကုန်လုံးမှာ မနစ်မြုပ်နိုင်တော့ဘဲ လုံးဝလွတ်မြောက်တဲ့ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်အောင် ကြိုးစား အားထုတ်ဖို့ပါဘဲ။ အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်လို့ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားယင်တော့ ကာမသညာလဲ ကင်းတယ်၊ အခြားသံယောဇဉ်ဟူသမျှလဲ ကင်းတယ်၊ နန္ဒိရာဂ ကင်းတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘယ်ဌာနမှာမှ ဘဝအသစ်မဖြစ်

လဲ

တော့ဘူး။ သံသရာပင်လယ်မှာ မနစ်မြုပ်တော့ဘူး။ အဲဒီအနက်ကို ဘုန်းကြီးက ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ ကာမဂုဏ်ထဲ တပ်စွဲရှောင်ကြဉ်၊ (ကာမသညာ ဆိုတဲ့ ကာမရာဂ ကင်းတယ်လို့လဲ ဆိုပါတယ်) သံယောဇဉ်များ လွန်သွားလေလျှင်၊ (နှောင်ကြိုးများနှင့် အလားတူတဲ့ သံယောဇဉ်တွေ အကုန်ကင်းတယ်လို့ဘဲ ဆိုလိုပါတယ်) နန္ဒီရာဂ ဘဝကုန်စင်၊ (ထိုထိုရရာအာရုံရောက်ရာ ဘဝမှာ နှစ်သက်ပျော်မွေ့တတ်တဲ့ နန္ဒီရာဂလဲ ကုန်သွားပြီ ကင်းသွားပြီ၊ ဒါကြောင့် ဖြစ်ရမည့်ဘဝလဲ ကုန်သွားပြီ ကင်းသွားပြီလို့ ဆိုလိုပါတယ်) ပင်လယ်မြစ် မနစ်ယောဂီရှင်၊ (အထက်မှာလဲ ဆွဲကိုင်စရာမရှိဘူး၊ အောက်မှာလဲ ထောက်တည်စရာမရှိဘူး၊ အလွန်နက်အလွန်ကျယ်တဲ့ ပင်လယ်ကြီး မြစ်ကြီး အင်းအိုင်ကြီးလို့ တစေးပြီးခေါ်ရတဲ့ သံသရာ ထဲမှာ မနစ်မြုပ်တော့ဘူး၊ အဲဒီသံသရာ ပင်လယ်ကြီးမြစ်ကြီးမှ လုံးဝလွတ်မြောက်သွားပြီ-လို့ ဆိုလိုပါတယ်)။ အဲဒီ ဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

အပြေဆောင်ပုဒ် (၃-ခ)

ကာမဂုဏ်ထဲ တပ်စွဲရှောင်ကြဉ်၊
သံယောဇဉ်များ လွန်သွားလေလျှင်၊
နန္ဒီရာဂ ဘဝကုန်စင်၊
ပင်လယ်မြစ် မနစ်ယောဂီရှင်။

ဟေမဝတသတ်မှာ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့ တရားသားကတော့ ပြည့်စုံသွားပါပြီ၊ ဟေမဝတနတ်က ချီးကျူးတဲ့ စကားနဲ့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကြွေးကြော်တဲ့ စကားလောက်သာ ကျန်ပါတော့တယ်။ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို ကြားနာရပြီး တရားထူးကိုရလို့ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကိုလဲ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်ရတဲ့အတွက် ဟေမဝတနတ်က အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ပြီး မြတ်စွာဘုရားအား ဒီလိုချီးကျူးပါတယ်။

ဟေမဝတ၏ ချီးကျူးပုံ

ဂမ္ဘီရပညံ နိပုဏတ္ထဒဿိံ၊
အကိဉ္စနံ ကာမဘဝေ အသတ္တံ။
တံ ပဿထ သဗ္ဗဓိ ဝိပ္ပမုတ္တံ၊
ဒိဗ္ဗေ ပထေ ကမမာနံ မဟေသိံ။

မာရိသာ၊ အချင်းနတ်တို့။ ဂမ္ဘီရပညံ၊ နက်နဲသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။နိပုဏတ္ထဒဿိံ၊သိမ်မွေ့နက်နဲသိနိုင်ခဲသော အကြောင်းအရာဟူသမျှကို မြင်တော်မူသော။ အကိဉ္စနံ၊ ရာဂစသည်ဖြင့် ကြောင့်ကြမှု ကင်းတော်မူသော။ ကာမဘဝေ၊ နှစ်ပါးသောကာမ, သုံးပါးသောဘဝ၌။ အသတ္တံ၊ ငြိကပ်ခြင်းမရှိသဖြင့် တွယ်တာခြင်း ကင်းတော်မူသော။ သဗ္ဗဓိ၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာစသည်တို့၌။ ဝိပ္ပမုတ္တံ၊ ကင်းလွတ်တော်မူသော။ ဒိဗ္ဗေ

ပထေ၊ သမာပတ်ရှစ်ပါးဟူသော ဒိဗ္ဗဝိဟာရလမ်း၌၊ ဝါ-ဝိသုဒ္ဓိနတ်မည်သော ရဟန္တာတို့၏ ငြိမ်သက်သော ဝိဟာရဟူသော ဖလသမာပတ်လမ်း၌။ ကမမာနံ၊ ကွန့်မြူး ကြွသွားနေတော်မူသော။ တံ မဟေသိံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ ပဿထ၊ ဖူးမြင်ကြပါကုန်လော့။

အနောမနာမံ နိပုဏတ္ထဒဿိံ၊
ပညာဒဒံ ကာမာလယေ အသတ္တံ။
တံ ပဿထ သဗ္ဗဝိဒုံ သုမေဓံ၊
အရိယေ ပထေ ကမမာနံ မဟေသိံ။

မာရိသာ၊ အချင်းနတ်တို့။ အနောမနာမံ၊ မြင့်မြတ်သော ဂုဏ်တို့နှင့် စပ်သည့်အမည်ရှိတော်မူသော။ နိပုဏတ္ထဒဿိံ၊ သိမ်မွေ့နက်နဲ သိနိုင်ခဲသော အကြောင်းအရာဟူသမျှကို မြင်တော်မူသော။ ပညာဒဒံ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ ဉာဏ်ပညာကို ပေးတော်မူတတ်သော။ ကာမာလယေ အသတ္တံ၊ ကာမတို့၌ တွယ်တာသော တဏှာဒိဋ္ဌိ၌ မငြိတွယ်လျှင်း ကင်းရှင်းတော်မူသော၊ ဝါ-တွယ်တာဘွယ်ကာမဂုဏ်၌ မငြိမတွယ်စင်ကြယ်တော်မူသော။ သဗ္ဗဝိဒုံ၊ အလုံးစုံကို သိတော်မူသော။ သုမေဓံ၊ ကောင်းသောပညာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ အရိယေ ပထေ ကမမာနံ၊ အရိယာတို့၏လမ်း၌ ကြွမြန်း ကွန့်မြူးလျက်ရှိသော။ တံ မဟေသိံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ ပဿထ၊ ဖူးမြင်ကြပါကုန်လော့။

သုဒိဋ္ဌံ ဝတ နော အဇ္ဇ၊
သုပ္ပဘာတံ သုဟုဋ္ဌိတံ။
ယံ အဒ္ဒသာမ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊
ဩဃတိဏ္ဏမနာသဝံ။

ဩဃတိဏ္ဏံ၊ ဩဃလေးဖြာ သံသရာရေယဉ်ကို ကူးမြောက်တော်မူပြီးသော။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါလေးဖြာ ကင်းကွာတော်မူသော။ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ယံ အဒ္ဒသာမ၊ ဖူးမြင်ကြရသောကြောင့်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ နော၊ ငါတို့မှာ။ သုဒိဋ္ဌံ ဝတ၊ ကောင်းစွာ မြင်တွေ့ရပါပေစွ တကား။ သုပ္ပဘာတံ၊ ကောင်းစွာ မိုးလင်းပါပေစွတကား။ သုဟုဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာ ထရခြင်းပါပေတကား။

ဣမေ ဒသ သတာ ယက္ခာ၊
ဣဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။
သဗ္ဗေ တံ သရဏံ ယန္တိ၊
တွံ နော သတ္ထာ အနုတ္တရော။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဣဒ္ဓိမန္တော၊ ကမ္မဇိဒ္ဓိနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ယသဿိနော၊ များစွာသော အခြံအရံ ရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ ဣမေ ဒသ သတာ ယက္ခာ၊ ဤတထောင်သော နတ်ဘီလူးတို့သည်။ တံ၊ အရှင်ဘုရားကို။ သရဏံ

ယန္တိ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ တံ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ နော၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။ အနုတ္တရော သတ္ထာ၊ အမြတ်ဆုံးဆရာသခင် ဖြစ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ဒီဂါထာမှာ နတ်ဘီလူး တထောင်ဆိုတာ အခြွေအရံငါးရာ စီနှင့်တကွ သူတို့ နတ်ဘီလူးမင်း နှစ်ဦးကို ရည်ရွယ်ပြီး ဆိုတဲ့ စကားပါဘဲ။ ဒီနတ်ဘီလူးတထောင်ဟာ မြတ်စွာဘုရားက ဖြေ ရှင်း ဟောကြားလိုက်တဲ့ တရားဂါထာ ၃-ပုဒ်ကို ကြားနာရရုံနဲ့ လျင်မြန်စွာဘုရားထူးရကြတာ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတဲ့အကြောင်း ကို ပြောရဦးမယ်။

ဟေမဝတတို့၏ အတိတ်အကြောင်း

ကဿပမြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးတဲ့နောက်ဓာတ် တော်များကို ရွှေစေတီကြီးတည်၍ ထာပနာကာ စေတီတော် ကြီး တည်ပြီးတဲ့ အခါကာလမှာ သံသာရဝဋ္ဋဒုက္ခတော မောစ နတ္ထာယ-သံသရာဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ပါရခြင်း အကျိုးငှာ ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အမျိုးသား ၂-ယောက် ကဿပမြတ်စွာ ဘုရား သာသနာတော်မှာ ရဟန်းပြုကြတယ်၊ အဲဒီလို သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ပြီး သာသနာ တော်သို့ ဝင်လာတဲ့ရဟန်းကို သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ-သဒ္ဓါယုံကြည်၍ပြုတဲ့ ရဟန်းလို့ ခေါ်ရတယ်၊ မင်းဘေး ခိုးသူဘေး စားဝတ်နေရေး မပြည့်စုံတဲ့ဘေးများကြောင့်ပြုရတဲ့ရဟန်းကိုတော့ဘယာပဗ္ဗဇိတ

ရဟန်းလို့ခေါ်ရတယ်၊ အဲဒီဘယာပဗ္ဗဇိတရဟန်းကတော့အများ အားဖြင့် သာသနာတော်ကို ညစ်နွမ်း ပျက်စီးစေတတ်တယ်၊ သို့ပေမဲ့ ဆရာကောင်းတို့၏ အဆုံးအမရပြီး သဒ္ဓါတရားဖြစ်လာ ယင်တော့ သူ၏အကျိုးကိုရော သာသနာတော်၏အကျိုးကိုရော ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသေးရဲ့။ ယခုပြောနေတဲ့ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတရဟန်း မျိုးကတော့ မူလကသဒ္ဓါ ယုတ်လျော့ပျက်စီးမသွားယင် သူ့ အကျိုးရောသာသနာတော်အကျိုးရောဖြစ်ပွါးစေတတ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီသဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ ရဟန်းငယ် ၂-ပါးဟာ မိမိတို့၏ သဒ္ဓါတရားအလျောက် သာသနာတော်မှာ ပြုသင့်တဲ့ တာဝန် ဝတ္တရားများကို ဆရာသမားများအား မေးလျှောက်ကြတယ်၊ အဲဒီအခါ ဆရာမထေရ်ကြီးများက ဂန္ထဓုရနဲ့ ဝိပဿနာဓုရဆိုတဲ့ ဆောင်ရွက်ရမည့်တာဝန်လုပ်ငန်း ၂-ခုရှိကြောင်းမိန့်ကြားတော် မူကြပါတယ်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားတဲ့ တရားတော် များကို သင်ယူပြီး သူတပါးအား ပို့ချပေးတာကို ဂန္ထဓုရလို့ ခေါ်တယ်၊ ယခုထက်ထိ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်တွေ မပျောက်မပျက်ပဲ တည်တံ့နေတာဟာ ဒီဂန္ထဓုရကို အဆက်ဆက် ဆောင်ရွက်လာခဲ့ကြလို့ပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီဂန္ထဓုရလုပ်ငန်းဟာ သာသနာတော်အရှည်တည်တံ့ရေးမှာအလွန်အရေးပါပါတယ်။

ဝိပဿနာဓုရ ဆိုတာကတော့ ရဟန်းဖြစ်ပြီးတဲ့နောက်ဝိနည်း ကျင့်ဝတ်များကို သင်ကြားပြီး သမထဝိပဿနာတရားကို အား ထုတ်မှုပါဘဲ၊ ယခု ဘုရားလက်ထက်မှာ ဒီဝိပဿနာဓုရကို(သာ သနာတော်မှာ အစအဦးဆုံး ရဟန်းပြုခဲ့ကြတဲ့)ပဥ္စဝဂ္ဂီငါးဦးက

စပြီး အသားထုတ်ခဲ့ကြတယ်၊ အဲဒီကနောက် ယသသေဌေးသားနှင့် သူ့မိတ်ဆွေ ၅၄-ဦး ပေါင်း ၅၅-ဦးဟာ သာသနာတော်မှာ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဝင်ရောက်ပြီး ဝိပဿနာခုရကို အားထုတ်ကြတယ်၊ အားလုံး ရဟန္တာတွေဖြစ်ကြတယ်။ အဲဒီကနောက် ဘဒ္ဒဝဂ္ဂီ ညီနောင် သုံးကျိပ်၊ အဲဒီကနောက် ဥရုဝေလကဿပအမှူးရှိသော ရသေ့တထောင် ရဟန်းပြုပြီး ဝိပဿနာခုရဖြင့်ရဟန္တာဖြစ်ကြတယ်၊ အဲဒီကနောက် အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အမှူးရှိသော ပရိဗိုဇ် ၂၅၀-ရဟန်းပြုပြီး ဝိပဿနာခုရဖြင့် ရဟန္တာ ဖြစ်ကြတယ်၊ အဲဒီကနောက်လဲ ရဟန်းပြုပြီး ဝိပဿနာခုရဖြင့် ရဟန္တာ ဖြစ်ကြတာတွေ အများကြီးပါဘဲ။ အဲဒီထဲမှာ သောဏ သေဌေးသား ရဟန်းပြုပြီး အားထုတ်ပုံကတော့ အထူးခြားဆုံးလို့ ဆိုရပါဘဲ။

အဲဒီ သောဏ သေဌေးသားဟာ အလွန်နူးညံ့ပါတယ်၊ မြေကြီးပေါ် ခြေမချဘူးဘူးတဲ့၊ သူ့ခြေဖဝါးမှာ အမွေးတွေတောင် ပေါက်နေသတဲ့။ အဲဒီလောက် နူးညံ့တဲ့ သေဌေးသားဟာ ရဟန်းပြုပြီးကျင့်မှ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်နိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ရဟန်းပြုပြီးတော့ အလွန်ပြင်းထန်စွာ တရားအားထုတ်ပါတယ်၊ စင်္ကြံလျှောက်ပြီး အားထုတ်လိုက်တာ သူ့ခြေဖဝါးက ပွန်းပဲ့ပြီး သွေးတွေထွက်လို့ သူ့စင်္ကြံလမ်းမှာ သွေးများဖြင့်လူးပေပြီး နီရဲနေတယ်၊ ဒါပေမဲ့မလျှော့ဘဲ အဘင်းအားထုတ်နေရာက တရားထူးကို မရနိုင်တဲ့အတွက် စိတ်အားလျှော့ပြီးတော့ တရားမရထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လေသ

လားလို့ ကြံတွေးပြီး လူ့ဘောင်ပြန်လည်ဖို့ရာ ကြံစည်မိတယ်။ အဲဒီအခါ မြတ်စွာဘုရားက သူ့ဌာနသို့ ကိုယ်တော်တိုင် ကြွရောက်ပြီးတော့ မလျှော့မတင်း အလယ်အလတ် အားထုတ်ဖို့ ညွှန်ကြားတော်မူပါတယ်၊ အဲဒီညွှန်ကြားချက်အတိုင်း လွန်ကဲနေတဲ့ ဝီရိယကိုလျှော့ပြီး မလျှော့မတင်း အလယ်အလတ်အညီအမျှ အားထုတ်တဲ့အခါ မကြာခင်ဘဲ ရဟန္တာဖြစ်သွားပါတယ်။ အဲဒီလို ဝိပဿနာခုရဖြင့်အားထုတ်ပြီး ရဟန္တာ ဖြစ်ကြတာတွေဟာ မရေမတွက်နိုင်အောင် များစွာပင်ရှိခဲ့ပါတယ်၊ အနာဂါမ်လောက် ဖြစ်တာတွေလဲရှိခဲ့တယ်၊ သကဒါဂါမ် သောတာပန်လောက် ဖြစ်တာတွေလဲ ရှိခဲ့တယ်၊ အဲဒီလို ဝိပဿနာခုရကို အားထုတ်မှသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားအလိုတော်ကို ပြည့်စေပြီးတော့ သာသနာတော်ကို အပြည့်အစုံ ထွန်းလင်းစေနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ဟေမဝတ သာတာဂိရိတို့၏ အလောင်းဖြစ်တဲ့ ရဟန်းနှစ်ပါးက ဒီလိုစဉ်းစားမိကြပါသတဲ့။ "ခုရ ၂-ပါးထဲက ဝိပဿနာခုရသာလျှင် သာလွန်၍ မြင့်မြတ်ပေတယ်၊ သို့ပေမဲ့ ငါတို့ကအရွယ်အားဖြင့် ငယ်ကြသေးတယ်၊ အရွယ်ကြီးတဲ့အခါကျမှ ဝိပဿနာခုရကို ဖြည့်ကျင့်ကြမယ်၊ ယခု ငယ်စဉ်မှာတော့ ဂန္ထခုရကို ဆောင်ရွက်ကြစို့"လို့ စဉ်းစားတိုင်ပင်ပြီးတော့ ပရိယတ်တရားတော်ကို သင်ယူကြတယ်၊ အဲဒီလို သင်ယူတဲ့အခါမှာ ဉာဏ်ထက်ကြတဲ့အတွက် မကြာမီပင် ပိဋကတ်သုံးပုံ အလုံးစုံကို တတ်မြောက်ကြတယ်၊ ဝိနည်းဘက်မှာ အထူးသဖြင့် ကျွမ်းကျင်တော်မူကြပါသတဲ့။ အဲဒီလို ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်တွေကို တတ်မြောက်ပြီးတဲ့အခါ သူတို့ ၂-ပါးက ပိဋကတ် ကျမ်းဂန်တွေကို

သင်ကြားပို့ချပေးနေကြတယ်၊ သူတို့ထံမှာ တပည့်ခံပြီး သင်ယူကြတဲ့ တပည့်ရဟန်းတွေဟာလဲ တပါးတပါးမှာ ငါးရာစီရှိတယ်၊ အလွန်ထင်ရှားကျော်စောတဲ့ ဝိနည်းမိုရ် ဂိုဏ်းချုပ်ဆရာတော်ကြီးများဖြစ်နေကြပါတယ်။

အဲဒီ ရဟန်းတော် ၂-ပါး၏ စဉ်းစားချက်ထဲက ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ စာပေပရိယတ္တိကို သင်ကြားလေ့လာမယ်၊ ကြီးမှ ဝိပဿနာ ဓုရအလုပ်ကို လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ စဉ်းစားပုံဟာ သဘာဝကျတဲ့ စဉ်းစားချက်လို့ဘဲ ဆိုဘွယ် ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ မသေစေရဘူး-လို့ ဘယ်သူက တာဝန်ခံမလဲ၊ အဲဒါကိုလဲ စဉ်းစားသင့်ပါတယ်၊ တချို့မှာ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ပျံတော်မူသွားကြတာလဲ ရှိတယ်၊ အများအားဖြင့်တော့ ကြီးမှအားထုတ်မယ်လို့ဆိုင်းငံ့နေရင်း တရားအားမထုတ်ဖြစ်ပဲ ပျံတော်မူသွားကြတာတွေက အများဆုံးပါဘဲ။ မြတ်စွာဘုရား အလိုတော်ကတော့ ငယ်ရွယ်စဉ်က အားထုတ်တာကို သာပြီးလိုလားတော်မူပါတယ်။ ဒါကြောင့်....

ငယ်ရွယ်စဉ် တရားအားထုတ်လျှင် သာ၍ကောင်းသည်

ယော ဟဝေ ဒဟရော ဘိက္ခု၊
ယုဉ္စတိ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
သောမံ လောကံ ပဘာသေတိ၊
အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ-လို့

ဟောတော်မူပါတယ်။ အနက်ကတော့....

ဗုဒ္ဓသာသနေ။ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာ တော်၌။ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဒဟရော၊ ငယ်ရွယ်စဉ်။ ဟဝေ ယုဉ္ဇတိ၊စင်စစ်အားထုတ်၏၊ ဝါ-မဂ်ဖိုလ်ကို ရည်မှန်းလျက် တကယ်တမ်းအားထုတ်၏။ သော၊ ငယ်ရွယ်စဉ်အားထုတ်သော ထိုရဟန်းသည်။ ဣမံ လောကံ၊ မိမိ၏ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဤ လောကကို။ ပဘာသေတိ၊ ထွန်းလင်းစေ၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့ သို့နည်းဟူမူ။ အဗ္ဘာ၊ တိမ်တိုက်မှ။ မုတ္တော၊ လွတ်သော။ စန္ဒိမာ၊ လမင်းသည်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤကမ္ဘာလောကကို။ ပဘာ သေတိ ဣဝ၊ လင်းစေဘိသကဲ့သို့ပင်တည်း-တဲ့။

တိမ်တိုက်ဆိုတာ ကမ္ဘာကြီးပတ်လည်မှာ တခါတရံ ရှိနေ တယ်၊ အဲဒီလို တိမ်ရှိနေတဲ့အခါမှာ လရောင်က မြေပြင်ကိုမလင်း စေနိုင်ဘူး၊ တိမ်တွေရဲ့အထက်က ကောင်းကင်မှာတော့ လင်းနေ ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကြားထဲမှာ တိမ်တွေက ခံနေတဲ့အတွက် မြေ ပြင်မှာတော့ မလင်းဘူး၊ တိမ်တိုက်တွေ အလွန်ထူနေတဲ့အခါ လတို့ နေတို့ကို မြင်တောင်မမြင်ရဘူး၊ အဲဒီလိုတိမ်ကွယ်နေရာမှ လွတ်လာတဲ့အခါလပြည့်ဝန်းကြီးဟာ မြေပြင်တလောကလုံးကို လင်းစေတယ်၊ သစ်ပင် တောတောင်တွေ အိမ်တွေ လမ်းတွေ အကုန်လုံးကို လင်းစေတယ်၊ အဲဒါလိုဘဲ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်တဲ့သူကလဲ သူ့သန္တာန်က ခန္ဓာ ငါးပါးဆိုတဲ့ လောကကို မေါလွှင်စေပါတယ်၊ထင်လင်းစေပါ တယ်တဲ့။ လင်းစေပုံကတော့, ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ် သွားတယ် ကွေးတယ် ဆန့်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေတဲ့ယောဂီ

ဟာ ရှေးကမသိခဲ့ဘူးသေးတဲ့ ရုပ်ခန္ဓာကိုသိရတယ်၊ မရှုမမှတ်မီက ဆိုယင် ဖောင်းတာ ပိန်တာ ထိုင်တာစတည်တွေကို ငါ တယောက်တည်းဘဲလို့ ထင်မှတ်နေခဲ့တယ်၊ ရှုမှတ်လို့ သမာဓိ ဉာဏ် ရင့်သန် အားကောင်းလာတဲ့အခါကျတော့ ဖောင်းတဲ့ ရုပ်က တခြား+ပိန်တဲ့ရုပ်ကတခြား+ ထိုင်ရုပ်ကတခြား+သွား ရုပ်ကတခြား+ကွေးရုပ်စသည်ကတခြား ခွဲခြားပြီးသိလာတယ်။ အဲဒါဟာ အစဆုံး ရုပ်ခန္ဓာကိုသိပုံဘဲ၊

ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေရင်း ကိုယ်ထဲက ညောင်းတာ နာတာ ယားတာ စသည်ပေါ်လာယင် အဲဒါကိုလဲ ရှုမှတ်ရတယ်၊စိတ်ညစ်တာ စိတ်နှလုံးမသာတာ စသည်ပေါ်လာ ယင် အဲဒါကိုလဲ ရှုမှတ်ရတယ်၊ အဲဒါတွေက ဒုက္ခဝေဒနာတွေ ဘဲ။ ကိုယ်ထဲက နေ့ထိုင်ကောင်းတာထင်ရှားပေါ်လာယင် အဲဒါ ကိုလဲ ရှုမှတ်ရတယ်၊ စိတ်ထဲက ဝမ်းသာတာ ချမ်းသာတာ ထင် ရှားပေါ်လာယင် အဲဒါကိုလဲ ရှုမှတ်ရတယ်၊ အဲဒါတွေက သုခဝေဒနာတွေဘဲ။ အဲဒီလိုရှုမှတ်နေရင်း အဲဒီ ဝေဒနာတွေ အကြောင်း သဘောပေါက်လာတယ်၊ မရှုမမှတ်မီက ဆိုယင် မခံသာတာ ဆင်းရဲတာလဲ ငါဘဲ၊ ခံသာတာ ချမ်းသာတာလဲ ငါဘဲလို့ ထင်မှတ်နေခဲ့တယ်၊ ရှုမှတ်နေတဲ့အခါကျတော့ မခံသာ တာလဲ ခံစားတဲ့သဘောမျှဘဲ၊ ခံသာတာကောင်းတာလဲ ခံစား တဲ့ သဘောမျှဘဲ။ခံစားတတ်တဲ့ငါရယ်လို့မရှိဘူးဆိုတာသဘော ပေါက်လာတယ်၊ အဲဒါ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို သိပုံပါဘဲ။ ထို့အတူ

ပင် တစုံတခုကို မမေ့အောင် မှတ်သားတဲ့အခါ သညာ ကန္ဓာကိုသိတယ်၊ တစုံတခုကို ပြုမယ် ပြောမယ်ကြံတဲ့အခါ အဲဒီ ကြံစည် အားထုတ်မှု သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို သိတယ်။ စဉ်းစား ကြံ စည်မိတဲ့အခါ အဲဒီစိတ်ကိုရှုမှတ်ပြီး ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို သိတယ်။ အဲဒါ ခန္ဓာငါးပါးကို သိပုံအကျဉ်းချုပ်ပါဘဲ၊ အကျယ်ကတော့ ရှေ့ပိုင်းတွေက ပြောခဲ့ပါပြီ။ ဝိပဿနာဉာဏ် အထူးရင့်သန်လာ တဲ့အခါကျတော့ အဲဒီရှုမိတဲ့ ခန္ဓာရုပ်နာမ်တွေ တခဏချင်းဖြစ် ပျက်သွားတာကိုလဲ တွေ့ပြီး အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သဘောများ ကိုလဲ သိရတယ်၊ အဲဒါဟာ လပြည့်ဝန်းအရောင်က မြေပြင်ကို လင်းစေတာလို ခန္ဓာငါးပါး လောကကို လင်းစေတာပါဘဲ။

ဒီနေရာမှာ အရှယ်ကြီးသူတွေလဲ ဒီလိုရှုယင် ဒီလိုဘဲသိနိုင်မယ် မဟုတ်လားလို့ မေးစရာရှိပါတယ်၊ သိနိုင်တာကတော့ မှန်ပါ တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ငယ်ရွယ်စဉ်အားထုတ်တာလောက်တော့ အသိ မမြန်ဘဲ အသိမရှင်းဘဲ ရှိတတ်ပါတယ်၊ လူတယောက်ဟာ အသက်နှစ်ဆယ်သုံးဆယ်လောက်အတွင်းက အားထုတ်ယင်တလ လောက်နဲ့ ရောက်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်မျိုးကို အသက် ၆၀ ကျော် ၇၀ ကျော်လောက်မှာအားထုတ်ယင် ၂-လ ၃-လလောက်အားထုတ် မှ ရောက်တတ်ပါတယ်၊ အသိရှင်းပုံချင်းလဲ ကွဲပြားနိုင်ပါတယ်။ အဲဒါ ဘာကြောင့်လဲဆိုယင် ငယ်တဲ့သူမှာ ကျန်းမာရေးလဲ ကောင်းတယ်၊ သတိနဲ့ဉာဏ်လဲ ထက်မြက်တယ်၊ ကြောင့်ကြ မှုလဲ နည်းတယ်၊ ကြီးတဲ့သူမှာ ကြီးလေလေ ကျန်းမာရေးကလဲ ချို့ယွင်းလေလေဘဲ၊ သတိနဲ့ ဉာဏ်များကလဲ ထိုင်းသွားတတ် တယ်၊ ကိစ္စတာဝန်တွေက များပြီး ကြောင့်ကြမှု စိုးရိမ်မှုတွေ

ကလဲ များနေတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ အားထုတ်တဲ့သူအား အသိဉာဏ်လင်းပုံကို မြတ်စွာဘုရားက ချီးမွမ်းတော်မူတာပါဘဲ။

ရဟန်းဖြစ်ပြီးခါစ အားထုတ်နိုင်လျှင် ပိုပြီးကောင်းသည်

ရဟန်းဆိုယင်တော့ ရဟန်းဖြစ်ခါစက အားထုတ် နိုင်ယင် ပိုပြီးကောင်းတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရဟန်းဖြစ်ခါစမှာ ငယ်ရွယ်တာကလဲတကြောင်း၊ သဒ္ဓါတရား အားကောင်းနေခိုက် ဖြစ်တာကလဲ တကြောင်း၊ သီလနှင့်စပ်ပြီး သံသယဖြစ်ဖွယ် မရှိတာကလဲ တကြောင်း-ဒီအကြောင်းများကြောင့်ပါဘဲ။ ဒါကြောင့် ပရိယတ္တိဘက်က ဘယ်လောက် အရေးကြီး နေပေ ခယ်လို့ ရဟန်းဖြစ်ပြီးခါစမှာ အနည်းဆုံး ၃-လလောက်တော့ တရားအားထုတ်ယင် ပိုပြီးကောင်းတယ်လို့ ဘုန်းကြီးကတော့ ထင်မြင်နေပါတယ်။ တချို့မှာ ကြီးမှတရားအားထုတ်ဖို့ ကြံရွယ်ထားပေမဲ့ အားမထုတ်ဖြစ်ပဲ ပျံတော်မူသွားကြတာတွေလဲရှိနေပါတယ်။ ယခုပြောနေတဲ့ ဟေမဝတ သာတာဂိရိ အလောင်းရဟန်းတော်များလဲ အဲဒီလိုဘဲ တရားအားမထုတ်ဖြစ်ခဲ့ဘဲပျံလွန်တော် မူလာကြဟန် လက္ခဏာရှိပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းအရာကို ယခုဆက်ပြီး ပြောပြမယ်။

ဟေမဝတတို့၏ အကြောင်းအဆက်

ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မထေရ်ကြီးနှစ်ပါးဟာ စာပေကျမ်းဂန် ဗိုလ်ချပြီး ဝိနည်းဓိုရ် ဆရာတော်ကြီးများ ဖြစ်နေတဲ့အခါ

မှာ အဲဒီမထေရ်ကြီးနှစ်ပါးကို ရဟန်းရှင်လူအများက အလွန်ရှိသေလေးစားကြတယ်၊ သာသနာတော်ဟာလဲ ဘုရားရှိတော်မူစဉ်ကလိုဘဲ ထွန်းလင်းနေပါသတဲ့။ အဲဒီအခါမှာ တောရွာတခုက ကျောင်းတကျောင်းမှာ ရဟန်းငယ်နှစ်ပါးအတူနေထိုင်နေကြတယ်၊ တပါးက အမှန်ကို ပြောဆိုတတ်တဲ့ ဓမ္မဝါဒီဖြစ်တယ်၊ တပါးက အမှားကိုပြောဆိုတတ်တဲ့ အဓမ္မဝါဒီဖြစ်တယ်၊ အဓမ္မဝါဒီရဟန်းက ဝိနည်းနှင့်မလျော်တာကို ပြုလုပ်တယ်၊ ဓမ္မဝါဒီရဟန်းက အဲဒီလိုမပြုရန် တားမြစ်ပြောဆိုတယ်၊ အဲဒီလို ပြောဆိုတော့ အဓမ္မဝါဒီရဟန်းက လက်မခံဘူး၊ အရှင်ဘုရားက ဘာကိုမြင်လို့လဲ ဘာကိုကြားလို့လဲစသည်ဖြင့် ရှောင်လွှဲပြီး ပြောနေတယ်။ ဒီတော့ ဓမ္မဝါဒီ ရဟန်းက ဝိနည်းဓိုရ်မထေရ်များ သိတော်မူကြပါလိမ့်မယ်လို့ ပြောတယ်။

ရဟန်းများမှာ သီတင်းကျွတ်တဲ့အခါ ပဝါရဏာ ပြုကြရတယ်၊ ပဝါရဏာ ဆိုတာ အချင်းချင်း ဖိတ်မန် ပန်ကြားရတာပါဘဲ၊ ကိုယ့်အပြစ်ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်မြင်ခဲတယ်၊ ဒါကြောင့် မြင်လျှင်ဖြစ်စေ, ကြားလျှင်ဖြစ်စေ, မယုံသင်္ကာရှိလျှင် ဖြစ်စေ ပြောကြားဘို့ သံဃာတော်အား ပန်ကြားကြရတယ်၊ အဲဒီ ပန်ကြားတာကို ပဝါရဏာပြုတယ်လို့ ခေါ်တယ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့မှာ သံဃာတော်များ စုဝေးပြီး ပဝါရဏာပြုကြတာကို မြင်ဘူးကြပါလိမ့်မယ်၊အဲဒါကို တချို့လူတွေက ဘာဝနာပွဲလို့ ခေါ်နေကြတယ်၊ ဘာဝနာပွဲ မဟုတ်ဘူး၊ ပဝါရဏာ ပွဲဘဲ။ အဲဒီလို အချင်းချင်း ဖိတ်မန်ထားတဲ့အတွက် မတော်မသင့်တာ

ပြုတဲ့ရဟန်းကို အခြား သူတော်ကောင်းရဟန်းက ပြောရတယ်၊ အပြောခံရတဲ့ ရဟန်းကလဲ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနဲ့ လက်ခံပြီး ရှောင်ကြဉ်ရတယ်၊ အဲဒီလို ရှောင်ကြဉ်နိုင်ပြီး သာသနာတော် စင်ကြယ်အောင်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဝါကျွတ်တဲ့အခါ ပဝါ ရဏာပြုရန် သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ထားတာဘဲ။

အမှန်ကတော့ ကိုယ့်အပြစ်ပြောတဲ့သူကို ကျေးဇူးတင်သင့် ပါတယ်၊ သူပြောပေလို့ ငါ့အပြစ်ကို သိရပေတယ်လို့ နှလုံးသွင်း ပြီး ကျေးဇူးတင်စရာပါဘဲ။ ဥပမာအားဖြင့် ပြောရယင် လူ တယောက်ဟာ လူထုပရိသတ်ထဲ သွားခါနီးမှာ သူ့မျက်နှာက အမဲကွက်ရှိနေတာကို အခြားလူတယောက်က ပြောတယ်ဆိုပါ တော့၊ အဲဒါကို အပြောခံရတဲ့သူက ကျေးဇူး တင်ပါတယ်၊ အမဲကွက်ရှိမှန်းမသိတာနဲ့ မျက်နှာကိုမသုတ်သင်ဘဲ လူထု ပရိ သတ်ထဲ သွားမိထင် အများက ရယ်ကြလိမ့်မယ်၊ အရှက်ရလိမ့် မယ်၊ သူတပါးက ပြောတဲ့အတွက် အမဲကွက်ရှိမှန်းသိရလို့ မျက် နှာကို သုတ်သင်ပြီးမှသွားယင် ကဲ့ရဲ့ဘွယ် ကင်းလွတ်တယ်၊ ဒါ ကြောင့် ပြောတဲ့သူကို ကျေးဇူးတင်ရတယ်။ အဲဒီ အမဲကွက်က သိပ်အရေးမကြီးလှပါဘူး၊ ရဟန်းများမှာ အာပတ် အပြစ်က သာပြီး အရေးကြီးပါတယ်၊ အာပတ်အပြစ်ရှိမှန်း မသိလို့ မကု စားဘဲ အာပတ်ရှိလျက်နဲ့ သေသွားယင် အပါယ်ဘုံ ကျရောက် သွားနိုင်တယ်၊ သူတပါးကပြောပြလို့ အာပတ်အပြစ်ရှိမှန်းသိပြီး ကုစားလိုက်ယင် အပြစ်ကင်းပြီး သီလစင်ကြယ်သွားတယ်၊ အဲဒီ အခါမှာ တရားအားထုတ်ယင် သမာဓိဉာဏ် အထူးတွေကို

ခနိုင်တယ်၊ သေသွားယင်လဲ သုဂတိကို ရောက်နိုင်တယ်။ ဒါ ကြောင့် မိမိအပြစ်ကို ပြောတဲ့သူအား ကျေးဇူးတင်စရာပါဘဲ။ ဒါပေမဲ့ သူယုတ်မာကတော့ ကျေးဇူးမတင်တဲ့အပြင် မုန်းတတ် တယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ''သော၊ ထိုသူတပါးအပြစ် ကို စိတ်သဘောရိုးဖြင့် ပြောဆိုတတ်သော သူတော်ကောင်းကို။ သတံ ပိယော၊ သူတော်ကောင်းတို့က ချစ်ကြ ကြည်ညိုကြပေ သည်။ အသတံ အပ္ပိယော၊ သူယုတ်မာတို့က မုန်းတတ်ကြလေ သည်''လို့ ဟောထားပါတယ်။

ယခုအပြောခံရတဲ့ အမ္ဗဋ္ဌဒီရဟန်းကလဲ လူယုတ်မာဖြစ်တဲ့ အတွက် လက်မခံဘဲနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပြုနေတယ်၊ မမ္ဗဝဒီ ရဟန်းက ဝိနည်းမိုရ်မျှားထံ တိုင်ကြားမယ် ဆိုတော့ သူက အကြံထုတ်တယ်၊ ငါ့အမှုဟာ သေးတဲ့အမှု မဟုတ်ဘူး၊ ဝိနည်း ခိုရ် မထေရ်များက အမှန်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ယင် ငါ့မှာ သာသနာတော်၌ ထောက်တည်ရာ ရှိမှာမဟုတ်တော့ဘူးလို့ ကြံ တွေးပြီးတော့ သူကဝိနည်းမိုရ်မထေရ်ကြီးများထံ သက်နီးသပိတ် ပရိက္ခရာ လှူဘွယ်တွေနဲ့ သွားပြီးကန်တော့တယ်၊ အဲဒီ မထေရ် ကြီးတို့ထံမှာ နိဿယည်းယူပြီး နေတယ်၊ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ် တွေကို လိုလေသေးမရှိအောင် ပြုတယ်။ တနေ့သော အခါမှာ မထေရ်ကြီးများအား ဝတ်ပြုပြီးသွားချိန်တန်ပေမဲ့ မသွားဘဲနဲ့ ဝပ်ပြီး အရိုအသေ ပြုနေတယ်။ ဒီတော့ မထေရ်ကြီးများက ဘယ်လို အကြောင်းကိစ္စရှိသလဲလို့ မေးတယ်။ တပည့်တော်၏ ချွတ်ယွင်းမှုကို အကြောင်းပြုပြီး အတူနေ ရဟန်းတပါးနှင့်

အငြင်းအခုံဖြစ်နေပါတယ်။ အဲဒီအမှုကို ဆရာတော်ကြီးများထံ ရောက်လာယင် အဆုံးအဖြတ် မပေးဘဲ ထားစေလိုပါတယ် ဘုရားလို့ သူက လျှောက်တယ်။ မထေရ်ကြီးများက တရားခွင် ရောက်လာတဲ့အမှုဆိုတာ ဝိနည်းနှင့်အညီဆုံးဖြတ်ရတယ်၊ မဆုံး ဖြတ်ပဲ ထားလို့မဖြစ်ဘူးလို့ လမ်းမှန်အတိုင်း မိန့်တော်မူကြပါ တယ်၊ ဒီတော့ အဲဒီ အဓမ္မဝါဒီရဟန်းက အဲဒီလို ဆုံးဖြတ်လိုက် ယင်တော့ တပည့်တော်ဟာ သာသနာတော်မှာ ထောက်တည် ရာ ရတော့မှာမဟုတ်ပါ၊ တပည့်တော်၏ မကောင်းမှု အပြစ် ဟာ တပည့်တော်၏ အပြစ်အတိုင်းဘဲ ရှိပါစေ၊ ဒီအမှုတော့ မဆုံးဖြတ်တော်မူကြပါနဲ့လို့ အတင်းအကြပ်ပေကပ်ပြီး တောင်း ပန်နေတယ်။မထေရ်ကြီးတွေမှာ သူ့လှူတဲ့ပစ္စည်းတွေကိုလဲ လက်ခံ ထားမိပြီ၊ သူပြုတဲ့ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကိုလဲ ရင်းရင်းနှီးနှီးနဲ့ လက်ခံခဲ့မိပြီ၊ ဒါကြောင့် အားနာပြီး အဲဒီ အဓမ္မဝါဒီရဟန်း၏ တောင်းပန်ချက်ကို လက်ခံလိုက်ကြရပါသတဲ့။ အဲဒီလို အားနာ ပြီး ငဲ့ပြီး မပြုသင့်တာ ပြုတာမျိုးကို ဆန္ဒာဂတိ ခေါ်တာဘဲ၊ အဂတိလေးပါးထဲက တပါးပေါ့၊ တံစိုးလက်ဆောင်စားပြီး တရားဆုံးဖြတ် မှားကြတာတွေဟာ ဒီဆန္ဒာဂတိကြောင့်ချည်း ဘဲ၊ အင်မတန် ကြောက်စရာကောင်းပါတယ်။

အဲဒီလို ဝိနည်းဓိုရ်ဆရာတော်ကြီးများထံက အဆုံးအဖြတ် မပေးမည့်ဝန်ခံချက်ကို ရသွားတော့ အဓမ္မဝါဒီရဟန်းကစိတ်ချ ပြီး သူ့ကျောင်းကို ပြန်သွားတယ်၊ ဟိုရောက်တော့ ဓမ္မဝါဒီ ရဟန်းကို ရှေးကထက် မထီမဲ့မြင်ပြုပြီး ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း

ပြောဆိုပါသတဲ့၊ ဒီတော့ ဓမ္မဝါဒီရဟန်းက "ဒီအဓမ္မဝါဒီရဟန်း ဟာ ရှုံးရှားခြင်းမရှိဘဲရဲရဲတင်းတင်းပြောနေတယ်၊သွားပြီးစုံစမ်း လိုက်ဦးမှဘဲ"လို့ကြံပြီး ဝိနည်းဓိုရ်ဆရာတော်ကြီးများ၏ အခြေ အရံ ရဟန်းတော်များထံမှာ စုံစမ်းကြည့်တယ်၊ "ဘယ့်နှယ်လဲ အရှင်ဘုရားတို့၊ ဝိနည်းဓိုရ်ဆရာတော်ကြီးများထံ အမှုတခုတင် ထားတာ ကြာပါပြီ။ရောက်လာတဲ့အမှုကို တရားသဖြင့်ဆုံးဖြတ် သင့်တယ် မဟုတ်ပါလား၊ သို့မဟုတ်ယင်လဲ တရားခွင်သို့ မတင် သွင်းဘဲ အချင်းချင်းညီညွတ်အောင် ပြုပေးသင့်တယ်မဟုတ်ပါ လား၊ယခုတော့ အရှင်ဘုရားတို့၏ဆရာတော်မထေရ်ကြီးနှစ်ပါး ဟာ အဲဒီနှစ်မျိုးလုံး ဘာကိုမျှမပြုလုပ်ပဲ နေကြတာဟာ ဘယ်လို သဘောပါလဲ"လို့ စုံစမ်းတဲ့အနေနဲ့ စောဒနာ ကြည့်တယ်။ တပည့်တွေဆိုတာ ဆရာကို ကျော်လွန်ပြီး ဘယ်မှာ ပြောဝံ့ကြ မလဲ၊ ဆရာတော်ကြီးများက မြင်ထားတဲ့ အကြောင်းတော့ ရှိကောင်း ရှိပါလိမ့်မယ်လို့ စဉ်းစားပြီးတော့ ဆိတ်ဆိတ်သာ နေကြပါသတဲ့။

အဲဒီအခါ အဓမ္မဝါဒီရဟန်းက အခွင့်ကောင်းယူပြီးတော့ ဓမ္မဝါဒီရဟန်းကို ဖိနှိပ်ပြီးပြောဆိုတယ်၊ "သင်ဟာလေ ပဌမ တုန်းက ဝိနည်းဓိုရ် မထေရ်များ သိတော်မူကြပါလိမ့်မယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်မဟုတ်လား၊ ယခု ဝိနည်းဓိုရ် မထေရ်ကြီးများထံ အမှုအခင်းကို သွားပြီး တင်ပြပါတော့လား"စသည်ဖြင့် နှိမ်နင်း ပြောဆိုပြီးတော့"ယနေ့ကစပြီး သင်ဟာ အမှုရှုံးပြီ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီကျောင်းသို့ပြန်မလာနှင့်တော့"လို့လဲပြောပြီး ထွက်ခွာသွား

ပါသတဲ့။ ဒီတော့ မမ္ဗဝါဒီရဟန်းက ဝိနည်းဓိုရ်ဆရာတော်ကြီး များထံ သွားရောက်ပြီးတော့ လျှောက်တယ်၊ အရှင်ဆရာတော်ကြီးများဟာ သာသနာတော်ကို မငဲ့ကြဘူး၊မိမိတို့အားပြုစုလုပ်ကျွေးတဲ့သူကိုသာ ငဲ့ကြတယ်၊ ဘုရားသာသနာတော်ကို မငဲ့ဘဲ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာငဲ့ကြတယ်၊ကဿပမြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးတဲ့နောက် အရှင်ဆရာတော်ကြီးများ ပေါ်လာတဲ့အတွက် ရဟန်းရှင်လူအများက ဘုရားတဆူပွင့်လာသလိုပင် အားကိုးနေကြပါတယ်၊ ယခုတော့ အရှင်ဆရာတော်ကြီးများဟာ ဝိနည်းအရာမှာ ဆုံးဖြတ်ရန် မသင့်တော့ပါဘူး၊ယနေ့ပင် ကဿပဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသွားပြီ သာသနာတော်လဲ ပျက်သွားပြီလို့ မှတ်ယူရပါတော့မည်ဘုရား”လို့ ကျယ်လောင်စွာသောအသံဖြင့် ငိုကြွေးမြည်တမ်းလျက် လျှောက်ထားပါတယ်၊ အဲဒီလိုလျှောက်ထားပြီးတော့ အဲဒီ ရဟန်းတော်ကလေးဟာ ငိုကြွေးမြည်တမ်းလျက် ပြန်သွားရှာပါသတဲ့။ သာသနာတော်အမြင်နဲ့ ကြည့်ယင် သိပ်ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းတာပါဘဲ။

အဲဒီအခါကျတော့မှ ဝိနည်းဓိုရ်ဆရာတော်ကြီး ၂-ပါးက သတိရပြီး နောင်တပူပန်မှုဖြစ်ကြတယ်၊ အဲဒီဆရာတော်ကြီးများ ဟာ ပကတိက အလွန်စိတ်နှလုံးကောင်းမြတ်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးများ ဖြစ်ကြပါတယ်၊ သူယုတ်မာရဟန်းကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ အားနာတာနဲ့ မှားယွင်းသွားကြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီဆရာတော်ကြီး ၂-ပါးမှာ သူယုတ်မာ တပည့်ကို ငဲ့ပြီး ငါတို့မှားသွားပြီ၊ ဘုရားသာသနာကို ချောက်ကြား

ထဲ ပစ်ချလိုက်သလို ပြုမိကြပြီလို့ ဆင်ခြင်ပြီး အလွန်ပင် နှလုံးမသာ ဖြစ်ကြပါသတဲ့။ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမသာသနာတော် ဆိုတာ လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း၊ ရှစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း။ တဆဲ့ခြောက်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ပါရမီတော်တွေကို ဖြည့်ကျင့်ပြီးမှ တည်ထောင်နိုင်တဲ့ သာသနာတော်ဘဲ၊ ဒါလောက်ရခဲတဲ့ သာသနာတော်ကို ငါတို့ဟာ ဘာမျှအဖိုးမတန်တဲ့ သင်္ကန်း သပိတ် မရိက္ခရာလောက် ဝတ်ပြုတာကလေးလောက်ကို ငဲ့ပြီး ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်အောင် ပြုမိပြီလို့ ဆင်ခြင်ပြီး အလွန်ပင်စိတ်နှလုံး ပူပန်ကြရပါသတဲ့။ အဲဒါမျိုးကို ပါဠိလို ကုက္ကုစ္စ ခေါ်တယ်။

အကတံ ဝတ မေ ကလျာဏံ၊ ကတံ ပါပံ။

မေါငါသည်။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းသောအမှုကို။ အကတံ ဝတ၊ မပြုမိဘဲရှိလေစွတကား။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကတံ ဝတ၊ ပြုမိလေစွတကားလို့ နှလုံးသွင်းပြီး စိတ်ပူပန်တဲ့ သဘောပါဘဲ။ အဲဒီဝိနည်းမိုရ်ဆရာတွေမှာ ဝိနည်းနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ပေးရမည့်ကိစ္စက ကောင်းမှုဘဲ၊ အဲဒီကောင်းမှုကို ပြုသင့်ပါလျက်နဲ့ သူတို့မပြုမိခဲ့ဘူး၊ အဆုံးအဖြတ်မပေးဘဲ လျစ်လျူရှုပြီး သူယုတ်မာရဟန်း၏ အလိုအတိုင်း နေတာက မကောင်းမှုဘဲ၊ အဲဒီမကောင်းမှုကို သူတို့ပြုမိခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီဝိနည်းမိုရ်ဆရာ ၂-ပါးဟာ အနှစ် နှစ်သောင်းတန်းကဆိုတော့ ရဟန်းမဖြစ်မီက အနှစ်တထောင် နှစ်ထောင်လောက် နှုတ်လိုက်ဦးတော့ နှစ်ပေါင်း နှစ်

သောင်းနိုးပါးမျှ ရဟန်းသီလတွေကိုလဲ ငိုရှိသေသေ ကျင့်သုံးလာခဲ့ကြတယ်၊ စာပေ ပိဋကတ်တွေကိုလဲ ပို့ချ လာခဲ့ကြတယ်၊ သမထ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်မှုကတော့ အဋ္ဌကထာမှာ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိလို့ သေသေချာချာ မသိရဘူး၊ အနည်းအကျဉ်းတော့ ရှိကောင်းရှိပါလိမ့်မယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူတို့မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ စိတ်ပူပန်မှု ကုက္ကုစ္စကြီးနဲ့ ဆိုတော့ သမာဓိဖြစ်ဖို့ ခဲယဉ်းပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလောက် အရေးမကြီးလှတဲ့ အသေးအဖွဲပြောမှားမှု ပြုမှားမှုကလေးများ ရှိယင်တောင်မှ တရားအားထုတ်တဲ့အခါ ပေါ်ပေါ်လာတတ်တယ်၊ အဲဒီစိတ်ပူပန်မှုကုက္ကုစ္စဖြစ်ပေါ်လာယင် အဲဒါကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ရတယ်၊ မပယ်နိုင်ယင်သူ့ကျွန်ခံရသလိုဘဲ၊ သမာဓိ ပညာ ဆိုတဲ့ အကျိုးစီးပွားတွေကိုဖြစ်အောင် မလုပ်နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဘုရားဟော ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ဘုန်းကြီးက ဆောင်ပုဒ်တခုစီထားတယ်၊ "ပျံ့လွင့်,ပူပန်၊ သူ့ကျွန်ခံ၊ အမြန်ပယ်ဖျောက်လေ"တဲ့။ ကဲ-အဲဒါကလေး ဆိုကြရမယ်။

ပျံ့လွင့်, ပူပန်၊ သူ့ကျွန်ခံ၊ အမြန်ပယ်ဖျောက်လေ။ (ဆို)

စိတ်တွေ ဟိုရောက် ဒီရောက်နဲ့ ပျံ့လွင့်နေတာက ဥဒ္ဓစ္စ တဲ့၊ ပြောမှားခဲ့တယ် ပြုမှားခဲ့တယ်လို့ ထပ်ခါထပ်ခါ ကြံတွေးပြီး စိတ်နှလုံး ပူပန်နေတာက ကုက္ကုစ္စ တဲ့။ အဲဒီပျံ့လွင့်မှုနှင့် စိတ်ပူပန်မှုဟာ သူတပါး၏ ကျွန်ခံနေရတာနဲ့ တူပါတယ်တဲ့။ ရှေးခေတ်တုန်းက အရှင်သခင်နဲ့ ကျွန်ဆိုတဲ့စနစ်ရှိတယ်၊ တချို့မှာ

ငွေသုံးလေးဆယ်လောက် အကြွေး မဆပ်နိုင်တာနဲ့လဲ ကျွန်ခံရတယ်၊ ကျွန်ကမွေးလာတဲ့ သားသမီးတွေလဲ အကုန်လုံး ကျွန်ဖြစ်ရတယ်။ အဲဒီကျွန်ဟာ အရှင်သခင် ခိုင်းတာကို လုပ်ရတယ်၊ ထားရာမှာ နေရတယ်၊အရှင်သခင်ကပေးတဲ့ အစာအဝတ်အသုံးအဆောင်ကိုသာ စားရ ဝတ်ရ သုံးရတယ်၊ ကိုယ်သွားလိုရာ မသွားနိုင်ဘူး၊ ကိုယ့်အတွက် စီးပွါးရေး ကြီးပွါးရေး အလုပ်ကို မလုပ်နိုင်ဘူး၊ အရှင်သခင်က ရိုက်နှက်လို့သေသွားယင်လဲ အရှင်သခင်မှာ ဘာအပြစ်မှမရှိဘူး၊ အရှင်သခင်က သူ့ကျွန်ကို ရောင်းချင်လဲ ရောင်းစားနိုင်တယ်၊ ယခုကာလ နွားကျွဲများလိုဘဲ ဖြစ်နေပါတယ်၊အလွန်ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ ကျွန်စံနစ်ဆိုးကြီးပါဘဲ၊ အဲဒီကျွန်စံနစ်ဆိုးကြီးကို ဥရောပက ပညာရှိတွေက ဥပဒေပြုပြီး ပယ်ဖျက်လိုက်တာနဲ့ ယခုအခါမှာတော့ ထင်ထင်ရှားရှားမရှိတော့ပါဘူး။ အဲဒီလိုပြုပြင်ကြတဲ့ ပညာရှိတွေဟာ အလွန်ပင်ချီးကျူးစရာကောင်းပါပေတယ်။ဒါပေမဲ့ ယခုခေတ်မှာလဲ တချို့အရပ်ဒေသ နိုင်ငံမှာ အုပ်ချုပ်သူတွေက အရှင်သခင် ဖြစ်ပြီး အများလူထုက ကျွန်သဖွယ်ဖြစ်နေတာလဲရှိသေးတယ်လို့ ကြားရတယ်၊ ကြားရတဲ့အတိုင်း ဟုတ်မှန်ယင်တော့ အဲဒီစံနစ်ဟာလဲ ကြောက်စရာကောင်းတာဘဲ။ အဲဒီကျွန်မှာ ကိုယ့်အကျိုး ဖြစ်အောင် ကြီးပွါးချမ်းသာအောင် လုပ်ကိုင်နိုင်ခွင့် မရှိတာလိုဘဲ စိတ်ပျံ့လွင့်နေယင် စိတ်ပူပန်နေယင် သမာဓိပညာဆိုတဲ့ အကျိုးစီးပွါးကို ဖြစ်ထွန်းအောင်မလုပ်နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် စိတ်ပျံ့လွင့်ယင် စိတ်ပူပန်ယင် ကျွန်ခံရတာဘဲလို့ ဆင်ခြင်ပြီး အဲဒီစိတ်ပျံ့လွင့်မှု စိတ်ပူပန်မှုကို ပယ်ရမယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပယ်ရမှာလဲ

ဆိုယင် အဲဒီ ပျံလွင့်တဲ့စိတ် ပူပန်တဲ့စိတ်ကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်လိုက်ရ ပါတဲ့။

ယခုပြောနေတဲ့ ဟေမဝတ သာတာဂိရိတို့၏အလောင်းဖြစ်ကြတဲ့ ဝိနည်းဓိုရ်ဆရာတော်ကြီး ၂-ပါးမှာတော့ ဒီစိတ်ပူပန်မှုကုက္ကုစ္စကို လုံးဝ ကင်းပျောက်သွားအောင် မပယ်နိုင်ကြဘူး၊ ဒါကြောင့် ပျံတော်မူခါနီးမှာ ပေါ်လာတယ်၊ သူတို့မှာအနှစ်နှစ်သောင်းနီးပါး ကာလပတ်လုံး ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ ရဟန်း သီလကုသိုလ်တွေလဲရှိတယ်၊ စာပေပို့ချတဲ့ ကုသိုလ်တွေလဲ ရှိတယ်၊ အဲဒီကုသိုလ်တွေဟာ စတုမဟာရာဇ် ထာဝတိံသာ ယာမာအစ ရှိတဲ့ နတ်ပြည် ၆-ထပ်သို့ရောက်စေနိုင်တဲ့ သတ္တိ ရှိကြပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီစိတ်ပူပန်မှုကြောင့် အထက်နတ်ပြည်တွေကိုမရောက်ကြရဘူး၊ ပျံတော်မူပြီးတဲ့အခါ တပါးက ဟိမဝန္တာတောင်၌ ယက္ခခေါ်တဲ့ဘီလူးမျိုးထဲမှာဖြစ်ရတယ်၊ သူ့ကိုဟေမဝတလို့ခေါ်ဘယ်၊ တပါးက ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းလို့ခေါ်တဲ့ အိန္ဒိယအလယ်ပိုင်းက ရာဇဂြိုဟ်ရဲ့တောင်ဘက်ဆီကသာတဆိုတဲ့တောင်မှာ ယက္ခမျိုးဘဲ ဖြစ်ရတယ်၊ပင်လယ်ကမ်းခြေဆီက ဥဒယဂိရိ ဒန္တဂိရိဆိုတဲ့တောင် မျိုးတွေထဲက ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါတယ်၊သာတတောင်မှာဖြစ်လို့ သူ့ကို သာတာဂိရိလို့ခေါ်ပါတယ်။ သူတို့ ၂-ဦးလုံးဟာ ကုဝေရနတ်မင်းကြီး၏ယက္ခသေနာပတိ-ဘီလူးစစ်ဗိုလ်ကြီး ၂၈-ဦးထဲကအပါအဝင် ယက္ခရာဇာခေါ်တဲ့ ဘီလူးနတ်မင်းများ ဖြစ်ကြပါတယ်၊ နတ်မျိုးထဲကပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ယက္ခ-ဘီလူးမျိုးဆိုတော့ အထက် နတ်များလို အရုပ်အဆင်းကတော့ ချောမောလှပပုံမရဘူး၊ ခပ်

ကြမ်းကြမ်းဖြစ်ဟန်တူပါတယ်။ သူတို့၏ အခြေအရုံငါးရာစီသော-ရဟန်းများလဲ သူတို့နှင့်အတူ နတ်ဘီလူးများပင် ဖြစ်ကြရတယ်။

တနေ့သောအခါ နတ်သဘင်အစည်းအဝေးမှာ ဟေမဝတနတ်မင်းနှင့် သာတာဂိရိနတ်မင်းတို့ဆုံမိကြတဲ့အခါ အချင်းချင်းမေးမြန်းပြီးသိကြရတဲ့အဟုတ်နှလုံးမသာဖြစ်ပြီးဝမ်းနည်းစကားပြောကြတယ်၊ ကျုပ်တို့ဗျာ အနှစ်နှစ်သောင်းပတ်လုံး ရဟန်းတရားကို ကျင့်သုံးခဲ့ကြပါလျက်နဲ့ သူယုတ်မာ တပည့်တယောက်အတွက်ကြောင့် နစ်နာကြရသဗျာ၊ အထက် နတ်ပြည်တွေမှာဖြစ်နိုင်လောက်တဲ့ ကုသိုလ်တွေ ရှိပါလျက်နဲ့ အဲဒီမှာတောင်မဖြစ်ကြရဘဲ ယက္ခမျိုးထဲမှာ ဖြစ်ကြရတာ သိပ်နာတာဘဲဗျာ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ဖို့ဆိုတာကတော့ ဝေးနေတာဘဲ၊ ကျုပ်တို့ကို ကိုးကွယ်လှူဒါန်းနေကြတဲ့ ဒကာ ဒကာမတွေကတော့ အထက်နတ်ပြည်တွေ ရောက်နေကြတယ်၊ ယခု ကျုပ်တို့က သူတို့အောက် ရောက်နေကြရတယ်၊ သိပ်နစ်နာတာဘဲ-စသည်ဖြင့် ဝမ်းနည်းစကားပြောကြတယ်။ အဲဒီလိုပြောပြီးတော့ အချင်းချင်း ဒီလို ကတိကဝတ်ပြုကြတယ်၊ ဟိမဝန္တာတောင်မှာ ထူးထူးဆန်းဆန်း ပေါ်လာယင်လဲ ဟေမဝတနတ်က သတင်းစကားပြောကြားဘို့၊ အိန္ဒိယအလယ်ပိုင်းဆိုတာ ဘုရား အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများဖြစ်ပေါ်ရာ ဌာနဖြစ်တဲ့အတွက် အထူးအဆန်းဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အခါ သာတာဂိရိနတ်က သတင်းစကားပြောကြားဘို့ဆိုတဲ့ ကတိကဝတ်ပြုထားကြတယ်။

အဲဒီကနောက် ကဿပမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော် ကွယ်ခဲ့တယ်၊ လူတို့၏အသက်တမ်းဟာ အနှစ်နှစ်သောင်းမှဆုတ်ယုတ်ပြီး ဆယ်နှစ်တမ်းရောက်တယ်၊ အဲဒီမှာ ကပ်ဆိုးကြီးနဲ့ လူတွေကုန်လုနီးပါး သေကြေပျက်စီးကြရတယ်၊ ဒါကြောင့် ကျန်တဲ့လူဘွေက သံဝေဂဖြစ်ပြီး မေတ္တာအစရှိတဲ့ကုသိုလ်တရားကိုပွားကြတဲ့အတွက် လူတို့၏ အသက်တမ်းဟာ တဖြည်းဖြည်း တိုးတက်ပြီး အသင်္ချေယျတမ်းကို ရောက်တယ်၊ တဖန် လူတွေက ကိုယ်ကျင့်တရား ဆုတ်ယုတ်တဲ့အတွက် အသက်တမ်းဟာ ဆုတ်ယုတ်လာပြန်တယ်၊ အနှစ်တရာတမ်းရောက်တဲ့အခါ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၂၅၅၂-နှစ်မြောက်က ဒီလို ကဆုန်လပြည့်နေ့မှာ ဘုန်းကြီးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာတယ်၊ ပွင့်တော်မူပြီးတဲ့နောက် ၂-လမြောက် ဝါဆိုလပြည့်နေ့မှာ မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ် ဆိုတဲ့ တရားကို တရားဦးအဖြစ်ဖြင့် ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ အဲဒီတရားကို ကြားနာပြီး လူသားထဲက အရှင်ကောဏ္ဍည သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်တရားထူးကိုရတယ်၊ ဗြဟ္မာတွေက ၁၈-ကုဋေ နတ်တွေကတော့ မရေမတွက်နိုင်အောင် များစွာပင် တရားထူးကို ရကြတယ်၊ သာတာဂိရိနတ်ကတော့ တရားနာနေရင်း သူ့မိတ်ဆွေ ဟေမဝတနတ်ကို သတိရတာနဲ့ လျှောက်ပြီး ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ မတွေ့ရလို့ ဘာကြောင့်မလာပါလိမ့် စသည်ဖြင့် စိတ်ပျံ့လွင့်နေတဲ့အတွက် အဲဒီတုန်းက တရားထူးကို မရခဲ့ဘဲ အစနားပိုင်းက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဟေမဝတနတ်ကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး ဒုတိယအကြိမ်လာတော့မှ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့တရားကို ကြား

နာပြီး အခြေအရံ နတ်ဘီလူးတထောင်နှင့်တကွ နတ်မင်း ၂-ဦး လုံးသောတာပတ္တိ မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကို ရကြပါတယ်၊ အဲဒီလို တရားထူးရပြီးတဲ့နောက် ဟေမဝတနတ်က ဂါထာ တပုဒ်ဖြင့် တဖန် မေးလျှောက်တယ်၊ အဲဒီလို မေးလျှောက်ပြီးတဲ့ အခါ အလွန်ကြည်ညိုဝမ်းသာပြီး မြတ်စွာဘုရားကို ချီးကျူးပူဇော်တယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ဒီလိုလဲ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနဲ့ ကျေညာပြောကြားပါတယ်။

ဟေမဝတ၏ ကျေညာချက်

တေ မယံ ဝိစရိဿာမ၊
ဂါမာ ဂါမံ နဂါ နဂံ။
နမဿမာနာ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊
ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ-တဲ့။

တေ မယံ၊ မြတ်စွာဘုရားထံမှ တရားနာကြ၍ တရားထူးကို သိကြရသော ထိုငါတို့သည်၊ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ နမဿမာနာ၊ ရှိခိုးပူဇော်ကုန်လျက်။ ဓမ္မဿ၊ တရားတော်၏။ သုဓမ္မတံ စ၊ ကောင်းသော တရား၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ နမဿမာနာ၊ ပူဇော် ဟောပြောကုန်လျက်။ ဂါမာ ဂါမံ၊ တရွာမှ တရွာသို့။ နဂါနဂံ။ တတောင်မှ တတောင်သို့။ ဝိစရိဿာမ၊ လှည့်လည်သွားကာ ကျေညာကြပါကုန်အံ့ သတည်း-လို့ ကျေညာပြောကြားပါတယ်။

အဲဒါ ဟေမဝတနတ်က တရားထူးကို သိရတဲ့အတွက် ဘုရားနှင့် တရားတော်ကို အလွန်ကြည်ညိုသဒ္ဓါဖြစ်ပြီးတော့ ဘုရားဂုဏ် တရားဂုဏ်များကို တရွာမှတရွာ တတောမှတတော တတောင်မှ တတောင်သို့ လှည့်လည်သွားလာပြီး ကြော်ငြာမယ် ကြွေးကြော်မယ်လို့ ကျေညာလိုက်တဲ့စကားပါဘဲ၊ အဲဒီတုန်းက သံဃာမထင်ရှားသေးလို့ သံဃာကိုတော့ ဖော်မထားဘူးလို့ယူရမယ်။ တရားစစ် တရားမှန် သိသွားတဲ့သူက ဘုရားတရား သံဃာဂုဏ်ကို အမှန်အတိုင်းသိသွားတော့ ဒီလိုဘဲ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနဲ့ ပြောဆိုလေ့ရှိပါတယ်၊ မိမိလိုပင် သူတပါးတွေအားလဲ တရားမှန်ကို သိစေလို့တဲ့အတွက် တိုက်တွန်းပြောကြားလိုတယ်၊ဒါက ဓမ္မတာပါဘဲ။ အဲဒီ ဟေမဝတနတ်ချီးကျူးပုံကို ဘုန်းကြီးက ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ "ဘုရား တရား ဂုဏ်များချီးကာ၊ တရွာမှသွား တခြားမြို့ရွာ၊ (နတ်ဘီလူးရွာတွေ တရွာဝင် တရွာထွက် သွားမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်) တော တောင်သစ်ဟောင်း ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ၊ငါတို့များလှည့်သွားနေတော့မှာ"-တဲ့၊အဲဒါကိုဆိုကြိုရမယ်။

ဟေမဝတ၏ ကျေညာချက် ဆောင်ပုဒ်

ဘုရားတရား ဂုဏ်များချီးကာ၊
တရွာမှသွား တခြားမြို့ရွာ။
တောတောင်သစ်ဟောင်း ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ၊
ငါတို့များ လှည့်သွားနေတော့မှာ၊

ဟေမဝတသုတ် တရားတော်ကတော့ ပြည့်စုံ သွားပါပြီ။ နောက်တကြိမ်ဟောဘို့အစဉ်ကျနေတာကတော့ အနတ္တလက္ခဏ သုတ်ပဲ၊ အဲဒီသုတ်ကို ဟောဘို့ လျှောက်ထားချက်လဲ ရှိတယ်၊ အဲဒီသုတ်ကိုလဲ ဒီသုတ်လိုဘဲ ဖြည်းဖြည်းချင်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံဟော ရမယ်။ ဒီကနေ့တော့ ဒီသုတ်မှာ မြတ်စွာဘုရား ဖြေရှင်း ဟော ကြားတဲ့ ဂါထာ ၄-ပုဒ်ရဲ့ ဆောင်ပုဒ်များကို ရွတ်ဆိုပူဇော်ပြီး တရားသိမ်းကြစို့။

ခြောက်ပါးရှိက လောကဖြစ်သည်၊
ခြောက်ပါးမှာချည်း ပေါင်းသင်းနေသည်။
ခြောက်ပါးကိုစွဲ လူဘဲခေါ်သည်၊
ခြောက်ပါး၌ အားစိုက်ပင်ပန်းသည်။

ငါးဖြာကာမ ဆဋ္ဌစိတ်တွင်၊
ငါ့ဟာငါဘဲ ယူစွဲထင်မြင်။
ထိုမှာဖြစ်ထိုက် နှစ်ခြိုက်ပယ်လျှင်၊
ဆင်းရဲမှ လွတ်ရယောဂီရှင်။

သီလသန့်ရှင်း အတွင်းမှာပင်၊
ကြံရှုမှုရှိ သတိထင်လျှင်။
စိတ်တည်ကြည်ရင်း ဉာဏ်လင်းသိမြင်၊
ဩဃများ ကူးသွားယောဂီရှင်။

ကာမဂုဏ်ထဲ တပ်စွဲရှောင်ကြဉ်၊
သံယောဇဉ်များ လွန်သွားလေလျှင်။
နန္ဒီရာဂ ဘဝကုန်စင်၊
ပင်လယ်မြစ် မနစ်ယောဂီရှင်။

ဟေမဝတနတ်ရဲ့ ကျေညာပုံကိုလဲ ဆိုကြဦးစို့။

ဘုရားတရား ဂုဏ်များချီးကာ၊
တရွာမှသွား တခြားမြို့ရွာ။
တောတောင်သစ်ဟောင်း ရွှေပြောင်းသွားလာ၊
ငါတို့များ လှည့်သွားနေတော့မှာ။

နိဂုံးချုပ် တရားသိမ်း ဆုတောင်း

ဤ ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်ကို ရိုသေစွာ နာယူမှတ်သားကြရသော ဓမ္မသဝနကုသိုလ်ကံစေတနာတို့၏အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် ယခုတရားနာပရိသတ်အပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့သည် ဤဒေသနာတော်၌လာရှိသည့်အတိုင်း ဩဃလေးပါးရေစီးကြောင်း ရေယဉ်များကို ကျော်လွှားကူးမြောက်နိုင်ရန်၊ ကူးမြောက်နိုင်သဖြင့် သံသရာနက်ကျယ်မြစ်ပင်လယ်၌ မနစ်မြုပ်ရန် ဒွါရ ၆-ပါး၌ ကျရောက်လာသော အာရုံ ၆-ပါးတို့ကို

မှန်စွာသိအောင် ရှုမှတ်သောအားဖြင့် ယင်းအာရုံတို့၌ ဖြစ်ထိုက်သော နှစ်သက်တပ်စွဲမှု နန္ဒီရာဂကိုပယ်နိုင်ကြ၍ ဝိပဿနာဉာဏ်အစဉ် အရိယမဂ်ဉာဏ်အစဉ်ဖြင့် ဆင်းရဲခပ်သိမ်းအကုန်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လျင်မြန်စွာဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော် ဆဋ္ဌမပိုင်းပြီး၏။

ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော် အလုံးစုံပြီး၏။

သံဃဥပုသ်ပြုရာ၌

တပါးတည်း ဥတ်ထား၍ စိစစ်ပုံ

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယျ။

ယခုအခါ ကိံသံဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ-ဟူသော နိဒါန်းပါဠိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ-ဟူသော ဥတ်ပါဠိတော်တို့နှင့်အညီ ပုဗ္ဗကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္စတို့ကို စိစစ် လျှောက်ကြားပြီးလျှင် ပတ္တကလ္လ အင်္ဂါတို့ကိုလည်း စိစစ် လျှောက်ကြားပါမည် အရှင်မြတ်တို့ ဘုရား။

သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။

ဥပေါသထဿ ဧတာနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ-ဟူ၍-

အဋ္ဌကထာဆရာ မဟာထေရ်မြတ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သည်နှင့် အညီ....

(၁) ဥပုသ်ပြုရာသိမ်တွင်း၌ တံမြက်လှည်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပါပြီ (အရှင်ဘုရား)။

(၂) ယခု အခါ နေ၏ အရောင် အလင်းကို ရဆဲ ဖြစ်သောကြောင့် မီးထွန်းဘွယ် ကိစ္စ မရှိ ပြည့်စုံပါပြီ (အရှင်ဘုရား)။

(၃) သောက်ရေ သုံးရေ တည်ထားခြင်း ကိစ္စ ပြီးပါပြီ (အရှင်ဘုရား)။

(၄) နေရာခင်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပါပြီ (အရှင်ဘုရား)။

ဤလေးပါးသော အမှုကိစ္စတို့ကို သံဃာ မစည်းဝေးမီ ရှေးအဖို့က ကြိုတင်၍ပြုအပ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗကရဏ-ဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသည် အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ၊ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ၊
ဥပေါသထဿ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ—ဟူ၍—
အဋ္ဌကထာဆရာ မဟာထေရ်မြတ်တို့မိန့်ဆိုတော် မူအပ်သည်နှင့်အညီ—

(၁) ယခု ဉပုသ်ပြုရာ ဤသိမ်အတွင်း၌ သံဃာ့အစည်းအဝေးသို့ မလာရောက်နိုင်သော ရဟန်းများမရှိသောကြောင့် ဆန္ဒကို ဆောင်ဘွယ် လျှောက်ကြားဘွယ်မရှိ ပြည့်စုံပါပြီ (အရှင်ဘုရား)။

(၂) ပါရိသုဒ္ဓိကိုလည်း ဆောင်ဘွယ် လျှောက်ကြားဘွယ် မရှိ ပြည့်စုံပါပြီ (အရှင်ဘုရား)။

(၃) ဥတုသည် ဟေမန္တဥတု ဂိမှဥတု ဝဿာနဥတု-ဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိပါသည်၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ယခုရောက်ဆဲ ဥတုသည်(ဝဿာန) မိုးဥတု ဖြစ်ပါသည်၊ ဤဥတု၌ ရှစ်ပက္ခ ရှိသည်တို့တွင် ယခု ရောက်ဆဲပက္ခ

သည် (အစဆုံး ပဌမပက္ခဖြစ်၍ လွန်ပြီးမရှိ ခုနစ်ပက္ခ ကြွင်းကျန်ပါသေးသည်) (နှစ်ခုမြောက် ဒုတိယပက္ခ ဖြစ်၍ တစ်ပက္ခ လွန်ခဲ့ပါပြီ၊ ခြောက်ပက္ခ ကြွင်းကျန် ပါသေးသည်....နောက်ဆုံး အဋ္ဌမပက္ခဖြစ်၍ ခုနစ်ပက္ခ လွန်ခဲ့ပါပြီ၊ အကြွင်းပက္ခ မရှိတော့ပါ) (အရှင် ဘုရား)။

[ဝါထပ်မည့်နှစ် ဒွေဥတုဖြစ်လျှင် ''ရှစ်ပက္ခရှိသည်တို့ တွင်'' ဟုရာ၌ ''ဝါထပ်၍ ဆယ်ပက္ခရှိသည်တို့တွင်'' ဟု ပြင်၍ ရောက်ဆဲ ပက္ခအားလျော်စွာ ပြောဆို ရာ၏။]

(၄) ယခုအခါ ဤသိမ်အတွင်း၌ ဥပုသ်ပြုရန် စည်းဝေး တည်နေလျက်ရှိသော ရဟန်းတော် အရေအတွက်မှာ (ငါးကျိပ်ကိုးပါး) ရှိပါသည် (အရှင်ဘုရား)။

(၅) ယခုအခါ သာသနာတော်၌ ဘိက္ခုနီမတို့ ထင်ရှား မရှိသောကြောင့် ဘိက္ခုနီမတို့၏ဩဝါဒခံရန်တောင်း ပန်သောစကားကို သံဃာတော်အား လျှောက်ကြား ဘွယ်မရှိ ပြည့်စုံပါပြီ (အရှင်ဘုရား)။

ဤငါးပါးသော အမှုကိစ္စတို့ကို သံဃာ စည်းဝေး ပြီး နောက် ဥပုသ်မပြုမီ (ပါတိမောက် ရွတ်ဆိုမပြုမီ) ရှေးအဖို့၌ ပြုအပ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗကိစ္စ-ဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသည် အရှင် ဘုရား။

ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ။
သဘာဂါပတ္တိယော စ နဝိဇ္ဇန္တိ၊
ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ၊
ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ-ဟူ၍...

အဋ္ဌကထာဆရာ မဟာထေရ်မြတ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သည်နှင့်အညီ....

(၁) ဥပုသ်သည် သာမညလက္ခဏာအားဖြင့် တပါးတည်းသာဖြစ်ပါသည်၊ဝိသေသလက္ခဏာအားဖြင့်သော်ကားစာတုဒ္ဒသီ ဥပုသ် ပန္နရသီဥပုသ် သာမဂ္ဂီဥပုသ်-ဟူ၍ နေ့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါး၊ သံဃဥပုသ် ဂဏဥပုသ် ပုဂ္ဂလဥပုသ်-ဟူ၍ ပြုတတ်သော ကာရကပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါး၊ သုတ္တုဒ္ဒေသဥပုသ် ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ် အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်-ဟူ၍ ပြုအပ်သောအခြင်းအရာ ကာတဗ္ဗာကာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်-သုံးပါး ဤသို့အားဖြင့် ၉-ပါးအပြားရှိပါသည်၊ထို၉-ပါးတို့တွင် ယခုပြုလတံ့သော ဥပုသ်သည် နေ့၏ အစွမ်း အားဖြင့် (ပန္နရသီဥပုသ်) (စာတုဒ္ဒသီဥပုသ်) ဖြစ်ပါသည်၊ ပြုတတ်သောကာရက ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သံဃဥပုသ်ဖြစ်ပါသည်၊ ပြုအပ်သော အခြင်းအရာ ကာတဗ္ဗာကာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုတ္တုဒ္ဒေသ ဥပုသ်ဖြစ်ပါသည် (အရှင်ဘုရား)။

(၂) ဤသုတ္တုဒ္ဒေသ သံဃဥပုသ်ကို ပြုရာဝယ် လေးပါးလေးပါးထက် အလွန် ဖြစ်သော ရဟန်းတော်တို့သည် တခုတည်းသော သိမ်အတွင်း၌ အချင်းချင်း ၂-တောင့်ထွာ

ဟတ္ထပါသ် ဆက်စပ်လျက် ကာယသာမဂ္ဂီပေး၍ စည်းဝေးတည်နေကြလျှင် ဤသံဃဥပုသ်ကံအား လျှောက်ပတ်ပါသည်၊ ယခုအခါ (လေးပါးသော) (လေးပါးထက်အလွန် ငါးကျိပ်ကိုးပါးသော) ရဟန်းတော်တို့သည် တခုတည်းသော သိမ်အတွင်း၌ အချင်းချင်း ၂-တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ် ဆက်စပ်လျက် ကာယသာမဂ္ဂီပေး၍ စည်းဝေး တည်နေကြပါကုန်ပြီ (အရှင်ဘုရား)။

(၃) စည်းဝေးတည်နေကြသော ထိုရဟန်းတို့သည် ဒေသနာ ပြောကြားကြပြီးဖြစ်၍ သဘာတူဝတ္ထုကြောင့် သင့်သော အာပတ်မှ ကင်းစင်ကြပါကုန်ပြီ (အရှင်ဘုရား)။

(၄) လူ ဘိက္ခုနီ အစရှိသော နှစ်ကျိပ် တယောက်သော ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သံဃာတော်၏ ၂-တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်မှ အပ ပြုသောအားဖြင့် ကြဉ်အပ်ပါကုန်ပြီ (အရှင်ဘုရား)။

ဤလေးပါးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ဥပုသ်ကံကို လျှောက်ပတ်သောအခါရှိသော ပတ္တကလ္လ-ကံ-ဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ပုဗ္ဗကရဏ-ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတွာ ဒေသိတာပတ္တိကဿ သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုံ အာရာဓနံ ကရောမ။

သာဓု သာဓု သာဓု

ပါတိမောက်ပြပုံအကျဉ်း

ပါရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရောစေထ။ ပ။ ဧဝ- မေတံ ဓာရယာမိ။

တတြိမေ စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ။ ပ။ ဧဝ မေတံ ဓာရယာမိ။

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော တေရသ သံဃာဒိသေသာ။ ပ။ ဓာရယာမိ။

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ ပ။ ဓာရယာမိ။

(အကြွင်း သုတဖြင့် သိမ်းပုံ)

ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခေါ အာယသ္မန္တော နိဒါနံ။ ပ။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ။ သုတာ ခေါ ပနာယသ္မန္တေဟိ တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ၊ သုတာ ဒွေနဝုတိ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ၊ သုတာ စတ္တာရော ပါဋိဒေသနီယာ ဓမ္မာ၊ သုတာ သေခိယာ ဓမ္မာ၊ သုတာ သတ္တ အဓိကရဏသမထာ ဓမ္မာ၊ ဧတ္တကံ တဿ ဘဂဝတော။ ပ။ အဝိဝဒ မာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။

အနိယတုဒ္ဒေသော စတုတ္ထော။

သာဓု သာဓု သာဓု

(ပါတိမောက်ပြပုံ အကျဉ်းပြီး၏။)

(ဝိတ္ထာရုဒ္ဒေသပြပုံကိုလည်း နည်းမှီ၍ သိနိုင်ပြီ)

သံဃ ပဝါရဏာ ပြုပုံအကျဉ်း

တပါးတည်း ဥတ်ထားစိစစ်၍သံဃပဝါရဏာအကျဉ်း ပြုလိုလျှင် အောက်ပါအစီအစဉ်အတိုင်းပြုရာ၏။

သုဏာတုမေ ဘန္တေ (အာဝုသော) သံဃော၊ အဇ္ဇ ၁ဝ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တေဝါစိကံ ပဝါရေယျ။

ယခုအခါ ကို သံဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ-ဟူသော ပါတိမောက်နိဒါန်းပါဠိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ-ဟူသော ဥတ်ပါဠိတို့နှင့် အညီ။ ပ။ စိစစ်လျှောက်ကြားပါသည် အရှင်ဘုရားတို့။

သမ္မဇ္ဇနီ။ ပ။ ပဝါရဏာယ ဧတာနိ။ ပ။ နှင့်အညီ-

(၁) ပဝါရဏာပြုရာ သိမ်အတွင်း၌ တံမြက်လှည်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပါပြီ။ ပ။ ပုဗ္ဗကရဏ-ဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ဆန္ဒပဝါရဏာဥတုက္ခာနံ။ ပ၊ ပဝါရဏာယ ဧတာနိ။ ပ။ နှင့်အညီ....

(၁) ယခု ပဝါရဏာပြုရာ သိမ်အတွင်း၌။ ပ။ ပြည့်စုံပါပြီ (အရှင်ဘုရား)။

(၂) ပဝါရဏာကိုလည်း ဆောင်ဘွယ်လျှောက်ကြားဘွယ် မရှိ ပြည့်စုံပါပြီ (အရှင်ဘုရား)။

(၃) ဥတုသည်။ ပ။ ယခုရောက်ဆဲ ဥတုသည် ဝဿာန-မိုး ဥတု ဖြစ်ပါသည်၊ ဤဥတု၌ ရှစ်ပက္ခရှိသည်တို့တွင် ယခုရောက်ဆဲ

ပက္ခသည် ခြောက်ခုမြောက် ဆဋ္ဌမပက္ခ ဖြစ်၍ ငါးပက္ခ လွန်ခဲ့ပါပြီ၊ နှစ်ပက္ခ ကြွင်းကျန်ပါသေးသည် (အရှင်ဘုရား)။

(၄) ယခုအခါ ဤသိမ်အတွင်း၌ ပဝါရဏာပြုရန် စည်းဝေး တည်နေလျက်ရှိသော ရဟန်းတော် အရေအတွက်မှာ ( ) ပါး ရှိပါသည် (အရှင်ဘုရား)။

(၅) ယခုအခါ သာသနာတော်၌ ဘိက္ခုနီမတို့။ ပ။ပြည့်စုံပါပြီ (အရှင်ဘုရား)။

ဤငါးပါးသော အမှုကိစ္စတို့ကို သံဃာ စည်းဝေးပြီးနောက် ပဝါရဏာမပြုမီ ရှေးအဖို့၌ ပြုအပ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗကိစ္စ-ဟုခေါ်ဆိုအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ပဝါရဏာ ယာဝတိကာ စ။ ပ။ ပတ္တကလ္လတ္တံ ဝုစ္စတိ-ဟူ၍-

အဋ္ဌကထာဆရာ မဟာထေရ်မြတ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သည်နှင့်အညီ-

(၁) ပဝါရဏာသည် သာမည လက္ခဏာအားဖြင့် တပါးတည်းသာ ဖြစ်ပါသည်၊ ဝိသေသလက္ခဏာအားဖြင့် သော်ကား စာတုဒ္ဒသီပဝါရဏာ ပန္နရသီပဝါရဏာသာမဂ္ဂီ ပဝါရဏာ-ဟူ၍ နေ့၏အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါး၊ သံဃပဝါရဏာ ဂဏပဝါရဏာ ပုဂ္ဂလပဝါရဏာ-ဟူ၍ ပြုတတ်သော ကာရက ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါး၊ တေဝါစိကပဝါရဏာ ဒွေဝါစိကပဝါရဏာ ဧကဝါစိကပဝါရဏာ သမာနဝဿိက ပဝါရဏာ-ဟူ၍ပြုအပ်သော အခြင်းအရာ ကာတဗ္ဗာကာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့် လေး

ပါး=ဤသို့အားဖြင့် ဆယ်ပါး အပြားရှိပါသည်၊ ထိုဆယ်ပါးတို့တွင် ယခု ပြုလတံ့သော ပဝါရဏာသည် နေ့၏အစွမ်းအားဖြင့် ပန္နရသီ ပဝါရဏာ ဖြစ်ပါသည်၊ ပြုတတ်သော ကာရက ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သံဃပဝါရဏာဖြစ်ပါသည်၊ ပြုအပ်သော အခြင်းအရာ ကာတဗ္ဗာကာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် လျှောက်ဆိုဖိတ်ကြားလျက် ပြုအပ်သော တေဝါစိက ပဝါရဏာ ဖြစ်ပါသည် (အရှင်ဘုရား)။

(၂) ဤသံဃပဝါရဏာကိုပြုရာဝယ် ငါးပါးငါးပါးထက်အလွန်ဖြစ်သော ရဟန်းတော်တို့သည် တခုတည်းသော သိမ်အတွင်း၌ အချင်းချင်း ၂-တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ် ဆက်စပ်လျက် ကာယသာမဂ္ဂီပေး၍ စည်းဝေးတည်နေကြလျှင် ဤသံဃ ပဝါရဏာကံအား လျှောက်ပတ်ပါသည်၊ ယခုအခါ (ငါးပါးသော) (ငါးပါးထက်အလွန်....ပါးသော) ရဟန်းတော်တို့သည် တခုတည်းသောသိမ်အတွင်း၌။ပ။ကြဉ်အပ်ပါကုန်ပြီ(အရှင်ဘုရား)။

ဤလေးပါးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ပဝါရဏာကံကို လျှောက်ပတ်သောအခါရှိသော ပတ္တကလ္လံ-ဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ပုဗ္ဗကရဏ-ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတွာ ဒေသိတာပတ္တိကဿ သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပဝါရဏံ ကာတုံ အာရာစနံ ကရောမ။

သာဓု သာဓု သာဓု။

သံဃံ အာဝုသော ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒန္တုမံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ....တတိယမ္ပိ အာဝုသော သံဃံ ပဝါရေမိ။ ပ။ ပဋိကရိဿာမိ။

သံဃံ ဘန္တေ ပဝါရေမိ။ ပ။ ပဋိကရိဿာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ..... တတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃံ ပဝါရေမိ။ ပ။ပဋိကရိဿာမိ။

\+ \+ \+

သံဃပဝါရဏာပြုပုံအကျယ်

ဥတ်ထားခြင်းနှင့် အမေးအဖြေတို့ကို ၂-ပါး ဆောင်ရွက်၍ သံဃပဝါရဏာအကျယ်ပြုလိုလျှင် အောက်ပါအစီအစဉ်အတိုင်း ပြုရာ၏။

(အဖြေသကသမ္မုတိဥတ်ထားရန်)

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ အာယသ္မန္တံ(ကုသလံ) ပဝါရဏာဥတ္တိဌပနံ အဖြေသေယျံ။

(တောင်းပန်ရန်)

သံဃော ဘန္တေ အာယသ္မန္တံ (ကုသလံ) ပဝါရဏာဥတ္တိဌပနံ အဖြေသတိ၊ ဌပေတု ဘန္တေ အာယသ္မာ(ကုသလော) ပဝါရဏာ ဥတ္တိံ ။ ဒုတိယမ္ပိ....။ တတိယမ္ပိ....။

အာမ ဌပေဿာမဟံ အာဝုသော ပဝါရဏာဥတ္တိ ဟုဝန်ခံ၍ အောက်ပါအတိုင်း တေဝါစိကပဝါရဏာဥတ်ကို ထားရာ၏။

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တေဝါစိကံ ပဝါရေယျ။ (တေဝါစိကပဝါရဏာဥတ်)

(ပုစ္ဆကသမ္မုတိဥတ်ထားရန်)

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ အာယသ္မန္တံ (သုမနံ) ဝိနယံ ပုစ္ဆေယျံ။

(ဝိဿဇ္ဇကသမ္မုတိဥတ်ထားရန်)

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ အာယသ္မတာ (ကုသလေန) ဝိနယံ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေယျံ။

(မေး) သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ။ ပ။ ပဝါရဏာယ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ-ဟူ၍ အဋ္ဌကထာဆရာ မဟာထေရ်မြတ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သည်နှင့် အညီ-ပဝါရဏာပြုရာ သိမ်အတွင်း၌ တံမြက်လှည်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပါပြီလော။

(ဖြေ) ပြီးပါပြီ အရှင်ဘုရား။ (၁)
(မေး) မီးထွန်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပါပြီလော။
(ဖြေ) ပြီးပါပြီ အရှင်ဘုရား။ (၂)
(မေး) သောက်သုံးရေ တည်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပါပြီလော။
(ဖြေ) ပြီးပါပြီ အရှင်ဘုရား။ (၃)

(မေး) နေရာခင်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပါပြီလော။

(ဖြေ) ပြီးပါပြီအရှင်ဘုရား။ (၄)

(သံဃာအားလျှောက်) ဤလေးပါးသော အမှုကိစ္စတို့ကို သံဃာမစည်းဝေးမီ ရှေးအဖို့က ကြိုတင်၍ ပြုအပ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗကရဏ-ဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသည် အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

(မေး) ဆန္ဒပဝါရဏာဥတုက္ခာနံ။ ပ။ ပဝါရဏာယ တောနိ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ-ဟူ၍ အဋ္ဌကထာဆရာ မဟာထေရ်မြတ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သည်နှင့် အညီ-ပဝါရဏာပြုရာ သိမ်အတွင်း၌ သံဃာ့အစည်းအဝေးသို့ မလာရောက်နိုင်သော ရဟန်းများရှိနေလျှင် ထိုရဟန်းတို့၏ ဆန္ဒနှင့် ပဝါရဏာကို ဆောင်ယူ၍ သံဃာတော်အား လျှောက်ကြားရသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ထိုသို့သောရဟန်းတို့၏ဆန္ဒကို ဆောင်ယူ၍ သံဃာတော်အား လျှောက်ကြားအပ်ပါပြီလော။

(ဖြေ) ယခုပဝါရဏာပြုရာ ဤသိမ်အတွင်း၌ သံဃာ့အစည်းအဝေးသို့ မလာရောက်နိုင်သော ရဟန်းများမရှိသောကြောင့် ဆန္ဒကို ဆောင်ဘွယ် လျှောက်ကြားဘွယ်မရှိ ပြည့်စုံပါပြီးအရှင်ဘုရား။ (၁)

(မေး) ပဝါရဏာကို ဆောင်ယူ၍ လျှောက်ကြား အပ်ပါပြီလော။

(ဖြေ) ပဝါရဏာကိုလည်း ဆောင်ဘွယ် လျှောက်ကြားဘွယ်မရှိ ပြည့်စုံပါပြီအရှင်ဘုရား။ (၂)

(မေး) ဥတုသည် ဟေမန္တဥတု။ပ။ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို သုံးပါးတို့တွင် ယခုရောက်ဆဲဥတုသည် အဘယ်ဥတုပါနည်း။

(ဖြေ) ဝဿာန—မိုးဥတု ဖြစ်ပါသည်အရှင်ဘုရား။ (၃-က)

(မေး) ဤဥတု၌ ရှစ်ပက္ခရှိသည်။ ထိုရှစ်ပက္ခတို့တွင် ယခု ရောက်ဆဲကား အဘယ်ပက္ခပါနည်း။

(ဖြေ) ခြောက်ခုမြောက် ဆဋ္ဌမပက္ခ ဖြစ်ပါသည် အရှင် ဘုရား။ (၃-ခ)

(မေး) အဘယ်မျှသော ပက္ခများ လွန်ခဲ့ပါပြီနည်း။

(ဖြေ) ငါးပက္ခလွန်ခဲ့ပါပြီ အရှင်ဘုရား။ (၃-ဂ)

(မေး) အဘယ်မျှ ကြွင်းကျန်ပါသေးသနည်း။

(ဖြေ) ၂-ပက္ခကြွင်းကျန်ပါသေးသည်အရှင်ဘုရား။ (၃-ဃ)

(မေး) ယခုအခါ ဤသိမ်အတွင်း၌ ပဝါရဏာပြုရန် စည်း ဝေး တည်နေလျက်ရှိသော ရဟန်းတော်တို့သည် အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

(ဖြေ) (........)ပါးရှိပါသည်အရှင်ဘုရား။ (၄)

(မေး) ဘိက္ခုနီမတို့က ဩဝါဒခံယူရန် တောင်းပန်သော စကားကို သံဃာတော်အား လျှောက်ကြားအပ်ပါပြီလော။

(ဖြေ) ယခုအခါ သာသနာတော်၌ ဘိက္ခုနီမတို့ ထင်ရှား မရှိသောကြောင့် ထိုသို့သော ဩဝါဒ တောင်းပန်စကားကို လျှောက်ကြားဘွယ်မရှိ ပြည့်စုံပါပြီအရှင်ဘုရား။ (၅)

(လျှောက်) ဤငါးပါးသော အမှုကိစ္စတို့ကို သံဃာစည်းဝေးပြီးနောက် ပဝါရဏာမပြုမီ ရှေးအဘို့၌ပြုအပ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗကိစ္စ-ဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသည် အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

(မေး) ပဝါရဏာ ယာဝတိကာ စ။ပ။ ဝုစ္စတိ-ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ ဆရာ မဟာ တေရ်မြတ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သည်နှင့်အညီ—ပဝါရဏာသည် သာမညလက္ခဏာအားဖြင့် တပါတည်းသာ ဖြစ်သည်၊ ဝိသေသလက္ခဏာအားဖြင့်သော်ကား စာတုဒ္ဒသီ ပဝါရဏာ ။ပ။ နေ့၏အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိသည်၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ယခုပြုမည့် ပဝါရဏာသည် အဘယ်ပဝါရဏာ ဖြစ်ပါသနည်း။

(ဖြေ) ပန္နရသီ ပဝါရဏာ ဖြစ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။ (၁-က)

(မေး) သံဃပဝါရဏာ ။ပ။ကာရကပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိသည်၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ယခုပြုမည့်ပဝါရဏာသည် အဘယ်ပဝါရဏာ ဖြစ်ပါသနည်း။

(ဖြေ) သံဃပဝါရဏာဖြစ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။ (၁-ခ)

(မေး)တေဝါစိကာ ပဝါရဏာ။ပ။ ကာတဗ္ဗာကာရ၏အစွမ်းအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိသည်။ထိုလေးပါးတို့တွင် ယခုပြုမည့် ပဝါရဏာသည် အဘယ်ပဝါရဏာ ဖြစ်ပါသနည်း။

(ဖြေ) သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် လျှောက်ဆိုဖိတ်ကြားလျက်ပြုအပ်သော တေဝါစိကပဝါရဏာဖြစ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။ (၁-ဂ)

(မေး) ဤသံဃပဝါရဏာကို ပြုရာဝယ် ငါးပါး။ ပ။ စည်းဝေးတည်နေကြလျှင် ဤသံဃပဝါရဏာ ကံအားလျှောက်ပတ်ပေသည်၊ ယခုအခါ ထိုမျှလောက်သော ရဟန်းတော်တို့သည် တခုတည်းသော သိမ်အတွင်း၌ အချင်းချင်း ၂-တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ် ဆက်စပ်လျက် ကာယသာမဂ္ဂီပေး၍ စည်းဝေးတည်နေကြပါကုန်ပြီလော။

(ဖြေ) ယခုအခါ ငါးပါးထက်အလွန်(....)ပါးသောရဟန်းတော်တို့သည် ။ပ။ တည်နေကြပါကုန်ပြီ အရှင်ဘုရား။ (၂)

(မေး) စည်းဝေး တည်နေ ကြသော ထိုရဟန်း တို့သည် သဘောတူဝတ္ထုကြောင့် သင့်သောအာပတ်မှ ကင်းစင်ကြပါကုန်ပြီလော။

(ဖြေ) ဒေသနာ ပြောကြားကြပြီး ဖြစ်၍ ကင်းစင်ကြပါကုန်ပြီ အရှင်ဘုရား။ (၃)

(မေး) လူ ဘိက္ခုနီ အစရှိသော နှစ်ကျိပ် တယောက်သော ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သံဃာတော်၏ ၂-တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်မှ အပပြုသောအားဖြင့် ကြဉ်အပ်ပါကုန်ပြီလော။

(ဖြေ) ကြဉ်အပ်ပါကုန်ပြီ အရှင်ဘုရား။ (၄)

(လျှောက်) ဤလေးပါးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့် ရေတွက် အပ်သော ပဝါရဏာကံကို လျှောက်ပတ်သော အခါ ရှိသော ပတ္တကလ္လကံ-ဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသည် အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

(ပုစ္ဆကပုဂ္ဂိုလ်က နောက်ဆုံးကျေညာရန်)

ပုဗ္ဗကရဏ-ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတွာ ဒေသိတာပတ္တိကဿ သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပဝါရဏံ ကာတုံ အာရာဓနံ ကရောမ။

သာဓု သာဓု သာဓု။

(ထို့နောင် သံဃမထေရ်ကြီးက စ၍ အစဉ်အတိုင်း ပဝါရဏာပြုရာ၏။)

သံဃပဝါရဏာပြုပုံ ပြီး၏။

ဘုရားရှင် ဟောကြားသည့်
အမြွေ ဆောင်ပုဒ်များ

ခြောက်ပါးရှိက လောက ဖြစ်သည်၊
ခြောက်ပါးမှာချည်း ပေါင်းသင်းနေသည်။
ခြောက်ပါးကို စွဲ လူဘဲခေါ်သည်၊
ခြောက်ပါး၌ အားစိုက် ပင်ပန်းသည်။

ငါးဖြာ ကာမ ဆန္ဒ စိတ်တွင်။
ငါ့ဟာ ငါဘဲ ယူစွဲ ထင်မြင်။
ထိုမှာ ဖြစ်လိုက် နှစ်ခြိုက် ပယ်လျှင်၊
ဆင်းရဲမှ လွတ်ရယောဂီရှင်။

သီလသန့်ရှင်း အတွင်းမှာပင်၊
ကြံရှုမှုရှိ သတိ ထင်လျှင်။
စိတ်တည်ကြည်ရင်း ဉာဏ်လင်းသိမြင်၊
ဩဃများ ကူးသွား ယောဂီရှင်။

ကာမဂုဏ်ထဲ တပ်စွဲရှောင်ကြဉ်၊
သံယောဇဉ်များ လွန်သွားလေလျှင်။
နန္ဒီရာဂ ဘဝ ကုန်စင်၊
ပင်လယ်မြစ် မနစ်ယောဂီရှင်။